JAMES FENIMORE COOPER

CUTEZĂTORII

CĂLĂUZA

EDITURA TINERETULUI

Coperta de FR. KALAB

JAMES FENIMORE COOPER
THE PATHFINDER
OR
THE INLAND SEA

JAMES FENIMORE COOPER

CĂLĂUZA

În românește de

CONSTANTIN STREIA și
MIHAI ATANASESCU

EDITURA TINERETULUI

Livezile-mi vor fi altar înmiresmat,
Iar bolta-ţi, Doamne, un templu înălţat ;
Căderniţă-mi va fi a munţilor suflare,
Iar gîndurile mele, tăcută închinare.

Moore

Sublimul îmbinat cu imensitatea sînt familiare oricărui ochi. Cînd privirea poetului pătrunde în adîncimile abisale, în mintea lui se îngrămădesc ideile cele mai abstracte, mai cuprinzătoare şi poate, mai pure. Cel ce vede pentru prima dată întinsul oceanului arareori îl priveşte cu nepăsare, iar mintea găseşte chiar şi în întunericul nopţii o paralelă cu grandoarea aparent inseparabilă a imaginilor pe care simţurile nu le pot cuprinde. Copleşiţi de simţăminte înrudite cu o astfel de admiraţie şi teamă respectuoasă — vlăstare ale sublimului — ne apar personajele cu care începe această povestire, privind peisajul ce li se aşterne dinainte.

Patru oameni — două femei şi doi bărbaţi — izbutiseră să se caţere pe o grămadă de arbori smulşi de furtună, ca să arunce o privire asupra ţinuturilor înconjurătoare. În ţara aceasta, unor astfel de îngrămădiri de trunchiuri li se spune, de obicei, „şiruri de arbori prăvăliţi de vînt". Lăsînd lumina zilei să pătrundă în golurile întunecoase şi umede ale codrului, ele alcătuiesc un fel de oaze în obscuritatea solemnă a pădurilor virgine din America.

Şirul acesta de arbori prăvăliţi de vînt se găseau pe culmea unei ridicături uşoare de pămînt, de unde, celor ce se aflau în vîrful ei li se deschidea o privelişte întinsă, prilej rar pentru acela care străbate pădurile. Ca de obicei, locul era îngust, însă datorită aşezării sale pe mica înălţime şi deschiderii lui ce se prelungea în jos, oferea ochiului mai mult decît avantajele obişnuite.

Filozofia nu a stabilit încă originea forţei care creează atît de des luminişuri dezolante de felul acesta ; unii le asemuiesc cu vîrtejurile ce dau naştere trombelor de apă de pe

ocean, în timp ce alții susțin că se produc datorită scurgerii neașteptate și violente a unui fluid electric ; oricum, efectele lor asupra pădurilor sînt cunoscute de toți.

În vîrful acestui luminiș despre care este vorba, o forță necunoscută îngrămădise copacii unul peste altul în așa fel, încît nu numai că îngăduise celor doi bărbați din grup să se cațere cam pînă la treizeci de picioare deasupra pămîntului, ci aceștia, invitîndu-le și dîndu-le curaj, le hotărîseră și pe timidele lor însoțitoare să-i urmeze. Trunchiurile uriașe, rupte și tîrîte de forța rafalei, zăceau învălmășite ca niște legături de paie ; ramurile, care împrăștiau încă o mireasmă de frunze veștede, se împleteau atît de strîns, încît te puteai ține cu mîinile de ele. Cînd cei patru îndrăzneți ajunseră la înălțimea dorită, se opriră pe un fel de platformă alcătuită din rădăcina plină de pămînt, zvîrlită foarte sus, a unui arbore smuls din locul lui.

Cititorul nu trebuie să se aștepte la descrierea unor oameni de foarte bună condiție socială cînd îi voi prezenta — pe fiecare în parte — pe cei ce alcătuiesc grupul acesta. Erau toți cutreierători ai ținuturilor sălbatice, dar chiar exceptînd acest fapt, nici felul lor de a se purta, nici pătura socială căreia îi aparțineau nu ne-ar îngădui să-i considerăm de un rang mai înalt.

Primii doi, un bărbat și o femeie, făceau parte dintre stăpînii de baștină ai pămîntului, fiind indieni din binecunoscutul trib Tuscarora. Dintre ceilalți doi, care-i însoțeau, bărbatul avea aspectul unuia care-și petrecuse viața pe ocean într-o condiție, ca să spunem așa, superioară unui marinar obișnuit, în timp ce tovarășa sa de drum era o fată dintr-o categorie socială ce nu o depășea cu mult pe a lui, deși tinerețea, gingășia și înfățișarea modestă dar vioaie îi dădeau un aer de rafinament și inteligență care accentuează atît de mult farmecul femeii.

În clipa aceasta, ochii ei mari, albaștri, erau plini de admirația provocată de priveliștea ce i se deschidea în față, și pe chipul ei plăcut se așternuse expresia gînditoare, caracteristică emoțiilor adînci, care, chiar dacă provoacă cea mai mare plăcere, aruncă totuși o umbră asupra obrazului celui mai candid și meditativ.

Într-adevăr, priveliștea era de natură să-ți impresioneze adînc imaginația. Către apus, unde se uitau cei patru oameni,

de altfel singura direcție în care privirea pătrundea pînă departe, se desfășura un ocean de frunze, bogat și mîndru, de un verde variat și viu, al unei vegetații generoase, umbrită de nuanțele luxuriante proprii celui de-al patruzeci și doilea grad de latitudine.

Ulmul cu coama sa grațioasă și plîngătoare, diferitele specii de arțar, cea mai mare parte a soiurilor de stejar nobil din pădurile americane, teii cu frunze late, numiți de localnici „tei americani", își împleteau ramurile cele mai înalte, alcătuind un covor lat, parcă nesfîrșit, de frunze, ce se întindea departe, către soarele într-apus, pînă la orizontul contopit cu norii, cum se contopesc valurile mării cu cerul la temelia bolții sale.

Ici și colo, datorită cine știe cărui fenomen provocat de furtuni sau de capriciile naturii, cîte un mic luminiș părăsit printre vlăstarii uriași ai codrului îngăduia unui copac de esență inferioară să se avînte în înalt, către lumină, ca să-și înalțe vîrful său modest aproape tot atît de sus ca suprafața înconjurătoare a vegetației. Din această categorie făcea parte mesteacănul. Alt copac, destul de prețuit în regiunile mai puțin bogate, plopul tremurător, apoi diferite specii de nuci generoși, precum și mulți alți arbori ce se asemănau cu cei obișnuiți și disprețuiți, fuseseră aruncați de întîmplare în tovărășia celor impunători și uriași. Ici și colo, și trunchiul înalt și drept al unui pin străpungea cîmpul imens de deasupra lor, înălțîndu-se mult mai sus, asemenea unui mare monument al naturii.

Imensitatea acestui spațiu verde, aproape neîntrerupt, era grandioasă. Nuanțele delicate, atenuate de gradarea luminii și a umbrei apăreau pline de frumusețe, iar liniștea gravă năștea în tine un simțămînt înrudit cu teama și respectul.

— Unchiule — exclamă fata, uimită, dar și încîntată, întorcîndu-se către însoțitorul ei, pe al cărui braț nu se sprijinea, ci doar îl atingea, ca să urce cu pasul său ușor, dar sigur — privelișteа aceasta se aseamănă cu oceanul la care tu ții atît de mult.

— Ca să vezi cîtă ignoranță și fantezie e în căpșorul tău de fată, Magnet — răspunse marinarul, folosind porecla plină de afecțiune pe care i-o dădea adesea, ca o aluzie la atracția nepoatei sale. Numai unui copil îi poate trece prin minte se asemuiască adunătura asta de frunze cu Oceanul

Atlantic. Dacă ai prinde toate vîrfurile acestea de copaci de cămaşa lui Neptun, n-ar arăta decît ca un buchet pe pieptul său.

— Cred că ceea ce spui ţine mai mult de fantezie decît de adevăr, unchiule. Ia uită-te mai bine ; e o întindere nesfîrşită şi nu vezi nimic altceva decît frunze ! Ce poţi să descoperi mai mult la un ocean ?

— Mai mult ! răspunse acesta, mişcîndu-şi cotul, pe care-l atingea fata, fiindcă-şi ţinea braţele încrucişate, cu mîinile băgate sub o vestă de stofă roşie, cum se purta pe atunci. Mai mult, Magnet ? Spune mai degrabă „cu cît mai puţin ?". Unde sînt valurile înspumate pe care le cunoşti, apele albastre, ruliurile, digurile, cheiurile, trombele de apă şi neîntrerupta mişcare în peticul ăsta de pădure, copila mea ?

— Dar pe ocean unde găseşti, unchiule, vîrfurile copacilor, liniştea solemnă, frunzele pline de mireasmă şi verdele acesta minunat ?

— Ssst, Magnet, tu nu ştii, dar află că apa de culoare verde este un blestem pentru marinar. Un ageamiu scapă arareori din vîrtejurile ei.

— Dar copacii verzi sînt cu totul altceva. Ascultă foşnetul frunzelor în bătaia vîntului !

— Ar fi ca briza de nord-vest, fetiţo, cînd vîntul bate din spate. Acum spune-mi unde sînt furtunile, uraganele, alizeele, musoanele şi alte fenomene de acelaşi fel în bucăţica asta de pădure, şi ce anume peşti înoată în întinderea asta monotonă dinaintea ta ?

— Semnele destul de vizibile din jurul nostru dovedesc cxistenţa furtunilor, iar în locul peştilor, pe sub frunzişul pădurii mişună animale sălbatice.

— Asta n-o ştiu — răspunse unchiul, cu dogmatismul marinarului. La Alban am auzit multe poveşti despre animalele sălbatice din pădurile astea, dar n-am văzut pînă acum nimic care să poată înspăimînta un lup de mare. Mă îndoiesc că vreuna dintre fiarele tale de uscat s-ar putea compara cu un rechin de la o latitudine sudică.

— Uite ! exclamă nepoata, ocupată mai mult să urmărească sublimul şi frumuseţea codrului nemărginit decît argumentele unchiului său. Acolo, deasupra copacilor, se văd spirale de fum, n-ar putea fi de la vreo casă ?

— Oho ! Se pare că fumul acesta e o dovadă a prezenței omului — răspunse bătrînul marinar — ceea ce valorează mai mult decît o mie de copaci. Trebuie să-l arăt lui Vîrf-de-Săgeată, care pe lîngă un port, ar trece fără să-și dea seama ; probabil că este și o cambuză [1] în apropierea focului.

Scoțîndu-și o mînă de la piept, îl bătu ușor pe umăr pe indianul care se afla în apropierea lui, și-i arătă dîra subțire de fum ce se furișa încet din frunzișul pustiu, la o distanță de vreo milă, risipindu-se în atmosfera unduitoare în filamente abia vizibile.

Indianul Tuscarora era unul din războinicii cu chip nobil, pe care îi întîlneai printre băștinașii acestui continent mai populat cu un secol în urmă ; cu toate că trăise destul printre coloniști ca să se deprindă cu felul lor de a fi și chiar cu limba lor, el pierduse foarte puțin — dacă pierduse ceva — din grandoarea sălbatică și demnitatea gravă a unui șef. Relațiile lui cu bătrînul marinar erau prietenoase, însă rezervate, fiindcă, datorită legăturilor sale îndelungate cu ofițerii de la diferitele posturi militare pe care le frecventase, își dădea seama că însoțitorul lui nu era decît un grad inferior.

Într-adevăr, superioritatea calmă și rezerva indianului îl impresionaseră într-atît pe Charles Cap, fiindcă așa se numea marinarul, încît nici în clipele sale cele mai dogmatice sau pline de umor nu avusese curajul să fie familiar cu el, în săptămîna aceasta de cînd erau împreună. Spiralele de fum îl emoționaseră însă pe marinar întocmai ca apariția neașteptată a unei corăbii pe mare, din care cauză îndrăznise pentru prima oară de cînd îl cunoștea să-l atingă pe războinic, așa cum s-a arătat.

Indianul își îndreptă numaidecît privirea ageră spre dîra de fum și, înălțîndu-se pe vîrful picioarelor, rămase nemișcat aproape un minut, adulmecînd aerul cu nările umflate, ca o căprioară, și cu privirea fixă a cîinelui de vînătoare dresat, care așteaptă ca stăpînul să ia prada la ochi. Apoi, lăsîndu-se din nou pe tălpi, scoase o exclamație ușoară, abia perceptibilă, cu o inflexiune înceată a vocii, care contrasta izbitor cu strigătele sălbatice ale războinicilor indieni. În afară de această exclamație, rămăsese netulburat. Era calm, și privirea lui ageră, întunecată, de vultur, dădu ocol frunzișului de dinaintea lui,

[1] Magazie cu alimente la bordul unei nave.

parcă voind să cuprindă într-o ochire orice amănunt ar fi putut să-i furnizeze o lămurire.

Marinarul și nepoata lui știau foarte bine că lunga călătorie în care porniseră prin aceste întinse locuri sălbatice era plină de primejdii ; dar deocamdată nimic nu le putea spune dacă semnul prezenței prin apropiere a unor semeni de-ai lor era prevestitor de bine sau de rău.

— Acolo, aproape, trebuie să fie oameni din tribul Oneida sau Tuscarora, Vîrf-de-Săgeată — zise Cap, adresîndu-se însoțitorului său cu porecla lui în limba engleză. Ce-ar fi să ne ducem la ei să ne bucurăm de un culcuș plăcut peste noapte în wigwam-ul [1] lor ?

— Nu wigwam acolo — răspunse Vîrf-de-Săgeată, imperturbabil — sînt prea mulți copaci.

— Totuși, trebuie să fie indieni, poate chiar cîțiva vechi tovarăși de-ai tăi, onorate Vîrf-de-Săgeată.

— Nu din tribul Tuscarora sau Oneida, și nici din Mohawk... este foc de fețe-palide [2].

— La dracu' ! Ei bine, Magnet, asta e mai presus de înțelegerea unui marinar ! Noi, bătrînii lupi de mare, putem să deosebim rănița unui soldat de a unui marinar, sau culcușul unui soldat de hamacul unui matelot, dar sînt convins că nici cel mai vechi amiral din flota maiestății sale nu ar putea să deosebească fumul unui vas de linie de acela al unei nave de transportat cărbuni !

Gîndul că în oceanul acela de sălbăticie se găseau în apropierea unor ființe omenești îmbujorase și mai mult obrajii fragezi ai gingașei creaturi de lîngă el, și ochii i se umpluseră de strălucire, dar îi întoarse numaidecît, uimită, spre unchiul ei, spunînd șovăitoare, fiindcă admiraseră adesea cunoștințele indianului sau, am putea spune, chiar instinctul său :

— Foc făcut de oameni albi ! Nici vorbă, unchiule, că nu poate să știe asta !

— Cu vreo zece zile în urmă, copilă dragă, aș fi jurat că e un om priceput, dar acum nu știu ce să mai cred. Îngăduie-mi să te întreb, Vîrf-de-Săgeată, de ce presupui că e vorba de fumul unui foc făcut de fețe-palide și nu de piei-roșii ?

— Lemn umed — răspunse războinicul, tot atît de calm ca un pedagog care-i face o demonstrație aritmetică elevului

[1] Colibă de piei-roșii.
[2] Oameni albi.

său încurcat. Prea mult umezeală, prea mult fum ; prea mult apă... fum negru.

— Cu iertăciune, onorate Vîrf-de-Săgeată, dar fumul nu este negru şi nici prea compact. Mie mi se pare tot atît de uşor şi de subţire ca fumul care iese de obicei din samovarul căpitanului, cînd nu mai faci focul sub el decît cu cîteva aşchii din cală.

— Prea mult apă — răspunse Vîrf-de-Săgeată, cu o uşoară înclinare a capului. Indian Tuscarora prea isteţ să facă foc cu lemne umede. Oameni albi citit mult cărţi şi pun orice pe foc ; mult cărţi înseamnă cunoştinţe puţine.

— Mda, spui un lucru cu judecată, sînt de aceeaşi părere cu tine — zise Cap, care nu avea nici el o prea mare înclinare spre studiu. S-ar părea că face aluzie la lecturile tale, Magnet, fiindcă şeful are noţiuni temeinice despre lucruri în felul său propriu. Cît mai avem, Vîrf-de-Săgeată, după socoteala ta, pînă la micul lac, numit de tine Marele Lac, şi spre care ne croim drum de atîtea zile ?

Acesta răspunse, privindu-l cu o superioritate liniştită :

— Ontario e ca cerbul. Încă un răsărit de soare, şi călător încercat îl vede.

— Desigur, nu pot spune că nu sînt un călător încercat, dar din toate călătoriile mele pe uscat, aceasta e cea mai lungă, cea mai puţin folositoare şi cea mai plicticoasă. Dacă această întindere de apă dulce este aşa de aproape, Vîrf-de-Săgeată, şi atît de mare, ar fi de aşteptat ca nişte ochi buni s-o zărească, deoarece, după cît se pare, de aici, de unde ne aflăm, se poate descoperi orice pe o rază de treizeci de mile.

— Priviţi — zise Vîrf-de-Săgeată, întinzînd braţul înaintea sa cu o graţie liniştită — Ontario !

— Unchiule, dumneata eşti obişnuit să strigi *uscat* ! nu *apă !*, de aceea nu-l vezi — zise nepoata lui, rîzînd cum rîd fetele de închipuirile lor fără rost.

— Cum, Magnet, crezi că nu mi-aş recunoaşte eu elementul natural, dacă ar fi în cîmpul meu vizual ?

— Dar Ontario nu e elementul dumitale natural, dragă unchiule, fiindcă al dumitale e apa sărată, pe cînd acesta e apă dulce.

— Pentru un marinăraş de etatea ta, asta ar fi o diferenţă, dar pentru nimic în lume n-ar putea fi pentru un ma-

rinar încercat! Eu aş recunoaşte apa, dragă copilă, chiar şi în China.

— Ontario — repetă Vîrf-de-Săgeată, cu emfază, întinzînd din nou mîna către nord-vest.

Pentru prima oară de cînd se cunoşteau, Cap se uită la indian cu un oarecare dispreţ, scrutînd totuşi zarea în direcţia privirii şi a braţului acestuia, care arătau după toate aparenţele către un punct de pe cer, la o distanţă destul de mică pe întinderea de frunze.

— Mda, cînd m-am îndepărtat de coastă, ca să pornesc în căutarea unui lac cu apă dulce, mă cam aşteptam eu la aşa ceva — începu iar Cap, dînd din umeri ca un om care ştie el ce ştie şi e convins că nu mai e nimic de adăugat. Ontario o fi acolo. Bine, presupun că atunci cînd vom ajunge, vom găsi destul lac să ne lansăm barca. Dar, Vîrf-de-Săgeată, dacă aş şti că în apropiere sînt feţe-palide, îţi mărturisesc că aş fi bucuros să mă aflu la o distanţă atît de mică de ele, ca să le pot striga.

Indianul îşi înclină capul fără o vorbă şi grupul coborî tăcut de pe rădăcinile copacului răsturnat. Cînd ajunseră jos, Vîrf-de-Săgeată le spuse în şoaptă că se va apropia de foc să vadă cine-l aprinsese şi-i sfătui, pe soţia lui şi pe ceilalţi, să se întoarcă la barca pe care o lăsaseră pe rîul din apropiere şi să aştepte acolo înapoierea sa.

— De ce, şefule? Astfel s-ar proceda la o ieşire în larg, cînd se cunoaşte canalul — rîse bătrînul Cap — dar într-o regiune necunoscută ca aceasta, cred că nu e bine să-l laşi pe pilot să se îndepărteze prea mult de navă; aşa că îngăduie-mi să-ţi ţinem tovărăşie.

— Ce doreşte fratele meu? întrebă indianul, fără să se simtă jignit de neîncrederea destul de vădită a acestuia.

— Vreau să te însoţesc, onorate Vîrf-de-Săgeată, asta-i tot. Mergem împreună să vorbim cu străinii aceia.

Indianul consimţi fără şovăire şi o îndemnă din nou pe soţia lui — o femeie mărunţă, răbdătoare şi supusă, care nu se uita aproape niciodată la el cu ochii ei negri şi mari, fără să-şi exprime respectul, teama şi iubirea — să se ducă la barcă.

Dar Magnet se opuse; deşi vioaie şi dovedind o neobişnuită energie în încercările prin care treceau, rămăsese totuşi femeie, şi gîndul că cei doi protectori ai săi o părăsesc în mij-

locul acestui ținut sălbatic, care i se părea fără de sfîrșit, îi era atît de neplăcut, încît ceru să-l însoțească pe unchiul ei.

— Mișcarea mi-ar prinde bine, dragă unchiule, după ce am stat în luntre atît de multă vreme — continuă ea, în timp ce obrajii care-i păliseră din cauza silinței de a rămîne calmă se îmbujorau de năvala sîngelui ei bogat. Și apoi, cu siguranță că printre străinii aceia se află și femei.

— Atunci, copilă, hai cu noi, e un drum de numai cîteva sute de metri și cu o oră înainte de apusul soarelui vom fi înapoi.

Primind încuviințarea, fata, al cărei nume adevărat era Mabel Dunham, se pregăti să se alăture celor doi bărbați, în timp ce Roua-de-Iunie, cum se numea soția lui Vîrf-de-Săgeată, porni, supusă, pe drumul spre barcă, destul de obișnuită cu ascultarea, singurătatea și întunericul pădurii, ca să-i mai fie teamă.

Cei trei, rămași pe grămada de arbori prăvăliți de vînt, își croiră drum prin încîlceala ca de labirint și ajunseră la marginea pădurii în direcția cea bună. Vîrf-de-Săgeată se orientă doar cu cîteva priviri cercetătoare, însă bătrînul Cap, înainte de a porni cu îndrăzneală prin întunericul codrului, se străduí să determine direcția fumului cu o busolă de buzunar.

— Stabilirea direcției prin adulmecare, Magnet, poate fi îndestulătoare pentru un indian, dar unchiul tău de rasă nobilă cunoaște prea bine virtuțile acului de busolă — zise Cap, mișcîndu-se cu greu pe urmele indianului Tuscarora, care înainta cu mare ușurință. Ascultă-mă pe mine, America n-ar fi fost descoperită niciodată, dacă vestitul Columb s-ar fi orientat numai cu nările. Prietene Vîrf-de-Săgeată, ai văzut vreodată o mașinărie ca asta?

Acesta se întoarse, aruncă o privire busolei pe care Cap o ținea pe direcția necesară și răspunse cu gravitate:

— E ochi de față-palidă. Indianul Tuscarora vede cu capul. Apă-Sărată (fiindcă așa-i spunea el însoțitorului său) trebuie acum este numai ochi; nu scoate cuvînt.

— Vrea să spună, unchiule, că nu trebuie să vorbim; poate că nu are încredere în cei pe care-i vom întîlni.

— Eh, așa se poartă toți indienii cînd se apropie de vreun post. Ai băgat de seamă că și-a încercat cocoșul puștii? Cred că n-aș face rău să mă uit și eu la pistoalele mele.

Fără să arate nici un fel de teamă față de aceste pregătiri cu care se obișnuise în timpul lungii lor călătorii prin pustietățile sălbatice, Mabel îi urmă cu un pas tot atît de ușor și de elastic ca al indianului, ținîndu-se foarte aproape de ei. Străbătură prima jumătate de milă fără vreo altă măsură de prevedere în afară de tăcerea încordată, dar cînd se apropiară de locul unde presupuneau că se găsește focul, deveniră mult mai prevăzători.

Ca de obicei, în pădure aveai vizibilitate pe sub coroana copacilor, printre trunchiurile înalte și drepte. Întreaga vegetație se străduise din răsputeri să răzbată spre lumină, și sub baldachinul de frunze se mergea în realitate ca sub o boltă imensă naturală, susținută de mii de coloane rustice. Dar după trunchiurile acestea de copaci se puteau adesea ascunde și aventurierii, vînătorii sau dușmanii, și cînd Vîrf-de-Săgeată se apropie de locul unde simțurile sale încercate, care nu dădeau greș, îl preveniseră că se găsesc străinii, pașii i se făcură tot mai ușori și ochiul deveni mai ager, ascunzîndu-se cu și mai multă grijă.

— Vezi, Apă-Sărată ? zise el, mulțumit, arătînd cu mîna un loc printre copaci. Foc de fețe-palide.

— Dumnezeule, băiatul are dreptate ! murmură Cap. Uite-i, destul de siguri de ei, mîncîndu-și proviziile tot atît de liniștiți ca în cabina unei nave cu trei punți!

— Vîrf-de-Săgeată are numai pe jumătate dreptate — șopti Mabel — fiindcă sînt doi indieni și numai un alb.

— Fețe-palide — zise indianul, ridicînd două degete. Om roșu — urmă el, ridicînd numai un deget.

— Bine — zise Cap. E greu de spus care din voi are dreptate. Unul este fără îndoială alb și pare un flăcău arătos, respectabil și plin de vioiciune ; altul are pielea roșie, cum ar putea-o face vopseaua sau natura, însă al treilea are pînzele ridicate numai pînă la jumătate, nu e nici bric, nici goeletă.

— Fețe-palide — repetă Vîrf-de-Săgeată, ridicînd din nou două degete — om roșu — arătînd numai unul.

— Cred că are dreptate, unchiule, fiindcă se pare că el nu greșește niciodată. Dar acum trebuie să aflăm cît mai iute dacă sînt prieteni sau dușmani. Trebuie să fie francezi.

— Un strigăt ne va lămuri îndată — zise Cap. Dă-te după copacul de colo, Magnet, ca nu cumva cavalerilor ăstora

să le trăsnească prin minte să deschidă, fără avertisment, focul pe flanc, şi mă voi convinge numaidecît sub ce pavilion navighează.

Cap îşi dusese mîinile la gură, făcîndu-şi palmele pîlnie, şi tocmai era gata să scoată strigătul făgăduit, cînd Vîrf-de-Săgeată îl făcu să se oprească, deranjîndu-i maşinăria cu o mişcare scurtă.

— Mohican piele-roşie — zise indianul — om bun ; om alb, englez.

— Veştile astea parcă sînt căzute din cer — murmură Mabel, care se gîndise cu teamă la perspectiva unui conflict pe viaţă şi pe moarte în acele îndepărtate locuri sălbatice. Să ne apropiem imediat, dragă unchiule, şi să le spunem că sîntem prieteni.

— Bine — zise indianul. Om piele-roşie, liniştit şi prevăzător ; om alb grabă, trage iute. Să se ducă femeia.

— Ce ! exclamă Cap, uimit. S-o trimitem pe micuţa Magnet înainte, ca pe-o vedetă, şi noi să rămînem aici, ca doi trîndavi, uitîndu-ne să vedem ce fel de acostare face ea ! Dacă aş îngădui aşa ceva... atunci...

— Este cel mai înţelept lucru, unchiule — îl întrerupse generoasa fată — şi nu mi-e frică de loc. Văzînd apropiindu-se o femeie singură, nici un creştin n-ar deschide focul asupra ei, şi apariţia mea va fi o chezăşie de pace. Lasă-mă să mă duc înainte, cum spune Vîrf-de-Săgeată, şi totul va fi bine. Străinii nu ne-au observat încă şi uimirea lor va fi mai puternică decît teama.

— Bine — zise Vîrf-de-Săgeată, arătîndu-şi deschis admiraţia pentru curajul lui Mabel.

— Comportarea asta nu se potriveşte unui marinar — răspunse Cap — dar pădurea fiind pustie, n-o să afle nimeni. Dacă tu crezi, Mabel...

— Unchiule, sînt convinsă că nu ai de ce să te temi pentru mine, şi doar eşti aproape şi mă poţi apăra în orice clipă.

— Bine, atunci ia un pistol...

— Nu, e mai bine să mă bizui pe tinereţea şi slăbiciunea mea — zise fata zîmbind, roşeaţa obrajilor săi accentuîndu-se şi mai mult din cauza emoţiei. Printre creştini, cea mai bună apărare a unei femei este să le ceară apărarea. Eu nu mă pricep de loc să umblu cu armele şi vreau să trăiesc fără să le cunosc.

Unchiul nu mai stărui şi, după ce îndianul Tuscarora o sfătui să fie prudentă, Mabel îşi luă inima în dinţi şi înaintă singură spre grupul de lîngă foc.

Deşi inima fetei bătea mai repede, mergea cu pas sigur, mişcîndu-se în aparenţă fără nici o şovăială. De jur împrejur domnea o liniştе mormîntală ; oamenii de care se apropia erau prea ocupaţi să-şi potolească marea necesitate firească, foamea, ca să-şi mai abată cît de cît privirile de la activitatea importantă ce-i absorbea. Totuşi, cînd Mabel ajunse la vreo sută de paşi de foc, călcă pe o creangă uscată, şi zgomotul slab al pasului ei uşor îl făcu pe mohican — după cum îl numise Vîrf-de-Săgeată pe indianul din grup — şi pe tovarăşul său, asupra căruia nu se lămuriseră încă, să sară în picioare într-o clipă. Amîndoi îşi îndreptară privirile spre puştile lor sprijinite de un copac, însă cînd o zăriră pe Mabel, rămaseră pe loc, fără să întindă braţul după ele. Indianul îi spuse cîteva cuvinte tovarăşului său şi se aşeză din nou, continuîndu-şi masa tot atît de liniştit de parcă nu-l întrerupsese nimeni. Dimpotrivă, omul alb se îndepărtă de foc, ieşind în întîmpinarea fetei.

Aceasta, cînd străinul se apropie de ea, văzu că era un alb ca şi dînsa, cu toate că îmbrăcămintea lui, alcătuită dintr-o îmbinare foarte ciudată a portului celor două rase, te silea să examinezi omul mai de aproape, ca să fii sigur că e aşa. Era un bărbat între două vîrste ; pe chipul lui, care nu putea fi socotit frumos, se citea onestitatea şi o lipsă totală de viclenie, ceea ce o convinse pe Magnet că nu era în primejdie. Ea nu scoase o vorbă, respectînd o lege a felului ei de a fi — dacă nu era chiar a naturii — care o oprea să înainteze prea repede în întîmpinarea unei persoane de sex opus, mai ales în situaţia aceea.

— Să nu te temi, tînără femeie — zise vînătorul, fiindcă vînător părea să fie după înfăţişare — în locurile astea sălbatice ai dat de oameni care ştiu să se poarte cu cei ce respectă pacea şi dreptatea. Eu sînt binecunoscut pe aceste meleaguri şi poate că una din poreclele mele o fi ajuns şi la urechile dumitale. Francezii şi pieile-roşii din cealaltă parte a Marilor Lacuri m-au poreclit La-longue-Carabine ; la mohicani, un trib plin de simţul dreptăţii şi de judecată, atît cît au mai rămas din ei, mi se spune Ochi-de-Şoim ; în timp ce trupele şi vînătorii călări care cutreieră ţărmurile apelor mă numesc Călăuză, pentru că nu se ştie să fi greşit vreodată şi să nu fi găsit urma

unui indian Mingo, sau a vreunui prieten care, căzut în mîinile dușmanului, avea nevoie de ajutorul meu.

Vorbise fără nici o emfază, cinstit, ca omul convins că, sub orice nume l-ar cunoaște cineva, nu avea nici un motiv să roșească pentru cuvintele sale. Vorbele lui avură asupra fetei un efect neașteptat. Cînd auzi ultima poreclă, își strînse pumnii de emoție, repetînd cuvîntul „Călăuză".

— Așa mi se spune, tînără femeie, dar mulți boieri mari s-au bucurat de titlul acesta fără să-l fi meritat nici măcar pe jumătate ; deși, ca să mărturisesc adevărul, mă laud mai degrabă cu îndemînarea de a-mi croi drum prin locuri fără poteci, decît de a le găsi acolo unde există. Dar trupele regulate nu-și dau seama de diferența asta, în cele mai multe cazuri neștiind să deosebească o potecă de o urmă, deși una e în legătură mai mult cu ochii, pe cînd cealaltă înseamnă doar ceva mai mult decît o adulmecare.

— Atunci dumneata ești prietenul pe care tatăl meu mi-a făgăduit că-l va trimite în întîmpinarea mea !

— Dacă dumneata ești fiica sergentului Dunham, atunci marele profet al tribului Delawar nu a rostit niciodată un adevăr mai neîndoios.

— Eu sînt Mabel, și acolo, după arborii aceia, se află unchiul meu Cap și un indian din tribul Tuscarora, căruia i se spune Vîrf-de-Săgeată. Nu speram să dăm de dumneata înainte de a ajunge la malul lacului.

— Nădăjduiesc că v-a condus un indian cinstit — zise Călăuză — fiindcă nu-i iubesc prea tare pe indienii Tuscarora, care s-au îndepărtat prea mult de mormintele strămoșilor lor ca să se mai poată bucura de mare înțelepciune ; iar Vîrf-de-Săgeată este un șef ambițios. Se află și Roua-de-Iunie cu el ?

— Soția lui, care ne întovărășește, este o femeie umilă și blîndă.

— Da, și mai are și o fire deschisă, ceea ce n-ar putea spune despre Vîrf-de-Săgeată cineva care-l cunoaște. Ei bine, trebuie să ne mulțumim cu ceea ce ne dăruiește providența pe timpul vieții. Ați fi putut avea o călăuză și mai rea decît indianul Tuscarora, cu toate că are prea mult sînge de Mingo în vine pentru unul care merge alături de cei din tribul Delawar.

— Atunci poate că e un noroc că ne-am întîlnit — zise Mabel.

— În nici un caz nu poate fi vorba de nenoroc, fiindcă i-am făgăduit sergentului că-i voi preda copila, teafără, la garnizoană, chiar de-ar trebui să-mi pierd viața. Am socotit că vă vom întîlni înainte de a ajunge la cataracte, unde ne-am lăsat barca, gîndindu-ne că nu strică să vă ieșim în întîmpinare, ca să ne ușurăm treaba la care am pornit. E bine că am luat această hotărîre, deoarece mă îndoiesc că Vîrf-de-Săgeată ar fi în stare să înfrunte curentul.

— Iată că vin unchiul meu și indianul, așa că vom merge împreună.

Cînd Mabel tăcu, Vîrf-de-Săgeată și Cap, dîndu-și seama de conversația prietenoasă dintre cei doi, se apropiară, și cîteva cuvinte îi lămuriră cine erau străinii. Apoi se îndreptară împreună spre ceilalți doi oameni, care rămăseseră lîngă foc.

CAPITOLUL II

Da, atîta timp cît omul, chiar cel mai ne-nsemnat,
Naturii îi păstrează un templu ne-ntinat
De jertfa cea măruntă,
Odoarele pămîntului sînt toate ale lui,
El e stăpînitor deplin și tronul lui
Cu fală se ridică-n tăria cerului

Wilson

Mohicanul își continuă masa liniștit, în timp ce al doilea alb se ridică și-și scoase curtenitor cascheta, salutînd-o pe Mabel Dunham. Era tînăr, sănătos și puternic, iar după îmbrăcăminte părea să fie marinar, deși acest lucru nu era atît de vizibil ca la unchiul ei. Pe vremea aceea, marinarii alcătuiau o clasă cu totul aparte față de ceilalți muritori; felul de a gîndi, de a vorbi și aspectul lor fiind elemente revela-

toare ale profesiunii, tot așa după cum felul de a gîndi, a vorbi și a se îmbrăca al unui turc îl desemnează ca musulman.

Deși Călăuză nu mai putea fi socotit tînăr, Mabel păstrase față de el o atitudine oarecum rigidă, poate din cauza încordării nervoase provocate de situația în care se găsea ; cînd, însă, apropiindu-se de foc, întîlni privirea tînărului, își plecă ochii în fața admirației acestuia, pe care o observă sau i se păru că o observă pe cînd o saluta. De fapt, fiecare dintre ei stîrnise curiozitatea celuilalt, probabil prin similitudinea vîrstei, a condiției sociale, a farmecului lor și a situației deosebite în care se aflau, toate la un loc impresionînd pe cei tineri și plini de candoare.

— Iată prietenii pe care vi i-a trimis în întîmpinare respectabilul vostru tată — îi spuse Călăuză, cu un zîmbet deschis, fetei. Acesta este un semeț indian din tribul Delawar, un om care s-a bucurat de cinstire, dar și de necazuri în viața sa. Numele lui este demn de un șef, fiindcă însă este greu de pronunțat pentru cel ce nu are deprinderea necesară, îi vom spune Marele-Șarpe. Totuși, să nu credeți cumva că numele acesta desemnează un trădător, ci doar că este înțelept și se bucură de viclenia ce se cade s-o aibă un războinic. Vîrf-de-Săgeată de colo știe ce vreau să zic.

În timp ce Călăuză spunea acestea, cei doi indieni se priveau neclintiți ; apoi indianul Tuscarora înaintă spre celălalt, vorbindu-i aparent prietenos.

— Îmi place — continuă Călăuză — să văd două pieiroșii salutîndu-se în inima pădurii, meștere Cap ; sînt ca două nave care se salută, șuierînd prietenește, pe ocean. Dar uite că vorbind despre apă, îmi amintesc de tînărul meu prieten aici de față, Jasper Western, care poate pretinde că știe ceva despre ea, deoarece și-a petrecut viața pe lacul Ontario.

— Mă bucur că te cunosc, amice — spuse Cap, strîngînd prietenește mîna tînărului marinar de apă dulce — deși mai ai încă de învățat, dacă ne gîndim la școala pe care ai făcut-o. Iat-o pe nepoata mea, Mabel. Eu îi spun Magnet, fără ca ea să știe de ce, dar probabil că dumneata bănuiești de ce, ținînd seama de pretenția pe care, după cîte cred, o ai că știi cine atrage acul busolei.

— Motivul e ușor de înțeles — răspunse tînărul, fixînd fără să vrea cu ochii săi negri chipul îmbujorat al fetei — și

sînt convins că marinarul călăuzit de Magnet a dumneavoastră va acosta totdeauna fără greș.

— Aha, văd că știi să folosești anumiți termeni cu pricepere și exactitate, deși în general mă tem că ai văzut mai multă apă verde decît albastră.

— Nu e de mirare că mai pomenim cîteodată de pămînt, fiindcă arareori se întîmplă să nu-l vedem timp de douăzeci și patru de ore.

— Cu atît mai rău, băiete, cu atît mai rău ! Un marinar trebuie să fie cu atît mai mulțumit, cu cît vede mai puțin uscat. Acum, ca să vorbim deschis, domnule Western, presupun că în jurul lacului dumneavoastră există mai mult sau mai puțin uscat.

— Dar bine, unchiule, în jurul oceanului nu există mai mult sau mai puțin uscat ? zise Magnet repede, temîndu-se ca nu cumva Cap să înceapă prea curînd o expunere plină de dogmatism, ca să nu-i spunem de pedantism, după cum avea obiceiul.

— Nu, copila mea, s-ar putea zice că în jurul uscatului există mai mult sau mai puțin ocean, asta vreau eu să-i fac să înțeleagă pe oamenii de pe uscat, fetișcano. După cît se pare, ei trăiesc în mijlocul mării, fără să-și dea seama, și asta cu sau fără vina lor, fiindcă apa este mult mai însemnată și mai vastă. Însă deșertăciunea lumii e fără margini, pentru că cel ce n-a văzut niciodată apa sărată își închipuie adesea că știe mai multe decît cel care a ocolit Capul Horn. Nu, nu, pămîntul e mai mult o insulă, și tot ceea ce nu poate fi denumit la fel este apă.

Tînărul Western avea un adînc respect pentru un marinar de cursă lungă ; simțise de multe ori dorința să navigheze pe ocean, însă respecta în chip firesc și Marele Lac pe care-și petrecuse viața, și care nu era, după părerea lui, lipsit de frumusețI.

— Ceea ce spui dumneata, domnule — răspunse el modest — poate fi adevărat în legătură cu Atlanticul, însă noi, aici, respectăm și uscatul din jurul lacului Ontario.

— Asta fiindcă orizontul vă e totdeauna mieșorat de pămînt — răspunse Cap, rîzînd din toată inima. Dar iată-l colo pe omul căruia i se spune Călăuză, cu ceva aburind pe niște funduri de lemn, invitîndu-ne să împărțim porția lui cu dînsul și mărturisesc că pe mare nu poți vîna. Domnule Western,

politețea față de fete este la vîrsta dumitale un lucru tot atît de ușor pe cît e să întinzi pavilionul de la pupa și dacă vei fi atent la farfuria și paharul ei de lemn, în vreme ce eu îi voi ajuta la împărțirea hranei pe Călăuză și pe prietenii noștri indieni, nu mă îndoiesc că-și va aminti de asta.

Cap exprimase, fără să știe, adevărul. Jasper Western îi citea dorințele lui Mabel din ochi, și ea nu a uitat multă vreme atențiile binevoitoare și curtenitoare ale tînărului marinar cu ocazia acestei prime întîlniri. El îi pregăti un butuc să se așeze, îi alese o bucată gustoasă de vînat, îi aduse o cană de apă proaspătă de la izvor și, stîndu-i mereu în apropiere, îi cîștigă foarte repede stima prin amabilitatea și politețea sa — un omagiu pe care femeia îl primește totdeauna cu plăcere și este cu atît mai măgulitor și mai plăcut, cu cît vine de la un tînăr de aceeași vîrstă. Ca cei mai mulți dintre cei ce-și duc viața lipsiți de societatea sexului slab, tînărul Western avea atenții pline de seriozitate, sinceritate și amabilitate, deși felului său de a se purta îi mai trebuia o doză de rafinament convențional, lipsă probabil observată de Mabel, dar care era compensată de multele sale calități. Să-i lăsăm acum pe tinerii aceștia lipsiți de experiență și sinceri să se cunoască mai curînd prin intermediul sentimentelor lor decît prin exprimarea gîndurilor și să ne întoarcem la grupul în care unchiul, cu obiceiul lui de a se scoate în evidență, care nu-l părăsea niciodată, ajunsese repede să joace rolul principal.

Se așezaseră în jurul unui taler de lemn cu bucăți de vînat din care se serveau toți, și convorbirea se desfășura desigur potrivit cu caracterul fiecăruia în parte. Indienii mîncau de zor, tăcuți, pofta lor de băștinași pentru vînat părînd de nepotolit, în schimb cei doi albi erau prietenoși și vorbăreți, fiecare din ei exprimînd cu volubilitate idei specifice personalității sale. Cum dialogul îl va face pe cititor să cunoască anumite fapte care vor ușura înțelegerea povestirii noastre, mai bine să-l expunem.

— Fără îndoială că viața pe care o duci, meștere Călăuză — continuă Cap, după ce călătorii își potoliră foamea într-atît încît acum dintre gustoasele bucăți de vînat și le alegeau pe cele mai îmbietoare — oferă unele bucurii și posibilități de reușită pe care noi, marinarii, le apreciem, cu singura deosebire că la noi totul se petrece pe apă, iar la voi totul se petrece pe uscat.

— Ba nu — răspunse tovarășul său alb. În călătoriile și marșurile noastre avem de-a face și cu apa. Noi, oamenii de graniță, mînuim vîslele și ostia aproape în aceeași măsură ca pușca și cuțitul de vînătoare.

— Aha ! Dar mînuiți oare brațul, verga, bulina, timona, sonda și funia de catarg ? Desigur, vîsla e folositoare într-un canoe, dar ce rost ar avea pe o navă ?

— Am obiceiul să respect oamenii și profesiunile lor și cred că ceea ce ai menționat dumneata sînt lucruri folositoare. Cel care a trăit ca mine în tovărășia atîtor triburi înțelege deosebirile din comportarea oamenilor. Tatuajul unui Mingo nu se aseamănă cu acela al unui indian Delawar, și cel ce așteaptă să descopere un războinic într-o squaw [1] indiană, ar fi dezamăgit. Nu sînt prea bătrîn, dar am trăit prin păduri și cunosc în oarecare măsură natura omenească. N-am crezut niciodată prea mult în învățătura celor de la oraș, deoarece pînă acum nu am întîlnit printre ei nici un bun ochitor cu pușca sau un îndemînatic descoperitor de urme.

— Tocmai așa gîndesc și eu, meștere Călăuză. Plimbatul pe străzi, dusul la biserică, duminica, să asculte predici, nu au făcut niciodată un om adevărat dintr-o ființă omenească. Pe un băiat, dacă ți-ai pus în gînd să-i deschizi ochii, trimite-l pe întinsul oceanului, și dacă vrei să se înțeleagă pe sine însuși, lasă-l să cunoască națiuni străine sau ceea ce numesc eu adevăratul chip al naturii. Iată-l, de pildă, pe cumnatul meu, sergentul. În felul său e un băiat bun ca orice alt om care a rontăit vreodată un pesmet, dar ce e, la urma urmei ? Nimic mai mult decît un simplu soldat. Nici vorbă, e sergent, dar după cum știi, e tot un fel de soldat. Cînd a pețit-o pe sărmana Bridget, sora mea, i-am spus fetei ce meserie avea, fiindcă mă simțeam dator s-o fac să cugete la tot ceea ce se putea aștepta din partea unui astfel de soț. Dar știți cum sînt fetele cînd le pică cineva cu tronc. Nimic de zis, sergentul s-a ridicat în profesiunea lui și se spune despre dînsul că e în fort o persoană de vază, însă biata lui soție n-a avut parte să vadă asta, fiindcă a murit acum paisprezece ani.

— Meseria de soldat este onorabilă numai dacă lupți de partea dreptății — răspunse Călăuză — și cum francezii se află totdeauna pe o poziție greșită, iar maiestatea sa și aceste

[1] Femeie.

colonii sînt totdeauna pe o poziție justă, cred că sergentul are o conștiință liniștită și că e și un om de caracter. Niciodată nu am dormit mai bine decît atunci cînd am luptat împotriva trădătorilor. Indianul supranumit Marele-Șarpe, aici de față, se poartă într-un fel, și eu într-altul ; și totuși am luptat în ultimii ani umăr la umăr, fără ca vreunul din noi să critice comportarea celuilalt. Eu îi spun că nu există decît un singur cer și un singur iad, fără deosebire de credință, și că spre ele duc căi multe.

— Ceea ce spui e rațional, și el este dator să-ți dea crezare, deși socot că cele mai multe drumuri către iad sînt pe uscat. Marea este, după cum obișnuia să spună sărmana mea soră Bridget, „un loc de purificare", și omul e în afară de orice ispită cînd nu mai vede uscatul. Mă îndoiesc că s-ar putea spune același lucru favorabil despre lacurile voastre de aici, de sus.

— Cred, ca și dumneata, că orașele și așezările omenești te îndeamnă la păcat, dar în jurul lacurilor noastre se întind păduri, și într-un astfel de templu oricine este înclinat să-l slăvească zilnic pe Dumnezeu. Că oamenii nu se aseamănă între ei nici chiar pe meleaguri sălbatice sînt de acord, fiindcă diferența dintre un indian Mingo și unul Delawar este tot atît de ușor de observat ca diferența dintre lună și soare. Sînt fericit, prietene Cap, că ne-am întîlnit, chiar de-ar fi numai pentru faptul că poți să-i spui Marelui-Șarpe, aici de față, că există și lacuri în care apa e sărată. S-a dovedit din prima clipă că sîntem de cele mai multe ori de aceeași părere, și că mohicanul, dacă ar avea numai jumătate din încrederea pe care o am eu în el, ar fi convins de ceea ce i-am spus în legătură cu felul de a fi al oamenilor albi și legile naturii. Dar am avut totdeauna impresia că nici o piele-roșie nu crede cu sinceritate, cum ar face-o orice om cinstit, în existența marilor lacuri sărate și în povestirile care vorbesc de rîuri ce curg împotriva curentului.

— Asta se-ntîmplă din cauză că lucrurile nu sînt privite cum trebuie — răspunse celălalt, aprobînd cu o mișcare a capului. Dumneata te gîndești la lacuri și vîrtejuri, de parcă le-ai înfrunta cu vaporul, și la ocean și maree, de parcă le-ai înfrunta cu barca. Nici Vîrf-de-Săgeată, nici Marele-Șarpe nu trebuie să se îndoiască de vorbele dumitale în legătură cu aceste două lucruri, deși eu mărturisesc că-mi vine cam greu

să înghit povestea despre existența mărilor pe uscat și încă și mai greu că ar fi pe undeva vreo mare de apă dulce. Am întreprins această lungă călătorie mai mult ca să-mi potolesc curiozitatea, atît a ochilor cît și a gustului, cu privire la aceste lucruri și să-l ajut pe sergent, fiindcă a fost soțul surorii mele; cît despre Magnet, o iubesc ca pe propriul meu copil.

— Greșești, greșești, prietene Cap, greșești foarte tare cînd nu recunoști puterea providenței în tot ce există — răspunse Călăuză cu hotărîre. Cei ce trăiesc în orașe ori în alte așezări au ajuns la păreri greșite și mărginite în privința puterii ei, dar noi care ne petrecem viața cu adevărat în prezența ei, ca să zic așa, vedem lucrurile altfel, vreau să spun noi care sîntem oameni albi. O piele-roșie are părerile sale și pe bună dreptate, iar dacă acestea nu sînt întru totul asemănătoare cu ale albilor creștini nu-i nici un rău. Există însă domenii care depind în chip absolut de voința providenței și aceste lacuri cu apă sărată și dulce fac parte dintre ele. Nu am pretenția să lămuresc toate astea, dar sînt convins că fiece om e dator să creadă în ele. În ceea ce mă privește, fac parte dintre cei ce sînt încredințați că mîna care a creat apa dulce a creat-o și pe cea sărată.

— Pînă aici, meștere Călăuză ! îl întrerupse Cap cu oarecare aprindere. Unei credințe adevărate și bărbătești nu-i întorc niciodată spatele cînd mă aflu pe mare ; deși sînt mai obișnuit să strîng și să desfac velele cum se cuvine decît să mă rog cînd izbucnește uraganul. Nu uit niciodată că sîntem niște muritori neajutorați și sper să cinstesc pe cine trebuie; tot ceea ce vreau să spun este mai degrabă o sugestie decît o afirmație, care, după cum știi, e înrîurită de faptul că fiind obișnuit a vedea întinderi mari de apă sărată, aș prefera s-o gust înainte de a accepta că e dulce.

— Dumnezeu i-a dăruit cerbului terenurile nisipoase unde se cristalizează sarea, și acesta o linge, și i-a dat omului cu piele roșii sau albă izvorul desfătător la care să-și potolească setea. Ar fi împotriva rațiunii să nu crezi că El ar fi putut crea lacuri cu apă cristalină în apus și lacuri cu apă tulbure în răsărit.

În ciuda dogmatismului său exagerat, Cap simțea o teamă respectuoasă față de simplitatea sobră a gîndirii lui Călăuză, deși nu se bucura la ideea că trebuie să creadă în ceva despre

care susținuse timp de mulți ani cu încăpățînare că nu putea să existe.

Deoarece nu voia să întrerupă discuția, dar nefiind nici în stare să aducă argumente convingătoare împotriva unui astfel de raționament cu care nu era obișnuit și care avea deopotrivă forța adevărului și a credinței, era bucuros să scape de subiect, evitîndu-l fără să bată la ochi.

— Bine, bine, prietene Călăuză — zise el — hai să încheiem aici discuția și pentru că sergentul te-a trimis să ne pilotezi la lacul acesta, o să gustăm apa cînd vom ajunge acolo. Dar nu uita vorbele mele : nu susțin că la suprafață n-ar putea fi apă dulce. Aproape de gura marilor fluvii, Atlanticul are și el uneori apă dulce, dar bagă de seamă că-ți voi arăta un mijloc de a gusta apa de la o adîncime de cîțiva stînjeni, despre care nici n-ai visat, și atunci vom afla mai multe despre lacul acesta.

Și Călăuză părea mulțumit să întrerupă discuția astfel încît conversația luă alt curs.

— Nu sîntem îngîmfați de darurile noastre — zise Călăuză, după o scurtă tăcere — și știm foarte bine că cei ce trăiesc în orașe și în apropierea mărilor...

— Pe mare — îl întrerupse Cap.

— ...pe mare, dacă dorești dumneata, prietene, au ocazii pe care noi, aici, în sălbăticie, nu le avem. Totuși, ne cunoaștem darurile, care sînt, așa-zicînd, naturale, nepervertite de deșertăciune și desfrînare. Darurile mele de acum sînt de bun ochitor cu pușca, de căutător de urme, de om care se pricepe la vînat și hăituirea lui, dar, deși folosesc și ostia, și vîsla, nu vreau să mă laud cu felul meu de a le mînui. Însă Jasper, tînărul de colo, care stă de vorbă cu fata sergentului, este o ființă deosebită, fiindcă s-ar putea spune despre el că respiră apa ca un pește. Indienii și francezii de pe țărmul nordic l-au poreclit Eau-douce, din cauza priceperii lui pe tărîmul acesta. El este mai iscusit să mînuiască vîsla și parîmele, decît să descopere o urmă.

— Da, o fi ceva și cu calitățile astea de care vorbești — zise Cap. Uite, de pildă, focul acesta ; îți mărturisesc că a depășit toată experiența mea de marinar. Vîrf-de-Săgeată a spus că fumul vine de la un foc făcut de fețe-palide, ceea ce, după mine, constituie o frîntură de filozofie de valoare egală cu navigația pe o noapte întunecată în apropierea unui banc de nisip.

— Nu e cine ştie ce taină şi nimic deosebit — răspunse Călăuză rîzînd înveselit. — Nimic nu este mai uşor pentru noi, cei ce ne petrecem timpul în această mare şcoală a lui Dumnezeu, decît să învăţăm lecţiile Sale. Nu am fi de loc în stare să urmărim o pistă sau să transmitem veşti în sălbăticia aceasta, după cum nu sînt în stare butucii de lemn, dacă nu am putea recunoaşte într-o clipă aceste mici deosebiri. Eau-douce, după cum îi spunem noi, iubeşte atît de mult apa, încît a adunat cîteva găteje umede pentru focul nostru, care se găsesc cu prisosinţă în jur, deşi sînt destule şi din acelea bine uscate. Vreascurile umede scot un fum negru şi cred că şi marinarii, camarazii dumitale, ştiu asta. Nu este mare lucru şi nici un fel de taină, deşi pentru cei ce nu cercetează fiinţa lui Dumnezeu şi adîncile Sale căi cu umilinţă şi recunoştinţă, totul e o taină.

— Trebuie să ai ochiul ager ca al lui Vîrf-de-Săgeată, ca să observi o deosebire atît de mică.

— Dacă n-ar fi observat-o, ar fi însemnat că e un biet indian nepriceput. Nu, nu, e timp de război şi orice pielerosie se foloseşte de simţurile lui, ca să preîntîmpine primejdia. Orice rasă de oameni are propria sa fire, şi orice fire propriile sale legi. Eu am avut nevoie de mulţi ani ca să pot stăpîni toate ramurile mai de seamă ale ştiinţei pădurii, fiindcă nu e în firea omului alb să-şi însuşească tot atît de repede cunoştinţele unei piei-roşii, ca pe acelea care, după cîte cred eu, sînt hărăzite cunoaşterii sale. Ce-i drept, nu mă pot lăuda cu multe cunoştinţe de felul acesta, deoarece mi-am petrecut cea mai mare parte a vieţii pe meleaguri sălbatice.

— Dar ai fost un elev sîrguincios, meştere Călăuză, după cum se observă din înţelegerea atît de adîncă a acestor lucruri. Eu presupun că n-ar fi o problemă prea grea pentru un om care şi-a petrecut viaţa pe mare să-şi însuşească nimicurile astea, dacă s-ar hotărî să se ocupe temeinic de ele.

— Nu sînt de părerea dumitale. Omului alb îi este tot atît de greu să adopte obiceiurile unui indian ca şi indianului pe acelea ale omului alb. Iar în ceea ce priveşte adevărata fire a acestora, cred că nici unul dintre ei nu e în stare s-o cunoască pe deplin.

— Şi totuşi, noi, marinarii care cutreierăm lumea atît de mult, susţinem că nu există decît o singură fire, fie că-i vorba de chinezi, ori de olandezi. În ceea ce mă priveşte, sînt în mare

măsură de aceeași părere, fiindcă am constatat, în general, că toate națiunile iubesc aurul și argintul, și cei mai mulți bărbați savurează tutunul.

— Asta înseamnă că voi, oamenii de pe mare, cunoașteți prea puțin pieile-roșii. Dumneata ai văzut vreodată un chinez care ar putea să cînte cîntecele lui de îngropăciune, înfruntînd moartea, în timp ce un cuțit îi sfîrtecă și-i taie carnea în bucăți, și trupul gol îi e cuprins de flăcări? Pînă cînd nu vei găsi un chinez sau un creștin care să facă toate astea, nu vei fi descoperit omul cu firea pieilor-roșii, oricît de curajos s-ar dovedi și chiar dacă ar fi citit toate cărțile ce s-au tipărit vreodată.

— Numai sălbaticii își joacă unii altora astfel de renghiuri diavolești — zise Cap, uitîndu-se cu oarecare neliniște la arcadele parcă nesfîrșite ale pădurii. Un om alb nu e supus niciodată la asemenea încercări.

— Iar te înșeli — răspunse Călăuză, alegînd liniștit o bucată mică de vînat *„pour la bonne bouche"* [1] — fiindcă, dacă pieile-roșii îndură chinurile acestea potrivit firii lor, ca niște bravi, un om alb, datorită firii lui, poate intra în comă, ceea ce s-a întîmplat adesea.

— Din fericire — zise Cap, străduindu-se să-și dreagă vocea — nici unul dintre aliații maiestății sale nu va fi pus probabil în situația să îndure astfel de cruzimi condamnabile din partea oricăror supuși loiali ai maiestății sale. E drept că eu nu am servit prea mult timp în marina regală, dar am servit totuși, și cît privește serviciul pe bordul vaselor corsare pentru capturarea corăbiilor și a încărcăturii dușmanului, am o experiență desăvîrșită. Însă nu cred că există francezi sălbatici prin împrejurimile lacului, și mi-aduc aminte de vorbele dumitale cum că Ontario ar fi o apă întinsă, nu-i așa?

— Nu, e întinsă doar pentru noi — răspunse Călăuză, fără să-și ascundă un zîmbet care-i lumină chipul ars de soare, de un roșu aprins — deși nu cred că cineva ar putea să-l socotească mic; cu toate acestea, dacă vrei să-l ții pe dușman cît mai departe, este prea puțin întins. Ontario are două capete, și dușmanul care se teme să-l treacă e sigur că-l poate ocoli.

— Aha, vezi, asta e partea slabă a blestematelor voastre bălți de apă dulce — murmură Cap, tușind atît de tare, încît

[1] Pentru a lăsa ce-i mai bun la urmă (în limba franceză în text).

își regretă imediat lipsa de măsură în vorbă. Pînă acum nici un om nu a auzit de vreo navă obișnuită sau de pirați care să fi ocolit un capăt al Atlanticului!

— Cum, oare oceanul să nu aibă capete?

— Nici vorbă că n-are; după cum nu are nici margini și nici fund. Națiunea „amarată" în toată liniștea pe una din coastele sale nu are de ce să se teamă de cea „amarată" în partea opusă, oricît de sălbatică ar fi, afară numai dacă se pricepe la construirea corăbiilor. Nu, nu, cei ce trăiesc pe coastele Atlanticului nu se tem decît foarte puțin c-or să-și piardă viața sau scalpul. Pe acolo, oricine își pune liniștit capul pe pernă cînd se culcă seara, fiind convins că a doua zi dimineața o să-și găsească părul pe cap, în afară de cazul că poartă perucă.

— Aici e altcumva. Nu vreau s-o înspăimînt pe tînăra fată, așa că nu intru în amănunte, deși pare ocupată să asculte cu foarte mare plăcere vorbele lui Eau-douce, după cum îi spunem noi, dar chiar dacă nu m-aș bucura de experiența pe care o am, aș socoti, datorită situației de la această frontieră, că restul călătoriei noastre, pînă la garnizoană e foarte primejdios. De partea aceasta a lacului Ontario, afli cam tot atît de mulți indieni irochezi ca și de partea cealaltă. Ceea ce l-a și făcut pe sergent, prietene Cap, să ne trimită în întîmpinarea voastră, ca să vă călăuzim.

— Cum! Au curajul să se apropie atît de mult de tunurile unui fort al maiestății sale?

— Oare corbii nu dau tîrcoale stîrvului unui cerb, deși păsărarul se găsește pe aproape? Se poartă, ca să zic așa, în chip firesc. Printre forturi și așezări trec destul de mulți albi și indieni și sînt convinși că-i vor descoperi. Marele-Șarpe a venit dintr-o parte a rîului, și eu dintr-alta, pentru a da de urmele acestora, iar Jasper și-a adus piroga cu îndrăzneala unui adevărat marinar. Sergentul i-a povestit cu lacrimi în ochi și cu atîta înflăcărare despre copila sa, despre dorința lui adîncă de a o vedea, despre gingășia și cuminția ei, încît flăcăul cred că s-ar fi năpustit singur și într-o tabără de Mingo, numai să poată veni cu noi.

— Pentru promptitudinea lui de a ne ajuta îi mulțumesc și-l apreciez, deși presupun că, la urma urmei, băiatul n-a trecut printr-o primejdie prea mare.

— Numai prin pericolul de a fi împuşcat de pe înălţime în clipa cînd se străduia să ia în piept curentul apei, sau cînd, aflîndu-se la un cot al rîului, se uita ţintă la vîrtejuri. Din toate călătoriile nesigure, cred că aceea de pe un rîu plin de capcane este cea mai primejdioasă, şi prin asta a trecut Jasper.

— Şi ce diavol l-a împins pe sergent să-mi ceară să străbat o sută cincizeci de mile pe un drum atît de primejdios? Scoteţi-mă în larg, cu duşmanul în faţa ochilor, şi mă lupt cu el cum vrea şi cît îi place, cu tragere lungă sau punte la punte; dar să mă las împuşcat ca o turturea adormită, asta nu-i în firea mea. De n-ar fi vorba de micuţa Magnet de colo, aş vira chiar în clipa asta corabia şi m-aş strădui din răsputeri să mă întorc la York, lăsînd în plata Domnului lacul Ontario, cu apa lui sărată sau dulce.

— Asta n-ar îmbunătăţi prea mult situaţia, prietene marinar, fiindcă drumul de întoarcere este mai lung şi aproape tot atît de primejdios ca cel pe care trebuie să-l urmăm. Ai încredere în noi şi te vom duce teafăr la destinaţie sau ne vom pierde scalpurile.

Încercatul marinar, al cărui păr era împletit într-o coadă înfăşurată în piele de ţipar şi avea creştetul capului acoperit aproape în întregime de o chelie, îşi trecu mecanic mîna şi peste una, şi peste alta, de parcă voia să se asigure că se aflau la locul lor. Cu toate acestea, era în realitate un om curajos, şi înfruntase adesea moartea cu sînge rece, deşi nu o văzuse niciodată în aspectele atît de îngrozitoare pe care i le prezentase sumar, dar plastic, însoţitorul său. Dar acum era prea tîrziu să mai dea îndărăt, aşa că se hotărî să înfrunte orice încercare cu îndrăzneală, deşi nu se putu stăpîni să nu murmure pentru sine cîteva blesteme împotriva nepăsării şi a nedelicateţei cumnatului său, sergentul, care-l băgase în încurcătura asta.

— Nu mă îndoiesc, meştere Călăuză — răspunse el, după cîtva timp de gîndire — că vom ajunge teferi la destinaţie. La ce distanţă de fort ne aflăm în clipa asta?

— La ceva mai mult de cincisprezece mile, şi e vorba de mile scurte, fiindcă rîul curge repede, asta însă numai dacă nu ne atacă indienii.

— Şi presupun că pădurea se întinde pe tot parcursul la babord şi la tribord ca şi aici.

— Ce vreţi să spuneţi?

— Mă gîndesc că va trebui să ne croim drum printre copacii ăştia blestemaţi !

— Nu, nu, dumneata vei merge cu piroga ; trupele au curăţat fluviul Oswego de buştenii plutitori şi luntrea va fi dusă de curentul repede al rîului.

— Atunci cum dracu' facem să nu ne împuşte trădătorii de care vorbeşti cînd trecem pe lîngă un promontoriu sau sîntem atenţi la ocolirea stîncilor ?

— Ne apără Cel-de-Sus ! El, care i-a ajutat atît de des pe alţii în situaţii şi mai grele. Ehe, de cîte ori n-aş fi rămas cu fără scalp şi mi-aş fi lăsat pielea pe cine ştie unde, dacă providenţa nu m-ar fi apărat ! Eu nu intru niciodată într-o luptă, prietene marinar, fără să mă gîndesc la acest mare aliat, care preţuieşte într-o bătălie mai mult decît toate batalioanele regimentului 60, chiar de-ar fi puse într-o singură linie.

— Bine, bine, asta e destul pentru un cercetaş, dar nouă, marinarilor, ne place, cînd ieşim în larg şi intrăm în acţiune, să nu ne gîndim la nimic decît la ceea ce avem de făcut, lupta bord la bord, fără să întîlnim în cale pomi sau stînci.

— Şi îndrăznesc să spun, ca să vorbim adevărul, că n-aveţi nevoie nici de providenţă. Ascultă la mine, meştere Cap, dacă Cel-de-Sus e alături de cineva, acela nu pierde nici o bătălie. Uită-te la capul Marelui-Şarpe de colo ; de-a lungul urechii sale stîngi se vede o urmă de cuţit ; numai un glonţ din puşca asta a mea i-a salvat scalpul în ziua aceea, deoarece cuţitul îşi şi începuse treaba, şi peste o jumătate de minut ar fi fost jupuit ! Cînd mohicanul îmi strînge mîna, spunîndu-mi că i-am făcut un mare serviciu, îi răspund că numai Domnul mi-a călăuzit paşii spre locul unde trebuia el să fie executat, sau m-a făcut să-mi dau seama, datorită fumului, în ce primejdie se află. Fără îndoială că de îndată ce am ajuns la locul execuţiei, am acţionat din proprie iniţiativă, fiindcă omul care-şi vede prietenul sub ameninţarea tăişului unui tomahawk [1] gîndeşte repede şi acţionează într-o clipă, cum s-a şi întîmplat cu mine, altfel spiritul Marelui-Şarpe ar fi acum la vînătoare, pe tărîmul fericit al strămoşilor săi.

— Destul, Călăuză, destul cu palavrele astea, că sînt mai înspăimîntătoare decît dacă te-ar jupui cineva de la catarg

[1] Secure mică folosită de indienii din America de Nord ca armă de luptă şi vînătoare.

la pupa ; nu mai avem decît cîteva ore cu soare şi ar fi bine să ne lăsăm în derivă, în voia curentului de care ai vorbit, cît o mai putem face. Magnet dragă, tu nu eşti gata de drum ?

Aceasta se ridică de jos, îmbujorîndu-se tare la faţă, şi începu să se pregătească de plecare. Nu auzise nimic din convorbirea celor doi, fiindcă Eau-douce, cum i se spunea mai totdeauna tînărului Jasper, îi împuiase urechile cu descrierea fortului destul de îndepărtat de la capătul călătoriei lor şi cu amănunte despre tatăl ei, pe care ea nu-l mai văzuse din copilărie, precum şi despre felul de viaţă al celor ce trăiau în garnizoanele de frontieră. Era atît de curioasă şi preocupată de ceea ce auzea, şi atenţia ei atît de absorbită de lucrurile interesante pe care le afla, încît celelalte subiecte mai puţin agreabile, discutate de ceilalţi atît de aproape de dînsa, nu mai ajungeau la urechile sale.

Zarva plecării curmă orice convorbire, şi bagajul călăuzelor, sau, dacă vreţi, al cercetaşilor, fiind neînsemnat, grupul fu gata de pornire în cîteva minute. Cînd să părăsească locul, spre mirarea chiar şi a tovarăşilor lui indieni, Călăuză adună un braţ de crengi, printre care unele umede, ca să ardă cu un fum cît mai negru şi mai dens, şi le aruncă în foc.

— Cînd vrei să-ţi ascunzi urmele, Jasper — zise el — la plecarea din cantonament, fumul nu strică, ba chiar îţi prinde bine. Dacă pe o rază de zece mile se află vreo duzină de Mingo, parte din ei caută să descopere fumurile, căţăraţi prin copaci sau pe vreo coamă de deal ; lasă-i să vadă fumul ăsta şi să fie sănătoşi. Sînt bineveniţi la resturile noastre.

— Dar n-or să ne descopere urmele şi n-or să ne urmărească ? întrebă tînărul care, de cînd o întîlnise pe Magnet, era mai sensibil la primejdii. Vom lăsa la pîrîu urme destul de vizibile.

— Cu cît mai vizibile, cu atît mai bine, fiindcă nici vicleniа unui Mingo nu va fi în stare să descopere dacă piroga a luat-o în susul sau în josul rîului. Apa este singurul element natural care spală orice pistă, dar nici ea nu izbuteşte s-o facă, dacă mirosul acesteia e prea puternic. Înţelegi, Eau-douce ? Dacă vreun Mingo a descoperit urmele noastre sub cataracte, vor veni spre fumul acesta şi vor crede că cei ce au pornit în susul rîului îşi vor continua drumul în aceeaşi direcţie. Dacă nu mai ştiu nimic de noi, vor afla acum că un grup e în afara fortului şi nici chiar un Mingo plin de înţelepciune nu va fi

în stare să-şi închipuie că am urcat pînă aici numai ca să avem plăcerea să ne întoarcem, chiar în aceeaşi zi, riscindu-ne capul.

— Fără îndoială — zise Jasper, care vorbea deoparte cu Călăuză, în timp ce se apropiau de şirul de arbori răsturnaţi de vînt — că ei nu ştiu nimic despre fiica sergentului, fiindcă venirea sa a fost învăluită în cea mai mare taină.

— Şi nici aici nu vor afla nimic — răspunse Călăuză, atrăgîndu-i atenţia că el păşeşte cu cea mai mare grijă pe urmele lăsate pe frunze de picioarele delicate ale fetei — afară numai dacă vîrstnicul peşte de apă sărată nu şi-o fi adus nepoata pe linia copacilor răsturnaţi de vînt ca să zburde ca o iadă în jurul bătrînei sale căprioare.

— Vrei să zici, „al ţapului", Călăuză.

— Nu-i ciudat ? Uite că mă pot întovărăşi cu un marinar de felul tău, Eau-douce, şi nu descopăr nici o deosebire prea mare între însuşirile noastre, deşi dumneata eşti omul lacurilor, iar eu, al pădurilor. Ia ascultă, Jasper — continuă Călăuză, rîzînd cum îi era obiceiul, fără zgomot — ce-ar fi să încercăm tăişul lamei meşterului Cap, lăsîndu-l să treacă prin cataracte ?

— Şi ce se va întîmpla între timp cu drăguţa lui nepoată ?

— Nu, n-o să pată nimic ; ea va merge în orice caz pe uscat ; dar noi doi am putea să-l punem la încercare pe marinarul ăsta de pe Oceanul Atlantic, ca să ne cunoaştem mai bine. Oare nu crezi că vom afla dacă amnarul flintei sale scapără şi dacă ştie unele din şiretlicurile de frontieră ?

Tînărul Jasper zîmbi, fiindcă-i plăcea gluma şi tonul profesoral al lui Cap îl cam sîcîise. Dar chipul frumos al fetei, trupul suplu şi zîmbetul său ispititor stăteau ca o pavăză între unchiul ei şi experienţa propusă.

— Poate că fiica sergentului se va speria — zise el.

— Nici vorbă de aşa ceva, dacă a moştenit cît de cît curajul tatălui ei. Nu pare să fie de loc fricoasă. Las' pe mine, Eau-douce, că pun eu treaba la cale !

— Nu tu singur, Călăuză, pentru că, fără doar şi poate, vă veţi îneca amîndoi. Cînd treceţi prin cataracte, trebuie să fiu şi eu în barcă.

— Bine, fie cum spui tu ; fumăm pipa păcii ?

Jasper încuviință, rîzînd, cu un gest scurt din cap și părăsiră subiectul, fiindcă ajunseseră la piroga atît de des pomenită, și, cu cîteva vorbe, luară toți hotărîri importante.

CAPITOLUL III

Pîn-a nu fi scurmată cu plugul astă glie,
Curgeau a noastre rîuri năvalnic, înspumate
Și apa lor cînta o dulce melodie
Care umplea de freamăt păduri îndepărtate.
In murmur de pîraie șuvoaie năvăleau
Pe cînd, ascunse-n umbră, izvoarele șopteau.

Bryant.

Se știe, în general, că rîurile care se îndreaptă spre partea de sud a lacului Ontario sînt mai toate înguste, lente și adînci ; cu unele excepții, fiindcă multe dintre ele au în anumite locuri praguri — cum se spune în limbajul regiunii — adică repezișuri cu stînci, și altele — cataracte.

Printre acestea din urmă se numără și fluviul pe care navigau acum cutezătorii noștri călători. Oswego se formează prin unirea a două rîuri : Oneida și Onondaga, care izvorăsc din lacuri, străbat o regiune deluroasă pe o distanță de cîteva mile, ajung la marginea unui fel de podiș natural, coboară cam la zece sau cincisprezece picioare la alt nivel, alunecînd, strecurîndu-se și urmîndu-și cursul cu apă adîncă, tăcut și pe furiș, pînă cînd își varsă tributul în vastul rezervor al lacului Ontario.

Piroga cu care Cap și însoțitorii săi călătoriseră de la fortul Stanwix, ultimul post militar de pe Mohawk, se găsea la malul rîului ; în timp ce toți ceilalți se suiră în ea, Călăuză mai zăbovi pe uscat, ca să împingă mica ambarcațiune pe apă.

— Întoarce luntrea cu spatele în direcția curentului, Jasper — îi spuse omul pădurilor tînărului marinar, care-i luase vîsla lui Vîrf-de-Săgeată și se așezase la cîrmă. Las-o-n voie s-o poarte curentul. Dacă vreunul dintre indienii dușmani va da de urma noastră, și ne va urmări pînă aici, n-o să uite să cerceteze semnele rămase în mîl și, descoperind că am pornit de la țărm cu prora în susul rîului, va crede, fără îndoială, că am luat-o în direcția asta.

Jasper îi dădu ascultare și, după un brînci viguros, Călăuză, care se găsea în plinătatea forței și îndemînării sale, cu un salt ușor și fără să-i strice echilibrul, sări în luntre, chiar la prora. Cînd barca ajunse în mijlocul rîului, pe firul puternic al curentului, se întoarse și porni fără zgomot în josul apei.

Luntrea în care Cap și nepoata lui se îmbarcaseră pentru lunga și aventuroasa lor călătorie, era un canoe din scoarță de copac, cum obișnuiesc indienii să le construiască ; datorită greutății lor excepțional de mici și ușurinței cu care pot fi împinse, ele se potrivesc admirabil pentru o navigație pe rîuri, unde întîlnești mai la tot pasul bancuri de nisip, trunchiuri plutitoare și alte felurite obstacole. Cei doi bărbați, după ce o goliseră de bagaje, o căraseră de cîteva ori pe o distanță de sute de iarzi, și ar fi putut s-o ridice chiar și un singur om. Potrivit părerii celor neinițiați, era lungă și prea lată pentru un canoe. Dar principalul defect era, de fapt, greutatea sa prea mică. O practică de cîteva ore îndreptă însă în mare măsură acest neajuns, Mabel și unchiul ei acomodîndu-se destul de bine cu mișcările luntrii, așa că putură să-și păstreze locurile liniștiți ; nici greutatea suplimentară a celor trei călăuze nu-i punea rezistența la o încercare deosebită, lățimea fundului ei curbat provocînd dislocarea unei cantități necesare de apă, fără a face barca să se afunde prea mult în fluviu. Bine construită, cu material lemnos de dimensiuni mici, legat cu curele, luntrea, deși atît de ușoară și cu un aspect modest, era probabil capabilă să transporte încă pe atîtea persoane cîte se aflau acum în ea.

Cap ședea pe o bancă joasă din mijloc, iar Marele-Șarpe, îngenuncheat aproape de el. Vîrf-de-Săgeată și soția lui ocupau locurile din fața acestora, indianul Tuscarora părăsindu-și postul obișnuit de la pupa. Mabel stătea într-o rînă, pe bagajele ei, în spatele bătrînului marinar, în timp ce Călăuză și Ean-douce se aflau în picioare, unul la prora, și celălalt la pupa, fiecare vîslind lung, puternic și fără zgomot. Vorbeau

pe şoptite, fiindcă toţi îşi dădeau seama că pe măsură ce se apropiau de fort şi nu mai aveau ocrotirea pădurii, trebuiau să fie prevăzători.

Fluviul Oswego, pe parcursul acela, adînc, întunecat şi nu prea lat, curgea liniştit şi posomorît pe albia lui şerpuitoare, printre arborii ce-l străjuiau de sus, împiedicînd pe alocurea aproape cu totul lumina soarelui. Ici şi colo, unii dintre uriaşii pădurii, doborîţi pe jumătate, se înclinaseră aproape orizontal pe suprafaţa lui, silindu-i pe călători să fie atenţi mai tot drumul, să nu se lovească de crengi, ramurile cele mai de jos şi mai scurte împreună cu frunzele lor fiind spălate de ape. Priveliştea de mai sus a fost admirabil zugrăvită de minunatul nostru poet, versurile epigraf de la începutul acestui capitol fiind scrise pe locurile acestea ; pămîntul îngrăşat timp de secole de resturile vegetaţiei şi cafeniu din cauza humei, fluviul umflat, parcă gata să se reverse, şi pădurea proaspătă şi nemărginită se ofereau ochiului cu marea plasticitate realizată de pana lui Bryant, pentru desfătarea imaginaţiei. Pe scurt, întregul peisaj se desprindea dintr-o natură bogată şi binecuvîntată, neatinsă încă de mîna omului pentru a o supune folosinţei şi dorinţelor lui, luxuriantă, primitivă, plină de promisiuni şi de pitoresc, chiar şi în starea aceasta de adîncă sălbăticie. Trebuie să mai spunem o dată că povestea noastră se petrecea pe la 1759, cu mult înainte ca exploatarea să fi împins către civilizaţie vreo parte a regiunii vestice a statului New York. În vremea aceea îndepărtată existau două mari căi de comunicaţie militară între regiunea nelocuită a coloniei New York şi frontierele dinspre Canada — una de-a lungul lacurilor Champlain şi George, şi alta pe linia Mohawk, pădurea Creek, Oneida şi rîurile descrise mai înainte. De-a lungul acestor două linii de comunicaţii fuseseră amplasate posturi militare, deşi între ultimul fort de la izvorul rîului Mohawk şi între vărsarea lui Oswego exista un spaţiu alb de o sută de mile, pe care Cap şi Mabel îl parcurseseră în cea mai mare parte sub protecţia lui Vîrf-de-Săgeată.

— Mi-e dor uneori de pace — zise Călăuză — ca să pot străbate pădurea, nu în căutarea unui duşman, ci doar vînînd animale sălbatice şi pescuind. Ah, Doamne ! Cîte zile fericite n-am petrecut noi, eu şi Marele-Şarpe de colo, de-a lungul fluviilor, trăind numai din vînat, somoni sau păstrăvi, fără să ne preocupe vreun Mingo sau vreun scalp ! Doresc uneori întoar-

cerea acelor zile binecuvîntate, fiindcă nu sînt făcut să-mi ucid semenii. Sînt convins că fiica sergentului nu crede că aș fi un ticălos, căruia-i place să jignească natura omenească, nu-i așa ?

Spunînd aceste cuvinte, care păreau aproape o întrebare, Călăuză se uită îndărăt, și, deși chiar și prietenului său celui mai părtinitor i-ar fi fost greu să afirme despre trăsăturile lui aspre și arse de soare că ar fi frumoase, Mabel se gîndi că sînt atrăgătoare, datorită zîmbetului deschis și sincerității care-i lumina chipul.

— Nu cred că tatăl meu ar fi putut trimite unul din ticăloșii despre care ai vorbit să-i călăuzească fata prin sălbăticiune — răspunse tînăra, zîmbind tot atît de deschis ca și el.

— Nici vorbă, nici vorbă că n-ar fi făcut-o ; sergentul este un om sensibil ; am mărșăluit împreună de nenumărate ori și am luptat adesea umăr la umăr, după cum spune el, deși eu îmi păstrez totdeauna distanța necesară ca să am mîinile libere cînd mă găsesc în apropierea vreunui francez sau a unui Mingo.

— Așadar, ești tînărul prieten despre care tatăl meu amintește atît de des în scrisorile sale ?

— „Tînărul" lui prieten ? Sergentul are față de mine un avans de treizeci de ani ; da, e cu treizeci de ani mai în vîrstă și tot pe atîta mai voluros.

— Dar probabil că nu în ochii unei fete, prietene Călăuză — interveni Cap, care-și recăpătase umorul cînd văzuse apa curgînd din nou în jurul lui. De multe ori, cei treizeci de ani de care vorbești nu sînt priviți de către o fată de nouăsprezece ani ca fiind un avantaj.

Mabel se înroși, întorcîndu-și fața, pentru a se feri de privirea celor ce se găseau la prora, și o întîlni pe aceea, plină de admirație, a tînărului de la pupa. Ca o ultimă salvare, ochii ei vioi, de un albastru deschis, își căutară refugiul în apă. Chiar în clipa aceea, un zgomot înăbușit și dens, adus de un vînt ușor care abia încrețea apa, se prelinse pe drumul străbătut de copaci.

— Un sunet plăcut — zise Cap, atent, întocmai ca un cîine care aude un lătrat îndepărtat. Cred că sînt valurile care izbesc în malurile lacului vostru, nu-i așa ?

— Nu-i chiar așa, nu — răspunse Călăuză. E doar zgomotul făcut de rîul ce se prăvălește peste stînci, la o jumătate de milă mai jos.

— E vreo cataractă pe fluviu ? întrebă Mabel, cu fața luminată de o îmbujorare și mai accentuată.

— La dracu', meștere Călăuză, și dumneata domnule, hm, Eau-douce ! (Fiindcă începuse și el să-i spună lui Jasper așa, ca să se adapteze obiceiurilor de frontieră.) N-ar fi mai bine să cîrmești piroga mai pe lîngă țărm ? Cataractele astea, înainte de cădere, provoacă de obicei vîrtejuri și mai bine ai nimeri într-un Maelstrom [1], decît să pornești spre aceste pompe aspirante.

— Ai încredere în noi, ai încredere în noi, prietene Cap — răspunse Călăuză. E drept că nu sîntem decît marinari de apă dulce și în ceea ce mă privește, nici măcar dintre cei mai buni, nu, nici măcar din aceia, dar ne pricepem la repezișuri, praguri și cataracte și, trecînd prin ele, ne vom strădui să nu ne dezmințim faima.

— Trecînd prin ele ?! exclamă Cap. La dracu', omule ! Visezi cumva să treci printr-o cataractă în coaja asta de nucă ?

— Bineînțeles, ăsta-i drumul nostru și e mult mai ușor să-l străbați decît să descarci piroga și să cari toate bagajele pe uscat, pe o distanță de o milă.

Mabel își întoarse privirea speriată spre tînărul de la prora pirogii, fiindcă tocmai în clipa aceea un alt muget al cascadei îi ajunse la ureche adus de o nouă adiere de vînt și într-adevăr, acum, cînd se știa cauza care-l producea, părea înspăimîntător.

— Ne-am gîndit să lăsăm femeile și pe cei doi indieni pe țărm — zise calm Jasper — și noi, cei trei oameni albi, care sîntem toți obișnuiți cu apa, să conducem luntrea prin cataractă, fără primejdii, deoarece am străbătut-o de multe ori.

— Și ne-am bizuit pe dumneata, prietene marinar, să ne ajuți — zise Călăuză, făcîndu-i cu ochiul peste umăr lui Jasper — fiindcă ești obișnuit cu rostogolirea valurilor, și fără cineva care să țină balansul pirogii, toate gătelile fiicei sergentului ar putea fi smulse de șuvoaie și pierdute.

Cap era încurcat. Ideea de a străbate o cataractă i se părea, probabil, mai serioasă decît i s-ar fi părut cuiva cu totul neștiutor în materie de ambarcațiuni, deoarece cunoștea forța apei și slăbiciunea totală a omului față de furia ei. Totuși, din mîndrie, se revolta la gîndul de a părăsi barca, în vreme ce

[1] Vîrtej foarte primejdios lîngă coasta Norvegiei.

tovarăşii lui se hotărîseră să rămînă în ea, plini de curaj şi cu sînge rece. Independent de acest din urmă simţămînt şi de firea sa, ca şi de dîrzenia dobîndită prin trecerea atîtor primejdii, probabil că ar fi părăsit barca, dacă imaginea unor indieni scalpînd capul oamenilor nu l-ar fi înspăimîntat într-atît, încît să-l determine să socoată piroga ca un fel de sanctuar.

— Dar ce vom face cu Magnet? întrebă el, dragostea pentru nepoată pricinuindu-i un nou scrupul. N-o putem lăsa pe uscat, dacă indienii duşmani se găsesc prin apropiere, nu-i aşa?

— N-avea grijă. Nici un Mingo nu se află de-a lungul malurilor, fiindcă acestea sînt locuri prea în văzul oamenilor pentru faptele lor drăceşti — răspunse Călăuză, sigur de ce spune. Firea e fire, şi aceea a indianului îl îndeamnă să se afle acolo unde te aştepţi mai puţin. Să nu-ţi fie frică de el pe o cale bătută, fiindcă dorinţa lui e să te surprindă nepregătit, şi tribul ăsta de indieni îşi face o glorie din a te înşela într-un chip sau altul. Cîrmeşte spre mal, Eau-douce, s-o lăsăm pe uscat pe fiica sergentului, la capătul buşteanului acela de unde poate să ajungă la ţărm fără să se ude.

Se făcut întocmai şi toţi, în afară de Călăuză şi de cei doi marinari, părăsiră piroga în cîteva minute. Lăsînd la o parte mîndria sa profesională, Cap ar fi rămas bucuros cu cei care coborîseră din barcă, dar nu-i venea să-şi arate slăbiciunea atît de deschis faţă de un marinar de apă dulce.

— Mărturisesc sincer — zise el, cînd cei debarcaţi se îndepărtară — că fapta aceasta se poate asemăna cu aceea de a merge cu barca prin păduri. Ca să treci printr-o cădere de apă nu e o treabă de marinar; isprava asta o poate face şi cel mai novice, ca şi cel mai experimentat matroz.

— Nu, nu, să nu dispreţuieşti de loc cataractele de pe Oswego — interveni Călăuză — fiindcă, deşi nu se asemuie cu Niagara sau Genesee, sau cu cele de la Cahoos şi de pe Glen, ori cu acelea din Canada, sînt destul de primejdioase pentru un începător. S-o lăsăm pe fiica sergentului să stea pe stînca de colo, să vadă cum noi, nişte ignoranţi oameni ai pădurii, vom trece peste un obstacol pe care nu-l putem străbate pe dedesubt. Acum, Eau-douce, fii cu ochii în patru şi cu

mîna sigură, fiindcă totul depinde de tine, după cum se vede, neputîndu-ne bizui pe meşterul Cap decît ca pe un pasager.

Cînd tăcu, piroga se afla departe de mal şi Mabel se îndreptase grăbită şi tremurînd spre stînca ce i se arătase, vorbindu-i însoţitoarei sale despre primejdia înfruntată fără nici un rost de unchiul ei, cu ochii aţintiţi pe silueta suplă şi viguroasă a lui Eau-douce, care, stînd în picioare la pupa, conducea uşoara ambarcaţiune. Ajungînd însă într-un loc de unde putea să vadă bine cascada, scoase, fără voia ei, un ţipăt înăbuşit, acoperindu-şi ochii cu mîna. Apoi îi deschise din nou, şi fata aceasta curajoasă rămase încremenită ca o statuie, uitîndu-se aproape fără să respire la ceea ce se petrecea. Cei doi indieni şedeau indiferenţi pe un buştean, abia uitîndu-se spre fluviu, în timp ce soţia lui Vîrf-de-Săgeată se apropie de Mabel, urmărind mişcările pirogii cu interesul pe care l-ar avea un copil privind salturile unui acrobat.

Cînd barca intră pe firul curentului, Călăuză îngenunche, vîslind mereu, acum mai uşor, sincronizîndu-şi eforturile cu ale însoţitorului său. Jasper, tot în picioare, îşi aţintise privirile asupra unui punct situat dincolo de cataractă, cu intenţia vizibilă de a găsi un loc potrivit de trecere.

— Mai spre apus, băiete, mai spre apus — murmură Călăuză — spre locul unde se vede apa spumegînd. Pune pe aceeaşi linie vîrful stejarului uscat cu tulpina copacului rupt. locul fluviului, cu vîrful spre cascadă şi-şi accelera înain-

Eau-douce nu răspunse, fiindcă piroga se găsea în mijlocul fluviului, cu vîrful spre cascadă şi-şi accelera înaintarea, purtată de viteza sporită a curentului. În clipa aceea, Cap ar fi renunţat bucuros la orice pretenţie de glorie datorită acestei isprăvi, numai să se vadă iar în siguranţă, pe mal. Auzi mugetul apei, asemănător unui tunet, din ce în ce mai clar şi mai puternic, dinainte-i apăru o linie tăind pădurea din josul cascadei, şi apa verde şi mînioasă părea să se întindă de-a lungul ei şi să strălucească, de parcă particulele sale erau pe punctul de a-şi pierde coeziunea.

— Lasă cîrma liberă... lasă cîrma liberă, omule ! exclamă Cap, nemaiputîndu-şi stăpîni neliniştea, pe măsură ce piroga se apropia de marginea cascadei.

— Păi, e liberă şi destul de sigură — zise Călăuză, aruncînd o privire în spate, cu rîsul lui tăcut şi vesel. Mergem liber în jos, desigur ! Lasă pupa să salte, băiatule, şi mai sus cu pupa !

Restul trecu întocmai ca o pală de vînt. Eau-douce cîrmi cît trebuia cu lopata lui, piroga intră pe canal, şi pentru cîteva secunde Cap avu senzaţia că ajunsese într-o căldare. Simţi prora pirogii ridicîndu-se, văzu apa scurgîndu-se nebuneşte, furioasă şi spumegînd, pe lîngă el, se temu cînd simţi construcţia uşoară în care plutea săltînd ca o coajă de ou, apoi, spre marea lui bucurie şi surpriză, îşi dădu seama că piroga aluneca pe un bazin de apă liniştită, sub cascadă, mulţumită lopătării pline de siguranţă a lui Jasper.

Călăuză se ridică de jos, rîzînd mereu, şi luînd o lingură de corn şi o cutie de tablă, începu să măsoare cu atenţie apa care intrase în barcă în timpul trecerii.

— Paisprezece linguri, Eau-douce, paisprezece linguri pline. M-aş fi aşteptat, crede-mă, să cobori luînd apă numai cît zece linguri !

— Meşterul Cap s-a înclinat prea mult cînd eram în amonte de cataractă — răspunse Jasper serios — din cauza asta mi-a fost greu să stăpînesc piroga.

— S-ar putea să ai dreptate ; fără îndoială că-i aşa, dacă spui tu, dar eu te credeam în stare să treci prin cataractă numai cu zece linguri de apă în barcă.

Cap tuşi zgomotos, îşi pipăi coada, să se încredinţeze că era la locul ei, apoi se uită în spate, să vadă primejdia prin care trecuse. Cum o ocoliseră, e uşor de spus... Cele mai multe rîuri cad drept în jos de la o înălţime de zece-douăsprezece picioare. Dar spre centru, curentul puternic erodează atît de mult stînca, încît lasă apei posibilitatea să se scurgă printr-o trecere îngustă, într-un unghi cam de patruzeci-patruzeci şi cinci de grade. Piroga alunecase pe drumul acesta în pantă abruptă, printre rămăşiţele de stînci mîncate de vîrtejuri, spumă şi de izbiturile furioase ale apei, despre care un ochi neexperimentat putea crede că vor distruge neapărat un obiect atît de fragil ca barca lor. Însă tocmai greutatea re-

dusă a luntrei îi înlesnise coborîrea, deoarece, purtată pe crestele valurilor şi condusă de un om cu privire sigură şi braţ musculos, trecuse ca o pană de pe o grămadă de spumă pe alta, abia umezindu-şi laturile lucioase. Trebuia să te fereşti de cîteva stînci, să păstrezi neschimbată o anumită direcţie, restul fiind făcut de năprasnicul curent de apă [1].

Dacă am spune că marinarul Cap era uimit, nu am dezvălui decît jumătate din adevăratele lui simţăminte. Trecuse printr-o teamă plină de respect, fiindcă admiraţia sa pentru îndrăzneala isprăvii fusese mărită de spaima de stînci pe care o au cei mai mulţi dintre marinari. Dar nu era încă dispus să-şi exprime deschis simţămintele, de teamă să nu aducă prea mari laude apei dulci ori navigaţiei din cuprinsul lacurilor de pe uscat şi, dregîndu-şi vocea cu tusea amintită mai sus, îşi dezlegă numaidecît limba, şi vorbi cu tonul său obişnuit de superioritate.

— Eu nu zic că nu cunoşti canalul, meştere Eau-douce, şi, la urma urmei, cunoaşterea canalului în locul acesta e elementul principal. Am avut timonieri pe vasele mele, care ar fi putut să coboare şi ei prin cataractă, dacă ar fi cunoscut canalul.

— Nu-i destul să cunoşti canalul, prietene marinar — zise Călăuză — mai e nevoie şi de nervi tari, şi de iscusinţă pentru a păstra echilibrul pirogii şi a te feri de stînci. Nu găseşti în întreaga regiune un alt navigator care să poată coborî fluviul Oswego în toată siguranţa ca Eau-douce, deşi din cînd în cînd mai izbuteşte şi altul s-o facă. Eu nu izbîndesc decît dacă mă ajută providenţa, şi numai îndemînarea lui Jasper şi ochiul lui îmi dau siguranţa că n-o să mă duc la fund. La urma urmei, paisprezece linguri de apă nu e prea mult, cu toate că aş fi vrut să nu fi fost mai mult de zece, avînd în vedere că ne privea şi fiica sergentului.

— Totuşi, dumneata ai condus piroga, dumneata i-ai spus încotro s-o îndrepte şi cum s-o cîrmească !

[1] Pentru ca cititorul să nu creadă că e vorba de închipuiri, autorul adaugă că a aflat despre o piesă de artilerie, calibrul 32, care a fost trecută prin această cascadă în perfectă siguranţă.

— Slăbiciune omenească, meştere marinar ; asta, datorită în parte firii omului alb. Dacă Marele-Şarpe de colo ar fi fost în barcă, n-ar fi suflat o vorbă şi nu ar fi dezvăluit nici unul din gîndurile sale. Un indian ştie să-şi ţină gura, însă noi, oamenii albi, ne închipuim întotdeauna că sîntem mai înţelepţi decît semenii noştri. O să-mi vindec eu repede slăbiciunea aceasta, dar am totuşi nevoie de timp ca să scot din rădăcină copacul care creşte în mine de mai mult de treizeci de ani.

— Nu mi se pare că e cine ştie ce ispravă, domnule, b1 nici nu mi se pare a fi o ispravă, ca să vorbesc sincer. E doar ca o simplă stropitură cînd treci pe sub podul Londrei, cum fac zilnic sute de persoane, ba, adesea, chiar şi cele mai simandicoase doamne din ţară. Maiestatea sa regele a trecut pe sub pod cu propria sa persoană regală.

— Ei bine, eu nu-mi doresc doamne simandicoase ori maiestăţi regale (Dumnezeu să le binecuvînteze !) în piroga mea, cînd trec prin cataracte ; fiindcă este de ajuns să nu cumpăneşti la timpul potrivit lăţimea bărcii, ca să te scufunzi. Eau-douce, va trebui să-l trecem pe cumnatul sergentului şi prin cascada Niagarei, ca să-i arătăm ce sîntem în stare, noi, grănicerii de aici !

— La dracu, meştere Călăuză, cred că glumeşti ! Pentru că ar fi cu neputinţă ca o pirogă din scoarţă de copac să treacă prin cataracta aceea năprasnică !

— Niciodată n-ai greşit mai tare ca acum, meştere Cap. Nimic nu este mai uşor ; am văzut cu proprii mei ochi multe pirogi trecînd prin ea, şi dacă vom trăi, îţi voi dovedi că isprava se poate face. În ceea ce mă priveşte, cred că şi cea mai mare navă care a navigat vreodată pe ocean ar putea trece prin cataractă, dacă intră în curent.

Cap nu-l văzu pe Călăuză făcîndu-i cu ochiul lui Eau-douce şi amuţi pentru cîteva minute, fiindcă, sincer vorbind, nu bănuise că s-ar putea trece într-adevăr prin cascada Niagara, oricît de realizabilă i s-ar părea isprava aceasta cuiva care ar merge în sensul curentului, dar îşi zise, după o mai îndelungă chibzuinţă, că imposibil e doar s-o treci în sens invers.

Între timp, ajunseseră la locul unde Jasper își lăsase propria lui luntre ascunsă în tufișuri și se reîmbarcară cu toții. Cap, Jasper și nepoata lui într-o barcă, iar Călăuză, Vîrf-de-Săgeată și soția acestuia în cealaltă. Mohicanul coborîse și el pe malul rîului, pe uscat, căutînd cu atenție și cu iscusința rasei sale să descopere vreo urmă a dușmanului.

Obrajii fetei sergentului își căpătară din nou roșeața lor obișnuită numai după ce piroga intră iar în mijlocul curentului, unde înainta repede, ajutată din cînd în cînd de vîsla lui Jasper. Ea asistase la trecerea prin cataractă cu o spaimă care o amuțise, însă aceasta nu fusese în stare să-i înăbușe admirația pentru dîrzenia tînărului de la cîrma bărcii. Într-adevăr, un om mai puțin ager și perspicace ar fi fost înșelat de sîngele rece și nepăsarea cu care Eau-douce făcuse isprava asta atît de iscusită. Stătuse neclintit în picioare, fără să se îngrijoreze de cît de adînc se afunda piroga în apă, și cei ce se aflau pe țărm își dădeau seama că numai datorită intervențiilor sale pline de pricepere și forță la timpul potrivit, barca nu se sfărîmase de stîncile cafenii deasupra cărora apa țîșnea ca din fîntîni arteziene, ba dezgolindu-le, ba acoperindu-le cu un strat subțire și transparent, de parcă jocul apei era condus de un mecanism. Graiul nu poate exprima totdeauna tot ceea ce prinde privirea, dar Mabel văzuse destule, în ciuda acelor clipe de spaimă, pentru ca imaginea pirogii în coborîre să se împletească definitiv în mintea sa cu aceea a neclintitului ei cîrmaci.

În sinea sa acceptă simțămîntul acela insinuant, care o leagă pe femeie cu atîta putere de bărbat, de îndată ce pricepe că alături de el e mai ferită de primejdii, și de cînd părăsise fortul Stanwix se simți pentru prima oară absolut în largul ei pe scoarța fragilă de copac în care călătorea. Deoarece piroga cealaltă se menținea aproape de luntrea ei și Călăuză se afla alături de dînsa, Mabel vorbea mai mult cu el decît cu Jasper ; acesta din urmă scotea rar cîte un cuvînt, deschizînd gura numai cînd i se adresa careva, foarte atent la conducerea propriei sale bărci, lucru care i s-ar fi părut ciudat cuiva care-i cunoștea firea degajată și prietenoasă, dacă ar fi fost de față și ar fi luat aminte la tot ce se petrece.

— Cunoaștem prea bine firea femeii, ca să ne fi gîndit s-o trecem pe fiica sergentului prin cataractă — zise Călăuză,

privind-o pe Mabel, în timp ce se adresa unchiului ei — deşi ştiu citeva femei în această regiune care n-ar şovăi o clipă să facă asta.

— Mabel este sensibilă, ca şi maică-sa — răspunse Cap. Şi e foarte bine, prietene, că ai ţinut seama de slăbiciunea ei. Gîndeşte-te că nu a călătorit niciodată pe mare.

— Nu, nu, mi-a fost destul de uşor să-mi dau seama de asta datorită curajului de care ai dat dumneata dovadă, fiindcă oricine putea observa cît de puţin ţi-a păsat de trecerea prin cascadă! Am străbătut odată o cataractă cu un novice, dar cînd a intrat în vîltoarea ei, a sărit pur şi simplu din barcă şi cred că-ţi închipui ce-a păţit!

— Ce s-a întîmplat cu sărmanul om? întrebă Cap, fără să suspecteze comportarea atît de seacă, totuşi atît de naturală a celuilalt, despre care altcineva mai puţin redus decît bătrînul marinar şi-ar fi dat foarte uşor seama că e lipsită de sinceritate. Numai cine a trecut prin cataractă ştie ce să creadă despre el.

— Era un sărman novice, după cum spui dumneata, şi un biet om de graniţă, cu toate astea se grozăvea cu priceperea lui, socotindu-ne pe noi, ceilalţi, nişte ignoranţi. Ce s-a întîmplat cu el? S-a prăvălit în vîltoare, dus de cascadă, cum s-ar prăvăli o tribună sau un fort luat de ape.

— N-ar fi trebuit să sară din barcă — îl întrerupse Jasper, zîmbind, deşi era evident mai înclinat decît prietenul lui să încheie discuţia cu trecerea prin cascadă.

— Băiatul are dreptate — adăugă Călăuză, întorcîndu-se rîzînd spre Mabel, în timp ce pirogile aproape se atingeau. Nici vorbă că are dreptate. Dar dumneata nu ne-ai spus ce crezi despre saltul pe care l-am făcut!

— A fost primejdios şi plin de curaj — răspunse aceasta. Privindu-l, aş fi vrut să nu fi fost încercat niciodată; dar acum, după ce pericolul a trecut, pot spune că admir îndrăzneala şi fermitatea cu care a fost înfăptuit.

— Să nu crezi cumva că am făcut asta ca să ne grozăvim în faţa femeilor! Unui tînăr poate că-i place să cîştige stima celui de vîrsta sa prin astfel de isprăvi care apar ca lăudabile şi temerare, dar nici Eau-douce şi nici eu nu facem parte dintre aceştia. Firea mea, deşi poate că Marele-Şarpe ar

putea fi un martor mai de preț în privința asta decît vorbele mele, are cîteva slăbiciuni, dar sînt un om dintr-o bucată și nu aș fi în stare să mă las stăpînit de o astfel de deșertăciune cînd mă aflu la datorie. Iar în ceea ce-l privește pe Jasper, ar fi mai bucuros să treacă prin cataractele fluviului Oswego fără nici un spectator, decît privit de sute de ochi. Îl cunosc bine pe flăcău datorită îndelungatelor noastre legături și sînt convins că nu este nici lăudăros, nici fanfaron.

Mabel îl răsplăti cu un zîmbet, care-l făcu pe Călăuză să-și țină piroga mai multă vreme lîngă cealaltă, fiindcă tinerețea ca și frumusețea erau atît de rare pentru el, om al granițelor îndepărtate, încît chiar și cele mai ascunse și refulate simțăminte ale acestui cutreierător de păduri erau sensibil atinse de neasemuita drăgălășenie a fetei.

— Ne-am străduit din răsputeri să izbîndim — continuă Călăuză. Dacă am fi transportat piroga pe uscat, am fi pierdut timp și nimic nu este mai prețios decît timpul cînd te temi de indienii Mingo.

— Dar acum nu prea mai avem de ce să ne temem ! Luntrele înaintează repede și, după cum ne-ai spus, în două ore vom ajunge la fort.

— I-ar trebui prea multă vicleșie unui indian, ca să se poată atinge chiar și numai de un singur fir de păr din căpșorul dumitale drăgălaș, fiindcă toți ne-am luat angajamentul față de sergent, și cred că în foarte mare măsură și față de dumneata, să te ducem la fort în siguranță și nevătămată. Hei ! Ia uită-te, Eau-douce, oare ce se vede colo, în cotul ăla de jos, de sub tufișuri ? Cine e pe stîncă ?

— Marele-Șarpe, dragă Călăuză, și ne face niște semne pe care nu le înțeleg.

— Nici vorbă, e Marele-Șarpe tot atît de sigur pe cît sînt eu un om alb, și ne face semn să ne apropiem de mal. Se întîmplă ceva, fiindcă un om hotărît și dîrz ca el nu s-ar frămînta așa fără rost. Curaj ! O să dăm piept bărbățește cu uneltirile drăcești și așa cum se cuvine s-o facă niște albi cu însușirile noastre. Ehe ! O laudă n-a adus niciodată vreun folos ; abia am început să ridic în slavă siguranța noastră și uite că și vine o primejdie să mă dezmintă !

CAPITOLUL IV

Arta, voind nespus de mult să-ntreacă
Natura, își rînduiește din toate fără greș
O odăiță plină de iederă buiacă,
Îmbrățișînd un proaspăt măcieș.

Spenser

Mai jos de cataracte, fluviul Oswego curge mai repede și mai inegal decît înaintea lor. Pe ici, pe colo, rîul își continuă drumul cu liniștea apei adînci, formînd mai multe bancuri de nisip și repezișuri, și în vremea aceea îndepărtată, cînd natura nu fusese încă atinsă de mîna omului, pe alocuri trecerea nu era lipsită cu totul de primejdii. În general, luntrașul nu trebuia să se străduie prea tare, în afară de cazul cînd trecea prin porțiuni în care puterea curentului și stîncile cereau o mare atenție ; cînd într-adevăr nu aveai nevoie numai de vigilență, ci și de sînge rece, promptitudine și forța brațelor, ca să ocolești pericolele. Mohicanul cunoștea toate astea și alesese cu bună știință un loc unde rîul curgea liniștit, ca să întîmpine pirogile și să le transmită comunicarea fără nici un pericol pentru cei cu care voia să vorbească.

De îndată ce Călăuză îl recunoscu pe prietenul său indian, își îndreptă piroga, vîslind puternic, spre mal, făcîndu-i semn lui Jasper să-l urmeze. Într-o clipă, cele două bărci se abătură din mijlocul rîului, intrînd sub tufișurile suspendate deasupra apei, într-o tăcere adîncă, unii, din cauza alarmei, ceilalți, din prudența care ajunsese a doua lor natură. Cînd călătorii se apropiară de indian, acesta le făcu semn să oprească ; apoi el și Călăuză avură o convorbire scurtă dar serioasă în limba indienilor delawar.

— Șeful nu este învățat să descopere dușmani acolo unde nu sînt — îi spuse albul prietenului său cu pielea roșie. De ce ne-a oprit ?

— Indienii Mingo cutreieră pădurea.

— Am cam bănuit eu asta în ultimele două zile. De unde știe șeful ?

Mohicanul arătă calm gîtul unei pipe de piatră.

— Se afla pe o urmă proaspătă de pași, care duse spre garnizoană (așa se numeau de obicei pe granița aceea fortu-rile militare ocupate sau nu de armată).

— Ar putea să fie și a unui soldat. Mulți dintre ei fumează cu pipe de piei-roșii.

— Ia privește — zise Marele-Șarpe, întinzînd spre acesta obiectul găsit, ca să-l vadă mai bine.

Gâvanul de piatră poroasă al pipei fusese sculptat cu migală și mare pricepere. La mijloc se afla o cruce mică, latină, gravată cu o exactitate riguroasă și o semnificație clară.

— Asta ne prezice atacuri drăcești și mișelii — zise Călăuză, cuprins de groaza pe care o inspira simbolul acela sfînt, ce se răspîndise în lungul și-n latul țării, groază ce se împletea atît de mult cu prejudecățile locului, încît datorită ei, oamenii erau confundați cu lucrurile, lăsînd urme destul de adînci în conștiința comunității, ca să fie descoperite și acum.

— Nici un indian — continuă el — nu ar grava semnul ăsta pe pipa sa, dacă n-ar fi corupt de preoții vicleni din Canada! Și aș putea să jur că netrebnicul, ori de cîte ori își pune în gînd să abuzeze de bunacredință a unui naiv sau să facă vreo ticăloșie, se roagă la semnul acesta. Pare să fi fost folosită de curînd, nu-i așa, Chingachgook?

— Cînd am găsit-o, tutunul ardea încă.

— Sîntem strîns înconjurați, șefule. Unde era urma?

Mohicanul arătă spre un loc la o depărtare de cel mult o sută de iarzi de ei.

Situația părea foarte serioasă, și cele două călăuze vorbiră cîteva minute deoparte, în timp ce urcau pe mal, îndreptîndu-se către locul suspect și cercetînd urmele cu cea mai mare atenție. După un sfert de oră de cercetări, albul se întoarse îndărăt, și indianul dispăru în pădure.

În mod obișnuit, pe obrazul lui Călăuză citeai o expresie plină de simplitate, integritate și sinceritate, împletită cu încredere în propriile-i forțe, care inspira mai totdeauna mult curaj celor ce se aflau sub protecția sa; dar acum, umbra de îngrijorare de pe chipul lui cinstit surprinse întregul grup.

— Ce se petrece, meștere Călăuză? întrebă Cap, dînd vocii sale, de obicei sonoră, adîncă și sigură, inflexiuni pline de prudență, ce se potriveau mai bine cu primejdiile acestor locuri sălbatice — s-a furișat inamicul între noi și port?

— Ce vrei să spui ?

— Oare unii dintre bătrînii boiți să fi ajuns la portul către care mergem, nădăjduind să ne taie intrarea ?

— S-ar putea să ai dreptate, prietene Cap, dar nu pricep prea bine vorbele dumitale, și în clipe grele, cu cît cineva vorbește o limbă mai simplă, cu atît mai lesne îl înțelegi. N-am idee de porturi și ancore, dar s-a descoperit urma unor îndrăciți indieni Mingo la vreo sută de iarzi de aici și este tot atît de proaspătă ca vînatul încă nesărat. Dacă pe acolo a trecut unul din diavolii aceștia furioși, se poate să fi trecut și o duzină, și ceea ce este și mai rău, au coborît spre garnizoană, și acum nimeni nu va putea străbate luminișul din jurul ei fără să fie descoperit de ochii lor ageri și ciuruit de gloanțe.

— Dar din fort nu se poate trage o salvă, să cureță totul în jurul lui cît vezi cu ochii ?

— Nu, forturile de aici nu se aseamănă cu cele din apropierea așezărilor omenești și nu au decît două sau trei tunuri ușoare la gura rîului ; iar salvele de tunuri împotriva unei duzini de indieni Mingo ascunși în pădure după trunchiurile copacilor nu ar insemna decît pulbere irosită zadarnic. Nu avem decît un singur drum, și e foarte frumos. Ne-am oprit aici cu bună știință, cele două pirogi ale noastre fiind ascunse de malul înalt și de tufișuri pentru oricine în afară de vreo iscoadă care s-ar afla chiar pe malul opus. Așa că aici putem poposi fără prea mare teamă. Dar cum să-i hotărîm pe acești diavoli înverșunați să pornească iar în susul rîului ? Aha... am găsit, și dacă ceea ce vom întreprinde nu ne va fi de folos, nici rău nu poate face. Jasper, vezi castanul de colo, cu vîrful rotund, de la ultimul cot, pe aceeași parte a fluviului pe care ne găsim și noi ?

— Cel din apropierea pinului prăbușit ?

— Întocmai. Ia-ți cremenea și iasca, tîrăște-te de-a lungul malului și aprinde acolo un foc ; poate că fumul îi va atrage în susul rîului. În vremea asta, noi vom coborî cu luntrele încet, dincolo de locul acela de sub el, și ne aciuăm în alt adăpost. Sînt destule tufișuri și astfel de adăposturi se găsesc ușor în regiunea asta, după cum o dovedesc toate ambuscadele.

— Bine — zise Jasper, sărind pe mal. În zece minute voi aprinde focul.

— Şi, Eau-douce, ai grijă de fă-l cu mult lemn umed — şopti de data asta celălalt, rîzînd din toată inima în felul său tăcut. Cînd e nevoie de fum, apa te ajută să-l faci gros.

Tînărul, care-şi dădea seama de importanţa însărcinării sale ca să mai întîrzie fără rost, se îndepărtă imediat, croindu-şi repede drum spre punctul indicat. Slaba încercare a lui Mabel de a atrage atenţia asupra primejdiei la care se expunea Jasper nu fu luată în seamă, şi ceilalţi se pregătiră numaidecît să schimbe poziţia uşor de observat din locul unde marinarul trebuia să aprindă focul. Schimbarea nu trebuia făcută în grabă, aşa că scoborîră pe îndelete şi cu mare luare-aminte. Canoele se îndepărtară de tufişuri, apoi porniră în sensul curentului, pînă cînd ajunseră la un loc de unde castanul la poalele căruia Jasper trebuia să aprindă focul nu se mai vedea, şi se opriră, uitîndu-se în direcţia celui ce înfrunta primejdia.

— Uite fumul ! exclamă Călăuză, cînd un curent de aer smulse un mic rotocol de aburi albi de pe uscat, care se ridică deasupra albiei rîului. O cremene bună şi o bucată de oţel aprind repede o grămadă de frunze ! Nădăjduiesc că Eau-douce nu va uita de lemnele umede, acum, cînd ne pot fi atît de folositoare.

— Prea mult fum... prea mult vicleniе — zise Vîrf-de-Săgeată, laconic.

— Ai avea foarte mare dreptate, Tuscarora, dacă indienii Mingo n-ar şti că se află soldaţi prin apropiere ; or, aceştia se gîndesc de obicei mai degrabă la cina lor cînd fac un popas, decît la primejdie şi la înţelepciune. Nu, nu, lasă băiatul să adune buşteni care să scoată mult fum ; se va crede că fumul e provocat de un foc făcut de un scoţian naiv sau de un irlandez nătărău, care se gîndesc mai mult la cartofii şi fulgii lor de ovăz decît la capcanele sau flintele indienilor.

— Totuşi, după cîte am auzit în oraş, se pare că soldaţii de la această frontieră s-au învăţat cu toate şiretlicurile duşmanilor — zise Mabel — şi au ajuns aproape tot atît de vicleni ca piele-roşii.

— Nu-i chiar aşa. Din experienţă ei nu învaţă decît foarte puţin şi fac exerciţii de întoarceri la dreapta şi la stînga, se desfăşoară în formaţii de pluton şi de batalion aici, în pădure, de parc-ar fi la paradă în ţara lor, de care vorbesc cu atîta plăcere. O piele-roşie are mai multă vicleniе în el decît un regiment întreg venit din cealaltă parte a oceanului... vreau să

spun un fel de violenie a pădurii. Aha, uite că fumul se ridică din belşug şi n-ar fi rău să ne căutăm un alt adăpost. Flăcăul a turnat pe focul lui toată apa rîului şi nu m-ar mira dacă indienii Mingo ar crede că din fort a ieşit un regiment întreg.

În timp ce vorbea, Călăuză scoase piroga din desişul de crengi şi cotul rîului ascunse în cîteva minute de privirea lor şi copacul, şi fumul. Din fericire, la numai cîţiva iarzi mai departe dădură de o buclă a ţărmului, în care cele două canoe intrară vîslind.

Un loc mai bun decît acesta nu ar fi putut găsi pentru ceea ce urmăreau. Crengile dese atîrnau deasupra apei, alcătuind o adevărată boltă de frunze. În partea dinspre uscat a acestui golf micuţ se afla o plajă îngustă, cu pietriş, unde o mare parte a grupului coborî pe uscat, să aibă un loc mai comod de odihnă, care putea fi observat doar dintr-un singur punct al rîului. Dar chiar şi de acolo pericolul de a fi descoperiţi părea a fi destul de mic, deoarece desişul era mai de nepătruns, şi terenul din spatele lor atît de umed şi mlăştinos, încît treceai greu prin el.

— Acum avem un adăpost sigur — zise Călăuză, după ce examină atent poziţia locului — dar poate că ar fi mai bine să-l facem şi mai sigur. Meştere Cap, nu-ţi cer decît să taci, şi în timp ce eu şi indianul Tuscarora vom lua măsuri pentru a preîntîmpina orice primejdie, să nu foloseşti nimic din ceea ce poate ai învăţat pe mare.

După aceea, Călăuză şi indianul intrară în tufişurile din apropiere şi începură să taie, cu mare grijă, să nu facă nici un zgomot, ramuri groase de copaci şi hăţiş. Capetele retezate ale acestor arbuşti — fiindcă asta erau în realitate — le înfipseră apoi în noroi, în jurul luntrelor, adîncimea apei fiind foarte mică, şi după zece minute între ei şi punctul de unde puteau fi zăriţi se ridică un adevărat paravan. Cei doi dovediră o mare ingeniozitate şi iuţeală în întocmirea acestei lucrări simple, ajutaţi mult de forma naturală a malului, de sinuozitatea lui, de mica adîncime a apei, precum şi de felul în care tufişurile încîlcite înaintau pînă în rîu. Călăuză avusese isteţimea să caute crengi cu tulpina curbă, pe care le găseai chiar într-un astfel de loc şi, tăindu-le la o anumită distanţă sub curbură, pe care o plasa aşa încît să atingă apa, acest arbust artificial nu făcea impresia să fi crescut din apă, ceea ce putea stîrni fără îndoială bănuieli ; cineva în trecere putea, văzîndu-le, să pre-

supună că tufişurile crescuseră orizontal de pe malul rîului şi numai după aceea se îndreptaseră în sus, spre lumină. Într-un cuvînt, adăpostul era conceput cu atîta isteţime şi pregătit cu atîta îndemînare, încît numai un om foarte bănuitor ar fi descoperit că locul acesta era un ascunziş improvizat.

— Asta e cel mai bun adăpost pe care l-am avut vreodată — zise Călăuză, cu rîsul său tăcut, după ce-l privi de afară. Frunzele copacilor noştri se împletesc cu tufişurile de deasupra capetelor, şi nici pictorul care-a fost de curînd în garnizoană n-ar fi în stare să spună care se datoresc providenţei şi care nouă. Aha ! Uite-l şi pe Eau-douce care, ca un băiat prevăzător ce e, merge prin apă, ca să-şi ascundă urma paşilor. Acum vom vedea curînd dacă adăpostul nostru e bun sau nu de ceva.

Într-adevăr, Jasper se întorsese de la locul misiunii sale, mergînd pe mal, şi cînd nu găsi bărcile, presupuse numaidecît că acestea coborîseră după cotul următor al rîului, pentru ca să nu mai fie descoperite de la locul unde el aprinsese focul. Prudenţa îl făcu să-şi continue drumul prin apă, ca să dispară orice legătură între urmele lăsate pe mal de ceilalţi din grup şi locul din josul rîului unde credea că se refugiaseră. Dacă indienii canadieni, întorcîndu-se pe propria lor pistă, descopereau urmele lui Călăuză şi ale Marelui-Şarpe în sus şi în jos, spre fluviu, în locul acela ele se pierdeau, fiindcă apa nu lasă nici un fel de urmă.

Tînărul mersese, prin urmare, prin rîu, cu apa pînă la genunchi, pînă în locul acela, şi acum putea fi văzut croindu-şi drum încet, de-a lungul malului, şi căutînd curios ascunzişul canoelor.

Cei din tufiş puteau să se uite afară prin multe locuri, printre frunze, dar cel ce se afla la o cît de mică distanţă nu putea vedea nimic. Chiar dacă cineva ar fi dibuit întîmplător vreo deschizătură, malul şi umbrele de dincolo de el nu i-ar fi îngăduit să deosebească atît de bine formele şi contururile, ca să-i poată descoperi. Cei care-l urmăreau din adăpostul lor, stînd în bărci, îşi dădură seama că Jasper nu bănuia nici pe departe unde-i ascunsese Călăuză. După ce trecu mult de cotul rîului şi nu mai putea fi văzut de la punctul unde aprinsese focul, tînărul se opri şi începu să examineze malul, hotărît şi foarte atent. Mai merse opt sau zece paşi, apoi se opri iar să cerceteze locurile. Pe porţiunea aceasta, apa fiind

mult mai adîncă, păşea pe mal, ca să înainteze mai uşor, şi la un moment dat ajunse atît de aproape de plantaţia artificială, încît ar fi putut-o atinge cu mîna. Cu toate astea, nu descoperi nimic şi trecu mai departe, dar Călăuză, dînd de o parte şi de alta două crengi, îl strigă încet să intre în adăpost.

— Merge destul de bine — zise Călăuză rîzînd — deşi o piele-roşie are un ochi mai ager şi mai iscoditor decît un alb. Aş face prinsoare cu fiica sergentului, aici de faţă, pe un corn de pulbere contra un cordon de wampum [1] pentru talia ei, că tot regimentul tatălui său s-ar perinda pe lîngă ambuscada asta fără s-o descopere ! Dar dacă indienii Mingo ar intra în albia rîului şi ar ajunge în locul pe unde a trecut Jasper, mă tem că şi-ar da seama ce e cu plantaţia noastră şi ne-ar găsi. Însă uitîndu-se încoace de pe celălalt mal, se vor lăsa înşelaţi, şi asta ne va prinde bine.

— Dar nu crezi, meştere Călăuză — spuse Cap — că cel mai înţelept lucru ar fi, la urma urmei, să pornim numaidecît la drum şi să navigăm cu mare viteză în josul rîului, cînd vom fi siguri că ticăloşii se află în urma noastră ? Noi, marinarii, zicem că o urmărire la pupa e o urmărire lungă.

— Atîta vreme cît o avem printre noi pe drăgălaşa fiică a sergentului, nu ne mişcăm din locul ăsta pînă ce nu ne spune Marele-Şarpe, chiar de ni s-ar da tot praful de puşcă din magazia fortului la care mergem. Asta ar duce fără cea mai mică îndoială doar la captivitate sau moarte. Dacă o tînără căprioară ca fecioara din grija noastră ar putea să străbată pădurea ca un cerb bătrîn, am putea să părăsim într-adevăr pirogile şi, după un ocol, să ajungem la garnizoană înainte de revărsatul zorilor.

— Atunci să facem aşa — zise Mabel, ridicîndu-se repede în picioare, însufleţită de o nouă energie. Sînt tînără, vioaie şi obişnuită cu drumurile lungi ; doar îl însoţeam fără să mă simt obosită pe dragul meu unchi în plimbările sale. Nu vreau să fiu privită de nimeni ca o piedică. Şi nu pot primi ca viaţa voastră să fie pusă în primejdie din cauza mea.

— Nu, nu, drăguţă fată, nu te privim ca pe o piedică ; am fi gata să înfruntăm o primejdie chiar de două ori mai

[1] Salbă de scoici.

mare, ca să vă facem un serviciu, dumitale și cinstitului sergent. Nu-i așa, Eau-douce ?

— Ca să-i facem un serviciu ! răspunse Jasper cu înflăcărare. Nici o putere din lume nu m-ar putea hotărî s-o părăsesc pe Mabel Dunham înainte de a o vedea în deplină siguranță în brațele tatălui ei.

— Bine-ai spus, flăcăule ; cuvînt brav și cinstit ; mă alătur simțămintelor tale din adîncul inimii și cu tăria brațului. Nu, nu, dumneata nu ești prima femeie pe care am călăuzit-o pe meleagurile astea sălbatice, și în afară de un singur caz, nu s-a întîmplat niciodată nimic. Fără îndoială că atunci a fost o zi fără noroc, dar probabil că asta nu se va mai repeta.

Privindu-i pe cei doi protectori ai ei, ochii frumoși ai fetei se umplură de lacrimi și punîndu-și cu spontaneitate cîte o mînă în mîinile lor, începu să vorbească emoționată :

— N-àm nici un drept să pretind să vă primejduiți viața din cauza mea. Eu și tatăl meu vă vom mulțumi. Dumnezeu vă va răsplăti, dar nu are rost să vă supuneți unor pericole inutile. Pot să merg distanțe mari ; am străbătut adesea mile întregi, împinsă numai de propria-mi fantezie ; așa că de ce să nu-mi încerc forțele acum, cînd e vorba de viața mea, și cu atît mai mult de prețioasa voastră viață ?

— E o adevărată porumbiță, și atît de atrăgătoare, Jasper ! zise Călăuză, care nu dădu drumul mîinii fetei, pînă cînd ea nu socoti, cu simplitatea ei plină de modestie, că venise vremea s-o retragă. Noi, Mabel, ne transformăm aici, în pădure, în oameni aspri, ba uneori chiar duri, însă apariția unei creaturi ca dumneata reînvie în noi simțămintele tinereții, făcîndu-ne mai buni pentru restul zilelor noastre. Îndrăznesc să susțin că Jasper, aici de față, e de aceeași părere, fiindcă, întocmai ca mine în pădure, nici el nu a întîlnit pe lacul Ontario decît puține femei ca dumneata, care să fie în stare să-i prindă inima și să-i amintească de dragostea pentru semenii săi. Hai, Jasper, spune dacă nu-i adevărat !

— Mă întreb dacă femei ca Mabel Dunham mai există undeva pe lume — răspunse tînărul, galant, cu chipul luminat de o adîncă sinceritate, mai grăitoare decît cuvintele sale. Nu numai prin păduri și lacuri nu ai găsi o ființă asemenea ei, dar nici chiar în orașe și în alte așezări omenești.

— Ar fi mai bine să părăsim canoele — zise Mabel, stînjenită — fiindcă aici simt că nu mai sîntem în siguranță.

— Ți-ar fi imposibil să reziști. Ar trebui să mărșăluiești mai bine de 20 de mile, noaptea, prin tufișuri, mlaștini și printre copaci dezrădăcinați ; încercările ar fi prea grele, și pînă la urmă tot am fi siliți să ne batem înainte de a ajunge la fort ; așa că-l vom aștepta aici pe mohican.

Asta părînd a fi hotărîrea celui de la care toți așteptau în clipa aceea îndrumări, nu mai spuse nimeni nimic. Se împărțiră în mai multe grupuri : Vîrf-de-Săgeată și soția lui se așezară deoparte, în tufiș, vorbind încet, bărbatul sever, iar nevasta, răspunzîndu-i cu o blîndețe plină de supunere, dovadă a stării sale inferioare în familia sălbaticilor ; Călăuză și Cap flecăreau într-o canoe despre aventurile lor pe mare și pe uscat, iar Mabel și Jasper în cealaltă, prietenia lor adîncindu-se într-o oră mai mult decît într-un an, în alte împrejurări. În ciuda situației lor pline de primejdii, timpul parcă zbura, și tinerii fură tare mirați cînd Cap le spuse de cît de multă vreme dura convorbirea lor.

— Dacă am mai putea și fuma, meștere Călăuză, culcușul ăsta ar fi destul de confortabil — zise bătrînul marinar — fiindcă ai da diavolului ce-i al diavolului : trebuie să recunoaștem că ai ancorat pirogile lîngă uscat, într-un loc ferit de orice vînt. Numai pipa ne lipsește.

— Mirosul tutunului ne-ar trăda și ce rost ar mai avea toate măsurile noastre de prevedere împotriva blestemaților de Mingo, dacă mirosul le-ar arăta locul unde ne pot găsi ? Nu, nu, stăpînește-ți poftele și învață virtutea de la piei-roșii, care sînt în stare să rabde o săptămînă de foame numai să se aleagă cu un scalp. Tu ai auzit ceva, Jasper ?

— Da, vine Marele-Șarpe.

— Acum o să vedem dacă ochii mohicanului sînt mai buni decît ai unui flăcău care-și petrece viața pe lac.

Mohicanul apăru din aceeași direcție din care venise și Jasper ca să se alăture prietenilor săi. Dar în loc să se apropie în linie dreaptă, de îndată ce trecu de cotul fluviului, unde nu-l mai putea zări nimeni din susul rîului, se îndreptă spre mal și căută foarte prevăzător un loc de unde să se uite înapoi, ascuns bine în tufiș, ca să nu poată fi descoperit.

— Marele-Șarpe îi vede pe ticăloși ! șopti Călăuză. Pe cît e de adevărat că sînt creștin și om alb, au mușcat din momeală și au încercuit fumul, pîndind.

Rîse cu un rîs vesel dar stăpînit şi-l apucă pe unchiul lui Mabel de cot ; acum îl urmăreau cu toţii pe Chingachgook, fără să scoată o vorbă. Mohicanul era tot atît de neclintit ca stînca pe care stătea de mai bine de zece minute, dar se pare că văzu ceva interesant, fiindcă se retrase în grabă, uitîndu-se îngrijorat şi foarte atent de-a lungul malului, în timp ce cobora iute prin apa mică, ca să i se piardă urmele. Mergea, vădit grăbit şi îngrijorat, cînd uitîndu-se în spatele lui, cînd aruncînd priviri spre locurile de pe mal unde bănuia că se putea ascunde o pirogă.

— Cheamă-l — şopti Jasper, abia mai stăpînindu-şi nerăbdarea — strigă-l acum sau e prea tîrziu ! Uite că trece într-adevăr prin dreptul nostru, fără să ne observe.

— Nu încă, nu încă, flăcăule, fii sigur că nu-i nici o primejdie, fiindcă altfel Marele-Şarpe ar porni să se tîrască pe burtă. Dă-ne, Doamne, minte şi ajutor ! Cred că Chingachgook, deşi are un ochi tot atît de ascuţit pe cît e mirosul unui ogar, a trecut fără să ne vadă şi nu ne va găsi adăpostul.

Dar se bucurase prea curînd, deoarece abia termină vorba, că indianul, care se găsea în realitate cu cîteva picioare mai în josul rîului decît adăpostul artificial, se opri pe neaşteptate, îşi fixă ochii pătrunzători pe arbuştii transplantaţi, făcu grăbit cîţiva paşi înapoi şi, aplecîndu-se, după ce despărţi încet crengile, apăru printre ei.

— Aşa-i că sînt blestemaţii de Mingo ? zise Călăuză, cînd prietenul său fu destul de aproape, ca să-i poată vorbi în şoaptă.

— Irochezi — răspunse laconic indianul.

— N-are a face, irochezi, diavoli, Mingo, Mengwes sau Turii, toţi sînt cam acelaşi lucru. Eu le spun la toţi bandiţi Mingo. Vino mai aproape, şefule, şi hai să vorbim cu socoteală.

Cei doi se îndepărtară cîţiva paşi şi se sfătuiră, cu un aer serios, în dialectul indienilor Delawar. Cînd terminară, Călăuză se apropie de ceilalţi şi le povesti ce aflase.

Mohicanul urmărise urmele duşmanilor pînă la o oarecare distanţă de fort ; dar aceştia zăriseră fumul stîrnit de focul lui Jasper şi se întorseseră numaidecît îndărăt, pe acelaşi drum. Chingachgook se pomenise în situaţia foarte primejdioasă de a fi descoperit şi-şi căutase iute un adăpost să se ascundă pînă vor fi trecut duşmanii. Spre norocul lui, sălba-

ticii erau probabil atît de preocupați de proaspăta lor descoperire, încît nu cercetaseră cu atenția lor obișnuită toate urmele din pădure. Oricum, trecuseră grăbiți pe lîngă el — vreo cincisprezece — unul după altul; așa că mohicanul îi urmărise iar. Cînd ajunseseră la locul unde urmele pașilor lui Călăuză și ai mohicanului se uneau cu pista cea mare, indienii irochezi porniseră pe ea pînă la rîu, unde apăruseră în clipa cînd Jasper dispăruse de după cotul rîului. Fumul se vedea acum bine și sălbaticii intraseră în pădure, străduindu-se să se apropie nevăzuți de foc. Chingachgook folosise prilejul acesta ca să coboare în josul rîului și să ajungă la rîndu-i la cotul fluviului, ceea ce era convins că făcuse fără să fie descoperit. Aici se oprise, așa cum am arătat mai sus, pînă îi văzu pe dușmani adunați în jurul focului, unde rămăseseră totuși foarte puțin.

Mohicanul nu putea judeca intențiile urmăritorilor decît după acțiunile lor. Și-a închipuit că ei își dăduseră seama că focul era un vicleșug, fiind aprins numai pentru a-i păcăli, fiindcă, după ce examinaseră în fugă locul, se despărțiseră: unii intraseră din nou în pădure, iar șase sau opt dintre ei porniseră pe urmele lui Jasper de-a lungul malului și coborîseră în josul fluviului pînă în locul unde pirogile se opriseră la mal. Ce vor mai face de la acel punct încolo nu puteai decît să presupui, fiindcă Marele-Șarpe își dăduse seama de primejdie și se grăbise să-i găsească fără întîrziere pe prietenii lui. După comportarea lor, el ajunsese totuși la părerea că dușmanii s-ar putea să-și continue drumul în jos, pe malul apei, dar nu era sigur.

În timp ce Călăuză povestea, ceilalți doi albi se gîndeau la un mijloc de scăpare, folosind experiența căpătată de-a lungul anilor.

— Să pornim imediat cu pirogile de aici — zise Jasper cu însuflețire. Curentul este puternic și mînuind vîslele cu vigoare, vom ieși curînd din raza de acțiune a acestor ticăloși.

— Și această sărmană floare care s-a deschis în luminișuri, să se ofilească în pădure? zise prietenul său în stilul poetic dobîndit aproape fără să-și dea seama din îndelungata lui convietuire cu indienii Delawar.

— Mai repede vom muri cu toții! strigă tînărul, înroșindu-se tot la față. Mabel și soția lui Vîrf-de-Săgeată se pot

culca pe fundul pirogilor, în timp ce noi ne vom face datoria, mergînd pe mal, ca adevărați bărbați ce sîntem.

— Da, da, știu că mînuiești cu pricepere și vîsla, și rama dublă, Eau-douce, însă un blestemat de Mingo este și mai priceput în mișelii ; pirogile sînt iuți, dar un glonț este și mai iute.

— Noi, cei care ne-am luat angajamentul s-o ducem pe Mabel teafără la tatăl ei, vom înfrunta acest risc.

— Dar nu sîntem datori să fim prevăzători ?

— Prevăzători ! Un om poate fi atît de prevăzător încît să-și uite curajul ?

Se aflau toți pe plaja îngustă ; Călăuză se sprijinea de flinta sa, ținînd-o de țeavă cu amîndouă mîinile, la înălțimea umerilor, cu patul înfipt în pietriș. La ironia mușcătoare, nemeritată, a lui Jasper, pe obrazul roșu-aprins al tovarășului său nu apăru nici o schimbare, însă tînărul observă că degetele acestuia strîngeau țeava carabinei ca într-o menghine. Era singurul semn de încordare care trăda ce se petrece în inima lui.

— Ești tînăr și înflăcărat — răspunse Călăuză cu o demnitate care-l impresionă pe celălalt prin conștiința superiorității lui morale — dar eu am mai trecut prin astfel de primejdii și nici experiența, nici judecata mea rece nu se vor lăsa influențate de nerăbdarea unui băiețandru. În ceea ce privește curajul, Jasper, nu voi răspunde cu un cuvînt supărător sau nechibzuit unui alt cuvînt nechibzuit spus într-o clipă de enervare, fiindcă știu că ești un om de credință în ceea ce faci, potrivit cu experiența ta ; însă e mai bine să ții seama de sfatul unuia care i-a înfruntat pe indienii Mingo pe cînd tu erai abia un copil și să știi că planurile lor viclene le poți mai ușor dejuca prin prudență decît printr-o nebunie.

— Te rog să mă ierți, Călăuză — spuse Jasper, căindu-se și strîngînd mîna pe care celălalt nu i-o retrase. Te rog din suflet, cu umilință, să mă ierți ! A fost o nebunie și nedemn din partea mea să arunc astfel de cuvinte unui om a cărui inimă, cînd e vorba de o cauză dreaptă, este tot atît de neclintită ca stîncile de pe malurile Marelui Lac.

Abia acum obrajii lui Călăuză se înroșiră mai tare, și aerul de demnitate solemnă apărut pe chipul lui sub un impuls cu totul natural dispăru, fiind înlocuit de adînca sinceri-

tate a simțămintelor sale. Și strînse atît de afectuos mîna tînărului său prieten, de parcă între ei nu s-ar fi ivit nici cea mai mică neînțelegere, ușoara lui încruntare dispărînd, înlocuită de o privire plină de bunătatea sa firească.

— Prea bine, Jasper, prea bine — răspunse el, rîzînd. Nu-ți port nici o pică și nici altul să nu mi-o poarte mie. Am firea lipsită de răutate a unui om alb. Dacă ai susținc asta chiar și numai pe jumătate despre Marele-Șarpe aici de față, deși este un indian Delawar, ar fi riscant, fiindcă și culoarea pielii are un cuvînt de spus...

Tăcu, deoarece simți o atingere pe umăr. Mabel stătea în picioare în luntre, cu trupul zvelt dar plinuț aplecat înainte, într-o atitudine încordată, grațioasă, cu un deget la buze, atentă, uitîndu-se cu ochi vii printre frunze, într-o mînă cu o undiță cu al cărei capăt atinsese ușor umărul lui Călăuză. Acesta se aplecă spre o altă deschizătură dintre frunze, din apropiere, pe care o făcuse intenționat, apoi îi șopti lui Jasper :

— Blestemații de Mingo ! Luați-vă armele, prieteni, dar stați neclintiți ca trunchiul unui copac uscat !

Jasper se duse repede, fără zgomot, la canoe și cu o mișcare hotărîtă, dar blîndă, o sili pe Mabel să se așeze în așa fel, încît să se ascundă cu totul ; dacă ar fi încercat s-o facă să-și aplece și capul, renunțînd în a-i mai urmări cu privirea pe dușmani, aceasta s-ar fi supus, desigur, cu mult mai greu. Apoi se postă în apropierea ei, cu flinta încărcată, gata în orice clipă de acțiune.

Vîrf-de-Săgeată și Chingachgook se tîrîră spre adăpost pe burtă, ca șerpii, cu flinta gata de tragere, în timp ce soția primului își băgă capul între genunchi, și-l acoperi cu fusta de stambă și încremeni așa. Cap își scoase cele două pistoale de la brîu, dar nu prea părea să știe ce are de făcut. Călăuză rămase nemișcat. Se așezase de la început așa încît să poată urmări mișcările dușmanilor și să tragă printre frunze fără greș, fiind prea dîrz ca să-și piardă cumpătul într-o clipă atît de critică.

Primejdia era într-adevăr reală. Cînd Mabel atinsese umărul lui Călăuză, trei indieni irochezi apăruseră în apă, la cotul rîului, la vreo sută de iarzi de adăpostul lor, unde se opri-

seră cercetînd fluviul în aval. Erau goi pînă la brîu, înarmați de luptă și boiți pe față cu toate culorile de război. Părea că nu erau hotărîți încotro s-o apuce, ca să dea de fugari. Unul arăta în josul rîului, celălalt, în susul lui, și al treilea, către malul opus.

CAPITOLUL V

Moartea-i ici, moartea-i colea,
Moartea-i pretutindenea.

Shelley

Toți se uitau încordați, cu respirația tăiată. Nu-și puteau da seama de intențiile celor ce-i urmăreau decît după gesturile și semnele lor de furie și dezamăgire. Nu exista nici cea mai mică îndoială că o parte dintre ei se întorseseră pe uscat, mergînd pe propriile lor urme, și că avantajul așteptat de la șiretlicul cu focul nu se produsese.

Dar faptul acesta nu mai avea nici o importanță, cei ascunși fiind amenințați să fie descoperiți în orice clipă de cei care urmau cursul rîului. Totul era foarte clar pentru Călăuză, datorită intuiției sale ; el își dădu seama de necesitatea unei hotărîri grabnice și ca toți să fie gata de a acționa. Se apropie așadar fără zgomot de cei doi indieni și de Jasper și le spuse în șoaptă ce aveau de făcut.

— Pregătiți-vă, pregătiți-vă ! zise el. Nu e vorba decît de trei diavoli gata de scalpat, și noi sîntem cinci bărbați, dintre care patru pot fi socotiți războinici pricepuți în astfel de încăierări. Eau-douce, ai grijă de cel boit ca o tigvă de mort ; Chingachgook, ție ți-l dăruiesc pe șef, iar tu, Vîrf-de-Săgeată, nu-l slăbi din ochi pe cel tînăr. Nu ne e îngăduit să dăm greș, fiindcă două gloanțe în același corp ar fi o iro-

sire de muniţii cînd fiica sergentului e-n primejdie. Eu rămîn în rezervă, pentru orice întîmplare, dacă s-ar ivi a patra reptilă înainte ca voi să fi terminat cu ceilalţi. Nu deschideţi însă focul decît la semnalul meu; ca să nu fim auziţi de ceilalţi mişcei, care se află destul de aproape, nu vom trage cu armele decît dacă n-avem încotro. Tu, Jasper, băiete, fii gata, şi la orice mişcare în spatele nostru, pe mal, dă drumul cu încredere pirogii cu Mabel în direcţia curentului şi veţi ajunge, cu ajutorul Domnului, nevătămaţi la garnizoană.

Abia sfîrşise Călăuză ce avea de spus, că apropierea duşmanilor îi sili pe toţi să păstreze o tăcere adîncă. Irochezii din rîu coborau încet, fiind nevoiţi să meargă pe lîngă tufişurile care atîrnau deasupra apei, în timp ce un foşnet de frunze şi crengi dovedeau că un alt grup înainta de-a lungul malului cu aceiaşi paşi uşori, pe o linie cu ceilalţi. Prin urmare, la distanţa la care se găseau faţă de arbuştii plantaţi de fugarii noştri şi de malul propriu-zis, cele două grupuri de sălbatici se puteau vedea în clipa cînd se aflară în dreptul fugarilor. Cele două grupuri se opriră şi convorbirea lor se petrecu, să spunem aşa, peste capetele celor adăpostiţi în tufiş. Într-adevăr, călătorii noştri nu mai erau ascunşi decît de crengile şi frunzele plantelor atît de flexibile încît se aplecau la orice curent de aer şi ar fi putut fi smulse de o briză mai puternică. Din fericire, privirile sălbaticilor, deşi unii stăteau în apă şi ceilalţi pe uscat, treceau pe deasupra tufişurilor; şi frunzele păreau atît de bine împletite, încît nu stîrniră nici o bănuială. Poate că datorită construcţiei artificiale atît de îndrăzneţe nu-i descoperea. Urmă o convorbire însufleţită, dar cu un ton scăzut, de parcă n-ar fi vrut să fie auziţi de vreo ureche străină. Era un dialect cunoscut de războinicii indieni de dedesubt şi de Călăuză. Chiar şi Jasper înţelese o parte din ceea ce vorbeau.

— Riul le-a spălat urmele — zise unul dintre cei ce se aflau în apă atît de aproape de adăpostul artificial, încît ar fi putut fi lovit de ostia cu care se prinde somonul, ce se găsea în fundul pirogii lui Jasper. Le-a spălat atît de bine, că nici un cîine englezesc n-ar putea să le urmărească.

— Feţele-palide au părăsit malul rîului în canoele lor — răspunse unul de pe ţărm.

— Nu se poate; flintele războinicilor noştri care pîndesc mai jos, nu-şi greşesc ţinta.

Călăuză îi aruncă lui Jasper o privire semnificativă şi-şi încleştă fălcile să-şi înăbuşe zgomotul respiraţiei.

— Aş vrea ca tinerii mei să aibă ochi de vultur — zise războinicul mai vîrstnic din grup. De-o lună întreagă ne aflăm pe poteci de război şi nu ne-am ales decît cu un scalp. Printre ei se află o fată, şi unii din războinicii noştri n-au neveste.

Din fericire, Mabel nu înţelegea aceste cuvinte, însă Jasper se încruntă şi mai mult, şi obrajii i se înroşiră ca focul.

Sălbaticii tăcură, şi cei ascunşi percepură mişcările încete şi prevăzătoare ale indienilor de pe mal îndepărtînd tufişurile, ca să-şi croiască drum. Curînd, îşi dădură seama că aceştia trecuseră de adăpost, dar mai rămăseseră cei din apă, scrutînd malul cu ochi care străluceau ca tăciunii aprinşi pe chipul lor boit în culorile războiului. După cîteva minute, începură şi aceştia trei să coboare în josul fluviului, încet, şovăielnic, parcă în căutarea unui obiect pierdut. Mergînd aşa, trecură de perdeaua artificială de crengi, şi Călăuză rîse din toată inima, fără zgomot, aşa cum natura şi obişnuinţa îl învăţaseră să facă. Dar se bucurase prea curînd, deoarece chiar în clipa aceea, ultimul din grup aruncă o privire în spatele său şi se opri deodată neclintit, cu privirea fixă, trădînd faptul înspăimîntător că vreun arbust înfipt mai neglijent îi trezise bănuielile.

A fost, poate, un noroc că indianul, care dădea aceste semne îngrijorătoare de neîncredere, era tînăr, deci silit să-şi facă mai întîi o faimă. El ştia cît de importante sînt discreţia şi modestia pentru un războinic de vîrsta sa şi mai mult decît de orice se temea de batjocura şi dispreţul cu care s-ar fi ales de pe urma unei alarme false. Aşa că se întoarse pe urmele propriilor săi paşi, fără să-i anunţe pe ceilalţi, şi în timp ce aceştia îşi urmau calea în josul rîului, el se apropie foarte prevăzător de arbuştii pe care privirea lui se pironise ca vrăjită. Unele frunze îndreptate spre soare aveau peţiolul puţin mai aplecat, şi această neînsemnată deosebire faţă de legile naturii atrăsese atenţia ochilor ageri ai indianului, fiindcă simţurile piicilor-roşii sînt mult mai sensibile şi ascuţite cînd se află pe poteci de război, nimicurile cele mai puţin semnificative în aparenţă dovedindu-se de foarte multe ori a fi o pistă ce-i călăuzeşte spre ţintă.

Această neînsemnată încălcare a legilor naturii care-i stîrnise bănuiala constituia un motiv în plus să nu-i înştiin-

țeze pe ceilalți despre descoperirea sa. Dacă va descoperi într-adevăr ceva, gloria lui va fi cu atît mai mare, cu cît o făcuse singur. Dacă însă nu va descoperi nimic, va scăpa de zeflemeaua de care tinerii indieni se tem atît. Pe de altă parte, primejdia unei curse ori a unei surprize, cunoscută atît de bine de orice războinic din pădure, îl făcu să întîrzie, mai ales că se apropia încet și foarte prevăzător. În acest timp, cele două grupuri se și îndepărtaseră cu vreo cincizeci-șaizeci de iarzi, înainte ca tînărul sălbatic să se apropie atît de mult de tufișurile artificiale încît să le poată atinge cu mîna.

În ciuda situației grele în care se aflau, cei din adăpost își țineau privirea ațintită pe chipul plin de neliniște al tînărului sălbatic, tulburat de simțăminte contradictorii. În primul rînd, era însuflețit de speranța că va izbîndi acolo unde cei mai pricepuți din tribul său nici nu se gîndiseră, alegîndu-se totodată și cu gloria de care arareori are parte un războinic de vîrsta sa ori cu prilejul primei sale expediții. Dar mai erau și îndoielile, deoarece frunzele puțin lăsate păreau că se ridică din nou, recăpătînd viață în bătaia vîntului, iar chipul său exprima vizibil emoția provocată de teama unei primejdii ascunse. Schimbarea arbuștilor înfipți de Călăuză în apă, sub influența căldurii, era totuși atît de neînsemnată, încît în clipa cînd indianul atinse frunzele cu mîna avea convingerea că se înșală. Dar, deoarece nimeni nu se poate convinge de un lucru decît după ce și-a alungat îndoielile, folosind toate mijloacele ce-i stau la îndemînă, tînărul războinic despărți totuși cu luare-aminte crengile, făcu un pas în ascunziș și dădu cu ochii de cei pitiți acolo, preschimbați parcă în stane de piatră. Tresări, ochii-i străluciră, vru să scoată un strigăt, dar acesta se pierdu, curmat de securea indianului Chingachgook, care izbi țeasta rasă a dușmanului său. Irochezul își ridică violent brațele, făcu un salt înapoi și se prăbuși în apă, fiind prins de curent pe cînd încă se zbătea în ghearele morții. Indianul Delawar se repezi să-l apuce de braț, ca să-i ia scalpul, dar nu izbuti ; apa însîngerată se învolbură, ducînd cu ea trupul ce se zbătea încă.

Totul se petrecu în mai puțin de un minut și atît de neașteptat și fulgerător, încît oameni mai puțin obișnuiți decît Călăuză și tovarășii săi cu metodele războiului din pădure ar fi șovăit, neștiind ce hotărîre să ia.

— Nu mai e nici o clipă de pierdut! exclamă Jasper, dînd tufişurile la o parte, în timp ce vorbea cu însufleţire, dar în şoaptă. Fă ca mine, meştere Cap, dacă vrei să-ţi salvezi nepoata, iar tu, Mabel, culcă-te pe fundul bărcii.

Abia rosti aceste cuvinte, că şi sări pe uscat, apucă de prora piroga uşoară şi o trase în apă, în vreme ce Cap o împingea de la pupa, ţinînd-o cît mai aproape de mal, să nu fie văzută de sălbaticii care se găseau în josul fluviului; el trebuia să ajungă cît mai curînd la cotitura din susul rîului, care-i putea apăra de privirile duşmanilor. Barca lui Călăuză era cea mai apropiată de mal şi, aşadar, ultima care se îndepărta. Indianul Delawar sări pe plaja îngustă şi se afundă în pădure, avînd misiunea să urmărească mişcările duşmanului în sectorul acela, în timp ce Vîrf-de-Săgeată îi făcea semn lui Călăuză să-l urmeze cu barca pe Jasper. Toate acestea se petrecură într-o clipă; ajungînd în mijlocul curentului puternic din apropierea cotiturii, Călăuză simţi că luntrea de care trăgea se uşurase deodată şi cînd se uită înapoi, descoperi că indianul Tuscarora şi soţia lui dispăruseră. Îl străfulgeră gîndul unei trădări, dar nu mai avea vreme de chibzuit, fiindcă strigătele de furie ale irochezilor din josul apei îi vestiră că trupul dus de curent al tînărului indian îi ajunsese din urmă. Se auzi un foc de flintă şi Călăuză ridică privirea: Jasper şi Cap, primul stînd în picioare la pupa pirogii, al doilea şezînd la prora ei, după ce ocoliseră cotul rîului, se străduiau să-l traverseze, înaintînd în ambarcaţiunea uşoară cu lovituri viguroase de vîsle. O privire, un gînd doar şi un mijloc ingenios de a o scoate la capăt răsări într-o clipă în mintea omului trecut prin toate încercările războaielor de frontieră cum era Călăuză. Sări la pupa pirogii sale, o împinse cu o lovitură viguroasă de vîslă către curent, după care porni să traverseze şi el fluviul, însă mult mai jos decît tovarăşii săi, ca să se ofere ca ţintă duşmanilor, ştiind foarte bine că apriga lor dorinţă de a pune mîna pe un scalp le va anihila orice alte sentimente.

— Mergi mereu contra curentului, Jasper! strigă mărinimoasa călăuză, spintecînd apa cu loviturile largi, hotărîte şi viguroase ale ramei sale. Mergi numai contra curentului, către arbuştii negri din partea opusă. Mai mult decît de orice ai grijă de fata sergentului şi lasă-i pe banditii de Mingo în seama mea şi a Marelui-Şarpe!

Jasper își flutură vîsla în aer în semn că-l înțelesese, în timp ce răsunară cîteva împușcături repezi, trase asupra omului solitar din piroga mai apropiată de sălbatici.

— Așa, așa, descărcați-vă flintele ca niște idioți ce sînteți — murmură Călăuză, obișnuit să vorbească de unul singur din cauză că-și petrecuse o mare parte a vieții în singurătatea pădurii. Descărcați-vă flintele, trăgînd asupra unei ținte mișcătoare și dați-mi timp să străbat stînjen cu stînjen albia rîului ce ne desparte. Eu nu vă voi ocărî ca un indian Delawar sau mohican, fiindcă sînt alb, nu indian, și un războinic creștin nu are obiceiul să se laude în timpul încăierării ; dar aș putea spune acum, cînd sînt singur și nu mă aude nimeni, că îndemînarea voastră nu-i mai mare decît a atîtor orășeni care trag după vrăbii într-o livadă. Aha, uite că asta are mai multă valoare — adăugă el, dîndu-și capul pe spate, fiindcă un glonț îi șterse o șuviță de păr de la tîmplă — dar plumbul care greșește cu un deget e tot atît de puțin folositor ca cel ce nu iese niciodată din pușcă. Bună ispravă, Jasper, gingașa copilă a sergentului trebuie să ajungă teafără la capătul călătoriei sale, chiar de ne-am pierde scalpul !

În timpul acesta, Călăuză ajunse în mijlocul rîului, aproape față în față cu dușmanii, în timp ce piroga cealaltă, condusă de brațele viguroase ale lui Cap și Jasper, era pe punctul de a ajunge la malul opus, exact în locul indicat de conducătorul lor. Acum bătrînul marinar își luase rolul în serios, bărbățește, fiindcă era în elementul său, își iubea într-adevăr nepoata, ținea foarte mult la propria-i persoană și era obișnuit cu gloanțele dușmanilor, deși își căpătase experiența în altfel de încăierări. După cîteva lovituri de vîslă barca intră sub arbuști, și Mabel fu debarcată în grabă de Jasper, deocamdată, cei trei fugari fiind în siguranță.

Dar nu în aceeași situație se afla Călăuză. Devotamentul și curajul său îl împinseseră într-un pericol neprevăzut, sporit și mai mult de faptul că tocmai cînd se găsea la distanța cea mai mică de dușmani, cei de pe mal se năpustiseră spre rîu și se alăturaseră tovarășilor lor din apă. În locul acesta, fluviul Oswego avea o lățime de vreo două sute de metri, și barca, găsindu-se în mijlocul albiei, nu se afla decît la vreo sută de iarzi de flintele ce se descărcau fără întrerupere, ceea ce reprezenta distanța obișnuită de tragere a acestei arme.

În situația asta atît de primejdioasă, îndemînarea și sîngele rece ale lui Călăuză îi folosiră foarte mult. Își dădea seama că nu putea să scape decît mișcîndu-se necontenit, fiindcă un obiect staționar ar fi fost nimerit la distanța aceea aproape de fiecare glonț. Dar numai mișcarea singură nu era îndestulătoare, deoarece dușmanii săi, obișnuiți să vîneze cerbi, știau cum să ochească pentru a nu da greș, dacă se mișca numai în aceeași direcție. Așa că, pornind cu piroga, fu silit să-și schimbe direcția cînd în sensul curentului, pe care aluneca repede ca o săgeată, cînd frînînd, ca să cîștige distanță. Din fericire, indienii nu puteau să-și încarce din nou puștile în apă, și din cauza arbuștilor care se întindeau de-a lungul malului, de pe uscat nu-i puteau vedea pe fugari. Ajutat de aceste împrejurări și luat ca țintă de toți dușmanii săi, Călăuză străbătea repede rîul atît în sensul curentului cît și de-a curmezișul lui, cînd apăru o nouă primejdie prin prezența grupului de irochezi lăsați la pîndă mai jos, să supravegheze fluviul.

E vorba de războinicii cunoscuți din scurtul dialog relatat mai înainte. Erau nu mai puțin de zece și, convinși de poziția lor favorabilă pentru îndeplinirea sîngeroasei acțiuni plănuite, se postaseră într-un loc unde apa se năpustea în vîrtejuri printre stînci și peste bancuri de nisip, formînd un fel de repeziș numit în limbajul regiunii „rift". Călăuză își dădu seama că dacă intra în acest repeziș, era silit să se apropie de un punct unde se plasaseră indienii, deoarece curentul avea o forță căreia nu i te puteai împotrivi și stîncile nu lăsau altă trecere, așa că o continuare a acestui drum nu ar fi dus decît la moarte sau captivitate. Ca urmare, se străduí din răsputeri să se îndrepte spre malul vestic, dușmanii aflîndu-se toți în partea de răsărit a rîului. Dar această încercare depășea forța omenească, pe lîngă faptul că traversarea curentului ar fi încetinit alunecarea pirogii, făcînd din cel ce o conducea o țintă sigură. În această situație atît de primejdioasă, Călăuză, cu calmul lui obișnuit, luă repede o hotărîre, pe care se pregăti numaidecît s-o aducă la îndeplinire. Își schimbă direcția spre canalul dintre stînci, cîrmind spre partea rîului unde apa era mai mică ; ajuns acolo, își luă flinta, coborî iute în apă și porni sărind din stîncă în stîncă, spre malul apusean. Barca părăsită se rostogoli în curentul furios, trecînd peste stîncile alunecoase, cînd umplîndu-se de apă, cînd golindu-se, pînă cînd se opri la mal, la cîțiva iarzi de locul unde se postaseră indienii.

Între timp, Călăuză era departe de a fi scăpat de primejdie, fiindcă, deşi în primele clipe îndrăzneala şi rapiditatea acţiunii sale stîrniseră admiraţia indienilor care-l priveau uluiţi şi nemişcaţi, deoarece faptele de felul acesta dovedeau o înaltă virtute, dorinţa de a se răzbuna şi a cîştiga un trofeu atît de rîvnit — scalpul — covîrşi acest simţămînt trecător şi-i trezi la realitate. Împuşcăturile izbucniră una după alta, şi gloanţele şuierau pe lîngă capul fugarului, în tumultul apelor. Totuşi, se părea că e fermecat, deoarece în ciuda faptului că hainele lui simple de grănicer erau găurite ici şi colo de proiectile, nu-l atingea nici unul.

Călăuză, silit să treacă adesea prin locuri unde apa îi ajungea pînă la subsuori, cu flinta şi muniţiile ridicate deasupra curentului furios, obosi, aşa că fu bucuros să se oprească pe o stîncă mai micşoară care-şi înălţa creasta pleşuvă deasupra rîului. Îşi puse deasupra cornul cu praf de puşcă, apoi se ascunse după ea, apărîndu-şi în oarecare măsură trupul. Malul apusean se găsea la o depărtare de numai vreo cincizeci de picioare, însă apa întunecată, liniştită şi iute, care curgea pe porţiunea aceasta, îi arăta că trebuia s-o treacă înot.

Indienii îşi încetaseră cîteva clipe tragerea, adunîndu-se în jurul pirogii şi după ce găsiră vîslele, se pregătiră să traverseze fluviul.

— Călăuză ! strigă cineva din mijlocul arbuştilor de pe malul apusean, din punctul cel mai apropiat de el.

— Ce este, Jasper ?

— Curaj, prietenii sînt aproape şi orice trăgător Mingo va îndrăzni să treacă rîul îşi va plăti scump îndrăzneala. N-ar fi mai bine să-ţi laşi flinta pe stîncă şi să vii înot la noi, înainte ca ticăloşii să lanseze barca pe apă ?

— Un adevărat om al pădurii nu-şi părăseşte niciodată arma dacă mai are ceva praf de puşcă în corn sau un glonţ în tolbă. N-am tras astăzi nici un foc de puşcă, Eau-douce, şi nu m-aş despărţi bucuros de reptilele astea, înainte de a le lăsa o amintire. Puţină apă nu va strica picioarelor mele şi printre ticăloşi îl văd pe nemernicul de Vîrf-de-Săgeată, pe care vreau să-l răsplătesc pentru credinţa lui. Sper că n-ai adus-o pe fiica sergentului aici, atît de aproape de gloanţele lor, Jasper, nu-i aşa ?

— Deocamdată e în siguranţă, dar numai atîta vreme cît rîul rămîne hotar între noi şi duşmani. Ei ştiu acum cîţi sîntem

și dacă vor trece fluviul, nu încape îndoială că vreo cîțiva dintre ei vor rămîne pe malul celălalt.

— Navigația ține mai mult de profesiunea ta decît de a mea, tinere, deși aș putea să mă iau la întrecere în vîslit cu cel mai iscusit Mingo care vînează somonul cu lancea. Dacă ei trec rîul mai jos de repezișul de colo, pentru ce nu l-am trece și noi în locul cu apă liniștită de mai sus, jucîndu-ne astfel de-a v-ați-ascunselea cu lupii ăștia ?

— N-o putem face, fiindcă, după cum am spus, cîțiva dintre ei vor rămîne pe malul celălalt și atunci, Călăuză, am expune-o pe Mabel gloanțelor irochezilor.

— Fiica sergentului trebuie să scape teafără — zise acesta, cu o hotărîre calmă. Ai dreptate, nu-i în firea ei să-și ofere ca țintă flintei unui Mingo chipul dulce și trupul gingaș. Dar ce-i de făcut ? Trebuie să încercăm să-i împiedicăm o oră-două să treacă rîul, și după aceea să scăpăm din încurcătură pe întuneric.

— Sînt de acord, Călăuză, dac-o putem face. Dar vom fi în stare să ducem la capăt o astfel de treabă ?

— Dumnezeu e cu noi, flăcăule, și n-ar fi drept să credem că o fată ca ea va fi părăsită de providență într-o astfel de încercare. Între cataractă și garnizoană, în afară de bărcile noastre nu mai e nici una și cred că dușmanii nu vor izbuti să treacă pe dinaintea celor două flinte cu care-i pîndim. Nu vreau să mă laud, Jasper, dar toți cei ce se află pe granița asta știu că Ucigătoarea-de-cerbi arareori își greșește ținta.

— Asta o știu toți pînă hăt-departe, Călăuză, dar ca să încarci o flintă îți trebuie timp, pe lîngă faptul că deocamdată nu te afli nici măcar pe uscat, după un adăpost sigur, care să-ți fie de folos. Dacă ai avea piroga mea, n-ai putea să treci încoace fără să-ți uzi flinta ?

— Întrebi de parc-ai întreba vulturul : poți să zbori ? răspunse celălalt, rîzînd în felul său tăcut și aruncînd o privire în spatele lui, spre mal. Dar văd că nemernicii ăștia au început să se gîndească iar la praful de pușcă și la gloanțe, așa că n-ar fi înțelept să te expui venind cu barca încoace.

— Pot să-ți trimit piroga fără nici un pericol pentru mine. Meșterul Cap o să arunce pe rîu, din dreptul ei, o ramură de copac, ca să încerce curentul care se formează în dreptul stîncii pe care te găsești. Uite că ramura a și pornit ; dacă ajunge la dumneata ridică brațul, și pe același traseu vom da drumul și

pirogii. În orice caz, dacă barca trece pe lîngă dumneata, vîrtejul o va azvîrli pe malul acesta și va fi ușor de recuperat.

Pe cînd Jasper vorbea încă, Călăuză văzu ramura apropiindu-se din ce în ce mai repede o dată cu creșterea vitezii curentului, și cînd ajunse în dreptul lui, o înșfăcă și o înălță în aer în semn de succes. Cap pricepu semnalul și lansă luntrea pe firul curentului cu o prevedere și o îndemînare proprii experienței unui marinar. Ea pluti pe același traseu ca și ramura și într-un minut fu prinsă de Călăuză.

— Toate au fost făcute cu istețimea omului de frontieră, Jasper — zise el, rîzînd. Tu ai priceperea ta pe apă, și eu pe-a mea în pădure. Acum să-i lăsăm pe acești Mingo să-și încarce flintele și să regleze tirul, fiindcă e probabil ultimul lor prilej să tragă într-un om neadăpostit.

— Atenție, împinge piroga către țărm, de-a curmezișul curentului, aruncă-te în ea și culcă-te ! spuse Jasper cu însuflețire. Nu are nici un rost să înfrunți primejdia.

— Îmi place să-l înfrunt pe dușman ca un adevărat bărbat care merită să fie dat ca exemplu — răspunse acesta cu mîndrie. Nu sînt o piele-roșie, și omul alb, potrivit firii lui, luptă mai degrabă deschis decît pîndind într-o ambuscadă.

— Și Mabel ?

— Ei da, ai dreptate, băiete, ai dreptate, fiica sergentului trebuie să scape teafără, și după cum spui, primejdia o înfrunți, împotriva rațiunii, doar în tinerețe. Crezi că o să prinzi piroga de la locul unde te afli ?

— Fără-ndoială, dacă-i dai un brînci puternic.

Călăuză o îmbrînci din toate puterile, barca ușoară, din scoarță de copac, străbătu cu iuțeală distanța ce o despărțea de mal, și Jasper o prinse. Alegerea unui loc potrivit pentru canoe și strecurarea lor în adăpost nu luară decît o clipă, după care cei doi își strînseră mîna cu afecțiune, de parcă nu se văzuseră de cine știe cînd.

— Acum, Jasper, o să vedem dacă va îndrăzni vreun Mingo să treacă dincoace, peste fluviul Oswego, cînd îl pîndește Ucigătoarea-de-cerbi. Poate că tu mînuiești mai bine vîsla și velele decît flinta, dar ești curajos și ai o mînă sigură, ceea ce e important într-o luptă.

— Mabel mă va găsi între ea și dușmanii ei — zise Jasper, calm.

— Da, da, fiica sergentului trebuie apărată ! Îmi placi, flăcăule, pentru firea ta, dar îmi placi şi mai mult cînd văd că te gîndeşti la o fiinţă mai slabă într-o clipă cînd ai nevoie de toată bărbăţia pentru propria-ţi apărare. Aha, ia te uită, vreo trei ticăloşi se urcă în barcă ! Pesemne c-or fi convinşi că am fugit, altfel fără îndoială că nu ar risca să iasă în calea Ucigătoarei-de-cerbi !

Irochezii păreau aproape sigur hotărîţi să se aventureze de-a curmezişul fluviului, deoarece Călăuză şi prietenii săi fiind bine ascunşi privirilor lor, începuseră să creadă că aceştia fugiseră. Probabil că şi cei mai mulţi albi ar fi făcut la fel ; dar Mabel se afla în grija unor oameni prea iscuşiţi în luptele prin pădure, ca să nu ţină seama de faptul că singura cale de a o apăra era interzicerea trecerii rîului de către indieni.

După cum spusese Călăuză, cei trei războinici se suiseră în pirogă ; doi dintre ei stăteau într-un genunchi, cu flintele în mînă, gata să le ducă la ochi, celălalt mînuind vîsla, în picioare, la pupa. După ce traseră barca prevăzători în susul rîului, intrară cu grijă în curent, într-un loc atît de aproape în amonte, încît să poată pătrunde în zona aproape liniştită a apei de dinaintea rift-ului. Îţi dădeai seama dintr-o privire că indianul de la cîrma bărcii avea o mare iscusinţă în treaba asta, fiindcă, vîslind puternic şi lung, împingea piroga uşoară pe suprafaţa ca de cristal al rîului liniştit, de parcă era o pană ce pluteşte în aer.

— Să trag ? întrebă Jasper în şoaptă, tremurînd de nerăbdare să înceapă lupta.

— Nu încă, băiete, nu încă ! Nu sînt decît trei sălbatici, şi dacă meşterul Cap de colo ştie să se folosească de pistoalele de la centură, le putem chiar îngădui să acosteze, recuperîndu-ne în felul acesta barca.

— Dar Mabel ?...

— Nu te teme pentru ea. Mi-ai spus că este în siguranţă în scorbura de copac ascunsă de mărăciniş. Dacă ai făcut într-adevăr să dispară urmele, după cum ai spus, gingaşa fată ar putea să stea acolo şi o lună, rîzînd de aceşti Mingo.

— Niciodată nu poţi fi sigur. Mi-ar plăcea s-o văd undeva mai aproape de adăpostul nostru.

— Pentru ce, Eau-douce ? Ca să se afle cu căpşorul ei drăguţ şi cu inima palpitînd în bătaia gloanţelor ? Nu, nu ! E mai bine acolo, fiindcă e mai în siguranţă.

— Parcă poți fi vreodată absolut sigur de ceva ! Ne credeam bine ascunși după arbuști, cu toate astea am fost descoperiți.

— Diavolul acela de Mingo și-a plătit scump curiozitatea, după cum o vor plăti acum ticăloșii ăștia...

În clipa aceea se auzi șuierul pătrunzător al unui foc de pușcă și indianul de la pupa pirogii sări în sus, apoi se prăbuși în apă, cu vîsla încă în mînă. Din tufișurile de pe malul răsăritean izbucni un mic rotocol de fum, care se destrămă imediat în aer.

— Ăsta e șuieratul Marelui-Șarpe ! exclamă Călăuză, entuziasmat. Niciodată nu a bătut o inimă cu atîta îndrăzneală și credință în pieptul unui indian Delawar ! Îmi pare rău că a tras, dar el nu putea ști locul în care ne găsim, nu avea de unde să știe.

Pierzîndu-și cîrmaciul, piroga fu luată de curent și sorbită de vîrtej. Cei doi indieni se uitau deznădăjduiți și rătăciți în jurul lor, dar nu-i mai putea salva nimic de furia apei. Poate că pentru Chingachgook a fost un noroc că atenția celor mai mulți dintre pieile-roșii era atrasă de situația primejdioasă a celor din barcă, fiindcă, într-altfel, i-ar fi fost foarte greu, dacă nu chiar cu neputință să scape. Însă nici unul dintre dușmani nu făcu vreo mișcare, în afară de faptul că se ascunseră după vreun adăpost, cu ochii ațintiți pe cei din barcă. Într-un timp mai scurt decît ne-a trebuit pentru descrierea acestor ultime evenimente, piroga fragilă începu să se rotească și să danseze în centrul vîrtejului, cu cei doi sălbatici lungiți pe fundul ei, folosind astfel singurul mijloc pentru a-i păstra echilibrul. Iscusința lor se dovedi însă în scurtă vreme zadarnică, fiindcă, lovindu-se de o stîncă, ambarcațiunea ușoară se dădu peste cap, și războinicii se prăvăliră în apă.

La un vîrtej, cu excepția unor anumite locuri unde se sapă canale, apa este arareori adîncă, și cei doi indieni nu se temeau că se vor îneca, dar își pierduseră armele și erau constrînși astfel să se străduiască din răsputeri a-și croi drum spre malul unde se aflau tovarășii lor, înotînd sau mergînd prin apă, după împrejurări. Pînă la urmă, piroga rămase înțepenită pe o stîncă din mijlocul fluviului, neputînd fi deocamdată folosită de nici una din părți.

— Acum e clipa cea mai potrivită, Călăuză ! strigă Jasper, cînd cei doi irochezi, trecînd prin locul cel mai puțin

adînc al apei, constituiră o țintă ideală. Eu trag în cel care este în amonte și tu ai grijă de cel din aval.

Peripețiile prin care trecuse îl emoționaseră într-atît, încît abia termină vorba, că glonțul și porni din carabina lui, după cît se păru fără să-și atingă ținta, deoarece amîndoi fugarii își ridicară batjocoritori brațele în aer. Călăuză, în schimb, nu trase nici un foc.

— Nu, nu, Eau-douce — răspunse el — eu nu vărs sînge fără rost, glonțul meu stă bine în cartușieră, și-l scot cu grijă numai dacă e nevoie. Nu-i pot suferi pe Mingo, după cum se și cuvine dacă ținem seama că am trăit multă vreme printre indienii Delawar, care sînt dușmanii lor de moarte, însă nu voi trage asupra nici unuia din acești mișei, decît dacă n-am încotro. N-am ucis niciodată un cerb numai ca să-l ucid. Cînd un om își petrece o mare parte a timpului său printre locuri sălbatice, numai cu Dumnezeu, își dă seama de adevărul vorbelor mele. O viață ne ajunge pentru ceea ce vrem noi acum și poate s-o ivi prilejul s-o folosim pe Ucigătoarea-de-cerbi ; îl vom ajuta astfel pe Marele-Șarpe, care a avut temeritatea să-i lase pe acești diavoli tîrîtori să descopere că se găsește în apropierea lor. Pe legea mea, uite, chiar în clipa asta, colo jos, pe mal, unul dă tîrcoale întocmai ca un băiat de trupă din garnizoană, care se pitește după trunchiul unui copac prăbușit ca să împuște o veveriță.

Jasper se uită în direcția în care arăta Călăuză cu degetul în timp ce vorbea, și ochiul lui ager descoperi despre ce era vorba. Unul dintre tinerii războinici ai dușmanilor, arzînd de nerăbdare să se distingă, se îndepărtase pe furiș de ceilalți, îndreptîndu-se spre adăpostul lui Chingachgook și, deoarece acesta era pesemne dezamăgit de apatia aparentă a dușmanilor săi și preocupat cu pregătirile unui alt proiect, irochezul ajunsese într-un loc de unde putea să-l vadă. Își dădeau seama de această situație din faptul că irochezul se pregătea să tragă, deși ei nu-l vedeau pe Chingachgook. Repezișul se găsea la un cot al fluviului și malul răsăritean forma o curbă atît de largă, încît Chingachgook se afla, în linie dreaptă, foarte aproape de dușmanii săi, deși pe uscat depărtarea dintre dînșii era de cîteva sute de pași ; datorită acestui lucru, cele două grupuri se găseau la o distanță aproape egală de Călăuză și Jasper. Lățimea rîului fiind ceva

mai mică de 200 de stînjeni, cam aceeași distanță era și între cei doi observatori și indianul la pîndă.

— Marele Șarpe trebuie să fie pe undeva, pe acolo — zise Călăuză, care nu-l pierdea nici o clipă din ochi pe tînărul războinic — și pare să fie ciudat de neatent, ca să lase un diavol de Mingo să se apropie atît de mult de el, cînd dă semne atît de vădite că e însetat de sînge.

— Uite — îl întrerupse Jasper — uite cadavrul indianului împușcat de Delawar! Curentul l-a aruncat pe o stîncă, scoțîndu-i capul și fața deasupra apei.

— Tot ce se poate, flăcăule, tot ce se poate, fiindcă omul nu are o valoare mai mare ca a unui buștean cînd sufletul care i-a dat viață l-a părăsit. Indianul acela irochez nu va mai face rău nimănui, dar sălbaticul la pîndă de colo nu mai poate de nerăbdare să-l scalpeze pe cel mai bun și încercat prieten al meu.

Călăuză se întrerupse deodată, își ridică arma, care avea o lungime neobișnuită și o admirabilă precizie. Și abia o duse la ochi, că și slobozi focul. Cînd plecă mesajul fatal din Ucigătoarea-de-cerbi, irochezul de pe malul celălalt tocmai se pregătea să ochească. Arma acestuia din urmă se descărcă într-adevăr, glonțul zbură, dar el se rostogoli în tufiș, grav rănit dacă nu chiar ucis.

— Reptila asta la pîndă și-a făcut-o singur— murmură Călăuză, punînd grav pe pămînt patul carabinei, pe care începu s-o încarce din nou cu grijă. Îl cunosc pe Chingachgook de cînd eram copii și am luptat împreună pe Horican, Mohawk, Ontario și în toate trecătorile sîngeroase care despart țara noastră de a francezilor, și ticălosul ăsta lipsit de minte credea că aș putea să mă uit liniștit cum cel mai bun prieten al meu cade într-o capcană și e ucis!

— I-am adus Marelui-Șarpe același serviciu pe care ni l-a adus și el nouă. Ia uite, Călăuză, ticăloșii, speriați că-i putem împușca de pe malul ăsta, se retrag din nou în adăposturile lor!

— Nu-i cine știe ce, Jasper, nu-i mare scofală. Oricine din regimentul 60, dacă l-ai întreba, ți-ar spune ce e în stare să facă Ucigătoarea-de-cerbi, dar mai ales ce a făcut, și asta pe cînd gloanțele șuiereau pe la urechile noastre ca grindina. Nu, nu, e o nimica toată, și netrebnicul ăsta nesocotit și-a atras singur moartea.

— Oare înoată spre malul nostru un cîine sau un cerb ?

Călăuză tresări, fiindcă se vedea într-adevăr un obiect traversînd fluviul, mai sus de repezișul către care totuși forța curentului îl împingea treptat. Uitîndu-se amîndoi mai cu luare-aminte, se convinseră că trebuia să fie un bărbat, un indian, deși era atît de bine ascuns, încît în prima clipă nu-ți dădeai seama ce e. Temîndu-se de cine știe ce vicleșug, urmăreau mișcările străinului cu cea mai mare atenție.

— Împinge ceva dinaintea lui, înotînd, și cu capul său se aseamănă cu un arbust plutind în voia apei — zise Jasper.

— E un șiretlic indian, flăcăule, dar onestitatea creștină îi va dejuca vicleșia.

Pe măsură ce necunoscutul se apropia încet, observatorii începură să se îndoiască de exactitatea primei lor impresii, și numai după ce obiectul străbătu două treimi din lățimea fluviului, descoperiră adevărul.

— Pe viața mea dacă nu e Marele-Șarpe ! exclamă Călăuză, privindu-l pe tovarășul său și rîzînd pînă i se umplură ochii de lacrimi din cauza bucuriei pe care i-o provocase reușita șiretlicului. Și-a legat un arbust pe cap, pentru ca să se camufleze, și deasupra și-a pus cornul cu praf de pușcă. Și-a fixat flinta de buștcanul pe care-l împinge dinaintea sa și vine să-și întîlnească prietenii. Ehei ! De-ai ști cîte renghiuri de-astea le-am jucat noi indienilor Mingo, care turbau, însetați de sîngele nostru, pe toate drumurile din jurul Ty-ului !

— Pînă la urmă, poate că n-o fi Marele-Șarpe, Călăuză, fiindcă nu-i recunosc trăsăturile.

— Trăsături ? Dar cine caută trăsături la o piele-roșie ? Nu, nu, flăcăule ! Desenele vopsite spun adevărul și numai un indian Delawar poartă un astfel de desen. Culorile desenului său, Jasper, sînt tot atît de grăitoare ca crucea Sfîntului Gheorghe de pe ambarcațiunea ta și ca faptul că francezii își scuturară în bătaia vîntului fețele de masă pătate, zvîrlind rămășițele de pește și de vînat. Uite-i și ochii, flăcăule, e într-adevăr vorba de ochii unui șef. Dar, Eau-douce, ascultă-mă pe mine, pe cît de dîrz este în luptă și de nepăsător cînd îl vezi printre frunzele copacilor — aici, Călăuză atinse ușor dar semnificativ brațul tovarășului său — l-am văzut plîngînd, cu obrazul scăldat în lacrimi. Să știi că sub

piclea asta roşie se ascunde o inimă şi un suflet, cu toate că şi una şi alta se deosebesc de ale noastre.

— Cine-l cunoaşte nu se îndoieşte o clipă de asta.

— Eu îl cunosc — răspunse celălalt cu mîndrie — fiindcă am trecut împreună şi prin amărăciuni, şi prin bucurii. Mi-am dat seama că în amărăciuni este un bărbat adevărat, chiar cînd e lovit crunt, iar la bucurii e un şef care ştie că femeile din tribul său sînt foarte plăcute în clipele lor de bună dispoziţie. Dar, sst ! Uite că prea mă asemăn în apucături cu cei de la oraş, care vorbesc de unii la urechea altora, şi Marele-Şarpe are un auz ascuţit. El ştie că-l iubesc şi că-l vorbesc totdeauna de bine ; dar un indian Delawar are o modestie înnăscută, deşi se laudă ca un fanfaron cînd este legat la stîlp.

Pesemne că Marele-Şarpe stabilise bine poziţia lor înainte de a fi părăsit malul răsăritean, fiindcă ajunse la mal chiar lîngă ei şi, ieşind din apă, se scutură ca un cîine, scoţînd exclamaţia lui obişnuită ! „Hugh !"

CAPITOLUL VI

Anotimpurile ce se schimbă, părinte atotputernic,
Nu sînt altceva decît divinitatea sub diferite forme.
Thomson

Şeful indian abia puse piciorul pe ţărm, că prietenul său, Călăuză, îi spuse în limba din tribul lui, mustrîndu-l :

— Crezi că ai făcut bine, Chingachgook, să pîndeşti singur o duzină de Mingo ? E adevărat, carabina mea, Ucigătoarea-de-cerbi, arareori îşi greşeşte ţinta, dar tot atît de adevărat e că fluviul Oswego are o lăţime destul de mare şi, nevăzîndu-se din tufiş decît capul şi umerii mişelului, ochiul nesigur şi mîna lipsită de îndemînare ar fi putut să greşească.

Ar fi trebuit să te gîndeşti la asta, şefule ! Ar fi trebuit să te gîndeşti !

— Marele-Şarpe este un războinic mohican ; el nu-i vede decît pe duşmani cînd a pornit pe poteci de război, şi strămoşii săi i-au lovit pe aceşti Mingo de la spate de cînd s-au pornit apele să curgă.

— Eu îţi cunosc însuşirile, şefule, da, le cunosc şi le respect şi nimeni nu mă va auzi plîngîndu-mă de firea unei piei-roşii, dar un războinic trebuie să fie prevăzător, prevederea fiind de mare preţ ; şi dacă demonii aceştia de irochezi nu s-ar fi uitat atît de atenţi la tovarăşii lor din apă, urmele lăsate de tine ţi-ar fi adus neplăceri mari.

— Dar ce are de gînd Marele-Şarpe ? exclamă Jasper, care-l văzu pe şef despărţindu-se neaşteptate de Călăuză şi înaintînd către marginea apei, cu intenţia vădită de a se arunca din nou în ea. Cred că n-o fi atît de nesăbuit să se întoarcă pe malul celălalt pentru cine ştie ce lucru de nimic pe care l-a uitat acolo !

— Nu, nu, pe cît e de brav, pe atît e de prevăzător, deşi şi-a cam pierdut prevederea la ultima ambuscadă. Ascultă, Jasper, — urmă el, trăgîndu-l deoparte în clipa cînd îl auziră pe indian aruncîndu-se în apă — ascultă : Chingachgook nu este un om alb ca noi, ci un şef mohican, cu firea şi tradiţiile sale, care-l învaţă ce să facă, şi cel ce trăieşte în tovărăşia unor oameni cu altă fire e mai bine să-i lase să se poarte potrivit naturii şi obiceiurilor lor. Un soldat al regelui înjură şi bea, şi e aproape cu neputinţă să-l dezveţi de năravurile astea ; dacă unui bogat îi place să petreacă şi unei doamne să aibă pene la pălărie şi evantaie, n-are rost să lupţi împotriva nici uneia din aceste înclinări ; ei bine, firea şi vocaţia unui indian sînt mult mai puternice decît acestea şi fără îndoială că i-au fost dăruite de providenţă pentru scopuri înţelepte, deşi nici unul din noi nu le poate înţelege pe toate.

— Dar asta ce-o mai fi ? Uite-l pe Delawar înotînd spre trupul agăţat de stîncă ! Oare de ce s-o expune aşa ?

— Pentru onoare, glorie şi faimă, întocmai ca nobilii care-şi părăsesc căminurile liniştite de dincolo de mări, unde, după cum spun ei, inima nu are ce să mai dorească... adică inima nu se mai mulţumeşte cu un loc fără griji... ca să vină aici, să trăiască hrănindu-se cu vînat şi bătîndu-se cu francezii.

— Înțeleg. Prietenul tău s-a dus să-l scalpeze pe mort.

— Asta e firea lui și trebuie lăsat în pace. Noi, ca oameni albi, nu putem mutila cadavrul unui dușman, dar pentru o piele-roșie asta e o onoare. Poate că ți se pare ciudat, Eau-douce, dar eu am cunoscut albi celebri, da, da, cu mare faimă, care au idei tare ciudate despre onoarea lor. Da, foarte ciudate.

— Un sălbatic rămîne un sălbatic, în tovărășia oricui s-ar găsi.

— E foarte bine că vorbim de asta, flăcăule, dar ascultă ici la mine, onoarea omului alb nu este totdeauna conformă cu dreapta judecată sau cu voința lui Dumnezeu. Mi-am petrecut zile întregi în pădurile înecate în tăcere gîndindu-mă la toate acestea și am ajuns la convingerea, flăcăule, că după felul cum providența conduce totul, nici un fel de fire nu i-a fost dată cuiva fără înțelepciune și un scop rațional. Dacă indienii n-ar fi fost buni de nimic, n-ar fi fost creați, și eu presupun că dacă cineva ar putea pătrunde pînă în miezul lucrurilor, ar descoperi că și triburile Mingo au fost create într-un scop bine gîndit și necesar, deși mărturisesc că nu sînt în stare să spun care ar fi acest scop.

— Marele-Șarpe se expune în chip nebunesc gloanțelor dușmane, ca să pună mîna pe un scalp ! Asta ar putea să ne facă mult rău.

— Dar el nu se gîndește la asta, Jasper. Potrivit concepției Marelui-Șarpe despre război, să scalpezi capul acela e o cinste mai mare decît să acoperi un cîmp de luptă cu cadavre care-și păstrează părul neatins. De curînd, un chipeș și tînăr căpitan din regimentul 60 și-a jertfit viața, încercînd să captureze de la francezi, în ultima încăierare cu ei, un tun de trei livre, fiind convins că face o faptă eroică ; am cunoscut un tînăr stegar, care, grav rănit, s-a înfășurat cu drapelul și s-a culcat în propriul său sînge, convins că zace pe ceva mai plăcut decît o piele de bivol !

— Asta da, să nu părăsești drapelul e fără îndoială un merit

— Ei bine, scalpurile sînt drapelele unui om ca Chingachgook, el le păstrează să le arate copiilor copiilor săi. Călăuză se întrerupse dînd din cap cu melancolie, și adăugă : Dar ce spun eu ! Acest bătrîn mohican nu mai are nici un urmaș ! Nu are copii, pe care să-i încînte cu trofeele sale, și nici trib,

care să-l cinstească pentru faptele lui ; e singur pe lume, totuşi a rămas credincios naturii şi firii sale ! Trebuie să recunoşti, Jasper, că în toate astea e ceva cinstit şi demn de respect, da, da, merită tot respectul !

În clipa aceasta se auziră urletele indienilor irochezi, urmate de salvele repezi ale flintelor lor şi, cuprinşi de dorinţa nestăvilită de a-l îndepărta pe mohican de victima sa, o duzină dintre ei se aruncară în fluviu, cîţiva înaintînd chiar vreo sute de picioare prin curentul spumegînd, ca şi cum voiau să-l atace într-adevăr pe mohican. Dar Chingachgook îşi făcea treaba nepăsător, neatins de gloanţe, cu îndemînarea dată de o îndelungată rutină. Apoi ridică în aer trofeul aburind şi scoase un înfricoşător strigăt de război ; o clipă, bolta pădurii liniştite şi albia adîncă a fluviului fură cutremurate de urlete atît de groaznice, încît Mabel închise ochii înspăimîntată şi unchiul ei fu gata-gata s-o ia la goană.

— Asta-i mai mult decît tot ce am auzit despre aceşti mizerabili ! exclamă Jasper, astupîndu-şi urechile de spaimă şi dezgust.

— Asta-i muzica lor, Eau-douce. Ea ţine locul tobelor şi al fluierelor, al trompetelor şi al trîmbiţelor. Fără îndoială că sunetele acestea le plac, fiindcă îi fac mai cruzi şi mai ahtiaţi de sînge — răspunse Călăuză, cu totul indiferent. Cînd eram tînăr, mi se păreau şi mie îngrozitoare, dar acum mi se pare că seamănă cu cîntecul unei păsări sau cu fluieratul unui sturz cenuşiu. Toate urletele acestor reptile dintre garnizoană şi cataracte nu-mi mai fac astăzi nici o impresie. Nu vorbesc aşa ca să mă laud, Jasper, fiindcă bărbatul care se înfricoşează de nişte ţipete cred că are o inimă slabă, ca să nu spun mai mult. Urletele şi zgomotele înspăimîntă mai degrabă femeile şi copiii decît pe cei ce vînează prin păduri şi înfruntă duşmanii. Sînt convins că Marele-Şarpe e în sfîrşit mulţumit, fiindcă iată-l venind cu scalpul la brîu.

Cînd mohicanul ieşi din apă, Jasper întoarse capul, dezgustat de fapta abia săvîrşită, însă Călăuză îşi privi prietenul cu calmul omului înţelept care luase hotărîrea să rămînă nepăsător faţă de lucrurile socotite de el ca făcînd parte din felul de a fi al cuiva. Pătrunzînd mai adînc în tufiş, ca să-şi stoarcă hainele de stambă ieftină şi să-şi pregătească flinta de tragere, mohicanul îi aruncă o privire triumfătoare tova-

rășului său, după care, de pe chipul lui pieri orice urmă de emoție provocată de isprava sa.

— Jasper — zise Călăuză — du-te și roagă-l pe meșterul Cap să vină lîngă noi. Nu mai avem decît puțină vreme de sfat și trebuie să ne întocmim foarte repede un plan de acțiune, fiindcă indienii Mingo or să ne atace curînd din nou.

Tînărul plecă, și după cîteva minute se adunară toți patru lîngă mal, ascunși de privirile dușmanilor, dar supraveghindu-le cu atenție orice mișcare, ca să ia o hotărîre în legătură cu acțiunile lor viitoare.

Era atît de tîrziu, încît în cîteva minute urma să se lase noaptea, care părea că va fi și mai întunecoasă decît de obicei. Soarele apusese, și amurgul latitudinii mici se pregătea să se transforme în noapte adîncă. Ei își puneau mari nădejdi în împrejurarea aceasta favorabilă, cu toate că nu era lipsită de primejdii, deoarece întunericul care le înlesnea fuga ascundea și mișcările aprigilor lor dușmani.

— A sosit clipa, prieteni — începu Călăuză — să ne întocmim planurile cu sînge rece, ca să acționăm strîns uniți, fiecare din noi cunoscînd perfect ceea ce are de făcut, potrivit cu priceperea sa, pentru îndeplinirea misiunii noastre. Într-un ceas, peste pădure se va lăsa un întuneric tot atît de adînc ca acela de la miezul nopții, și dacă vrem să ajungem vreodată la garnizoană, trebuie să folosim acest avantaj. Ce părere ai, meștere Cap, fiindcă, deși dumneata nu ești unul dintre cei mai călîți în lupte și retrageri în pădure, vîrsta îți dă dreptul să iei primul cuvîntul în sfatul nostru.

— Și apropiata mea rudenie cu Mabel ; contează și asta...

— Nu știu, nu știu ce să spun. Afecțiunea e afecțiune, și simpatia e simpatie, fie că e un dar al naturii, fie că rezultă din stima și înclinațiile cuiva. Nu spun nimic de Marele-Șarpe, care nu mai e la vîrsta cînd te gîndești la femei, însă în ceea ce ne privește pe noi, pe mine și pe Jasper, sîntem gata s-o apărăm de indienii Mingo pe fiica sergentului așa cum ar face-o curajosul ei tată. Nu-i așa, Eau-douce ?

— O voi apăra pe Mabel pînă la ultima picătură de sînge — zise Jasper încet, cu căldură în glas.

— Foarte bine, foarte bine — spuse unchiul — n-are rost să vorbim de asta, deoarece știm că toți vrem s-o ajutăm pe fată, și faptele sînt mai de preț decît vorbele. Cred că cel mai bun lucru ar fi să ne îmbarcăm în canoe, pe întunericul cel

mai adînc, ca să nu fim descoperiți de dușmani, și să pornim spre fort cu viteza cea mai mare pe care ne-o vor îngădui vîntul și fluxul.

— Asta-i ușor de spus, dar nu-i prea ușor de înfăptuit — răspunse Călăuză. Pe rîu ne așteaptă primejdii mai mari decît dacă am merge prin pădure și, afară de asta, în aval de noi se găsește vîltoarea fluviului Oswego și nici chiar Jasper nu prea cred că ar putea conduce pe acolo o barcă în timp de noapte. Ce crezi, flăcăule, o să poți, o să ai tu îndemînarea necesară?

— Sînt de părerea meșterului Cap, să mergem cu piroga. Mabel este prea gingașă ca să poată străbate mlaștinile și terenurile pline de rădăcini de copaci pe o noapte atît de întunecoasă, după cum se pare că va fi aceasta, și-apoi mărturisesc că mă simt mai sigur, și ochiul mi-e mai ager pe apă decît pe uscat.

— Ai fost totdeauna dîrz, flăcăule, și cred că ochii tăi au agerimea celui ce și-a petrecut viața mai mult la lumina soarelui decît prin păduri. Ehei, dacă Ontario ar avea copaci, ar încînta și inima unui vînător! Sînt unele argumente, prieteni, în favoarea părerii voastre, dar multe și împotriva ei. În favoarea ei ar fi faptul că apa nu lasă urme.

— Dar dîre de apă nu sînt? îl întrerupse Cap, cu tonul lui profesoral și pretențios.

— Ce vrei să spui?

— Continuă — zise Jasper. Meșterul Cap își închipuie că e pe ocean... apa nu lasă urme.

— Cel puțin aici ea nu lasă nici un fel de urme, Eau-douce, și nu pretind că știu ce se petrece pe mare. Apoi, o pirogă, pe cît e de ușoară, pe atît e de rapidă, fiindcă e dusă de curent, și nu o va obosi cu clătinările ei pe gingașa fiică a sergentului. Pe de altă parte, însă, deasupra rîului nu se află decît norii de pe cer, vîltoarea reprezintă o încercare grea pentru cei ce trec prin ea chiar și ziua, și pînă la garnizoană mai sînt încă șase mile bune pe rîu. Iarăși, nu este ușor să găsești o urmă pe uscat în timpul nopții. Mărturisesc că sînt tare încurcat, Jasper; nu mai știu cum să vă povățuiesc... ce sfat să vă dau...

— Dacă Marele-Șarpe ar merge cu mine înot pe fluviu să punem mîna și pe cealaltă pirogă — răspunse tînărul ma-

rinar — cu amîndouă bărcile cred că drumul pe apă ar fi cel mai sigur.

— Ei, da, într-adevăr ! Asta s-ar putea face destul de uşor cînd s-o mai întuneca puţin. Dacă ţinem seamă de firea fiicei sergentului, cred că ar fi cea mai bună soluţie. Şi totuşi, dacă am fi numai bărbaţi, pentru nişte oameni bravi şi vînjoşi ca noi, jocul de-a v-aţi-ascunselea cu mişeii de pe celălalt mal ar fi o adevărată petrecere — continuă Călăuză, care, după cum îi era firea, nu alerga după glorie deşartă sau efecte teatrale. Îţi iei asupra ta riscul să conduci piroga încoace ?

— Fac orice o poate apăra şi ajuta pe Mabel.

— E un simţămînt lăudabil şi de aşteptat de la tine. Marele-Şarpe, care e aproape gol, o să te ajute, şi astfel vom înlătura şi mijlocul prin care diavolii ăştia ar putea să ne vatăme.

Odată hotărîrea luată, membrii grupului se pregătiră s-o aducă la îndeplinire. Întunericul nopţii se lăsa repede peste pădure, şi cînd şi-au terminat pregătirile, obiectele de pe malul celălalt nu se mai puteau distinge. Acum trebuiau să acţioneze repede, fiindcă viclenii indieni puteau născoci multe mijloace să treacă rîul atît de îngust, şi Călăuză era nerăbdător să pornească mai departe. În timp ce Jasper şi tovarăşul lui intrau în fluviu fără nici o altă armă decît cuţitele lor şi securea indianului Delawar, mişcîndu-se foarte prevăzători, ca să nu se trădeze, Călăuză se duse la ascunzişul lui Mabel şi-i invită, pe ea şi pe Cap, să meargă de-a lungul ţărmului pînă în dreptul vîltoarei. Apoi el se urcă în pirogă, ca s-o ducă în acelaşi punct. Ceea ce se făcu foarte uşor. Barca fu trasă apoi la mal, şi Mabel împreună cu unchiul ei se îmbarcară, luîndu-şi locurile lor obişnuite, în vreme ce Călăuză, în picioare, la pupa, se ţinea de craca unui copac, ca să nu lase ambarcaţiunea să fie tîrîtă de curent. Trecură astfel cîteva minute de încordare şi emoţie, aşteptînd rezultatul îndrăzneţei încercări a tovarăşilor lor.

E bine să se ştie că cei doi cutezători trebuiau să înoate de-a curmezişul unui canal cu apă adîncă şi repede, ca să ajungă într-un loc al vîltorii de unde puteau pune piciorul pe pămînt. Distanţa aceasta o străbătură într-un timp foarte scurt ; Jasper şi Marele-Şarpe, care înotau unul lîngă altul, dădură cu tălpile de pămînt aproape în acelaşi timp. După

ce se proptiră bine pe picioare, se luară de mînă şi porniră încet prin apă, foarte prevăzători, spre direcţia unde presupuneau că se află piroga, însă era atît de întuneric, încît îşi dădură seama că ochii nu-i vor putea ajuta de loc şi că trebuiau să-şi continue cercetarea bizuindu-se pe instinctul care-i dă omului pădurii posibilitatea să găsească drumul după apusul soarelui, cu un cer fără stele, cînd totul apare ca un haos pentru cel neobişnuit cu labirintul codrilor. Jasper se lăsă condus de mohican, care era în cazul de faţă, datorită felului său de viaţă, o călăuză mai pricepută. Cu toate acestea, nu era uşor să mergi prin apa clocotitoare, la ora aceea din noapte, orientîndu-te numai după ceea ce-ţi aduceai aminte. Cînd se crezură în mijlocul rîului, malurile nu se mai distingeau decît datorită masei lor mai obscure decît mediul înconjurător, şi pe fondul norilor abia se întrezăreau vîrfurile zdrenţuite ale copacilor. O dată sau de două ori, călătorii îşi schimbară direcţia, deoarece intraseră pe neaşteptate în apa adîncă şi ştiau că piroga se oprise pe o porţiune a repezişului unde apa era mai mică. Pe scurt, orientîndu-se numai după faptul acesta, cei doi rătăciră prin albia fluviului aproape un sfert de oră, care i se păru tînărului Jasper interminabil, ca să ajungă pînă la urmă la presupunerea că nu se aflau mai aproape de barca pe care o căutau decît la început. Tocmai cînd mohicanul era gata să se oprească să-i propună tovarăşului său să se întoarcă pe uscat pentru a stabili mai bine direcţia şi să pornească din nou, descoperi umbra unui om mişcîndu-se prin apă, cam la o distanţă de un braţ. Jasper, care se afla alături, înţelese numaidecît că indienii irochezi căutau şi ei piroga.

— Mingo! şopti indianul la urechea celuilalt. Marele-Şarpe îi va da fratelui său o lecţie de şiretenie.

Tînărul marinar întrezări figura duşmanului şi în aceeaşi clipă îşi dădu seama de situaţie. Înţelese că trebuia să se lase condus cu totul de mohican şi rămase în spatele lui, în timp ce acesta înainta prevăzător în direcţia în care dispăruse indianul irochez. După o clipă, îl văzu pe duşman înaintînd din nou spre ei. Zgomotul apelor fiind în locul acela atît de mare, încît acoperea orice alt sunet, însoţitorul marinarului întoarse capul şi spuse iute :

— Ai încredere în isteţimea Marelui-Şarpe.

— Îhî ! exclamă deodată ciudatul sălbatic, adăugînd în

limba tribului său : Am găsit piroga, dar am nevoie de ajutor. Vino s-o ridicăm de pe stîncă.

— Numaidecît ! răspunse Chingachgook, care înţelegea dialectul. Ia-o înainte, că venim şi noi după tine.

Străinul, care nu putea să distingă sunetul exact al vocii şi pronunţia din cauza vacarmului vîltorii, porni mai departe, cu ceilalţi doi după el, ajungînd în foarte scurtă vreme toţi trei lîngă barcă. Irochezul o apucă de un capăt, mohicanul de mijloc şi Jasper de capătul opus, pentru ca străinul să nu descopere prezenţa unui alb, datorită îmbrăcăminţii sumare pe care o mai avea pe el, precum şi a chipului său.

— Ridică ! zise irochezul, cu felul laconic de a se exprima al rasei sale, şi piroga fu ridicată de pe stîncă fără o sforţare prea mare, ţinută o clipă în aer, ca să se golească de apă, apoi aşezată cu grijă pe rîu, în poziţia ei normală. Toţi trei o ţineau bine, de teamă să nu le scape, smulsă de curentul violent, în timp ce irochezul, care se afla la prora ambarcaţiunii, mergea înainte, îndreptîndu-se spre malul răsăritean, unde însoţitorii lui îi aşteptau reîntoarcerea.

Mohicanul şi Jasper îşi dădură seama că apariţia lor nu-l mirase de loc pe irochez din cauză că în dreptul vîltorii se afla un grup din tribul său, aşa că se hotărîse să fie foarte prudenţi. Dacă nu ar fi fost atît de îndrăzneţi şi hotărîţi, ar fi crezut că riscă prea mult aventurîndu-se în mijlocul duşmanilor ; dar oamenii aceştia de graniţă, care nu cunoşteau frica obişnuiţi dintotdeauna cu primejdia, ajunseseră la concluzia că trebuiau să încerce imposibilul ca să-i împiedice măcar pe duşmanii lor să pună mîna pe barcă, primejdie pe care o înfruntau şi aceştia din urmă, cu riscuri şi mai mari, spre a-şi atinge scopul. Într-adevăr, Jasper socotea că posesia sau distrugerea acestei pirogi era atît de importantă pentru siguranţa lui Mabel, încît dacă el şi mohicanul ar fi siliţi s-o părăsească, se hotărîseră să scoată cuţitul şi să taie scoarţa din care era întocmită, pentru a o face de neîntrebuinţat cel puţin pentru un timp.

În vremea asta, irochezul, care se afla în frunte, înainta încet prin apă spre ai lui, ţinînd de piroga şi trăgîndu-i după sine pe îndărătnicii săi însoţitori. La un moment dat, mohicanul ridică tomahawkul şi era gata să-l repeadă în ţeasta vecinului său încrezător, care mergea fără grijă, dar se temu ca nu cumva strigătul de moarte al acestuia sau cadavrul

purtat de apă să dea alarma, şi prevăzătorul şef renunţă. In clipa următoare îşi regretă nehotărîrea, fiindcă se pomeniră toţi trei deodată în mijlocul unui grup de nu mai puţin patru oameni, care porniseră şi ei în căutarea bărcii.

După exclamaţiile obişnuite, laconice, caracteristice felului lor de a-şi arăta mulţumirea, sălbaticii se grăbiră să pună mîna pe canoe, părînd a fi convinşi de necesitatea posesiunii acestei importante ambarcaţiuni, atît pentru a-i ataca pe duşmani, cît şi pentru a-şi asigura retragerea. Numărul indienilor creşcu atît de neaşteptat, dobîndind o superioritate covîrşitoare, încît chiar şi îndemînarea şi priceperea şefului mohican părură depăşite. Cei cinci irochezi, care ştiau foarte bine ce aveau de făcut, împingeau barca spre malul lor, fără să se oprească sau să schimbe vreo vorbă, cu intenţia de a lua vîslele pe care puseseră mîna mai înainte şi de a se îmbarca trei sau patru cu flintele şi cornurile lor cu praf de puşcă ; de altfel, numai teama de a nu le uda îi oprise să treacă rîul înot chiar la căderea nopţii.

Această mică trupă, alcătuită din prietenii noştri şi din duşmanii lor, ajunseră în apropierea malului răsăritean unde, ca şi lîngă malul opus, rîul era prea adînc ca să poată fi trecut cu piciorul. Aici se opriră pentru scurtă vreme, căci trebuiau să se sfătuiască între ei cum să ducă barca la mal.

Printre cei patru indieni irochezi care veniseră la urmă se afla şi un şef de trib, şi respectul obişnuit de care se bucura o căpetenie din partea indienilor americani, experienţa şi titlul de şef îi făcură pe toţi să tacă, aşteptînd ca el să vorbească întîi.

Oprirea aceasta mări şi mai mult primejdia ca cei doi să fie descoperiţi. Jasper avusese prevederea să-şi arunce cascheta în fundul bărcii şi fiind fără cămaşă şi jachetă, în obscuritatea din jur, părea mai puţin probabil să fie recunoscut după trăsăturile feţei. Faptul că se găsea la pupa pirogii îl apăra întrucîtva, fiindcă indienii se uitau, datorită poziţiei lor, în partea opusă, spre mal. Dar nu era acelaşi lucru cu Chingachgook. Războinicul acesta se afla pur şi simplu înconjurat de duşmanii săi cei mai înverşunaţi şi nu putea face nici o mişcare fără să atingă pe vreunul dintre ei. Totuşi, nu vădea nici cel mai mic semn de emoţie, deşi toate simţurile îi erau în alarmă şi era gata să fugă sau să dea o lovitură în clipa prielnică. Avînd grijă să nu întoarcă capul spre cei din spate,

îşi micşora riscul de a fi descoperit, aşteptînd cu răbdarea nesfîrşită a indianului momentul să treacă la acţiune.

— În afară de doi dintre tinerii mei, care să tragă barca la mal, unul de un capăt, iar însoţitorul lui de altul, ceilalţi să se ducă înainte să-şi ia armele — zise şeful irochezilor.

Aceştia ascultară tăcuţi, lăsîndu-l pe Jasper la pupa şi pe indianul irochez care găsise piroga la prora uşoarei ambarcaţiuni. Chingachgook se dădu la fund aproape de tot, şi indienii trecură pe lîngă el fără să-l observe. Clipocitul apei, zăngănitul armelor, precum şi strigătele ce şi le aruncau unul altuia dovedeau că cei patru indieni care apăruseră mai tîrziu începuseră să înoate. Cînd se convinse că se îndepărtau, mohicanul ieşi la suprafaţa apei, îşi luă vechiul loc şi se pregăti de acţiune.

Probabil că un om mai puţin stăpîn pe sine decît el ar fi dat chiar în clipa aceea lovitura la care se gîndise la început, dar Chingachgook ştia că în spatele lui, în dreptul cataractei, se aflau o mulţime de indieni şi era un războinic prea încercat şi priceput ca să stîrnească o primejdie inutilă. Îl lăsă pe indianul de la prora pirogii să intre în apa adîncă şi toţi trei începură să înoate spre malul răsăritean. Dar în loc să-şi dea silinţa să treacă barca prin curentul repede în linie dreaptă, cînd Marele-Şarpe şi Jasper ajunseră în locul unde curentul avea cea mai mare forţă, începură să acţioneze aşa încît ambarcaţiunea să nu mai înainteze de-a curmezişul rîului, în direcţia cea bună ; şi nu dintr-o dată, neprevăzător, cum s-ar fi comportat un alb dacă ar fi folosit şiretlicul acesta, ci cu băgare de seamă şi atît de gradat, încît indianul de la prora avea impresia la început că luptă numai cu puterea curentului. Ca urmare, executînd această manevră cu forţe contrarii, piroga mergea în derivă, în josul rîului, şi după vreun minut, plutea pe o apă şi mai adîncă de la marginea vîltorii. Pînă la urmă, irochezul bănui totuşi că ceva neobişnuit devia drumul pirogii şi, uitîndu-se în spate, îşi dădu seama că rezistenţa pe care o simţea era pricinuită de tovarăşii săi.

A doua natură, care se naşte din obişnuinţă, îl făcu pe indian să înţeleagă că se afla singur cu duşmani. Hotărîndu-se într-o clipă, tăie apa cu rapiditate şi sări asupra lui Chingachgook ; părăsind piroga, cei doi indieni se încleştară în luptă ca nişte tigri. În întunericul nopţii mohorîte, luptînd

pe viață și pe moarte, în apa atît de primejdioasă, păreau că uitaseră totul în afară de ura lor străveche și de hotărîrea fiecăruia de a birui.

Jasper era acum singurul stăpîn al pirogii care, datorită vîrtejurilor provocate de lupta celor doi, se zbuciuma pe apă ca o pană bătută de vînt. Întîi se gîndi se alerge în ajutorul indianului Delawar, dar în timp ce asculta respirația grea a războinicilor care încercau să se sugrume, faptul de a pune mîna pe canoe i se păru neasemuit mai important și porni cît putu de repede spre malul apusean. Ajunse acolo curînd și, după o scurtă căutare, își descoperi prietenii și se îmbrăcă. În cîteva cuvinte, le relată situația în care îl lăsase pe prietenul lor și cum ajunsese în stăpînirea pirogii.

După ce Jasper termină de povestit, se așternu o liniște adîncă, fiecare dintre ei trăgînd cu urechea, cu speranța zadarnică de a prinde vreun semn după care să-și dea seama cum se desfășurase lupta începută în mijlocul rîului și cine biruise. Dar în afară de mugetul furios al rîului nu se mai auzea nimic, fiindcă dușmanii de pe malul celălalt aveau grijă să păstreze o tăcere mormîntală.

— Ia lopata asta, Jasper — zise Călăuza, calm, deși ceilalți aveau impresia că glasul lui era mai trist decît de obicei — ia-o și pornește mai departe cu barca. Ar fi primejdios să mai întîrziem aici.

— Dar Marele-Șarpe ?

— Marele-Șarpe este în mîinile Marelui Spirit al strămoșilor săi și va trăi sau va pieri, după voia providenței. Nu putem să-i dăm nici un ajutor, și dacă am rămîne aici cu brațele încrucișate, ca niște femei care-și jelesc necazurile, am risca prea mult. Negura nopții e foarte prețioasă...

Un urlet pătrunzător de pe malul celălalt îl întrerupse pe Călăuză.

— Ce înseamnă urletul ăsta, meștere Călăuză ? întrebă Cap. Aduce mai mult cu strigătele drăcești ale unor demoni decît cu ceva care iese din gîtul unui creștin sau al unui om în general.

— Ei nu sînt creștini, nu pretind că sînt și nici nu vor să fie, și numindu-i demoni nu vă înșelați de loc. Este urletul de bucurie prin care arată că sînt învingători. Fără îndoială că Marele-Șarpe, mort sau viu, se află în puterea lor.

— Dar noi ? strigă Jasper, cuprins de o generoasă părere de rău la gîndul că nenorocirea asta nu s-ar fi întîmplat dacă nu şi-ar fi părăsit tovarăşul.

— Nu-l putem ajuta cu nimic pe şeful indian, flăcăule, şi trebuie să plecăm de-aici cît mai repede.

— Cum ! Fără să încercăm să-l salvăm ? Şi fără să ştim măcar dacă e mort sau viu ?

— Jasper are dreptate — zise Mabel, abia îngăimînd cuvintele, cu o voce pierdută şi tremurătoare. Nu mă tem de loc, unchiule şi rămîn bucuroasă aici pînă aflăm ce s-a întîmplat cu prietenul nostru.

— Asta-i drept, Călăuză — spuse Cap. Un adevărat marinar nu-l poate părăsi pe camaradul său şi mă bucur să constat că un simţămînt atît de lăudabil îl au şi marinarii de apă dulce.

— Mda, mda ! răspunse Călăuză, nerăbdător, împingînd piroga pe apă. Nu ştiţi nimic şi nu vă temeţi de nimic. Dacă vreţi să vă salvaţi viaţa, gîndiţi-vă mai bine să ajungeţi la fort şi lăsaţi-l pe mohican în seama providenţei. Da, da ! Cerbul care se duce prea des să lingă roua de pe frunze dă pînă la urmă de vînător.

CAPITOLUL VII

Să fie acesta Yarrow-ul fugar,
Spre-a cărui ape mă poartă-nchipuirea
Şi mi-l trezeşte ca pe-un vis hoinar ?
Icoană care-şi caută amintirea ?
O, de-aş avea cu mine-un trubadur
Cîntînd din harfă cînt de veselie,
Ca să alunge liniştea din jur,
Ce-n inimă-a turnat melancolie.

Wordsworth

Scena nu era lipsită de sublim, şi generoasa, înflăcărata Mabel, cînd barca părăsi locul unde se adăpostiseră pînă atunci şi ajunse pe firul apei, simţi sîngele curgîndu-i mai

repede prin vine și obrajii îmbujorîndu i se. Norii se destrămaseră și întunericul nopții se mai risipise, dar pădurile suspendate peste maluri le întuneca într-atît, încît ambarcațiunile alunecau pe rîu ca printr-o centură de beznă, care-i ascundea de orice ochi străin. Cu toate acestea, erau stăpîniți fără vrerea lor de o mare nesiguranță, și toți, chiar și Jasper, care tremura pentru soarta tinerei fete, aruncau priviri neliniștite în jur la orice zgomot suspect ce se auzea din pădure, în timp ce tînărul conducea barca. Jasper mînuia lopata foarte ușor și atent, fiindcă cel mai mic zgomot în tăcerea nopții la ora aceea și într-un astfel de loc ar fi putut trăda irochezilor la pîndă poziția lor.

Toate acestea subliniau grandoarea situației în care se găsea Mabel Dunham, făcînd ca clipele prin care trecea să fie cele mai emoționante din cîte petrecuse în scurta ei existență. Plină de însuflețire, obișnuită să nu-și piardă încrederea în sine și mîndră că e fată de soldat, nu se putea spune că-i era frică ; totuși, inima îi bătea mai iute decît de obicei, și ochii îi erau plini de strălfulgerări dîrze, care se pierdeau în întuneric, simțăminte ce se succedau cu repeziciune, adăugîndu-se întîmplărilor nopții și sublimului acestei scene.

— Mabel ! spuse Jasper încet, în timp ce pirogile pluteau atît de aproape una de alta, încît mîna lui le ținea alăturate. Să nu te temi și să ai încredere în noi că te vom apăr... vrei ?

— Sînt fată de soldat, după cum știi, Jasper Western, și mi-ar fi rușine să mărturisesc că mă tem.

— Bizuie-te pe mine... bizuie-te pe noi toți. Unchiul dumitale, Călăuză, mohicanul, dacă bietul om ar mai fi aici, și eu însumi vom înfrunta orice primejdie ca să nu ți se întîmple nimic.

— Cred, Jasper — răspunse fata, jucîndu-se, fără să-și dea seama, cu mîna în apă. Știu că unchiul mă iubește și că înainte de a se gîndi la el însuși se gîndește la mine, și nu mă îndoiesc că sînteți toți prietenii tatălui meu și vreți s-o ajutați pe fata lui. Și-apoi, nici nu sînt atît de slabă și neajutorată cum vă închipuiți, fiindcă, deși sînt numai o fată de la oraș și cele mai multe dintre ele văd primejdia unde nu există, îți făgăduiesc că nu voi fi atît de nesăbuită să te împiedic, cu spaima mea, să-ți faci datoria.

— Fiica sergentului are dreptate și este demna odraslă a bravului Thomas Dunham — zise Călăuza. Ehe, de cîte ori

nu am iscodit cu tatăl dumitale flancurile și spatele inamicului în nopți mai întunecate decît asta, așteptîndu-ne ca în fiecare clipă să cădem într-o ambuscadă sîngeroasă! Cînd a fost rănit la umăr, eram alături de bărbatul acesta curajos, și cînd îl vei întîlni, îți va povesti cum am reușit să trecem un rîu ca să ne salvăm scalpul.

— Mi-a și povestit-o — zise Mabel, cu voce mai tare decît era prevăzător în situația în care se aflau. Mi-a istorisit toate aceste întîmplări și-ți mulțumesc din suflet că l-ai ajutat. Dumnezeu te va răsplăti, Călăuză, și poți să ceri de la fiica lui orice dovadă de recunoștință, și ți-o va da bucuroasă.

— Da, da, toate făpturile nevinovate și gingașe ca dumneata vorbesc astfel. Înainte de dumneata am cunoscut cîteva, iar despre altele am auzit! Sergentul mi-a vorbit despre tinerețea lui, despre mama dumitale, cum i-a făcut curte, de nemulțumirile și dezamăgirile suferite, precum și de succesul pe care l-a avut pînă la urmă.

— Mama mea nu a trăit destul ca să-l poată răsplăti pentru lupta dusă de el s-o ia de soție — zise Mabel, cu buze tremurînde.

— Așa mi-a spus și dînsul. Sergentul acesta cinstit nu mi-a ascuns nimic, deoarece, cu mult mai mare decît mine, m-a socotit în numeroasele noastre aventuri oarecum ca pe un copil al său.

— Și poate că ar fi fost bucuros să-i și fii într-adevăr — zise Jasper, cu o oarecare asprime în glas; care-i dezmintea încercarea de a glumi.

— Și dac-aș fi, Eau-douce, cu ce-aș păcătui? Mă cunoaște și știe că mă pricep să urmăresc o pistă sau să fac o recunoaștere și m-a văzut adesea dînd piept cu francezii. M-am gîndit uneori, flăcăule, că toți ar trebui să ne căutăm soții, fiindcă cel ce trăiește numai prin păduri, cu dușmanii și animalele sălbatice, își pierde treptat instinctele firești omului.

— În urma exemplelor pe care am apucat să le văd — zise Mabel — am ajuns să cred că cei ce trăiesc mult timp prin păduri scapă de multe obiceiuri rele și falsități ale orașului.

— E greu, Mabel, să fii mereu în prezența lui Dumnezeu și să nu simți puterea bunătății Sale. Eu am asistat la serviciul religios din garnizoane și m-am străduit din răsputeri să fiu un adevărat soldat, să mă rog cu cei ce se rugau, fiindcă, deși nu m-am înrolat în serviciul regelui, lupt pentru el și i

servesc cauza şi fac tot ce-mi stă în putere să slăvesc divinitatea aşa cum se practică în garnizoană, dar în inima mea nu se nasc niciodată simţămintele sfinte şi adevărata iubire care mă cuprind cînd mă aflu singur cu Dumnezeu în mijlocul pădurii. În codru mi se pare că mă găsesc faţă în faţă cu acest stăpîn al meu, şi tot ce mă înconjoară îmi apare atît de proaspăt şi de frumos, de parcă le-ar fi creat mîinile sale şi nimic nu mă lasă nepăsător. Nu, nu, în realitate pădurea e un adevărat templu, fiindcă acolo gîndurile se înalţă libere, pînă dincolo de noi.

— Ai dreptate, meştere Călăuză — spuse Cap — e un adevăr cunoscut de toţi cei ce trăiesc în singurătate. Din ce cauză, de pildă, sînt în general marinarii atît de religioşi şi conştiincioşi în ceea ce fac, dacă nu din pricină că se află adeseori singuri în faţa providenţei şi că au legături atît de puţine cu nedreptăţile de pe uscat! De multe ori am făcut de cart la Ecuator şi pe oceanele sudice în nopţi luminate de stelele cerului şi vă pot spune, prieteni, că astfel de clipe îţi dau prilejul să-ţi cercetezi conştiinţa. De cîte ori n-am scuturat-o pe a mea în asemenea momente, pînă ce ascunzişurile şi golurile din ea au scîrţîit din încheieturi! Cred ca şi dumneata, meştere Călăuză, că dacă vrei să găseşti un om cu adevărat religios, trebuie să-l cauţi pe mare sau în păduri.

— Unchiule, după cîte ştiu, marinarii nu sînt priviţi în general ca oameni religioşi.

— Asta e o calomnie murdară, fetiţo! Cere-i unui marinar să-ţi spună cinstit ce părere are despre cei de pe uscat... predicatori şi alţii, şi vei afla reversul primei păreri. Nici o altă categorie de oameni nu e atît de calomniată în privinţa asta ca marinarii şi numai din pricină că nu stau acasă pentru a-i apăra şi a le da bani popilor. Poate că nu sînt atît de îndoctrinaţi ca cei de pe uscat, însă în ceea ce priveşte esenţa creştinismului, marinarul îl întrece cu mult pe omul de pe uscat.

— Eu, meştere Cap — răspunse Călăuză — nu-mi pot exprima părerea în problema aceasta, dar spun deschis că vorbele dumitale sînt întrucîtva adevărate. În ceea ce mă priveşte, eu n-am nevoie de tunete ori de fulgere ca să-mi amintesc de Dumnezeu şi nu mă gîndesc niciodată la bunătatea Lui cînd sînt mîhnit ori mă aflu la ananghie, ci în zile calme, solemne, liniştite, în pădure, cînd vocea Lui o aud în trosnetul unei

crengi uscate sau în cîntecul unei păsări cel puţin tot atît de bine cum poate fi auzită în toiul furtunilor şi al uraganelor. Dar tu ce părere ai, Eau-douce ? Ai înfruntat furtunile ca şi meşterul Cap şi cunoşti pesemne simţămintele pe care le stîrneşte în om.

— Mă tem că sînt prea tînăr şi prea lipsit de experienţă ca să fiu în stare să spun prea multe în legătură cu subiectul acesta — răspunse Jasper, modest.

— Ai totuşi simţămintele dumitale — zise Mabel cu vioiciune. Nu poţi, şi nimeni nu poate să treacă prin astfel de evenimente, fără să simtă cîtă încredere trebuie să aibă în Dumnezeu.

— Nu pot spune că nu sînt uneori stăpînit de astfel de gînduri, mă tem însă că asta nu se întîmplă prea des şi nici cu destulă credinţă.

— Uite, ăştia sînt oamenii de apă dulce — zise Cap, compătimitor. Să nu te aştepţi la prea multe de la acest tînăr, Mabel, şi cred, domnule Jasper, că porecla pe care o porţi îmi confirmă părerea. Nu ţi se spune Eau-de vie [1] ?

— Eau-douce — răspunse calm Jasper, care, navigînd pe lac, îşi însuşise cîteva noţiuni din limba franceză şi din dialectele indiene. Porecla aceasta mi-au dat-o indienii irochezi, ca să mă deosebească de unii din camarazii mei, care navigaseră cîndva pe mare şi nu mai conteneau să împuie urechile băştinaşilor cu povestiri despre marile lor lacuri cu apă sărată.

— Şi de ce nu le-ar fi povestit ? Că doar nu-i sălbăticesc mai mult prin asta ! Chiar dacă nu i-ar civiliza, nu-i fac mai cruzi decît sînt. Da, da ! Oh, Eau-douce înseamnă pesemne rachiu alb, care pînă la urmă nu-i mare lucru, şi i se poate spune şi Douce [2], fiindcă este o băutură drăcească.

— Eau douce înseamnă apă dulce, adică apă care poate fi băută. Aşa-i spun francezii apei de băut — răspunse Jasper, oarecum iritat de felul în care Cap îi răstălmăcea porecla, deşi era unchiul lui Mabel.

— Şi cum dracu' ajung ei la Water [3] de la Eau-douce, cînd asta înseamnă rachiu — Eau de vie ? Asta o fi franceza care

[1] Rachiu (în limba franceză în text).

[2] In engleză se aseamănă, ca pronunţie, cu „deuce", care înseamnă naiba, diavol.

[3] Apă, în limba engleză ; se observă că e un joc de cuvinte.

se vorbeşte aici, nu aceea de la Burdux [1] sau alte porturi franceze; de altfel, eau în jargonul marinarilor înseamnă totdeauna rachiu, şi eau de vie, un rachiu de calitate superioară. Nu-ţi reproşez ignoranţa, tinere, fiindcă, în situaţia dumitale este de înţeles şi n-ai ce-i face. Dacă vrei să vii cu mine, o călătorie-două pe Atlantic ţi-ar prinde bine pentru tot restul zilelor dumitale, şi Mabel, o dată cu toate celelalte fete tinere de pe lîngă coastă, va avea o mai bună părere despre dumneata chiar dacă ai atinge vîrsta arborilor din această pădure.

— Nu, nu! îl întrerupse Călăuză cel sincer şi mărinimos. Te asigur că Jasper are destui prieteni în această regiune chiar dacă nu merge cu dumneata, şi deşi priveşte lumea potrivit firii lui, o călătorie pe mare nu i-ar folosi mai mult decît altuia, iar dacă ar rămîne pe loc, nu am avea o părere mai rea despre dînsul. Eau douce sau Eau de vie, oricum i-ar spune, rămîne un tînăr curajos şi cinstit, şi cînd el stă de veghe, dorm tot atît de bine de parc-aş fi eu de gardă, ba poate chiar mai bine. Cred că fiica sergentului, aici de faţă, nu este de părere că flăcăul ar trebui să călătorească pe mare pentru a fi un om adevărat, demn de respect şi atenţie.

Mabel nu răspunse, ba chiar îşi întoarse capul spre malul apusean, deşi, din cauza întunericului, nu ar fi avut nevoie să-l întoarcă pentru a-şi ascunde faţa. Jasper simţi însă nevoia să spună ceva; mîndria tinereţii şi bărbăţiei lui se revolta la gîndul de a apărea ca un om incapabil să impună respect semenilor săi, sau ca unul care provoacă zîmbetul fetelor de aceeaşi vîrstă. Cu toate acestea, nu voia să-l jignească pe unchiul lui Mabel şi puterea lui de a se stăpîni îi făcea o şi mai mare cinste decît modestia şi curajul său.

— Nu pretind că am ceea ce-mi lipseşte — zise el — nici că aş cunoaşte oceanul sau navigaţia. Noi străbatem lacul de la un capăt la altul, orientîndu-ne după stele şi busolă, fără să folosim cifre şi calcule. Avem, totuşi, şi noi pretenţiile noastre, asemănătoare cu cele auzite adesea de la marinarii care şi-au petrecut ani de zile pe ocean. Mai întîi, uscatul nu dispare niciodată din ochii noştri, şi cea mai mare parte a timpului ne-o petrecem într-o colibă pe ţărm, ceea ce, după cîte am auzit că se spune de multe ori, te face un marinar în-

[1] Este vorba de Bordeaux.

cercat. Rafalele noastre de vînt sînt atît de neașteptate și de violente, încît ne obligă să ne refugiem mereu în porturi.

— Mai aveți și plumburile de sondaj.

— Nu prea ne sînt de folos și arareori aruncăm sondele.

— Pe mări...

— Am auzit vorbindu-se de ele, dar mărturisesc că nu le-am văzut niciodată.

— Oh, la dracu', ce pedeapsă! Auzi, un călător care să nu fi navigat niciodată pe mare! Băiete, nu poți să pretinzi cîtuși de puțin că ești marinar! Cine dracu' a auzit vreodată de un marinar care să nu cunoască marea?

— Nu pretind că posed o pregătire deosebită, meștere Cap.

— Afară de trecerea prin cataracte, Jasper, afară de trecerea prin cataracte și repezișuri — zise Călăuză, sărindu-i în ajutor. În privința asta, chiar și dumneata, meștere Cap, trebuie să recunoști că e îndemînatic. Eu cred că orice om trebuie apreciat sau condamnat, potrivit cu calitățile sale, și dacă meșterul Cap nu are nici o valoare cînd e să străbată cataractele fluviului Oswego, mă gîndesc că este foarte folositor cînd pămîntul nu se mai vede; și dacă Jasper nu e folositor cînd pămîntul nu se mai vede, nu uit că are un ochi ager și o mînă sigură pentru trecerea printr-o cataractă.

— Dar Jasper nu este nefolositor și nu va fi niciodată nefolositor cînd uscatul nu se mai vede — zise Mabel cu atîta vioiciune și energie, încît vocea ei dulce și limpede provocă uimire și în jur se lăsă o tăcere adîncă. Nimeni nu poate fi nefolositor într-un loc cînd e atît de folositor într-altul, asta vreau să spun; deși cred că nu este tot atît de priceput pe mare ca unchiul meu.

— Da, văd că vă susțineți reciproc ignoranța — zise Cap, rînjind. Noi, marinarii, sîntem atît de copleșiți ca număr cînd ne aflăm pe uscat, încît numai arareori ni se recunoaște ceea ce ni se cuvine; dar cînd aveți nevoie de apărare sau să vi se transporte mărfurile, sîntem chemați cu strigăte puternice.

— Dar, unchiule, coastele noastre nu le atacă nimeni dinspre uscat, așa că marinarii nu se luptă decît cu alți marinari.

— Ca să vezi ce înseamnă ignoranța! Ia răspunde, nepoată, unde sînt toți dușmanii care au debarcat în această țară: francezi și englezi?

— E drept, unde sînt ? strigă Călăuză. La întrebarea asta nu poate răspunde nimeni mai bine decît noi, cei ce locuim prin păduri, meştere Cap. Am urmărit de multe ori direcţia marşului lor după oasele înălbite de ploi şi le-am găsit urmele după morminte, mulţi ani după ce mîndria lor dispăruse o dată cu ei. Generalii şi soldaţii presăraseră uscatul, dovedind ce înseamnă omul împins înainte numai de dorinţa faimei şi de năzuinţa de a fi mai mult decît semenii săi.

— Mărturisesc, meştere Călăuză, că ai păreri destul de remarcabile pentru un om care nu trăieşte decît cu flinta în mînă, arareori respiră un aer fără miros de praf de puşcă şi nu iese din vizuina sa decît să urmărească duşmanul.

— Dacă dumneata crezi că-mi petrec viaţa ca să mă războiesc cu semenii mei, înseamnă că nu mă cunoşti nici pe mine şi nu cunoşti nici istoria vieţii mele. Omul care-şi petrece viaţa prin păduri şi la graniţă e silit să se adapteze mediului înconjurător, trăgînd foloasele cuvenite. Din punctul acesta de vedere nu am nici o răspundere, fiindcă nu sînt decît un vînător modest şi fără putere, un cercetaş şi o călăuză. Adevărata mea chemare este vînătoarea, în orice situaţie m-aş afla : în cadrul unei armate, în timp de campanie sau în timp de pace, deşi sînt în slujba unui ofiţer care acum lipseşte, fiindcă e plecat în garnizoană, unde nu-l voi urma niciodată. Nu, nu vărsarea de sînge şi războiul sînt adevărata mea vocaţie, ci pacea şi mila. Totuşi, trebuie să-l înfrunt pe duşman la fel de bine ca oricare altul, şi dacă e vorba de un Mingo, îl privesc ca pe un şarpe, ca pe ceva ce trebuie strivit cu călcîiul ori de cîte ori ai prilejul.

— Prea bine, prea bine, m-am înşelat asupra vocaţiei dumitale, despre care am crezut că e tot atît de statornic războinică, după cum e aceea a tînărului şef de pe o navă. Iată-l, de pildă, pe cumnatul meu. A fost soldat de la şaisprezece ani şi socoate că meseria lui e tot atît de respectabilă, din toate punctele de vedere, ca aceea de marinar, problemă care nu are rost s-o discuţi cu el.

— Tatăl meu e convins că a fi soldat e o cinste — zise Mabel — fiindcă şi tatăl său a fost tot soldat.

— Da, da — spuse Călăuză — sergentul are în general o fire de om războinic şi cea mai mare parte a lucrurilor de pe această lume el le judecă în legătură cu ţeava puştii sale. Acum, de pildă, preferă o carabină militară în locul unei

puşti cu două ţevi lungi. Oamenii se aleg cu astfel de prejudecăţi datorită unei obişnuinţe îndelungate şi prejudecata este pesemne defectul cel mai obişnuit al naturii omeneşti.

— Numai pe uscat se petrece asta — zise Cap. Eu nu m-am întors niciodată dintr-o călătorie fără să fac aceeaşi remarcă. La ultima mea debarcare, în tot New York-ul aproape că nu găseam un om care să aibă despre probleme şi lucruri privite în general aceeaşi părere ca mine. Toţi oamenii păreau să-şi fi cules ideile la voia întîmplării, şi cînd se abăteau cît de puţin de la propriile lor păreri, făceau de obicei un stînga-mprejur şi se cramponau de părerea contrarie.

— Tu înţelegi asta, Jasper? şopti Mabel, zîmbind tînărului, care-şi ţinea piroga cît mai aproape, ca să se afle alături de fată.

— Între apa dulce şi cea sărată nu e o deosebire atît de mare, încît noi, cei ce ne petrecem viaţa aici, să nu ne putem înţelege cu ceilalţi. Ca să pricepi concepţia îndeletnicirii noastre nu-i cine ştie ce merit, Mabel.

— Nici religia — continuă Cap — nu mai este amarată exact în acelaşi loc unde se găsea în tinereţea mea; i se schimbă direcţia şi i se imprimă viraje pe uscat aşa cum se întîmplă cu toate celelalte lucruri, aşa că nu-i de mirare că din cînd în cînd se trezesc blocaţi. Totul pare să se schimbe, în afara busolei, care şi ea are variaţiile ei.

— Păi — răspunse Călăuză — eu am crezut că religia şi busola rămîn neschimbate.

— Asta se întîmplă numai pe mare, în afară de excepţii. Pe mare, credinţa religioasă nu s-a schimbat din ziua cînd am pus prima oară mîna pe găleata cu gudron. Nici un om cu frica lui Dumnezeu nu va nega asta. Între felul de acum de a privi religia pe bordul unei nave şi acela de pe vremea cînd am intrat în marină nu e nici o deosebire; pe cînd pe uscat situaţia este cu totul alta. Te rog să mă crezi, meştere Călăuză, că numai cu greu poţi găsi un om, vreau să spun un om de pe uscat, care să privească problema asta ca acum patruzeci de ani.

— Totuşi, Dumnezeu nu s-a schimbat, creaţiile sale sînt aceleaşi, acelaşi şi cuvîntul său, aşa că nici cei ce ar trebui să-i binecuvînteze şi să-i cinstească numele nu s-ar cuveni să se schimbe.

— Dar nu pe uscat. Asta-i partea cea mai rea a pămîntului, că este în continuă mişcare; ascultă-mă pe mine, ăsta-i adevărul, deşi uscatul pare atît de solid. Dacă plantezi un arbore, cînd te întorci la el după o călătorie de trei ani nu-l mai găseşti cum l-ai lăsat. Oraşele se dezvoltă, răsar străzi noi; cheiurile se transformă şi întreaga faţă a pămîntului se schimbă. În vreme ce o navă se întoarce din India aşa cum a plecat, exceptînd vopseaua, avariile şi accidentele petrecute pe mare.

— Asta-i adevărat, meştere Cap, şi e mare păcat. Ah, tot ceea ce numesc ei îmbunătăţiri n-au făcut decît să dăuneze şi să transforme uscatul! Toate creaţiile glorioase ale lui Dumnezeu sînt zilnic distruse şi înlăturate, şi mîna omului pare să se ridice, disprețuind puternica Lui voinţă. Se zice că pe meleagurile din apusul şi sudul Marilor Lacuri, pe unde eu nu am fost niciodată, se văd semne mai îngrozitoare decît în oricare alte părţi.

— Ce vrei să spui, Călăuză? întrebă Jasper, modest.

— Vorbesc de meleagurile însemnate de răzbunarea cerului, care poate s-a arătat ca o mustrare gravă făcută oamenilor de pe acolo, lipsiţi de conştiinţă şi plini de deşertăciune. Acestor meleaguri li se spune prerii şi i-am auzit pe destul de mulţi indieni Delawar cinstiţi, pe care i-am cunoscut, zicînd că mînia lui Dumnezeu s-a abătut atît de năprasnic asupra acestor locuri, încît sînt lipsite cu totul de copaci. Asta e o mare nenorocire, care a lovit un pămîn nevinovat, nefiind altceva decît urmarea îngrozitoare a nesăbuitei voinţe de distrugere.

— Am văzut totuşi colonişti care vor ca aceste locuri să nu fie acoperite de păduri, ca să nu trebuiască să le defrişeze. Îţi place pîinea care te hrăneşte, Călăuză, totuşi grîul nu poate să se coacă la umbră.

— Dar cinstea se poate naşte şi acolo, Jasper, ca şi dorinţe simple şi iubirea faţă de Dumnezeu. Pînă şi meşterul Cap poate să-ţi spună că o cîmpie fără arbori se aseamănă cu o insulă pustie.

— Asta aşa ar fi — zise Cap — dacă insulele pustii n-ar aduce şi ele un folos, servind la corectarea calculelor. Dacă mi s-ar cere părerea, eu, neavînd niciodată treabă cu o cîmpie, n-am de ce s-o doresc acoperită de copaci. Deoarece natura i-a dat omului ochi să se uite în jurul său şi un soare să-i lumineze calea, nu văd la ce ar folosi copacii, în afară de cazul

că vrei să construiești cu ei nave și uneori să ridici vreo casă, mai ales cînd nu fac fructe sau nu se cațără vreo maimuță pe ei.

Călăuză nu răspunse, dar scoase un sunet gutural, impunînd tăcere tovarășilor săi. În timp ce conversația de mai sus se ducea în șoaptă, pirogile coborîseră încet, purtate de curent prin umbrele adînci ale malului apusean, folosindu-se lopețile numai pentru păstrarea direcției dorite. Viteza curentului varia foarte mult ; în unele locuri apa mergea mai domol, dar într-altele, cu o viteză ce depășea două, ba chiar trei mile pe oră, iar la repezișuri, năpustindu-se înainte cu o viteză înfricoșătoare pentru un ochi neexperimentat. Jasper era de părere că, lăsîndu-se în voia curentului, ar putea ajunge la gura rîului în două ore, socotite din clipa cînd părăsiseră malul, și se înțelese cu Călăuză ca deocamdată să facă așa încît pirogile să plutească în voie pînă cînd vor trece cel puțin primele pericole ale felului acesta nou de a naviga. Vorbiseră, ca și mai înainte, foarte încet și cu grijă, fiindcă, deși pădurea vastă, neînchipuit de întinsă, era stăpînită de o tainică tăcere, natura vorbea cu mii de glasuri limbajul elocvent al nopții meleagurilor sălbatice. Prin zeci de mii de arbori adia vîntul, apa curgea în valuri mărunte, pe alocuri plescăind de-a lungul malurilor, din cînd în cînd se auzea trosnetul unei ramuri sau al unui trunchi de copac, ca și cînd un lemn s-ar fi lovit de altul. Toate sunetele vieții amuțiseră. Într-un rînd, lui Călăuză i se păru că deslușește, venind din depărtare urletul unui lup dintre puținii care dădeau tîrcoale prin această pădure ; dar era un urlet scurt, imprecis, care putea fi și rodul închipuirii. Cînd le impuse tăcere tovarășilor săi, așa cum s-a arătat, urechea lui mereu trează prinsese trosnetul caracteristic al unei crengi uscate, care, dacă nu-l înșelau simțurile, venea de pe malul apusean. Cei obișnuiți cu sunetul acesta caracteristic știu ușurința cu care prinde urechea trosnetul unei ramuri rupte de pasul unui om, deosebindu-l de toate celelalte zgomote ale pădurii.

— Un om umblă pe mal — îi spuse Călăuză lui Jasper, nu în șoaptă, dar destul de încet ca vocea lui să nu fie auzită de departe. Să fi și trecut rîul blestemații de irochezi, împreună cu armele lor, fără barcă ?

— Poate că e mohicanul ! Fără îndoială că, știind unde să ne caute, merge prin partea asta a rîului. Îngăduie-mi să trag mai aproape de mal, să văd ce e !

— Bine, băiete, dar oricum, vîsleşte cu mare băgare de seamă şi în nici un caz nu te aventura pe mal, fără a lua măsuri de prevedere.

— Oare e prudent ? întrebă Mabel cu atîta elan, că vocea ei dulce, împotriva oricărei precauţii, răsună destul de puternic.

— E foarte imprudent să vorbeşti aşa de tare, frumoasă fată ! După ce atît de multă vreme nu am auzit decît voci bărbăteşti, glasul dumitale melodios îmi face plăcere, dar nu trebuie să vorbeşti tare tocmai acum. Tatăl dumitale, cinstitul sergent, îţi va spune de îndată ce vei ajunge la el că tăcerea e o virtute de două ori mai preţioasă cînd urmăreşti o pistă. Du-te, Jasper, şi dă dovadă de prudenţa firii tale.

Abia după ce trecuseră zece minute de nelinişte, de cînd Jasper, desprinzîndu-şi piroga de aceea a lui Călăuză fără să facă un zgomot mai mare decît cel pe care l-ar fi pricinuit dacă ar fi fost înghiţită de întuneric, Mabel îşi dădu seama că tînărul se aventura într-adevăr într-o acţiune, după părerea ei, foarte primejdioasă. În vremea aceasta, ei pluteau în cealaltă pirogă în josul curentului, fără un cuvînt, ba s-ar putea spune, aproape chiar şi fără să respire, atît erau de atenţi să prindă şi cel mai mic zgomot ce s-ar auzi dinspre mal. În jur domnea mereu aceeaşi linişte solemnă, aproape sublimă ; apa sărind peste unele obstacole mici întîlnite în cale şi foşnetul copacilor erau singurele zgomote care întrerupeau somnul pădurii. După ce se scurseră cele zece minute, se auzi foarte slab trosnetul cîtorva crengi uscate şi lui Călăuză i se păru că desluşeşte şoapta a două glasuri.

— Poate că mă înşel — zise el — fiindcă mintea îşi închipuie adesea ceea ce inima doreşte, însă mi se pare că aud vocea şoptită a mohicanului.

— Sălbaticii mai umblă oare după moarte pe pămînt ? întrebă Cap.

— Desigur, ei umblă, ba chiar vînează, însă numai pe veşnicile plaiuri de vînătoare. După ce sufletul părăseşte corpul, un indian nu mai are nici o legătură cu pămîntul. E împotriva firii lui să mai dea tîrcoale wigwamului său, cînd i-a trecut vremea.

— Uite ceva pe apă — şopti Mabel, care, de cînd dispăruse Jasper, sfredelise şi mai atent întunericul cu privirea.

— Este piroga lui ! exclamă Călăuză, plin de bucurie. Pesemne că totul e în regulă, altfel nu l-am vedea atît de curînd pe flăcăul nostru.

După vreun minut, cînd cele două pirogi se apropiară atît de mult încît cei dinăuntru se puteau vedea şi alunecau iar una lîngă alta, la pupa propriei sale bărci apăru silueta lui Jasper, iar la prora aceea a altei persoane ; cînd tînărul marinar se aplecă mai tare, mînuind mai cu putere lopeţile, îl lăsă descoperit pe însoţitorul său, pe care Călăuză şi Mabel îl recunoscură numaidecît — era indianul Delawar.

— Chingachgook, frate ! strigă Călăuză în dialectul celuilalt, cu un tremur al vocii, care-i trăda emoţia adîncă. Şef al mohicanilor, inima mea e plină de bucurie. Am luptat adesea împreună, dar mă temeam că totul se sfîrşise.

— *Hugh* ! Mingo... sînt squaw [1]. Trei scalpuri de-ale lor atîrnă la brîul meu. Nu se pricep să-l lovească pe Marele-Şarpe din tribul Delawar. Inimile lor nu au sînge, şi gîndurile lor sînt îndreptate spre cărarea întoarcerii acasă, peste Lacul cel Mare.

— Ai fost printre ei, şefule ? Ce s-a întîmplat cu războinicul cu care te-ai luptat în rîu ?

— S-a făcut peşte şi este la fund, cu ţiparii ! Fraţii săi îşi pot pune momeala-n cîrlige ca să-l pescuiască. Ascultă, Călăuză, i-am numărat pe duşmani şi am atins flintele lor.

— Oh ! Mi-am închipuit eu că o să fii prea cutezător ! exclamă Călăuză în limba engleză. Curajosul nostru tovarăş a îndrăznit să se ducă în mijlocul duşmanilor şi le-a auzit toate tainele, — zise el, întorcîndu-se spre ceilalţi. Vorbeşte, Chingachgook, ca să le comunic şi prietenilor noştri ceea ce ştim noi.

Atunci, mohicanul începu să povestească încet şi grav ceea ce era mai însemnat din descoperirile sale de cînd se luptase ultima oară cu duşmanul lui în fluviu. Nu mai aminti de soarta acestuia, fiindcă un războinic nu are obiceiul să se laude în decursul unei relatări directe a faptelor. După ce rămăsese biruitor în lupta îngrozitoare pe care o dusese, pornise înot spre malul răsăritean, ieşise prevăzător pe uscat şi, la adăpostul întunericului, se amestecase printre irochezi, fără să fie descoperit şi, ceea ce e mai important, nici măcar bănuit. E drept

[1] Femeie.

că fusese întrebat într-un rînd cine era, şi răspunsese că e Vîrf-de-Săgeată, şi nu l-au mai întrebat nimic. Din vorbele lor s-a convins în scurtă vreme că irochezii porniseră prin pădure cu intenţia de a pune mîna pe Mabel şi pe unchiul ei, cu toate că în ceea ce priveşte gradul acestuia nu încăpea nici o îndoială că se înşelaseră. Auzise, pe de altă parte, destul ca să i se confirme bănuiala că Vîrf-de-Săgeată îi trădase duşmanilor lor, din cauze greu de ghicit, fiindcă nu i se dăduse încă răsplata acestor servicii.

Călăuză nu le comunică celorlalţi din toate aceste informaţii decît ceea ce putea să-i îmbărbăteze, subliniind faptul că venise clipa să se străduiască şi mai mult ca pînă acum şi să scape înainte ca irochezii să se dezmeticească din zăpăceala pricinuită de pierderile suferite.

— Sînt sigur că ne aşteaptă la repeziş, aşa că, sau trecem pe lîngă ei, sau cădem în mîinile lor. Depărtarea de garnizoană va fi după aceea atît de scurtă, încît aproape mă gîndesc s-o debarc pe Mabel şi s-o conduc singur pe poteci cunoscute numai de mine ; aş lăsa pirogile să coboare prin repezişuri şi cum le-o fi scris.

— Încercarea asta n-are sorţi de izbîndă, Călăuză — îl întrerupse Jasper cu însufleţire. Mabel nu este destul de rezistentă să cutreiere pădurea pe o asemenea noapte. Îmbarc-o în piroga mea şi te asigur că, sau îmi voi pierde viaţa, sau o voi trece prin repeziş în siguranţă, în ciuda întunericului nopţii.

— Nu mă îndoiesc, flăcăule, şi toţi sînt convinşi că vrei să faci orice ca să-i fii de folos fiicei sergentului, dar e nevoie şi de ochii providenţei, nu numai de-ai tăi, ca să treci teafăr prin repezişul fluviului Oswego într-o noapte atît de întunecoasă.

— Şi cine o va conduce teafără la garnizoană, dacă merge prin pădure ? Pe uscat, noaptea nu e tot atît de întunecoasă ca pe apă ? Sau crezi cumva că eu îmi cunosc meseria mai puţin decît ţi-o cunoşti dumneata pe-a dumitale ?

— Drept e, băiete, dar dacă eu m-aş rătăci în întuneric, şi cred că nimeni pe lume nu ar putea spune fără să mintă că asta mi s-a întîmplat vreodată, dar dacă m-aş rătăci, totuşi nu s-ar întîmpla nimic mai rău decît să petreacă o noapte în pădure, în vreme ce o greşeală de vîslă la repeziş sau o mare aba-

tere a pirogii v-ar arunca pe amîndoi în rîu, de unde este mai mult decît probabil că fiica sergentului nu va mai ieşi vie.

— Să hotărască Mabel, sînt convins că se va simţi mai în siguranţă în canoe.

— Eu am o mare încredere în amîndoi — răspunse fata — şi nu mă îndoiesc o clipă că şi unul, şi altul e gata să-i dovedească tatălui meu marea preţuire pe care o aveţi pentru el ; dar mărturisesc deschis că nu mi-ar plăcea să părăsesc piroga cîtă vreme e sigur că în pădure se află duşmani ca aceia pe care i-am văzut. Însă unchiul meu este cel îndrituit să hotărască ce trebuie să fac.

— Nu-mi plac pădurile — zise Cap — şi pe rîu avem de parcurs un drum precis. Pe lîngă faptul, meştere Călăuză, că ai uitat rechinii, ca să nu mai vorbim de sălbatici.

— Rechini ! Dar cine a auzit vreodată de rechini prin pustietăţile de pe pămînt !

— Ei, rechini, urşi ori lupi, nu are nici o importanţă cum le spui acestor animale, dacă au putinţa şi puterea să muşte !

— Ei, Doamne, omule, te temi cumva de animalele din pădurile americane ? Sînt de acord că un leopard este un animal de care te poţi teme, dar în faţa unui vînător cu experienţă e neputincios. Vorbeşte de indienii Mingo şi de mişeliilor lor dacă vrei, dar nu stîrni o alarmă falsă în legătură cu lupii şi urşii.

— Ehei, meştere Călăuză, ceea ce spui poate fi acceptabil pentru dumneata, care cunoşti probabil toate vietăţile ce ţi-ar ieşi în cale ! Principalul e obişnuinţa, ea îl face pe om îndrăzneţ, fără ea fiind supus simţămîntului fricii. Am cunoscut marinari la latitudini mici care înotau uneori ore întregi printre rechini de cincisprezece-douăzeci de picioare, fără să se sinchisească de ei mai mult decît un ţăran care nu se gîndeşte că pe lîngă el ies pe uşa bisericii, după slujba de duminică, şi alţii ca dînsul.

— Extraordinar ! exclamă Jasper, care nu se alesese din îndeletnicirea sa cu partea ei esenţială, aceea de a inventa poveşti. Totdeauna am auzit că a te aventura printre rechini înseamnă moarte sigură !

— Am uitat să vă spun că băieţii ăştia luau cu ei şi o bară de înfăşurat cabestanul sau vergele ascuţite de tunari, sau rîngi ca să le plesnească peste bot pe bestiile astea supărătoare. Nu,

nu-mi plac urşii, nici lupii, deşi o balenă, după ce a fost uscată şi sărată, este, după părerea mea, aproape acelaşi lucru cu un hering roşu. Cred că e mai bine pentru mine şi Mabel să rămînem în pirogă.

— Mabel ar face bine să schimbe piroga — adăugă Jasper. A mea este goală şi chiar Călăuză va admite că ochiul meu este, pe apă, mai sigur decît al lui.

— Asta recunosc cu bucurie, băiete. Apa e elementul dumitale şi nimeni nu neagă faptul că te pricepi perfect să umbli cu el. Ai dreptate, fiica sergentului e mai sigură în piroga ta decît în a mea şi, deşi aş păstra-o bucuros lîngă mine, ţin prea mult la siguranţa ei, ca să nu-i dau un sfat cinstit. Trage-ţi luntrea lîngă a mea, Jasper, şi-ţi voi încredinţa o comoară preţioasă.

— Aşa o şi socot — răspunse tînărul, îndeplinind fără o clipă de întîrziere ceea ce i se ceruse.

Mabel trecu în barca cealaltă, aşezîndu-se pe bagajele care fuseseră pînă atunci singura încărcătură a pirogii lui Jasper.

De îndată ce fata se mută, pirogile se plasară la o oarecare distanţă una de altă şi vîslitul începu din nou, cu foarte mare atenţie, ca să nu se facă nici un zgomot. Treptat, amuţiră toţi, şi cum se apropiau de temutul repeziş, îi cuprinse emoţia clipei grele prin care trebuiau să treacă. Era aproape sigur că duşmanii se vor strădui să ajungă în punctul acela înaintea lor. A încerca să treci prin repeziş pe un întuneric atît de adînc apărea atît de puţin probabil, încît Călăuză nu se îndoia că indienii se postaseră pe cele două maluri ale rîului, ca să-i atace cînd vor debarca. El n-ar fi făcut propunerea s-o conducă pe Mabel pe uscat, dacă n-ar fi fost sigur de iscusinţa sa de a transforma această anticipare de succes a duşmanului într-un mijloc de a dejuca planurile irochezilor. Totuşi, reuşita planului adoptat depindea cu totul de îndemînarea celor ce conduceau pirogile; fiindcă, dacă se loveau de stînci, chiar dacă nu se sfărîmau, era aproape sigur că s-ar fi răsturnat, şi ei ar fi fost în primejdie de a se îneca, iar Mabel ar fi căzut fără îndoială în mîna urmăritorilor săi. Era aşadar nevoie de o foarte mare atenţie, şi fiecare dintre ei fiind prea absorbit de propriile sale gînduri, nu se simţea cîtuşi de puţin înclinat să vorbească mai mult decît cereau împrejurările.

În timp ce luntrile înaintau tăcute pe fluviu, începu să se audă mugetul repezișului, și Cap trebui să-și adune tot curajul ca să nu sară de la locul său, în vreme ce zgomotul prevestitor de nenorocire creștea mereu în întunericul adînc prin care abia distingeai conturul malului împădurit și bolta întunecată de deasupra capului. Păstra vie amintirea cataractei prin care trecuse, și imaginația lui se întrecea în a exagera primejdia străbaterii repezișului, asemănînd-o cu saltul precipitat făcut chiar în aceași zi, ba, cuprins de îndoială și nesiguranță, amplificînd-o la maximum. Totuși, bătrînul marinar greșea, fiindcă repezișurile de pe Oswego se deosebeau de cataractele lui foarte mult în ceea ce privește violența și caracteristicile ; repezișul nefiind mai mult decît un curent repede care trece peste stînci și bancuri de nisip, în timp ce cataractele, după cum s-a arătat, erau demne de numele pe care-l purtau.

Fără îndoială că Mabel era cuprinsă de teamă, dar, în ciuda situației atît de neașteptate, avea o încredere oarbă în conducătorul bărcii, așa că nu-și pierdu cumpătul, pe care și l-ar fi pierdut totuși dacă ar fi cunoscut mai bine realitatea și neputința oamenilor în fața puterii și măreției naturii.

— Acesta este locul de care ai vorbit ? îl întrebă ea pe Jasper, cînd auzi bine mugetul repezișului.

— Da, și te rog, Mabel, să ai încredere în mine. Nu ne cunoaștem de mult, dar o zi contează în sălbăticimea asta cît multe zile trăite într-altă parte. Mi-e unul mi se pare că te cunosc de ani și ani.

— Nici eu nu te privesc ca pe un străin, Jasper. Mă bizui cu totul pe îndemînarea și pe dorința ta de a mă ajuta.

— Să vedem, să vedem ! Ah, Călăuză atacă repezișul prea aproape de mijlocul rîului ! Albia apei este mai lîngă malul răsăritean, dar acum mi-e cu neputință să-l fac să mă audă. Ține-te bine de barcă, Mabel, și fii fără teamă.

După o clipă, curentul puternic îi tîrî cu el în repeziș și timp de trei-patru minute, fata, mai mult uimită decît speriată, nu văzu în jurul său decît valuri alunecoase de spumă și nu auzi altceva decît mugetul vîltorilor. De nenumărate ori piroga păru gata-gata să se sfărîme în vîltoarea înspumată, care strălucea în ciuda întunericului adînc, dar aluneca mereu mai departe,

nevătămată, condusă de brațul viguros al lui Jasper. Numai o singură dată acesta păru că pierde comanda asupra bărcii sale din scoarță fragilă, care se învîrti în jurul propriei sale axe, dar printr-o sforțare deznădăjduită o stăpîni iar și o băgă din nou pe firul curentului, străduaniile sale fiind răsplătite numai-decît prin aceea că barca începu să plutească liniștită pe apa adîncă de dincolo de repeziș, scăpată acum din orice primejdie și fără să fi intrat în ea mai mult de o înghițitură de apă.

— Totul a trecut, Mabel ! strigă tînărul, vesel. Am scăpat de pericol și poți să speri că-ți vei vedea tatăl chiar în noaptea aceasta.

— Domnul fie lăudat ! Jasper, fericirea asta ți-o datorez ție !

— În mare măsură e și meritul lui Călăuză ; dar ce s-a întîmplat cu cealaltă pirogă ? Parcă plutește ceva pe apă, aproape de noi. Nu cumva e barca prietenilor noștri ?

Din cîteva lovituri de vîslă, Jasper ajunse lîngă obiectul zărit. Într-adevăr, era barca cealaltă, goală și răsturnată cu fundul în sus. De îndată ce tînărul își dădu seama de situație, începu să-i caute pe înotători și, spre marea sa bucurie, îl descoperi pe Cap înotînd în direcția curentului ; bătrînul marinar prefera să se înece decît să se suie pe mal și să nimerească printre sălbatici. Fu tras în pirogă, nu fără greutate, și cercetarea luă sfîrșit, fiindcă Jasper era convins că tovarășul său Călăuză va merge mai degrabă pe jos spre mal, deoarece apa nu era adîncă, decît să-și abandoneze scumpa lui carabină.

Restul drumului s-a făcut repede, cu toate că era întuneric și traseul nesigur. După cîtva timp, auziră un zgomot surd, asemănător uneori cu un tunet îndepărtat, însoțit de vuietul învolburării apei. Jasper le spuse tovarășilor săi că e zgomotul provocat de valurile lacului. În fața lor apărură fîșii de teren cu linii curbe și piroga intră ușor în golful format de unele din acestea, apoi se opri pe o plajă plină de pietre. Trecerea de la o situație la alta se făcu atît de repede, încît Mabel abia își dădu seama de ceea ce se petrece. În cîteva minute, merse fără să se oprească prin fața mai multor santinele, se deschise o poartă și fata, emoționată, se pomeni în brațele unui tată aproape străin pentru ea.

Al dragostei tărîm în luminoasă zare
Fără de noapte, fără lună, fără soare :
Tărîm pe care fluviu-i apă vie,
Iar raza de lumină, veşnicie :
Tărîm al nălucirii care pare
O mofcomă şi veşnică visare.

Queen's Wake

Odihna după oboseală şi renaşterea simţămîntului de siguranţă sînt în general dulci şi adînci. Aşa că Mabel nu s-a dat jos din patul ei modest — un pat pe cît îl putea pretinde fiica unui sergent dintr-un post de frontieră îndepărtat — decît mult timp după ce garnizoana făcuse apelul obişnuit cu bătăi de tobă şi se adunase pentru raportul de dimineaţă.

Sergentul Dunham, care avea sarcina de a conduce toată această activitate de fiecare zi, se achitase de îndeletnicirile sale de dimineaţă şi se gîndea la pregătirea micului dejun, înainte ca fiica lui să fi ieşit din cameră şi să fi respirat aerul proaspăt, deopotrivă de uimită, încîntată şi recunoscătoare pentru noutatea şi siguranţa noii sale situaţii.

Pe timpul în care se petrec cele relatate, fortul Oswego era unul din posturile de graniţă cele mai îndepărtate ale posesiunilor britanice de pe acest continent. El fusese ocupat de curînd de un batalion dintr-un regiment scoţian, în care, de la sosirea sa în această ţară, fuseseră primiţi mulţi americani, măsură care îi prilejuise tatălui lui Mabel numirea în postul modest dar plin de răspundere de sergent. În această unitate se mai găseau şi cîţiva tineri ofiţeri născuţi şi ei în colonii. Fortul, ca cele mai multe întărituri de felul acesta, era construit să reziste mai bine unui atac al indienilor decît unui asediu regulat ; însă marea greutate a transportului artileriei grele şi a ceea ce mai era necesar făcea ca această a doua situaţie să apară ca o probabilitate atît de îndepărtată, încît inginerii care proiectaseră mijloacele de apărare abia le luaseră în seamă. Fortul dispunea de cîteva bastioane de pămînt şi buşteni, de un şanţ fără apă, de o estacadă — un gard solid din bîrne — de un teren destul de mare de exerciţiu şi de fortificaţii. În zona fortului se gă-

seau cîteva piese de artilerie ușoară gata să fie trimise în orice punct unde s-ar fi simțit nevoia, și vreo două tunuri grele erau plasate pe crestele promontoriilor, ca un avertisment pentru cei ce ar îndrăzni să nu le respecte puterea.

După ce Mabel părăsi coliba confortabilă dar destul de retrasă unde i se permisese tatălui său s-o găzduiască și ieși în aerul proaspăt al dimineții, se pomeni la picioarele unui bastion care oferea posibilitatea de a trece în revistă tot ceea ce-i rămăsese ascuns de întuneric în noaptea precedentă. Suind rampa acoperită cu gazon cu inima ușoară și cu piciorul sprinten, ajunse numaidecît într-un punct de unde privirea putea să cuprindă toată priveliștea din jurul locului necunoscut în care se afla.

La sud se întindea pădurea prin care călătorise atît de multă vreme, trecînd prin nenumărate primejdii. Ea era despărțită de estacadă printr-o centură de cîmp deschis, teren care fusese defrișat pentru a se ridica instalațiile militare adiacente. Acest teren din jurul fortului, amenajat astfel în scopuri militare, se întindea pe o suprafață de vreo sută de acri, după care dispărea orice semn de civilizație. Dincolo de el se așternea pădurea; acea pădure deasă și nesfîrșită, pe care acum Mabel o vedea în închipuirea ei datorită amintirilor, cu lacurile sale ascunse și limpezi ca sticla, cu fluviile ei întunecate, ce se rostogoleau la vale, și cu întreaga sa lume primitivă.

Întorcîndu-și privirea, eroina noastră își simți obrazul răcorit de o briză proaspătă și plăcută, senzație pe care nu o mai avusese de cînd părăsise țărmul îndepărtat al oceanului.

Aici i se desfășură dinainte o nouă priveliște, care, deși așteptată, o făcu să tresară și să scoată o exclamație ușoară, dovedind plăcerea pe care fata o simți cînd ochii ei ageri admirară frumusețile din jur. Către nord, sud, răsărit și apus, într-un cuvînt, către fiecare punct cardinal, la jumătatea acestei noi panorame se așternea o apă unduitoare. Apa aceasta nu era nici de un verde strălucitor, caracteristic apelor americane în general, nici de un albastru-închis, ca al oceanului, ci avea o ușoară nuanță de chihlimbar, care abia-i înrîurea limpezimea. Dincolo de ea nu zăreai uscatul. În afară de coasta învecinată, care se întindea spre dreapta și spre stînga, acoperită de păduri neîntrerupte, cu golfuri largi și cu vîrfuri sau promontorii mai teșite, nu mai vedeai pămînt; țărmul era în mare parte alcătuit din stînci, și în peșterile sale, apa se înfunda uneori leneșă, cu

un zgomot surd, asemănător cu bubuiturile de tun îndepărtate. Pînza nici unei corăbii nu înălbea suprafaţa ei şi nici un fel de balenă sau alţi peşti nu sălăşluiau în sînul acestei ape, şi oricît de departe ţi-ai fi aruncat privirea iscoditoare pe această nesfîrşită întindere, nu ai fi descoperit intervenţia mîinii omului. Pe de o parte se aşternea priveliştea unor păduri fără de sfîrşit, iar pe de altă parte, o apă în aparenţă infinită. Natura părea că vrea să te farmece prin îmbinarea celor două principale elemente ale sale în contrast unul cu altul, neglijînd detaliile ; ochiul se abătea uimit şi încîntat de la covorul vast de frunze către întinderea şi mai vastă a apei, de la unduirile uşoare, dar nesfîrşite, ale lacului, către singurătatea poetică şi liniştită a pădurii.

Mabel Dunham, cu toate că era simplă, ca cele mai multe femei de la ţară din epoca aceea, naivă şi sinceră pe cît putea fi o fată cu inima afectuoasă şi cinstită, simţi totuşi poezia acelui frumos pămînt al nostru. Deşi cu greu se putea spune că avea o educaţie aleasă — fiindcă prea puţine femei se bucurau în vremurile acelea şi în această ţară de mai mult decît de primele elemente ale unei instruiri sumare — ea învăţase mult mai mult decît alte tinere de condiţia şi categoria ei socială şi desigur că dintr-un anumit punct de vedere făcea cinste celor ce o instruiseră. Văduva unui ofiţer, care făcuse parte din acelaşi regiment cu sergentul Dunham, luase la ea copilul orfan de mamă şi Mabel dobîndise, sub oblăduirea amintitei doamne, cîteva gusturi şi idei de care altfel ar fi putut să rămînă totdeauna străină. Avusese în familia aceasta o situaţie nu atît a unei femei de serviciu, cît a unei prietene modeste, şi rezultatele erau cu totul evidente în ceea ce priveşte aspectul, limbajul, simţămintele şi chiar sentimentele ei, deşi poate că ele nu se ridicau la nivelul corespunzător al unei doamne. Fata pierduse obiceiurile şi manierele mai puţin rafinate ale condiţiei sale sociale originare, fără să fi atins un punct care s-o excludă din situaţia socială în care accidentul naşterii sau al averii ar fi constrîns-o probabil să rămînă. În rest, tot ceea ce era distins şi plăcut în făptura ei se datora firii sale.

Cu astfel de antecedente, cititorul nu ar avea de ce să se mire auzind că Mabel se uita la noua priveliştе din faţa ei cu o plăcere mult mai mare decît aceea pricinuită de o uimire obişnuită. Ea preţuia frumuseţile obişnuite ale priveliştii ca şi alţii înaintea sa, dar era stăpînită şi de simţămîntul sublimului

acestei singurătăți molcome, al liniștii pline de grandoare, al calmului desăvîrșit, care au dominat întotdeauna peisajele naturale, încă netulburate de munca și străduințele omului.

— Oh, ce frumos ! exclamă ea fără să vrea, stînd pe parapetul singuratic, cu privirea îndreptată spre lac, de unde simțea venind o boare minunată și proaspătă, ce-i pătrundea în trup și în suflet. Ce minunată și totuși cît de ciudată !

O ușoară atingere de umăr îi întrerupse cuvintele și ideile ; se întoarse, așteptîndu-se să-l vadă pe tatăl ei, dar dădu cu ochii de Călăuză. Sprijinindu-se liniștit pe țeava lungii sale carabine, acesta rîdea în felul său tăcut, arătîndu-i cu brațul întins întreaga priveliște de pămînt și apă.

— Iată, dinaintea dumitale cele două domenii ale noastre — zise el — al lui Jasper și al meu. Lacul este al lui, pădurile sînt ale mele. Uneori, flăcăul se laudă cu întinderea domeniilor sale, iar eu îi răspund că arborii mei se întind pe o suprafață de pămînt tot atît de mare ca și apa lui. Ei bine, Mabel, ești născută pentru ambele domenii, fiindcă mi se pare că nici teama de indienii Mingo, nici marșurile de noapte nu au dăunat prospețimii chipului dumitale.

— Călăuză, făcînd complimente unei tinere cam zăpăuce, vrea pesemne să-și arate o altă fațetă a firii sale.

— Dar nu ești de loc zăpăucă, Mabel, cîtuși de puțin ! Fiica sergentului nu ar fi la înălțimea valorosului ei tată, dacă ar face sau ar spune ceva ce ar putea fi privit ca o greșeală de judecată.

— Așadar, ea nu trebuie să se încreadă prea mult în cuvinte lingușitoare și înșelătoare. Oh, mă bucur să te văd din nou printre noi, fiindcă, deși Jasper nu părea îngrijorat, m-am temut că la repezișul acela îngrozitor vi s-a întîmplat, dumitale și prietenului dumitale, vreun accident.

— Flăcăul ne cunoaște pe amîndoi și era sigur că nu ne înecăm, ceea ce nici nu ni s-ar fi potrivit. E drept că ar fi fost foarte greu să înoți, ținînd în mînă o carabină cu țeavă lungă ; și, atît la vînătoare, cît și în lupta împotriva indienilor sau a francezilor, Ucigătoarea-de-cerbi și cu mine ne-am petrecut prea multă vreme împreună ca să ne despărțim așa de ușor. Nu, nu, am mers prin apă pînă la mal, repezișul fiind în partea aceea destul de puțin adînc, și am ajuns pe uscat cu armele în mîini. Totuși, recunosc că a trebuit să alegem un moment potrivit pentru treaba asta, din cauza irochezilor : dar știam că

de îndată ce ticăloşii vor vedea din ascunzişul lor oamenii cu felinarele, pe care sergentul îi va trimite în întîmpinarea pirogii, se vor grăbi să se retragă, aşteptîndu-se la vizita cîtorva soldaţi din garnizoană. Aşa că nu a fost nevoie decît să aşteptăm răbdători pe nişte stînci timp de o oră pînă ce a trecut primejdia. Pentru un om care trăieşte în păduri, răbdarea este cea mai mare virtute.

— Mă bucur să aud toate acestea, fiindcă, deşi obosită, abia s-a prins somnul de mine gîndindu-mă la ce se putea întîmpla.

— Dumnezeu să-ţi binecuvînteze inimioara, Mabel, dar asta e firea voastră, a fetelor gingaşe. Mărturisesc totuşi că m-am bucurat cînd am văzut apropiindu-se felinarele pe apă ; ştiam că e semnul cel mai neîndoios că de atunci înainte erai în siguranţă. Noi, vînătorii şi călăuzele, sîntem oameni primitivi, dar avem şi noi simţămintele şi ideile noastre, ca orice general din fruntea unei armate. Şi Jasper, şi eu am fi fost în stare să ne dăm viaţa ca să nu ţi se întîmple vreun rău.

— Îţi mulţumesc pentru tot ceea ce ai făcut pentru mine, Călăuză. Îţi mulţumesc din adîncul inimii şi fii sigur că-i voi povesti tatălui meu cum s-au petrecut lucrurile. I-am şi povestit cîte ceva, dar mă simt datoare să-i spun totul.

— Bine, Mabel ! Sergentul ştie ce înseamnă pădurile şi picile-roşii. Nu e nevoie să-i vorbeşti prea mult despre asta. Acum, spune, ţi-ai văzut tatăl ? Ai găsit în acest bătrîn soldat cinstit omul pe care te aşteptai să-l vezi ?

— El este scumpul meu tată şi m-a primit cum trebuie să-şi primească fiica un soldat şi un tată. Îl cunoşti de multă vreme, Călăuză ?

— Asta depinde de felul cum măsori timpul. Nu aveam decît doisprezece ani cînd sergentul m-a luat la prima cercetare, şi de atunci s-au scurs mai bine de douăzeci de ani. În vremea asta am trecut prin multe lupte, şi cum toate s-au întîmplat înainte de a te fi născut, nu ai mai fi avut tată, dacă iscusinţa de-a mînui carabina nu ar fi fost o îndeletnicire proprie firii mele.

— Te rog să mă lămureşti.

— Faptul este foarte simplu şi nu are nevoie de prea multe lămuriri. Căzusem într-o ambuscadă, sergentul fusese rănit serios şi şi-ar fi pierdut scalpul dacă instinctul nu m-ar fi făcut să folosesc arma. L-am salvat, şi în tot regimentul

nu poți descoperi un păr mai frumos pentru un om de vîrsta lui decît al sergentului, pe care și l-a păstrat pînă astăzi, din ziua aceea binecuvîntată.

— Așadar, ai salvat viața tatălui meu, Călăuză! exclamă Mabel cu voiciune, strîngînd fără să-și dea seama, plină de căldură, una din mîinile aspre și nervoase ale omului din fața sa. Dumnezeu să te binecuvînteze pentru asta și pentru toate celelalte fapte bune.

— Nu, nu spun chiar așa, deși cred că i-am salvat scalpul. Un om ar putea să trăiască și fără scalp ; nu pot zice că i-am salvat viața. Jasper însă ar putea s-o spună în ceea ce te privește pe dumneata, fiindcă fără ochiul său ager și brațul lui îndemînatic, piroga nu ar fi putut trece niciodată teafără prin repeziș pe o beznă ca cea din noaptea trecută. Talentul tînărului e fără îndoială pe apă, în timp ce al meu e pentru vînătoare și urmărirea pistelor. Uite-l în golfulețul de colo, privind după bărci și urmărind cu dragoste mica ambarcațiune. Cred că un tînăr mai plăcut decît Jasper Vestern nu afli în toată țara noastră.

Mabel își plecă ochii în jos, pentru întîia oară de cînd părăsise camera, și văzu ceea ce am putea numi primplanul tabloului minunat pe care ea îl studia cu atîta plăcere. Fluviul Oswego își vărsa apele întunecate în lac, printre maluri înalte — cel răsăritean fiind ceva mai înalt și înaintînd mai mult spre nord decît cel apusean. Fortul se afla pe acesta din urmă, și imediat dedesubt se găseau cîteva colibe construite din trunchiuri de arbori, care, fără să împiedice apărarea locului acela, fuseseră înălțate de-a lungul malului, pentru a primi și a depozita obiectele debarcate sau destinate a fi îmbarcate în vasele de legătură dintre diferitele porturi de pe malul lacului Ontario. Acolo se vedeau locuri mai joase, arcuite și acoperite cu pietriș, care se formaseră cu o regularitate surprinzătoare sub acțiunea forțelor contrarii ale vînturilor din nord și ale curentului rapid, alcătuind pe rîu două golfulețe folosite ca adăpost împotriva furtunilor de pe lac. Dintre ele, cel de pe malul apusean înainta mai mult spre uscat decît celălalt, și cum avea și mai multă apă, forma un fel de mic port pitoresc. Construcțiile rudimentare pomenite mai sus se ridicau de-a lungul malului îngust, care se afla între înălțimile joase ale fortului și apele acestui golfuleț.

Cîteva vase, schifuri și bărci erau trase pe mal, și în golfuleț rămăsese o mică ambarcațiune, care-i dădea lui Jasper dreptul să fie privit ca marinar. Avea cordajul unui cuter, cu o capacitate de patruzeci de tone, construit și vopsit cu atîta grijă, încît părea un vas de război; deși în întregime fără carturi, cordajul montat cu grijă se potrivea foarte bine cu proporțiile și frumusețea sa, cît și cu serviciile pe care trebuia să le aducă, mai dîndu-i și un astfel de aspect încît lui Mabel îi făcu din prima clipă impresia unui vas elegant și îngrijit. Avea o siluetă admirabilă, fiindcă un constructor foarte priceput trimisese planurile din Anglia, la cererea expresă a ofițerului care supaveghease construirea sa; după culoarea lui sobră, ca de război, și pavilionul său lung, îți dădeai seama numaidecît că era proprietatea regelui. Numele său era *Scud* [1].

— Așadar, acesta este vasul lui Jasper? zise Mabel, care asocie în mod firesc în mintea ei pe căpitanul micii ambarcațiuni cu acela al cuterului însuși. Mai sînt și altele pe acest lac?

— Francezii au trei, pretinzînd că unul dintre ele ar fi un vas adevărat, ca cele ce se văd pe ocean, altul fiind un bric, iar al treilea, un cuter ca *Scud*, căruia îi spun *Veverița* și pare să aibă o pizmă înnăscută împotriva frumosului nostru vas, fiindcă Jasper arareori se avîntă pe lac, fără ca *Veverița* să nu fie pe urmele sale.

— Și Jasper este omul care să fugă din fața unui francez, cu toate că apare sub forma unei veverițe și, unde mai pui, și pe apă!

— La ce-ți servește valoarea, dacă nu ai mijloacele s-o folosești? Jasper este cunoscut ca om curajos pe întreaga graniță, dar în afară de un mic obuzier nu are nici un tun, pe lîngă faptul că echipajul său, în afară de el și un băiat, se compune numai din doi oameni. L-am însoțit într-una din călătoriile sale, și tînărul s-a dovedit destul de temerar, apropiindu-se atît de mult de dușman, încît acesta a început să tragă. Francezii au tunuri și porturi proprii și niciodată nu scot nasul din portul Frontenac, fără să aibă douăzeci de oameni pe cuterul lor *Veverița*. Nu, nu, *Scud* a fost construit ca să zboare pe apă, și maiorul spune că nu vrea să-i dea un aspect războinic, dotîndu-l cu oameni și cu arme, de teamă să nu fie luat ca atare și să i se taie aripile. Eu nu prea mă

[1] Înaripatul, Zburătorul.

pricep la lucrurile astea fiindcă nu se potrivesc de loc cu aptitudinile mele, dar înțeleg motivul... da, înțeleg care este cauza, deși Jasper nu o vede.

— Ah, iată-l pe unchiul meu (căruia nu pare să-i meargă mai rău după ședința de înot) că vine să privească această mare interioară!

Într-adevăr, Cap, care-și anunțase apropierea prin cîteva interjecții vesele de tipul „hm, hm", apăru pe bastion, unde, după ce se înclină în fața nepoatei sale și a însoțitorului ei, își îndreptă atenția asupra întinderii de apă din fața lui. Ca să facă asta în toată liniștea, marinarul se urcă pe unul din vechile turnuri de oțel, își încrucișă brațele pe piept și începu să-și legene trupul, parcă simțind tangajul unei nave. Pentru a întregi tabloul, avea și o pipă scurtă între dinți.

— Ei bine, domnule Cap — îl întrebă Călăuză, cu naivitate, fiindcă nu văzuse expresia de compătimire care se așternuse treptat pe obrazul celuilalt. Nu e într-adevăr o minunată întindere de apă, demnă de a fi numită *mare?*

— Prin urmare, ăsta-i ceea ce numiți voi „Lacul Nostru"? întrebă Cap, arătînd cu pipa înspre nord. Oare chiar ăsta să fie lacul vostru!

— Desigur, și dacă ținem seama de aprecierea unora care au trăit pe malurile multor altor lacuri, este într-adevăr un lac foarte frumos.

— E tocmai ceea ce mă așteptam să găsesc! O băltoacă în ceea ce privește mărimea, și un hîrdău cu apă de băut ca gust. Da, da, ai călători zadarnic pe uscat cu speranța că ai putea vedea ceva ajuns la maturitate sau folositor! Știam eu că totul se va rezuma la ceea ce se vede!

— Dar ce cusur îi găsești lacului Ontario, meștere Cap? Este un lac mare, plăcut la privire și cu apă destul de bună de băut pentru cei care nu au apă de izvor.

— Dumneata îi spui ăstuia lac mare? întrebă Cap, descriind din nou un cerc în aer cu pipa sa. Te întreb, în cazul acesta, unde-i e mărimea? Oare n-a mărturisit chiar Jasper că între un mal și altul nu e decît o distanță de douăzeci de leghe?

— Dar, unchiule — interveni Mabel — în afară de coasta pe care ne aflăm, alt uscat nu se vede. Pentru mine, el se aseamănă întrutotul cu un ocean.

— Iazul ăsta în miniatură să se asemenea cu un ocean ? Păi bine, Magnet, din partea unei fete care are în familia ei marinari adevărați asta pare de-a dreptul o absurditate ! Ce vezi la el, rogu-te, care să aibă cea mai mică asemănare cu marea ?

— Văd apă, apă, apă și nimic altceva, pe o distanță de mai multe mile și cît cuprinde ochiul !

— Dar oare nu găsim tot așa apă, apă, apă și nimic altceva pe o distanță de mile întregi de-a lungul rîurilor pe care le-am străbătut cu piroga ? Și, pe deasupra, tot atît de departe cît vezi cu ochii ?

— Da, unchiule, însă rîurile au maluri apropiate, acoperite cu arbori și cursul de apă este îngust.

— Dar ce, locul pe care ne aflăm noi nu este un mal și nu-i spun soldații „malul lacului", și nu e acoperit cu mii de copaci ? Și la urma urmei, douăzeci de leghe nu e un fleac ca lățime ? Cine dracu' a auzit vorbindu-se vreodată de malurile unui ocean, afară de cazul că e vorba de cele ascunse sub apă ?

— Dar, unchiule, în largul acestui lac nu avem aceeași priveliște ca în largul unui rîu.

— Te înșeli, Magnet, oare nu avem fluviul Amazoanelor, Orinoco și La Plata, unde de pe un mal nu-l vezi pe celălalt ? Ia ascultă, Călăuză, mă îndoiesc în chip serios că fîșia de apă de aici e un lac. Mie mi se pare că ar fi numai un rîu. Văd că voi, oamenii de pădure de prin locurile astea, nu sînteți prea tari în geografie.

— Ehe, aici te-nșeli, meștere Cap ; la fiecare capăt al lacului se varsă un rîu demn de toată stima, dar în fața dumitale se află bătrînul Ontario și, cu toate că nu-s făcut să trăiesc pe lac, cred că sînt puține care să prețuiască mai mult decît acesta.

— Ia spune, unchiule, dacă ne-am afla pe plaja de la Rockaway, ce-am vedea mai mult decît aici ? Într-o parte, un mal ca și cel de aici, și copaci asemănători cu cei din fața noastră.

— Asta e încăpățînare, Magnet, și o tînără fată e datoare să se ferească de tot ceea ce aduce a încăpățînare. În primul rînd, oceanul are coaste și nu maluri, în afară de marile bancuri de la Teranova pe care nu le vezi de pe uscat, ei, poți tu să pretinzi că malul ăsta nu se vede de pe uscat, ori că este sub apă ?

Deoarece Mabel nu putea să susţină cu sorţi de izbîndă această părere bizară, Cap continuă, cu expresia omului care triumfă într-o discuţie asupra adversarului său.

— Şi-apoi, copacii de aici nu se compară nici pe departe cu copacii de la Rockaway. Pe coastele oceanului se află oraşe, ferme, case de ţară, şi în unele părţi ale lumii castele, mănăstiri şi faruri. Eh, ce zici, faruri, mai ales faruri ! Şi aici nu vezi nimic din toate astea. Nu, nu, meştere Călăuză, nu am auzit niciodată de vreun ocean, pe coastele căruia să nu fie mai multe sau mai puţine faruri, în timp ce aici nu găsim nici măcar o baliză luminoasă !

— Dar aici există ceva şi mai frumos... cu adevărat mai frumos... o pădure şi copaci măreţi, un templu demn de Dumnezeu.

— Da, pădurea dumitale se potriveşte cu un lac, dar ce folos ar mai aduce un ocean, dacă tot uscatul din jurul lui ar fi acoperit de păduri ? Nu ai mai avea nevoie de nave, fiindcă s-ar naviga cu plute, ceea ce ar însemna sfîrşitul comerţului, şi ce s-ar face lumea fără comerţ ! Eu sînt de părerea filozofului care spune că natura a fost creată pentru scopuri comericale. Magnet, sînt uimit cum de poţi accepta ideea că apa asta se aseamănă cu marea ! Apăi, dă-mi voie să-ţi mai spun că în lacul dumitale nu e nici urmă de balenă, meştere Călăuză.

— Mărturisesc că n-am auzit niciodată vorbindu-se că asemenea vieţuitoare ar trăi pe aici, însă eu nu preţuiesc animalele ce-şi duc viaţa în apă, în afară de peştii din fluvii şi rîuri.

— Şi nici măcar de caşaloţi, nici de marsuini sau de vreun biet rechin ?

— Nu pot pretinde că ar trăi într-adevăr pe aici aşa ceva. Repet, meştere Cap : îndeletnicirile mele n-au nici o legătură cu apa.

— Nu sînt nici heringi, nici albatroşi sau peşti zburători — continuă Cap, cu ochii pironiţi pe Călăuză, ca să vadă cît de departe poate merge. Nici măcar un peşte zburător ! Nu-i aşa ?

— Un peşte zburător ! Meştere Cap, meştere Cap ! Nu trebuie să-ţi închipui că noi, fiind nişte oameni de graniţă, nu avem habar de natură şi despre tot ceea ce i-a plăcut ei să creeze. Noi, aici, avem veveriţe zburătoare, dar...

— O veveriţă să zboare ? Ei, drăcie, meştere Călăuză, nu cumva îţi închipui că ai dat peste un ţînc, care face acum prima lui călătorie ?

— Eu nu știu nimic despre călătoriile dumitale, deși presupun că ai făcut multe, însă în ceea ce privește pădurile, ce-am văzut cu ochii mei susțin în fața oricui.

— Și ți-ai pus în gînd să mă faci să cred că ai văzut o veveriță zburînd ?

— Dacă ești convins de puterea lui Dumnezeu, meștere Cap, ai face bine să crezi asta și multe alte lucruri asemănătoare, fiindcă nu există nici o îndoială că e vorba de ceva adevărat.

— Totuși, Călăuză — zise Mabel, privindu-l atît de galeș și dulce, încît, deși el își dădea seama că ea se distrează pe seama lui, o ierta din toată inima — dumneata, care vorbești cu atîta respect de puterea divină, pare să te îndoiești că un pește ar putea zbura.

— N-am spus asta, n-am spus, și dacă meșterul Cap vrea să confirme faptul, oricît ar părea el de necrezut, sînt gata să mă străduiesc să-l cred. Socot că fiecare om e dator să creadă în puterea lui Dumnezeu, oricît de greu i-ar veni.

— Și de ce peștele meu n-ar avea aripi ca și veverița dumitale ? întrebă Cap, cu mai multă logică decît de obicei. Faptul că peștii zboară și pot zbura este un lucru pe cît de adevărat, pe atît de rațional.

— Asta e singurul lucru care te oprește să crezi povestea asta ! zise Călăuza. Mi se pare lipsit de rațiune să-i dai unui animal care trăiește în apă aripi ce par să nu-i folosească în nici un fel în mediul său.

— Și dumneata socoți că peștii sînt atît de nătărăi încît să zboare pe sub apă, deși au aripi ?

— Nu, habar n-am de toate astea. Dar faptul că peștele zboară prin aer pare mai potrivnic naturii decît dacă ar zbura în mediul său, în care s-a născut și a crescut, cum s-ar spune.

— Iată ce înseamnă să ai idei lipsite de orizont, Magnet. Peștele zboară din apă ca să fugă de dușmanii săi, și astfel se constată nu numai faptul, dar și cauza lui.

— Atunci presupun că e adevărat — zise Călăuză, calm. Și zborul lor este lung ?

— Poate că nu chiar așa de lung ca al porumbeilor, dar destul de lung ca să se înalțe în aer. Și în ceea ce privește veverițele dumitale, să nu mai vorbim de ele, prietene Călăuză, deoarece presupun că nu le-ai amintit decît ca să aduci

un argument împotriva peștilor zburători și în favoarea pădurilor. Dar ce e ancorat colo, sub deal ?

— Asta-i cuterul lui Jasper, unchiule — zise Mabel cu însuflețire — și pare un vas foarte drăguț. I se spune *Scud*.

— Da, poate fi destul de bun pentru un lac, totuși, nu-i cine știe ce mare lucru de el. Flăcăul a obținut un bompres fix și cine a văzut vreodată un cuter cu un bompres înainte ?

— Oare n-o fi vreun motiv plauzibil pentru asta pe un lac ca cel din fața noastră, unchiule ?

— Desigur, trebuie să țin seama că nu e vorba de un ocean, deși se aseamănă atît de mult cu el.

— Ah, unchiule, uite că pînă la urmă Ontario se aseamănă cu oceanul !

— Zic, după părerea ta și a lui Călăuză, dar cîtuși de puțin după a mea. Ai putea să mă duci în mijlocul acestui șărman iaz în toiul nopții celei mai întunecate hărăzită de cer și în cea mai mică barcă, și ți-aș spune fără șovăire că e vorba numai de un lac. Lucrul ăsta pînă și *Dorothy* (numele navei sale) l-ar afla tot atît de repede ca mine. Și nu cred că *Dorothy* ar avea nevoie de mai mult de două traversări scurte, ca să-și dea seama ce deosebire este între Ontario și bătrînul Atlantic. Odată am intrat cu un astfel de bric într-unul din cele mai mari golfuri sud-americane și s-a comportat tot atît de stîngaci ca un idiot într-o biserică plină pînă la refuz de o congregație. Și Jasper navighează pe ambarcațiunea aceea ? Trebuie să fac o croazieră cu el, Magnet, înainte de a vă părăsi și, mărturisesc, numai de dragul numelui său. N-aș vrea să se spună că am văzut iazul ăsta și am plecat fără să fac o excursie pe el.

— Ei, păi n-ai nevoie să aștepți prea mult ca să-ți împlinești dorința — răspunse Călăuză — fiindcă sergentul tocmai e pe cale să se îmbarce cu un detașament, ca să schimbe un post din O-mie-de-insule, și cum l-am auzit că vrea s-o ia și pe Mabel cu el, poți să-i însoțești.

— E adevărat, Magnet ?

— Cred că da — răspunse fata, îmbujorîndu-se, dar atît de ușor, că roșeața din obrajii ei nu fu observată de ceilalți. Însă am avut atît de puțin timp să vorbesc cu scumpul meu tată, că nu sînt absolut sigură. Dar iată-l că vine, și-l puteți întreba pe el.

În ciuda gradului său modest, înfățișarea și felul de a fi al sergentului Dunham impuneau respect. De statură înaltă și impunătoare, cu un aer grav și sever, era în acțiunile și ideile sale atît de convins și meticulos, încît chiar Cap, obișnuit să fie neînduplecat și pedant cu oamenii de pe uscat, nu-și îngăduia aceleași libertăți față de bătrînul soldat pe care le avea cu ceilalți prieteni. Se remarcase adesea că Duncan de Lundie, laird-ul [1] scoțian, care comanda fortul, îl respecta pe sergentul Dunham mai mult decît pe ceilalți subalterni ai săi, fiindcă veteranul maior prețuia experiența și serviciile aduse la fel ca originea socială și averea. Deși sergentul nu sperase niciodată să ajungă la o treaptă mai înaltă, acționase întotdeauna astfel încît atrăgea atenția asupra sa, fiind silit să trăiască în strînsă legătură cu subalternii lui, ale căror pasiuni și apucături socotise că trebuie să le înfrînze printr-un aer distant și demn. Felul acesta de a fi dăduse comportării sale o asemenea prestanță, încît puțini dintre ei puteau să scape de influența sa. În timp ce căpitanii îl tratau cu amabilitate și ca pe un vechi camarad, locotenenții arareori îndrăzneau să contrazică părerile lui militare, iar aspiranții, după cum se știa, aveau față de el o atitudine care se asemuia foarte mult cu condescendența. Nu e deci de mirare că anunțul lui Mabel puse numaidecît capăt dialogoului ciudat relatat mai înainte, deși se observase adesea că la frontiera aceea, Călăuză era singurul om de condiție modestă care-și îngăduia să-l trateze pe sergent ca pe egalul lui, sau chiar cu familiaritatea afectuoasă a unui prieten.

— Bună dimineața, frate Cap — zise sergentul, salutînd milităreşte în timp ce înainta cu un aer grav și impunător pe bastion. Obligațiile de fiecare dimineață m-au făcut să uit de tine și de Mabel, dar acum avem timp o oră sau două și putem să stăm mai mult de vorbă. Ce zici, frate, nu ți se pare că fiica mea seamănă foarte mult cu aceea pe care am pierdut-o de atîta vreme ?

— Mabel este imaginea vie a mamei sale, sergent, ceea ce de fapt am spus-o totdeauna ; e drept că are aerul dumitale serios, deși familia Cap nu a avut niciodată nevoie să fie îndemnată la seriozitate și hărnicie.

Mabel aruncă o privire sfioasă chipului sever și grav al tatălui ei, la care se gîndise totdeauna cu căldura pe care

[1] Lord.

o păstrează copiii în inima lor pentru părinții absenți și, deoarece observă pe obrazul sergentului o oarecare încordare, în ciuda înfățișării lui grave și reci, se simți îndemnată să se arunce la pieptul lui și să plîngă de bucurie. Însă el era atît de rece, de formal și rezervat, lucru la care, de fapt, nu se așteptase, încît nu și-ar fi îngăduit această libertate nici chiar dac-ar fi fost singur.

— Ai întreprins pentru mine o călătorie lungă și grea, frate, și mă voi strădui să fac totul ca să te simți bine cît vei rămîne printre noi.

— Aud că o să primiți în curînd ordin de a ridica ancora, sergent, ca să schimbați culcușul într-o parte a lumii unde se spune că ar fi o mie de insule.

— Oare asta să fie o scăpare a ta, Călăuză ?

— Nu, nu, sergent, nu-i vorba de asta, dar nu mi s-a părut că trebuie să tăinuiesc ceea ce se pregătește față de o rudă a dumitale atît de apropiată.

— Toate mișcările militare trebuiesc făcute în cea mai mare taină — răspunse sergentul, bătîndu-l pe celălalt ușor și prietenos pe umăr, dar plin de reproș. Ai petrecut prea mult timp din viață în fața francezilor, ca să nu cunoști valoarea tăcerii. Dar nu face nimic, despre intenția noastră se va afla curînd și acum nu mai merită s-o ascundem. Da, vom îmbarca în scurtă vreme un detașament, pentru a schimba un post pe lac, deși nu pot spune că este vorba de postul O-mie-de-insule, și poate că-l voi însoți ; în cazul acesta, o voi lua pe Mabel cu mine, ca să-mi pregătească supa și sper, frate, că nu vei disprețui ratia de mîncare a unui soldat timp de o lună sau mai mult.

— Asta depinde de felul traseului. Nu-mi plac pădurile și mlaștinile.

Vom naviga pe bordul lui *Scud* și e drept că întreaga călătorie nu e pentru noi ceva neobișnuit, iar pentru cineva acomodat cu apa va fi probabil destul de plăcută.

— Da, dar cu apa de mare, dacă nu te superi, nu cu apa de lac. Oricum, dacă nu are cine să comande cuterul ăsta al vostru, nu mă dau îndărăt să vă însoțesc în călătorie, deși socot întreaga expediție ca un timp pierdut, fiindcă mi se pare o ironie să folosești cuvîntul *navigare* pe iazul ăsta, de parc-ai călători pe mare.

— Jasper conduce cuterul cu destulă pricepere, frate Cap, prin urmare, nu pot spune că am avea nevoie de serviciile dumitale, deşi am fi încîntaţi să ne însoţeşti. Să ştii însă că nu te poţi întoarce în oraş înainte de trimiterea unui detaşament acolo, şi probabil că asta nu se va întîmpla decît după revenirea mea. Ei bine, Călăuză, văd că se urmăreşte pentru prima oară o pistă a indienilor Mingo fără ca tu să fii în fruntea urmăritorilor.

— Pentru a fi sincer, sergent — răspunse acesta, oarecum stînjenit şi cu o expresie cu totul nouă pe chipul său calm, ars de soare — în dimineaţa asta nu prea mi-a venit să plec. În primul rînd, am convingerea că soldaţii regimentului 55 nu sînt în stare să-i ajungă din urmă pe irochezi în păduri, şi mişeii aceia n-or să aştepte să fie împresuraţi, aflînd că Jasper a ajuns la garnizoană. Apoi, un om îşi poate îngădui un pic de odihnă, după o vară întreagă de muncă grea, fără să fie acuzat de rea-voinţă. În sfîrşit, Marele-Şarpe se află în preajma lor, şi dacă e cu putinţă ca mişeii aceia să fie găsiţi, putem avea încredere în ura şi agerimea lui, prima fiind mai puternică, iar a doua aproape tot atît de mare, dacă nu chiar la fel de mare ca a mea. El nu iubeşte puşlamalele astea veşnic la pîndă mai mult decît mine, şi în ceea ce mă priveşte, pot să spun că simţămintele mele pentru indienii Mingo sînt acelea ale unui indian Delawar altoite pe o tulpină de creştin. Nu, nu, de data asta am vrut să las cinstea expediţiei tînărului aspirant care o comandă ca, după ce se va întoarce, dacă nu-şi pierde scalpul, să se poată lăuda cu campania sa în scrisorile trimise mamei sale. Am vrut să mai joc o dată în viaţa mea rolul unui leneş.

— Şi nimeni nu ar avea dreptul la asta mai mult decît dumneata — răspunse prietenos sergentul — dacă serviciile îndelungate şi pline de credinţă înseamnă un titlu pentru căpătarea unui concediu. Mabel nu va gîndi nimic rău despre dumneata dacă vei prefera compania ei în locul urmăririi indienilor şi îndrăznesc să spun că va fi fericită să-ţi ofere o parte din micul ei dejun, dacă vei vrea. Asta nu trebuie să te facă să crezi, fata mea, că omul acesta are obiceiul să lase jefuitorii care dau tîrcoale fortului să bată în retragere fără să se audă bubuitura armei sale.

— Dacă mi-aş închipui că dînsa crede una ca asta, sergent, deşi nu sînt un amator de pradă sau de evoluţii spec-

taculoase, mi-aș lua Ucigătoarea-de-cerbi pe umăr și aș părăsi garnizoana, înainte ca Mabel să se poată încrunta. Nu, nu, ea mă cunoaște mai bine, deși ne-am întîlnit de curînd, fiindcă indienii Mingo au avut grijă să animeze scurta călătorie pe care am și făcut-o împreună.

— Mi-ar trebui dovezi puternice, Călăuză, ca să mă facă să cred ceva rău despre dumneata din orice punct de vedere, dar mai ales în privința asta — răspunse Mabel, cu o sinceritate deschisă, prin care căuta să alunge orice bănuială că vorbele ei s-ar datora numai amabilității. După cîte știu, și tatăl și fiica îți datorează viața și te rog să fii sigur că nici unul dintre ei nu va uita asta vreodată.

— Îți mulțumesc, Mabel, îți mulțumesc din toată inima! Dar nu vreau să mă folosesc de naivitatea ta; eu nu cred că indienii Mingo s-ar fi atins măcar și de un singur fir de păr din capul tău, dacă ar fi izbutit, datorită mișeliilor și vicleniei lor, să pună mîna pe tine. Scalpul meu, al lui Jasper, al meșterului Cap aici de față, precum și al Marelui-Șarpe ar fi fost fără îndoială uscate la fum, dar fiicei sergentului nu i-ar fi atins nici un fir de păr din cap.

— Și de ce aș crede că niște dușmani știuți că nu cruță nici femeile, nici copiii, mi-ar fi arătat mie mai multă mărinimie decît alteia? Îmi dau seama, Călăuză, că-ți datorez viața.

— Sînt de altă părere, Mabel. Sînt convins că nu i-ar fi lăsat inima să-ți facă vreun rău. Nu, nici unul din diavolii Mingo n-ar fi avut inima să se atingă de vreun fir de păr din capul tău. Oricît de mișei i-aș socoti pe vampirii ăștia, nu-i cred în stare de o asemenea mîrșăvie. Ei ar fi fost în stare însă de altceva: să te silească să fii soția unuia dintre șefii lor, ceea ce ar fi însemnat o tortură cumplită pentru o tînără femeie creștină; dar mai departe cred că nici indienii Mingo n-ar fi îndrăznit să meargă.

— Bine, atunci am scăpat de această nenorocire datorită dumitale — zise Mabel, luîndu-i mîna cu sinceritate și prietenie, în așa fel încît să-i facă o mare bucurie cinstitului Călăuză. Să fi ajuns soția unui indian sălbatic ar fi fost pentru mine un rău mai mare decît moartea.

— Asta-i firea ei, sergent — exclamă Călăuză, întorcîndu-se spre vechiul său camarad cu mulțumirea întipărită pe fața sa de om cinstit — nu face decît să-și respecte firea.

I-am spus Şarpelui că trecerea la creştinism nu va face niciodată un om alb dintr-un indian Delawar şi nici urletele sau strigătele de război nu vor transforma un om alb într-o piele-roşie. Acum e vorba de natura unei tinere fete născută din părinţi creştini, şi ea trebuie păstrată.

— Ai dreptate, Călăuză, şi în ce o priveşte pe Mabel Dunham, şi-o va păstra. Dar e timpul să mîncăm cîte ceva, şi dacă vrei să mă urmezi, frate Cap, vei vedea cum trăim noi, sărmanii soldaţi, pe frontiera asta îndepărtată.

CAPITOLUL IX

Spuneţi-mi, dar, tovarăşi de surghiun,
Străvechiul obicei n-a îndulcit viaţa
Mai mult decît belşugul ? Şi-apoi codrii
Nu-s oare mai feriţi decît Palatul ?
Aicea, ca Adam, simţim păcatul.
Shakespeare : „Cum vă place"

Sergentul Dunham nu se lăudase degeaba cînd făcuse promisiunea exprimată în ultimele sale cuvinte din capitolul precedent. Deşi fortul se afla pe o graniţă îndepărtată, cei ce trăiau acolo se bucurau de o masă care ar fi putut fi rîvnită din multe puncte de vedere chiar şi de regi şi prinţi. În timpul cînd se petrecea povestirea noastră, ba chiar şi vreme de o jumătate de secol mai tîrziu, toată regiunea aceasta întinsă, numitul Vestul sau Ţările Noi, era o adevărată pustietate, însă plină cu toate vietăţile naturii aparţinînd climatului respectiv, cu excepţia oamenilor şi a animalelor domestice. Numărul neînsemnat de indieni care cutreierau pădurile nu puteau împuţina în chip serios abundenţa vînatului, şi garnizoanele presărate pe graniţă sau vînătorii ocazionali pe care-i întîlneai ici şi colo pe această vastă suprafaţă nu produceau un efect mai

mare decît îl produce o albină pe un cîmp de hrişcă, sau o pasăre-muscă pe o floare.

Informaţiile păstrate pînă în vremurile noastre despre minunatele mulţimi de animale sălbatice, păsări şi peşti, întîlnite atunci mai ales pe malurile marilor lacuri, erau confirmate de mărturisirile oamenilor, fără de care aş şovăi să le relatez ; dar deoarece eu însumi am fost martorul ocular al unor astfel de minuni, îmi voi face datoria cu încrederea pe care ne-o dă adevărul. Fluviul Oswego, foarte bine aprovizionat, putea satisface din belşug cămara unui epicurian. Apele sale erau pline de peşti de tot felul, şi pescarul nu trebuia decît să arunce undiţa, ca să scoată un biban sau alt peşte din această specie, care popula pe atunci apele, după cum aerul de deasupra mlaştinilor acestei latitudini fertile era cunoscut ca fiind plin de insecte. Printre alţi peşti, somonul de lacuri era prea puţin deosebit de gustosul somon din nordul Europei. Printre diferitele păsări migratoare ce mişunau prin păduri şi pe ape — exista aceeaşi afluenţă şi în marile golfuri care formau dantela malurilor lacului — se puteau vedea adesea gîşte şi raţe mişunînd la un moment dat pe sute de acri de apă. Cerbi, urşi, iepuri şi veveriţe, precum şi alte patrupede, printre care descopereai uneori şi elani sau reni întregeau aceste resurse naturale, datorită cărora se compensau mai puţin sau mai mult privaţiunile inevitabile ale forturilor, lipsuri datorate aşezării lor la o graniţă îndepărtată.

Acolo unde hrana, privită într-altă parte ca un mare lux, era atît de îmbelşugată, se înfruptau toţi fără excepţie din ea. Chiar şi cel mai umil om de pe malul rîului Oswego se desfăta în mod obişnuit cu un vînat care ar fi provocat laudele cele mai entuziaste la o masă din Paris ; aceasta putea constitui subiectul unui bun comentariu despre capriciile gustului şi ciudăţenia dorinţelor omeneşti în ceea ce priveşte meniul lor, socotit în alte ţări ca obiect de invidie şi nemulţumire, dar aici reprezentînd doar un prilej de a face mofturi.

Hrana obişnuită şi pe sponci a armatei, ce se cerea bine gospodărită din cauza greutăţilor transportului, era mai preţuită de soldatul obişnuit, care ar fi renunţat în orice clipă cu bucurie la vînat raţe, porumbei şi somoni, pentru a savura slănină, napi muraţi şi varză acră.

Desigur că masa sergentului Dunham se distingea prin abundenţa şi luxul de la graniţa aceea, precum şi prin priva-

ţiunile sale. Pe un taler de lemn fumega un delicios somon fript, bucăţi de vînat împrăştiau un miros ispititor, şi cîteva feluri de fripturi reci, toate de vînat, fuseseră puse dinaintea oaspeţilor nou veniţi, în cinstea lor şi pentru a dovedi ospitalitatea vechiului soldat.

— Nu s-ar părea că aveţi o raţie redusă în această parte a lumii, sergent — zise Cap, după ce fu iniţiat în misterele diferitelor feluri. Somonul vostru l-ar mulţumi pînă şi pe un scoţian.

— Şi cu toate astea n-ai dreptate, frate Cap, fiindcă dintre cele două sau trei sute de oameni din această garnizoană, în afară de vreo şase, toţi sînt gata să jure că peştele nu merită să fie mîncat. Chiar şi unii dintre băieţii care n-au gustat acasă niciodată vînatul decît ca braconieri, strîmbă din nas în faţa celor mai grase pulpe de căprioară de aici.

— Ăsta e felul creştinilor — zise Călăuză — şi îndrăznesc să spun că nu le face cinste. O piele-roşie nu arată niciodată nici un fel de dezgust şi este totdeauna mulţumit cu hrana pe care o primeşte, fie ea grasă ori slabă, de cerb sau de urs, piept de curcan sălbatic sau aripă de gîscă. Spre ruşinea noastră, a oamenilor albi, trebuie să recunoaştem că privim fără recunoştinţă binecuvîntările naturii, socotind în schimb nimicurile ca lucruri importante.

— Ei bine, asta se petrece cu regimentul 55, fără a putea vorbi prea multe despre credinţa lor creştină — răspunse sergentul. Chiar şi maiorul, bătrînul Duncan de Lundie, jură uneori că o prăjitură preparată din făină de orez e mai bună decît un biban din Oswego, şi suspină după o înghiţitură de apă din munţii lui scoţieni, cînd are, ca să spunem aşa, întregul Ontario ca să-şi stingă setea.

— Maiorul Duncan e căsătorit şi are copii ? întrebă Mabel, care, în chip firesc, se gîndea, în noua sa situaţie, la femeile din fort.

— Nu, fiica mea, dar se spune că ar avea o logodnică în ţara lui. Se pare că doamna aceea e hotărît mai bine să aştepte decît să îndure asprimile serviciului în această regiune sălbatică, fapt care, frate Cap, nu se potriveşte cu părerea mea despre îndatoririle unei femei. Sora ta a avut alte idei, şi dacă Dumnezeu ar fi cruţat-o, ar sta acum pe scaunul de campanie pe care şade fiica ei.

— Sper, sergent, că nu te gîndeşti ca Mabel să devină soţia unui soldat — zice Cap, grav. Familia noastră şi-a dat obolul în această privinţă şi ar fi timpul să ne gîndim din nou la mare.

— Te asigur, frate, că nu mă gîndesc să-i găsesc un soţ fetei mele în regimentul 55 sau într-alt regiment, deşi cred că e momentul ca această copilă să ia de bărbat un om respectabil.

— Tată !

— Nu se potriveşte cu firea lor, sergent, să se vorbească atît de deschis despre lucrul ăsta — zise Călăuză. Experienţa m-a învăţat că cel ce urmăreşte o fecioară nu trebuie să-şi strige prea tare gîndurile în urma ei. Aşa că, dacă sînteţi de părere, zic să vorbim despre altceva.

— Bine. Atunci, frate Cap, nădăjduiesc că bucata asta de friptură rece de purcel îţi place. Se pare că preţuieşti mîncarea.

— Da, dar daţi-mi o carne civilizată, dacă vreţi să mănînc — răspunse marinarul cu trufie. Vînatul ăsta este destul de bun pentru marinarii voştri de uscat, dar nouă, celor de pe ocean, ne place carnea pe care o ştim noi.

În clipa aceea Călăuză îşi lăsă pe masă cuţitul şi furculiţa şi se porni, în felul său tăcut, pe un rîs sănătos ; apoi, întrebă plin de curiozitate :

— Nu-ţi pare rău de piele, meştere Cap ? Nu simţi lipsa pielii ?

— Nici vorbă, Călăuză, că ar fi fost mai bun să fie cu jacheta lui, dar presupun că în pădurile voastre e la modă să serviţi bucăţile de purcel de lapte în felul acesta.

— Bine, bine, un om poate să dea ocolul lumii şi să nu ştie totul ! Dacă ar fi trebuit să jupoi porcul ăsta, meştere Cap, ţi-ai fi scrijelit degetele. Creatura asta este un arici.

— Pe legea mea, mi se părea mie că nu-i totuşi vorba de porc adevărat — răspunse Cap — dar mă gîndeam că aici, în pădure, chiar şi un porc ar putea pierde unele din bunele sale calităţi. Mi se părea normal ca un porc de apă dulce să nu fie tot atît de bun ca porcul de apă sărată. Presupun, sergent, că şi pentru tine e valabil lucrul ăsta, nu-i aşa ?

— Numai să nu fiu pus să-l jupoi. Sper, Călăuză, că Mabel nu a fost nedisciplinată în timpul marşului.

— Nu, nu, dacă Mabel este numai pe jumătate mulțumită de Jasper și de Călăuză, pe cît sînt aceștia mulțumiți de ea, vom fi prieteni pentru tot restul vieții.

Vorbind astfel, Călăuză își întoarse ochii spre fața ei îmbujorată, parcă dorind, inconștient, să-i cunoască părerea; cu o delicatețe înnăscută, care dovedea faptul că era departe de curiozitatea aceea mitocănească de a pătrunde în sanctuarul simțămintelor feminine, se uită în farfurie, părînd că-și regretă îndrăzneala.

— Bine, bine, nu trebuie să uităm că femeile nu sînt bărbați, — luă din nou cuvîntul sergentul — și trebuie să ținem seama de natura și educația lor. Un recrut nu este un veteran. Oricine știe că ai nevoie de mult timp ca să faci dintr-un om un bun soldat, și oricine e de acord că e nevoie de un timp și mai îndelungat decît cel obișnuit ca s-o formezi pe fiica unui bun soldat.

— Asta-i o doctrină nouă, sergent — sări Cap, cu o oarecare însuflețire. Noi, bătrînii marinari, sîntem înclinați a crede că ar fi cu putință să se formeze șase soldați, și încă din cei mai buni, într-un timp în care nu se poate instrui temeinic decît un singur marinar.

— Da, frate Cap, mi-am dat oarecum seama care este părerea marinarilor despre ei înșiși — răspunse cumnatul lui, zîmbind atît cît îi îngăduiau trăsăturile sale severe — fiindcă mi-am petrecut mulți ani în garnizoana unui port. Noi am mai discutat pe vremuri subiectul acesta și mă tem că nu vom fi niciodată de aceeași părere. Dar dacă vrei să știi care este diferența dintre un soldat adevărat și un om obișnuit în ceea ce aș numi eu felul lor de a fi, e destul să privești un batalion al regimentului 55 la parada de astăzi după-amiază, și cînd vei ajunge din nou la York, să te uiți la unul din regimentele de miliție, care execută aceleași manevre.

— Ei bine, eu cred, sergent, că e o deosebire prea mică, nici măcar cît e între un bric și un bastiment. Pentru mine, toți soldații dumitale sînt la fel: uniformă purpurie, egretă, praf de pușcă și argilă pentru pipe.

— Așa judecă un marinar, domnul meu — răspunse sergentul cu demnitate — dar, desigur, nu-ți dai seama că e nevoie de un an ca să-l înveți pe un soldat adevărat cum să mănînce.

— Cu atît mai rău pentru el ! Milițienii știu cum să mănînce din prima zi, și am ajuns la concluzia asta fiindcă am auzit adesea că devorează în timpul marșurilor lor tot ce le iese în cale, chiar dacă nu mai fac altceva.

— După cîte presupun, au propria lor fire ca și alți oameni — sări Călăuză, hotărît să apere pacea, care era vădit primejduită de preferința încăpățînată a fiecăruia dintre cei doi adversari pentru propria lor profesiune — și cînd firea unui om îi este dată de providență, de obicei ai încerca zadarnic s-o schimbi. Regimentul 55, sergent, este un regiment remarcabil prin felul său de a lua masa, știu asta, fiindcă mi-am petrecut multă vreme printre soldații lui, deși aș îndrăzni să spun că s-ar găsi și corpuri de miliție care l-ar întrece în astfel de festinuri.

— Unchiule — zise Mabel — dacă ai terminat micul dejun, te-aș ruga să mergi din nou cu mine pe bastion. Nimeni dintre noi nu a văzut bine lacul și unei tinere femei îi e greu să circule singură în jurul fortului din prima zi a sosirii sale.

Cap înțelese motivul lui Mabel, și avînd un adînc simțămînt de prietenie pentru cumnatul său, se învoi să amîne discuția pînă la o nouă ocazie, deoarece, cu felul lui profesoral și încăpățînat de a fi, nici nu-i trecea prin minte s-o abandoneze. Ca urmare, își însoți nepoata, lăsîndu-l pe sergentul Dunham împreună cu prietenul său Călăuză. De îndată ce adversarul lui se îndepărtă, sergentul, care nu prea înțelesese manevra fiicei sale, se întoarse spre însoțitorul lui cu un zîmbet triumfător, zicînd :

— Armata, Călăuză, n-a știut niciodată să se facă respectată și, cu toate că modestia este necesară omului, fie că este îmbrăcat în surtuc roșu sau negru, fie că are doar cămașa pe el, nu-mi place să pierd prilejul de a spune o vorbă în favoarea ei. Ei bine, prietene — adăugă dînsul, luînd mîna lui Călăuză și strîngînd-o afectuos — cum îți place fiica mea?

— Poți fi mîndru de ea, sergent ; și ai și de ce să fii mîndru ca tată al unei tinere fete atît de frumoase și bine educate. Eu am văzut multe femei și unele dintre ele frumoase și impunătoare, dar niciodată pînă acum nu am întîlnit una căreia providența să-i fi dat daruri atît de diferite și de potrivite.

— Și pot să-ți spun, Călăuză, că și ea are o părere tot atît de bună despre tine. Mi-a vorbit mult noaptea trecută de sîngele tău rece, de vioiciunea și amabilitatea, dar mai ales

de bunătatea ta, fiindcă prin bunătate cîştigi faţă de femei de la început, prietene, mai mult de jumătate din ceea ce nădăjduieşti ; aşa că primul contact reciproc pare să fie mulţumitor pentru ambele părţi. Perie-ţi uniforma, şi dacă dai mai multă atenţie exteriorului tău, Călăuză, mîna fetei e a ta o dată cu inima ei.

— Nici vorbă, sergent, nu uit nimic din ceea ce mi-ai spus şi mă voi strădui din răsputeri, în limitele cuviinţeniei, să-i fiu lui Mabel tot atît de drag cum mi-e şi ea mie. Abia a răsărit soarele în dimineaţa asta, că mi-am curăţat şi mi-am făcut carabina să strălucească, şi cred că ca n-a arătat niciodată mai frumoasă ca acum.

— Asta se potriveşte cu ideile tale despre vînătoare, Călăuză, dar orice armă de foc trebuie să sclipească şi să lucească în bătaia soarelui, şi o puşcă cu ţeava mată nu mi s-a părut niciodată frumoasă.

— Lordul Howe gîndea altfel, sergent ; cu toate astea era socotit un bun soldat.

— E foarte adevărat, brunase toate ţevile puştilor din regimentul seniorici sale, dar ce-a ieşit bun din asta ? Poţi să-i citeşti epitaful în biserica engleză de la Albany ! Nu, nu, bunul meu prieten, un soldat trebuie să fie un soldat şi nu trebuie să se ruşineze sau să se teamă o clipă de a purta simbolurile onorabilei sale profesiuni. Ai stat mai pe îndelete de vorbă cu Mabel, Călăuză, cînd eraţi singuri în canoe ?

— Nu am prea avut multe ocazii, sergent, şi-apoi mă simţeam atît de inferior faţă de felul ei de a gîndi, că m-am temut să vorbesc prea mult în legătură cu subiecte dintr-un domeniu care nu ţinea de pricepere a mea.

— De, ai şi n-ai dreptate, în egală măsură, prietene. Femeilor le place o conversaţie uşoară, fiindcă preferă să fie obiectul principal al acestei conversaţii. Acum, după cîte ştii, nu sînt omul care se grăbeşte a-şi spune primul gînd uşuratic care-i vine în minte, totuşi, observam uneori în trecut că mama lui Mabel nu avea de loc o părere mai rea despre mine cînd mă îndepărtam puţin de demnitatea mea bărbătească. E drept, aveam douăzeci şi doi de ani mai puţin decît astăzi, şi în loc să fiu cel mai bătrîn sergent din regiment, eram cel mai tînăr. Aerul de demnitate e folositor şi impune, fiind specific comportării bărbăteşti, dar dacă vrei să fii apreciat temeinic de

o femeie, trebuie, cînd ai prilejul, să ai puţină amabilitate faţă de ea.

— Ah, sergent, mă tem că nu voi izbuti niciodată să mă port astfel!

— De ce să fii atît de descurajat într-o problemă în care credeam că sîntem amîndoi de aceeaşi părere?

— Am fost amîndoi de părere că dacă Mabel s-ar dovedi a fi ceea ce mi-ai spus, şi ar putea privi cu ochi buni un vînător şi o călăuză, eu aş renunţa în parte la viaţa mea de peregrinări şi aş încerca să mă civilizez, luîndu-mi o soţie şi avînd şi copii. Dar de cînd am văzut-o pe această fată, am avut multe presimţiri supărătoare.

— Ce vrei să zici? îl întrerupse sergentul cu un ton sever. Oare nu te-am înţeles bine cînd mi-ai spus că ţi-a plăcut? Şi Mabel să fie fata care să-ţi înşele aşteptările?

— Ah, sergent, nu de Mabel mi-e teamă, ci de mine însumi! La urma urmei, nu sînt decît un sărman om de pădure, ignorant, şi poate că în realitate nici nu sînt măcar atît de bun precum crezi şi cum gîndesc eu.

— Dacă te îndoieşti de judecata ta, Călăuză, te rog să nu te îndoieşti de a mea. Ce, nu sînt eu obişnuit să cunosc caracterele oamenilor? Nu este asta îndeosebi îndeletnicirea mea şi m-am înşelat eu de multe ori? Întreabă-l pe maiorul Duncan, domnule, dacă ai nevoie de asigurări în această privinţă!

— Dar noi, sergent, sîntem prieteni de multă vreme, fiindcă am luptat adesea cot la cot şi ne-am făcut servicii unul altuia. Or, în astfel de cazuri, oamenii sînt înclinaţi să gîndească prea bine unii despre alţii şi mă tem că fiica dumitale poate să nu privească un vînător modest şi ignorant cu tot atîta bunăvoinţă ca tatăl ei.

— Bine, bine, Călăuză, singur nu te poţi aprecia, aşa că te rog să te încrezi cu totul în aprecierea mea. În primul rînd, ai experienţă, şi toate fetele au nevoie de asta şi nici o tînără prevăzătoare nu ar trece cu vederea o asemenea calitate. Apoi, nu eşti unul dintre fanfaronii care-i dau aere cînd intră într-un regiment şi faci parte dintre cei ce ştiu să-şi facă datoria, purtînd urmele îndeplinirii ei pe faţa şi trupul său. Dă-mi voie să-ţi spun că te-ai expus focului de treizeci sau patruzeci de ori, dacă ţinem socoteala de toate încăierările şi ambuscadele prin care ai trecut.

— Toate astea sînt adevărate, sergent, da, sînt adevărate, dar îţi asigură ele cîştigarea bunăvoinţei unei tinere femei cu inima delicată ?

— Cu timpul, o vei cîştiga. Experienţa pe cîmpul de bătaie este tot atît de bună în dragoste ca şi în război. De altfel, eşti un supus atît de cinstit şi loial al regelui, încît se poate lăuda cu tine, Domnul să-l binecuvînteze !

— S-ar putea să fie aşa, da, s-ar putea, dar mă tem că prea sînt din topor, prea bătrîn şi prea sălbatic, ca să mă potrivesc cu visul unei fete atît de tinere şi delicate ca Mabel, care nu e învăţată cu obiceiurile noastre din această sălbăticime şi poate priveşte aşezările omeneşti ca mai potrivite pentru năzuinţele şi firea ei.

— Astea sînt alte amăgiri, prietene, şi mă uimeşte faptul că nu ai vorbit de ele niciodată pînă acum.

— Fiindcă poate niciodată nu am ştiut cît de puţină valoare am, pînă cînd nu am întîlnit-o pe Mabel. Am călătorit cu unele femei tot atît de frumoase ca ea şi le-am călăuzit prin pădure, văzîndu-le în situaţii primejdioase şi în clipe de bucurie, dar îmi erau totdeauna cu mult superioare, ca să mă pot gîndi la ele altfel decît ca la nişte fiinţe slabe, pe care aveam îndatorirea să le protejez şi să le ajut. Acum situaţia este alta. Mabel şi cu mine ne aflăm aproape pe aceeaşi treaptă şi eu mă simt atras în jos de o greutate, care, biruindu-mă, îmi dă simţămîntul că sîntem foarte deosebiţi unul de altul. Aş vrea să am zece ani mai puţin, sergent, să arăt mai chipeş şi să am trăsături mai atrăgătoare, ca să plac unei fete tinere şi frumoase.

— Linişteşte-te, curajosul meu prieten, şi ai încredere în priceperea unui tată în ceea ce priveşte femeile. Mabel te şi iubeşte pe jumătate, iar cincisprezce zile de viaţă comună şi de amabilităţi reciproce printre insulele de acolo vor adăuga şi cealaltă jumătate. Fata aproape că mi-a şi spus-o în noaptea trecută.

— Să fie adevărat, sergent ? întrebă Călăuză, căruia, cu firea lui modestă şi blîndă nu-i venea să se vadă într-o lumină atît de favorabilă. Să fie adevărat ? Eu nu sînt decît un sărman vînător, şi Mabel, după cîte văd, e mai potrivită a fi soţia unui ofiţer. Crezi că o să se învoiască ea să renunţe la viaţa orăşenească, la mersul la biserică şi la vizite, ca să locuiască aici, în pădure, cu un om care nu e decît o călăuză şi un

vînător ? Nu va regreta ea pînă la urmă zilele din trecut şi faptul că nu şi-a ales un soţ mai bun ?

— Un soţ mai bun, Călăuză, ar fi greu de găsit — răspunse tatăl. În ceea ce priveşte obiceiurile orăşeneşti, se uită repede în libertatea pădurii, şi Mabel e destul de curajoasă ca să locuiască la graniţă. Eu nu m-am gîndit la această căsătorie, prietene, fără să chibzuiesc adînc asupra ei, întocmai ca un general înainte de începerea unei campanii. În primul rînd, socoteam să te înrolezi în regiment, ca să poţi să-mi iei locul cînd mă voi retrage, fapt care se va întîmpla mai curînd sau mai tîrziu. Dar, după mai îndelungă cugetare, mi s-a părut că nu eşti tocmai potrivit pentru slujba asta. Însă chiar dacă nu eşti un soldat în toate puterea cuvîntului, eşti un soldat în înţelesul cel mai bun al lui, şi ştiu că te bucuri de stima tuturor ofiţerilor din detaşament. Cît voi trăi eu, Mabel poate să locuiască la mine, şi tu vei avea întotdeauna un cămin cînd te vei întoarce din recunoaşteri şi marşuri.

— Toate astea ar fi foarte plăcute, sergent, dacă şi fata le-ar dori, dar, vai, nu cred că un om ca mine ar putea să placă ochilor ei frumoşi ! Dacă aş fi mai tînăr şi mai arătos, cum e, de pildă, Jasper Western, poate că aş avea sorţi de izbîndă. Da, într-adevăr poate c-aş avea sorţi de izbîndă.

— În ce-i priveşte pe Jasper Eau-douce şi pe toţi tinerii din fort — exclamă sergentul — uite, asta sînt ei — urmă el, însoţindu-şi cuvintele cu un pocnet al degetelor. Chiar dacă nu eşti într-adevăr un tînăr, pari tînăr. Da, da, nu încape îndoială că arăţi mai bine decît căpitanul cuterului *Scud*.

— Cum ? strigă Călăuză, privindu-şi interlocutorul cu îndoială, de parcă nu ar fi înţeles ce voia să spună.

— Spun că dacă nu eşti în realitate mai tînăr ca ani, arăţi mai călit şi mai viguros decît Jasper sau decît oricare dintre ei şi te vei păstra în următorii treizeci de ani mai bine decît toţi ceilalţi adunaţi laolaltă. O conştiinţă curată îţi va păstra tinereţea aproape toată viaţa.

— După cîte ştiu, Jasper are o conştiinţă tot atît de curată ca o oricărui tînăr, sergent, şi din punctul acesta de vedere îşi va păstra tinereţa ca orice alt tînăr din colonie.

Şi, la urma urmei, eşti prietenul meu — zise sergentul, strîngînd mîna lui Călăuză — prietenul meu încercat, cu jurămînt şi pentru totdeauna.

— Asta așa e, sergent, sîntem prieteni de aproape douăzeci de ani... înainte ca Mabel să se fi născut.

— Fără îndoială că sîntem prieteni încercați, dinainte de nașterea lui Mabel, dar răsfățata mea copilă nu va îndrăzni să refuze a se căsători cu un bărbat care a fost prieten cu tatăl ei înainte ca ea să fi văzut lumina zilei!

— Asta n-o putem ști, sergent. Nu, n-o putem ști. Orice om se simte atras de cel ce-i seamănă. Tinerii preferă tovărășia tinerilor, și bătrînii pe a bătrînilor.

— Dar nu cînd e vorba de femei, Călăuză. Nu-mi vine a crede că vreun bătrîn ar putea vreodată să se împotrivească unei căsătorii cu o femeie tînără. Și apoi, după cum am mai spus, ești respectat și prețuit de toți ofițerii din fort, și Mabel va fi măgulită să placă unui bărbat prețuit de toată lumea.

— Sper să nu am alți dușmani în afara indienilor Mingo — replică ghidul, gînditor, trecîndu-și mîna prin păr. M-am străduit mereu să merg pe calea cea dreaptă și să-mi fac prieteni, cu toate că asta nu-mi izbutește totdeauna.

— Și se poate spune că ești un foarte bun tovarăș, fiindcă și bătrînul Duncan de Lundie se simte bine în compania ta și petreceți uneori ore întregi împreună. Dintre toate călăuzele, în tine are cea mai mare încredere.

— Da, da, oameni mai mari în rang decît dînsul au călătorit zile întregi cu mine și am stat de vorbă cu ei de parcă le-aș fi fost frate. Dar, sergent, eu nu m-am lăudat niciodată cu tovărășia lor, fiindcă știu că viața în pădure îi aduce pe toți la același nivel, deși sînt departe de a fi egali cînd e vorba de viața din adunări omenești.

— Și ești cunoscut ca cel mai bun trăgător care a purtat vreodată o armă în această țară.

— Dacă Mabel ar putea să iubească un bărbat din cauza asta, ar fi într-adevăr cuminte să nu pierd nădejdea; totuși, sergent, uneori cred că-i datorez carabinei mele tot atît cît și iscusinței pe care o am. E fără doar și poate o carabină minunată, și un alt om, dacă ar fi a lui, ar putea înfăptui aceleași lucruri.

— Asta dovedește doar părerea pe care o ai despre tine însuți, Călăuză, dar am văzut adesea destui oameni greșind ținta cu arma ta, și tu reușești prea des și cu carabinele altora, încît asupra acestui punct nu sînt de părerea ta. Peste o zi sau două vom face o partidă de tir și-ți vei arăta îndemînarea

cu prilejul ăsta, Mabel își va face o părere dreaptă despre adevăratele tale merite.

— Dar ar fi ăsta un joc cinstit, sergent ? Toți știu că Ucigătoarea-de-cerbi arareori își greșește ținta, și se cuvine să organizăm o astfel de întrecere cînd cunoaștem prea bine rezultatul ?

— Ei bine, omule, văd că pînă la urmă o să fiu silit să fac eu curte fetei mele pentru tine. Pentru cineva care se găsește mereu în toiul încăierării, ești îndrăgostitul cel mai sfios din cîți am întîlnit vreodată. Nu uita că Mabel e rezultatul unui altoi îndrăznet și că va admira la un bărbat ceea ce mama sa a admirat înaintea ei.

Zicînd acestea, sergentul se ridică și plecă la treburile lui zilnice, fără să-și ceară scuze : intimitatea dintre el și Călăuză și întreaga atmosferă de garnizoană făcea ca această formalitate să nu-și mai aibă rostul.

Din conversația de mai sus desigur că cititorul și-a dat seama de unul din planurile făurite de sergentul Dunham, cînd o chemase pe fiica lui să vină la granița aceea. Deși nu se putuse bucura de mîngîierile și dezmierdările copilei, care i-ar fi făcut-o atît de dragă în cursul primilor ani ai văduviei sale, îi păstrase o afecțiune ce nu și-o manifestase îndestul față de ea. Obișnuit să comande și să se supună fără să pună întrebări sau să ceară sfatul altora în legătură cu temeinicia sarcinilor trasate, era pesemne prea înclinat să creadă că fiica lui se va căsători cu bărbatul ales de el, fiind totuși departe de gîndul de a o sili să se mărite împotriva voinței sale. Adevărul este că numai puțini oameni dintre cei ce-l cunoșteau foarte bine pe Călăuză nu erau impresionați de calitățile lui extraordinare. Mereu același, modest, credincios, deosebit de curajos și totuși prevăzător, întotdeauna gata cel dintîi să ia parte la orice acțiune dreaptă sau socotită cel puțin ca atare potrivit părerilor din vremea aceea, și neangajîndu-se niciodată în vreo acțiune condamnabilă care l-ar fi făcut să roșească de rușine, nu puteai să trăiești prea multă vreme la un loc cu un astfel de om ; era, în felul său, ciudat, ca un prototip a ceea ce trebuie să fi fost Adam înainte de a se fi prăbușit, fără îndoială nu fără a fi păcătuit, ca să nu-l respecți și să nu-l admiri pentru calități ce-l înălțau mai presus de situația lui socială. Atrag atenția asupra faptului că nici un ofițer nu trecea pe lîngă el fără să-l salute ca și cum ar fi fost egalul său, și orice inferior vor-

bea cu dînsul cu încrederea şi libertatea unui camarad. Trăsătura cea mai uimitoare a acestui om era indiferenţa totală cu care privea toate distincţiile ce nu depindeau de meritul personal. Se purta respectuos cu superiorii din obişnuinţă, dar fusese văzut adesea corectîndu-le greşelile şi condamnîndu-le viciile cu o lipsă de teamă care dovedea cîtă însemnătate dădea el lucrurilor esenţiale, şi asta cu un discernămînt înnăscut care părea să se dovedească superior celui dobîndit prin educaţie. Pe scurt, cel ce n-ar fi crezut că omul e în stare să deosebească binele de rău fără ajutorul educaţiei ar fi fost zguduit în credinţa lui de caracterul acestui locuitor extraordinar de la graniţă. Simţămintele sale păreau să aibă prospeţimea şi structura pădurii în care-şi petrecuse o mare parte a vieţii şi nici un pedant nu ar fi putut să facă o deosebire mai limpede între drept şi nedrept. Totuşi, nu era lipsit de prejudecăţi, care, deşi erau puţine şi caracteristice firii şi obiceiurilor lui, aveau rădăcini atît de adînci, încît formau aproape o a doua natură. Dar trăsătura cea mai izbitoare a structurii morale a lui Călăuză era simţul minunat şi infailibil al dreptăţii. Această nobilă trăsătură (şi fără ea nici un om nu poate fi într-adevăr mare, iar cu ea orice om nu poate fi altfel decît respectabil) îi înrîurea probabil pe nesimţite pe toţi cei care întreţineau legături cu el ; fiindcă se ştia că soldaţi dintre cei mai răi din garnizoană se întorseseră din expediţii petrecute în tovărăşia lui influenţaţi într-atît de înaltele sale calităţi, încît îşi îndulceau limbajul grosolan, dovedind astfel că exemplul lui le fusese de folos. Şi după cum era de aşteptat, fidelitatea sa era ca o stîncă neclintită. Trădarea intra, după părerea lui, în categoria lucrurilor de neconceput, el nu se retrăgea decît arareori din faţa duşmanului şi nu-i trecuse niciodată prin minte să-şi părăsească prietenii. Simpatiile unui om cu o astfel de fire se îndreptau desigur spre cei cu o structură sufletească asemănătoare. Prietenii şi tovarăşii săi, deşi erau mai mult sau mai puţin aleşi datorită întîmplării, se bucurau în general de calităţi morale superioare, mulţumită unui simţ discriminatoriu instinctiv, ce-l făcea probabil să se apropie fără voia lui mai mult de oameni, care, prin caracterul lor, puteau să corespundă cît mai bine simţămintelor sale de prietenie. Pe scurt, cineva obişnuit să-şi studieze semenii ar spune despre Călăuză că e prototipul omului drept şi cinstit, care nu se lasă ispitit de dorinţe nesăbuite şi ambiţioase, înclinînd să se supună simţămintelor sale

născute din măreția solitară în mijlocul căreia trăia și a naturii ce-l înnobila — fără să se lase abătut din drumul său de nici o influență ce duce la abuzuri în lumea civilizată și fără să uite vreodată de existența Celui atotputernic, al cărui spirit își găsește lăcaș atît prin pustietăți, cît și prin orașe.

Acesta era omul pe care sergentul Dunham îl alesese ca soț pentru Mabel. Făcînd această alegere, poate că nu se lăsase călăuzit numai de ideea clară și judicioasă a meritelor individului, ci și de afecțiunea pe care o avea pentru el ; totuși, oricine-l cunoștea pe Călăuză atît de bine ca sergentul, îi acorda cinstitului ghid o înaltă prețuire din cauza acestor virtuți reale. La faptul că fiica sa ar putea avea motive binecuvîntate să nu-l ia de bărbat, bătrînul soldat nu se gîndise, întrezărind în schimb, pe de altă parte, multe foloase pentru sine într-un viitor îndepărtat, legat de zilele bătrîneții și apusului vieții sale petrecute printre nepoți, pe care i-ar iubi tot atît ca și pe părinții lor. El îi făcuse propunerea mai întîi prietenului său, care-l ascultase bucuros și, după cum descoperise cu plăcere, acesta își arătase dorința să vadă înfăptuite aceste planuri, dar o dorință înăbușită oarecum de îndoielile și temerile născute din modesta neîncredere față de sine însuși.

CAPITOLUL X

Și să nu credeți că mi-i drag, măcar că-l pomenesc ;
Nu-i altceva decît un mofturos : — însă cu grai frumos.
Dar ce nevoie am de vorbe goale ?

Se scurse o săptămînă de viață obișnuită a garnizoanei. Mabel se acomoda treptat cu o situație care i se păruse în primul moment nu numai nouă, dar și plictisitoare ; iar ofițerii și soldații — familiarizați încetul cu încetul cu prezența unei tinere și frumoase fete cu aerul și înfățișarea pline de

noblețea modestă căpătată în familia protectoarei sale — o oboseau prin admirația lor prost ascunsă, dar o încîntau cu respectul pe care îl arătau tatălui ei sergentul. În realitate, însă, se bucura de atenția lor mai mult mulțumită comportării sale modeste dar plină de vioiciune decît considerației cuvenite valorosului sergent.

Într-o pădure sau în împrejurări care-ți provoacă o neobișnuită emoție, cunoștințele se fac repede. Într-o săptămînă petrecută la fortul Oswego, Mabel a avut destul timp să-și dea seama cu cine putea să aibă legături apropiate și pe cine trebuia să evite. Poziția oarecum neutră a tatălui ei, care nu era ofițer, dar care avea un grad mai mare decît al unui soldat obișnuit, o îndepărta de două importante categorii de militari, micșorînd numărul celor pe care era obligată să-i cunoască și ușurîndu-i oarecum alegerea. Descoperi totuși numaidecît că și printre cei ce puteau aspira la un loc la masa comandantului erau unii gata să uite gradul inferior al sergentului pentru noutatea unei talii bine făcute și a unei figuri drăguțe și atrăgătoare — și la sfîrșitul primelor două-trei zile, avea admiratori chiar și printre ofițeri. Mai ales ofițerul de intendență, un soldat de vîrstă mijlocie, care gustase mai mult decît o dată din dulceața căsătoriei, dar acum era văduv, părea vădit dispus să adîncească mai mult intimitatea sa cu sergentul, mai ales că obligațiile lor îi făceau să lucreze adesea împreună. Cei mai tineri dintre camarazii săi nu au putut să nu observe că acest ofițer metodic — un scoțian cu numele de Muir — făcea acum la cvartirul subalternului său mai multe vizite decît înainte. Însă un zîmbet sau o glumă pe seama „fetei sergentului" era tot ce-și îngăduiau, deși Mabel Dunham ajunsese curînd o formulă de închinat paharul, pe care aspirantul sau chiar locotenentul nu șovăiau s-o propună.

La sfîrșitul săptămînii, după apelul de seară, Duncan de Lundie trimise după sergentul Dunham, ca să stea de vorbă cu el într-o chestiune despre care lăsase să se înțeleagă că ar fi de natură personală. Bătrînul maior veteran locuia într-o căsuță mobilă care, fiind construită pe roți, putea fi deplasată după plac într-o parte sau alta a fortului; acum, ea se afla chiar în centrul fortului și acolo îl găsi subalternul său, care se prezentă fără nici o întîrziere și fără să facă anti-

cameră. Din cauză că între locuinţele repartizate ofiţerilor şi acelea ale soldaţilor era o deosebire prea mică, primii bucurîndu-se doar de un spaţiu ceva mai mare, Mabel şi tatăl ei locuiau în condiţii aproape asemănătoare, dacă nu chiar identice ca şi comandantul fortului.

— Intră, sergent, intră, bunul meu prieten — zise bătrînul Lundie cu afecţiune, deoarece subalternul său se oprise într-o poziţie respectuoasă în uşa camerei gen bibliotecă şi dormitor, în care fusese introdus — intră şi ia loc pe scaunul acela. Am trimis după dumneata ca să discut în seara asta altceva decît despre apel şi matricola militară. Sîntem camarazi de mulţi ani şi un timp atît de lung atîrnă greu în balanţă chiar cînd e vorba de un maior şi subalternul său, de un scoţian şi un iancheu. Stai jos, omule, şi simte-te în largul dumitale. Azi a fost o zi frumoasă, nu-i aşa, sergent ?

— A fost într-adevăr, domnule maior — răspunse celălalt, care, deşi se supuse ordinului de a se aşeza, avea prea multă experienţă ca să nu păstreze în atitudinea sa respectul cuvenit. E, fără doar şi poate, o zi minunată, domnule, şi ne putem aştepta şi la altele asemănătoare în acest anotimp.

— Asta doresc şi eu din toată inima. Recoltele se prezintă bine, ceea ce dovedeşte că ostaşii regimentului 55 sînt tot atît de buni fermieri ca şi soldaţi. Niciodată nu am văzut în Scoţia cartofi mai frumoşi decît cei pe care-i vom avea probabil din noua noastră recoltă.

— Cartofii făgăduiesc o recoltă bună, domnule maior, şi din punctul ăsta de vedere vom petrece o iarnă mai plăcută decît cea din anul trecut.

— Viaţa e plină de progres, sergent, în privinţa confortului şi a nevoii pe care o simţim pentru el. Noi îmbătrînim şi începem să ne gîndim că e timpul să ne retragem şi să ne aşezăm undeva la odihnă pentru restul zilelor noastre. Eu simt că vremea activităţii mele se apropie de sfîrşit.

— Regele, Dumnezeu să-l binecuvînteze, mai are încă multe servicii de aşteptat de la dumneavoastră.

— Tot ce se poate, sergent Dunham, în special dacă ar avea disponibil un loc de locotenent-colonel.

— Regimentul 55 ar fi onorat dacă i s ar da gradul acesta lui Duncan de Lundie, domnule.

— Şi Duncan de Lundie ar fi onorat în ziua în care l-ar primi. Dar, sergent, dacă n-ai avut niciodată gradul de locotenent-colonel, ai avut o bună soţie, şi după cinstea conferită de gradul acesta, este lucrul imediat următor care-l poate face pe un om fericit.

— Am fost căsătorit, domnule maior Duncan, dar de multă vreme n-am rămas decît cu dragostea pentru maiestatea sa şi cu datoria mea.

— Cum, omule, nu ţi-a rămas nici măcar iubirea pentru vioaia dumitale fiică, tînără, cu mădulare rotunde, cu obrăjorii îmbujoraţi, pe care am văzut-o în fort în ultimele zile ? Se poate, sergent ? Cît sînt de bătrîn şi tot simt că aş fi în stare să mă îndrăgostesc de codana asta micuţă şi să las dracului gradul de locotenent-colonel.

— Noi ştim cu toţii unde se află inima maiorului Duncan ; ea e în Scoţia, unde o doamnă frumoasă este gata să-l facă fericit, de îndată ce simţul datoriei îi va îngădui să se întoarcă acolo.

— Ah, speranţa este totdeauna o posibilitate îndepărtată, sergent — replică superiorul lui cu o umbră de melancolie pe chipul său aspru — iar frumoasa Scoţie e o ţară care se află tare departe de noi ! Ei bine, dacă aici ne lipsesc mîncărurile noastre de zarzavat şi terciul de ovăz, ne bucurăm în schimb din belşug de vînat şi de somoni tot atît de mulţi ca la Berwick-upon-Tweed. E adevărat, sergent, că oamenii se plîng de cîtva timp că s-au săturat de vînat şi de porumbei ?

— În ultimele săptămîni, nu, domnule maior, fiindcă nici cerbii, nici păsările nu sînt atît de multe în acest anotimp. Au început a se plînge doar de somoni, dar nădăjduiesc să treacă vara fără neplăceri serioase în privinţa alimentelor. E adevărat că scoţienii din garnizoană vorbesc cam deschis despre dorinţa lor de a mînca terci de ovăz şi cîrtesc uneori împotriva pîinii noastre de grîu.

— Ah, aşa-i firea omenească, sergent ; firea scoţiană pură şi nealterată ! O prăjitură, omule, ca să spun adevărul, înseamnă o delicatesă de preţ şi simt şi eu de multe ori nevoia să mănînc o bucăţică.

— Dacă dorinţa asta se transformă în ceva supărător, domnule maior... mă gîndesc la soldaţi, domnule, fiindcă nu

mi-ar trece niciodată prin minte să mă exprim cu atît de puțin respect despre dumneavoastră... dacă, zic, acești oameni ar începe să regrete și mai mult alimentele lor obișnuite, v-aș ruga cu umilință să se importe ceva făină de ovăz sau să pregătim ceva asemănător pentru ei chiar aici, ceea ce nădăjduiesc că le va închide gura. O cantitate mică ar fi îndestulătoare, domnule maior.

— Ești un șugubăț, sergent, dar nu jur că n-ai avea dreptate. Însă, la urma urmei, sînt în lumea asta lucruri care fac mai mare plăcere decît făina de ovăz. Dumneata, de pildă, Dunham, ai o fiică foarte plăcută la vedere.

— Fata seamănă leit cu maică-sa, domnule maior, și poate trece orice examen în această privință — zise sergentul, cu mîndrie. Nici una, nici alta nu au fost crescute cu ceva mai bun decît cu făină americană de calitate superioară. Da, da, fata poate trece orice examen, domnule.

— De asta sînt și eu sigur. Ei bine, acum voi ajunge unde trebuie, omule, și-mi voi aduce corpul de rezervă pe linia de bătaie. Davy Muir, ofițerul cu intendență, ar vrea s-o ia de nevastă pe fiica dumitale și m-a rugat să discut eu cu dumneata această problemă, de teamă să nu-și compromită demnitatea, și pot adăuga că jumătate din tinerii noștri ofițeri închină paharele în sănătatea ei și vorbesc de dînsa de dimineață pînă seara.

— E prea mare onoare pentru ea, domnule — răspunse tatăl, rece — dar cred că domnii ofițeri vor găsi curînd un subiect mai potrivit de conversație. Eu sper ca peste cîteva săptămîni fata mea să ia de bărbat un om cinstit, domnule.

— Da, Davy este un om cinstit și cred că e mai mult decît se poate spune despre toți ofițerii de intendență, sergent — răspunse Lundie, cu un zîmbet ușor. Ei bine, să-i transmit atunci acestui tînăr rănit de săgeata lui Cupidon că problema este ca și rezolvată ?

— Vă mulțumesc pentru cinstea ce mi-o faceți, dar Mabel e făgăduită altuia.

— Ei, drăcie ! Cum e cu putință ? Vestea asta îi va surprinde pe toți, deși, ca să fiu sincer, nu-mi pare rău c-o aud, sergent, fiindcă-ți mărturisesc că nu sînt partizanul unor căsătorii nepotrivite.

— Cred, domnule maior, că nu ați vrea de loc ca fiica mea să ajungă soția unui ofițer. Dacă va ajunge pe aceeași

treaptă ca şi mama ei, asta ar mulţumi pe orice tînără fată înţeleaptă.

— Şi-mi dai voie să te întreb, sergent, cine este fericitul pe care vrei să-l alegi ca ginere ?

— Călăuză, domnule maior.

— Călăuză ?

— Da, chiar el, şi spunîndu-i numele, dezvălui şi întreaga lui faimă. Nimeni nu este mai binecunoscut pe graniţa noastră ca prietenul acesta al meu, cinstit, curajos şi credincios.

— Nimic mai adevărat. Dar, la urma urmei, să fie el omul care poate face fericită o fată de douăzeci de ani ?

— De ce nu, domnule maior ? El este în culmea capacităţilor sale. Nu se află un alt cercetaş sau o altă călăuză ataşată armatei care să se bucure măcar pe jumătate de reputaţia lui şi nici unul nu ajută armata măcar pe jumătate ca el.

— Foarte adevărat, sergent, dar faima unui cercetaş să fie ea singurul lucru care poate cuceri imaginaţia unei fete ?

— Dacă ar fi să vorbim despre fanteziile fetelor, domnule, după modesta mea părere, ar fi ca şi cum am vorbi despre judecata unui recrut. Şi dacă am lua de îndreptar mişcările unei grupe slabe, nu am izbuti niciodată să punem în linie un batalion, domnule maior Duncan.

— Dar fiica dumitale nu are nici o slăbiciune şi cred că nici în vechea Anglie nu ai găsi o fată mai drăguţă de categoria ei. Dar e ea, în privinţa asta, de aceeaşi părere cu dumneata ? Deşi ar trebui să presupun că este, dacă spui că e promisă.

— Nu, pînă acum nu am discutat cu ea despre asta, domnule maior, dar din cîteva mici amănunte, pe care aş putea să vi le citez, socot că-şi va da consimţămîntul.

— Şi care sînt aceste amănunte, sergent ? întrebă maiorul, chestiunea aceasta începînd să-l intereseze mai mult decît înainte. Mărturisesc că sînt destul de curios să aflu ceva despre felul de a gîndi al unei femei, fiindcă, după cum ştii, eu sînt celibatar.

— Ei bine, domnule maior, cînd îi vorbesc fiicei mele despre Călăuză, mă priveşte drept în ochi şi e absolut de acord cu bunele mele păreri despre el, şi asta atît de sincer şi deschis, de parcă s-ar şi socoti soţia lui.

— Hm ! Şi crezi, Dunham, că aceste semne sînt dovezi sigure ale simţămintelor fiicei dumitale ?

— Fără îndoială, domnule maior, fiindcă m-au impresionat prin spontaneitatea lor. Dacă dau de un om, domnule, care mă privește drept în față cînd își laudă ofițerul, fiindcă, fie-mi cu iertare, soldații înclină uneori să-și critice superiorii, dacă dau, zic, de un om care mă privește drept în ochi cînd își laudă căpitanul, îmi spun totdeauna că acel băiat este cinstit și știe ce spune.

— Oare nu este o diferență prea mare de vîrstă între presupusul ginere și gingașa lui mireasă, sergent ?

— E drept, domnule, Călăuză se apropie de patruzeci de ani și Mabel se va bucura de fericirea unei tinere femei care are siguranța de a-și petrece viața lîngă un om cu experiență. Și eu aveam tot patruzeci de ani cînd m-am căsătorit cu mama ei.

— Dar este gata fiica dumitale să admire jacheta verde, de vînătoare, pe care o poartă merituosul nostru Călăuză, tot atît de mult ca boneta din piele de vulpe și ca uniforma elegantă a unuia din regimentul 55 ?

— Poate că nu, domnule, și în cazul acesta va avea meritul abnegației care o face întotdeauna pe o tînără femeie să fie mai înțeleaptă și mai prevăzătoare.

— Și nu te temi că ar putea rămîne văduvă încă destul de tînără ? Aflîndu-se mereu printre jivine și indienii și mai sălbatici decît ele, se poate spune că viața lui Călăuză e în orice clipă în primejdie.

— Fiecare glonț își are ținta sa, Lundie (așa-i plăcea maiorului să fie numit în momentele sale de condescendență și cînd nu discuta probleme militare) și nici un om din regimentul 55 nu se poate socoti la adăpost de primejdiile unei morți neașteptate. În privința asta, Mabel nu ar cîștiga nimic printr-o schimbare. În afară de aceasta, domnule, dacă-mi îngăduiți să vorbesc deschis, mă îndoiesc că prietenul meu Călăuză ar putea să moară în luptă sau din pricina unor întîmplări neașteptate din pădure.

— Și de ce crezi asta, sergent ? îl întrebă maiorul, uitîndu-se la subalternul său cu un fel de respect pe care un scoțian de pe vremea aceea era mai înclinat decît cei de astăzi să-l atribuie lucrurilor misterioase. Este soldat, deci expus primejdiei ca orice soldat, ba poate chiar și mai mult ; și dacă nu e nimeni care să-l ajute, de ce să scape el mai ușor decît alții ?

— Eu nu cred, domnule maior, că norocul devotatului Călăuză de a scăpa teafăr e mai mare decît al altora, însă el nu va muri niciodată de un glonț de carabină. L-am văzut atît de des mînuind carabina, cu atîta sînge rece, ca pe un ciomag de păstor, în timp ce gloanțele îi șuierau pe la ureche, și în împrejurări atît de neobișnuite, încît nu cred că providența vrea ca el să sfîrșească astfel. Totuși, nimeni de pe domeniile maiestății sale nu este mai demn de o astfel de moarte glorioasă ca el.

— Asta nu se poate ști niciodată, sergent, răspunse Lundie, cu un aer grav și gînditor — și cu cît vorbim mai puțin despre lucrul acesta, e cu atît mai bine. Dar fiica dumitale, Mabel mi se pare că o cheamă, va fi ea dispusă oare să ia de soț pe cineva care este la urma urmei mai mult o anexă a armatei decît un om din cadrele ei? Călăuză nu are nici o speranță de a fi înaintat în grad.

— El se și găsește în fruntea celor ce au aceeași îndeletnicire, domnule maior. De altfel, Mabel a și luat o hotărîre în această privință, și deoarece domnia-voastră a avut bunătatea să vorbească despre domnul Muir, nădăjduiesc că veți fi destul de binevoitor să-i spuneți că fata trebuie privită ca fiind încredințată, pe viață, altuia.

— Bine, bine, asta e treaba dumitale. Și acum, sergent Dunham!

— Domnule maior — zise celălalt, ridicîndu-se și salutînd milităreste.

— Ți-am spus că am hotărît ca pentru luna următoare să te trimit la O-mie-de-insule. Toți vechii subofițeri trec pe rînd să-și facă datoria în acel sector, cel puțin cei în care am încredere, și a venit, în sfîrșit, rîndul dumitale. E adevărat, locotenentul Muir pretinde că e dreptul lui, în calitate de ofițer de intendență, să fie comandantul acestui detașament, dar mie nu-mi place să revin asupra unei hotărîri luate. Oamenii au fost aleși?

— Totul este gata, domnule maior, oamenii sînt aleși și am aflat că barca sosită noaptea trecută a adus un mesaj, arătînd că detașamentul de la punctul acela așteaptă să fie schimbat.

— Așa este, și trebuie să ridicați pînzele mîine după-amiază sau mîine noapte. Poate că cel mai bun lucru ar fi să navigați în timpul nopții.

— Așa crede și Jasper, domnule maior Duncan, și pe nimeni nu ne putem bizui mai bine într-o asemenea expediție decît pe tînărul Jasper Western.

— Tînărul Jasper Eau-douce ! zise Lundie, cu un zîmbet ușor în colțul gurii de obicei severe. Va pleca și băiatul acela cu voi, sergent ?

— Rog pe domnia-voastră să-și amintească faptul că ambarcațiunea *Scud* nu părăsește niciodată portul fără el.

— Da, ai dreptate, dar orice regulă are excepțiile ei ; oare nu am văzut și un marinar în fort în ultimele zile ?

— Într-adevăr, domnule maior, este meșterul Cap, cumnatul meu, care a însoțit-o pe fiica mea pînă aici.

— Și de ce n-am lăsa de data asta cuterul *Scud* sub comanda lui și nu ar rămîne Jasper aici ? Cumnatul dumitale va fi poate încîntat de varietatea unei croaziere pe apă dulce și te vei mai bucura și de tovărășia lui.

— Mă gîndeam să vă cer aprobarea să-l iau cu mine, dar va merge ca voluntar. Jasper este un băiat prea curajos ca să i se ia comanda fără motiv, domnule maior, și mă tem că cumnatul meu Cap disprețuiește prea mult apa dulce, pentru a i se încredința o misiune în aceste condiții.

— Ai dreptate, sergent, și las totul la aprecierea dumitale. Gîndindu-mă mai bine, îmi dau seama că Eau-douce trebuie să rămînă la postul lui. Vrei să-l iei și pe Călăuză cu voi ?

— Dacă domnia-voastră îmi dă încuviințarea. Va fi destulă treabă pentru amîndouă călăuzele, atît pentru alb, cît și pentru indianul piele-roșie.

— Cred că ai dreptate. Prea bine, sergent, îți doresc noroc în acțiunea asta și nu uita că la terminarea misiunii dumitale postul trebuie distrus și părăsit. Pînă atunci, el sau ne va aduce foloasele scontate, sau se va dovedi că nu ne e de nici un ajutor, fiind o poziție prea primejdioasă pentru a fi păstrată fără să avem nevoie de ea. Poți pleca.

Sergentul Dunham salută milităreste, făcu stînga-mprejur, ca și cum călcîiele lui ar fi fost pe pivoți, și tocmai se pregătea să tragă ușa după el, cînd comandantul îl strigă :

— Uitasem, sergent, tinerii ofițeri m-au rugat să organizez o partidă de tir și am ales ziua de mîine pentru asta. Oricine poate lua parte la concurs, și premiile sînt următoarele : un corn pentru praf de pușcă, cu încrustații de argint, un bidon de piele — citi maiorul de pe o bucată de hîrtie —

și, după cîte văd din lista asta, o glugă de damă, de mătase. Ultimul premiu îi va îngădui învingătorului să-și dovedească galanteria, oferindu-l aceleia pe care o iubește.

— Este un lucru foarte plăcut, domnule maior, mai ales pentru învingător. Are voie și Călăuza să ia parte la întrecere?

— Nu văd de ce n-ar lua, dacă vrea. Dar am băgat de seamă că de la un timp nu ia parte la nici un astfel de concurs, probabil fiindcă știe că are o îndemînare fără egal.

— Aveți dreptate, domnule maior. Acest om cinstit știe că în partea asta de graniță nu se poate măsura nimeni cu el și nu vrea să strice plăcerea altora. În orice caz, cred că ne putem bizui pe delicatețea lui, domnule, și poate că ar fi mai bine să-l lăsăm să hotărască singur.

— Așa vom face în cazul ăsta, sergent. Să așteptăm să vedem dacă va rămîne la înălțimea faimei sale și de data asta. Bună seara, Dunham.

Sergentul se retrase, lăsîndu-l pe Duncan de Lundie cu gîndurile lui. Faptul că acestea nu erau totdeauna neplăcute îl dovedea zîmbetul ce apărea uneori pe chipul său, de obicei sever și marțial, deși de cele mai multe ori precumpăneau sobrietatea și gravitatea lui obișnuite. Cam după vreo jumătate de oră se auzi o bătaie în ușă, urmată de răspunsul „intră", și înăuntru pătrunse un ofițer de vîrstă mijlocie, îmbrăcat cu o uniformă nu atît de îngrijită cum s-ar fi cuvenit rangului său, și pe care maiorul îl salută, spunîndu-i „domnule Muir".

— Am venit, domnule, așa cum mi-ați îngăduit, să aflu care-mi este norocul — zise ofițerul de intendență cu un puternic accent scoțian, după ce trase scaunul care-i fusese arătat și se așeză. Ca să vă spun adevărul, fata aceasta face tot atîtea ravagii în garnizoană ca cele făcute de francezi în fața localității Ty; niciodată n-am văzut o derută atît de mare într-un timp atît de scurt.

— Doar nu vrei să mă convingi, Davy, că într-o inimă tînără și neatinsă ca a ta s-a aprins numai într-o săptămînă o flacără atît de puternică! Pe legea mea, asta ar fi mai rău chiar și decît ce ți s-a întîmplat în Scoția, cînd se spunea că te mistuia un foc atît de puternic, încît îți găurise trupul și, prin gaură, toate fetele puteau să vadă cît de valoros era combustibilul aprins.

— Sînteți un om foarte glumeț, domnule maior, ca și tatăl și mama dumneavoastră, care nu și-ar fi pierdut felul acesta

de a fi nici dacă dușmanul ar fi pătruns în tabără. Nu cred că e cine știe ce lucru deosebit cînd tinerii își urmează drumul dorințelor și al înclinațiilor lor.

— Dar și dumneata ai urmat atît de des drumul dorințelor, Davy, încît credeam că acum nu te mai ispitește ceva nou. Dacă ținem seama și de povestea dumitale de dragoste din Scoția, de pe cînd erai flăcău, înseamnă că pînă acum te-ai căsătorit de patru ori.

— Numai de trei ori, domnule maior, de aceea nădăjduiesc că-mi voi lua a patra soție. Nu mi-am împlinit încă numărul ; nu, numai de trei ori...

— Asta, Davy, pentru că nu ai socotit și prima poveste de dragoste amintită de mine, care nu te-a dus în fața altarului.

— Și de ce-aș socoti-o, domnule maior ? S-a constatat de tribunal că n-a fost vorba de o căsătorie, și mai e nevoie de o altă dovadă pentru un bărbat ? Femeia aceea a profitat de o anumită înclinare amoroasă, care poate constituie o slăbiciune a firii mele, pentru a mă prinde într-o legătură extraconjugală.

— Dacă-mi amintesc bine, Muir, se spunea pe vremea aceea că situația putea fi privită din două puncte de vedere.

— Orice fapt are două laturi diferite, scumpe domnule maior, și am cunoscut unele care aveau și trei. Dar sărmana femeie a decedat și, la urma urmei, legătura mea cu ea a rămas fără urmări. Apoi am avut un mare nenoroc cu a doua mea soție, spun *a doua*, domnule maior, din respect pentru dumneavoastră și pornind de la falsa premiză că ar fi existat o primă căsătorie, dar fie că a fost prima sau a doua, am avut un mare nenoroc cu Jannie Graham, care a murit în cursul primilor ani ai unirii noastre, fără să-mi fi făcut nici un copil. Cred că dacă Jannie ar fi supraviețuit, nu m-aș mai fi gîndit niciodată să-mi iau altă nevastă.

— Dar, deoarece a murit, te-ai căsătorit de două ori după moartea ei, și acum vrei să te însori a treia oară.

— Adevărul nu poate fi tăgăduit niciodată, domnule maior, și sînt gata oricînd să-l recunosc. Dar am impresia, Lundie, că sînteți cam trist în această seară atît de frumoasă.

— Nu, Muir, nu sînt la drept vorbind trist, ci puțin gînditor, o mărturisesc. Mă gîndeam la zilele tinereții mele, cînd eu, fiul unui nobil, și tu, fiul unui preot, cutreieram împreună

dealurile noastre din Scoția ca niște băieți fericiți, lipsiți de griji, fără să ne preocupe viitorul. Și-apoi, mi-au răsărit în minte unele gînduri, întrucîtva penibile în ceea ce privește viitorul, ținînd seama de cum s-a desfășurat trecutul meu.

— Cred, Lundie, că nu aveți a vă plînge de soartă. Sînteți maior, și dacă scrisorile sosite spun adevărul, veți fi curînd locotenent-colonel, pe cînd eu nu sînt decît cu un grad mai mare decît pe vremea cînd preacinstitul meu părinte mi-a încredințat brevetul de ofițer; am rămas un biet ofițer de intendență.

— Dar cele patru soții?

— Trei, Lundie, numai trei recunoscute ca legale chiar și de legile sacre și liberale ale țării noastre.

— Ei bine, să zicem că n-au fost decît trei. Dar tu, Davy — urmă Duncan, adoptînd pe nesimțite dialectul scoțian din tinerețea lor, cum se întîmplă cu scoțienii cu o înaltă educație cînd discută un subiect la care țin din inimă — știi cît de îndelung timp a trecut de cînd mi-am făcut alegerea și cu cîtă nerăbdare am așteptat, plin de speranță dar și de neliniște, ora fericită cînd voi putea-o numi soție pe femeia iubită de atîta vreme, în timp ce tu, fără avere, fără un nume sonor, fără origine socială sau alt merit... vreau să spun, fără vreun merit deosebit...

— Nu, nu vorbiți așa, Lundie, familia Muir are sînge nobil în vinele ei.

— Bine, atunci nimic altceva decît o origine socială bună, te-ai căsătorit, totuși, de patru ori.

— Am mai spus doar... numai de trei ori, Lundie! Dacă repetați mereu „de patru ori", nu faceți decît să dăunați vechii noastre prietenii.

— Numără-le cum îți place, Davy, oricum vei ajunge la o cifră mai mare decît aceea la care aveai dreptul. Noi doi am dus vieți foarte deosebite, cel puțin din punctul de vedere al căsătoriei; asta trebuie s-o recunoști și tu, vechiul meu prieten.

— Și care din noi doi e mai cîștigat, dacă e să vorbim deschis, ca pe vremea cînd eram copii?

— Nu, n-am nimic de ascuns. Zilele mele s-au scurs într-o așteptare plină de nădejde, în timp ce viața ta s-a scurs...

— ...fără ca să mi se împlinească nădejdea, pe cinstea mea, domnule maior — îl întrerupse intendantul. Fiecare nouă

experiență mi-a dat speranța că voi izbuti mai bine, dar se pare că omul se naște pentru dezamăgiri ! Ah, totul e plin de deșertăciune în lumea asta, Lundie, și nicăieri nu e o deșertăciune mai mare decît într-o căsătorie !

— Cu toate astea, ești gata să-ți bagi din nou gîtul în laț pentru a cincea oară, nu-i așa ?

— Țin să precizez că ar fi numai a patra oară, maior Duncan — zise ofițerul de intendență cu însuflețire, apoi adăugă deodată cu entuziasmul unui tînăr : Dar Mabel Dunhan este o *rara avis !* Codanele noastre din Scoția sînt frumoase și plăcute, însă trebuie să recunoști că fetele astea din colonii le întrec în frumusețe.

— Ai face bine să-ți aduci aminte de brevetul tău de ofițer și de originea ta socială, Davy. Cred că toate cele patru soții...

— Aș dori, scumpul meu Lundie, să fiți mai precis în calculele aritmetice... trei ori unu fac trei.

— Ei bine, cred că toate trei erau de neam destul de bun.

— Asta e adevărat, domnule maior. Trei fiind de familie bună, erau căsătorii potrivite.

— Dar a patra, fiind fiica grădinarului tatălui meu, fără îndoială că e vorba de o legătură nepotrivită. Și acum, nu te temi că, luînd-o de soție pe fiica unui subofițer din unitatea ta, ți-ai pierde prestigiul tău din cadrul regimentului ?

— Tocmai asta a fost slăbiciunea vieții mele, maior Duncan, că m-am căsătorit totdeauna fără să mă gîndesc la consecințe. Fiecare om are păcatul lui și mă tem că tocmai căsătoria e păcatul meu. Dar acum, după ce am discutat despre ceea ce s-ar putea numi principiile de bază ale unei căsătorii, vă întreb dacă mi-ați făcut serviciul să vorbiți sergentului despre această problemă nu prea importantă.

— I-am vorbit, Davy, și-mi pare rău pentru speranțele tale să-ți spun că nu văd prea multe șanse de reușită.

— Să nu reușesc ? Un ofițer și unde mai pui, ofițer de intendență, să nu reușească a dobîndi mîna fiicei unui sergent ?

— Este tocmai ceea ce vreau să spun, Davy.

— Și de ce, mă rog, Lundie ? Vreți să aveți bunătatea să-mi răspundeți la întrebarea asta ?

— Fata e promisă. Angajamentul a fost făcut, mîna a fost acordată, și credința a fost jurată. Nu ! Să mă spînzuri dacă cred o iotă din toate astea, dar e promisă.

— Ei bine, mărturisesc că ăsta e un obstacol, Lundie, deşi nu prea însemnat, dacă inima fetei este liberă.

— Şi eu cred că inima ei e liberă, fiindcă presupusul soţ pare să fie ales de tată mai curînd decît de fată.

— Şi cine poate fi acest soţ ? întrebă intendantul, care privea întreaga chestiune cu filozofia şi calmul dobîndite prin experienţă. Nu-mi vine în minte nici un pretendent convenabil care ar putea să-mi bareze drumul.

— Nu, tu eşti singurul pretendent convenabil pe această graniţă, Davy. Dar fericitul om este Călăuză.

— Călăuză, maior Duncan ? !

— Nici mai mult, nici mai puţin, Davy Muir. Călăuză este omul acela. Dar pentru a-ţi alina puţin gelozia, trebuie să-ţi spun că, cel puţin după părerea mea, e vorba de o căsătorie plănuită mai degrabă de tată decît din dorinţa fetei.

— La asta mă gîndeam şi eu — exclamă ofiţerul, respirînd adînc, ca omul care se simte uşurat. Potrivit experienţei mele în legătură cu firea omenească, mi se pare cu neputinţă...

— Este vorba de experienţa ta în legătură cu firea femeiască, Davy.

— Vă place să glumiţi, Lundie, indiferent pe seama cui ! Dar sînt convins că ar fi imposibil să mă înşel în privinţa preferinţelor acestei tinere fete, despre care pot afirma cu tărie că ţintesc mult mai sus decît Călăuză. În privinţa acestui om... ei bine, să mai lăsăm timpul să treacă.

— Acum spune sincer, Davy Muir — zise Lundie, care se opri deodată din plimbarea lui în sus şi în jos prin cameră, privindu-şi interlocutorul drept în faţă, cu o expresie comică de surpriză ce făcea ca înfăţişarea veteranului maior să fie ridicol de serioasă, — crezi într-adevăr că o fată ca fiica sergentului Dunham ar putea să fie atrasă în chip serios de un om de etatea ta, cu aspectul tău şi, aş putea adăuga, cu trecutul tău ?

— Ei bine, Lundie, se vede că nu cunoaşteţi femeile şi pesemne că din cauza asta nu v-aţi căsătorit încă pînă la patruzeci şi cinci de ani. Sînteţi de prea mult timp celibatar, maiorule !

— Şi ce vîrstă, mă rog, ai tu, locotenent Muir, dacă-mi îngădui să-ţi pun o întrebare atît de delicată ?

— Patruzeci şi şapte de ani, şi nu-i ascund, Lundie, iar dacă obţin mîna lui Mabel, va fi o soţie pentru o perioadă de paisprezece-cincisprezece ani. Cred că sergentul Dunham nu are o minte atît de slabă, ca să viseze să dea codana asta atrăgătoare pe mîna unui om de felul lui Călăuză.

— Nu e nici un vis, Davy. Sergentul este tot atît de serios ca şi un soldat care se pregăteşte să fie biciuit.

— Prea bine, prea bine, maiorule. Noi sîntem vechi prieteni — amîndoi vorbeau în dialect scoţian sau renunţau la el, după cum se apropiau sau se îndepărtau în decursul dialogului de zilele tinereţii lor — şi trebuie să ştim cum să primim sau să facem o glumă cînd nu e vorba de serviciu. Tot ce se poate ca cinstitul sergent să nu fi înţeles aluziile mele sau poate că nici n-a visat vreodată la o asemenea căsătorie. E o atît de mare diferenţă între soţia unui ofiţer şi aceea a unui ghid, ca între vechimea Scoţiei şi aceea a Americii. Şi-apoi, mă trag şi dintr-o familie foarte veche.

— Crede-mă pe mine, Davy, vechimea familiei tale nu-ţi va fi de folos în chestiunea asta, iar în ceea ce priveşte sîngele tău, nu e mai vechi decît oasele tale. Acum cunoşti răspunsul sergentului şi vezi că influenţa mea, pe care te-ai bizuit atît, nu-ţi poate fi de nici un ajutor. În sfîrşit, hai să bem ceva, Davy, pentru vechea noastră prietenie, şi după aceea ai face bine să te gîndeşti la detaşamentul care pleacă mîine şi s-o uiţi pe Mabel Dunham cît poţi mai repede.

— Ehei, maiorule, mi-am dat totdeauna seama că este mai uşor să uiţi o soţie decît o amantă ! O pereche o dată ce e legată prin căsătorie, a încheiat, am putea spune, orice frămîntare pînă cînd o desparte moartea şi mi se pare ceva ireverenţios să tulburi liniştea celor morţi ; în aşteptarea unei amante însă ai atîtea nelinişti, nădejdi şi clipe fericite, încît inima ţi-e mereu trează.

— Asta e tocmai părerea pe care mi-am făcut-o eu despre situaţia ta, Davy, fiindcă niciodată n-am presupus că ai sperat să fii mai fericit cu una sau alta din soţiile tale. Am auzit vorbindu-se de oameni atît de proşti, încît să se gîndească la fericirea cu soţiile lor chiar şi dincolo de mormînt. Beau pen-

tru succesul noii tale iubiri, locotenent Muir, sau pentru grabnica vindecare a acestei răni, şi te sfătuiesc ca în viitor să fii mai prevăzător, fiindcă s-ar putea totuşi ca un caz de acesta mai pătimaş să te distrugă.

— Mii de mulţumiri, scumpul meu maior, iar eu beau pentru împlinirea unei vechi pasiuni, despre care ştiu şi eu cîte ceva. Acest whisky este ca o rouă de munte, Lundie, şi-ţi încălzeşte inima ca splendoarea frumoasei noastre Scoţii. În ceea ce priveşte bărbaţii de care tocmai aţi vorbit, probabil că n-au avut decît o soţie, pentru că dacă ar fi avut mai multe, femeile acelea, prin purtarea lor, i-ar fi putut împinge pe fel de fel de drumuri. Cred deci că un soţ cu judecată ar trebui să se mulţumească să-şi petreacă viaţa pămîntească numai cu o soţie, atît cît îi este îngăduit, fără să se gîndească la lucruri mai presus de posibilităţile sale. Vă rămîn foarte îndatorat, maior Duncan, pentru ceea ce aţi făcut acum, precum şi pentru toate dovezile de prietenie pe care mi le-aţi dat, şi dacă aţi mai adăuga una, aş fi convins că nu l-aţi uitat cu totul pe tovarăşul de joacă din copilărie.

— Bine, Davy, spune ce vrei, dacă e vorba de o cerere cu judecată, pe care un ofiţer superior s-o poată satisface.

— Dacă aţi putea să-mi încredinţaţi un mic serviciu la postul O-mie-de-insule timp de vreo două săptămîni, cred că această chestiune s-ar putea aranja spre mulţumirea tuturor. Nu uitaţi, Lundie, că Mabel este singura fată albă de vîrsta măritişului pe această frontieră.

— Oricînd se găseşte cîte un serviciu pentru un om cu misiunea ta la un post de frontieră, chiar dacă e mic ; dar cel despre care e vorba poate fi îndeplinit de sergent ca şi de ofiţerul de intendenţă, de primul poate chiar mai bine decît de al doilea.

— Totuşi, mai bine decît un ofiţer nu-l poate îndeplini nimeni. În general, subofiţerii sînt dezordonaţi.

— Mă voi mai gîndi, Muir —zise maiorul rîzînd — şi-ţi voi răspunde mîine dimineaţă. Mîine vei avea un prilej bun să te ridici în ochii fetei ; eşti expert în tragerea cu puşca şi e vorba de premii. Arată-ţi iscusinţa şi, cine ştie ce se poate întîmpla înainte de plecarea ambarcaţiunii *Scud !*

— Cred că toţi tinerii noştri vor lua parte la întreceri, maiorule, nu-i aşa ?

— Asta cred şi eu, şi dacă iei şi tu parte, o vor face şi ofiţerii mai în vîrstă. Şi, ca să nu fi singur, Davy, voi trage şi eu unul sau două focuri şi ştii că am o oarecare faimă în privinţa asta.

— S-ar putea, într-adevăr, să fie un succes ! Inima femeii, maior Duncan, poate fi cucerită în multe feluri, şi adesea cu mijloace contestate de normele filozofice. Unele vor ca cel ce le face curte să le asedieze îndelung ca într-un adevărat asediu militar şi să capituleze numai cînd nu mai pot rezista ; altele preferă să fie luate cu asalt ; iar pe ultimele nu poţi să le prinzi decît atrăgîndu-le într-o cursă. Prima metodă este cea mai onorabilă, potrivindu-se poate cel mai bine cu situaţia de ofiţer ; dar trebuie să spun că a treia este cea mai plăcută.

— La părerea asta ai ajuns fără îndoială din experienţă. Dar ce zici despre metoda luării cu asalt ?

— Asta le poate reuşi tinerilor, Lundie — răspunse intendantul, ridicîndu-se în picioare şi făcînd cu ochiul, o libertate pe care şi-o îngăduia faţă de comandantul său, ca urmare a unei intimităţi îndelungate. Fiecare vîrstă are caracteristicile ei şi la patruzeci şi şapte de ani cred că este bine să te bizui niţel şi pe minte. Vă spun bună seara, domnule maior. Vă doresc să nu aveţi nici un acces de gută şi să vă bucuraţi de un somn lin şi reconfortant.

— La fel îţi doresc şi eu, domnule Muir, şi-ţi mulţumesc. Nu uita concursul de tir de mîine.

Ofiţerul de intendenţă se retrase, lăsîndu-l pe Lundie în biblioteca sa, ca să se gîndească la ceea ce se petrecuse. Cu timpul, maiorul Duncan învăţase să-l cunoască pe locotenentul Muir, cu felul său de a fi şi cu toanele sale, aşa că purtarea acestuia nu-l prea mira pe comandantul fortului, cum probabil îl va fi mirat pe cititor. Într-adevăr, în timp ce toţi oamenii acţionează potrivit unei legi comune care se numeşte caracter, deosebirile dintre ei în privinţa judecăţii, a simţămintelor şi a formelor egoismului sînt nesfîrşite.

Pe șoimul nedeprins, în palmă fă-l să stea,
Pe ne-învățatul câine un cerb să urmărească
Și celui întristat pretinde-i să glumească ;
Pe omul născut liber, încearcă-a-l fereca.
Să vrei aceste lucruri e-o treabă nebunească ;
Asemeni, în iubire nu voi putea topi
Nesimțitoare inimi, oricît te-ai strădui.
Oglindă pentru magistrați

Rar se întîmplă ca speranța să fie răsplătită cu o bucurie atît de mare cum au fost răsplătite dorințele tinerilor din garnizoană, datorită vremii frumoase din ziua următoare. Poate că e vorba doar de o ciudățenie des întîlnită, omenească, dar americanii sînt destul de obișnuiți să se laude cu lucruri socotite de oamenii inteligenți ca fiind în realitate de o calitate cu totul inferioară, uitînd sau subevaluînd situațiile mai bune care-i plasează adesea pe aceeași treaptă ca cei mai mulți dintre semenii lor, dacă nu chiar mai sus. Dintre aceste situații mai bune face parte și clima care, deși departe de a fi perfectă, este cu mult mai plăcută și tot atît de sănătoasă ca aceea din majoritatea țărilor ce se laudă mult cu a lor, plîngîndu-se de a noastră.

În perioada povestirii noastre căldurile verii se simțeau foarte puțin la Oswego, fiindcă umbra pădurilor, adăugîndu-se brizelor răcoritoare dinspre lac, slăbeau în mare măsură influența soarelui, așa că nopțile erau întotdeauna răcoroase, și zilele, arareori, înăbușitoare.

Venise luna septembrie, cînd valurile puternice de aer dinspre coastă păreau să-și croiască drum pe uscat pînă la malurile lacului unde navigatorul simțea influența favorabilă caracteristică vînturilor care dau o nouă vigoare atmosferei, înviorează spiritul și întăresc forța morală. Într-o zi ca aceasta, garnizoana din Oswego se adună să vadă ceea ce comandantul numise în glumă un turnir. Lundie era un om instruit — cel puțin în domeniul militar — și număra printre datoriile sale de onoare, cu care se mîndrea, și faptul de a călăuzi lecturile și gîndurile tinerilor de sub ordinele lui spre domeniile profesiunii lor legate mai mult de intelect. Pen-

tru un om ca el, biblioteca sa era bogată şi aleasă, şi îşi împrumuta cu bunăvoinţă cărţile tuturor celor care doreau să le citească. Printre alte fantezii, care se răspîndiseră printre ostaşi din cauza lecturilor, era şi gustul pentru soiul de distracţie ce urma să înceapă acum, în jurul căruia cîţiva cronicari ai timpurilor medievale creaseră o atmosferă de paradă şi romantism, armonizîndu-se cu obiceiurile şi firea soldaţilor unei garnizoane izolate de pe astfel de meleaguri sălbatice. În timp ce majoritatea se lăsa dominată de această plăcere, cei însărcinaţi cu organizarea ei nu uitau totuşi să ia măsuri pentru siguranţa postului. Un om care s-ar fi uitat de pe parapetul fortului la vastul cuprins al apei scînteietoare ce se întindea spre nord pînă acolo unde cerul se unea cu pămîntul, şi spre pădurea ce părea că doarme, nesfîrşită, completînd cealaltă jumătate a panoramei, s-ar fi crezut într-o regiune unde pacea şi securitatea îşi găsiseră fericit sălaş. Dar Duncan de Lundie ştia foarte bine că din pădure puteau să apară în orice clipă sute de indieni Mingo porniţi să distrugă fortul şi să masacreze oamenii, ba chiar şi de pe apele rîului înşelător, oferind un drum uşor de acces duşmanilor mai civilizaţi şi aproape tot atît de îndrăzneţi, francezii ; aceştia ar fi putut să se apropie de fort prin surprindere, într-o clipă de neatenţie. Ca urmare, trimisese cîteva detaşamente sub comanda ofiţerilor mai vîrstnici şi vigilenţi, care nu se prea sinchiseau de sporturile la modă, ca să patruleze prin pădure, şi o întreagă companie rămăsese în port, sub arme, cu ordinul de a fi atît de vigilenţi de parcă o forţă inamică superioară s-ar afla prin apropiere. Datorită acestor măsuri de prevedere, ceilalţi ofiţeri şi soldaţi nu se mai gîndeau decît le plăcerile oferite de distracţiile din dimineaţa aceea, fără să se mai teamă de nimic.

Se alesese pentru întrecere un fel de esplanadă dinspre partea de apus a fortului şi în imediata apropiere de malul lacului. Fusese defrişată de arbori şi de buşteni, şi ar fi putut fi folosită şi ca teren de instrucţie, fiindcă se bucura de avantajul de a avea spatele protejat de apă şi unul din flancurile sale de întăriturile fortului. Oamenii care făceau instrucţie pe acest teren puteau fi deci atacaţi numai din două părţi, şi deoarece spre sud şi apus se făcuse un luminiş destul de mare, eventualii duşmani ar fi fost siliţi să iasă din pădure înainte de a se putea apropia atît încît să fie primejdioşi.

Deşi armele obişnuite ale regimentului erau muschetele, cu acest prilej apăruseră cam cincizeci de carabine. Fiecare ofiţer avea o carabină proprie pentru amuzamentul său ; multe dintre ele aparţineau cercetaşilor şi indienilor prieteni, dintre care un număr mai mare sau mai mic se afla întotdeauna în fort ; pe lîngă acestea, mai era şi un stoc al fortului, pentru cei ce vînau în pădure, ca să procure provizii garnizoanei. Printre cei ce purtau armele în acel moment, cinci sau şase îşi cîştigaseră faima de a le mînui cu atîta iscusinţă, încît se bucurau la frontiera aceea de o adevărată celebritate ; o duzină dintre ei erau priviţi ca trăgători mai buni decît cei obişnuiţi şi mulţi alţii ar fi fost socotiţi, în orice alt loc în afară de cel în care se aflau acum, ca foarte buni trăgători.

Distanţa fusese fixată la o sută de iarzi, şi arma trebuia folosită fără să fie rezemată ; ţinta era o scîndură cu obişnuitele cercuri albe, în centru cu un punct mare alb. Concursul începu cu o competiţie între cei mai slabi trăgători, ca aceştia să-şi arate îndemînarea şi siguranţa într-o întrecere mai uşoară. La ea nu luau parte decît soldaţii care nu prea stîrneau interes, şi printre ei nu apăru încă nici un ofiţer.

Cei mai mulţi soldaţi erau scoţieni, deoarece regimentul fusese recrutat la Stirling şi în împrejurimile sale cu cîţiva ani mai înainte ; totuşi, ca şi sergentul Dunham, se înrolaseră şi mulţi americani în regiment de cînd unitatea îşi stabilise garnizoana în colonii. Desigur că aceştia din urmă erau în general trăgători mai iscusiţi, şi după o întrecere de vreo jumătate de oră, cel mai bun dintre concurenţi se dovedi un tînăr născut în colonia New York, de origine olandeză, cu numele de Van Valknerg, poreclit Follock. Tocmai cînd se ajunse la acest rezultat, apăru de esplanadă cel mai vechi căpitan, însoţit de majoritatea ofiţerilor şi a doamnelor din fort.

În urma lor veneau cam douăzeci de femei de condiţie socială mai modestă ; printre ele se zărea trupul bine făcut şi faţa inteligentă, înfloritoare şi vioaie a fiicei sergentului, îmbrăcată cu un costum cochet care o făcea şi mai atrăgătoare.

Printre femei, recunoscute oficial ca doamne, nu erau decît trei, toate soţii de ofiţeri ; femei cu o înfăţişare severă de matroane şi cu purtarea simplă a micii burghezii, îmbinată în mod ciudat cu manierele născute din ideea ce şi-o făceau despre superioritatea profesiunii soţilor, a drepturilor şi datoriilor castei ofiţerilor şi a etichetei rangului lor. Celelalte femei

erau soţiile subofiţerilor şi, după cum spusese intendentul, numai Mabel putea fi o candidată reală la căsătorie. E drept că se mai aflau acolo vreo zece-douăsprezece alte fete, dar datorită vîrstei lor fragede, fiind socotite printre copii, nu puteau să pretindă admiraţia îndreptăţită a unor bărbaţi care să le ceară în căsătorie.

Femeile au fost poftite să se aşeze pe băncile de scînduri, pregătite din vreme pentru ele lîngă malul lacului. În partea aceasta se afla şi stîlpul de care erau agăţate premiile. Banca din rîndul întîi fusese rezervată cu mare grijă pentru cele trei doamne şi copiii lor, în timp ce Mabel se aşeză pe banca a doua, împreună cu celelalte femei din categoria subofiţerilor. Soţiile şi fiicele celorlalţi se îngrămădiseră laolaltă în spate, unele stînd jos, iar altele în picioare, după cum putuseră să ocupe locuri. Mabel, care fusese repede primită în societatea soţiilor de ofiţeri ca o însoţitoare modestă, atrăsese simpatia doamnelor în primul rînd prin gingăşia şi modestia sa, deşi erau foarte îngîmfate din pricina rangului pe care-l deţineau în garnizoană.

De îndată ce această importantă majoritate a spectatorilor ajunseră la locurile hotărîte, maiorul Lundie dădu ordin ca întrecerea să înceapă conform rînduielii stabilite de mai înainte. Opt sau zece dintre cei mai buni trăgători ai garnizoanei înaintară spre locul anume ales şi începură să tragă unul după altul. Printre ei se aflau ofiţeri şi soldaţi, amestecaţi la întîmplare, precum şi vizitatori ocazionali ai fortului, care nu fuseseră excluşi de la întrecere. După cum şi era de aşteptat din partea unor oameni ale căror distracţii şi hrană aleasă depindeau în egală măsură de îndemînarea folosirii armelor, s-a văzut numaidecît că aveau iscusinţa să nimerească drept în punctul alb sau în Ochiul taurului din centrul ţintei. Cei care urmară după aceştia se dovediră mai puţin iscusiţi, gloanţele lor lovind diferitele cercuri din jurul punctului central al ţintei, fără să-l atingă.

Potrivit cu regulile întrecerii, niminei nu putea lua parte la a doua întrecere dacă nu reuşise la prima, şi adjutantul fortului, îndeplinind funcţiunea unui fel de maestru de ceremonii sau de conducător al întrecerii, striga cu voce tare numele trăgătorilor norocoşi care trebuiau să se pregătească pentru încercarea următoare, în timp ce anunţa că cei ce nu se prezintă să tragă în punctul alb vor fi excluşi de la toate încer-

cările mai grele. Chiar în clipa aceea apărură la locul de tragere maiorul Duncan, ofițerul de intendență și Jasper Eau-douce, în timp ce Călăuză, se plimba liniștit prin apropiere, fără iubita sa carabină — fapt atît de neobișnuit pentru el, încît cei din jurul său credeau că nu vrea să participe la întrecerea din ziua aceea. Toți spectatorii se dădură la o parte, ca să-l lase pe maiorul Duncan să treacă. Acesta, de îndată ce se apropie de locul de unde se trăgea în voie, își luă poziția, ridică arma cu nepăsare și trase. Glonțul său lovi ținta la cîțiva țoli de punctul alb.

— Maiorul Duncan este exclus de la celelalte încercări — strigă adjutantul cu o voce atît de puternică și sigură, încît ofițerii mai vîrstnici și sergenții își dădură seama că această nereușită fusese aranjată dinainte, în vreme ce ofițerii mai tineri și soldații se simțiră mai încurajați să continue, datorită imparțialității vădite a regulilor întrecerii, nimic nefiind mai atrăgător decît o dreptate neclintită și fermă, după cum nimic nu e mai îmbucurător decît s-o vezi aplicată într-adevăr.

— Acum, meștere Eau-douce, e rîndul dumitale — zise Muir — și dacă nu-l întreci pe maior, voi spune că ești mai îndemînatic la vîslit decît la tragerea cu carabina.

Obrazul plăcut al lui Jasper se îmbujoră, se apropie de locul de tragere, aruncă o privire fugară spre Mabel, care-și aplecase trupul grațios înainte, ca să vadă mai bine rezultatul, cuprinse patul carabinei fără prea multă grijă cu palma stîngă, îi ridică țeava cu mînă fermă și într-o clipă trase. Glonțul străpunse centrul ochiului alb, fiind cea mai bună lovitură a întrecerii, pînă atunci, fiindcă ceilalți nu atinseseră punctul alb decît pe margini.

— Frumoasă lovitură, meștere Jasper — zise Muir, cînd se anunță rezultatul. E o lovitură care ar fi făcut cinste chiar și unui om mai experimentat și mai în vîrstă. Cred, totuși, că ai avut puțin noroc, fiindcă n-ai ținut cu prea mare grijă. Poate că ești iute în mișcări, Eau-douce, dar nu mînuiești arma cu ajutorul științei și al filozofiei. Te rog, sergent Dunham, să inviți doamnele să fie mai atente decît pînă acum, fiindcă voi arăta ceea ce se numește o mînuire intelectuală a carabinei. Recunosc că Jasper și-ar fi ucis adversarul, dar nu are decît jumătate din mulțumirea de care s-ar fi bucurat dacă lovitura sa ar fi fost trasă în mod științific.

Vorbind, Muir se pregătea pentru tirul științific ; dar nu trecu la fapte decît după ce observă că Mabel și toate celelalte femei își ațintiseră privirea asupra lui, plin de curiozitate. Fiindcă ceilalți se dădură la o parte din respect pentru gradul lui, în apropierea sa nu mai rămase decît comandantul, căruia îi spuse cu familiaritate :

— Ați observat, Lundie, că poți cîștiga ceva prin atîtarea curiozității femeii ? Curiozitatea este un sentiment foarte activ, și dacă e cultivat în chip corespunzător, poate sfîrși prin a da naștere unor înclinări mai plăcute.

— Foarte adevărat, Davy, dar ne faci să cam așteptăm cu pregătirile tale și iată-l pe Călăuză care se apropie să învețe ceva din vasta-ți experiență.

— Ce este, Călăuză, vii și tu să capeți o idee despre ceea ce înseamnă filozofia tragerii cu pușca ? Eu nu vreau să-mi ascund lumina priceperii mele sub obroc și fii binevenit pentru tot ceea ce vei învăța. Dumneata, personal, nu vrei să iei parte la concurs, omule ?

— La ce mi-ar folosi, domnule intendant ? Nu-mi trebuie nici unul din premiile oferite, și în ceea ce privește onoarea, am avut destulă pînă acum, dacă este o onoare ca cineva să tragă mai bine decît dumneavoastră. Eu nu sînt femeie, ca să port o glugă de mătase.

— E foarte adevărat, dar poți să găsești o femeie pe care o prețuiești și ai vrea s-o poarte.

— Hai, Davy — îl întrerupse maiorul — ori tragi, ori te retragi. Adjutantul începe să-și piardă răbdarea.

— Biroul intendenței și biroul adjutanturii din regiment cad arareori de acord, Lundie, dar iată, sînt gata ; dă-te puțin mai la o parte, Călăuză, ca doamnele să poată vedea.

Locotenentul Muir își luă poziția de tragere cu o eleganță studiată, ridică încet carabina, o coborî, repetă manevra, apoi trase.

— Glonțul nu a atins ținta ! strigă omul care avea misiunea să însemne locul străpuns de gloanțe și părea că nu prețuiești știința complicată a intendentului. Nu a atins ținta !

— Imposibil ! strigă Muir, cu chipul roșu de indignare și de rușine. Imposibil, adjutantule, de cînd sînt nu mi s-a întîmplat una ca asta ! Fac apel la doamne pentru o apreciere mai justă.

— Cînd aţi tras — exclamă unul dintre mucaliţii garnizoanei — doamnele au închis ochii. Le-au speriat pregătirile dumneavoastră.

— Nu cred în ruptul capului într-o asemenea calomnie din partea doamnelor şi împotriva îndemînării mele — răspunse Muir, al cărui accent scoţian se întărea şi mai mult pe măsură ce se înfierbînta. E o conspiraţie, pentru a priva un om meritoriu de ceea ce i se cuvine.

— Este o lovitură pierdută, Muir — zise, rîzînd, Lundie — aşa că stai jos liniştit şi resemnează-te.

— Nu, nu, domnule maior — interveni Călăuză în cele din urmă — locotenentul este un bun trăgător, dacă are timp să ochească liniştit şi ţinta nu este prea îndepărtată, ceea ce nu-i de loc extraordinar pentru un trăgător obişnuit. Glonţul lui a trecut prin gaura făcută de glonţul lui Jasper, după cum va putea vedea oricine care-şi va da osteneala să examineze ţinta.

Respectul pe care îl aveau toţi pentru îndemînarea lui Călăuză, pentru agerimea şi siguranţa ochiului său era atît de mare, încît el abia spuse aceste cuvinte, că spectatorii începură să se îndoiască de propriile lor păreri şi vreo doisprezece dintre ei alergară spre ţintă, ca să se convingă. Şi după un examen minuţios se descoperi că glonţul intendantului trecuse într-adevăr prin gaura făcută de proiectilul lui Jasper; dar faptul acesta se confirmă numai după ce se constată în chip de netăgăduit existenţa unui glonţ înfipt deasupra primului în buşteanul pe care era fixată ţinta.

— Nu v-am spus eu, doamnelor, că veţi fi martorele influenţei ştiinţei asupra artei tragerii? zise intendantul, înaintînd spre băncile ocupate de femei. Maiorul Duncan a luat în zeflemea ideea calculelor matematice în domeniul artei tragerii la ţintă. Dar eu i-am spus că filozofia nu face decît să coloreze, să amplifice şi să perfecţioneze, distilînd şi explicînd tot ceea ce aparţine vieţii omeneşti, fie că e vorba de tragerea la ţintă sau de o predică. Într-un cuvînt, filozofia este filozofie, şi în felul acesta se exprimă tot ceea ce impune subiectul.

— Presupun că excludeţi iubirea din enumerarea dumneavoastră — remarcă soţia unui căpitan, care cunoştea povestea căsătoriilor lui Muir şi se folosea de causticitatea ei feminină împotriva celui ce monopolizase atîtea din suratele ei. Mi se pare că filozofia nu are nimic comun cu iubirea.

— Nu aţi vorbi aşa, doamnă, dacă inima dumneavoastră ar fi făcut mai multe încercări. Bărbatul sau femeia care au avut cîteva prilejuri să-şi perfecţioneze afecţiunile pot vorbi cu mult mai multă pricepere despre astfel de probleme; şi, credeţi-mă, din toate felurile de iubire, cea filozofică este cea mai durabilă şi raţională.

Recomandaţi deci perfecţionarea iubirii prin experienţă, nu-i aşa?

— Spiritul dumneavoastră subtil mi-a prins ideea din zbor. Cele mai fericite căsnicii sînt cele în care tinereţea, frumuseţea şi încrederea se bizuie pe înţelepciune, moderaţiunea şi spiritul de prevedere al vîrstei, al vîrstei mijlocii vreau să spun, doamnă, fiindcă nu neg faptul că un anumit soţ poate fi prea bătrîn pentru o anumită femeie. Iat-o, de pildă, pe încîntătoarea fiică a sergentului Dunham, aici de faţă, despre care sînt convins că va fi de acord cu astfel de sentimente, fiindcă firea sa plină de discreţie s-a şi făcut cunoscută în garnizoana noastră, cu toate că nu s-a stabilit aici decît de puţină vreme.

— Fiica sergentului Dunham este o terţă persoană, care nu se cuvine să participe la convorbirea dintre noi, domnule locotenent Muir — răspunse soţia căpitanului, plină de respect pentru propria ei demnitate — şi, pentru a schimba subiectul, urmă: Iată-l colo pe Călăuză pregătindu-se să-şi încerce norocul.

— Protestez, domnule maior, protestez! strigă Muir, în timp ce alerga spre locul de tragere, ţinîndu-şi ambele braţe ridicate, ca să dea şi mai mare greutate cuvintelor sale. Protestez cu cea mai mare tărie, domnilor ofiţeri, împotriva hotărîrii de a i se îngădui lui Călăuză să ia parte la această întrecere cu Ucigătoarea-de-cerbi; nu mai amintesc faptul că e vorba de o carabină cu care s-a obişnuit de mult, dar nu are nici dimensiunile celorlalte arme de vînătoare ale guvernului admise la concurs.

— Ucigătoarea-de-cerbi se odihneşte, domnule intendant — răspunse Călăuză — şi nimeni nu se gîndeşte s-o tulbure. Nu m-aş fi gîndit să pun astăzi degetul pe trăgaci, dacă sergentul Dunham nu mi-ar fi atras atenţia că nu mi-aş arăta respectul printr-un omagiu pentru frumoasa lui fată care a ajuns aici sub oblăduirea mea, dacă nu aş lua parte la între-

cerea aceasta. Așa că folosesc, domnule intendant, carabina lui Jasper, după cum puteți vedea, și nu este mai bună ca arma dumneavoastră.

Locotenentul Muir fu silit să accepte, și cînd Călăuză trecu la locul de tragere, toate privirile se îndreptară spre el. Aerul și atitudinea faimosului ghid și vînător căpătară ceva foarte distins cînd se ridică, înalt, și luă ținta la ochi cu o perfectă stăpînire și cu o desăvîrșită cunoaștere a capacității corpului omenesc, precum și a armei din mîna lui. La drept vorbind, Călăuză nu era ceea ce se cheamă de obicei un bărbat frumos, deși stîrnea o mare încredere și impunea respect. Înalt, ba chiar musculos, corpul său ar fi putut fi socotit aproape perfect, dacă nu ar fi fost parcă lipsit cu totul de carne. Coarda biciului era cu greu mai rezistentă decît brațele și picioarele sale, sau, la nevoie, mai flexibilă ; și toată ființa sa avea un aspect cam colțuros pentru ca să-l poți socoti un bărbat cu un trup armonios. Totuși, mișcările sale erau firești și grațioase ; și fiindcă era calm și cu o ținută îngrijită, avea un aer de demnitate care corespundea foarte bine cu serviciile excepționale și meritele lui deosebite. Obrazul, cu trăsături luminoase, de om cinstit, ars de soare, de un roșu-aprins, era o mărturie a vieții sale pline de primejdii și greutăți, și mîinile sale nervoase, puternice, nu le puteai asocia cu o muncă brută care le înăsprește și le deformează. Deși nimeni nu descoperea la el nici una din acele calități mai insinuante sau mai blînde în stare să cîștige iubirea unei femei, cînd ridică arma, prețuirea mută a mișcărilor lui sigure și a aspectului său bărbătesc în general nu lipsea din privirea nici unei femei care-l urmărea. Duse arma la ochi aproape cu iuțeala gîndului, în aceeași clipă un fum slab se înălță în văzduh, deasupra capului, el coborî patul puștii, și mîna se sprijini de țeavă, în timp ce obrazul său de om cinstit se lumină de rîsul lui obișnuit, tăcut și sincer.

— Dacă ar îndrăzni cineva să exprime o astfel de idee — strigă maiorul Duncan — ar spune că prietenul nostru Călăuză a greșit și el ținta.

— Nu, nu, domnule maior — răspunse ghidul plin de încredere — asta ar fi o afirmație îndoielnică. Deoarece n-am încărcat eu pușca, nu pot spune ce era în ea ; dar dacă a fost plumb, îl veți găsi deasupra gloanțelor intendantului și ale lui Jasper ; de n-o fi așa, să nu-mi mai spuneți Călăuză.

Un strigăt venind dinspre țintă îi confirmă vorbele.

— Dar asta nu-i totul, încă nu-i totul, băieți! strigă Călăuză, înaintînd încet spre băncile doamnelor. Dacă ați descoperi că glonțul nu a atins ținta, ați recunoaște că am greșit. Intendantul a străpuns lemnul cu plumbul său, dar veți vedea că plumbul tras de mine nu a smuls nici o așchie de lemn.

— Foarte adevărat, Călăuză, foarte adevărat — răspunse Muir, care se apropiase de Mabel, deși îi era rușine să-i vorbească față de soțiile ofițerilor. Intendantul a găurit lemnul, și glonțul tău a trecut într-adevăr prin gaura aceea.

— Ei bine, domnule intendant, iată că se pune un cui la țintă și se va vedea cine-l va înfige mai adînc, dumneavoastră sau eu, fiindcă, deși nu-mi pusesem în gînd să arăt astăzi ce se poate face cu o pușcă, nu voi șovăi s-o fac în fața niei unui om trimis în misiune de regele George. Chingachgook e în misiune, altfel m-ar fi silit să demonstrez cîteva din tainele artei noastre; în ceea ce vă privește, domnule intendant, dacă treceți și prin încercarea de batere a cuiului, veți lua parte la întrecerea cu cartoful.

— Ești puțin cam fanfaron în dimineața asta, Călăuză, dar îți vei da seama că nu ai de-a face cu un recrut abia sosit aici dintr-un oraș sau dintr-o altfel de așezare omenească, fii sigur de asta.

— O știu prea bine, domnule intendant; o știu prea bine și nu vă tăgăduiesc experiența. V-ați petrecut mulți ani la graniță, și i-am auzit pe oamenii din colonii și pe indieni vorbind despre dumneavoastră de mai bine de o viață de om.

— Nu, nu — strigă Muir, în dialectul său neaoș scoțian — ești nedrept, omule! Nu mi-am petrecut la graniță atît de mult timp cum pretinzi.

— Nu v-aș da dreptate, domnule locotenent, chiar dacă m-ați învinge la încercarea cu cartoful. Repet, v-ați petrecut viața ca soldat prin locuri unde pușca este folosită zilnic și știu că sînteți un trăgător iscusit, de mare clasă; totuși, nu sînteți un adevărat trăgător cu carabina. În ceea ce privește lăudăroșenia, nădăjduiesc să recunoașteți că nu caut să mă laud cu isprăvile mele; dar însușirile unui om rămîn însușiri și am jigni providența dacă le-am nega. Fiica sergentului, aici de față, va fi judecătoarea noastră, dacă vreți să vă supuneți unui judecător atît de gingaș.

Călăuză o alesese pe Mabel ca arbitru tocmai fiindcă o admira și pentru el rangul avea o mică importanță, dacă nu chiar nici una ; dar locotenentul Muir șovăi să primească propunerea de față cu soțiile ofițerilor. S-ar fi bucurat să fie prețuit de față, obiectul dorințelor sale, dar, datorită vechilor sale prejudecăți, i se părea că i se cere prea mult, și poate că era mai bine să-i facă curte deschis, dînd impresia că nu știe dacă are sau nu anumite șanse. Se încredea cu totul în discreția maiorului Duncan și nu se temea că acesta va divulga ceva din ceea ce se petrecuse între ei, dîndu-și foarte bine seama că dacă s-ar auzi că fusese refuzat de fiica unui subofițer, i-ar fi foarte greu să se poată apropia de orice altă femeie de condiția sa socială. În ciuda acestor îndoieli și șovăieli, Mabel îi apărea atît de demnă de atenție, se îmbujorase atît de încîntător, zîmbea atît de dulce, întruchipînd totodată o imagine atît de atrăgătoare a tinereții, spiritului, modestiei și frumuseții, încît se simți tare ispitit s-o aducă pe primul plan al imaginației sale și să găsească mijlocul de a-i vorbi fără reținere.

— Facă-se voia ta, Călăuză — răspunse el, de îndată ce, datorită hotărîrii luate, i se risipiră îndoielile. Primesc ca fiica sergentului, încîntătoarea lui fiică ar fi trebuit să zic, să fie arbitru între noi, și ei îi vom oferi premiul, oricare dintre noi îl va cîștiga. După cum vedeți, doamnelor, trebuie să fiu de acord cu Călăuză, altfel aș fi cerut fără doar și poate arbitrajul unei doamne din încîntătoarea dumneavoastră societate.

Apelul concurenților puse capăt convorbirii dintre intendant și adversarul său, și după cîteva clipe începu a doua etapă a întrecerilor. Vîrful unui cui obișnuit, cu floarea vopsită în alb, fu înfipt în țintă, și trăgătorul care nu nimerea floarea cuiului pierdea dreptul de a participa la încercările următoare. Numai cei ce nimeriseră punctul alb al țintei erau îngăduiți să ia parte la această întrecere.

Mai rămăseseră șase candidați, dintre care vreo doi care abia atinseseră punctul alb al țintei renunțară, dîndu-și seama că nu vor izbuti în încercarea asta nouă și preferînd să rămînă la performanța realizată. Primii trei trăgători, care-și luaseră riscul de a încerca, atinseră ținta în apropierea cuiului, dar nu chiar cuiul. După ei urmă intendantul, care, după ce făcu mișcările sale obișnuite ca să tragă, smulse cu glonțul o părticică din floarea cuiului, plumbul înfigîndu-se lîngă vîrful pironului.

Nu fusese o lovitură extraordinară, dar ea îi dădea dreptul să participe mai departe la întrecere.

— Îngăduiți-mi să vă spun, cum se zice la oraș, că v-ați asigurat mai departe pîinea, domnule intendant — strigă Călăuză, rîzînd. Însă v-ar trebui multă vreme ca să construiți o casă cu un ciocan care n-ar fi mai bun ca al dumneavoastră. Jasper vă va arăta cum trebuie înfipt un cui, dacă flăcăul nu și-o fi pierdut cumva din siguranța mîinii și a ochiului. Și dumneavoastră ați fi tras mai bine, domnule locotenent, dacă n-ați fi stăruit atîta în alegerea poziției. Tragerea cu arma ține de talent, și trebuie executată firesc.

— Vom vedea, Călăuză. Lovitura mea a fost destul de bună și mă îndoiesc că în regimentul 55 se găsește un alt ciocan, cum îi spui tu, care să-l bată tot atît de bine.

— Jasper nu face parte din cadrele regimentului 55, dar iată că și-a pus ciocanul în funcțiune.

În timp ce Călăuză vorbea, glonțul lui Eau-douce atinse floarea cuiului și-l înfipse cu un deget mai adînc în scîndură.

— Fiți gata, băieți, să-l scoateți cu cleștele mai în afară! strigă Călăuză, luînd numaidecît locul prietenului său, cînd acesta se dădu la o parte. Să nu puneți un cui nou, îl văd și pe ăsta, cu toate că s-a șters vopseaua de pe el, dar tot ceea ce pot zări nimeresc de la o distanță de o sută de iarzi, chiar de-ar fi numai un ochi de țînțar. Fiți gata!

Flinta bubui, proiectilul porni pe traiectoria lui, și floarea cuiului se înfipse în lemn, acoperită de plumbul glonțului turtit de lovitură.

— Bine, Jasper băiete — zise Călăuză, lăsînd pe pămînt patul puștii și continuîndu-și discuția de parcă n-ar fi dat nici o importanță isprăvii sale. Progresezi, flăcăule, pe zi ce trece. Încă vreo cîteva incursiuni pe meleagurile astea în tovărășia mea și cel mai bun trăgător de pe graniță va trebui să se uite de două ori înainte de a se pune cu tine. Intendantul trage foarte bine, dar nu se va depăși niciodată, în timp ce tu, Jasper, ai talent și vei putea într-o zi să înfrunți pe oricine a apăsat vreodată pe trăgaciul unei arme.

— Cum așa! exclamă Muir. Pentru dumneata, a nimeri floarea unui cui înseamnă doar a trage foarte bine, cînd în realitate e vorba de o artă dusă la perfecțiune?! Orice om cît

de puțin subtil și rafinat știe că finețea cu care atingi ținta este caracteristică unui maestru, în timp ce ciocanul dumitale greoi lovește de parcă l-ar ține niște mîini aspre și neșlefuite. De este adevărat că a nu atinge ținta nu are importanță dacă greșeala e numai de o linie sau de o milă, trebuie să recunoști, Călăuză, că atingînd-o, n-are nici o importanță de rănești ori ucizi.

— Mijlocul cel mai sigur de a hotărî asupra acestei controverse este de a porni la o nouă întrecere — observă Lundie — aceea cu cartoful. Dumneata ești scoțian, domnule Muir, și ai face un tîrg mai bun dacă ar fi vorba de o prăjitură din făină de ovăz sau de fructul unui scai, însă legile frontierei s-au pronunțat în favoarea legumelor americane și deci rămîne cartoful.

Deoarece maiorul Duncan i se păru cam nerăbdător, Muir avu destul tact să nu mai tărăgăneze întrecerea cu observațiile sale discursive și se pregăti cu luare-aminte pentru proba următoare. Ca să spunem adevărul, intendantul se cam îndoia, ba era aproape sigur de insuccesul său la proba aceasta și nu s-ar fi grăbit atît să ia parte la întreceri, dacă ar fi bănuit că făcea și ea parte din program. Dar maiorul Duncan, cu spiritul său oarecum poznaș de scoțian flegmatic, dăduse ordin în secret să fie inclusă și această probă, ca să-l umilească ; ca nobil scoțian, Lundie nu se împăca de loc cu gîndul că cineva care se pretindea a fi un gentleman ar putea să discrediteze propria sa castă printr-o mezalianță. Cînd totul fu gata, Muir fu chemat la locul de tragere și se făcură pregătirile pentru aruncarea cartofului. Deoarece s-ar putea ca cititorul să nu mai fi auzit de proba aceasta, cîteva lămuriri vor arăta despre ce este vorba. Se alegea un cartof mare, ce se încredința unei persoane, care se afla la o distanță de douăzeci de iarzi de locul de tragere. La semnalul *aruncă,* dat de trăgător, cartoful era aruncat în aer și concurentul trebuia să-l străpungă cu glonțul înainte de a ajunge pe pămînt.

Dintr-o sută de încercări de pînă atunci, intendantul nu atinsese cartoful la această probă grea decît o singură dată, și acum încerca să-și repete succesul cu o speranță oarbă, sortită să-i fie, însă, spulberată. Cartoful fu aruncat, potrivit regulii, glonțul porni, dar ținta zburătoare nu fu atinsă.

— Stînga-mprejur și ieși din rînd, întendantule! zise Lundie, zîmbind, bucuros de succesul urzelii sale. Cinstea de a cîștiga gluga de mătase va rămîne lui Jasper Eau-douce sau lui Călăuză.

— Și cum se va termina proba, domnule maior? întrebă acesta din urmă. Se va trece la proba cu doi cartofi, sau hotărîrea se va lua după cum glonțul va trece prin centrul cartofului sau mai aproape de coajă?

— Centru și coajă, dacă este o diferență suficientă, dacă nu, se va trece la proba cu doi cartofi.

— E o clipă grea pentru mine, Călăuză — spuse Jasper, înaintînd spre locul de tragere, cu chipul palid de emoție.

Călăuză se uită la el cu privirea lui deschisă, apoi, rugîndu-l pe maiorul Duncan să mai aștepte o clipă, îl luă deoparte pe tînărul său prieten, ca să nu audă nimeni ce vorbeau.

— Mi se pare că ții foarte mult la încercarea asta, Jasper, nu-i așa? zise vînătorul, ațintindu-l cu privirea.

— Recunosc, Călăuză, că nu am dorit niciodată cu atîta ardoare ca acum să ies învingător.

— Dorești chiar atît de mult să mă întreci pe mine, un vechi și încercat prieten? Și tocmai în ceea ce s-ar putea numi *domeniul meu?* Tragerea cu arma e meseria mea, băiete, și nici o mînă obișnuită nu se poate măsura cu a mea!

— Știu, știu, Călăuză... totuși...

— Ce e, Jasper băiete? Vorbește deschis; nu uita că stai de vorbă cu un prieten.

Tînărul își strînse buzele, își trecu o mînă peste ochi, înroșindu-se și pălind ca o fată care-și mărturisește dragostea. Apoi, strîngînd mîna celuilalt, zise calm, ca și cum bărbatul din el învinsese orice alt simțămînt.

— Mi-aș da și un braț, Călăuză, dacă i-aș putea oferi lui Mabel Dunham această glugă.

Vînătorul își lăsă privirea în pămînt și se îndreptă încet spre locul de tragere, părînd că se gîndește adînc la vorbele lui Jasper.

— Nu-i așa că n-ai putea să nimerești doi cartofi aruncați în aer unul după altul, Jasper? întrebă deodată Călăuză.

— O, fără îndoială că nu, și asta mă neliniștește!

— Ce creatură ciudată este și omul ! Tînjește după lucruri străine de însușirile sale și dispreţuiește darurile făcute lui de providență. Nu-i nimic, nu-i nimic ! Ia-ţi locul, Jasper, fiindcă maiorul așteaptă, și ascultă-mă, băiete : voi atinge numai coaja cartofului, ca să-mi respect reputația din garnizoană... asta e tot ce pot face.

— Presupun că trebuie să mă împac cu soarta mea — răspunse Jasper, înroșindu-se și pălind ca mai înainte — însă mă voi strădui să fac tot ce pot, chiar de-ar fi să-mi pierd viața.

— Ce deșartă creatură e omul ! repetă Călăuză, îndepărtîndu-se de prietenul său, ca să-i lase destul loc de mînuire a armei. Își uită însușirile și tînjește după altele !

Cartoful fu aruncat în aer, Jasper trase, și strigătele care urmară o luară înaintea anunţului că străpunsese într-adevăr centrul cartofului sau un punct din apropierea lui, meritînd preţuirea anticipată.

— Iată un concurent demn de tine, Călăuză — strigă maiorul Duncan, încîntat, cînd ghidul își luă locul său de tragere — și presupun că vom asista la o tragere cu doi cartofi.

— Ce deșartă creatură este omul ! repetă vînătorul, parcă fără să-și dea seama de ceea ce se petrece în jurul lui, fiind prea preocupat de propriile-i gînduri. *Aruncă !*

Cartoful fu aruncat, flinta bubui, văzîndu-se bine că glonţul pornise chiar în clipa cînd cartoful părea încremenit în aer, fiindcă trăgătorul ochise cu o anumită grijă, apoi pe fața celor care cercetară ţinta căzută pe pămînt apăru o expresie de uimire și dezamăgire.

— Cele două gloanțe au trecut prin aceeași gaură ? strigă maiorul.

— Coaja, coaja — fu răspunsul. A julit numai coaja !

— Dar cum se poate, Călăuză ? Jasper Eau-douce va culege onorurile zilei ?

— Gluga e a lui — răspunse celălalt, dînd din cap și îndepărtîndu-se liniștit de locul de tragere. Ce deșartă creatură este omul ! Nu e niciodată mulţumit de însușirile lui și tînjește mereu după cele pe care providența i le-a refuzat !

Deoarece Călăuză nu găurise cartoful, ci doar îi julise coaja, premiul i-a fost recunoscut numaidecît lui Jasper. Gluga se găsea în mîinile acestuia din urmă, cînd intendantul se apropie și-l felicită cu afecţiune pe victoriosul său rival.

— Acum, că ai cîştigat gluga, flăcăule, şi nu-ţi foloseşte la nimic, fiindcă nu poţi face din ea o pînză de corabie şi nici măcar un fanion, mă gîndesc dacă nu ţi-ar plăcea să-i vezi valoarea transformată în monede de argint, cu chipul regelui ?

— Nu e de vînzare, domnule locotenent — răspunse Jasper, cu ochii luminaţi de entuziasmul şi plăcerea succesului. Nu aş da această glugă nici în schimbul a cincizeci de pînze noi pentru *Scud !*

— Oh, flăcăule ! Pare-mi-se că-ţi pierzi minţile ca toţi ceilalţi. Aş fi în stare să-ţi ofer o jumătate de guinee pentru flecuşteţul ăsta, numai să nu zacă în cabina cuterului tău, sau să împodobească pînă la urmă capul unei femei indiene.

Deşi Jasper nu bănuia că vicleanul intendant îi oferise numai jumătate din adevăratul preţ al obiectului, respinse propunerea cu o totală indiferenţă. Dînd din cap în semn de refuz, înaintă spre băncile unde apropierea lui provocă o oarecare emoţie, fiindcă soţiile ofiţerilor se înţeleseră să primească darul, dacă tînărul marinar ar fi avut politeţea să-l ofere. Dar neîncrederea în sine a lui Jasper era tot atît de mare pe cît îi putea fi admiraţia pentru altul şi nu-i îngăduia să năzuiască la cinstea de a oferi un dar oricăreia dintre doamne, pe care le privea ca fiind mult mai presus decît el.

— Mabel — zise el — această glugă de mătase este a ta, afară numai dacă...

— Ce anume, Jasper ? întrebă fata, pierzîndu-şi timiditatea obişnuită, datorită dorinţei sale mărinimoase şi firesti de a-l face să-şi piardă şi el sfiiciunea ; se îmbujorară amîndoi, trădîndu-şi simţămintele care-i copleşeau.

— Afară numai dacă nu te-ar interesa de loc, fiind oferită de un om care poate nu are dreptul să creadă că darul lui va fi primit.

— Îl primesc, Jasper. Îmi va aduce mereu aminte de primejdiile prin care am trecut în tovărăşia ta şi va fi un semn al recunoştinţei mele pentru faptul că aţi avut atîta grijă de mine, tu şi Călăuză.

— Nu te gîndi la mine, nu te gîndi la mine ! strigă acesta din urmă. Gluga este norocul şi darul lui Jasper şi trebuie să-i acorzi un credit deplin pentru amîndouă. Poate că altă dată ne va veni şi nouă rîndul : mie şi intendantului, care pare

să rîvnească la gluga de mătase cîştigată de tînărul meu prieten, deşi nu înţeleg ce nevoie ar avea el, ca bărbat, de gluga asta, fiindcă nu e însurat.

— Dar Jasper Eau-douce e însurat ? Sau tu, Călăuză, eşti însurat ? întrebă locotenentul Muir. Poate că-mi trebuie ca să-mi ajute să găsesc o soţie, sau să-mi aduc aminte că am avut una, ori ca o dovadă cît de mult admir femeile, sau fiindcă e vorba de o podoabă feminină, ori din orice alt motiv tot atît de temeinic. Nu fiinţa nesăbuită este aceea care e preţuită de cel cu judecată, şi daţi-mi voie să vă spun că nu există nici un semn mai grăitor care să dovedească faptul că un soţ a fost bun cu prima lui nevastă, decît căutarea cît mai grabnică a alteia, care s-o înlocuiască pe cea pierdută. Iubirea este unul din darurile măreţe ale providenţei, şi cei ce au iubit o femeie cu credinţă dovedesc cît de adînc le-a fost acest simţămînt, iubind o alta cît mai curînd posibil.

— Tot ce se poate, tot ce se poate, dar eu n-am nici un fel de practică pe tărîmul ăsta şi nu vă pot contrazice. Însă Mabel, fiica sergentului, aici de faţă, va fi cu totul de părerea dumneavoastră. Haide, Jasper, să vedem, deşi am ieşit din întrecere, ce fac ceilalţi cu carabinele lor.

Călăuză şi tovarăşul său se retraseră, fiindcă întrecerea era pe punctul de a începe din nou. Totuşi, doamele nu păreau a fi atît de preocupate de competiţie, ca să uite de existenţa glugii de mătase. Ea fu trecută din mînă în mînă, mătasea pipăită ; apreciară croiala şi felul în care fusese lucrată, exprimîndu-se în şoaptă diferite păreri în legătură cu faptul că un lucru atît de frumos nu ar fi meritat să intre în posesia unei fiice de subofiţer.

— Poate că vei vrea să vinzi gluga asta de mătase, Mabel, după ce o vei admira cîteva zile, deoarece socot că tu n-o s-o porţi niciodată — zise soţia căpitanului.

— Tot ce se poate să n-o port, doamnă — răspunse eroina noastră cu modestie — dar nu mi-ar plăcea de loc să mă despart de ea.

— Dă-mi voie să spun că sergentul Dunham nu te va pune niciodată în situaţia de a-ţi vinde veşmintele, copilo, totuşi, ca să păstrezi un articol de îmbrăcăminte pe care n-o să-l porţi niciodată înseamnă bani azvîrliţi.

— Nu-mi vine să mă despart de darul unui prieten.

— Dar chiar şi tînărul acesta va avea cea mai bună părere despre spiritul dumitale prevăzător după ce va uita victoria de astăzi. Este o glugă plăcută şi frumuşică şi n-ar trebui să se piardă în felul acesta.

— Dar nici nu-mi trece prin gînd s-o pierd, doamnă, nu vă supăraţi, dar sînt bucuroasă s-o păstrez.

— Cum doreşti, copilă ; la etatea ta fetele disprețuiesc avantajele materiale. Dacă te hotărăşti totuşi s-o vinzi, să nu uiţi că e reţinută, dar n-o voi lua dacă o pui măcar o singură dată.

— Da, doamnă — răspunse Mabel, cu o voce cît putu de dulce, deşi ochii îi sclipeau ca două diamante şi obrajii ei căpătară nuanţa a doi trandafiri, punîndu-şi podoaba interzisă pe capul şi umerii săi rotunzi şi încercînd-o vreme de un minut, ca apoi s-o scoată.

Restul concursului nu a mai avut nimic interesant. În general, participanţii trăgeau destul de bine, dar erau toţi mai slabi decît cei descrişi mai înainte, aşa că au fost părăsiţi. Doamnele şi cei mai mulţi dintre ofiţeri s-au retras, iar celelalte femei le urmară numaidecît exemplul. Mabel tocmai se întorcea de-a lungul stîncilor joase şi teşite de pe malul lacului, învîrtind atrăgătoarea glugă de mătase pe un deget, cînd îi ieşi în cale Călăuză. Acesta avea carabina pe care o folosise în ziua aceea, însă nu era atît de volubil şi deschis ca de obicei ; privirea lui părea nesigură şi neliniştită. După cîteva cuvinte lipsite de importanţă cu privire la frumoasa întindere de apă din faţa lor, el se întoarse spre însoţitoarea lui şi spuse cu mare interes :

— Jasper a cîştigat gluga asta de mătase pentru tine, Mabel, fără a folosi prea mult adevăratele sale însuşiri.

— A cîştigat-o cinstit, Călăuză.

— Fără-ndoială, fără-ndoială, glonţul lui a trecut prin mijlocul cartofului şi nimeni n-ar fi fost în stare de mai mult, deşi ar fi putut şi alţii să facă asta.

— Dar nimeni nu a tras atît de bine — exclamă Mabel, cu o însufleţire pe care o regretă numaidecît, fiindcă observă privirea îndurerată a lui Călăuză, atins deopotrivă de observaţie, cît şi de simţămîntul care-o inspirase.

— E adevărat, e adevărat, Mabel, nimeni nu a tras la fel de bine atunci, dar nimic nu mă poate face să-mi neg talentele

dăruite mie de providență. Da, da, nimeni nu a izbutit acolo să tragă la fel de bine, însă îți voi arăta ce se poate face aici. Vezi pescărușii ăia care zboară deasupra capetelor noastre ?

— Desigur, sînt prea mulți ca să nu-i vezi.

— Observi cum se încrucișează în zbor ? adăugă el, trăgînd cocoșul și ridicînd carabina. Uite, cîte doi-doi deodată... privește !

Cînd cele două păsări se aflau pe aceeași linie a privirii, se auzi detunătura, plumbul porni cu iuțeala gîndului și străpunse amîndouă victimele, deși între ele era o distanță de cîțiva iarzi. Cînd pescărușii căzură în lac, Călăuza își lăsă patul armei în pămînt și rîse în felul său ciudat, de pe fața lui cinstită dispărînd orice urmă de nemulțumire și mîndrie rănită.

— Asta e ceva, Mabel, e ceva, deși eu nu pot să-ți dăruiesc nici o glugă ! Dar întreabă-l pe Jasper ; las totul în seama lui, să-ți spună el, fiindcă nu afli în toată America o inimă mai cinstită și o vorbă mai fără de ocolișuri.

— Nu cred că Jasper să aibă vreo vină că a cîștigat premiul !

— Nu la asta mă gîndesc. El s-a străduit să facă tot ce poate și a izbutit. Fiindcă pentru un om născut să-și petreacă timpul pe apă mai degrabă decît să aibă talente pentru viața de uscat, Jasper se bucură de o neobișnuită îndemînare și nimeni n-ar putea să aibă un ajutor mai bun ca el, nici pe apă, nici pe uscat. Dar el a cîștigat gluga din cauza greșelii mele, deși asta nu înseamnă nimic, într-adevăr, nimic, fiindcă gluga a fost dată cui se cuvenea.

— Cred că te înțeleg, Călăuză — zise Mabel, roșind fără voia ei — și voi privi această glugă ca pe un dar primit atît de la Jasper cît și de la dumneata.

— Ar fi nedrept față de flăcău. Podoaba asta a cîștigat-o el și a avut toată libertatea s-o dăruiască. Atîta numai, Mabel, te rog să crezi că dacă aș fi cîștigat-o eu, aș fi dăruit-o aceleiași persoane.

— Nu voi uita asta, Călăuză, și voi avea grijă să afle și alții de îndemînarea dumitale, pe care ai dovedit-o cu sărmanii pescărușii.

— Domnul să te aibă-n pază, Mabel, dar nu mai e nevoie să lauzi iscusința mea de trăgător la frontiera asta, după cum

nu e nevoie să vorbești de apa lacului sau de soarele de pe cer. Oricine știe ce sînt în stare pe tărîmul acesta și ți-ai irosi doar timpul, de parcă i-ai vorbi unui francez despre un urs din America.

— Atunci crezi că Jasper a știut de favoarea pe care i-o faci și a profitat de ea cu atît de puțină delicatețe? întrebă Mabel, cu o culoare în obraji care dărui ochilor ei o mare strălucire, devenind în același timp gravă și gînditoare.

— Nici nu-mi trece prin gînd să spun așa ceva, dar cînd ne copleșesc dorințele, uităm toți ceea ce am știut. Jasper este mulțumit să știe că eu pot să străpung doi cartofi cu un singur glonț, tot așa cum am împușcat acum doi pescărușî; și mai știe că nici un alt om de pe această graniță nu este în stare de o astfel de ispravă. Dar, cu gîndul la gluga de mătase și cu nădejdea de a ți-o dărui, a fost ispitit să aibă o părere mai bună despre sine, ba, în clipa aceea poate chiar mai bună decît ar fi trebuit. Nu, nu, Jasper Eau-douce nu are în el nimic josnic sau care să nu fie demn de încredere, fiindcă dorința de a părea cît mai merituos în ochii tinerelor femei frumoase e în firea oricărui tînăr.

— Voi încerca să uit totul, în afară de mărinimia cu care v-ați purtat amîndoi față de o sărmană fată fără mamă — zise Mabel, străduindu-se să-și stăpînească emoțiile pe care nu știa cum să și le tălmăcească. Te rog să mă crezi, Călăuză, că nu voi uita niciodată ce ați făcut și unul și altul pentru mine, și-mi voi aminti și de această nouă dovadă de afecțiune din partea voastră. Uite, iată un ac de argint, ți-l dăruiesc ca amintire, că mi-ai salvat viața și libertatea.

— Ce să fac eu cu așa ceva, Mabel? întrebă vînătorul, uimit, uitîndu-se la mica bijuterie din mîna sa. Eu nu am nici catarame, nici nasturi, fiindcă nu mă folosesc decît de cureluțe de piele și toate sînt întocmite din piele bună de cerb. E o bijuterie frumoasă, dar se potrivește mai mult cu locul de unde vine, decît cu trupul meu.

— Nu, prinde-l la cămașa dumitale de vînător și-ți va sta bine. Să-ți amintești totdeauna, Călăuză, că acul ăsta este o chezășie a prieteniei noastre și un semn că eu nu voi uita niciodată ajutorul pe care mi l-ai dat.

Mabel îi zîmbi și, luîndu-și ziua-bună, se îndepărtă, grăbită, pierzîndu-se curînd după rambleul fortului.

Priviți! Întunecate mulțimi se furișează
Pe lîngă-asediate ziduri și pe maluri
Doldora de arme ; cînd stele scînteiază
Încearcă să străbată prin a cetății valuri.

Byron

Cîteva ore mai tîrziu, Mabel Dunham stătea adîncită în gînduri pe bastionul care domina rîul și lacul. Era o seară liniștită și molatică ; deoarece nu se simțea nici cea mai ușoară adiere de vînt, nu se știa dacă detașamentul pentru postul O-mie-de-insule putea să plece în noaptea aceea. Proviziile, armele și munițiile fuseseră deja îmbarcate, ba chiar și veșmintele fetei sergentului se găseau pe bord, însă micul detașament care trebuia să plece se afla încă pe uscat, fiindcă nu se vedea nici un semn că s-ar putea întinde pînzele. Jasper scosese cuterul din golf și-l trăsese în amonte pe rîu, destul de mult ca să poată traversa gura fluviului oricînd ; acum, era însă ancorat. Cei ce trebuiau să se îmbarce se plimbau pe malul golfului, fără să știe dacă vor pleca sau nu.

După întrecerea din cursul dimineții, în garnizoană se așternuse o liniște adîncă, în armonie cu frumoasa priveliște din fața ochilor ei, care-i înrîurea simțămintele, cu toate că probabil nu prea era obișnuită să-și analizeze aceste puternice stări sufletești pentru a le găsi cauza. Tot ceea ce o înconjura părea liniștitór și atrăgător, măreția solemnă a pădurii tăcute și întinderea liniștită a lacului dînd peisajului un caracter sublim, care ar fi putut lipsi altor priveliști asemănătoare. Mabel simțea pentru prima dată că dominația orașului și a lumii civilizate asupra obiceiurilor ei își pierduse mult din putere și fata asta zglobie începea să se gîndească la faptul că o viață petrecută în mijlocul unei naturi ca aceea din jur ar putea fi o viață fericită. Întîmplările din ultimele zece zile contribuiau ca seara aceasta calmă și plăcută să fie atrăgătoare și ajuta în mare măsură la apariția acestei convingeri neașteptate în mintea fetei. Cu toate acestea, nu putem face afirmații sigure în stadiul de acum al povestirii noastre.

— Un frumos apus de soare, Mabel — auzi ea vocea puternică a unchiului său atît de aproape de urechea ei, încît tresări — un apus de soare încîntător, fetiţo, pentru o întindere de apă dulce, care ar fi mai puţin luată în seamă dacă am fi lîngă mare.

— Oare natura nu este aceeaşi pe malul unui lac sau pe ţărmul mării, lîngă un lac ca acesta, sau lîngă ocean ? Oare să nu strălucească soarele peste tot la fel, dragul meu unchi, şi să nu simţim noi aceeaşi puternică recunoştinţă pentru darurile providenţei la această graniţă îndepărtată ca şi în propria noastră insulă, Manhattan ?

— Probabil că tu, fată, ai dat peste una din cărţile maică-ti, deşi m-aş cam îndoi că sergentul a făcut un al doilea marş cu asemenea amăgeli în bagajul său. Natura, într-adevăr, nu este aceeaşi ! Oare tu, Mabel, îţi închipui că un soldat are aceeaşi natură cu un marinar ? Ai rude în ambele îndeletniciri, şi ar trebui să poţi răspunde.

— Dar, unchiule, eu înţeleg natura omenească...

— Şi eu, nepoată, privesc la fel natura unui marinar şi natura unuia din aceşti camarazi din regimentul 55, fără a-l excepta chiar pe propriul tău tată. În dimineaţa asta au organizat un concurs de tir, despre care ar trebui să spun mai degrabă că a fost un concurs de petarde. Ehei, ar fi fost cu totul altceva dacă era vorba de o ţintă pe mare ! Ar fi trebuit să tragă cu tunul de pe navă asupra unui obiect la o distanţă de cel puţin o jumătate de milă, şi cartofii, dacă s-ar fi găsit din întîmplare pe bordul corăbiei, ar fi rămas în crătiţele bucătarului. Meseria de soldat poate fi onorabilă, Mabel, dar un priceput descoperă multe lucruri nechibzuite şi slăbiciuni într-un astfel de fort. În ceea ce priveşte peticul ăsta de lac, îmi cunoşti părerea şi nu mai am de gînd s-o repet. Un adevărat marinar nu-şi iroseşte niciodată vremea cu vorba ; dar, pe legea mea, dacă privesc lacul ăsta, Ontario, cum îi spun ei, nu-l socot mai mare decît apa care ar încăpea în găleata unei nave. Uite, fată, dacă vrei să înţelegi deosebirea dintre ocean şi un lac, o poţi face dintr-o singură privire : ai putea socoti vremea asta liniştită, fiindcă nu suflă o adiere de vînt, deşi, la drept vorbind, nu cred că liniştea de pe malul unui lac poate fi tot atît de mare ca aceea de pe malul oceanului.

— Unchiule, nu e nici o adiere de aer ! Cred că nu s-ar putea ca frunzele să fie mai încremenite decît acum, în clipa aceasta, în toată pădurea.

— Frunzele ! Dar ce sînt frunzele, copila mea ? Pe mare nu există frunze şi de vrei să ştii dacă este într-adevăr vorba de un calm total, trebuie să aprinzi o lumînare de seu, fiindcă flacăra lumînării de seu este foarte sensibilă ; numai atunci vei fi sigură că există sau nu vreo adiere de vînt. Dacă te-ai găsi la o latitudine unde aerul poate fi atît de liniştit, încît cu greu l-ai agita cu respiraţia, numai atunci ai putea să-ţi dai seama ce înseamnă o atmosferă calmă. La latitudinile calme oamenii suferă adesea de lipsa de aer. Dar îţi spun din nou : uită-te la lacul ăsta ! Este ca laptele dintr-o tigaie ; nu se mişcă mai mult decît s-ar mişca apa dintr-o damigeană înainte de a-i scoate dopul. Pe ocean, oricît de liniştit ar fi văzduhul, apa nu este niciodată liniştită.

— Niciodată, unchiule ? Nici chiar pe vreme calmă ?

— Desigur că nu, copila mea. Oceanul respiră ca o fiinţă vie, şi sînul îi palpită mereu, după cum spun poeţii, deşi nu are uneori mai mult aer decît ai găsi într-un sifon. Nimeni nu a văzut vreodată oceanul atît de liniştit ca lacul ăsta ; el se înalţă şi se coboară, de parc-ar avea plămîni.

— Dar nici lacul acesta nu este cu totul liniştit, fiindcă se zăreşte o undă uşoară în apropierea malului şi se aude uneori clipocitul apei lovindu-se de stînci.

— Asta e poezie goală ! Dacă vrei, se poate spune că frămîntarea apei este o maree, şi cînd valurile spală puntea, acţiunea aceasta este provocată de talazuri ; dacă lacul Ontario nu se aseamănă cu Atlanticul, după cum o pirogă de la Powles Hook nu este un vas de linie. Oricum, Jasper acela este un băiat bun şi nu are nevoie decît de învăţătură ca să devină un om adevărat.

— Îl crezi, aşadar, un incult, unchiule ? întrebă Mabel, aranjîndu-şi părul, fapt care o sili sau făcu impresia că o obligă să-şi întoarcă faţa. Mie mi se pare că Jasper Eau-douce pare să ştie mai multe decît cei mai mulţi tineri din categoria sa. A citit puţin, fiindcă nu prea găseşti cărţi în această parte a lumii, dar a gîndit foarte mult, după cît mi se pare, pentru un om atît de tînăr.

— E un ignorant, e un ignorant ca toţi cei care navighează pe o apă ca asta dinăuntrul uscatului. E adevărat că se pricepe

să facă un nod plat și un nod de prins un buștean, dar nu are nici cea mai mică idee de cum se face un nod pentru un cablu sau o legătură de sarcină, cu care să ridici o ancoră! Nu, nu, Mabel; noi avem obligații față de Jasper și Călăuză și m-am gîndit mult cum i-am putea răsplăti, fiindcă nerecunoștința este, după părerea mea, o josnicie. Unii oameni spun că ar fi un obicei regesc, dar eu susțin că este acțiunea unui porc, fiindcă dacă inviți un porc să cineze cu tine, întîi și-ntîi mănîncă desertul.

— Este foarte adevărat, dragă unchiule, și ar trebui într-adevăr să facem totul ca să dovedim celor doi oameni curajoși cît de mult prețuim ajutorul pe care ni l-au dat.

— Vorbești de parc-ai fi fata mamei tale, ceea ce face cinste familiei Cap. Am găsit un mijloc care va fi pe placul tuturor, și cînd ne vom întoarce din mica expediție pe lac la O-mie-de-insule, voi și face propunerea.

— Dragul meu unchi! Asta dovedește o mare bunătate din partea dumitale și ar fi foarte drept! Îmi dai voie să te întreb ce intenții ai?

— Nu am nici un motiv să ți le tăinuiesc, Mabel, dar să nu vorbești de ele tatălui tău, fiindcă sergentul are prejudecățile lui și ar putea să ne pună bețe-n roate. Nici Jasper și nici prietenul său Călăuză nu vor face niciodată mare lucru aici și m-am gîndit să-i iau pe amîndoi cu mine la ocean și să-i îmbarc pe o corabie. În două săptămîni, lui Jasper i-ar crește picioare de marinar, și după o călătorie de un an va fi un om adevărat. Deși Călăuză ar avea nevoie de mai mult timp, dacă nu cumva nu va ajunge niciodată să fie trecut în matricola unui echipaj, s-ar putea scoate ceva și din el, mai ales ca marinar de pază, fiindcă are ochi foarte buni.

— Și crezi, unchiule, că-ți vor primi propunerea? întrebă Mabel, zîmbind.

— Îți închipui că sînt niște neghiobi? Ce ființă rațională ar respinge o propunere de avansare? Dacă-l lași pe Jasper să meargă pe drumul lui de acum, și-ar putea sfîrși zilele așa cum e și azi, comandant al unui mic bric.

— Și ar fi mai fericit dacă ar avea un grad mai mare, dragă unchiule? Cu cît este mai valoros un comandant al unui vas cu pînze pătrate decît al unui bric?

— Pfui, pfui, Magnet! N-ai fi bună să citești conferințe despre nave decît în fața unui auditoriu nepregătit. Nu știi ce

vorbeşti ! Las' pe mine, că pun eu totul la cale, spre mulţumirea tuturor. Ah, iată-l pe Călăuză ; cred că n-ar strica să-i dau a înţelege ce intenţii binevoitoare am cu el. Speranţa dă curaj şi întăreşte toate străduinţele noastre.

Făcu un semn din cap şi tăcu, aşteptînd să se apropie vînătorul, care nu făcea impresia lui obişnuită de sinceritate şi linişte, avînd mai degrabă înfăţişarea omului puţin încurcat dacă nu chiar îndoit de felul cum va fi primit.

— Unchiul şi nepoata ţin un sfat de familie, la care un străin nu ar fi binevenit ? întrebă Călăuză, apropiindu-se.

— Dar dumneata nu eşti pentru noi un străin, meştere Călăuză — răspunse Cap — şi nimeni n-ar fi mai binevenit decît dumneata. Tocmai vorbeam despre dumneata, şi cînd prietenii vorbesc de un prieten absent, e uşor de ghicit ce au spus despre el.

— Nu vreau să aflu nici o taină... nu vreau să aflu taine. Tot omul îşi are duşmanii săi, şi eu îi am pe-ai mei, dar nici dumneata, meştere Cap, nici gingaşa Mabel nu se numără printre ei. În ceea ce-i priveşte pe indienii Mingo, de ei nu spun nimic, deşi ar avea motive binecuvîntate să mă urască.

— Sînt sigur de asta, Călăuză, fiindcă ştiu că ai intenţii bune şi eşti un om dintr-o bucată. Dar, dacă ai vrea, ai putea să scapi chiar şi de duşmănia indienilor Mingo şi nimeni nu ţi-ar arăta drumul cu mai multă bucurie decît mine, se-nţelege, fără nici o pretenţie.

— Eu nu vreau să am duşmani, Apă-Sărată — fiindcă aşa începuse Călăuză să-i spună lui Cap, adoptînd aproape fără să-şi dea seama porecla dată marinarului de indienii din fort. Nu vreau să am duşmani şi sînt gata să îngrop securea de luptă împotriva indienilor Mingo ca şi împotriva francezilor, deşi dumneata ştii că depinde de o fiinţă mai puternică decît noi să schimbe inimile oamenilor, sau să lase vreunul dintre ei fără duşmani.

— Ridicînd ancora şi însoţindu-mă pe coasta oceanului, prietene Călăuză, după ce ne vom întoarce din această scurtă croazieră în care pornim, te vei afla dincolo de zona unde se aud strigătele de război ale indenilor, gloanţele lor nu te vor mai putea atinge.

— Şi la ce-aş ajunge eu, navigînd pe apă sărată ? Să vînez în oraşe ? Să urmăresc pista oamenilor care se duc şi vin la piaţă şi să organizez ambuscade pentru cîini şi orătănii ? Nu-mi

dorești, într-adevăr, fericirea, meștere Cap, dacă vrei să mă scoți din umbra pădurilor și să mă duci sub soarele luminișurilor.

— Dar eu nu-ți propun să rămîi într-o așezare omenească, ci să mergi pe mare, singurul loc, se poate spune, unde un bărbat respiră liber. Vei afla de la Mabel că asta mi-a fost intenția înainte de a-ți face propunerea.

— Și ce crede Mabel că va ieși din schimbarea asta? Ea știe că fiecare își are însușirile lui și că a încerca să-i impui altele ar fi zadarnic, după cum zadarnic ar fi să te împotrivești celor hărăzite de providență. Eu sînt un vînător și un cercetaș sau o călăuză, Apă-Sărată, și nu-mi stă în fire să mă împotrivesc voinței cerului, dorind să fiu altceva. Am dreptate, Mabel, sau ești prea femeie și vrei să-mi schimb firea?

— Eu nu vreau să te schimbi de loc, Călăuză — răspunse Mabel, cu o sinceritate plină de prietenie și atît de deschis, încît vorbele ei îi merseră la inimă vînătorului. Și oricît de mult ar admira unchiul meu marea și orice foloase ar crede el că s-ar putea avea din această schimbare, n-aș voi să-l văd pe cel mai bun și mai nobil vînător al pădurilor transformat într-un amiral. Rămîi ceea ce ești, curajosul meu prieten, și să nu te temi de nimic în afară de mînia lui Dumnezeu.

— Ai auzit, Apă-Sărată? Auzi ce spune fiica sergentului? Și ea e prea sinceră, prea luminată și prea frumoasă ca să nu știe ce spune. Atîta vreme cît ea e mulțumită de mine așa cum sînt, nu mă voi împotrivi firii mele și providenței, încercînd să fiu altfel. Aici, în garnizoană, s-ar părea că-s de prisos, dar cînd vom fi acolo, la O-mie-de-insule, s-ar putea să se ivească un prilej care să arate că o carabină sigură este uneori un dar ceresc.

— Va să zică mergi cu noi, Călăuză? spuse Mabel, zîmbindu-i atît de deschis și drăgălaș, încît acesta ar fi urmat-o pînă la capătul lumii. Eu și soția unui soldat vom fi singurele femei de acolo și mă voi simți mai sigură dacă vei fi și dumneata printre apărătorii noștri.

— Sergentul te va apăra, Mabel; te-ar apăra chiar și dacă n-ai fi din sîngele lui. Toată lumea te va ocroti. Eu cred că unchiul dumitale, aici de față, va fi încîntat de expediție, cînd vom naviga cu pînzele întinse și se va pomeni în mijlocul acestei mări interioare, nu-i așa?

— Da, marea voastră interioară nu-i mare scofală, meştere Călăuză, şi nu mă aştept la nimic de la ea. Mărturisesc totuşi că m-ar bucura să ştiu în ce scop se face croaziera asta, deoarece nu-i place nimănui să stea cu mîinile în sîn, dar cumnatul meu, sergentul, este secretos ca un francmason. Oare tu ştii ceva, Mabel ?

— Absolut nimic, unchiule ; eu nu îndrăznesc să-l întreb pe tatăl meu despre misiunile sale, fiindcă socoate că lucrurile astea nu sînt de nasul femeilor. Ştiu doar atît că trebuie să pornim în larg de îndată ce ne va îngădui vîntul şi că vom lipsi o lună.

— Nu cumva meşterul Călăuză poate să-mi dea vreo lămurire folositoare ? Fiindcă o călătorie fără scop nu prea-i poate face plăcere unui bătrîn marinar.

— În ceea ce priveşte portul către care mergem şi obiectivul călătoriei, Apă-Sărată, nu e nici o taină, cu toate că în garnizoană nu e voie să vorbeşti despre asta. Dar eu nu sînt soldat şi pot să vorbesc liniştit, nădăjduind să nu se spună despre mine că sînt un flecar. Însă, pentru că vom porni curînd şi faceţi amîndoi parte din grup, aveţi dreptul să ştiţi unde mergeţi. Ştiţi, pesemne, că există un loc numit : O-mie-de-insule, nu-i aşa, meştere Cap ?

— Da, am auzit de un loc cu această denumire, dar sînt convins că nu e vorba de insule adevărate ca cele de pe ocean. Iar numărul o mie înseamnă probabil două sau trei, ca şi morţii şi răniţii după o aşa-zisă mare bătălie.

— Am ochi ageri, meştere Cap, totuşi m-am străduit de cîteva ori zadarnic să le număr.

— Da, da, am cunoscut oameni care nu puteau număra decît pînă la o anumită cifră. Chiar şi păsările voastre de uscat nu-şi mai recunosc cuiburile cînd se apropie de mal. De cîte ori n-am zărit eu ţărmul, case şi biserici, pe cînd pasagerii de lîngă mine nu vedeau decît apă ! Mie nu-mi intră-n cap că mergînd pe apă dulce poţi într-adevăr să nu mai vezi uscatul. Lucrul ăsta mi se pare lipsit de raţiune şi imposibil.

— Dacă ai cunoaşte lacurile noastre, meştere Cap, n-ai vorbi aşa. Înainte de a ajunge la O-mie-de-insule îţi vei schimba părerea despre înfăptuirile naturii din acest colţ sălbatic de lume.

— Mă îndoiesc chiar şi de faptul că aţi avea o insulă adevărată în regiunea asta. După părerea mea, pe apă dulce nu

poţi găsi o insulă adevărată ; nu poate fi ceea ce se cheamă o *insulă.*

— Poate că nu-ţi vom arăta o mie de insule, ci doar cîteva sute, în orice caz atît de multe, încît ochiul să nu le poată număra şi nici limba să o spună.

— Şi, mă rog, ce fel de insule sînt astea ?

— Uscat înconjurat cu totul de apă.

— Dar ce fel de uscat şi ce fel de apă ? Fac prinsoare că pînă la urmă se va dovedi că nu e vorba de nimic altceva decît de peninsule sau de promontorii sau continente, noţiuni care, dă-mi voie să spun, voi le înţelegeţi prea puţin sau chiar de loc. Dar fie că e sau nu vorba de insule, ce se urmăreşte în realitate cu această croazieră, meştere Călăuză ?

— Deoarece dumneata eşti fratele sergentului, iar drăguţa Mabel este fiica lui şi facem toţi parte din detaşament, cred că nu e rău să vă dau o idee despre misiunea noastră. Fiindcă ai făcut parte atîta vreme din cadrele marinei, meştere Cap, ai auzit fără îndoială de un port numit Frontenac, nu-i aşa ?

— Cine n-a auzit ? Nu spun că am ancorat vreodată în portul ăsta, dar am trecut de multe ori prin dreptul lui.

— Asta înseamnă că mergi într-un loc cunoscut, deşi nu înţeleg cum ai putut ajunge acolo venind dinspre ocean ! Oricum ar fi, află că lacurile acestea mari se leagă ca un lanţ unul de altul, pînă cînd apa ajunge la lacul Erie, din partea de vest, care este tot atît de mare ca lacul Ontario din partea noastră. Ei bine, apa iese din Erie şi, coborînd spre un munte, trece peste crestele sale...

— Mi-ar plăcea să aflu cum dracu' se-ntîmplă asta ?

— Destul de simplu, meştere Cap — răspunse Călăuză, rîzînd, — dacă ţii seama de faptul că se scurge devale. Dacă aş fi spus că apa urcă muntele, ar fi fost ceva împotriva naturii, însă noi socotim că nu-i mare lucru ca ea să coboare de pe munte, bineînţeles e vorba de apă dulce.

— Da, da, însă dumneata spui că apa lacului alunecă pe povîrnişul muntelui ; raţiunea, dacă ar avea colţi, în cazul acesta şi i-ar arăta.

— Bine, bine, o discuţie n-ar avea rost, că ce-am văzut am văzut sigur. În ceea ce priveşte faptul că raţiunea are colţi, despre asta nu pot spune nimic, însă ştiu că la conştiinţă îi găsim şi sînt foarte ascuţiţi. După ce apa din toate lacurile se varsă în lacul Ontario, din el porneşte un fluviu spre mare ; şi

în partea îngustă a acestei întinderi de apă, care nu este nici rîu, nici lac, se găsesc insulele de care este vorba. Frontenac este un post al francezilor mai sus de aceste insule și, deoarece au o garnizoană mai jos de ele, trebuie să transporte proviziile și munițiile pe rîu în sus, pînă la Frontenac și mai departe de-a lungul malurilor rîurilor, precum, și pe celelalte lacuri, pentru a le împărți dușmanilor noștri indieni, ca să facă mișelii și să-i scalpeze pe creștini.

— Și prezența noastră îi va împiedica de la săvîrșirea acestor fapte îngrozitoare? întrebă Mabel, curioasă.

— Asta depinde numai de providență. Comandantul fortului, Lundie, după cum i se spune, a trimis un detașament la O-mie-de-insule, să intercepteze unele din ambarcațiunile franceze, și noi mergem să înlocuim acest prim detașament. Pînă acum, ai noștri nu au făcut mare lucru, cu toate că au capturat două ambarcațiuni încărcate cu mărfuri pentru indieni; dar săptămîna trecută a venit în fort o iscoadă cu știri noi care l-au hotărît pe maior să facă o ultimă încercare să-i surprindă pe netrebnici. Jasper cunoaște drumul și ne aflăm în mîini bune, fiindcă sergentul este un om prevăzător și în privința ambascadelor nu-l întrece nimeni... da, un om pe cît de prudent, pe atît de ager.

— Și asta-i tot? zise Cap, compătimtior. După pregătiri și echipament, crezusem că e vorba de o expediție împotriva contrabandiștilor și că, luînd parte la ea, aș putea cîștiga un ban cinstit. Dar presupun că pe apă dulce nu există plată pentru capturi, nu-i așa?

— Ce vrei să spui?

— Presupun că regele ia tot ce se capturează în aceste lupte de detașamente și ambuscade, cum le spuneți voi, nu-i așa?

— N-am nici cea mai mică idee despre asta, meștere Cap. Eu îmi iau partea mea de praf de pușcă și de gloanțe, de capturăm așa ceva, și nu-i spun nimic regelui. Dacă altcineva procedează mai bine, asta nu-i treaba mea, cu toate că ar trebui să mă gîndesc să-mi ridic o casă și să-mi cumpăr mobilier.

Deși Călăuză nu îndrăzni s-o privească pe Mabel, făcînd această aluzie nesocotită la o schimbare din viața sa, ar fi dat orice să știe dacă ea o înțelesese și să-i vadă expresia feței. Fata înțelesese însă bine aluzia, deși nu puteai citi nimic pe fața ei,

cînd îşi întoarse privirea spre rîu, unde pe bordul cuterului *Scud* părea că se vede o oarecare mişcare.

— Jasper scoate cuterul mai în larg — zise ghidul, a cărui privire fusese atrasă în partea aceea de căderea unui corp greu pe punte. Flăcăul a simţit vreo adiere de vînt şi vrea, nici vorbă, s-o folosească.

— Da, da, avem prilejul să asistăm la o lecţie de navigaţie — spuse Cap, rînjind. Felul de a porni un vas cu pînze te face să-l recunoşti pe un bun marinar mai bine decît în orice altă împrejurare. E ca şi cum te-ai uita la un soldat care-şi încheie tunica, să vezi dacă începe de sus în jos sau invers.

— Nu spun că Jasper ar fi tot atît de destoinic ca marinarii voştri de ocean — zise Călăuză, în al cărui suflet cinstit nu încăpea gelozia sau invidia. Dar este un băiat îndemînatic şi-şi conduce cuterul cu iscusinţa pe care ai cere-o chiar şi celui mai bun, cel puţin pe acest lac. La cataractele fluviului Oswego, unde apa dulce izbuteşte să coboare pe coasta muntelui fără prea mare greutate, nu ţi s-a părut stîngaci, meştere Cap.

Acesta răspunse doar printr-un mormăit de nemulţumire, după care se aşternu tăcerea, toţi cei de pe bastion urmărind manevrele cuterului cu un interes firesc, deoarece peste puţin timp urmau să se urce la bordul lui. Vremea era absolut liniştită, suprafaţa lacului lucind ca o oglindă în ultimele raze de soare. Cuterul înaintase, pentru a fi tras la edec, la o distanţă de o sută de iarzi dincolo de gura rîului, unde avea destul spaţiu de manevră pe porţiunea care forma portul fortului Oswego. Dar lipsa totală de vînt împiedica orice manevră şi se văzu curînd că ambarcaţiunea trebuie să traverseze rîul cu ajutorul vîslelor. Nu se întinsese nici o pînză şi imediat după ce se ridică ancora, se auzi plescăitul vîslelor în apă; cuterul, cu prora spre amonte, începu să alunece spre firul apei, unde odată ajuns, oamenii încetară vîslitul, şi micul vas derivă spre ieşire. În locul acela îngust de trecere, cuterul înainta repede şi în mai puţin de cinci minute trecea de cele două bancuri de nisip care ieşeau din lac. Nu s-a aruncat ancora, şi vasul se îndepărta tot mai mult de uscat, pînă cînd carcasa lui întunecată ajunse pe suprafaţa lucioasă a lacului, la un sfert de milă dincolo de micul promontoriu dinspre extremitatea răsăriteană, în portul exterior sau radă, unde se opri. Aici, curentul nemaiavînd nici o influenţă, cuterul încremeni pe lac.

— Mi se pare foarte frumos, unchiule — zise Mabel, care nu pierduse o clipă din ochi micul vas, în timp ce-şi schimba poziţia cum s-a arătat mai sus. Dă-mi voie să spun că dumneata poate vei găsi defecte în construcţia lui şi în felul cum a fost manevrat, dar pentru mine, care sînt ignorantă, mi se pare că amîndouă sînt desăvîrşite.

— Mda, merge destul de bine în direcţia curentului, fetiţo, aşa cum s-ar petrece şi cu un butuc. Dar cînd e vorba de amănunte, unui vechi marinar ca mine nu-i trebuie ochelari ca să găsească defectele.

— Ei bine, meştere Cap — interveni Călăuză, care, de cele mai multe ori cînd Jasper era criticat, se simţea dator să-i ia apărarea. Am auzit marinari bătrîni, de ocean, cu mare experienţă, recunoscînd că *Scud* este una din cele mai frumoase ambarcaţiuni în genul ei. Eu nu mă pricep în chestiile astea, dar orice om poate avea părerile sale despre o navă, chiar dacă ar fi greşite, şi ar trebui să vină mai mulţi oameni ca să mă poată convinge că Jasper nu-şi întreţine bine vasul.

— Eu nu spun că *Scud* are o construcţie cu totul defectuoasă, meştere Călăuză, dar are defecte, şi încă destul de mari.

— Care sînt defectele, unchiule? Dacă Jasper le-ar cunoaşte, ar fi fericit să le înlăture.

— Care sînt? Păi aş putea spune că sînt cincizeci, sau chiar o sută... defecte materiale şi evidente.

— Arată-le, unchiule, şi Călăuză îi va vorbi de ele prietenului său.

— Să le arăt? Nu e lucru uşor să numeri stelele, pentru simplul motiv că sînt prea multe. Să le arăt! Într-adevăr! Ei bine, drăguţa mea nepoată, miss Magnet, ce părere ai despre verga principală? Pentru ochii mei ignoranţi mi se pare că e cel puţin cu un picior prea înaltă, şi-apoi, pavilionul este blocat şi... şi da, la dracu', funiile velelor, cînd sînt strînse, rămîn prea largi, şi nu m-aş mira de loc dacă s-ar forma un nod încîlcit la cablul de la nara ancorei, dacă ar trebui aruncată în clipa aceasta. Defecte! Pe legea mea, nici un marinar, privindu-l, n-ar putea să nu bage de seamă că are tot atîtea defecte ca un servitor concediat!

— Tot ce se poate, unchiule, dar eu mă îndoiesc că Jasper le cunoaşte. Nu cred că le-ar îngădui dacă i-ar vorbi cineva de ele, nu-i aşa, Călăuză?

— Lasă-l pe Jasper să aibă el grijă de cuterul lui, Mabel, așa cum știe. Asta ține de priceperea lui, și nimeni nu-l poate învăța mai mult decît știe, ca acest cuter să nu cadă în mîinile francezilor de la Frontenac, sau a îndrăciților lor prieteni, indienii Mingo. Cui îi pasă de faptul că cablul ancorei nu e bine strîns, sau că vergile sînt ridicate prea sus, meștere Cap, atîta timp cît cuterul navighează bine și nu cade în mîna francezilor? Eu iau pe garanția mea iscusința lui Jasper pe lacul acesta împotriva tuturor marinarilor de pe ocean, fără să spun însă că s-ar pricepe să navigheze pe mare, fiindcă nu a încercat asta niciodată.

Cap zîmbi cu un aer de superioritate, socotind că nu este necesar să-și continue criticile, cel puțin în clipa aceea. Atitudinea sa devenea tot mai îngîmfată și mai disprețuitoare, cu toate că ar fi vrut să pară nepăsător față de o discuție cu un adversar absolut ignorant. Între timp, cuterul era mînat de curenții lacului, prora schimbîndu-și direcția cînd într-o parte, cînd într-alta, deși atît de ușor și puțin, încît nu-ți atrăgea atenția. În clipa aceea pînza triunghiulară fu desfăcută și înălțată și se umflă spre uscat, cu toate că pe suprafața apei nu se simțea încă nici o urmă de vînt. Însă, în ciuda slabei adieri a vîntului, carena ușoară a ambarcațiunii cedă apăsării și după un minut cuterul traversa curentul rîului, cu o deplasare atît de lină și înceată, încît abia o observai. Curînd ieși din curentul rîului, intră într-un fel de vîrtej, de unde fu împins pe neașteptate și repede spre uscat; pe malul înalt se găsea fortul, și Jasper aruncă ancora.

— N-a fost rău de loc — murmură Cap, ca pentru sine — nu, n-a fost rău de loc, deși s-ar fi cuvenit să cîrmească spre tribord în loc de babord, fiindcă un vas trebuie să înainteze totdeauna cu prora spre larg, fie că se găsește la o leghe de uscat, sau numai la o distanță de un cablu; fiindcă asta e o măsură de prevedere, și prevederea înseamnă ceva pe lumea aceasta.

— Jasper este un băiat iscusit — se auzi deodată vocea sergentului Dunham, care apăruse în spatele cumnatului său — și ne bizuim foarte mult în expedițiile noastre pe îndemînarea lui. Dar veniți, nu mai avem decît o jumătate de oră pentru îmbarcare, și de îndată ce sîntem gata, ne putem sui în bărci.

Grupul se destrămă și fiecare se duse să-și adune bagajele, care nu fuseseră încă îmbarcate. Cîteva lovituri de tobă dădură semnalul pentru soldați, și după un minut începu forfota.

Acum, cînd spiriduşul pe proşti îi înspăimîntă
Şi hide vrăjitoare cu farmece descîntă,
Cînd în coşmar se zbate nebunul visător.
Şi zînele pe pajişti se prind în jocul lor.

Cotton

Îmbarcarea unui grup de oameni atît de mic nu putea provoca întîrzieri sau complicaţii. Detaşamentul de sub comanda sergentului Dunham era alcătuit numai din zece soldaţi şi doi caporali, pe lîngă locotenentul Muir, despre care se ştia sigur că-i va însoţi şi el. Dar nu-i însoţea în calitatea sa de ofiţer de intendenţă, ci ca un fel de voluntar, avînd totuşi cîteva misiuni de intendenţă, care-i serveau de pretext pentru participarea sa la expediţie, fapt aranjat între el şi comandant. La cei de mai sus se mai adăugau Călăuză şi Cap, împreună cu Jasper şi mateloţii săi, dintre care unul era un copil. Prin urmare, nu erau mai mult de douăzeci de bărbaţi şi un băiat de 14 ani. Mabel şi soţia unui soldat de rînd erau singurele femei.

Sergentul Dunham conduse oamenii la bordul cuterului cu o barcă mare, apoi se întoarse pe uscat, ca să primească ultimele instrucţiuni şi să-i însoţească pe cumnatul şi fiica sa în timpul îmbarcării. După ce-i arătă lui Cap barca în care el şi Mabel trebuiau să se urce, sui dealul fortului, pentru o ultimă convorbire cu comandantul. Acesta se afla pe bastionul despre care am vorbit de atîtea ori şi-l vom lăsa acolo cîtva timp cu sergentul, pentru a ne întoarce din nou pe mal.

Cînd Mabel urcă în barca ce trebuia s-o ducă la bordul cuterului, dădea-n amurg. Faţa lacului era atît de potolită, încît bărcile şi micile vaporaşe nu trebuiau să intre pe rîu, ca să fie încărcate, şi toate îmbarcările s-au făcut pe malul lacului, lipsit cu totul de valuri şi liniştit ca un iaz. Aşa cum spusese Cap, nu existau flux, reflux, nici mişcarea unor plămîni imenşi şi nici respiraţia oceanului, fiindcă pe lacul Ontario, spre deosebire de Atlantic, vînturile puternice nu pun în mişcare aceste elemente, lăsînd ca în altă parte să domnească liniştea. Distanţa nu permite acest lucru şi marinarii spun că de obicei apa creşte şi descreşte mai repede pe marile lacuri din vest decît

pe oricare din mările cunoscute. Cînd barca porni aşadar de la mal, Mabel nu-şi dădu seama că pluteşte pe o apă atît de vastă, fiindcă nu simţea nici o mişcare obişnuită în astfel de situaţii. Barca se alătură cuterului numai după o duzină de lovituri de vîslă.

Jasper era gata să-şi primească pasagerii şi, deoarece puntea cuterului nu se ridica decît cu două-trei picioare deasupra apei, nu era greu să te sui pe bord. După îmbarcare, tînărul le conduse pe Mabel şi însoţitoarea ei la cabina pregătită pentru ele. Micul vas avea patru cabine, între punţi, fiind construit în mod special pentru transportul ofiţerilor şi al soldaţilor împreună cu familiile lor. Prima în rînd era aşa-numita cabină din spate, o mică încăpere cu patru cuşete, care se bucura de existenţa unor ferestre mici pentru aer şi lumină. Ea se repartiza întotdeauna femeilor, oricît s-ar fi aflat pe bord, şi deoarece Mabel şi însoţitoarea ei erau singure, aveau confort şi spaţiu îndestulător. Cabina principală era mai mare şi-şi primea lumina printr-un luminator. Acum urma să fie ocupată de intendent, sergentul Dunham, de Cap şi Jasper, în timp ce Călăuză rămăsese să hoinărească pe oriunde voia, în afară, bineînţeles, de cabina femeilor. Caporalii şi soldaţii de rînd ocupau spaţiul de sub intrarea principală în încăperile de sub punte, în timp ce echipajul era găzduit ca de obicei la prora ambarcaţiunii. Deşi capacitatea cuterului nu era mai mare de cincizeci de tone, greutatea îmbarcată pe el era atît de mică, încît nu numai că aveau toţi destul spaţiu, dar la nevoie s-ar mai fi putut îmbarca încă de trei ori mai mulţi oameni.

Cînd Mabel intră în cabina ei într-adevăr confortabilă şi cochetă, se gîndi cu plăcere la faptul că Jasper o aranjase special pentru ea, apoi se urcă din nou pe punte. Aici toţi erau ocupaţi ; soldaţii alergau încoace şi încolo, căutîndu-şi raniţele şi celelalte efecte, însă datorită obişnuinţei şi disciplinei forfota se potoli curînd, şi pe bordul vasului se lăsă o linişte impresionantă, provocată şi de presimţirea evenimentelor viitoare, precum şi de mijloacele de a le întîmpina.

Din cauza întunericului, obiectele de pe ţărm nu se mai puteau distinge, uscatul formînd o linie neagră, informă, alcătuită din conturul pădurii, care se profila pe cerul mai luminos. Treptat, stelele începură să răsară una după alta cu strălucirea lor blîndă şi calmă, aducînd cu ele senzaţia aceea de pace, care însoţeşte de obicei noaptea. Scena aceasta avea

în ea ceva neliniştitor, dar şi un anume calm. Mabel, care se afla pe puntea de comandă, se simţea dominată de ambele senzaţii. Călăuză stătea lîngă dînsa, rezemîndu-se ca totdeauna pe carabina lui lungă, şi ea crezu că desluşeşte pe chipul său sever, în ciuda întunericului crescînd al nopţii, nişte cute mai adînci decît de obicei, provocate de gînduri.

— Pentru dumneata, Călăuză, expediţiile de felul acesta nu sînt o noutate — zise ea — deşi mă surprinde faptul că soldaţii sînt atît de liniştiţi şi gînditori.

— Asta se învaţă, cînd te războieşti cu indienii. Miliţienii voştri vorbesc de obicei mult şi fac prea puţin. Dar soldatul care s-a întîlnit adesea cu indienii Mingo ştie să preţuiască valoarea unei tăceri prevăzătoare. O oaste tăcută într-o pădure este de două ori mai puternică, şi una zgomotoasă de două ori mai slabă. Dacă vorbele ar fi creatoare de soldaţi, femeile dintr-un cantonament ar avea în general întîietatea.

— Dar noi nu sîntem o armată şi nici în pădure. Pe bordul cuterului nu ne poate ameninţa nici o primejdie din partea indienilor Mingo.

— Întreabă-l pe Jasper cum a ajuns comandantul lui *Scud* şi vei avea răspunsul la întrebare. Nimeni nu este sigur de indienii Mingo, dacă nu le cunoaşte bine adevărata lor natură, şi chiar în cazul acesta trebuie să acţioneze potrivit experienţei sale şi cu cît mai mare luare-aminte. Da, da, întreabă-l pe Jasper cum a ajuns căpitanul acestui cuter.

— Şi cum a ajuns? întrebă Mabel, cu o curiozitate şi un interes care-i plăcură însoţitorului ei simplu şi cinstit, totdeauna încîntat să aibă prilejul de a-l lăuda pe prietenul său. Pentru el e o cinste că i s-a încredinţat acest post la o vîrstă atît de tînără.

— E foarte adevărat, dar l-a meritat, şi poate ar fi meritat şi mai mult. O fregată n-ar fi fost prea mult, ca să răsplătească atîta curaj şi sînge rece, dacă o astfel de navă ar fi existat pe Ontario; dar nu există şi probabil nici nu va exista vreodată.

— Dar nu mi-ai răspuns cum a ajuns Jasper să fie comandantul acestui cuter.

— Asta e o poveste lungă, Mabel şi tatăl tău, sergentul, îţi poate spune despre ea mai multe decît mine, fiindcă el a fost de faţă, în vreme ce eu urmăream, departe, o pistă. E drept că Jasper nu ştie să povestească; i-am auzit pe unii în-

trebîndu-l cum s-au petrecut lucrurile şi nu s-a priceput niciodată să istorisească întîmplarea aceea, dar toţi ştim că a fost ceva ieşit din comun. Nu, Jasper nu are talent de povestitor şi asta o recunosc chiar şi cei mai buni prieteni ai săi. Francezii şi indienii Mingo aproape că puseseră mîna pe *Scud*, cînd Jasper l-a salvat într-un fel cum numai un bărbat ager şi curajos o poate face. Sergentul îţi va povesti totul mai bine decît mine şi aş vrea să-l întrebi într-o zi de odihnă. În ceea ce-l priveşte pe Jasper, l-ai sîcîi zadarnic, fiindcă ţi-ar povesti totul de mîntuială, nepricepîndu-se la treaba asta.

Mabel se hotărî să-l întrebe pe tatăl ei despre isprava aceasta chiar în noaptea aceea, fiindcă socotea în mintea sa tînără că nu ar putea face nimic mai bun decît să asculte laudele aduse unui om care nu-şi poate povesti singur isprăvile.

— Şi cuterul va rămîne cu noi cînd vom ajunge la insule, sau ne va părăsi ? întrebă ea, după o uşoară şovăială, neştiind dacă are dreptul să pună o astfel de întrebare.

— Depinde de situaţie. Jasper rămîne arareori inactiv cu *Scud ;* cînd trebuie întreprins ceva, e de aşteptat să acţioneze. Dar eu mă potrivesc, din fire, atît de puţin cu apa şi, în general, cu navele, afară de cazul că ar fi vorba de repezişuri şi cataracte pe care să le străbaţi cu piroga, că nu am nici o pretenţie de a cunoaşte ceva pe tărîmul ăsta. Nu mă îndoiesc că totul va merge bine sub comanda lui Jasper, fiindcă el ştie să găsească o pistă pe lacul Ontario tot atît ca un indian Delawar pe uscat.

— Şi Marele-Şarpe, indianul Delawar al nostru, de ce nu este cu noi în noaptea asta, Călăuză ?

— Mai firească ar fi fost întrebarea de ce mă aflu eu cu voi. Marele-Şarpe e la locul lui, în timp ce eu nu mă aflu acolo unde ar trebui să fiu. El a plecat cu încă alţi doi sau trei cercetaşi pentru o recunoaştere pe malurile lacului şi ne va întîmpina cînd vom ajunge la insule, ca să ne informeze despre ceea ce a aflat între timp. Sergentul este un soldat prea bun ca să nu ţină seama de spatele lui cînd înfruntă duşmanul ! E tare păcat, Mabel, că tatăl tău nu s-a născut general, ca unii dintre englezii care vin aici, fiindcă fără doar şi poate că într-o săptămînă nu ar mai lăsa în Canada nici urmă de francez, dacă ar putea să facă ce ştie el.

— Aşadar, va înfrunta duşmanii ? întrebă Mabel cu un zîmbet pe buze, simţind pentru prima oară un uşor simţă-

mînt de îngrijorare în legătură cu primejdiile expediției. Poate că se vor da și lupte ?

— Dacă va fi nevoie, se vor găsi destule brațe dornice și gata să te apere. Dar ca fiică de soldat știm că ești tot atît de curajoasă ca el. Spaima provocată de gîndul bătăliei nu trebuie să te facă să nu închizi ochișorii aceștia frumoși în timpul nopții.

— Mă simt mai plină de curaj aici, în mijlocul pădurilor, Călăuză, decît m-am simțit vreodată în mijlocul slăbiciunilor de la oraș, deși m-am străduit totdeauna să-mi amintesc tot ceea ce-i datorez scumpului meu tată.

— Da, te asemeni cu mama dumitale ! „Vei vedea că fiica mea, Mabel, e ca mama ei, o fată care nu strigă și nu tremură, încurcînd omul de lîngă ea în împrejurări grele, ci, dimpotrivă, îl încurajează și-l ajută să-și păstreze firea cînd este înconjurat de primejdii“ — îmi spunea sergentul înainte de a fi apucat să văd cu ochii mei cît de gingașă ești.

— Și de ce-a spus el vorbele astea, Călăuză ? întrebă Mabel cu o oarecare îngrijorare. Poate că a vrut să ai o părere mai bună despre mine, să nu mă crezi o lașă nătîngă, așa cum sînt privite de obicei cele mai multe femei ?

Înșelăciunea, în afară de cazul că o folosești împotriva dușmanilor pe cîmpul de bătaie, ba chiar tăinuirea unui singur gînd se potriveau atît de puțin cu adevărata fire a lui Călăuză, încît întrebarea aceasta atît de simplă îl puse într-o încurcătură destul de grea. Datorită unui instinct inexplicabil, își dădea seama că a spune deschis adevărul ar fi fost ceva cu totul greșit, iar pe de altă parte, a-l ascunde nu se potrivea cu simțul lui de dreptate și nici cu obiceiurilor sale. În dilema asta, alese calea de mijloc, fără să dezvăluie ceea ce nu trebuia, dar și fără să ascundă totul.

— Trebuie să știi, Mabel, că eu și cu sergentul sîntem prieteni vechi, și am stat umăr la umăr, sau, chiar dacă în realitate nu ne aflam alături, datorită faptului că eu mergeam înainte, ca un cercetaș ce sînt, și tatăl dumitale se găsea în fruntea soldaților, așa cum se cere unui soldat al regelui, după cum spun, am stat umăr la umăr în multe bătălii sîngeroase și dîrze. Este felul nostru, al celor cărora le plac încăierările, ca atunci cînd flintele au tăcut, noaptea, în jurul focurilor, sau în timpul marșurilor, să uităm oarecum luptele și să vorbim despre ceea ce ne place, întocmai ca voi, tine-

rele fete care vorbiţi despre gîndurile voastre cînd vă adunaţi ca să vă distraţi. Aşa că e cu totul firesc ca sergentul, avînd o astfel de fată, să te iubească mai mult decît orice şi să vorbească de tine mai des decît de orice altceva, după cum firesc e ca eu, lipsit de mamă, soră, fiu sau fiică, deci de orice rudă pe care aş putea-o iubi în afară de indienii Delawar, să cred tot ceea ce mi s-a spus ; şi am început, Mabel, să te iubesc înainte de a te fi văzut. Da, aşa s-a întîmplat, numai auzind vorbindu-se atît de mult de tine.

— Şi acum, cînd m-ai văzut — continuă Mabel, zîmbind, cu un aer natural şi nestînjenit, care dovedea că nu se gîndea la nimic altceva decît la o iubire părintească sau frăţească — acum începi să-ţi dai seama că nu e bine să simţi prietenie pentru oameni pe care nu-i cunoşti decît din auzite.

— Dar nu e vorba de prietenie. Ceea ce simt pentru tine nu e prietenie, Mabel. Eu sînt prietenul indienilor Delawar de cînd eram copil, dar nu simt pentru ei sau pentru cei mai buni dintre ei ceea ce s-a înfiripat în sufletul meu de cînd l-am auzit pe sergent vorbind despre tine şi mai ales acum, cînd am început să te cunosc mai bine. Uneori mă gîndesc că n-are nici un rost ca un om ducînd o viaţă atît de aspră, datorită îndeletnicirii sale, să se facă prieten cu femeile, mai ales cu cele tinere, fiindcă mi se pare că asta ar slăbi imboldul spre acţiune şi i-ar abate gîndurile de la firea şi înclinaţiile lui naturale.

— Cred că nu vrei să spui, Călăuză, că o prietenie pentru o fată ca mine te-ar face să fii mai puţin curajos şi mai puţin dornic decît înainte de a te lupta cu francezii.

— Cîtuşi de puţin, cîtuşi de puţin ! Dacă te-ai afla în primejdie, de pildă, cred că aş avea un curaj nebun. Dar înainte de a te cunoaşte atît de bine, ca să zic aşa, mă gîndeam cu plăcere la recunoaşterile mele prin pădure, la marşuri, la ambuscade, la lupte şi la alte aventuri ; însă acum mă preocupă mai puţin. Mă gîndesc mai mult la cantonamente, la seri petrecute în discuţii, la simţăminte născute nu din fapte sîngeroase ori primejdioase, la fete tinere, la rîsul, la vocile lor voioase şi dulci, la obrazul lor gingaş şi la aerul lor atrăgător! I-am spus de cîteva ori sergentului că el şi fiica lui îl vor schimba în rău pe unul dintre cei mai buni cercetaşi şi una dintre cele mai bune călăuze de la această frontieră.

— De loc, Călăuză ; ei vor încerca să facă şi mai desăvîrşit ceea ce este atît de bun şi aproape de perfecţiune. Nu ne cunoşti, dacă-ţi închipui că vreunul din noi ar vrea cîtuşi de puţin să te schimbi. Rămîi aşa cum eşti, adică o călăuză cinstită, dintr-o bucată, conştiincioasă, neînfricată, inteligentă, demnă de încredere şi nici eu, nici tatăl meu nu vom avea vreodată alte păreri despre dumneata decît cele de acum.

Era prea întuneric ca Mabel să poată observa frămîntarea de pe chipul celui ce o asculta, dar vorbea, cu obrazul delicat întors spre el, cu o energie pe măsura firii sale neprefăcute şi aşa încît să arate că nu e cîtuşi de puţin stînjenită să-şi exprime gîndurile, şi că vorbele ei erau pline de sinceritate. Este drept că se îmbujoră puţin la faţă, dar din cauza sincerităţii şi a adevărului simţămintelor ei — fără să tresară, să tremure sau inima să-i bată mai repede. Într-un cuvînt, îţi făcea impresia unei fete sincere şi cinstite, care-i vorbea unui bărbat cu bunăvoinţă şi stimă, deoarece-şi dădea seama că serviciile şi calităţile acestuia le meritau pe amîndouă ; nu simţea însă emoţia ce însoţeşte totdeauna un simţămînt puternic care poate duce la mărturisiri de dragoste.

Călăuză avea prea puţină experienţă ca să facă deosebiri de felul acesta şi, datorită firii sale modeste, sinceritatea şi tăria cuvintelor fetei îl încurajară. Poate că nu dorea sau nu putea să mai spună ceva, fiindcă se îndepărtă şi rămase nemişcat, sprijinit pe carabina sa, uitîndu-se la stele vreme de aproape zece minute, fără să scoată o vorbă.

Între timp, pe bastionul fortului, Lundie stătea de vorbă cu sergentul, fapt despre care am amintit în treacăt.

— Ai inspectat raniţele soldaţilor ? întrebă maiorul după ce aruncă o privire pe raportul scris al sergentului, dar pe care nu-l putea citi din cauza întunericului.

— Da, domnule maior, şi totul este în ordine.

— Muniţiile ? Armele ?

— Totul este în ordine şi gata de folosit.

— Ai luat oamenii trecuţi pe nota mea, Dunham ?

— Pînă la unul, domnule maior. Alţii mai buni nu s-ar putea găsi în tot regimentul.

— Ai nevoie de oamenii cei mai buni, sergent. Am făcut pînă acum trei expediţii asemănătoare şi de fiecare dată sub ordinele unuia din aspiranţii noştri, care m-au măgulit anunţîndu-mi un succes deplin, fără să fi ajuns însă niciodată la

vreun rezultat. După atîtea pregătiri şi cheltuieli nu aş vrea să renunţ cu totul la proiectul acesta, dar asta e ultima încercare şi rezultatul depinde mai ales de dumneata şi de Călăuză.

— Vă puteţi bizui pe amîndoi, domnule maior. Misiunea încredinţată nu depăşeşte capacitatea şi rutina noastră şi cred că o vom duce la bun sfîrşit. Sînt convins că bravul nostru Călăuză nu se va dezminţi.

— În ceea ce-l priveşte, ne putem bizui pe el. E un om extraordinar, Dunham, un om la care m-am gîndit îndelung, însă acum, cînd îl înţeleg, îmi inspiră un respect tot atît de adînc ca oricare general din serviciul maiestăţii sale.

Nădăjduiesc, domnule maior, că o să veniţi la cununia lui cu Mabel, pe care o doresc şi aş vrea s-o văd înfăptuită.

— În privinţa asta ne va lămuri timpul — răspunse Lundie, zîmbind. Pe o femeie o conduci adesea mai greu decît un regiment întreg. Apropo, ştii că Muir, care vrea să-ţi fie ginere, face parte şi el din detaşament? Mă bizui pe dumneata că-i vei lăsa cel puţin o şansă egală în întrecerea pentru cîştigarea graţiilor fiicei dumitale.

— Dacă respectul pentru gradul său, domnule maior, nu mi-ar impune asta, ar ajunge dorinţa dumneavoastră.

— Îţi mulţumesc, sergent Dunham. Facem de multă vreme serviciu împreună şi am învăţat să se apreciem, fiecare de pe poziţia lui. Dar vreau să mă înţelegi bine. Nu-ţi cer pentru Davy Muir decît să-i laşi drumul liber, fără nici un fel de favoare. În dragoste ca şi în război un bărbat trebuie să ajungă singur la izbîndă. Eşti sigur că raţiile au fost bine calculate?

— Răspund de asta, domnule maior, dar chiar de n-ar fi aşa, nu vom suferi de foame, fiindcă avem cu noi doi vînători de talia lui Călăuză şi a Marelui-Şarpe.

— Pe asta să nu te bizui niciodată, Dunham — îl întrerupse maiorul Lundie cu un ton mai ridicat — şi cred că această concepţie este caracteristică originei dumitale americane şi educaţiei din această ţară! Orice soldat adevărat se bizuie numai pe raţia sa alimentară şi nu vreau ca vreun sector al regimentului meu să fie primul care să dea un exemplu potrivnic.

— Ordonaţi şi mă voi supune, domnule maior, totuşi, dacă mi-aţi îngădui să spun...

— Vorbeşte deschis, sergent, doar stai de vorbă cu un prieten !

— Nu vreau să zic decît că, după cîte bag de seamă, şi soldaţilor scoţieni le place acum vînatul, animale sau păsări, tot atît ca şi slănina de cînd aceasta s-a rărit.

— Tot ce se poate, dar ceea ce le place sau nu le place nu are nici o legătură cu sistemul. O armată nu se poate bizui pe nimic altceva decît pe raţii. Neajunsurile de la trupele din provincii au pricinuit adeseori multe necazuri serviciului regelui, ca să se mai poată trece cu vederea aceste lucruri.

— Domnule maior, generalul Braddock ar fi putut să ia lecţii de la colonelul Washington.

— Nu-l mai amintiţi pe Washington al vostru ! Voi, cei din provinciile astea, sînteţi toţi la fel şi vă susţineţi unii pe alţii de parcă aţi face parte dintr-o confederaţie.

— Socot că maiestatea sa nu are alţi supuşi mai loiali decît americanii, domnule maior.

— În privinţa asta, Dunham, cred că ai dreptate şi poate că m-am c-am grăbit cu părerea mea. Totuşi, eu nu te privesc ca pe un ostaş din provincie, sergent, fiindcă, deşi te-ai născut în America, nu există alt soldat mai bun, care să fi dus arma pe umăr.

— Dar colonelul Washington, excelenţă ?

— Colonelul Washington poate fi privit ca un ostaş folositor. El reprezintă minunea americană, şi cred că putem să-i acordăm toată încrederea pe care o revendici dumneata. Nu te îndoieşti de loc de îndemînarea lui Jasper Eau-douce ?

— Băiatul acesta a fost pus la încercare, domnule maior, şi s-a dovedit în stare să execute tot ce i s-a ordonat.

— Are un nume franţuzesc şi şi-a petrecut o mare parte din copilărie în coloniile franceze. Oare nu are şi sînge franţuzesc în vinele lui, sergent ?

— Nici un strop măcar, domnule maior. Tatăl lui Jasper a fost un vechi camarad de-al meu, şi mama lui se trage dintr-o familie cinstită şi loială din această provincie.

— Atunci cum se face că a stat atît de multă vreme printre francezi şi are un nume franţuzesc ? Am auzit că vorbeşte limba din Canada.

— Toate astea sînt foarte simplu de lămurit, domnule maior. Băiatul acesta a fost lăsat în timpul războiului trecut în îngrijirea unuia dintre marinarii noştri şi a îndrăgit apa ca o

rată. Domniavoastră știți că nu avem pe malul lacului Ontario nici o așezare care s-ar putea numi port, așa că și-a trăit cea mai mare parte a vieții sale în mod firesc pe celălalt mal al lacului, unde francezii au avut cîteva nave în ultimii cincizeci de ani, și a învățat să vorbească limba lor în mod natural, iar porecla o are de la indieni și canadieni, cărora le place să le dea oamenilor nume care arată calitățile acestora, oricare ar fi ele.

— Un profesor de franceză rămîne totuși un instructor slab pentru un marinar englez.

— Vă cer iertare, domnule maior, Jasper Eau-douce a învățat meseria de la un marinar englez adevărat, de la unul care a navigat sub pavilionul regelui și poate fi privit ca absolut instruit, adică un supus născut în colonii, care, după cîte știu, nu e mai puțin capabil în meseria lui din cauza asta.

— Poate că nu, sergent, poate că nu, dar nici nu se poate spune că e mai capabil. Jasper s-a descurcat destul de bine de cînd i-am dat comanda cuterului și nimeni nu l-ar fi comandat cu mai mult curaj, domnule maior. Îmi dau seama cu părere de rău, domnule, că vă cam îndoiți de fidelitatea lui Jasper.

— Soldatul căruia i s-a încredințat grija conducerii unui fort îndepărtat și important ca acesta, Dunham, este dator să nu-și slăbească vigilența nici o clipă. Noi luptăm cu doi din dușmanii cei mai isteți care s-au născut pe lumea asta, fiecare în felul său, cu alte cuvinte, cu indienii și francezii, și nu trebuie să neglijăm nimic care ne-ar putea dăuna.

— Nădăjduiesc că mă socotiți demn de încredere și în măsură să cunosc orice motiv de îndoială în legătură cu Jasper, fiindcă ați avut încredere să-mi dați comanda acestei expediții.

— Faptul că șovăi să spun tot ceea ce știu nu înseamnă că nu am încredere în dumneata, Dunham, ci fiindcă mă dezgustă gîndul de a lansa zvonuri acuzatoare cu privire la un om pe care pînă acum l-am apreciat. Probabil că ai o părere bună despre Călăuză, altfel nu te-ai gîndi să-i dai fiica în căsătorie, nu-i așa ?

— În privința cinstei lui Călăuză răspund cu viața, domnule maior — replică sergentul cu hotărîre și nu fără un aer de demnitate care-l surprinse pe superiorul său. Un om ca el nici nu știe cum să fie fals.

— Cred că ai dreptate, Dunham, însă în ceea ce-l privește pe Jasper, ultimele informații mi-au răsturnat toate părerile

de pînă acum. Am primit o comunicare anonimă, sergent, prin care sînt sfătuit să nu am încredere în Jasper Western, sau Jasper Eau-douce cum i se spune, care este vîndut dușmanului, și mi s-a dat a înțelege că mi se vor trimite cît de curînd amănunte mai precise în această privință.

— În timp de război, scrisorile nesemnate nu merită nici o atenție.

— Nici în timp de pace, Dunham. Chiar și în chestiuni particulare nu poate avea nimeni o părere mai proastă despre autorul unei scrisori anonime decît mine. Omul care trimite anonime e laș, meschin și josnic ; de obicei, cel ce trimite anonime e privit ca un calomniator plin și de alte păcate. Dar în timp de război, nu-i același lucru. De altfel, mi s-au adus la cunoștință unele chestiuni care mi s-au părut suspecte...

— Pot fi comunicate și unui subofițer, domnule maior ?

— Da, dacă e vorba de cineva care se bucură de aceeași mare încredere ca dumneata, Dunham. Se spune, de pildă, că irochezii i-au făcut scăpați pe fiica dumitale și escorta ei, ca să am mai multă încredere în Jasper. Și mi s-a mai comunicat că francezii de la Frontenac dau o importanță mai mare capturării cuterului *Scud* împreună cu sergentul Dunham și cu un grup de soldați, contracarînd și răsturnîndu-ni-se planul favorit, decît capturării unei fete și scalpului unchiului ei.

— Înțeleg aluzia, domnule maior, dar nu cred o iotă din toate astea. Jasper nu este un trădător, și nici Călăuză un viclean ; în ceea ce-l privește pe acesta din urmă, m-aș îndoi mai curînd chiar de domnia-voastră decît de el.

— Așa s-ar părea, sergent, așa s-ar părea într-adevăr. Dar, la urma urmei, Jasper nu este Călăuză și-ți mărturisesc, Dunham, că aș avea mai multă încredere în flăcăul ăsta dacă n-ar vorbi franțuzește.

— Cunoașterea limbii franceze nu-mi inspiră nici mie încredere, vă asigur, domnule maior, însă băiatul a învățat franceza, cum s-ar spune, silit, și n-ar trebui să fie condamnat cu prea mare ușurință din cauza asta, dacă-mi îngăduiți să-mi spun părerea. Nu are nici o vină că vorbește franțuzește.

— Limba asta este un jargon infernal și nu i-a adus nimănui ceva bun, cel puțin vreunui supus britanic, fiindcă presupun că francezii trebuie să vorbească, la urma urmei, între ei într-o limbă oarecare. Aș avea mai multă încredere în Jasper, dacă

nu ar cunoaşte nici un cuvinţel din limba lor. Într-un cuvînt, această scrisoare m-a neliniştit şi dacă aş fi avut pe altcineva căruia să-i încredinţez comanda cuterului, aş fi găsit un pretext ca să-l opresc pe Jasper în fort. Am mai vorbit despre cumnatul dumitale care te însoţeşte, sergent ; e marinar, nu-i aşa ?

— Un adevărat marinar de ocean, domnule maior, şi are oarecari prejudecăţi împotriva apei dulci. Mă îndoiesc că ar putea fi convins să-şi primejduiască reputaţia pe un lac şi sînt sigur că n-ar fi niciodată în stare să ne ducă la postul O-mie-de-insule.

— Asta pare să fie destul de adevărat, pe lîngă faptul că nu cunoaşte prea bine lacul acesta înşelător, ca să poată comanda o corabie pe el. Va trebui să fii de două ori vigilent, Dunham. Ai puteri depline, şi dacă descoperi că Jasper dă dovadă de cea mai mică trădare, poţi să-l sacrifici printr-o judecată sumară.

— Fiind în serviciul coroanei, domnule maior, dacă e cazul, trebuie să fie judecat de Curtea marţială.

— Ai dreptate. Bine, atunci pune-l în lanţuri şi trimite-l aici pe propriul său cuter. Cumnatul dumitale cred că e în stare să găsească drumul la întoarcere după ce l-a străbătut o dată la ducere.

— Fără îndoială, domnule maior, că vom fi în stare să facem tot ce va trebui, dacă Jasper s-ar dovedi trădătorul presupus de dumneavoastră ; dar aş putea garanta cu viaţa mea că nu e trădător.

— Încrederea dumitale îmi place ; e o bună pledoarie în favoarea băiatului, dar ce să gîndim de scrisoarea aceea infernală ? Pare atît de convingătoare, şi mai cuprinde şi atîtea alte chestiuni demne de crezare...

— Domnia-voastră mi-a spus că nu e semnată ; e o mare lipsă pentru un om cinstit.

— Ai dreptate, Dunham, şi numai un ticălos, ba chiar un ticălos laş e în stare să scrie o anonimă, cînd e vorba de viaţa particulară a cuiva. Dar în timp de război e altceva. Există şi depeşe false şi, în general, abilitatea asta e privită ca o stratagemă.

— Pe tărîm militar am văzut, domnule maior, multe abilităţi, cum le spuneţi dumneavoastră, ca : ambuscade, pînde, atacuri false şi chiar spionaj, dar n-am auzit niciodată vorbin-

du-se de un soldat adevărat care să vrea să atace reputaţia unui tînăr cinstit prin astfel de mijloace.

— Eu am trecut în viaţa mea prin multe întîmplări ciudate şi am cunoscut multe persoane de felul ăsta. Dar îţi spun drum bun, sergent, fiindcă nu trebuie să te mai reţin. Te-am avertizat, aşa că fii cu ochii-n patru. Cred că locotenentul Muir se gîndeşte să se retragă curînd, şi dacă vei avea o izbîndă totală în această expediţie, îţi dau tot sprijinul meu în străduinţa de a te numi în locul lui, pentru care ai drepturi întemeiate.

— Vă mulţumesc cu respect, domnule maior — răspunse rece sergentul, care fusese timp de douăzeci de ani încurajat adesea în felul acesta, şi nădăjduiesc să nu dezonorez unitatea din care fac parte, oricare ar fi ea. Sînt ceea ce natura şi providenţa au făcut din mine şi sînt mulţumit.

— N-ai uitat obuzierul, nu-i aşa ?

— Jasper l-a îmbarcat azi-dimineaţă, domnule maior.

— Fii vigilent şi nu avea încredere în el, dacă nu e nevoie. Spune-i de îndată lui Călăuză tot ce ai aflat, pentru că el poate fi folosit în depistarea oricărui eventual complot. Simplitatea şi cinstea lui îi vor înlesni observaţiile, fiindcă îndepărtează orice bănuială. El ne e cu siguranţă fidel.

— În ceea ce-l priveşte, răspund cu capul, domnule maior, sau chiar cu gradul meu. L-am văzut trecînd prea des prin felurite încercări ca să mă îndoiesc de dînsul.

— Din toate simţămintele păcătoase, Dunham, neîncrederea este cea mai apăsătoare cînd cade asupra unui om şi eşti silit să o împărtăşeşti şi altuia. Te-ai gîndit să iei şi cremene de rezervă pentru flinte ?

— Puteţi fi convins că un sergent nu neglijează niciodată asemenea amănunte, domnule maior.

— Ei bine, atunci dă-mi mîna, Dunham. Dumnezeu să te binecuvînteze şi să te ducă la izbîndă. Muir vrea să se retragă din serviciu... apropo, lasă-i acestui om o şansă cel puţin egală la mîna fiicei dumitale, fiindcă această căsătorie care va determina retragerea lui mi-ar înlesni propunerile pentru promovarea dumitale. Cred că Muir s-ar retrage mai voios cu o astfel de tovarăşă ca Mabel, decît să rămînă un văduv trist, fără nimeni pe care să-l iubească decît pe sine însuşi, iar acest „sine însuşi" este chiar Davy...

— Nădăjduiesc, domnule maior, că fiica mea se va gîndi bine înainte de a alege şi cred că înclină destul de mult în favoarea lui Călăuză. Totuşi, îi voi îngădui să aleagă, deşi socot că după răzvrătire, neascultarea e cea mai mare crimă.

— Examinează cu atenţie muniţiile şi pune-le la uscat de îndată ce ajungi la destinaţie ; umezeala de pe lac le-ar putea influenţa. Şi acum, încă o dată, drum bun, sergent. Fii atent, supraveghează-l pe Jasper şi sfătuieşte-te cu Muir în orice situaţie mai grea. Sper că de astăzi într-o lună te vei întoarce victorios.

— Dumnezeu să vă binecuvînteze, domnule maior. Dacă mi se va întîmpla ceva, mă încred în dumneavoastră să aveţi grijă de reputaţia unui vechi soldat.

— Nu te teme, Dunham, te bizui pe un prieten. Fii vigilent ; să nu uiţi că eşti în gura leului ; ce spun eu, leu ! Ăştia sînt nişte tigri vicleni ! Eşti în gura lor, şi nu te poţi bizui decît pe dumneata. Ai grijă să numeri flintele în fiecare dimineaţă şi să inspectezi cremenele. Acum, drum bun, Dunham, du-te sănătos.

Sergentul strînse cu respectul cuvenit mîna pe care i-o întinse comandantul, şi se despărţiră. Lundie se grăbi să intre în locuinţa lui mobilă, iar Dunham părăsi fortul, străbătu plaja şi se urcă într-o barcă.

Duncan Lundie nu exprimase decît adevărul cînd spusese despre neîncredere că e unul dintre sentimentele cele mai apăsătoare. Dintre toate simţămintele omeneşti, acesta se insinuează, întinzîndu-ţi cele mai viclene capcane, acţionînd cu cea mai mare şiretenie, influenţîndu-i chiar şi pe oamenii cei mai generoşi. Atîta vreme cît bănuieşti, nu scapi de nici un fel de îndoieli, mintea neputîndu-se bizui pe fapte sigure care să le îngrădească, şi o dată ce te-a cuprins neîncrederea, este cu neputinţă să-ţi dai seama de amploarea situaţiilor la care te poate duce sau cît de departe va merge bănuiala. Ceea ce mai înainte ţi se părea nevinovat îmbracă haina vinovăţiei de îndată ce spiritul este tulburat de astfel de gînduri, şi nici o vorbă, nici o faptă nu scapă de urmările şi desfigurările provocate de bănuială, mai ales cînd vreo grea răspundere, legată de viaţă şi moarte, apasă mintea frămîntată a celui stăpînit de ea, ca, de pildă, a unui comandant militar sau a unui om care ţine în mîna lui firele unor mari interese politice. Aşa că nu era de aşteptat ca sergentul Dunham să uite ordinele precise ale

comandantului său după ce se despărţise de el. În linii mari avea o foarte bună părere despre Jasper, dar ea îi subminase vechea încredere, făcîndu-l să fie cu atît mai grijuliu pentru misiunea sa, şi deoarece-şi dădea seama că acum totul depindea de propria-i vigilenţă, cînd barca lui ajunse la cuter, era hotărît să fie cît se poate de prudent, să nu lase necercetat nimic suspect şi să judece cu grijă orice acţiune a tînărului marinar. Fără îndoială că el privea această problemă în felul său şi atît măsurile de prevedere cît şi neîncrederea se întemeiau pe obiceiurile, părerile şi educaţia lui.

Cînd barca ce-l aducea pe sergent — ultima persoană aşteptată — părăsi ţărmul, *Scud* ridică ancora şi prora bastimentului fu îndreptată spre răsărit cu ajutorul vîslelor. Cîteva lovituri viguroase de lopată, la care contribuiră şi soldaţii, duseră micul vas în curentul provocat de vărsarea rîului în lac, unde fu lăsat să înainteze în derivă pînă intră din nou în larg. Dar nu se simţea nici o adiere, fiindcă briza uşoară, aproape imperceptibilă mai înainte, ce bătea dinspre lac încetase aproape cu totul la apusul soarelui.

În vremea asta, la bordul cuterului domnea o linişte neobişnuită. Cei îmbarcaţi păreau să presimtă că pornesc într-o expediţie primejdioasă prin întunericul nopţii şi simţul datoriei, precum şi felul în care porniseră la drum, îi făceau să se poarte cu o oarecare gravitate, această stare de spirit fiind ajutată şi de disciplină. Cei mai mulţi dintre ei nu scoteau o vorbă, iar cei ce spuneau totuşi cîte ceva vorbeau destul de rar şi în şoaptă. Astfel, cuterul alunecă încet pe apele lacului cît îl duse curentul rîului, după care se opri, aşteptînd ivirea vîntului dinspre uscat. *Scud* rămase nemişcat vreo jumătate de oră ca un buştean care pluteşte pe apă. În timp ce se petreceau aceste mici schimbări arătate mai sus în poziţia navei, în ciuda liniştii generale care se lăsase, nu încetase orice vorbă, fiindcă sergentul Dunham, după ce se asigurase că fata sa şi însoţitoarea ei se aflau pe puntea de cart, îl conduse pe Călăuză în cabina din spate, unde, după ce trase uşa după el cu cea mai mare grijă şi se asigură că nu-l putea auzi nimeni, spuse:

— Împărţim, prietene, de mulţi ani greutăţile şi primejdiile din pădure.

— Drept e, sergent, așa este. Uneori mă tem că sînt prea bătrîn pentru Mabel, care nici nu era născută cînd noi luptam împreună cot la cot împotriva francezilor.

— Să nu te temi de asta, Călăuză. Cînd mama fiicei mele a consimțit să mă ia de bărbat, aveam aproape vîrsta ta, și Mabel este o fată cuminte și hotărîtă, care prețuiește caracterul unui om mai mult decît orice. Un flăcău ca Jasper Eau-douce, de pildă, nu ar avea sorți de izbîndă la ea, cu toate că e tînăr și prezentabil.

— Oare Jasper se gîndește la căsătorie? întrebă ghidul, simplu dar hotărît.

— Cred că nu, cel puțin pînă în clipa cînd se va convinge că poate întreține o femeie.

— Jasper este un băiat curajos, cu calități deosebite în felul său; are dreptul la o femeie ca oricare altul.

— Ca să fiu sincer, Călăuză, te-am adus aici tocmai ca să-ți vorbesc de tînărul ăsta. Maiorul Duncan a primit informații care-l fac să presupună că Eau-douce e în solda dușmanului și ne trădează. Aș vrea să știu ce părere ai despre asta.

— Cum ?! Nu înțeleg !

— Spun că maiorul îl bănuiește pe Jasper de trădare, că ar fi spion francez sau, și mai rău, că ne-ar vinde pentru bani. Maiorul a primit o scrisoare în legătură cu chestiunea aceasta și m-a însărcinat pe mine să-l supraveghez pe tînăr, fiindcă se teme că vom da ochi cu dușmanul cînd ne vom aștepta mai puțin, și asta din cauza lui Jasper.

— Duncan de Lundie a spus-o, sergent Dunham ?

— Da, Călăuză, el și, deși mi-e silă să-l cred pe Jasper vinovat de o astfel de faptă, presimt că nu trebuie să am încredere în el. Tu crezi în presimțiri, prietene ?

— În ce ?

— Presimțirile sînt un fel de descoperiri anticipate, care se manifestă în mod tainic, ale evenimentelor viitoare. Scoțienii din regimentul nostru cred cu tărie în astfel de lucruri și părerea mea despre Jasper s-a schimbat atît de repede, încît încep să mă tem că presupunerile lor sînt într-adevăr întrucîtva întemeiate.

— Ai vorbit despre Jasper cu Duncan de Lundie și chiar el te-a făcut să te îndoiești de tînărul acesta ?

— Nu, nu, cîtuşi de puţin, fiindcă, în timp ce vorbeam cu maiorul, gîndeam cu totul altfel, şi m-am străduit din răsputeri să-l conving că era nedrept cu băiatul. Dar văd că nu se poate rezista unei presimţiri, şi mă tem că pînă la urmă o să avem şi motive întemeiate de bănuială.

— Eu nu ştiu ce sînt presimţirile astea, sergent, însă-l cunosc pe Jasper Eau-douce de cînd era copil şi mă încred în cinstea lui ca într-a mea proprie sau ca în aceea a Marelui-Şarpe.

— Marele-Şarpe, Călăuză, foloseşte şi el vicleniile şi ambuscadele sale în timp de război, ca oricare altul !

— Ah ! Astea sînt darurile lui naturale şi fac parte din temelia firii neamului său. Nici o piele-roşie şi nici un alb nu-şi pot dezice firea, însă Chingachgook nu este omul care să aibă vreo presimţire împotriva cuiva.

— Asta o cred, şi pînă azi-dimineaţă nici eu nu gîndeam ceva rău despre Jasper. Dar acum, prietene Călăuză, de cînd mă urmăreşte presimţirea asta, mi se pare că băiatul nu-şi face datoria pe navă ca de obicei, este tăcut, gînditor şi posac ca un om cu conştiinţa încărcată.

— Jasper n-a fost niciodată un om zgomotos şi mi-a spus mereu că navele sînt zgomotoase, în general, din cauza manevrării greşite. Şi meşterul Cap este de părerea asta. Nu, nu, fără dovezi nu-l cred pe Jasper vinovat ! Cheamă-l pe cumnatul dumitale, sergent, şi hai să ne sfătuim şi cu el în privinţa asta, fiindcă a te duce la culcare cu neîncrederea într-un prieten este ca şi cum ai încerca să dormi cu o bucată de plumb pe inimă. Eu nu cred în presimţirile dumitale.

Sergentul, deşi nu-şi dădea seama ce urmărea prin chemarea lui Cap, încuviinţă propunerea să se sfătuiască şi cu el. Deoarece Călăuză era mai stăpînit decît interlocutorul lui, mai fiind şi absolut convins de buna-credinţă a celui învinuit, luă primul cuvîntul.

— Te-am rugat să vii aici, meştere Cap — începu el — pentru a te întreba dacă ai observat în seara asta ceva deosebit în purtarea lui Jasper.

— Ţinînd seama că ne aflăm pe apă dulce, purtarea lui e destul de obişnuită, meştere Călăuză, deşi s-ar putea spune că a făcut lîngă coastă nişte manevre cam incorecte.

— Da, da, ştim că nu vei fi niciodată de aceeaşi părere cu el cînd e vorba de felul în care ar trebui să se con-

ducă un cuter, dar avem nevoie de părerea dumitale în altă chestiune.

Călăuză îl lămuri apoi pe Cap în legătură cu bănuielile sergentului şi cu cauzele care le provocaseră în măsura în care i le adusese la cunoştinţă maiorul Duncan.

— Tînărul vorbeşte franţuzeşte, nu-i aşa ?

— Se zice că vorbeşte mai bine decît un om obişnuit — răspunse sergentul, grav — şi Călăuză ştie asta.

— Nu tăgăduiesc, nu tăgăduiesc — răspunse ghidul — dar o ştiu din vorbele altora. Asta însă nu ar fi o dovadă nici împotriva unui Mississiagua, cu atît mai puţin împotriva unui om ca Jasper. Şi eu vorbesc dialectul indienilor Mingo, fiindcă l-am învăţat pe vremea cînd eram prizonierul acestor reptile ; dar cine ar putea spune că sînt prietenul lor ! După cum n-aş putea spune că sînt duşmanul lor, cum cred indienii, deşi recunosc că-i duşmănesc, dacă judecăm după învăţătura creştină.

— Se poate, Călăuză, dar Jasper nu a învăţat limba franceză ca prizonier, ci în copilărie, cînd mintea primeşte cu uşurinţă noţiuni durabile şi cînd natura are semnele ei care-ţi dau prilejul să presupui drumul ce-l va străbate fiecare om după firea lui.

— E foarte adevărat — adăugă Cap — fiindcă la vîrsta asta învăţăm catehismul de la un capăt la altul, precum şi toate regulile morale. Vorbele sergentului dovedesc că e un cunoscător al firii omeneşti şi sînt cu totul de părerea lui ; pentru un tînăr de aici, de pe acest petic de apă dulce, e condamnabil să vorbească franţuzeşte. Dac-ar fi vorba de largul Oceanului Atlantic, unde un marinar are uneori prilejul să stea de vorbă în limba asta cu un pilot sau cu un poliglot, nu i-aş da o prea mare atenţie, cu toate că un marinar care o cunoaşte prea bine e privit totdeauna, chiar şi acolo, cu oarecare bănuială ; aici, însă, pe lacul Ontario, a vorbi franţuzeşte e un lucru foarte suspect.

— Însă Jasper e silit să vorbească limba franceză cu oamenii care locuiesc pe celălalt mal — zise Călăuză. Dacă n-ar putea-o face, ar însemna să nu scoată o vorbă, fiindcă acolo nu sînt decît francezi.

— Cred că nu vrei să spui, Călăuză, că Franţa se află pe malul de dincolo ? strigă Cap, arătînd cu degetul, peste

umăr, spre Canada. Că într-o parte a acestui iaz cu apă dulce este colonia York, şi de cealaltă parte, regatul Franţei !

— Vreau să spun că aici este colonia York, şi dincolo Canada superioară, iar că limba engleză, indiană şi olandeză sînt vorbite mai ales aici, de partea cealaltă vorbindu-se limbile franceză şi indiană. Chiar şi indienii Mingo au adoptat multe cuvinte franţuzeşti în dialectul lor, ceea ce nu înseamnă o îmbunătăţire a acestuia.

— Foarte adevărat. Şi ce fel de oameni sînt indienii Mingo, prietene Călăuză ? întrebă sergentul, atingîndu-l pe celălalt pe umăr, cu gestul obişnuit de întărire a unei observaţii, al cărei adevăr îi apare tot mai evident. Nimeni nu o ştie mai bine decît dumneata şi te rog să-mi spui ce e cu tribul ăsta de indieni Mingo ?

— Jasper nu este un Mingo, sergent.

— Vorbeşte limba franceză şi ar putea fi foarte bine asemuit cu ei din punctul ăsta de vedere. Frate Cap, nu poţi să-ţi aminteşti nici o acţiune a acestui nefericit tînăr care ar putea aduce a trădare ?

Nu pot spune nimic precis, sergent, deşi, de la o vreme, jumătate din acţiunile lui sînt anapoda. E drept că în timp ce unul din oamenii săi încolăcea un odgon în sens invers, el mi-a spus că-l *ondulează,* dar nu sînt sigur că asta înseamnă ceva, fiindcă, dă-mi voie să declar că francezii strîng în chip greşit jumătate din cordajele lor, ceea ce-i face să spună că e vorba de „ondulare". Apoi Jasper a amarat chiar el funga focului în cordaj, în loc s-o fixeze la un braţ al catargului, aşa cum au obiceiul să facă marinarii noştri.

— Tot ce se poate ca Jasper să fi dobîndit în Canada unele noţiuni de manevrare a ambarcaţiunii sale, fiindcă şi-a petrecut mult timp de cealaltă parte a lacului — interveni Călăuză — dar faptul că înveţi astfel de lucruri sau un cuvînt nu înseamnă trădare şi nici rea-credinţă. Eu învăţ unele lucruri chiar şi de la indienii Mingo ; dar inima mea a fost întotdeauna alături de indienii Delawar. Nu, nu, Jasper este credincios şi regele ar putea să-i încredinţeze coroana ca şi cum ar înmîna-o fiului său cel mare, căruia, urmînd s-o poarte într-o zi, nu i-ar trece niciodată prin minte s-o fure.

— Vorbe, vorbe frumoase — zise Cap, ridicîndu-se să scuipe afară, pe fereastra cabinei, cum fac de obicei oamenii

care mestecă tutun și sînt stăpîniți de o stare afectivă puternică. Vorbe foarte frumoase, meștere Călăuză, dar o logică a dracului de mărginită. În primul rînd, maiestatea sa regele nu i-ar putea încredința coroana fiindcă ar încălca legile regatului care-i impun s-o poarte, pentru ca persoana lui sacră să poată fi cunoscută în orice clipă, tot așa ca vîsla de argint de care are nevoie un ofițer de poliție cînd se găsește la bordul unui vas. În al doilea rînd, legea hotărăște că ar fi un act de înaltă trădare din partea fiului cel mare al maiestății sale, dac-ar rîvni vreodată la coroană sau ar avea un copil din flori, deoarece atît în primul caz cît și în al doilea, succesiunea ar fi tulburată. Așa că, după cum vezi, prietene Călăuză, ca să judeci cum trebuie, să cer pînze bune la corabie. Lege înseamnă rațiune, rațiunea e filozofie, iar filozofia, un ancoraj bun, de unde se trage concluzia că toate coroanele regești sînt guvernate de lege, rațiune și filozofie.

— Eu înțeleg prea puțin din toate astea, meștere Cap, dar numai probele pe care le văd și le pipăi mă pot face să cred că Jasper este un trădător.

— Și aici greșești, Călăuză, fiindcă poți să dovedești un lucru cu mijloace mult mai convingătoare decît văzul și pipăitul sau amîndouă împreună, și un astfel de mijloc este, de pildă, circumstanța.

— Asta poate că se petrece la oraș, dar nu aici, la frontieră.

— Ba e în firea lucrurilor care domnește peste tot. Acum, potrivit simțurilor noastre, tînărul Eau-douce se află pe punte, și dacă se duce sus, oricare dintre noi poate să-l vadă și să-l atingă : însă dacă după aceea am afla că un anumit fapt a ajuns la urechile francezilor chiar în clipa aceasta, fapt care nu putea fi comunicat decît de Jasper, ar trebui să credem că e vorba de ceva adevărat și că ochii și degetele noastre ne-au înșelat. Orice om al legii îți va spune același lucru.

— Nu-i drept — zise Călăuză — fiindcă nu-i cu putință și e împotriva faptelor.

— Ba e absolut cu putință, stimatul meu Călăuză. Este vorba de lege, legea pozitivă și absolută a regelui și a regatului, care trebuie să fie respectată și aplicată ca atare. În temeiul unei astfel de dovezi, l-aș spînzura și pe propriul meu frate... bineînțeles că nu vreau să spun nimic rău despre familie, sergent.

— Numai Dumnezeu știe în ce măsură i se potrivesc toate astea lui Jasper, deși cred că meșterul Cap are dreptate cu privire la lege, fiindcă circumstanțele sînt mai puternice în astfel de cazuri decît simțurile. Trebuie să fim toți vigilenți, să-l supraveghem și să nu lăsăm să ne scape nimic din ceea ce ar putea da de bănuit.

— Acum îmi amintesc — reluă Cap, scuipînd din nou pe fereastră — că în seara asta, de îndată ce ne-am îmbarcat, s-a întîmplat ceva foarte suspect. Amara personal pavilionul regal ; în timp ce părea că se uită la Mabel și la soția soldatului și dădea dispoziții să fie conduse aici, a lăsat steagul britanic să-i cadă din mînă.

— S-ar putea să fie un accident — zise sergentul — fiindcă asta mi s-a întîmplat și mie ; de altfel, funga trece printr-un scripete și poate că pavilionul fiind defectuos, cînd l-a ridicat tînărul, a căzut.

— Un scripete ! exclamă Cap, cu o indignare vădită. Aș dori, sergent Dunham, să te pot hotărî să folosești termenii potriviți. Un bloc pentru înălțarea pavilionului nu este un scripete, după cum halebarda voastră nu este o cange de abordaj. Este adevărat că ridicînd o parte, cealaltă parte ar putea să meargă prea sus, dar în clipa cînd mi-ați dezvăluit bănuielile voastre, mi-am amintit de chestiunea asta cu pavilionul ca de o circumstanță la care o să mă mai gîndesc. Sper că cina nu va fi uitată, chiar dacă întreaga cală a navei ar fi plină de trădători.

— Fără-ndoială, că nu va fi uitată, frate Cap, dar mă bizui pe tine să conduci acest cuter, dacă voi fi constrîns de împrejurări să-l arestez pe Jasper.

— Dacă e nevoie, îți stau la dispoziție, sergent, cu care prilej, dacă se va ivi, veți vedea probabil de ce e în stare în realitate cuterul ăsta, fiindcă pînă acum toate se fac la nimereală.

— În ceea ce mă privește — zise Călăuză, cu un oftat adînc — am nădejdea neclintită că se va dovedi nevinovăția lui Jasper și cred că ar fi bine să mergem de-a dreptul, să-l întrebăm chiar pe el dacă este trădător sau nu. Eu îl voi susține pe Jasper Western împotriva tuturor presimțirilor și a tuturor circumstanțelor din această colonie.

— Oh ! Dar niciodată nu se trece la acțiune în felul acesta — interveni sergentul. De chestiunea asta eu sînt răs-

punzător şi vreau, ba chiar pretind, să nu fie dezvăluită nimănui fără ştirea mea. Vom fi toţi trei cu ochii în patru şi nu vom scăpa nici o circumstanţă.

— Da, da, circumstanţele sînt la urma urmei chiar faptele — răspunse Cap. O circumstanţă valorează cît cincizeci de fapte şi ştiu că asta este legea regatului. Ehe! Cîţi oameni n-au fost spînzuraţi pe temeiul circumstanţelor!

Convorbirea celor trei se sfîrşi aici şi, după cîtva timp, se întoarseră toţi pe punte, fiecare hotărît să-l supravegheze pe Jasper potrivit cu firea şi deprinderile sale.

CAPITOLUL XIV

Un slăbănog mîhnit şi copleşit de grijă,
Nătîng şi tremurînd cu ochi înspăimîntaţi,
Pe Priam îl sculă din pat în toiul nopţii
Cu vestea rea că Troia ardea pe jumătate.

Shakespeare

În vremea asta, nu se petrecea nimic deosebit. Jasper, lacul şi nava păreau să aştepte briza dinspre uscat, în timp ce soldaţii, obişnuiţi să se scoale devreme, coborîseră la paturile lor din cala principală. În afară de echipajul cuterului, de domnul Muir şi de cele două femei, pe punte nu se mai afla nimeni. Ofiţerul de intendenţă se străduia să se facă plăcut lui Mabel, în timp ce eroina noastră, foarte puţin impresionată de stăruinţele lui, pe care le atribuia pe de o parte amabilităţii obişnuite a unui militar, iar pe de altă parte gingăşiei sale, se bucura de situaţia aceasta plină pentru ea de farmecul noutăţii.

Pînzele fuseseră întinse, însă nu se simţea nici o adiere de vînt, şi lacul era atît de calm, încît cuterul părea încremenit. El fusese dus de curentul rîului pînă la ceva mai mult de un

sfert de milă de uscat, unde rămăsese, frumos în simetria formelor sale, dar atît de liniştit de parcă era ancorat. Tînărul Jasper se găsea întîmplător pe puntea de cart, destul de aproape de locotenentul Muir şi Mabel ca să audă din cînd în cînd convorbirea dintre ei, însă era prea modest, timid şi atent la sarcinile sale ca să încerce să intre şi el în vorbă. Mabel se uita la el şi la tot ce făcea, cu ochii ei albaştri, minunaţi, plini de curiozitate, şi era atît de atentă la ceea ce se petrecea pe navă şi, ca să spunem aşa, atît de indiferentă la elocvenţa însoţitorului ei, încît ofiţerul de intendenţă se văzu silit să-şi repete complimentele ca să se facă înţeles. Pînă la urmă, amuţi chiar şi domnul Muir, şi pe apă se aşternu o linişte adîncă. Chiar în clipa aceea o vîslă căzu într-o barcă, în faţa fortului, şi zgomotul ajunse la cuter atît de clar, de parcă se produsese pe punte. Apoi se desluşi murmurul uşor, ca un suspin, al nopţii, o fîlfîire la velatură, un trosnet la vergă şi o fluturare la focul triunghiular. O dată cu aceste sunete prea binecunoscute se simţi o uşoară înclinare a cuterului, şi în cele din urmă toate pînzele se umflară.

— E briza, Anderson — strigă Jasper spre cel mai vîrstnic dintre mateloţii săi. Treci la timonă !

Ordinul laconic fu executat; cîrma fu manevrată, prora cuterului se afundă şi, după cîteva minute, se auzi apa murmurînd sub carena vasului care porni pe lac cu o viteză de cinci mile pe oră. Totul se petrecu într-o liniştе adîncă ; apoi Jasper ordonă :

— Slăbiţi puţin pînzele, ţineţi coasta !

În clipa aceasta, sergentul, cumnatul său şi Călăuză ieşiră din cabina din spate şi apărură pe puntea de cart.

— Cred că n-ai de gînd, Jasper, flăcăule, să te apropii prea mult de vecinii noştri francezi ! remarcă Muir, care prinse prilejul să reînceapă convorbirea. Bine, bine, nu mă îndoiesc o clipă de prudenţa dumitale, fiindcă nici eu nu iubesc Canada, după cît se pare, mai mult decît dumneata.

— Păstrez coasta, domnule Muir, din cauza vîntului. Briza este întotdeauna mai vie aproape de mal, numai să nu te apropii prea mult, fiindcă o slăbesc arborii. Trebuie să străbatem golful Mexico, şi ruta noastră ne duce destul de mult spre larg.

— Mă bucur că nu este vorba de adevăratul golf al Mexicului — zise Cap. Asta e o parte a lumii pe care nu aş fi în-

cîntat s-o vizitez pe una din ambarcaţiunile voastre de pe lac. Cuterul se supune comenzilor cîrmei, meştere Eau-douce ?

— Da, meştere Cap, se supune uşor, dar îi place să se avînte, purtat de briză, ca oricare alt vas cu viteză mare.

— Presupun că dispui de terţarole, de pildă, cu toate că s-ar putea să ai rar prilejul să le foloseşti !

Mabel desluşi zîmbetul care lumină o clipă chipul bărbătesc al lui Jasper, dar numai ea observă expresia asta trecătoare de surpriză şi dispreţ.

— Avem terţarole şi sîntem nevoiţi să le folosim des — răspunse liniştit tînărul. Înainte de a ajunge la capătul călătoriei noastre, meştere Cap, voi avea pesemne prilejul să vă pot arăta cum le folosim, fiindcă se ridică un vînt dinspre răsărit, şi vîntul nu se iscă nici chiar pe ocean cu atîta rapiditate ca pe lacul Ontario.

— Mă bucur ; o să ne cunoaştem mai bine. Am văzut pe Atlantic vînturi care se roteau ca roata unei trăsuri şi făceau pînzele să tremure vreme de o oră, nava rămînînd încremenită, de nu mai ştiai încotro s-o iei.

— Fără-ndoială că aici nu se petrec schimbări atît de uimitoare — răspunse Jasper cu blîndeţe — deşi sîntem oricînd expuşi la schimbări violente ale vîntului. Nădăjduiesc, totuşi, să folosesc această briză a uscatului pînă la primele insule, după care primejdia de a fi descoperiţi şi urmăriţi de ambarcaţiunile de pază ale portului Frontenac va fi mai mică.

— Crezi că francezii au vase-spion pe lac, Jasper ? întrebă Călăuză.

— Ştim că au. Unul dintre ele se afla în largul portului Oswego în noaptea de duminică spre luni. O pirogă s-a apropiat mult de promontoriul răsăritean şi a debarcat acolo un indian şi un ofiţer. Dacă, ai fi ieşit în noaptea aceea, ca de obicei, din fort, am fi pus mîna pe cel puţin unul dintre ei, dacă nu chiar pe amîndoi.

Întunericul era prea adînc ca să se poată observa roşeaţa ce se aşternu pe obrazul ars de soare al ghidului, provocată de gîndul că zăbovise în fort în noaptea aceea ca să asculte inflexiunile dulci ale vocii lui Mabel, pe cînd îi cînta balade tatălui său, şi să se bucure de prezenţa fetei care-l fermecase atît de mult. Cinstea în gînduri şi fapte fiind cea mai mare calitate a acestui om deosebit, simţea un fel de dezgust pentru trîndăvia sa în vreme ce se petrecuse faptul de mai sus şi nici

nu-i trecea prin gînd să minimalizeze, să tăgăduiască sau să-şi scuze neglijenţa.

— Recunosc, Jasper, recunosc că ai dreptate — zise el, umil. Dacă m-aş fi aflat în afara fortului în noaptea aceea, şi acum îmi dau seama că nu aveam temeiuri serioase să rămîn înăuntrul lui, s-ar fi putut întîmpla ceea ce ai spus.

— Dar e vorba de seara pe care ai petrecut-o cu noi, Călăuză — zise Mabel, cu nevinovăţie. Este firesc ca cineva care-şi duce zilele prin păduri, înfruntînd duşmanul, să poată fi scuzat că a dăruit cîteva ore din timpul său liber unui vechi prieten şi fiicei sale.

— Nu, nu, de cînd am ajuns în garnizoană n-am făcut decît să trîndăvesc — răspunse celălalt, oftînd — şi e bine că flăcăul mi-a amintit de asta; trîndavul merită o mustrare, da, da, o merită din plin.

— O mustrare, Călăuză? Nici n-am visat să-ţi spun ceva neplăcut şi cu atît mai puţin n-aş fi putut să te dojenesc din cauză că ne-au scăpat un spion singuratic şi un indian-doi! Acum, cînd ştiu unde ai fost, socot absenţa ta ca lucrul cel mai firesc din lume.

— Nu-ţi port nici un fel de pică, Jasper. Şi nu-ţi iau în nume de rău faptul că mi-ai spus-o, deoarece o meritam. Toţi sîntem oameni şi toţi greşim.

— N-ar fi un gest prietenesc, Călăuză.

— Dă-mi mîna, flăcăule, dă-mi-o! Nu de la tine am primit o lecţie, ci de la conştiinţa mea.

— Bine, bine — îi întrerupse Cap — acum, cînd această chestiune s-a rezolvat spre mulţumirea ambelor părţi, poate că ne vei spune cum se face că aţi aflat atît de tîrziu de spionii care ne dădeau tîrcoale? Asta seamănă leit cu o circumstanţă.

Punînd întrebarea, marinarul îl călcă uşor pe picior pe cumnatul său, dîndu-i cu cotul lui Călăuză, în timp ce-i făcea cu ochiul, dar întunericul nu îngăduia să se vadă acest ultim semn.

— Pista lor a fost descoperită a doua zi de Marele-Şarpe; erau urme de cizmă militară şi de mocasini. După aceea, unul dintre vînătorii noştri a văzut piroga în dimineaţa următoare, îndreptîndu-se spre Frontenac.

— Urmele duceau spre fort, Jasper? întrebă Călăuză, cu tonul blînd şi supus al unui elev dojenit. Spune, flăcăule, urmele duceau spre garnizoană?

— Nu am avut impresia, fiindcă urmele nu continuau şi dincolo de rîu. Le-am urmărit pînă la punctul răsăritean de la gura rîului, de unde poţi vedea ce se petrece în port ; dar, după cîte am descoperit, nu continuau şi pe malul celălalt.

— Şi de ce n-ai întins pînzele, meştere Jasper — întrebă Cap — ca să-i urmăriţi ? Marţi dimineaţa sufla o briză bună, cuterul ar fi putut să înainteze cu nouă noduri pe oră.

— Asta se poate face numai pe ocean, meştere Cap — interveni Călăuză — dar nu aici. Apa nu lasă urme, iar un Mingo ori un francez îi întrec şi pe diavol într-o urmărire.

— Ce nevoie avem de urme, cînd putem urmări ambarcaţiunea de pe punte, că doar, după cum tocmai a spus Jasper, era vorba de o canoe ? Chiar şi douăzeci de indieni Mingo sau francezi de-ăştia, de-ai voştri, ar fi putut fi urmăriţi în apele lor de un bastiment de construcţie britanică. Te asigur, Eaudouce, că dacă m-ai fi chemat în dimineaţa aceea de marţi, i-am fi ajuns din urmă pe mişei.

— Daţi-mi voie să spun, meştere Cap, că sfatul unui matelot încercat ca dumneavoastră ar fi fost de mare folos unui tînăr marinar ca mine, însă urmărirea e lungă şi fără nădejde cînd e vorba de o canoe din scoarţă de copac.

— Nu trebuia decît să te ţii de ea cît mai strîns, ca s-o arunci pe coastă.

— Pe coastă, meştere Cap ? Asta dovedeşte că nu aveţi nici cea mai mică idee despre felul cum se navighează pe lacul acesta, dacă presupuneţi că e aşa de uşor să arunci o pirogă pe coastă. De cum se simt urmăriţi, ei se lasă cu bărcile astea cu totul în voia vîntului, şi mai înainte de a-ţi da seama ce se petrece, au şi cîştigat faţă de tine o milă sau două.

— Sper că nu vrei să mă faci să cred, meştere Jasper, că ar fi cineva atît de nătărău să se îmbarce pe una din cojile alea de ou şi să pornească pe lac, cînd e puţin vînt, ca să se înece ?

— Eu am străbătut adesea lacul Ontario într-o pirogă chiar cînd bătea un vînt puternic ca pe mare. Dacă sînt bine conduse, în ele intră mai puţină apă decît în oricare altă ambarcaţiune cunoscută de noi.

Cap îi trase în clipa aceea deoparte pe cumnatul său şi pe Călăuză şi le spuse că ceea ce recunoscuse Jasper despre spionii aceia era o circumstanţă, şi încă una puternică, aşa că ar merita o cercetare foarte atentă ; fiindcă povestea cu pirogile pă-

rea atît de neverosimilă, încît făcea impresia că-şi bate joc de ascultători. Mai adăugă că Jasper îi descrisese atît de amănunţit pe cei doi indivizi care debarcaseră, încît faptul acesta era, după părerea lui, o mărturie limpede a faptului că ştia mai multe despre ei decît se putea afla prin descoperirea urmelor. În ceea ce priveşte mocasinii, susţinea că în partea aceea a lumii îi purtau şi albii, şi indienii ; şi el cumpărase odată o pereche de mocasini, iar în privinţa cizmelor, se ştie doar că nu le poartă numai soldaţii. Deşi sergentul înlăturase în mare parte acest raţionament, îl impresionase totuşi în oarecare măsură. Faptul că spionii fuseseră descoperiţi atît de aproape de fort, fără ca el să ştie ceva, i se părea destul de ciudat şi nu credea că informaţiile de felul acesta făceau parte în mod special din îndatoririle lui Jasper. Într-adevăr, *Scud* fusese trimis o dată sau de două ori pe lac să debarce spioni sau să-i aducă de pe unde erau trimişi, însă, după cîte ştia el, rolul lui Jasper fusese cu totul secundar, comandantul cuterului fiind tot atît de puţin informat ca oricare altul în privinţa misiunii celor pe care-i dusese sau adusese ; şi nu înţelegea nici de ce numai el singur din cei prezenţi ştia ceva despre această proaspătă vizită a spionilor. Călăuză privea chestiunea aceasta cu totul altfel. Cu modestia sa obişnuită, se mustra că-şi neglijase îndatoririle şi socotea că tînărul Jasper era demn de laudă că aflase ştiri despre fapte pe care ar fi trebuit să le cunoască el, simţindu-se din cauza asta vinovat.

Nu i se părea ciudat că Jasper cunoştea atît de bine cele relatate ; dar simţea că pentru dînsul faptul de a nu le fi cunoscut el primul era ceva nou, ca să nu spunem ruşinos.

— În privinţa mocasinilor, meştere Cap — zise el, cînd o scurtă pauză îi dădu prilejul să vorbească — este adevărat că le poartă şi feţele-palide şi pieile-roşii, dar urmele lăsate de primii nu se aseamănă niciodată cu ale celorlalţi. Orice om cu experienţa pădurii poate să deosebească urma paşilor unui indian de aceea a unui om alb, fie ei încălţaţi cu cizme sau mocasini, şi numai dovezi sigure mă vor putea face să cred că Jasper este un trădător.

— Trebuie să recunoşti, Călăuză, că trădători există — interveni Cap, cu o logică excelentă.

— N-am cunoscut niciodată un indian Mingo în care să poţi avea încredere, dacă are interesul să te trădeze. Înşelăciunea pare să fie un element al firii lor şi uneori mă gîndesc

că asta ar trebui mai degrabă să ne provoace mila decît să ne facă să-i persecutăm.

— Atunci de ce să nu crezi că Jasper ar putea avea şi el slăbiciunea asta? Omul rămîne om, şi firea omenească este slabă, după cum prea bine ştii din experienţă, după cum o ştiu foarte bine şi eu, cel puţin în ceea ce priveşte propria mea fire.

Astfel începu o altă discuţie îndelungată şi fără şir, în care se argumentă pro şi contra, pentru vinovăţia sau nevinovăţia lui Jasper, pînă cînd sergentul şi cumnatul său se convinseră aproape cu totul că este vinovat, în timp ce interlocutorul lor îl apăra pe acuzat mai dîrz decît oricînd, rămînînd neclintit la părerea sa că tînărul era învinuit de trădare pe nedrept. În ceea ce se petrecea nu era nimic anormal, fiindcă niciodată nu-ţi însuşeşti mai sigur o anume idee decît atunci cînd încerci s-o aperi, şi cele mai încăpăţînate dintre părerile noastre se pot clasifica printre cele ce se nasc din discuţii în care dăm impresia că sîntem în căutarea adevărului, în timp ce în realitate nu facem decît să întărim o idee preconcepută. În momentul acela, sergentul era stăpînit de o stare sufletească ce-l îndemna să privească orice acţiune a tînărului marinar cu neîncredere şi ajunse curînd să fie de aceeaşi părere cu ruda sa, că informaţiile amănunţite ale lui Jasper în legătură cu spionii nu se încadrau în mod normal în atribuţiile lui şi că era, deci, vorba de o „circumstanţă".

În timp ce discutau această problemă lîngă coama pupei, Mabel stătea liniştită în capul scării. Domnul Muir coborîse sub punte să se îngrijească de cazarea sa personală, iar Jasper, la o oarecare distanţă, cu braţele încrucişate, privea cînd velele, cînd norii, apoi conturul întunecat al coastei, după aceea lacul şi din nou velele. Eroina noastră începu şi ea să mediteze. Agitaţia ultimei călătorii, întîmplările prin care trecuse de la sosirea ei la fort, întîlnirea cu tatăl său, care era în realitate un străin pentru ea, noutatea situaţiei sale în fort şi călătoria ei de acum ofereau spiritului o retrospectivă care părea că se întinde de-a lungul mai multor luni. Abia-i venea să creadă că părăsise atît de curînd oraşul cu toate deprinderile vieţii civilizate şi se mira mai ales de faptul că întîmplările prin care trecuse pe cînd cobora pe fluviul Oswego o impresionaseră atît de puţin. Avînd o prea mică experienţă ca să ştie că atunci cînd evenimentele se îmbulzesc într-un timp prea scurt se confundă cu timpul, sau că succesiunea rapidă a noutăţi-

lor ce se perindă pe dinaintea noastră într-o călătorie face să crească sensul evenimentelor trăite, dîndu-le o oarecare măreție, ca se străduia să-și amintească ultimele zile și date, ca să se asigure din nou că nu-i cunoscuse pe Jasper, pe Călăuză și pe propriul său tată decît abia de cincisprezece zile. Era o fată cu mai multă sensibilitate decît imaginație, cu toate că nici aceasta din urmă nu-i lipsea și, nefiind destul de obișnuită să-și analizeze senzațiile ca să-și dea seama de natura înrîuririlor pe care tocmai le suferise, își explica greu sentimentele adînci pentru cei ce doar cu puțin timp mai înainte îi fuseseră străini. Dar în privința asta trebuie să spunem că sufletul ei curat nu cunoscuse încă neîncrederea ; și nu-l bănuia în nici un fel pe vreunul dintre cei ce o înconjurau, netrecîndu-i nici pe departe prin minte că bănuiala ar putea să-i tulbure încrederea, să presupună că unul dintre însoțitorii săi ar putea să-și trădeze țara și regele.

În epoca despre care vorbim, America se caracteriza prin atașamentul față de familia germană care ocupa atunci tronul britanic ; fiindcă, așa cum se întîmplă în realitate în toate provinciile, virtuțile, calitățile și politica ridicate în slavă și tămîiate în centrul puterii de stat inspira oamenilor creduli și ignoranți de pe meleagurile îndepărtate o încredere oarbă. Acest adevăr este astfel la fel de valabil și în legătură cu înfăptuirile realizate de republică, așa cum se petrecea atunci cu stăpînii îndepărtați ale căror calități era întotdeauna bine să le aplauzi și ale căror defecte nu le puteai dezvălui fără a fi socotit un trădător. Ca urmare a acestei dependențe mintale, opinia publică este atît de mult la cheremul intriganților, și oamenii, cu toate că se laudă în gura mare cu cunoștințele și progresul lor, nu-și dau seama de adevăr în legătură cu interesele celor puternici și nu judecă totul decît numai și numai prin prisma anumitor păreri ale celor ce trag sforile. Împresurați de francezii care încercuiau atunci coloniile britanice cu o centură de forturi și de așezări ce le asiguraseră alianța sălbaticilor, ar fi fost greu de spus dacă americanii îi iubeau pe englezi mai mult decît îi urau pe francezi, și cei ce trăiau atunci nu ar fi crezut niciodată că ar fi fost posibilă o alianță ca aceea încheiată cu douăzeci de ani mai tîrziu între supușii de peste Atlantic ai Angliei și vechii rivali ai coroanei britanice. Într-un cuvînt, părerile sînt în provincii tot atît de exagerate ca moda, iar loialitatea, care la Londra nu însemna decît

o parte a unui sistem politic, la New York căpăta valoarea credinței aproape în stare să miște munții din loc. Nemulțumirea era deci o faptă rară și mai ales trădarea în favoarea Franței sau a francezilor ar fi fost privită de locuitorii provinciilor ca odioasă. Așa că Mabel nu ar fi fost în stare cu nici un chip să-l bănuiască pe Jasper de crima de trădare de care era învinuit într-ascuns, și dacă pe ceilalți din apropierea ei îi frămîntau chinurile bănuielii, ea cel puțin avea inima plină de încrederea mărinimoasă caracteristică femeii. Pînă atunci, la urechile ei nu ajunsese nici o șoaptă ca să tulbure încrederea căpătată din prima clipă, ce o făcea să se bizuie pe tînărul marinar, iar mintea ei ar fi fost cea din urmă în care să încolțească un astfel de gînd. Imaginile trecutului și ale prezentului, ce se perindau așadar atît de repede prin creierul său foarte activ, nu erau întunecate de nici o umbră care ar fi putut să cadă asupra vreunui om agreat de dînsa. Și abia trecu un sfert de oră de meditație, cum am arătat mai sus, că se și putu bucura pe deplin de peisajul din jurul ei.

Anotimpul și noaptea, așa cum se prezentau, erau de natură să dea un nou impuls simțămintelor pe care tinerețea, sănătatea și fericirea sînt înclinate să le asocieze cu noutatea. Era o vreme călduroasă, cum nu aflai totdeauna în această regiune nici chiar în timpul verii, dar briza dinspre uscat aducea cu ea răcoarea și miresmele pădurii. Bătea un vînt domol, însă destul de tare ca să împingă cuterul cu iuțeală și să țină atenția mereu trează din cauza nesiguranței provocate întotdeauna de întunecime. Jasper părea totuși mulțumit de situație, după cum află Mabel dintr-o scurtă convorbire cu el.

— Dacă mergem cu viteza asta, Eau-douce (Mabel se și obișnuise să-i spună tînărului marinar astfel) — zise eroina noastră — cred că vom ajunge curînd la capătul călătoriei.

— Ți-a spus tatăl tău unde mergem, Mabel ?

— Nu mi-a spus nimic ; tatăl meu este un soldat prea convins și prea puțin obișnuit să aibă o familie în jurul său, ca să vorbească despre astfel de chestiuni. Nu e voie să se spună unde mergem ?

— Nu-i prea departe, fiindcă după vreo șaizeci-șaptezeci de mile în direcția asta, vom pătrunde pe fluviul Sf. Laurențiu, pe care francezii ar putea să-l facă să fie tare fierbinte pentru noi ; de altfel, pe lacul acesta nici o călătorie nu e prea lungă.

— Așa spune și unchiul meu Cap, dar pentru mine, Jasper, Ontario și oceanul sînt aproape la fel.

— Tu ai fost pe ocean, în timp ce eu, care mă socot marinar, n-am văzut niciodată apa sărată! Cred că-l compătimești tare mult pe un marinar ca mine, Mabel Dunham!

— Nu mă gîndesc nici pe departe la așa ceva, Jasper Eau-douce. Ce drept aș avea eu, o fată fără experiență și cunoștințe, să disprețuiesc ceva, dar mai ales pe unul ca tine, care te bucuri de încrederea comandantului și comanzi o navă ca aceasta! Eu n-am fost niciodată pe ocean, cu toate că l-am văzut și, repet, între acest lac și Oceanul Atlantic nu mi se pare a fi nici o diferență.

— Și nici între cei ce navighează pe unul sau pe celălalt? După ce unchiul tău i-a criticat atît de tare pe marinarii de apă dulce, m-am temut, Mabel, să nu ne privești ca pe niște oameni care pretind a fi mai mult decît ceea ce sînt.

— Să n-ai nici o grijă în privința asta, Jasper, doar îl cunosc pe unchiul meu. Cînd se află la New York îi critică tot atît de tare pe cei ce trăiesc pe uscat, iar aici, pe cei care navighează pe apă dulce. Nu, nu, atît eu cît și tatăl meu nu dăm nici cea mai mică importanță părerilor lui! Unchiul meu, Cap, dac-ar vorbi sincer, ai vedea că are despre un soldat o părere mai proastă decît despre un marinar care nu a văzut niciodată marea.

— Dar tatăl tău, Mabel, are o părere mai bună despre soldați decît despre orice altfel de oameni, fiindcă vrea să te mărite cu un soldat.

— Jasper Eau-douce, eu, soția unui soldat! Vrea tatăl meu? De ce să vrea el asta și care ar fi soldatul din garnizoană cu care m-aș putea căsători, care ar dori să mă ia?

— Cineva poate iubi o profesiune atît de mult, încît să creadă că ea acoperă o mie de imperfecțiuni.

— Dar nu este posibil să-ți iubești atît de mult profesiunea, încît să nu ții seama și de alte considerente. Spui că tatăl meu vrea să mă mărite cu un soldat, dar aici, la Oswego, nu e nici un soldat care ar putea deveni soțul meu. Mă aflu într-o situație destul de ciudată, fiindcă nu fac parte din pătura socială care să-mi dea dreptul a fi soția unui ofițer, totuși, chiar și tu, Jasper, vei admite că sînt oarecum deasupra celor ce pot deveni soții ale unor soldați obișnuiți.

Vorbind cu atîta sinceritatea, Mabel se îmbujoră, fără să ştie de ce, însă din cauza întunericului, interlocutorul său nu observă schimbarea de pe obrazul ei, şi ea rîse uşor, ca cineva care-şi dă seama că subiectul convorbirii, oricît de stînjenitor ar fi, merită să fie discutat pînă la capăt. Pe cît se părea, Jasper nu era de aceeaşi părere.

— Într-adevăr, Mabel, nu eşti ceea ce se socoate a fi o doamnă în înţelesul obişnuit al cuvîntului.

— În nici un fel de înţeles, Jasper — îl întrerupse generoasa fată cu însufleţire. Nădăjduiesc că din punctul acesta de vedere nu am nici un fel de ambiţii deşarte. Providenţa a vrut să fiu fiica unui sergent, şi sînt mulţumită să rămîn în situaţia în care m-am născut.

— Dar nu toţi rămîn în situaţia în care s-au născut, fiindcă unii se înalţă deasupra ei, şi alţii coboară sub ea. Mulţi sergenţi au ajuns ofiţeri, ba chiar şi generali, şi atunci de ce n-ar putea fiica unui sergent să ia de bărbat un ofiţer?

— În cazul fiicei sergentului Dunham — răspunse fata, rîzînd — cred că cel mai bun motiv este acela că nici un ofiţer nu prea pare s-o ceară în căsătorie.

— Asta o poţi crede tu, însă în regimentul 55 sînt oameni care ştiu mai multe. Există, fără îndoială, în unitatea noastră un ofiţer, Mabel, care vrea să te ia de nevastă.

Mabel Dunham îi trecu în revistă cu iuţeala fulgerului pe cei cinci sau şase ofiţeri subalterni, care, potrivit vîrstei şi firii lor, păreau a fi în stare să-şi exprime o astfel de dorinţă, şi am fi lipsiţi de sinceritate în descrierea simţămintelor fetei, dacă nu am spune că o impresionă plăcut gîndul de a se înălţa deasupra unei situaţii pe care, în ciuda protestelor ei de modestie, datorită bunei sale educaţii, nu o accepta cu o mulţumire totală. Senzaţia aceasta fu pe cît de neaşteptată, pe atît de trecătoare, fiindcă Mabel Dunham era o fată cu simţăminte prea curate pentru a privi căsătoria numai din punctul de vedere al avantajelor unei situaţii mai înalte. Această senzaţie trecătoare fusese provocată de obiceiurile sociale, în vreme ce ideile mai înţelepte, care se afirmară, pînă la urmă erau rodul firii şi principiilor sale.

— Eu nu cunosc nici un ofiţer din regimentul 55 şi din nici un alt regiment, care ar putea săvîrşi o astfel de nebunie, şi cred că nici eu nu aş fi atît de nebună să mă căsătoresc cu un ofiţer.

— Nebună, Mabel ?

— Da, Jasper, nebună. Dumneata ştii tot atît de bine ca mine ce ar crede lumea despre o astfel de căsătorie şi aş fi foarte amărîtă, chiar îngrozitor de amărîtă, să aflu într-o zi că soţul meu regretă că s-a supus într-atît unei fantezii, încît s-o ia de nevastă pe fiica unui om atît de inferior rangului său, cum este un sergent.

— Soţul tău, Mabel, probabil că nu se va gîndi atît de mult la tată, pe cît se va gîndi la fiică.

Mabel vorbea cu însufleţire; deşi inima ei contribuise în oarecare măsură la această izbucnire, dar tăcu aproape un minut după ce Jasper făcu această observaţie, înainte de a mai spune vreun cuvînt. După aceea continuă vorba, însă cu mai puţină înflăcărare, şi cineva mai atent ar fi putut chiar să deslueşească un uşor accent de melancolie :

— Tatăl şi fiica ar trebui să trăiască astfel, încît să nu existe două lumi sau două feluri de a simţi şi gîndi. Cred că un interes comun faţă de toate lucrurile este necesar atît fericirii dintre soţ şi soţie, cît şi a celorlalţi membri ai aceleiaşi familii. Înainte de orice, nici soţul, nici soţia nu trebuie să aibă vreun motiv deosebit de nefericire, fiindcă viaţa, în general, dă destul de multe motive de felul acesta.

— Atunci, dacă înţeleg bine, Mabel, nu te-ai căsători cu un ofiţer numai pentru că e ofiţer ?

— Ai dreptul să-mi pui o asemenea întrebare, Jasper ? zise Mabel, zîmbind.

— Nici un alt drept decît acela născut din adînca mea dorinţă de a te vedea fericită şi care, la urma urmei, poate fi destul de neîntemeiat. Iar de cînd am aflat întîmplător că tatăl tău şi-a pus în gînd să te convingă să-l iei de bărbat pe locotenentul Muir, sînt şi mai îngrijorat.

— Scumpul meu tată nu e în stare să aibă o idee atît de caraghioasă şi de crudă !

— Dorinţa lui de a te vedea soţia unui ofiţer de intendenţă ar fi o cruzime ?

— Ţi-am spus ce părere am despre asta şi nu pot găsi cuvinte mai tari. După ce ţi-am răspuns atît de sincer, Jasper, îmi dai voie să te întreb şi eu de unde ştii că tatăl meu s-a gîndit la aşa ceva ?

— Faptul că ţi-a ales un soţ îl ştiu din cuvintele lui, fiindcă mi l-a destăinuit în vreme ce stăteam de vorbă cînd suprave-

gheam îmbarcarea proviziilor pe cuter. Iar domnul Muir mi-a spus chiar el că te-a cerut în căsătorie. Ţinînd seama de aceste două mărturii, am ajuns la concluzia pe care ţi-am împărtăşit-o.

— Jasper, oare nu cumva scumpul meu tată — zise fata îmbujorîndu-se deodată ca focul, deşi vorbea rar şi cu un fel de impuls involuntar — nu cumva scumpul meu tată a avut în vedere pe altcineva ? Din ceea ce mi-ai spus nu reiese că s-a gîndit la domnul Muir.

— Dar asta nu reiese, Mabel, din tot ceea ce s-a petrecut ? Ce caută ofiţerul de intendenţă aici ? Pînă acum nu s-a socotit niciodată necesar să însoţească astfel de expediţii. El vrea să te ia de soţie, şi tatăl dumitale a consimţit. Vei vedea că domnul Muir nu se va ocupa aici decît de tine.

Mabel nu răspunse. Instinctul ei de femeie o făcuse să-şi dea seama că ofiţerul de intendenţă o admira într-adevăr, deşi nu se aşteptase că acesta ar putea să meargă atît de departe după cum susţinea Jasper. Din cîteva convorbiri cu tatăl ei, bănuise şi ea că dînsul se gîndea serios s-o mărite, dar nici un raţionament nu o ducea la concluzia că domnul Muir era omul ales să-i fie soţ. Avea convingerea că vorbele întîmplătoare ale tatălui ei în legătură cu această chestiune, care o impresionaseră, se născuseră pur şi simplu din dorinţa de a o vedea la casa ei, mai degrabă decît de a o vedea însoţită cu o anumită persoană. Totuşi, nu-şi dezvălui aceste gînduri, deoarece respectul de sine şi rezerva naturală a femeii o făceau să-şi dea seama că nu se cuvenea să vorbească despre ele cu interlocutorul ei actual. Aşa că, pentru a schimba vorba, după o pauză destul de lungă ca să fie stînjenitoare pentru amîndoi, ea zise !

— De un lucru poţi să fii sigur, Jasper, şi asta e tot ce pot să-ţi spun : locotenentul Muir, chiar de-ar fi colonel, nu va ajunge niciodată soţul lui Mabel Dunham. Şi acum, vorbeşte-mi despre călătoria noastră... Cînd se va sfîrşi ?

— Nu ştiu sigur. Odată pe apă, sîntem la cheremul vînturilor şi al valurilor. Călăuză îţi va spune că cel ce porneşte la vînătoarea de cerbi dis-de-dimineaţă nu poate spune unde va dormi noaptea.

— Dar noi nu vînăm cerbi şi nu e nici dimineaţă, aşa că morala lui Călăuză nu se potriveşte cu cazul nostru.

— Deşi nu vînăm cerbi, urmărim un scop tot atît de greu de atins. Nu-ţi pot spune mai mult decît ţi-am spus pînă

acum, fiindcă sîntem datori să păstrăm secretul, totul depinzînd de asta. Totuşi, mă tem că nu vei rămîne atît de mult pe bordul cuterului ca să vezi de ceea ce e în stare vasul ăsta la nevoie.

— Cred că o femeie care se căsătoreşte cu un marinar nu e prea înţeleaptă — spuse deodată Mabel, aproape fără voia ei.

— Ciudată părere ! Cum ai ajuns la gîndul ăsta ?

— Fiindcă soţia unui marinar este sigură că are o rivală în nava soţului ei. Unchiul meu Cap spune şi el că un marinar nu trebuie să se căsătorească niciodată.

— El se gîndeşte la marinarii de apă sărată — răspunse Jasper, rîzînd. Dacă e de părere că soţiile nu sînt destul de bune pentru cei ce navighează pe ocean, va spune că sînt potrivite pentru cei ce navighează pe lacuri. Nădăjduiesc, Mabel, că nu-ţi vei face o părere despre noi, marinarii de apă dulce, după vorbele meşterului Cap.

— Navă la orizont ! strigă chiar persoana de care tocmai vorbeau. Sau, mai bine zis, „barcă la orizont" !

Jasper alergă la prora şi zări într-adevăr un punct abia vizibil, cam la o sută de iarzi înaintea cuterului şi aproape de partea nebătută de vînt a prorei. Recunoscu din prima clipă o canoe din scoarţă de copac, fiindcă, în ciuda întunericului care nu-ţi îngăduia să deosebeşti culorile, ochiul obişnuit cu negura nopţii putea să deosebească formele de la mică distanţă, şi Jasper, care era familiarizat de multă vreme cu tot ceea ce plutea pe apă, nu se îndoi că era într-adevăr vorba de o astfel de ambarcaţiune.

— Ar putea fi un duşman — zise tînărul — şi ne-ar prinde tare bine să-l ajungem din urmă !

— Duşmanul tău vîsleşte din răsputeri, flăcăule — spuse Călăuză — parc-ar vrea să taie linia pe care o urmează cuterul nostru şi să pornească în direcţia vîntului, şi dacă izbuteşte, ar fi tot atît de zadarnic ca şi cum, încălţat cu galoşi, ai urmări un cerb.

— Cîrmeşte în direcţia vîntului — îi strigă Jasper timonierului — cîrmeşte în direcţia vîntului, cu hotărîre, şi ţine aşa !

Cîrmaciul execută ordinul şi, deoarece cuterul despică apa destul de repede, în vreo două minute lăsă piroga atît de departe în urmă, în bătaia vîntului, încît îi tăie orice posibi-

litate să fugă. Atunci, Jasper sări chiar el la cîrmă, şi printr-o manevră bine gîndită şi îndemînatică se apropie atît de mult de pirogă, încît putea s-o prindă cu ajutorul unui odgon cu cîrlig. Ascultînd de ordinul dat, cele două persoane din pirogă o părăsiră şi cînd ajunseră pe bordul cuterului, se dovediră a fi Vîrf-de-Săgeată şi soţia lui.

CAPITOLUL XV

Ce perlă e aceea pe care bogatul n-o poate cumpăra,
Pe care înţeleptu-i prea mîndru ca s-o ceară ;
Pe care doar sărmanul dispreţuit de toţi
O caută şi-o găseşte, pe negîndite-adesea ?
De-mi spuneţi, vă voi spune şi eu ce-i adevărul.

Cowper

Cei mai mulţi nu se mirară de loc de întîlnirea cu indianul şi soţia lui ; însă Mabel şi toţi cei care ştiau cum se despărţise căpetenia indiană de Cap şi de însoţitorii săi îl priveau cu bănuială, fără să se întemeieze însă pe nimic sigur. Deoarece numai Călăuză cunoştea bine limba prizonierilor, fiindcă aşa erau socotiţi acum, îl luă pe Vîrf-de-Săgeată deoparte şi-l descusu îndelung în legătură cu motivele ce-l determinaseră să-i părăsească pe cei pe care avea datoria să-i călăuzească şi cu tot ceea ce făcuse din clipa cînd se despărţise de ei.

Acesta primi să fie interogat şi-i răspunse cu stoicismul caracteristic neamului său. Motivele despărţirii le explică foarte simplu şi păreau destul de plauzibile. Cînd văzuse că ascunzătoarea însoţitorilor lui fusese descoperită de irochezi, se gîndise în mod normal la propria sa siguranţă şi se afundase în pădure, fiindcă nu se îndoia că şi ceilalţi vor face la fel, altminteri fiind în primejdie să fie numaidecît masacraţi. Într-un cuvînt, fugise ca să-şi salveze viaţa.

— Asta-i bine — zise Călăuză, prefăcîndu-se că-l crede. Fratele meu s-a purtat cu înțelepciune, dar pentru ce l-a însoțit și nevasta lui ?

— Oare femeile fețelor-palide nu-și urmează soții ? Oare Călăuză nu s-ar fi uitat înapoi să afle dacă femeia pe care o iubește vine după el ?

Întrebarea îl surprindea pe ghid într-o stare sufletească datorită căreia era înclinat s-o accepte ca absolut adevărată, fiindcă Mabel, cu gingășia și farmecul ei, nu-i mai ieșea din minte. Indianul Tuscarora, deși nu înțelegea cauza, își dădu seama că explicația lui fusese luată ca bună și rămase în picioare, cu o demnitate calmă, așteptînd întrebarea următoare.

— E ceva firesc, potrivit cu dreapta judecată — zise Călăuză în englezește, trecînd de la o limbă la alta aproape fără să-și dea seama, tîrît de simțămintele sale. E firesc și poate fi adevărat. Ar fi cu totul normal ca o femeie să-și urmeze soțul căruia i-a jurat credință, fiindcă el și nevasta lui nu sînt decît un singur trup. Dacă Mabel s-ar fi aflat cu sergentul, iar el s-ar fi retras într-o situație asemănătoare, fără îndoială că l-ar fi urmat, ceea ce această fată generoasă ar fi făcut și dacă ar fi fost soțul ei ! Ești cinstit, Tuscarora — urmă Călăuză, acum în dialectul celuilalt. Ai vorbit cinstit, plăcut și drept, dar de ce a rămas fratele meu atît de multă vreme departe de fort ? Prietenii lui s-au gîndit adesea la el, dar nu au apucat să-l mai vadă !

— Căprioara se duce după cerb ; oare acesta nu trebuie să se ducă și el după căprioară ? zise Tuscarora, zîmbind și apăsîndu-și degetul pe umărul anchetatorului său, cu un gest semnificativ. Soția lui Vîrf-de-Săgeată l-a urmat pe Vîrf-de-Săgeată ; era cu totul drept ca și Vîrf-de-Săgeată să-și urmeze soția. Ea s-a rătăcit și a fost silită să-și pregătească cina într-un wigwam străin.

— Te înțeleg, Tuscarora. Femeia a căzut în mîinile indienilor Mingo și tu ai luat-o pe urmele lor.

— Călăuză descoperă cauza tot atît de ușor cum zărește mușchii de pe arbori ; așa este.

— Și cum de ți-ai găsit din nou soția și de cînd ?

— De atunci soarele a răsărit de două ori. Roua-de-Iunie a venit fără întîrziere cînd bărbatul ei i-a șoptit care-i drumul.

— Bine, bine, toate astea par firești și potrivite cu purtarea unor soți. Dar, Tuscarora, cum ai pus mîna pe pirogă

şi de ce vîsleai către fluviul Sf. Laurenţiu, în loc să te îndrepţi spre garnizoană ?

— Vîrf-de-Săgeată ştie să facă o deosebire între bunul său şi al altuia. Piroga este a mea ; am găsit-o pe ţărm, în apropierea fortului.

„Şi asta pare adevărat, fiindcă piroga e într-adevăr a lui — îşi spuse Călăuză — şi nici un indian n-ar şovăi să şi-o ia. Totuşi, mi se pare foarte ciudat că nu i-am văzut nici pe el, nici pe soţia lui în preajma fortului, ţinînd seama de faptul că piroga trebuie să fi părăsit fluviul înaintea noastră."

Această idee, care-i trecu fulgerător prin minte, îl făcu pe Călăuză să-i ceară lămuriri indianului.

— Călăuză ştie prea bine — răspunse acesta — că un războinic are simţul ruşinii. Sergentul m-ar fi întrebat de fiica lui, şi eu n-aş fi putut-o duce la el. Am trimis-o pe Roua-de-Iunie după pirogă, şi nimeni nu i-a spus vreun cuvînt. Unei femei Tuscarora nu-i place să stea de vorbă cu străinii.

Cuvintele acestea păreau de asemenea adevărate şi potrivite cu obiceiurile şi firea indienilor. După cum se obişnuia, înainte de a părăsi Mohawk, Vîrf-de-Săgeată primise jumătate din recompensa făgăduită şi faptul că nu cerea şi restul era o dovadă a respectului său faţă de drepturile reciproce a două părţi care încheie un tîrg, ceea ce face ca morala unui sălbatic să se deosebească de aceea a unui creştin. Pentru un om dintr-o bucată cum era ghidul, Vîrf-de-Săgeată se purtase firesc şi cu o discreţie potrivită, deşi Călăuză, datorită firii lui cinstite, s-ar fi dus mai degrabă să dea ochi cu tatăl lui Mabel şi să-i mărturisească deschis adevărul. Totuşi, cunoscînd felul de a se purta al indienilor, nu i se păru că Vîrf-de-Săgeată se abătuse, pe calea pe care pornise, de la o comportare normală.

— Tot ceea ce spui curge ca o apă ce alunecă pe povîrnişul unui deal, Vîrf-de-Săgeată — zise el, după o clipă de gîndire. Sînt silit să te cred. Firea ta de piele-roşie te-a îndemnat să te porţi astfel, fiindcă sînt sigur că o faţă-palidă nu s-ar fi purtat ca tine. Nu-i aşa că n-ai vrut să înfrunţi supărarea tatălui care nu-şi vedea fiica ?

Acesta dădu din cap tăcut, în semn de încuviinţare.

— Fratele meu trebuie să-mi mai spună un lucru — urmă Călăuză — şi între wigwam-ul său şi casa puternică a iancheilor nu va mai fi nici un nor. Dacă e în stare să risipească şi

această urmă de ceață, cînd va sta cu prietenii lui la foc, aceștia vor putea să i se uite în ochi, fiindcă vor lăsa armele deoparte și nu-și vor mai aminti că sînt războinici. Spune, așadar, de ce prora pirogii lui Vîrf-de-Săgeată era îndreptată către fluviul Sf. Laurențiu, unde nu putea găsi decît dușmani?

— Oare Călăuză și prietenii lui nu au aceeași țintă? întrebă Tuscarora calm. Și un indian Tuscarora poate să se uite spre aceeași țintă, ca și un iancheu.

— Adevărul este, Vîrf-de-Săgeată, că noi urmărim un fel de pistă, că navigăm cu alte cuvinte în serviciul regelui și avem tot dreptul să fim aici, deși nu ne e îngăduit să spunem ce anume urmărim.

— Vîrf-de-Săgeată a descoperit barca cea mare și-i place să privească obrazul lui Eau-douce. El se îndrepta către apus în seara asta, să ajungă la wigwam-ul său, dar văzînd că tînărul marinar mergea într-altă direcție, s-a gîndit că ar putea să-l însoțească. Eau-douce și Vîrf-de-Săgeată au fost împreună pe ultima lor pistă.

— Toate par adevărate, așa că fii binevenit. Vei mînca din vînatul nostru și ne vom despărți. Soarele a apus înapoia noastră; și noi, și tu, înaintăm repede. Fratele meu s-ar îndepărta prea mult de wigwam-ul său, afară numai dacă n-ar vrea să treacă de partea cealaltă.

Călăuză se întoarse la însoțitorii săi și le împărtăși răspunsurile indianului la întrebările sale. Părea înclinat să creadă că povestirea lui Vîrf-de-Săgeată era adevărată, dar socoti că ar fi bine să se ia anumite măsuri de prevedere față de un indian Tuscarora, pe care el nu-l iubea; însă ceilalți, în afară de Jasper, nu prea păreau dispuși să se încreadă în explicațiile indianului.

— Omul ăsta trebuie pus în lanțuri imediat, frate Dunham — zise Cap, de îndată ce Călăuză își termină relatarea — și trebuie pus sub paza comandantului gărzii, dacă există un astfel de ofițer în marina de apă dulce, iar cînd vom ajunge în port, să convocăm fără întîrziere Curtea marțială.

— Cel mai bun lucru este să-l ținem aici — vorbi sergentul — dar nu-i nevoie să-l punem în lanțuri cîtă vreme se găsește la bordul cuterului. Mîine dimineață îl vom ancheta din nou, ca să aflăm mai multe amănunte.

Vîrf-de-Săgeată fu adus dinaintea sergentului și i se comunică hotărîrea luată. Indianul ascultă cu un aer grav, fără

să facă vreo obiecție. Dimpotrivă, o primi cu liniștea și demnitatea sobră cunoscute cu care băștinașii americani știu să se resemneze în fața destinului lor ; rămase deoparte, uitîndu-se atent și liniștit la tot ceea ce se petrecea pe punte. Jasper orientă velele din nou, și cuterul își continuă drumul.

Acum se apropia clipa începerii cartului, cînd, de obicei, se retrăgeau toți în cabine pentru odihna de noapte. Cei mai mulți din detașament coborîră sub punte, pe care nu mai rămaseră decît Cap, sergentul, Jasper și doi oameni din echipaj. Vîrf-de-Săgeată și soția lui se aflau și ei pe punte, primul stînd deoparte, mîndru și rezervat, Roua-de-Iunie arătînd prin atitudinea ei pasivă, modestia plină de blîndețe, caracteristică femeii indiene.

— Vîrf-de-Săgeată, vezi că jos, în cabina fiicei mele, e un loc pentru soția ta ; Mabel va avea grijă să nu-i lipsească nimic — zise sergentul, părăsind puntea. Și colo e o velă pe care poți să dormi.

— Îți mulțumesc, tată. Indienii Tuscarora nu sînt săraci. Femeia mea o să-mi aducă păturile din pirogă.

— Cum vrei, prietene. Am socotit că trebuie să te arestăm, dar nu să te închidem sau să te chinuim. Trimite femeia să-ți caute păturile în pirogă și, dacă vrei, poți să te duci cu ea, dar dă-ne mai întîi vîslele. Deoarece pe bordul cuterului cei mai mulți dorm — adăugă sergentul mai încet, întorcîndu-se spre Jasper — ar fi bine să punem vîslele la loc sigur.

Jasper încuviință, iar Vîrf-de-Săgeată și soția lui, care păreau să se supună fără murmur, executară tăcuți ordinul. În timp ce aceștia din urmă se aflau în pirogă, se auzi cum indianul o mustra cu severitate pe soția lui, mustrare pe care aceasta o primi cu supunere liniștită și repară numaidecît greșeala de a fi luat o pătură în locul alteia, începînd s-o caute pe aceea care-i plăcea cel mai mult tiranului său soț.

— Hai, grăbește-te, Vîrf-de-Săgeată ! strigă sergentul, care stătea în picioare la marginea punții, urmărind trebăluiala celor doi, prea înceată pentru nerăbdarea unui om somnoros. E tîrziu, și noi, soldații, avem ca ceas deșteptător zicala : „Cine se culcă devreme se trezește devreme".

— Vîrf-de-Săgeată vine — răspunse indianul, îndreptîndu-se spre prora pirogii sale.

Cu o mișcare fulgerătoare, el tăie cu un cuțit frînghia cu care barca fusese legată de cuter ; și în timp ce cuterul își

vedea de drum, piroga ușoară din scoarță de copac se desprinse de el și, ieșind imediat din bătaia vîntului, rămase aproape nemișcată. Această manevră fu executată atît de repede și cu atîta îndemînare, încît pînă cînd sergentul să-și dea seama de șiretlicul indianului și să-și anunțe tovarășii de ceea ce se întîmplă, piroga se și afla în partea adăpostită de vînt a cuterului și cu totul în dîra vasului.

— Cîrma sub vînt! strigă Jasper, trăgînd chiar el pînza focului și *Scud* se întoarse rapid împotriva vîntului, cu toate pînzele bălăbănindu-se pieziș și navigînd, după cum spun marinarii, în „patul vîntului", pînă cînd ușoara ambarcațiune se găsi la o distanță de o sută de picioare în direcția vîntului față de poziția sa de mai înainte.

Oricît de imediată, îndemînatică și rapidă fu această manevră, indianul Tuscarora o întrecu prin iuțime și dibăcie. Cu o pricepere dovedind o anume obișnuință în manevrarea ambarcațiunilor, indianul puse mîna pe vîslă și în aceeași clipă tăia apa ajutat din răsputeri de soția sa. Pornise spre sud-vest, sau pe o linie care-l punea în situația de a-l bate vîntul din spate, spre coastă, îndepărtîndu-l în același timp de cuter, ca să nu fie în primejdie de a se întîlni cu el, dac-ar intra în linia lui de înaintare. În ciuda rapidității cu care *Scud* intrase în bătaia vîntului și a distanței cîștigate ca avans, Jasper știa că trebuia să mascheze pînzele din față înainte ca ambarcațiunea să-și părăsească traseul și în mai puțin de două minute din clipa cînd cîrma fusese pusă sub vînt, ușorul cuter făcu la iuțeală un ocol și se înclină puțin, ca să îngăduie pînzelor sale să se umfle pentru traseul opus.

— Ne scapă! exclamă Jasper, cînd își dădu seama dintr-o privire de poziția cuterului și a pirogii. Netrebnicul ăsta viclean vîslește din răsputeri în direcția vîntului, și *Scud* nu-l va mai putea ajunge!

— Dar ai o barcă — strigă sergentul, înflăcărat ca un tînăr de urmărirea asta — s-o lansăm la apă și să ne luăm după el!

— Ar fi zadarnic. Dacă prietenul nostru Călăuză s-ar fi aflat pe punte, am fi avut o șansă, dar acum nu mai avem nici una. Lansarea bărcii ar dura trei sau patru minute, și în timpul ăsta Vîrf-de-Săgeată va fi departe.

Cap și sergentul recunoscură că avea dreptate, fapt de care și-ar fi dat seama ușor chiar și un necunoscător în ale na-

vigaţiei. Coasta se găsea la mai puţin de o jumătate de milă, iar piroga şi intrase în umbra malului, convingîndu-i că se va ajunge la uscat înainte ca urmăritorii să străbată măcar jumătate din drum. Ar fi putut captura piroga, însă ea nu le-ar fi adus nici un folos, fiindcă Vîrf-de-Săgeată avea posibilitatea să ajungă mai uşor prin pădure pe celălalt mal, fără să fie descoperit, decît să se aventureze din nou pe lac cu luntrea, cu preţul unor eforturi fizice mult mai mari. Cîrma cuterului fu lăsată iar în voia ei, deşi împotriva dorinţei lor, vasul se învîrti pe loc şi, cu vîntul în spate, porni pe vechiul drum, parcă împinsă de instinct. Jasper execută toate manevrele acestea într-o tăcere adîncă, ajutoarele sale cunoscîndu-şi misiunea şi secondîndu-l parcă printr-o imitaţie mecanică. În timp ce se executau aceste manevre, Cap îl trase de un nasture de la tunică pe sergent spre uşa cabinei, unde nu puteau fi auziţi de nimeni şi începu să-şi destăinuiască gîndurile cu meticulozitate :

— Ascultă, frate Dunham — zise el, pe faţă cu o expresie care prevestea lucruri mari — e vorba de o problemă care are nevoie de o matură chibzuinţă şi de mult spirit de prevedere.

— Viaţa unui soldat, frate Cap, cere neîntreruptă chibzuinţă şi prevedere. Dacă la graniţa asta ne-ar lipsi chiar şi numai una din ele, ne-am pierde scalpul la primul somn.

— Socot că prinderea lui Vîrf-de-Săgeată e o circumstanţă şi aş putea adăuga că evadarea lui este alta. Jasper Eau-douce ar trebui să se gîndească bine.

— E într-adevăr vorba de circumstanţe, frate, dar fiecare din ele are alt înţeles. Dacă evadarea indianului e o circumstanţă împotriva flăcăului, apoi faptul că mai înainte a fost prins, e circumstanţă în favoarea sa.

— Da, da, însă două circumstanţe de astea nu se contrazic ca două negaţii[1]. Dacă vrei să asculţi sfatul unui bătrîn marinar, sergent, nu pierde nici o clipă ca să iei măsurile necesare pentru securitatea navei şi a tot ce se află la bordul său. Cuterul înaintează acum cu o viteză de şase noduri şi, deoarece distanţele sînt foarte scurte pe bucăţica asta de iaz, înainte de revărsatul zorilor am putea să ne trezim într-un port francez, iar în preajma căderii nopţii, într-o închisoare franceză.

[1] În limba engleză nu se folosesc două negaţii în aceeaşi propoziţie.

— Da, asta s-ar putea întîmpla ; şi ce mă sfătuieşti să fac, cumnate ?

— Cred că ar trebui să-l pui imediat sub stare de arest pe meşterul Eau-douce, să-l trimiţi în cală, sub punte, sub paza unei santinele şi să-mi încredinţezi mie comanda cuterului. Ai tot dreptul s-o faci, deoarece ambarcaţiunea e a armatei, şi dumneata eşti comandantul trupelor prezente la bord.

Sergentul Dunham se gîndi mai mult de o oră la oportunitatea acestei propuneri, fiindcă, deşi era cît se poate de prompt în acţiune, cînd lua o hotărîre gravă, chibzuia bine, cîntărind-o cu mare prevedere. Datorită însărcinării sale cu poliţia generală a garnizoanei, avusese prilejul să-l cunoască temeinic pe Jasper şi-l preţuia de multă vreme. Totuşi, acea otravă insinuantă care e bănuiala se strecurase în sufletul său şi se temea atît de mult de vicleniile şi stratagemele francezilor, încît, mai fiind prevenit şi de maiorul comandant, nu este de mirare că amintirea multor ani de bună purtare se ştergea sub influenţa unei neîncrederi atît de mari, care mai apărea şi atît de îndreptăţită. În această dilemă, sergentul ceru sfatul ofiţerului de intendenţă, a cărui părere, deoarece îi era superior, trebuia s-o respecte, deşi se bucura de o independenţă totală în situaţia în care se găsea. Dar este o împrejurare nefericită pentru cineva care se află în încurcătură să ceară sfatul cuiva doritor să i se facă plăcut, fiindcă cel întrebat va încerca, aproape sigur, să gîndească aşa încît să-i fie cît mai agreabil. Cazul era cu atît mai nefericit pentru o apreciere nepărtinitoare, cu cît meşterul Cap şi nu sergentul îl expuse, iar bătrînul marinar, înfierbîntat, nu şovăi o clipă să-i arate ofiţerului de intendenţă de care parte ar fi dorit el să se alăture acesta. Locotenentul Muir era prea şmecher ca să-i jignească pe unchiul şi pe tatăl femeii pe care el nădăjduia şi se aştepta s-o cîştige, chiar şi atunci cînd cazul i s-ar fi părut într-adevăr îndoielnic ; dar aşa cum îi fuseseră expuse faptele, el socoti că ar fi fără îndoială mai bine să i se încredinţeze în mod temporar lui Cap comanda cuterului, ca o măsură de prevedere faţă de orice act de trădare. Părerea lui îl făcu pe sergent să ia hotărîrea care fu executată numaidecît.

Fără să-i dea alte explicaţii, sergentul Dunham se mulţumi să-l informeze pe Jasper că era de datoria lui să-i ia pentru cîtva timp comanda cuterului şi s-o încredinţeze cum-

natului său. Tînărul tresări surprins, ceea ce-l făcu pe sergent să-i amintească faptul că serviciul militar, prin specificul său, impune adesea păstrarea secretului, şi-i spuse că era dator, în momentul de faţă, să ţină seama de acest specific şi să ia hotărîrea asta absolut necesară. Deşi explicaţia nu micşoră cîtuşi de puţin mirarea lui Jasper, sergentul ferindu-se cu grijă de a-i face vreo aluzie în legătură cu bănuielile sale, tînărul, obişnuit să nu discute ordinele militare, se supuse liniştit, anunţînd chiar el micul său echipaj că de acum înainte, pînă la noi dispoziţii, urmau să primească ordine de la Cap, care va comanda cuterul.

Cînd însă i se spuse că situaţia cerea ca nu numai el, dar şi principalul său ajutor — care, ca vechi cunoscător al lacului, avea de obicei funcţia de pilot — trebuia să rămînă sub punte, pe obrazul său se aşternură brusc semnele unei mari frămîntări lăuntrice, dar se stăpîni atît de bine, încît nici chiar neîncrezătorul Cap nu putu să tălmăcească expresia de pe chipul lui. Totuşi, cum se întîmpla de obicei sub influenţa neîncrederii, nu trecu mult pînă ce bătrînul marinar îi dădu o interpretare dintre cele mai nefavorabile.

De îndată ce Jasper şi pilotul coborîră sub punte, santinela de la bocaport primi ordinul confidenţial de a-i urmări pe cei doi cu mare atenţie, şi de a nu le îngădui să se suie pe punte fără autorizaţia prealabilă a comandantului vasului, făcîndu-i să se întoarcă pe punte fără întîrziere. Măsurile acestea de prevedere erau totuşi de prisos, deoarece Jasper şi ajutorul său se aruncară fără să scoată o vorbă pe paturile lor, unde rămaseră toată noaptea.

— Şi acum, sergent — zise Cap, în clipa în care se găsi stăpîn pe punte — fii bun şi-mi spune care este ruta şi distanţa de parcurs, ca să ţin ambarcaţiunea cu prora în direcţia cea bună.

— N-am nici o idee, frate Cap — răspunse Dunham, cîtuşi de puţin stînjenit de întrebare. Trebuie să ajungem pe drumul cel mai bun la portul aflat la locul numit O-mie-de-insule, unde vom acosta şi vom înlocui detaşamentul de acolo, după care vom primi instrucţiuni pentru acţiunile noastre viitoare. Asta-i tot ceea ce scrie, aproape cuvînt cu cuvînt, în ordinul pe care l-am primit.

— Dar nu poți să-mi dai o hartă sau altceva, care să-mi indice distanțele și coordonatele drumului ?

— Nu cred că Jasper să se fi servit vreodată de așa ceva.

— Cum, sergent Dunham, naviga fără hartă ?

— Nici măcar un petic de hartă ! Marinarii noștri navighează pe lac fără să simtă nevoia hărților.

— Dar cum dracu' fac ? Trebuie să fie niște adevărați năzdrăvani. Nu cumva crezi, sergent Dunham, că aș putea găsi o insulă dintr-o mie, fără să știu numele și poziția unde este situată și la ce distanță ?

— În ceea ce privește numele, frate Cap, să nu te îngrijorezi, fiindcă nici una din cele o mie de insule nu are un nume, așa că nu poți să greșești în privința asta. Iar de poziția ei nu pot spune nimic, deoarece n-am fost niciodată acolo și nici nu cred că poziția ar avea cine știe ce importanță, cu condiția ca s-o găsim. Poate c-ar fi în stare să ne arate drumul vreunul din oamenii echipajului de pe punte.

— O clipă, sergent, stai o clipă, te rog ! Dacă e vorba să comand ambarcațiunea asta, trebuie s-o fac, rogu-te, fără să țin un consiliu de război cu bucătarul și cu cel ce face curățenie prin cabine. Comandantul unui vas e comandant de vas și trebuie să aibă o părere a lui, chiar dacă e greșită. Presupun că ești un cunoscător destul de bun al serviciului militar, ca să-ți dai seama că un comandant e mai bine să meargă pe un drum greșit decît să nu meargă pe nici unul. În orice caz, marele lord al Amiralității n-ar fi în stare să comande nici măcar o iolă cu demnitate, dacă s-ar consulta cu bucătarul ori de cîte ori vrea să acosteze. Nu, domnule, dacă e să mă scufund, mă scufund, însă, la dracu', o fac ca un adevărat marinar și cu demnitate !

— Dar, frate Cap, eu n-aș vrea în ruptul capului să te scufunzi pe undeva, afară de cazul că ne-am duce la fund la O-mie-de-insule, care e capătul călătoriei noastre.

— Prea bine, prea bine, sergent, dar decît să cer un sfat, adică un sfat direct și deschis, de la un marinar sau de la orice alt om în afară de ofițerul de cart, mai degrabă aș prefera să fac înconjurul celor O-mie-de-insule și să le recunosc una cîte una, pînă cînd vom găsi portul căutat de noi. Însă există un fel de a afla ceva, fără să arăți că ești neștiutor și

voi proceda așa, încît să scot de la oamenii ăștia tot ce știu, lăsîndu-le și o părere cît se poate de bună despre experiența mea. Noi sîntem uneori siliți să privim marea cu ocheanul cînd nu e nimic la orizont și să aruncăm sonda, fără să găsim fundul. Presupun că știi, cumnate sergent, că în armată trebuie în primul rînd să ai cunoștințele necesare, și în al doilea rînd să arăți că le ai. În tinerețe am făcut două călătorii cu un ofițer care comanda nava aproape după această ultimă metodă de informare, uneori îndestulătoare.

— Știu că deocamdată ne aflăm pe drumul cel bun — zise sergentul — dar peste cîteva ore ne vom apropia de un cap și va trebui să înaintăm cu mai multă prevedere.

— Dă-mi voie să-l sondez pe cîrmaci, frate, și o să vezi cîte scot eu de la el numai în cîteva minute.

Cap și sergentul porniră spre pupa și ajunseră în dreptul timonierului. Noul comandant avea un aer grav și liniștit, ca omul absolut conștient de propria-i capacitate.

— Plăcut aer în noaptea asta, flăcăule — zise Cap, ca din întîmplare și cu tonul cu care un superior de pe bordul unei nave catadicsește uneori să se adreseze unui subaltern favorit. Fără îndoială că pe aici bate dinspre uscat în fiecare noapte o briză ca asta, nu-i așa ?

— În anotimpul ăsta, da, domnule — răspunse cîrmaciul, ducînd mîna la chipiu în semn de respect pentru noul comandant și pentru o rudă a sergentului Dunham.

— Cred că la O-mie-de-insule voi găsi aceeași situație, nu-i așa ? Va bate același vînt, deși vom fi înconjurați de uscat.

— Cînd vom pătrunde mai mult spre răsărit, domnule, pesemne că se va schimba și vîntul, fiindcă acolo nu mai avem o briză dinspre uscat.

— Da, da, așa e apa voastră dulce ! Îți joacă din cînd în cînd cîte un renghi împotriva naturii. Chiar și în mijlocul insulelor din Indiile de vest ești mereu sigur că ai o briză de uscat și una de mare. În privința asta, nu e nici o diferență, cu toate că e absolut firesc ca aici, pe iazul ăsta cu apă dulce, să fie altfel. Fără îndoială, flăcăule, că tu cunoști foarte bine așa-zisele O-mie-de-insule.

— Dumnezeu să vă binecuvînteze, meștere Cap, dar nimeni nu le cunoaște și nici nu se știe nimic de ele. Ele sînt

o adevărată taină chiar şi pentru marinarii cei mai bătrîni, şi nu pretindem nici măcar că le-am cunoaşte cel puţin numele. De altfel, cele mai multe nici nu au nume, întocmai ca un copil care moare înainte de a fi botezat.

— Eşti romano-catolic ? întrebă sergentul, repezit.

— Nu, domnule, şi nu am nici o religie. Eu sînt un „generalizor" în privinţa asta şi nu-i tulbur niciodată pe cei care nu mă tulbură pe mine.

— Hm ! Fără îndoială că „generalizator" este una din sectele care sînt o adevărată plagă pentru ţară — mormăi sergentul Dunham, al cărui bunic fusese quacker în New Jersey, tatăl său, presbiterian, iar el, cînd se înrolase în armată, adoptase religia anglicană.

— Înţeleg, John — reluă Cap. Numele tău este Jack, după cîte cred, nu ?

— Nu, domnule, mă cheamă Robert.

— Da, Robert ; e aproape acelaşi lucru, Jack sau Bob, le folosim pe amîndouă în marină, fără deosebire. Ei bine, Bob, fără-ndoială că există un loc bun de ancorare în faţa postului către care mergem, nu-i aşa ?

— Pe legea mea, domnule, doar nu ştiu nimic mai mult decît un mohawk sau un soldat din regimentul 55.

— Ai aruncat vreodată ancora acolo ?

— Niciodată, domnule. Totdeauna căpitanul Eau-douce amarează vasul la ţărm.

— Dar de oraş, fără-ndoială că te-ai apropiat cu sonda lăsată-n apă, pe care, nici vorbă că ai uns-o cu seu, ca de obicei, nu ?

— Seu ? Şi oraş pe deasupra ? Domnul să vă binecuvînteze, meştere Cap, da' acolo nu afli mai mult oraş decît este pe bărbia dumneavoastră, şi seu, nici măcar pe jumătate.

Sergentul îşi strîmbă faţa într-un zîmbet, dar cumnatul său nu observă semnul ăsta de veselie.

— Cum adică, acolo să nu fie nici o turlă de biserică, nici un far şi nici un fort ! Dar, totuşi, o garnizoană, cum îi spuneţi voi, o fi, nu ?

— Întrebaţi-l pe sergentul Dunham, domnule, dacă vreţi să ştiţi asta. Toată garnizoana e pe bordul cuterului.

— Dar cînd pătrunzi printre insule, Bob, care dintre canale crezi că este cel mai bun, cel pe care-ai navigat ultima dată sau... sau... sau... hm... sau... celălalt ?

— N-aș putea spune, domnule, fiindcă nu cunosc nici unul.

— Sper că cel puțin nu dormi la cîrmă, băiete, nu-i așa ?

— Nu, domnule, dorm jos, sub punte, către prora, în patul meu. Meșterul Eau-douce ne trimite pe toți jos, soldați și toți ceilalți, în afară de pilot, așa că noi nu cunoaștem drumul, de parcă n-am fi mers pe el niciodată. Așa a făcut totdeauna comandantul nostru, atît la sosire, cît și la plecare ; iar în ce privește canalul, pe viața mea, n-aș putea spune nimic de el sau pe unde s-o apucăm cînd ajungem în preajma insulelor. Nimeni nu știe nimic despre ele, în afară de Jasper și de pilot.

— Aha, asta-i încă o circumstanță pentru dumneata, sergent ! zise Cap, trăgîndu-l pe cumnatul său mai departe. Pe bord nu-i chip să descos pe nimeni, fiindcă de îndată ce arunc sonda, nu culeg decît ignoranță. Cum dracu' să găsesc drumul care duce la postul ăla ?

— Nici vorbă, frate Cap, că întrebarea ta este mai ușor de pus decît să-i dai un răspuns. Oare arta navigației nu-ți pune nimic la îndemînă să te descurci ? Eu credeam că voi, marinarii de apă sărată, sînteți în stare să rezolvați un fleac ca ăsta ! Am citit multe povestiri despre felul cum descoperă marinarii unele insule.

— Fără-ndoială, frate, fără-ndoială că ai citit, și descoperirea asta ar fi cea mai mare dintre toate, fiindcă ar însemna nu numai descoperirea unei insule, ci a uneia dintr-o mie. Eu m-aș putea încumeta să găsesc un ac pe puntea noastră, așa bătrîn cum sînt, dar mă îndoiesc că l-aș putea găsi într-o căpiță de fîn.

— Și, totuși, marinarii de pe lac trebuie să aibă metoda lor ca să găsească locul la care vor să meargă.

— Dacă te-am înțeles bine, sergent, fortul ăsta din lemn e ascuns dinadins ?

— Așa-i, și am făcut tot ce s-a putut ca dușmanul să nu-i afle poziția.

— Și dumneata te aștepți de la mine, un străin, să găsesc locul pe lacul ăsta al vostru, fără hartă, fără rută, distanță,

latitudine, longitudine sau sondaje şi, la dracu', chiar şi fără seu ! Îngăduie-mi să te întreb, nu cumva crezi că un marinar adulmecă drumul după miros, cum fac copoii lui Călăuză ?

— Ei bine, frate, poate că afli totuşi ceva dacă-l mai descoşi pe tînărul timonier ; îmi vine greu a crede că e atît de neştiutor pe cît pretinde.

— Hm ! Asta seamănă cu altă circumstanţă. De altfel, cazul începe a fi atît de plin de circumstanţe, încît nici nu mai ştii cum să ajungi la o probă. Dar vedem noi numaidecît ce mai ştie flăcăul ăsta.

Cap şi sergentul se întoarseră la locul lor de mai înainte, din apropierea cîrmei, şi primul începu din nou să întrebe :

— Nu mi-ai putea spune, cumva, din întîmplare, flăcăule, care sînt latitudinea şi longitudinea acestei aşa-zise insule ?

— Ce anume, domnule ?

— Latitudinea sau longitudinea, una sau amîndouă. Mi-e totuna care din ele, fiindcă te întreb mai mult ca să aflu gradul de instruire al tinerilor pe iazul ăsta cu apă dulce.

— Şi mie mi-e totuna, domnule, fiindcă nu ştiu nimic, nici de una, nici de alta, şi nu înţeleg întrebarea.

— Ce ? Nu înţelegi nici măcar ce vreau să spun ? N-ai auzit niciodată de latitudine ?

— Nu, domnule — răspunse tînărul şovăind — cu toate că aş crede că aşa li se spune pe franţuzeşte lacurilor superioare.

— Pfiiiu ! fluieră Cap, trăgîndu-şi răsuflarea şi şuierul asemănător unui tub spart, de orgă. Latitudine se spune pe franţuzeşte la lacurile superioare ! Ia zi, tinere, dar longitudine ştii ce e ?

— Cred, domnule, că asta ştiu. E vorba de cinci picioare şi şase ţoli, talia pe care trebuie s-o aibă soldaţii din serviciul regelui.

— Iată o longitudine calculată prompt pentru dumneata, sergent, cu caracter de calapod ! Dar nădăjduiesc că ştii ce sînt acelea grade, minute şi secunde, nu-i aşa ?

— Da, domnule, grade înseamnă superiorii mei, iar minutele şi secundele sînt pentru saulele de loh scurte sau lungi. Astea toate le ştim, ca şi marinarii de apă sărată.

— Să mă ia dracu', Dunham, dar cred că lacul ăsta nu poate fi străbutut nici dacă ai cea mai fierbinte credinţă, deşi

se spune despre ea că mişcă şi munţii din loc. Şi sînt convins că nici chiar cu alfabetul nu stau mai bine. Atunci, ia să vedem, flăcăule, ştii ce e aia azimut, să măsori distanţele şi să mînuieşti busola ?

— În privinţa primului n-am nici cea mai mică idee, domnule. Distanţele le cunoaştem pe toate, fiindcă le măsurăm de la un punct la altul, iar cît priveşte mînuirea busolei, nu mă dau pe nici un amiral din flota maiestăţii sale ; nord, nord-cart la est, nord-nord-nord-est, nord-est-cart la nord, nord-est nord-est şi cart la est, est-nord-est, est şi cart la nord, est...

— Ho ! Destul, o să schimbi vîntul, dacă-i zici aşa mereu ! M-am lămurit, sergent — şopti el, trăgîndu-l din nou deoparte pe cumnatul său — că de la caraghiosul ăsta n-o să aflăm nimic. Rămîn încă două ore pe această direcţie, apoi voi zvîrli şi voi scoate sonda, după care voi judeca situaţia după împrejurări.

La acestea, sergentul nu se opuse. Şi cum vîntul slăbise, ceea ce se petrece de obicei pe măsură ce se înstăpîneşte noaptea, şi fiindcă, deocamdată navigaţia nu era împiedicată de nimic, îşi făcu un pat de vele pe punte şi căzu imediat într-un somn adînc, de soldat. Cap, în schimb, urma să circule pe punte, fiindcă făcea parte dintre cei al căror corp oţelit sfidează oboseala şi nu era prima noapte cînd nu închidea ochii.

Sergentul Dunham se deşteptă în plină zi, iar exclamaţia de uimire care-i scăpă cînd se ridică în picioare şi se uită în jurul său fu mai puternică decît obişnuieşte s-o scoată un militar atît de bine instruit, care se teme să nu fie auzit. Descoperi că vremea se schimbase cu totul ; vizibilitatea era limitată de o ceaţă rătăcitoare, ce restrîngea orizontul la un cerc cam de o milă în diametru ; pe lacul acoperit cu spumă bîntuia furtuna, şi cuterul stătea pe loc. Cap îi lămuri pe scurt tainele acestor schimbări neaşteptate.

Potrivit vorbelor meşterului Cap, vîntul se potolise, şi către miezul-nopţii, cînd tocmai se gîndise să arunce sonda, fiindcă insulele începuseră să se contureze la orizont, vremea era liniştită. Dar la unu noaptea, vîntul începuse din nou să sufle de la nord-est însoţit de o burniţă deasă, ceea ce-l determinase pe Cap să îndrepte cuterul către nord-vest, coasta New

York-ului fiind, după cum știa, în direcție opusă. La unul și jumătate strînse velastraiul, desfăcu terțarola velei principale și scoase capacul de ochi de puț de la focul cel mare. La ora două fusese silit să desfacă a doua terțarolă diagonală la pupa, iar la două jumătate pusese o terțarolă diagonală la velă și imoblilizase vasul.

— Recunosc că micul vostru cuter se comportă bine, sergent — adăugă bătrînul marinar — dar vîntul suflă cu forța unui tun de calibru patruzeci și doi ! Nu-mi închipuiam că pe lacul ăsta de apă dulce ar putea fi astfel de curente de aer, deși nu mă îngrijorează nici cît negru sub unghie, fiindcă lacul vostru capătă astfel un aer mai natural — și după ce scuipă cu dezgust apa care-i stropise obrazul și-i intrase în gură, urmă : Dacă apa asta drăcească ar fi măcar sărată, ne-am simți chiar bine.

— Și cît timp ai mers în această direcție, frate Cap ? întrebă sergentul, prevăzător. Și cu ce viteză putem înainta acum ?

— Păi, cam vreo trei ore, și în cursul primelor două, cuterul a galopat ca un cal de curse. Oh, dar acum sîntem în larg ; ca să-ți spun adevărul, nu prea mă-ncîntă vecinătatea așa-ziselor insule, deși sînt în direcția vîntului, și am luat chiar eu cîrma și m-am îndepărtat de ele cu o leghe sau două. Acum îți garantez că sîntem la adăpost de vîntul lor, fiindcă, deși cineva ar putea dori să fie sub înrîurirea vîntului unei insule sau chiar a unei jumătăți de duzină, cînd e vorba de o mie de insule e mai bine să renunți de îndată și să scapi cît mai curînd posibil de vîntul lor. Nu, nu, insulele sînt colo, în ceață, și pot să rămînă acolo ; lui Charles Cap puțin îi pasă.

— Deoarece țărmul se află la numai cinci sau șase leghe de noi, frate, și fiindcă în partea asta, după cîte știu, e un golf larg, n-ar fi bine să-l întrebăm pe vreun membru din echipaj despre poziția noastră, dacă, bineînțeles, nu-l vom chema pe Jasper ca să ne ducă din nou la fortul Oswego ? Cu vîntul ăsta absolut contrariu, nu vom ajunge niciodată la destinație.

— Împotriva propunerilor tale sînt, sergent, cîteva motive serioase, de ordin profesional. În primul rînd, recunoașterea ignoranței din partea unui comandant ar distruge disciplina ;

te văd că dai din cap, dar nu-mi pasă, frate ; să ştii că nimic nu distruge mai mult disciplina decît o recunoaştere a neştiinţei. Am cunoscut odată un comandant de navă care a preferat să meargă timp de o săptămînă pe o altă rută decît cea indicată, numai ca să nu recunoască faptul că greşise ; şi nici nu-ţi dai seama cît de mult s-a ridicat el în ochii echipajului, tocmai din cauză cu nu-l înţelegea.

— Asta poate fi cu putinţă pe apă sărată, frate Cap, dar pe apă dulce e greu de înfăptuit aşa ceva. Decît să-i văd pe oamenii comandaţi de mine zvîrliţi pe coastele Canadei, mai bine ridic arestul lui Jasper.

— Ca să ne ducă în portul Frontenac ! Nu, sergent, *Scud* e pe mîini bune şi a venit vremea să înveţe ceva din arta navigaţiei. Acum se aflăm în larg şi numai un nebun s-ar gîndi să se apropie de coastă cînd bîntuie un uragan ca ăsta. Voi vira de bord la fiecare cart, apoi voi fi la adăpost de orice primejdie, cu excepţia derivei, care la o ambarcaţiune uşoară şi joasă ca asta, unde mai pui şi fără încărcătură în partea de sus, nu înseamnă aproape nici o primejdie. Lasă totul pe seama mea, sergent, şi-ţi garantez cu reputaţia lui Charles Cap că totul va merge bine.

Sergentul Dunham fu silit să cedeze. Avea o mare încredere în pregătirea profesională a rudei sale şi nădăjduia că va şti să conducă atît de bine cuterul, încît să îndreptăţească pe deplin buna părere pe care o avea despre el. Pe de altă parte, deoarece neîncrederea ca şi iubirea cresc cu ceea ce se hrăneşte de la început, se temea mereu de o trădare care-l făcea să fie gata a încredinţa oricui soarta întregului detaşament de sub comanda sa, în afară de Jasper. Mai mult, adevărul ne sileşte să recunoaştem şi o altă cauză. Misiunea specială pe care o avea ar fi trebuit, în realitate, să se încredinţeze unui ofiţer, şi maiorul Duncan stîrnise o mare nemulţumire printre ofiţerii garnizoanei cînd încredinţase o asemenea misiune unui subofiţer cu gradul modest de sergent. Să se întoarcă, fără să fi ajuns măcar la locul de destinaţie, ar fi însemnat pentru sergent o nereuşită pe care n-ar face-o uitată prea curînd şi, ca urmare, funcţia sa ar fi încredinţată fără întîrziere unui grad superior.

Tu, oglindă glorioasă-nfăţişînd pe cel Divin,
Apărînd în orice vreme de furtuni înconjurat,
Liniştit salaş al brizei ; aprig, viscolul hain
Mînios îngheaţă polul şi stîrneşte necurmat
Vijelii şi uragane, pîrjolind pămînt uscat,
Chip dînd Furiei Eterne. Tron în slavă conceput
Al fiinţei nevăzute zămislind neîncetat
Monştrii din genuni, făcîndu-i din suflare şi din lut ;
Toate ţie ţi se-nchină, unicul făr-de-nceput.

Byron

Pe măsură ce se lumina de ziuă, toţi cei ce aveau îngăduinţa să se urce pe punte se urcară. Fiindcă valurile nu erau prea mari, se ajunsese la concluzia că ambarcaţiunea se afla încă la adăpostul insulelor, dar toţi cei care cunoşteau lacul ştiau că urmau să înfrunte una din acele vijelii puternice de toamnă atît de obişnuite în regiunea aceea. Pămîntul nu se vedea nicăieri şi, jur împrejur, orizontul părea un vid mohorît, care atribuie tuturor priveliştilor de pe întinderile de apă sublimul misterului. Hula, sau, după cum îi spun oamenii de pe uscat, valurile, scurte şi spumegînde, se spărgeau fără îndoială mai iute decît valurile mari ale oceanului, şi apa era verde şi înfuriată, în loc să aibă nuanţa aceea frumoasă, acea tentă de albastru-închis a cerului meridional, iar razele soarelui îi dădeau strălucirea.

Soldaţii se plictisiră curînd de această privelişte şi dispărură unul cîte unul, pînă cînd pe punte nu mai rămaseră decît echipajul, sergentul, Cap, Călăuză, ofiţerul de intendenţă şi Mabel. Fata era încruntată, fiindcă aflase de bănuiala care căzuse asupra lui Jasper şi încercase zadarnic să-l hotărască pe tatăl ei să-i încredinţeze din nou comanda. O noapte împărţită între odihnă şi meditaţie părea să-l fi convins şi mai mult pe Călăuză de nevinovăţia tînărului Jasper, şi intervenise şi el, plin de însufleţire, în favoarea prietenului său, dar tot fără nici un folos.

Astfel trecură cîteva ore ; vîntul se întărea mereu, valurile se făceau tot mai mari şi, pînă la urmă, tangajul îi sili pe Mabel şi pe ofiţerul de intendenţă să se retragă şi ei. Cap în-

jură de cîteva ori ; acum era limpede că *Scud* naviga în derivă către regiunile mai întinse şi mai adînci ale lacului, valurile izbind ambarcaţiunea cu o forţă căreia nu i-ar fi putut rezista multă vreme decît o navă cu o formă şi o construcţie superioară. Totuşi, Cap nu se îngrijoră ; dar, ca un copoi care ciuleşte urechile la sunetul cornului de vînătoare, sau ca un cal de luptă care tropăie şi sforăie plin de bucurie cînd aude bătaia tobelor, situaţia trezi toată bărbăţia ascunsă în fiinţa lui ; şi în locul tonului său critic, pretenţios, trufaş şi dogmatic, care provoca certuri din nimicuri şi exagera lucrurile fără importanţă, porni să-şi arate însuşirile bune de marinar îndrăzneţ şi încercat, aşa cum de altfel era în realitate. Stîrni curînd respectul echipajului pentru iscusinţa sa şi, cu toate că marinarii erau miraţi de dispariţia pilotului şi a vechiului lor comandant, deoarece cauzele acestuia nu se discutaseră în public, ei se supuseră de bună voie şi firesc ordinelor noului comandant.

— Am ajuns pînă la urmă la convingerea, frate Dunham, că iazul ăsta cu apă dulce are o oarecare vigoare — zise Cap, către amiază, frecîndu-şi mîinile cu adîncă mulţumire că trebuia să se lupte încă o dată cu stihiile. Vîntul pare să fie un cinstit uragan de modă veche şi valurile se aseamănă surprinzător cu acelea din Gulf Stream. Asta-mi place, sergent, îmi place, şi dacă lacul vostru e în stare să rămînă în forma aceasta cel puţin douăzeci şi patru de ore, o să-ncep să-l respect.

— Pămînt ! strigă matelotul de la prora.

Cap se duse în fuga mare la el şi, într-adevăr, prin burniţă, cam la vreo jumătate de milă, descoperi pămîntul, şi cuterul naviga drept spre el. Primul gînd al bătrînului marinar fu să vireze de bord şi să se îndepărteze de coastă, dar sergentul, care nu-şi pierduse sîngele rece, îl opri.

— Dacă ne-am mai apropia puţin — zise sergentul — unii dintre noi ar putea recunoaşte locul. Cei mai mulţi cunoaştem coastele americane din partea asta a lacului, şi ne-ar fi de folos dacă am descoperi unde ne aflăm.

— Ai dreptate, ai dreptate, şi dacă există vreo şansă, vom păstra direcţia. Dar, ce se întrezăreşte colo, în direcţia prorei, înaintea noastră ? S-ar părea că e un promontoriu nu prea înalt.

— Pe Jupiter, dar asta-i garnizoana noastră ! exclamă sergentul, care, cu ochii săi încercaţi, recunoscu numaidecît conturul fortului mai bine decît ruda sa, care avea mai puţină experienţă în acest domeniu.

Sergentul nu se înşelase. Era, într-adevăr, fortul Oswego, deşi nu se vedea decît prin ceaţă şi fără să se poată deosebi prin ploaia fină, era ca şi cum ar fi fost văzut în amurg sau prin negura dimineţii. Rambleurile de teren, joase, acoperite cu gazon, palisadele întunecate, care din cauza ploii păreau şi mai posomorîte decît apa, acoperişul cîtorva case, stîlpul înalt şi singuratic, cu drapelul, ale cărui falduri bătute de vînt descriau o linie curbă, parcă nemişcată în aer — le recunoscu pe toate din prima clipă, deşi nu se vedea nici un semn de viaţă. Pînă şi santinela se adăpostise în ghereta sa. Întîi se crezu că prezenţa navei nu va fi descoperită de nimeni. Dar vigilenţa unei garnizoane de frontieră nu aţipeşte niciodată. Probabil că unul dintre cei însărcinaţi cu scrutarea orizontului făcuse această descoperire interesantă, fiindcă pe locurile mai ridicate se zăriră cîţiva oameni, şi în scurt timp toate rambleurile din apropierea lacului se umplură de soldaţi.

Era o scenă sublimă, accentuată de pitorescul ei unic. Furtuna, care părea în dezlănţuirea ei că nu se va mai sfîrşi niciodată, îţi făcea impresia că e o caracteristică statornică a locului. Vîntul mugea fără oprire, apa, descătuşată, răspundea încordărilor lui surde şi puternice cu împroşcări şuierătoare, cu valuri pline de ameninţare şi cu o hulă groaznică. Burniţa alcătuia un fundal, asemănător întrutotul cu o ceaţă subţire, care transfigura priveliştea, umplînd-o de mister, în timp ce admiraţia provocată de măreţia unui uragan pe apă făcea şi mai pregnante momentele de oarecare acalmie. Pădurea întunecată şi nesfîrşită se reliefa în obscuritate, imensă, mohorîtă şi impresionantă ; în timp ce licăririle de viaţă singuratice, stranii şi pitoreşti din interiorul şi din apropierea fortului ofereau ochiului un refugiu cînd îl copleşeau forţele mai emoţionante ale naturii.

— Aha, uite că ne-au descoperit ! zise sergentul. Sînt convinşi că ne-am întors din cauza uraganului şi ne aflăm în bătaia vîntului dinspre port. Iată-l şi pe maiorul Duncan pe bastionul din nord-est ; îl recunosc după statură şi după ofiţerii din jurul său.

— Sergent, ar trebui să ne hotărîm să îndurăm cîteva batjocuri, să pătrundem pe rîu şi să aruncăm ancora ! Cu prilejul ăsta am putea să-l debarcăm şi pe meşterul, eh, Eau-douce, purificîndu-ne nava.

— Nici vorbă, nici vorbă, însă oricît de nepriceput sînt eu într-ale navigaţiei, îmi dau foarte bine seama că asta nu-i cu

putință. Pe lacul acesta nu există nici un vas care să poată naviga contra vîntului cînd bîntuie un asemenea uragan; și un alt loc de ancorare, pe o astfel de vreme, nu se află în rada noastră.

— Știu, știu, sergent, și oricît de plăcută ar fi vederea uscatului pentru voi, care nu sînteți marinari, trebuie să renunțăm. Fiindcă, în ceea ce mă privește, nu sînt niciodată atît de fericit pe vreme de furtună, decît cînd am siguranța că pămîntul e departe de mine.

Scud se apropiase atît de mult de uscat, încît trebuia neapărat să se întoarcă și să pornească din nou în larg, ceea ce Cap și făcu, dînd ordinele necesare.

Trinchetinul de vreme rea fu îndreptat înainte, picul lăsat în jos, cîrma înțepenită și mica ambarcațiune, care părea că se joacă pe apă ca o rățușcă, se înclină puțin și se năpusti înainte, în direcția dată de cîrmă, zburînd pe crestele valurilor care se iscaseră în timpul uraganului. În vreme ce-și urma drumul cu mare viteză, cu toate că pămîtnul se mai vedea la babord, fortul și grupurile de oameni curioși de pe bastioanele lui fuseseră înghițite de ceață. Apoi se simți nevoia unei manevre prin care prora cuterului trebuia adusă pe direcția vîntului, și cuterul porni din nou în cursa lui obositoare către malul nordic.

Timp de mai multe ore nu se petrecu nici o schimbare; intensitatea vîntului crescuse atît de mult, încît chiar și pedantul Cap recunoscu faptul că era vorba de un uragan adevărat și violent.

Către apusul soarelui, *Scud* fu nevoit să vireze iar, ca să se îndepărteze de malul nordic în cursul nopții; și spre miezul-nopții, comandantul său vremelnic, care pusese echipajului întrebări pe ocolite în legătură cu întinderea și forma lacului, credea că se află cam la jumătate de drum între cele două maluri, mărimea și înălțimea valurilor întărindu-i și mai mult această impresie. Trebuie să mai adăugăm că marinarul Cap învățase între timp să respecte apa dulce, respect pe care, cu douăzeci și patru de ore mai înainte l-ar fi socotit de neconceput. O dată cu căderea nopții, furia vîntului crescu într-atît, încît Cap își dădu seama că nu era în stare să i se împotrivească, apa năvălind pe puntea micii ambarcațiuni în cantități atît de mari, că o zguduia violent și cu toate că era vorba de o navă foarte bine construită, amenința s-o strivească sub greutatea ei. Membrii echipajului spuneau că nu trecuseră

niciodată printr-o astfel de furtună, ceea ce era adevărat, deoarece, cunoscînd pînă în cele mai mici amănunte fluviile, capurile şi porturile din regiune, Jasper şi-ar fi dus cuterul spre mal cu mult timp înainte de izbucnirea furtunii şi l-ar fi pus în siguranţă, ancorîndu-l într-un loc lipsit de primejdie. Însă Cap nu voia să ceară sfatul tînărului marinar, care se afla mereu sub punte şi se hotărî să se comporte ca şi cum ar naviga în largul oceanului.

La ora unu dimineaţa, trinchetinul de vreme rea fu din nou fixat pe bordul cuterului, capul velei principale coborît, şi cuterul ajunse iar cu vîntul în spate. Deşi velatura încă în funcţiune se redusese la nişte pînze înguste, mica ambarcaţiune se dovedi demnă de numele pe care-l purta. Fiindcă, timp de opt ore alergă cu iuţeala unui pescăruş care descrie cercuri largi în jurul navei în timp de furtună, dînd impresia că se teme să nu se prăbuşească în clocotul înverşunat al lacului. Zorii zilei aduseră puţine schimbări ; în afară de cercul îngust al cerului înceţoşat de burniţă şi apă, descris mai înainte, înăuntrul căruia elementele răzvrătite creaseră un haos, nu se mai zărea nimic. În vremea asta, echipajul şi pasagerii, de nevoie, stăteau cu mîinile în sîn. Jasper şi pilotul nu se mişcau din cabina lor, dar abia se potoli tangajul navei, că toţi ceilalţi se urcară pe punte. Luară dejunul în tăcere, uitîndu-se unul la altul, parcă întrebîndu-se din ochi, fără o vorbă, cum se va sfîrşi lupta împotriva stihiilor. Totuşi, Cap nu-şi pierdu firea nici măcar o clipă, şi pe măsură ce furtuna se înteţea, cerîndu-i să dea dovadă de o cît mai mare pricepere profesională şi de curaj, chipul lui se lumina, mersul îi era mai sigur, şi toată atitudinea sa mai dîrză. Stătea în picioare, la proră, cu braţele încrucişate pe piept, legănîndu-se după obiceiul marinarilor, în timp ce urmărea cum se spărgeau crestele valurilor, alunecînd în spatele cuterului cu o viteză atît de mare, de parc-ar fi făcut parte din burniţa purtată fără odihnă de suflarea vîntului. În clipa aceasta sublimă, unul din oamenii echipajului scoase pe neaşteptate strigătul : „O corabie !". Lacul Ontario părea atît de pustiu şi sălbatic, încît nimeni nu se aştepta să întîlnească o navă. *Scud*, după părerea celor de pe bordul lui, se asemăna cu un călător care străbate singur o pădure, şi întîlnirea cu o altă navă se asemăna cu întîlnirea dintre doi vînători solitari, sub bolta imensă de frunze, ce acoperea pe vremea aceea nenumărate milioane de acri de pe

continentul american. Furtuna sporea şi ea romantismul acestei întîlniri aproape supranaturale. Numai Cap urmări această scenă cu ochii lui pricepuţi şi simţi la un moment dat cum nervii săi de oţel tresar zdruncinaţi de ciudăţenia acestei scene.

Nava străină se găsea la o lungime de două cabluri înaintea cuterului, primind vîntul de-a curmezişul prorei şi urmînd o rută care făcea probabilă trecerea cuterului la o distanţă de numai cîţiva iarzi. Era o corabie şi, după cîte se putea deosebi prin văzduhul învăluit în ceaţă şi în plină furtună, nici chiar ochiul cel mai priceput n-ar fi putut descoperi vreo imperfecţiune în construcţia sau echipamentul ei. Singurele vele pe care le ridicase erau marele gabier şi două mici trinchetine de vreme rea, unul la prora şi altul la pupa. Totuşi, vîntul bătea atît de tare, încît ori de cîte ori carcasa ei nu era ridicată de puterea vreunui val din partea nebătută de vînt, aproape că o culca pe un flanc. Vergele erau toate la locul lor, şi după modul cum brăzda apa cu o viteză de vreo patru noduri pe oră, corabia părea că pluteşte, ştiind să folosească vîntul şi pînzele.

— Băiatul de la cîrma vasului ăsta îşi cunoaşte desigur foarte bine poziţia — zise Cap, în vreme ce cuterul înainta spre nava străină cu o viteză aproape egală cu a uraganului — fiindcă se îndreaptă cu iuţeală spre sud, unde nădăjduieşte să ancoreze sau să dea de vreun port. Nici un om întreg n-ar alerga în felul acesta, afară numai dacă n-ar fi mînat de stihii, ca noi, care nu prea ştim încotro mergem.

— Grozavă cursă am făcut, căpitane! răspunse omul cu care vorbise Cap. Asta-i nava regelui Franţei, Lee-my-calm [1] şi se îndreaptă spre Niagara, unde se află o garnizoană şi un port francez. Oho! Ce cursă straşnică am mai tras!

— De n-ar avea parte de noroc! Se poartă ca un francez: de îndată ce vede un pavilion englez, se ascunde într-un port.

— Ar fi fost tare bine de noi să-l fi putut urma — continuă omul, dînd din cap — fiindcă vom intra curînd într-un golf de la capătul lacului, şi numai Dumnezeu ştie dacă vom mai putea ieşi de acolo.

— Ptiu, omule, ptiu! Sîntem destul de siguri în larg, avînd sub picioarele noastre carcasa bună a unei nave de construcţie engleză. Noi nu sîntem „Johnny-crapauds“ [2], ca să ne

[1] Le Montcalm în franceză, pronunţarea fiind asemănătoare.
[2] Brotăcei — poreclă dată de marinarii englezi, marinarilor francezi.

ascundem după vreun promontoriu sau într-un fort din cauza unei rafale de vînt. Atenție la cîrmă, timonier!

Se apropia clipa în care cele două nave se vor încrucișa. *Scud* înainta drept spre prora bastimentului francez, și cele două nave se aflau la vreo sută de iarzi distanță una de alta; în clipa aceea spațiul de trecere nu părea îndestulător.

— Bara la babord — strigă Cap — bara la babord și treci pe la pupa bastimentului!

Echipajul francez se adunase pe punte, în partea de unde bătea vîntul, și cîteva muschete se îndreptară spre englezi, parcă ordonînd cuterului să se ferească din calea lor. Unii gesticulau, însă furtuna era prea năprasnică și amenințătoare ca să deschidă o luptă.

Apa se scurgea de pe gurile a două sau trei tunuri ușoare de pe bordul navei franceze, dar nimeni nu se gîndea să tragă cu ele pe o astfel de furtună. Coastele negre și strălucitoare ale navei răsărind din valuri apăreau posomorîte, iar vîntul hăuia prin cordajul său, șuierînd în miile de note pe care le poate emite un vas; strigătele și cuvintele de salut scoase de francezi în mod spontan nu au fost înțelese.

— Lasă-i să strige pîn-or răguși — bombăni Cap. Asta nu-i vreme de șoptit secrete la ureche. Bara la babord, timonier, la babord!

Timonierul execută ordinul, și valul următor îl împinse pe *Scud* atît de aproape de nava franceză, încît chiar și bătrînul marinar făcu un pas înapoi, așteptîndu-se ca la următorul salt înainte să intre cu prora cuterului în bordajul bastimentului străin. Dar nu se întîmplă așa. Ridicîndu-se din poziția sa mai joasă pe care o luase ca o panteră gata de săritură, cuterul se năpusti înainte, și în clipa următoare trecu pe lîngă pupa navei dușmane, cu cele două vergi ale ambarcațiunilor gata-gata să se atingă.

Tînărul francez care comanda nava *Montcalm* alergă la pupa și, cu politețea caracteristică ce te face să ierți cele mai necugetate acte ale compatrioților săi, își scoase chipiul și salută zîmbind, în timp ce *Scud* trecea ca o năluca pe la pupa navei sale. Acest act de politețe vădea bunul gust și bonomia franceză, cînd împrejurările nu permiteau relații de altă natură; dar felul acesta de a exterioriza îi scăpa lui Cap, care, potrivit instinctului rasei sale, ridică pumnul, amenințător, murmurînd:

— Ehe ! Aveți un noroc drăcesc că n-am nici un fel de armament la bord, că v-aș fi făcut să vă retrageți într-un port, ca să vă reparați ferestrele cabinelor. Sergent, vor să-și bată joc de noi !

— A fost un act de politețe, frate Cap — zise sergentul, lăsînd mîna de la chipiu în jos, după ce, împins de mîndria sa de soldat, răspunsese la salutul francezilor. A fost un act de politețe, lucru la care te poți aștepta oricînd de la un francez. Dar ce-a vrut să însemne asta nu știe nimeni.

— Oricum, nu încape nici o îndoială că s-a aventurat în larg pe o vreme ca asta numai cu un anumit scop ! Ei bine ! Să se refugieze în orice port vrea, că noi vom rămîne pe lac, ca adevărați și curajoși marinari englezi ce sîntem !

Vorbele lui sunau a fanfaronadă, fiindcă se uita și el cu invidie la masa întunecată a corăbiei *Montcalm*, cu pavilionul fluturînd și cu vergele abia deosebindu-se prin ceață, estompîndu-se treptat, și pînă la urmă dispărînd în burniță ca umbra unei apariții ireale. Dac-ar fi îndrăznit, Cap ar fi urmărit bucuros dîra lăsată de bastimentul francez ; fiindcă, pentru a spune adevărul, perspectiva unei alte nopți în mijlocul furtunii cu apele ei învolburate, care bîntuiau în jurul lui, nu-l încînta de loc. Totuși, era stăpînit de o prea mare mîndrie profesională, ca să-și trădeze îngrijorarea, și cei de sub ordinele sale se bizuiau pe cunoștințele și priceperea lui cu acea încredere oarbă și instinctivă, proprie celor ignoranți.

După cîteva ore, întunericul se lăsă din nou, ca să primejduiască și mai mult cuterul. Uraganul mai potolindu-se, Cap hotărî totuși să intre iar în bătaia vîntului, și cuterul rămase în tot timpul nopții, ca și mai înainte, desigur în poziția cea mai favorabilă ca să reziste furtunii și virînd din timp în timp ca să nu se apropie de uscat. Nu este necesar să povestim toate întîmplările din noaptea aceea, asemănătoare cu orice noapte din timpul oricărui alt uragan. Este vorba de tangajul navei, de șuieratul apei, de năvala valurilor, de izbiturile care amenințau să strivească mica ambarcațiune cînd se înfunda în valuri, de urletul neîncetat al vîntului, și de o derivă înspăimîntătoare. Aceasta din urmă era primejdia cea mai serioasă, fiindcă, deși pînzele cuterului suportau bine furtuna, fără să provoace nici un fel de îngrijorare, *Scud* era atît de ușor, încît talazurile înspumate păreau uneori că-l prăvălesc în contra vîntului cu o viteză tot atît de mare ca a valurilor.

În cursul nopții, Cap dormi bine vreo cîteva ore în șir. Se crăpa de ziuă, cînd se simți apucat de umăr și, trezîndu-se, îl văzu pe prietenul Călăuză lîngă el. În timpul uraganului, ghidul nu apăruse decît foarte puțin pe punte, fiindcă modestia lui înnăscută îi spunea că numai marinarii trebuie să se ocupe cu manevrarea navei și voia să-și arate încrederea în cei ce conduceau vasul, după cum și el, la rîndul său, cerea aceeași încredere față de iscusința sa de călăuză prin pădure. Dar acum se simțea îndreptățit să intervină, și o făcu în felul său propriu, natural și plin de tact.

— Somnu-i dulce, meștere Cap — zise el, de îndată ce acesta deschise ochii și se dezmetici de-a binelea. Somnu-i dulce, știu asta din propria mea experiență, dar viața e și mai dulce. Uită-te în jurul dumitale și spune dacă tocmai acesta este momentul ca un comandant să nu stea de veghe.

— Dar ce e, ce e, meștere Călăuză ? bombăni Cap, trezindu-se. Și dumneata ai trecut de partea nemulțumiților ? Cînd ne aflam pe uscat, am admirat priceperea cu care treceai fără busolă prin hățișurile cele mai întunecate ale pădurii, iar acum, cînd sîntem pe apă, blîndețea și supunerea de care ai dat dovadă mi-au fost tot atît de plăcute ca încrederea pe care o aveai pe atunci în iscusința dumitale ; nici nu-mi trecea prin gînd că ai putea să-mi faci o astfel de mustrare.

— Eu, meștere Cap, știu care mi-e firea și cred că nu se va potrivi niciodată cu a altuia ; dar situația se schimbă cînd e vorba de Mabel Dunham. E drept că și ea are firea ei, însă nu este atît de aspră ca a noastră, ci delicată și femeiască, așa cum se cuvine. Pentru ea vorbesc acum, nu pentru mine.

— Da, da, încep să înțeleg. Fata este bună, valorosul meu prieten, dar ca fiică a unui soldat și nepoată a unui marinar, nu ar trebui să se lase impresionată sau să se emoționeze prea tare din pricina unui uragan. I-a fost teamă ?

— Teamă ? Cîtuși de puțin ! Mabel, deși femeie, este tăcută și plină de judecată. Nu a scos o vorbă în legătură cu ceea ce se întîmplă aici ; cu toate că sînt convins, meștere Cap, că ar prefera ca Jasper Eau-douce să-și recapete postul și toate să fie ca mai înainte. Asta-i firea omenească.

— Fără îndoială ! Asta înseamnă să gîndești ca o fată sau ca cineva din familia Dunham. Oricine este mai bun decît un unchi bătrîn și fiecare știe mai mult decît un bătrîn marinar ! Asta-i firea omenească, meștere Călăuză, dar să mă ia dracu'

dacă cu sînt omul care să se abată măcar cu un braţ la babord sau la tribord pentru firea unei strengăriţe de douăzeci de ani sau, fie vorba între noi, pentru tot ceea ce ar putea scoate la paradă regimentul 55 de infanterie al maiestăţii sale. N-am cutreierat degeaba marea vreme de patruzeci de ani, ca să vin acum pe un iaz de apă dulce să înţeleg firea omenească. Dar grozav de încăpăţînat mai e şi uraganul ăsta ! Suflă atît de tare, de parcă Boreas ar fi pus mîna pe foale... Oho, ia stai, ce văd acolo, în partea opusă vîntului ? adăugă el, frecîndu-se la ochi. E uscat, tot atît de adevărat cum mă cheamă Cap ; şi e o coastă înaltă !

Călăuză nu răspunse numaidecît, dar, clătinînd din cap, urmări, adînc îngrijorat, expresia de nelinişte care se aşternu pe faţa celuilalt.

— Este pămînt ! Tot atît de sigur pe cît bastimentului ăstuia i se spune *Scud* — continuă Cap. O coastă la adăpost de vînt şi la o distanţă de numai o leghe, cu un şir de faleze naturale, cum nu le întîlneşti decît pe ţărmul de la Long Island !

— Şi asta e bine sau rău ? întrebă Călăuză.

— Ha ! Bine, rău ? Nici una, nici alta. Nu este de loc bine, iar în privinţa răului, nimic nu trebuie să-l descurajeze pe un marinar. Ai fost vreodată descurajat sau înspăimîntat în pădure, prietene ?

— N-aş putea spune, nu, n-aş putea ; cînd mă aflu în faţa unei mari primejdii, trebuie s-o privesc cu chibzuinţă, s-o cunosc şi să încerc să scap de ea ; dacă ar fi fost altfel, scalpul meu s-ar fi uscat de mult în wigwam-ul vreunui indian Mingo. Dar pe lacul ăsta eu nu pot descoperi nici un fel de urmă, şi mă simt dator să mă supun, deşi ar trebui să nu uităm că pe bord se află o femeie ca Mabel Dunham. Dar iată-l pe tatăl ei venind şi fără îndoială că simţămintele lui îl vor face să vorbească în favoarea fiicei sale.

— Frate Cap — zise sergentul, cînd ajunse lîngă ei — după cîte am aflat de la oamenii echipajului de la turela de comandă, situaţia este foarte serioasă. Ei spun că *Scud* nu-şi mai poate folosi pînzele şi că deriva este atît de mare, că într-o oră-două vom eşua. Nădăjduiesc că se înşală, de teamă, nu-i aşa ?

Cap nu răspunse ; privi doar spre uscat, cu un aer sinistru, apoi studie vîntul, plin de furie, de parcă abia se stăpînea să nu se ia la harţă cu el.

— Poate ar fi bine, frate — urmă sergentul — să trimiți după Jasper și să-i ceri sfatul în legătură cu ceea ce ar trebui făcut. Aici nu sînt francezi, ca să ne temem de ei, și oricum, dacă este cu putință, tînărul ne va salva de la înec.

— Da, da, toate circumstanțele astea blestemate sînt de vină ! Ei bine, chemați-l pe băiatul ăla să vină ! Vă asigur că voi scoate adevărul de la el cu întrebări meșteșugite.

De îndată ce pedantul Cap își dădu consimțămîntul, se trimise după Jasper. Tînărul se înfățișă fără întîrziere, cu aerul și trăsăturile omului adînc umilit, pe care, văzîndu-le, cei prezenți își închipuiră că se datorează dezamăgirii provocate de mustrare. De cum puse piciorul pe punte, Jasper aruncă de îndată în jurul lui o privire îngrijorată, nerăbdător să afle poziția cuterului, și descoperi numaidecît primejdiile care-l păsteau. Mai întîi se uită în direcția vîntului, cum obișnuiește să facă orice marinar ; apoi își roti privirea pe orizont, pînă cînd zări creasta înaltă, la adăpostul vîntului, și-și dădu seama de întreaga situație.

— Am trimis după dumneata, meștere Jasper — zise Cap, încrucișîndu-și brațele și legănîndu-și corpul cu demnitatea marinarului care stă la puntea de comandă — ca să ne spui ce e cu portul care se află la adăpost de vînt. Presupun că nu ne porți o pică atît de mare, încît să vrei să se înece toți, mai ales femeile ; și presupun că ești omul care ne poate ajuta să ducem cuterul într-un loc sigur, pînă cînd se sfîrșește păcătosul ăsta de uragan, nu-i așa ?

— Mi-aș da mai degrabă viața, decît să i se întîmple cea mai mică neplăcere lui Mabel Dunham — răspunse tînărul cu însuflețire.

— Știam eu ! Știam eu ! strigă Călăuză, dîndu-i lui Jasper o palmă ușoară pe umăr. Flăcăul ăsta este tot atît de credincios ca cea mai bună busolă care a arătat vrodată o linie de hotar sau care l-a scăpat pe vreun om de un drum greșit ! Ar fi păcat de moarte să se creadă altceva !

— Hm ! exclamă Cap. Am zis „mai ales femeile", de parcă ele s-ar afla într-o primejdie mai mare. N-are importanță, tinere, ne vom înțelege unul cu altul ca doi marinari adevărați. Știi vreun port la adăpost de vînt ?

— Nici unul. Există un golf mare la capătul lacului, dar nu-l cunoaște nimeni și nu este ușor să intri în el.

— Şi coasta asta la adăpost de vînt din faţa noastră, presupun că n-are cu ce să ne atragă, nu-i aşa ?

— De aici la gura Niagarei într-o parte, şi la portul Frontenac de partea cealaltă, se întinde o regiune sălbatică. Mi s-a spus că la nord şi la apus, pe o distanţă de o mie de mile, nu se găsesc decît păduri şi prerii.

— Slavă Domnului ! Atunci cred că nu dai pe-aici de picior de francez. Dar sălbatici umblă mulţi prin partea locului ?

— Indieni găseşti peste tot, cu toate că nu sînt nicăieri prea mulţi. Întîmplător, am putea întîlni un grup pe orice punct de pe ţărm, sau s-ar putea să petrecem luni întregi pe aceste meleaguri fără să zărim nici unul.

— Atunci va trebui să ne încercăm norocul în ceea ce-i priveşte pe mizerabilii ăştia, dar ca să vorbesc deschis, meştere Western, dacă această mică chestiune neplăcută cu francezii nu s-ar fi întîmplat, încotro ai fi îndreptat acum cuterul ?

— Sînt un marinar mult mai tînăr decît dumneavoastră, meştere Cap — zise Jasper cu modestie — ca să-mi îngădui să dau un sfat.

— Da, da, ştim toate astea. Într-o împrejurare obişnuită, obiecţia dumitale ar fi valabilă, dar în situaţia de faţă, pe iazul ăsta cu apă dulce, este cu totul deosebită, nouă şi plină de ciudăţenii ; ţinînd aşadar seama de toate astea, ar fi potrivit să-i dai un sfat chiar şi propriului dumitale tată. Oricum, vorbeşte, şi eu voi aprecia părerile dumitale prin prisma experienţei mele.

— Cred, domnule, că în cel mult două ore, cuterul va trebui să arunce ancora.

— Să ancoreze ? ! Unde, în larg ? !

— Nu, domnule, ci colo, aproape de uscat.

— Doar nu vrei să spui, meştere Eau-douce, că ai arunca ancora lîngă uscat, la adăpost de vînt, cînd bîntuie un uragan ? !

— Dac-aş vrea să-mi salvez nava, tocmai asta aş face, meştere Cap.

— Pfiu ! Asta este o concepţie de apă dulce, care se naşte din răzbunare. Ascultă, tinere, eu am fost o vieţuitoare de mare ; ca băiat, şi apoi ca bărbat, am cutreierat mările timp de patruzeci de ani, dar nu am auzit niciodată vorbindu-se

de așa ceva. Decît să comit o astfel de neghiobie, aș arunca toate instrumentele de ancorare peste bord.

— Așa facem noi pe lacul acesta — răspunse modest Jasper — cînd sîntem siliți. Îngăduiți-mi să spun că dacă am fi primit o instrucție specială pentru astfel de situații, poate că am acționa mai bine.

— Nici vorbă, ai putea acționa mai bine. Nu, nu, nimeni nu mă poate hotărî să-mi calc, acționînd astfel, toate principiile mele. Și n-aș mai îndrăzni să apar niciodată la Sandy Hook dacă m-aș face vinovat de o asemenea ignoranță. Pe legea mea, Călăuză, aici de față, are mai multe cunoștințe de navigație decît dovedește recomandarea asta! Poți să te întorci iar sub punte, meștere Eau-douce.

Jasper se înclină tăcut și se retrase; totuși, cînd coborî scara, cei care-l urmăreau din ochi observară că aruncă din nou o privire lungă și îngrijorată spre orizont, de unde bătea vîntul, după care dispăru, cu îngrijorarea întipărită pe fiecare trăsătură a chipului său.

CAPITOLUL XVII

Trecuta judecată o mai repetă apoi,
Răspunde la obiecții găsind cusururi noi.
Se apără-afundîndu-se-n nisipuri mișcătoare.
Disputa încetează numai atunci cînd moare.

Cowper

Deoarece soția soldatului era bolnavă și stătea în pat, cînd Jasper se întoarse sub punte — fiindcă, datorită unui act de favoare al sergentului, i se îngăduise să-și reia locul obișnuit, în partea aceea a navei — o găsi pe Mabel Dunham singură în cabina exterioară. Am socoti-o pe eroina noastră prea simplă, dacă am spune că nu-l bănuise de loc pe Jasper după arestarea lui; dar am fi și nedrepți față de simțămintele ei

generoase, și de sensibilitatea sa dacă n-am adăuga că era vorba de o bănuială foarte mică și trecătoare. Cînd îl văzu pe Jasper așezîndu-se lîngă dînsa, cu fața întunecată, plină de îngrijorare pentru situația navei, din mintea ei se spulberă orice bănuială și nu-l mai privi pe omul dinaintea sa decît ca pe o victimă a nedreptății.

— Prea te lași copleșit de cele petrecute, Jasper — zise ea cu vioiciune, împinsă de uitarea de sine cu care o tînără își trădează totdeauna simțămintele, cînd e cuprinsă de o pornire puternică și generoasă. Oricine te cunoaște nu te-ar crede niciodată vinovat. Călăuză spune că garantează cu viața lui pentru tine.

— Și tu, Mabel — zise tînărul, cu sclipiri de foc în ochi — oare mă socoți și tu un trădător ca tatăl tău?

— Scumpul meu tată este soldat și e silit să se poarte astfel. Fiica lui nu are obligații de felul acesta și te privește ca pe omul care i-a adus foarte mari servicii.

— Mabel, eu nu sînt obișnuit să vorbesc cu o fată ca tine și nici să-i destăinuiesc cuiva gîndurile și simțămintele mele. N-am avut niciodată o soră, și mama mea a murit pe cînd eram copil, așa că nu mă pricep de loc să spun ceea ce ar vrea femeile să audă...

Mabel ar fi dat orice să afle ce se ascundea în dosul acestor ultime cuvinte, pe care Jasper șovăia să le spună, dar stăpînirea pe sine, timiditatea atît de firești femeii, o făcură să-și înăbușe curiozitatea atît de caracteristică sexului ei. Așa că așteptă, fără să scoată o vorbă, ca el să-și lămurească gîndurile.

— Vreau să spun, Mabel — urmă tînărul, după o pauză destul de stînjenitoare pentru el — că nu sînt obișnuit cu felul de a fi și cu părerile unei tinere fete ca tine și că trebuie să-ți închipui tot ceea ce aș vrea să adaug.

Mabel avea destulă fantezie ca să-și închipuie orice, dar sînt idei și simțăminte pe care o femeie preferă să le audă exprimate limpede, înainte de a se lăsa ea însăși pradă propriilor ei înclinări; eroina noastră avea de altfel o prea vagă cunoștință despre ideile de care Jasper le socotea ca făcînd parte din categoria aceea nedeclarată; așa că, folosind prezența de sprit caracteristică femeii, ea preferă să schimbe mai bine subiectul convorbirii decît s-o lase să continue în felul acesta stîngaci și puțin mulțumitor.

— Spune-mi numai un singur lucru, Jasper, şi am terminat — zise ea, vorbind acum cu tăria plină de încredere nu numai în ea însăşi, ci şi în interlocutorul ei. Nu-i aşa că nu meriţi bănuielile atît de neomenoase care te apasă ?

— Nu, Mabel — răspunse Jasper, uitîndu-se drept în ochii ei albaştri, mari, cu acea sinceritate şi simplitate care spulberă chiar şi cea mai mare neîncredere. Aşa cum cred în îndurarea cerească, nu merit aceste bănuieli.

— O ştiam, aş fi putut să jur ! strigă tînăra fată cu înflăcărare. Totuşi, tatăl meu nu vrea să fie nedrept. Asta să nu te îngrijoreze, Jasper.

— Avem acum atît de multe motive de îngrijorare, încît nu prea îmi pasă de asta.

— Jasper !

— Nu vreau să te sperii, Mabel, dar ar fi bine dacă unchiul tău ar putea fi convins să-şi schimbe ideile după care manevrează cuterul, deşi, fiind mult mai bătrîn şi cu mai multă experienţă decît mine, ar putea fi îndreptăţit să aibă mai multă încredere în propria-i judecată decît într-a mea.

— Crezi că sîntem în primejdie ? întrebă Mabel chiar în clipa în care gîndul îi răsări în minte.

— Mă tem că da ; cel puţin toţi cei ce cunosc lacul ar socoti că se află în mare primejdie ; dar s-ar putea ca un bătrîn marinar de ocean să ştie vreun mijloc să scape de pericol.

— Jasper, toţi sînt de părere că, datorită priceperii tale, eşti cel mai potrivit să conduci corabia ! Cunoşti şi lacul, şi cuterul, aşa că trebuie să fii şi cel mai bun judecător al situaţiei noastre reale.

— Grija pe care ţi-o port, Mabel, mă face să fiu mai temător decît de obicei ; dar, ca să vorbesc deschis, cuterul nu poate fi salvat de la un naufragiu în următoarele două sau trei ore decît pe o singură cale, pe care unchiul tău nu vrea s-o accepte. S-ar putea ca pînă la urmă să nu fie vorba decît de o teamă născută din neştiinţa mea, fiindcă, după cîte spune dînsul, Ontario nu este decît un iaz cu apă dulce.

— Dar sînt convinsă că tu nu crezi că există vreo deosebire între Ontario şi mare. Gîndeşte-te la scumpul meu tată, Jasper ! Gîndeşte-te la tine şi la toate vieţile care depind de un cuvînt spus la vreme de tine, ca să-i salvezi !

— Mă gîndesc la tine, Mabel, ceea ce e mai mult decît m-aş gîndi la toţi ceilalţi adunaţi la un loc — răspunse tînă-

rul, cu o expresie a feței și o energie în privire care exprimau mult mai mult decît cuvintele.

Inima fetei bătea cu putere și pe obrazul ei îmbujorat se așternu strălucirea unei mulțumiri pline de recunoștință, însă primejdia era prea serioasă și presantă ca să-i dea timp de gînduri mai fericite. Îl privi pe Jasper-deschis, cu recunoștință în ochi, însă teama o cuprinse imediat din nou, dominînd în mod firesc orice alte simțăminte.

— Nu trebuie să îngăduim ca încăpățînarea unchiului meu să provoace un dezastru atît de mare. Du-te încă o dată pe punte, Jasper și roagă-l pe tatăl meu să vină aici, în cabină.

În timp ce tînărul îi satisfăcea rugămintea, fata asculta, cu o spaimă necunoscută pînă atunci, urletul furtunii și zgomotul valurilor ce se năpusteau asupra cuterului. Avînd prin firea ei o excelentă constituție de marinar — după cum spun pasagerii — nu crezuse pînă în clipa aceea că se afla în primejdie și-și petrecuse timpul, de la începutul uraganului, cu preocupări femeiești, croșetînd, atît cît îi permitea situația, dar acum era foarte îngrijorată și nu-și amintea să fi fost surprinsă vreodată pe apă de o furtună atît de înverșunată. Sergentul veni numai după cîteva minute, care ei i se părură o oră, și coborînd scara cu Jasper, o găsi respirînd greu, cuprinsă de teamă. Cu repeziciunea cu care cuvintele pot exprima gîndul, ea îl informă pe tatăl ei despre părerea lui Jasper în legătură cu situația vasului și-l imploră, dacă o iubea sau îl interesa cîtuși de puțin viața sa și a oamenilor de sub comanda lui, să stăruie pe lîngă unchiul ei să încredințeze din nou comanda cuterului lui Jasper, care era comandantul lui firesc.

— Jasper nu este un trădător, tată — adăugă ea plină de energie — dar presupunînd că ar fi, ce motiv ar avea el să ne facă să naufragiem în partea asta îndepărtată a lacului, punîndu-ne în primejdie viața o dată cu a lui ? Chezășuiesc cu viața mea pentru credința lui.

— Mda, felul tău de a gîndi e firesc pentru o tînără fată înspăimîntată — răspunse tatăl ei foarte calm — dar dacă un comandant de expediție ar judeca la fel, ar fi o nechibzuință și nu ar avea nici o scuză. Jasper s-ar putea gîndi că riscul de a se îneca într-un naufragiu ar fi absolut compensat de riscul de a scăpa dacă ar putea ajunge la țărm.

— Sergent Dunham !

— Tată !

Cele două exclamații, rostite în același timp, exprimau simțăminte diferite : a lui Jasper, uimirea ; a lui Mabel, mustrarea. Dar bătrînul soldat era prea obișnuit cu un anume fel de a se purta cu subalternii săi, ca să țină seama de vreuna din ele. Și, după cîteva clipe de gîndire, urmă, ca și cum nici unul dintre ei nu ar fi scos o vorbă :

— Și nici cumnatul meu, Cap, nu este omul care să primească îndrumări cum să comande o navă cînd se află la bordul ei. .

— Dar, tată, nici chiar atunci cînd viața noastră, a tuturor, este în cea mai mare primejdie ?

— Cu atît mai mult. Să comanzi o navă pe vreme bună nu-i mare lucru ; ofițerul adevărat își arată calitățile sale reale numai pe furtună. Probabil că Charles Cap nu se va învoi să părăsească timona numai fiindcă nava e în primejdie. Pe lîngă asta, Jasper Eau-douce, el spune că propunerea dumitale dă de bănuit și aduce mai mult cu un plan de trădare decît cu un sfat înțelept.

— Poate să gîndească ce-i place, dar să trimită după pilot și să-i asculte părerea. Se știe prea bine că nu l-am văzut pe omul ăsta de ieri seară.

— Mda, ceea ce spui pare cu judecată ; bine, s-o facem și pe asta. Vino cu mine pe punte, pentru ca totul să se petreacă cinstit și în fața tuturor.

Jasper se supuse, și Mabel era atît de curioasă la rîndul ei să vadă ce se va întîmpla, încît se aventură pînă în capul scării, unde era destul de apărată de violența vîntului și nu putea fi udată. Aici, modestia ei o făcu să se oprească, preocupată cu totul de ceea ce se petrecea.

Pilotul apăru numaidecît și după expresia plină de îngrijorare care i se așternu pe față de îndată ce puse piciorul pe punte și aruncă o privire în jurul său, nu mai rămînea nici o îndoială în legătură cu situația primejdioasă a navei. E drept că zvonuri privitoare la pericolul prin care trecea cuterul ajunseseră și sub punte, dar acestea nu arătau nici pe departe mărimea primejdiei. I se îngăduiră cîteva minute ca să-și arunce privirea în jur, apoi fu întrebat ce măsură de prevedere crede el că trebuie luată.

— Cuterul nu poate fi salvat decît dacă aruncăm ancora — răspunse el simplu și fără șovăire.

— Cum ?! Aici, pe lac ?! întrebă Cap, cum îl întrebase mai înainte şi pe Jasper.

— Nu, nu în locul acesta, ci mai aproape de coastă, chiar la prima linie a stîncilor.

Răspunsul îl făcu pe Cap să nu se mai îndoiască o clipă că era vorba de o înţelegere secretă între Jasper şi pilot, pentru a face cuterul să naufragieze, probabil cu speranţa că ei vor scăpa. Ca urmare, primi părerea pilotului cu aceeaşi indiferenţă cu care o primise şi pe a lui Jasper.

— Îţi spun, frate Dunham — răspunse el mustrărilor sergentului că nu vrea să ţină seamă de coincidenţa părerilor — că nici un marinar cinstit nu ar putea să facă o astfel de propunere. Să arunci ancora aproape de o coastă pe un uragan ca ăsta ar fi un act de nebunie pe care nu aş putea să-l justific niciodată în faţa celor care ne-au asigurat nava, în orice situaţie m-aş afla, cîtă vreme voi mai avea un petic de velă sfîşiată ; dar să arunci ancora în apropierea stîncilor, asta ar fi culmea nebuniei.

— Maiestatea sa este cel care l-a asigurat pe *Scud*, frate, şi eu sînt răspunzător de vieţile de sub comanda mea. Oamenii aceştia cunosc mai bine decît noi lacul Ontario şi deoarece sînt amîndoi de aceeaşi părere, trebuie să ne încredem cît de cît în ei.

— Unchiule — izbucni Mabel cu însufleţire, dar, cu un gest, Jasper o făcu pe tînăra fată să se stăpînească.

— Mergem în derivă atît de repede spre stînci — zise tînărul — încît nu mai avem vreme să vorbim prea mult. Într-un fel sau altul, într-o jumătate de oră trebuie să se ia o hotărîre ; dar eu îi atrag atenţia meşterului Cap că nici omul cu piciorul cel mai sigur dintre noi nu va mai fi în stare să stea o clipă pe puntea acestei ambarcaţiuni uşoare, dacă ajunge printre stînci. Ba mai mult, chiar mă îndoiesc că nu se va scufunda înainte de a trece a doua linie a stîncilor.

— Şi cum ne-ar putea ajuta aruncarea ancorei ? urlă Cap, furios de parcă voia să-l facă pe Jasper răspunzător şi de uragan, şi de părerea pe care şi-o susţinea.

— În orice caz, nu ne va face mai rău — răspunse acesta, domol. Îndreptînd prora spre larg, vom micşora deriva, şi dacă vom fi tîrîţi printre stînci, o vom face cu cel mai mic risc posibil. Nădăjduiesc, meştere Cap, că-mi veţi îngădui, mie

şi pilotului, să pregătim totul pentru ancorare, fiindcă măsura asta de prevedere ne poate folosi şi nu ne face nici un rău.

— Bine, dacă vreţi, trageţi ateroanele şi pregătiţi ancorele, sînt absolut de acord. Ne găsim într-o situaţie care nu poate fi influenţată prea mult de asemenea pregătiri. Sergent, vino, te rog să-ţi spun un cuvînt.

Cap îl trase pe cumnatul său la o distanţă de unde nu puteau fi auziţi, apoi cu o voce adînc emoţionată îşi deschise inima, dezvăluind situaţia reală în care se aflau.

— Sînt clipe regretabile pentru sărmana Mabel — zise el, cu vocea uşor tremurătoare, suflîndu-şi nasul. Noi doi, sergent, sîntem bătrîni şi obişnuiţi să privim moartea-n faţă, dacă nu chiar să murim într-adevăr. Ocupaţia noastră ne-a întărit pentru astfel de situaţii; dar pe sărmana Mabel, pe fata asta inimoasă şi simţitoare, nădăjduisem ca înainte de a-mi suna ceasul s-o văd cu copii, la casa ei. Da, da, în orice călătorie trebuie să te-mpaci şi cu binele, şi cu răul şi singurul argument serios pe care un bătrîn marinar îl poate aduce împotriva unui astfel de naufragiu ar fi că el i se întîmplă pe iazul ăsta infernal cu apă dulce.

Sergentul Dunham era un om curajos şi-şi dovedise temeritatea în situaţii mult mai înspăimîntătoare decît cea prezentă. Dar în toate situaţiile avusese mijloace de apărare împotriva duşmanilor, pe cînd acum era încolţit de un adversar împotriva căruia nu avea cum să se apere. Soarta lui îl îngrijora cu mult mai puţin decît aceea a fiicei sale, fiindcă, în ceea ce-l privea pe el, îl stăpînea încrederea în sine, care-l părăseşte arareori pe un om viguros, obişnuit să facă fapte demne de luat în seamă în momente de primejdie. Dar în ceea ce o privea pe Mabel, nu vedea nici un mijloc de scăpare, şi iubirea părintească îl determină să ia hotărîrea că dacă vreunul din ei era sortit să piară, el va pieri o dată cu fiica lui.

— Crezi că primejdia e de neînlăturat? îl întrebă el pe Cap, cu un ton ferm, dar plin de o adîncă emoţie.

— După douăzeci de minute vom fi printre stînci şi, uită-te singur, sergent, ce posibilitate de salvare ar putea avea chiar şi cel mai zdravăn dintre noi, dacă intră în cazanul ăsta în clocot, la adăpostul vîntului!

Într-adevăr, perspectiva era prea puţin încurajatoare. În vremea asta, *Scud* se găsea la o milă de ţărmul spre care uraganul bătea cu o violenţă ce înlătura orice gînd de a întinde

vreo pînză și a te îndepărta de coastă. Partea mică a brigantinei, care era în realitate desfășurată și servea mai degrabă să susțină prora cuterului mai în bătaia vîntului spre a împiedica valurile să se spargă pe puntea lui, zbîrnîia sub rafale, de parcă frînghiile solide care țineau pînzele complicate laolaltă erau în fiecare clipă pe punctul de a se rupe. Nu mai burnita, însă văzduhul, pînă la o sută de picioare deasupra lacului, era plin cu aburi strălucitori, asemănători cu o ceață sclipitoare, în timp ce sus, soarele strălucea cu putere pe un cer fără nori. Deși semnul acesta prevestitor fusese observat de Jasper și anunțase mai dinainte sfîrșitul grabnic al uraganului, abia într-o oră sau cel mult două soarta cuterului urma să fie pecetluită. Între cuter și țărm, priveliștea era și mai sălbatică, și mai înspăimîntătoare. Stîncile se întindeau pe o distanță de aproape o jumătate de milă ; printre ele, apa era albă și spumegîndă, iar aerul de deasupra lor, plin de aburi și de o boare atît de groasă, că întuneca uscatul pe care abia-l deslușeai. Se putea totuși observa că țărmul era înalt, lucru nu prea obișnuit pentru malurile lacului Ontario, și că-l acoperea mantia verzuie a unei păduri nesfîrșite.

În timp ce sergentul și Cap priveau la această scenă, fără să scoată o vorbă, Jasper și echipajul său erau foarte activi la prora vasului. De cînd i se încredințaseră din nou vechile funcțiuni, tînărul ceruse ajutorul cîtorva soldați și, cu cincișase ajutoare, trecu la săvîrșirea a tot ceea ce fusese prea mult amînat. Pe aceste ape înguste, ancorele nu se stivuiesc niciodată pe bord, iar cablurile de manipulare a ancorei stau desfăcute, așa că Jasper economisi mult din munca necesară pentru ancorare la o navă pe mare. Cele două ancore de la prora fură imediat gata de lansare, lungimea cablurilor fu controlată, apoi toți porniră să se uite în jurul lor. Vremea nu arăta nici o schimbare în bine, iar cuterul naviga încet-încet, în derivă ; și în fiecare clipă îți dădeai tot mai bine seama că n-ar fi putut să meargă nici un pic în direcția vîntului.

După o cercetare îndelungată și cu mare atenție a întregului lac, Jasper dădu noi ordine, cu un ton care dovedea cît era de convins că nu mai avea timp de pierdut. Cele două ancore se găseau pe punte, cu saulele încolăcite în jurul lor ; capetele interioare ale saulelor înfășurau coroanele ancorelor și puteau fi aruncate oricînd peste bord în momentul potrivit. Îndată ce termină aceste pregătiri, Jasper își schimbă atitudinea. Agitația

sa plină de îngrijorare fu înlocuită cu o activitate calmă și organizată. Părăsi partea din față a prorei, unde valurile se năpusteau pe punte ori de cîte ori ambarcațiunea plonja în apă și unde fusese obligat să rămînă pentru efectuarea operațiilor despre care tocmai am vorbit, împreună cu oamenii lui, cu trupul mai tot timpul pe jumătate în apă, și se îndreptă spre partea mai uscată a navei, către pupa. Acolo îl întîlni pe Călăuză, care stătea lîngă Mabel și locotenentul Muir. Cea mai mare parte a celor ce se găseau pe bord, în afară de cei despre care am vorbit în mod special, erau sub punte, unii încercînd să se odihnească în culcușurile lor după eforturile fizice, iar alții căindu-se, puțin cam tîrziu, de păcatele lor. Pe bordul cuterului se auziră rugăciuni, poate pentru prima oară de cînd chila lui fusese înmuiată în apele cristaline ale lacului Ontario.

— Jasper — începu Călăuză — în dimineața asta n-am fost de nici un folos, fiindcă, după cum știi, nu am nici un fel de pricepere în treburile de pe o navă ; dar dacă Domnul va vrea ca fiica sergentului să ajungă teafără pe țărm, cunosc destul de bine pădurea, ca s-o duc nevătămată în garnizoană.

— Dar fortul este foarte departe, Călăuză — spuse Mabel, fiindcă stăteau atît de aproape unii de alții, că se auzeau cuvintele fiecăruia. Mă tem că nici unul dintre noi nu va ajunge viu la fort.

— Drumul prin pădure nu va fi lipsit de primejdii, Mabel, și nu vom putea merge în linie dreaptă — răspunse Călăuză — dar știu cîteva femei care au străbătut regiunea aceasta sălbatică pe căi și mai rele. Jasper, unul din noi, sau amîndoi, trebuie să luăm piroga din scoarță de copac de pe punte ; e singurul mijloc care s-o ajute pe Mabel să treacă printre niște stînci ca astea.

— Voi face tot ce e omenește cu putință ca s-o salvez pe Mabel — răspunse Jasper, cu un zîmbet melancolic. Dar nici o ființă omenească, dragul meu Călăuză, nu va putea conduce piroga printre stîncile de colo pe un astfel de uragan. Și, la urma urmei, mai am oarecari nădejdi dacă aruncăm ancora ; fiindcă, pe vremuri, am mai salvat o dată cuterul într-o situație aproape tot atît de desperată ca aceasta.

— Dacă trebuie să aruncăm ancora, Jasper — interveni sergentul — de ce să n-o facem imediat ? Fiecare picior de distanță pe care-l pierdem navigînd în derivă ne-ar servi foarte

mult atunci cînd, probabil, va trebui să urmărim ancorele noastre.

Jasper se apropie de sergent, îi luă mîna și o strînse cu tărie, copleșit vădit de un simțămînt puternic, aproape de nestăpînit.

— Sergent Dunham — zise el, solemn — ești un om bun, deși m-ai tratat cu asprime. Îți iubești fiica ?

— Mai presus de orice, Eau-douce — răspunse sergentul, cu glas stins.

— Atunci vrei să-i dai ei, să ne dai nouă, tuturor, singura șansă de supraviețuire care ne mai rămîne ?

— Dar ce vrei să fac, tinere ? Ce am de făcut ? Pînă acum nu am ascultat decît de judecata mea. Ce-mi ceri ?

— Să fii de partea mea timp de cinci minute împotriva meșterului Cap, și vom face tot ceea ce e omenește cu putință să salvăm cuterul.

Sergentul șovăi, fiindcă ținea prea mult la părerile sale despre disciplină, pentru a contramanda atît de repede hotărîrile luate. Pe de altă parte, nu-i plăcea de loc nici să dea impresia că șovăie ; și, pe lîngă toate acestea, mai avea și un adînc respect pentru priceperea marinărească a cumnatului său. În timp ce mai stătea în cumpănă, Cap plecă de la postul său de lîngă timonier, pe care-l mai păstrase o vreme, și se apropie de grup.

— Meștere Eau-douce — zise el, cînd fu destul de aproape ca să fie auzit — am venit să te întreb dacă știi vreun loc prin apropiere, unde am putea să lăsăm cuterul să eșueze. A sosit clipa ca, siliți, să alegem această alternativă tragică.

Momentul acela de nehotărîre din partea lui Cap asigură triumful lui Jasper. Privindu-l pe sergent, tînărul văzu din înclinarea capului acestuia că e de acord cu tot ceea ce-i ceruse, și clipele erau atît de prețioase, încît porni numaidecît la acțiune.

— Să iau eu cîrma ? îl întrebă el pe Cap. Ca să încerc să ajungă la golfulețul de colo, adăpostit de vînt ?

— Bine, du-te și ia cîrma — zise celălalt, tușind, ca să-și dreagă glasul, fiindcă se simțea copleșit de o răspundere care apăsa cu atît mai greu pe umerii săi, cu cît nu se pricepea la navigația pe lac. Du-te, Eau-douce, deoarece, ca să fiu sincer, nu văd ce am putea face altceva mai bun. Trebuie să eșuăm sau să ne scufundăm !

Jasper nu mai avu nevoie de nimic altceva ; alergă imediat la pupa şi puse mîna pe cîrmă. Pilotul căpătase dinainte ordine pentru ceea ce avea de făcut şi, la un semn al tînărului său comandant, singura pînză care fusese menţinută atît de multă vreme fu strînsă şi ea. În aceeaşi clipă, Jasper, chibzuind bine, lăsă cîrma în voia vîntului, capătul velastraiului fu slăbit în partea dinainte şi cuterul uşor plonjă de îndată şi căzu pe coasta unor valuri, de parcă-şi dădea seama că acum îl comandau mîini cunoscute. Trecură cu bine acest moment primejdios, şi în clipa următoare, micul vas porni spre stînci cu o iuţeală care părea că-i va aduce distrugerea imediată. Acum distanţa era atît de mică, încît cinci sau şase minute îi ajunseră lui Jasper pentru tot ceea ce avea nevoie ; puse din nou mîna pe cîrmă, o propti şi prora se înălţă în direcţia vîntului, în ciuda violenţei valurilor, tot atît de graţios, cum îşi schimbă o lebădă direcţia pe un lac cristalin. Un semn din partea lui Jasper provocă o activitate vie la proră, şi ancorele fură aruncate în dreapta şi în stînga cuterului. De forţa înspăimîntătoare a curentului îşi dădu acum seama chiar şi Mabel, fiindcă cele două saule se sloboziră tot atît de repede ca nişte odgoane de remorcat. De îndată ce se îndreptară sub o uşoară întindere, cele două ancore fură lăsate în apă şi cablul lor se desfăşură pînă la capăt. Nu era o treabă prea grea să fixezi o ambarcaţiune atît de uşor cu ancore bune, de o calitate superioară celor obişnuite ; şi în mai puţin de zece minute de cînd Jasper trecuse la cîrmă, cuterul se înălţă cu prora spre larg, cu cele două cabluri de ancoră întinse şi atît de ţepene, ca două bare de fier.

— E rău ! E rău, meştere Jasper ! strigă Cap, înfuriat, cînd înţelese renghiul care-i fusese jucat. E rău, domnule ! Îţi ordon să tai cablurile şi să laşi cuterul să eşueze fără o clipă de întîrziere !

Dar nimeni nu părea dispus să-i dea ascultare cîtă vreme Eau-douce se dovedea în stare să comande, şi echipajul lui i se supunea. Văzînd că nimeni din echipaj nu-l ia în seamă, Cap, care credea că se aflau în cea mai mare primejdie, se întoarse furios spre Jasper şi-l trase din nou la răspundere.

— N-ai vrut să mergi spre golfuleţul pe care pretindeai că-l cunoşti ! strigă bătrînul marinar, însoţindu-şi vorbele cu injurii pe care socotim că nu este necesar să le repetăm. Dar ai îndreptat vasul spre capul acesta, unde, dacă ne izbim de el, vor pieri toţi pînă la unul !

— Şi dumneata vrei să tăiem acum cablurile şi să eşuăm cu toţii chiar în locul acesta ? întrebă Jasper, cu oarecare ironie.

— Aruncaţi o sondă cu plumb peste bord şi verificaţi deriva ! urlă din nou Cap către matelotii din echipaj, care se aflau la prora, şi la un semn din partea lui Jasper, care întări ordinul, el fu îndeplinit imediat.

Toţi cei de pe punte se adunară aproape de locul de unde se aruncase sonda, urmărind cu răsuflarea tăiată rezultatul son dajului. Plumbul nu atinse fundul, sfoara lui se întinse şi cam în două minute se putu observa că ambarcaţiunea derivase cu toată lungimea sa către capul acela. Jasper se întunecă la faţă, fiindcă ştia foarte bine că nimic nu ar putea salva ambarcaţiunea, dacă ar intra în vîrtejul format de stîncile care se vedeau apărînd şi dispărînd din apă, la o lungime de un cablu, în direcţia pupei cuterului.

— Trădătorule ! urlă Cap, ameninţîndu-l cu degetul pe tînărul comandant, restul vorbelor sale fiind înăbuşite de furie. Vei răspunde cu viaţa pentru fapta ta ! adăugă el, după o scurtă pauză. Dac-aş fi comandantul acestei expediţii, sergent, l-aş spînzura de îndată de verga asta, ca să nu scape înecîndu-se !

— Stăpîneşte-te, frate, nu-ţi pierde firea ! răspunse sergentul. Te rog foarte mult să m-asculţi. Jasper se pare că a făcut tot ce a fost posibil şi poate că nu ne paşte un rău atît de mare pe cît crezi.

— De ce nu ne-a îndreptat spre golful despre care ne-a vorbit ? De ce ne-a adus aici, în bătaia vîntului dinspre capul ăsta blestemat, şi într-un loc unde lărgimea dintre stînci nu e decît pe jumătatea celei din alte părţi, de parcă se grăbeşte să ne înece pe toţi ?

— Am îndreptat nava încoace, tocmai pentru că aici lărgimea dintre stînci este mai mică — răspunse Jasper cu blîndeţe, deşi nu putuse rămîne calm faţă de limbajul celuilalt.

— Vrei să-i spui unui bătrîn lup de mare ca mine că *Scud* va putea rezista în mijlocul acestor stînci ?

— Nu, domnule, cred că se va umple cu apă şi se va duce la fund, dacă va fi îndreptat spre prima lui linie, şi sînt convins că dacă intră mai adînc spre ţărm, nu vor ajunge acolo decît resturi din el. Dar eu nădăjduiesc să scap de stîncile astea.

— Avînd o derivă mare cît lungimea vasului numai într-un minut ?

— Ancorele nu şi-au produs încă efectul lor total, dar pe de altă parte, nici nu cred că vor izbuti să ţină nava cu totul la suprafaţă.

— Atunci pe ce te bizui ? Crezi că vei putea să amarezi un cuter, la prora şi la pupa, numai prin credinţă, speranţă şi mărinimie ?

— Nu, domnule, dar mă bizui pe curentul submarin. Am dus nava spre capul acesta, fiindcă ştiam despre curentul submarin că e mai puternic decît oricînd în timp de furtună şi fiindcă putem să ajungem pe aici mult mai aproape de uscat, fără să intrăm printre stînci.

Jasper vorbise cu violenţă, dar fără nici o pică. Vorbele sale produseră asupra lui Cap, vădit o adîncă uluire.

— Un curent submarin ! repetă el. Cine dracu a auzit vreodată că un vas nu a naufragiat din cauza unui curent de adîncime !

— Poate că asta nu se întîmplă pe ocean, domnule — răspunse Jasper, cu modestie — dar aici noi am văzut că se poate întîmpla.

— Jasper are dreptate, frate — interveni sergentul. Deşi nu înţeleg prea bine cum se petrec lucrurile, i-am auzit adesea pe marinarii de pe lac vorbind despre aşa ceva. Cred că am face bine să ne bizuim pe Jasper, ca să ne salveze din încercarea asta.

Cap bombăni şi înjură, dar în lipsa altei soluţii, fu silit să consimtă. Apoi Jasper fu întrebat ce înţelege el printr-un curent de adîncime şi acesta îi dădu toate lămuririle. Apa, împinsă către ţărm de uragan, era în mod obligatoriu silită — ca să-şi recapete vechiul nivel — să se întoarcă spre lac prin anumite canale tainice. Fiindcă n-o putea face la suprafaţă, unde vîntul şi valurile o împingeau mereu spre ţărm, ea forma dedesubt, în mod necesar, un fel de vîrtej, scurgîndu-se astfel din nou către vechiul ei pat. Curentul acesta de adîncime fusese numit subcurent, şi, deoarece avea un efect neîndoios asupra fundului unei nave care disloca un volum de apă asemănător cu al cuterului, Jasper se bizuia pe ajutorul lui ca să nu lase cablurile ancorelor

să se rupă. Pe scurt, curenții de la suprafață și de la adîncime se neutralizau reciproc.

Oricît de simplă și ingenioasă părea teoria aceasta, nu prea existau dovezi că ar avea vreun rezultat practic. Deriva continua, deși era mai mică, datorită faptului că ancorele și saulele care le țineau o ajutau împotriva curentului. În sfîrșit, omul de la sondă strigă vestea îmbucurătoare că ancorele nu mai trăgeau și că nava se îndreptase. În clipa aceea, stîncile cele mai apropiate se găseau cam la o sută de picioare de pupa cuterului, și cînd valurile, retrăgîndu-se, luau cu ele spuma care le acoperea, păreau și mai apropiate. Jasper sări la prora navei, aruncă o privire peste părțile laterale și zîmbi triumfător, arătînd plin de însuflețire cablurile de ancoră. În loc să aibă ca mai înainte rigiditatea unor bare de fier, se slăbiseră, făcînd o curbă, ceea ce pentru orice marinar însemna, fără pic de îndoială, că pe măsură ce valurile veneau, cuterul se înălța și se cobora acum o dată cu ele, cu ușurința unei nave ce se găsește într-un curent de flux, puterea vîntului fiind atenuată de presiunea opusă a apei.

— Iată curentul de adîncime! exclamă Jasper, încîntat, străbătînd în fugă, ca să manevreze cîrma așa ca ambarcațiunea să poată exploata și mai mult poziția ancorelor sale. Providența ne-a dus chiar deasupra unui subcurent și primejdia a trecut.

— Da, da, providența este un bun marinar — mormăi Cap — și-i ajută adesea pe ignoranți să iasă din încurcătură. Curent de suprafață sau subcurent, uraganul s-a potolit și, din fericire pentru noi, ancorele au găsit un fund bun. Totuși, îndrăcita asta de apă dulce se manifestă în chip tare ciudat!

Cînd au noroc, oamenilor arareori le vine să se certe; numai în situații grele sînt gata de gîlceavă și răutăcioși. Cea mai mare parte dintre cei ce se aflau pe bord erau convinși că numai priceperea și cunoștințele lui Jasper îi salvaseră de la naufragiu și nu mai luau în seamă părerile și observațiile lui Cap.

E drept că se mai scurse o jumătate de oră plină de îndoială și teamă, în care timp plumbul sondei fu urmărit cu îngrijorare, dar după aceea un simțămînt de siguranță puse stăpînire pe toți, și oamenii, vlăguiți de oboseală adormiră, fără să mai viseze moartea pe care o văzuseră atît de aproape.

Făcută-i toată această ființă din lacrimi și suspine ;
Făcută-i ea și din credință și din îndatoriri,
Precum făcută e din fantezie.
Și tot făcută e din pasiune și din mari dorințe,
Din adorație, din datorie și din obiceiuri,
Din multă umilință și răbdare, ca și din nerăbdare,
Din puritate, suferinți și datine străbune.
Shakespeare

Spre amiază uraganul se potoli, apoi pieri tot atît de brusc precum se stîrnise. În mai puțin de două ore încetă și vîntul, și suprafața lacului, cu toate că se frămînta încă, nu mai era acoperită de spumă lucitoare ; iar după alte două ore, lacul, cît se vedea cu ochii, părea tulburat, dar nu mai era răscolit de violența furtunii. Totuși, valurile se rostogoleau neîncetat spre țărm, și linia stîncilor se vedea mereu ; deși coama valurilor ce se izbeau de ele nu se mai spărgea înspumată, zbaterea apelor se datora acum doar impulsului primit de la vînt, înainte ca acesta să se fi domolit.

Deoarece nu se putea îndrepta capul navei spre larg, fiindcă valurile erau încă mari, din cauza unei brize ușoare dinspre răsărit, au renunțat de a întinde pînzele în după-amiaza aceea.

Jasper luase din nou comanda cuterului, acum netulburat de nimeni, și era ocupat cu ridicarea ancorelor pe care le scoase din apă una după alta. Cablurile de edec, care susținuseră ancorele, fură și ele ridicate și totul era gata pentru o pornire neîntîrziată, de îndată ce vremea ar îngădui-o. Între timp, cei ce nu aveau nici un fel de legătură cu aceste treburi își căutară diferite distracții în măsura îngăduită de împrejurări.

După cum se întîmplă de obicei cu cei ce nu sînt obișnuiți să stea închiși pe o navă, Mabel arunca priviri pline de dorință spre mal, și după puțină vreme întrebă dacă nu ar fi posibil să debarce. Călăuză se afla în clipa aceea prin preajmă și o asigură că nimic nu ar fi mai ușor, deoarece aveau o pirogă de punte, care era mijlocul cel mai bun de a naviga pe valurile din apropierea țărmului. După șovăielile și îndoielile de rigoare, sergentul, căruia i se ceru părerea, își dădu consimțămîntul și

se lăcură pregătirile pentru imediata punere în practică a acestei intenții.

Grupul care trebuia să debarce era alcătuit din sergentul Dunham, fiica lui și Călăuză. Obișnuită acum cu piroga, Mabel se așeză la locul ei, la mijloc, fără nici o teamă. Tatăl său se duse la prora, iar Călăuză rămase la cîrmă, în spate. Nu era prea mare nevoie să vîslești, fiindcă valurile împingeau luntrea înainte cu atîta putere, încît orice străduință de a-i da o anumită direcție era zadarnică. Pe cînd se îndreptau spre mal, Mabel se căi de temeritatea ei, dar Călăuză o încurajă, dovedind atîta calm, stăpînire de sine și tărie sufletească, încît orice femeie ar fi ezitat să-și mărturisească teama. Eroina noastră nu era lașă și, dîndu-și seama de ineditul situației, pe cînd aluneca pe valuri, fu cuprinsă de o neașteptată încîntare. Uneori, cînd barca plutea ca o coajă de nucă pe coama valurilor înspumate, despicînd apa ca o rîndunică, simțea că-și pierde răsuflarea, iar apoi se îmbujora și izbucnea în rîs cînd luntrea era lăsată în urmă de apa strălucitoare care se retrăgea, parcă rușinată că fusese învinsă în această întrecere îndrăzneață. Ea trecu numai cîteva minute prin această emoție, fiindcă, deși distanța dintre cuter și uscat era mai mare de un sfert de milă, aceasta fu parcursă foarte repede.

De îndată ce puse piciorul pe uscat, sergentul își sărută fata, plin de drgoste, fiindcă era un soldat prea convins ca să nu se simtă mai bine cu pămîntul sub picioare decît plutind pe apă și, luîndu-și pușca, îi anunță că-și pusese în gînd să petreacă o oră în pădure, vînînd.

— Călăuză va rămîne lîngă tine, fetița mea, și fără îndoială că-ți va povesti cîteva din tradițiile din această parte a lumii și unele din aventurile sale cu indienii Mingo.

Vînătorul făgădui, rîzînd, că va avea grijă de Mabel, și tatăl acesteia se căță după cîteva minute pe o înălțime, dispărînd în pădure. Cei doi porniră într-altă direcție și, urcînd la rîndul lor un povîrniș sterp, ajunseră într-un loc pleșuv de pe promontoriu, de unde li se desfășură dinaintea ochilor o panoramă întinsă, cu totul deosebită. Mabel se așeză pe un rest de stîncă prăvălită, pentru ca să se mai odihnească și să mai răsufle puțin, în timp ce însoțitorul său, asupra căruia evenimentele anterioare păreau să nu fi făcut nici o impresie, rămase lîngă dînsa, în picioare, sprijinindu-se, după cum îi era obiceiul, și nu fără o oarecare grație, de flinta sa lungă. Trecură cîteva mi-

mute fără ca vreunul dintre ei să scoată vreo vorbă, Mabel fiind cu totul absorbită de privelişte pe care o admira.

Locul unde se găseau cei doi era destul de ridicat ca să-ţi poţi arunca privirea pe o mare parte a lacului ce se întindea spre nord-est, parcă fără de sfîrşit, sclipind sub razele soarelui de după-amiază, totuşi păstrînd încă urmele frămîntării prin care trecuse în timpul ultimei furtuni. Uscatul contura lacul ca un corn uriaş ce se pierdea în depărtări, spre nord şi sud-est. Cît străbătea ochiul, nu se vedea altceva decît pădure, şi nici cel mai mic semn de civilizaţie nu întrerupea uniformitatea şi măreţia fără de seamăn a naturii. Uraganul împinsese cuterul dincolo de linia forturilor cu care francezii urmăreau să încercuiască posesiunile engleze din America de Nord; fiindcă, în funcţie de canalele de navigaţie dintre marile lacuri, garnizoanele lor se găseau pe malurile Niagariei, în timp ce eroii noştri ajunseseră la un punct aflat cu multe leghe la apus de această celebră strîmtoare. Cuterul era amarat cu o singură ancoră dincolo de pînza de valuri, asemuindu-se cu o jucărie bine concepută şi executată cu migală, ce părea destinată să fie mai degrabă pusă sub o cupolă de sticlă, decît să se lupte cu stihiile furioase pe care abia le înfruntase, în timp ce piroga, trasă pe plaja îngustă, destul de departe ca să nu fie ajunsă de valurile ce se spărgeau pe uscat, semăna cu o pată de nisip.

— Aici ne aflăm foarte departe de orice aşezare omenească! exclamă Mabel, cînd, după ce admirase îndelung şi cu luare-aminte privelişte din jurul ei, particularităţile acesteia impresionară via ei imaginaţie. Asta este într-adevăr o aşa-numită graniţă!

— În apropierea mării şi în jurul marilor oraşe afli privelişti mai frumoase decît asta? întrebă Călăuză, cu interesul pe care-l avea totdeauna faţă de un asemenea subiect.

— N-aş putea spune. Acolo ai ocazii mai multe să-ţi aduci aminte de semenii tăi decît aici; dar, poate, mai puţine care să-ţi amintească de Dumnezeu.

— Negreşit, Mabel, asta este şi părerea mea. Ştiu că nu sînt decît un sărman vînător, neinstruit şi ignorant, dar în pădure îl simt pe Dumnezeu nespus de aproape de mine.

— Dar cine s-ar putea îndoi de asta? răspunse Mabel şi, mirată de energia cu care vorbise vînătorul, îşi întoarse privirea de la peisaj spre chipul cu trăsături aspre dar cinstite ale acestuia. Cred că nicăieri nu te poţi simţi mai aproape de Dumne-

zeu ca într-un astfel de loc, fiindcă prin oraşe atenţia omului este atrasă de tot felul de lucruri.

— Spui tot ceea ce aş vrea eu să exprim, Mabel, însă mai clar, făcîndu-mă să mă ruşinez de dorinţa mea de a-i face pe alţii să afle ce simt eu în privinţa asta. Am cutreierat acest loc înainte de război, în căutare de blănuri ; şi aici am mai fost ; nu chiar în locul acesta, fiindcă am acostat mai departe, colo, unde se vede stejarul acela uscat, care se înalţă mai sus de pîlcul de brazi...

— Oare cum de eşti în stare, Călăuză, să-ţi aminteşti de toate aceste amănunte cu atîta siguranţă ?

— Acestea sînt străzile, casele, palatele şi bisericile noastre. Cum să nu-mi amintesc de ele ! N-aş putea să le uit ! Odată m-am înţeles cu Marele-Şarpe să ne întîlnim la amiază, după şase luni, la piciorul unui anumit pin, pe cînd ne găseam la trei sute de mile depărtare de locul întîlnirii. Copacul acela se afla şi se mai află şi astăzi, dacă nu cumva providenţa l-a trăsnit, în mijlocul unei păduri, la o distanţă de cincizeci de mile de orice aşezare omenească, însă într-un loc unde se adună foarte mulţi castori.

— Şi v-aţi întîlnit la locul şi ora stabilite ?

— Păi, soarele nu răsare şi nu apune ? Cînd am ajuns la copac, Marele-Şarpe se sprijinea de trunchiul lui, cu jambierele rupte şi mocasinii plini de noroi. Indianul Delawar trecuse printr-o mlaştină şi avusese mult de furcă să iasă din ea, însă, după cum soarele răsare dimineaţa deasupra dealurilor din răsărit şi apune seara, lăsîndu-se după dealurile din apus, tot aşa şi el a ajuns la locul şi timpul potrivite. Să nu te temi niciodată de Chingachgook, nu l-a înşelat niciînd pe vreun prieten, după cum nu a cruţat vreun duşman. E tot atît de punctual şi cu unul, şi cu altul.

— Şi acum unde e Marele-Şarpe, de ce nu-i cu noi ?

— Urmăreşte pistele indienilor Mingo, ceea ce ar fi trebuit să fac şi eu, dacă nu aş fi avut o mare slăbiciune omenească.

— Călăuză, mie mi se pare că nu ai nici un fel de slăbiciune şi eşti mai presus de ele. Niciodată nu am întîlnit vreun om care să mi se pară atît de puţin supus slăbiciunilor firii omeneşti.

— Dacă e vorba de sănătate şi tărie, Mabel, da, aşa este, fiindcă providenţa a fost bună cu mine, deşi cred că viaţa în aer liber, urmăririle, vînătorile îndelungate, hrana pe care o

găsești în pădure, somnul și o conștiință curată pot fi cauza care ține doctorii la distanță. Dar, la urma urmei, sînt și eu om ; da, îmi dau seama că sînt om ca toți ceilalți în privința unor anume simțăminte.

Mabel îl privi uimită, și nu am face decît să conturăm mai bine caracterul femeii dacă am adăuga că și pe chipul ei gingaș se așternuse de asemenea o curiozitate deschisă, cu toate că limba părea să fie mai rezervată.

— Viața asta sălbatică pe care o duci, Călăuză, e atrăgătoare exclamă ea, cu obrajii îmbujorați de entuziasm. Descopăr că mă transform repede într-o fată de la graniță și încep să iubesc măreața tăcere a pădurilor. Acum, orașele mi se par plictisitoare, și deoarece tatăl meu își va petrece restul zilelor aici, unde a trăit atît de multă vreme, încep să cred că aș fi fericită să rămîn cu el și să nu mă mai întorc la coasta oceanului.

— Pădurile nu sînt niciciînd tăcute, Mabel, pentru cei ce le înțeleg graiul. Zile întregi le-am cutreierat singur, fără să simt nevoia vreunui tovarăș ; iar în ceea ce privește convorbirile, cei care le înțeleg vorba nu au nevoie de cuvîntări mai pline de judecată și mai instructive.

— Cred, Călăuză, că te simți mai fericit cînd ești singur decît cînd te afli împreună cu alți oameni.

— Nu asta vreau să spun, nu tocmai asta ! Într-o vreme, am crezut că e destul să-l am pe Dumnezeu în pădure și nu-mi doream decît atît, să mă bucur de bunătatea și de ocrotirea Lui. Dar în mine s-au născut simțăminte noi și cred că natura vrea să fie propria ei stăpînă. Toate ființele de pe pămînt își găsesc perechea, Mabel, și soarta omului e să facă și el la fel.

— Și nu te-ai gîndit niciodată să-ți cauți o soție, Călăuză, cu care să-ți împarți soarta ? întrebă fata cu simplitatea și nevinovăția pe care o inimă curată și spontaneitatea le exprimă cu atîta generozitate și cu simțămîntul de afecțiune atît de firesc femeii. Mie mi se pare că nu-ți lipsește decît un cămin, la care să te întorci din peregrinările dumitale, pentru ca să fii cu totul fericit. Dacă aș fi bărbat, aș fi încîntat să cutreier aceste păduri după bunul plac, sau să navighez pe lacul acesta frumos.

— Te înțeleg, Mabel, și Dumnezeu să te binecuvînteze că te gîndești la fericirea unor oameni atît de umili ca noi. Da, este adevărat, avem și noi plăcerile și aptitudinile noastre, dar

am putea fi şi mai fericiţi ; da, cred că am putea fi mai fericiţi.

— Mai fericiţi ? Şi în ce fel, Călăuză ? În aerul acesta curat, cu aceste păduri umbroase şi răcoroase, prin care te poţi plimba, cu lacul acesta splendid, pe care-l poţi privi şi pe care poţi naviga, oamenii ar trebui să fie cu totul fericiţi, în măsura îngăduită de slăbiciunile lor.

— Orice creatură are firea ei, Mabel ; bărbaţii o au şi ei pe a lor — răspunse Călăuză, uitîndu-se la fermecătoarea lui însoţitoare, ai cărei obraji se îmbujoraseră, şi ochii ghidului străluceau de ardoarea simţămintelor răscolite de situaţia neobişnuită în care se afla — toţi bărbaţii trebuie să se supună firii lor. Vezi porumbelul de colo, care s-a lăsat pe mal, pe aceeaşi linie cu castanul prăbuşit ?

— Desigur, este singura creatură care se mişcă acum, în afară de noi, pe locurile acestea adîncite în nesfîrşită singurătate.

— Nu-i tocmai aşa, Mabel, nu-i tocmai aşa ; providenţa nu a dat viaţă creaturilor ca să trăiască singure. Uite-o şi pe tovarăşa lui care tocmai îşi ia zborul. Ea îşi caută hrana în apropierea plăjii, dar nu va rămîne multă vreme departe de perechea ei.

— Te înţeleg, Călăuză — zise Mabel, zîmbind cu duioşie, dar tot atît de liniştită de parcă ar fi vorbit cu tatăl ei. Însă un vînător poate să-şi găsească o tovarăşă chiar şi în această regiune sălbatică. După cîte ştiu, fetele indienilor sînt afectuoase şi credincioase, fiindcă aşa se poartă şi soţia lui Vîrf-de-Săgeată cu el, care umblă mai mult încruntat decît zîmbitor.

— Nu, Mabel, dintr-o astfel de unire nu ar ieşi niciodată ceva bun. Tot ce se aseamănă trebuie să se unească neapărat ; chiar şi ţările trebuie să se unească, pentru ca să se ajungă la fericire. Dac-aş găsi într-adevăr o fiinţă ca dumneata, care ar vrea să fie soţia unui vînător şi n-ar dispreţui ignoranţa şi lipsa mea de educaţie, atunci, într-adevăr, toate suferinţele mele din trecut mi s-ar părea ca saltul unei tinere căprioare, iar viitorul ca aurit de razele soarelui !

— O fiinţă ca mine ! O fată de vîrsta mea, şi atît de indiscretă cum sînt eu, ar fi cu greu o tovarăşă potrivită pentru cel mai îndrăznet cercetaş şi cel mai îndemînatic vînător de la această graniţă.

— Ah, Mabel, eu cred că nu am făcut decît să îmbunătățesc firea unui indian piele-roșie, altoind-o cu aceea a unui om alb! Reputația pe care mi-o recunoști mi-ar îngădui să găsesc o soție în orice sat indian.

— Oh, nu, nici vorbă că nu trebuie să te gîndești să iei de soție o fată atît de ignorantă, de frivolă și vanitoasă cum sînt eu! Mabel ar fi adăugat: „și atît de tînără", dar delicatețea ei înnăscută îi stinse cuvintele pe buze.

— Și de ce nu, Mabel? Dumneata nu cunoști obiceiurile de aici, de la graniță, dar cunoști mai mult decît oricare dintre noi istorioarele hazlii și obiceiurile de la oraș; în ceea ce privește frivolitatea, eu nu știu ce înseamnă, dar dacă înseamnă frumusețe, ah, Doamne! cred că nu este un cusur pentru mine. Nu ești de loc vanitoasă, după cum îmi dau seama după îngăduința cu care asculți povestirile mele neghioabe despre vînătoare și urmărirea pistelor; iar în privința experienței, asta vine o dată cu anii. De altfel, sînt convins că oamenii se gîndesc prea puțin la toate astea, cînd pornesc să-și aleagă o femeie.

— Călăuză, desigur că vorbele, privirile dumitale nu înseamnă nimic... glumești, nu-i așa?

— Nimic nu mă bucură mai mult decît să mă aflu în preajma ta, Mabel, și aș dori în noaptea asta mult mai bine decît în ultima săptămînă, dacă aș ști că-ți face plăcere convorbirea noastră ca și mie.

Nu spun că Mabel Dunham nu crezuse că ar putea să-i placă lui Călăuză. Cu instinctul și perspicacitatea ei de femeie descoperise asta de mai multă vreme și poate că se gîndise uneori că în stima și atenția pe care i le arăta se amesteca puțin și din afecțiunea pe care bărbați nu pot, fără ca să fie grosolani, să n-o arate femeii în anumite ocazii, dar acestei fete vioaie și sincere nu-i trecuse niciodată prin minte că el s-ar gîndi în mod serios s-o ia de soție. Acum însă în mintea ei răsări o licărire de adevăr, provocată poate mai puțin de vorbele însoțitorului său decît de felul lui de a se purta. Privind cu seriozitate în ochii cinstiți ai omului din fața sa, cu trăsăturile feței înăsprite și grave, îi vorbi din nou, însă cu o gîngășie care-l atrase pe acest bărbat mai puternic decît cuvintele ei pregătite să respingă.

— Trebuie să ne înțelegem bine — zise ea, plină de sinceritate — atît de bine, încît să nu existe nici un fel de nor

între noi. Dumneata eşti prea cinstit şi prea sincer ca să nu ai dreptul să ţi se răspundă la fel. Fără îndoială că toate astea nu înseamnă nimic şi nu au o altă legătură cu simţămintele dumitale, în afară de prietenia pe care un om cu firea şi înţelepciunea dumitale ar simţi-o pentru o fată ca mine.

— Cred că toate astea sînt cît se poate de firești, Mabel, şi sînt convins de ceea ce spun ; sergentul mi-a mărturisit că a avut simţăminte asemănătoare faţă de mama ta şi cred că am observat şi eu aceleaşi porniri la tinerii pe care i-am călăuzit uneori prin pădure. Da, da, dă-mi voie să-ţi spun că este foarte firesc, din care cauză, lucrurile au venit ca de la sine şi sînt foarte mulţumit.

— Călăuză, cuvintele dumitale mă pun în încurcătură ! Vorbeşte mai limpede, sau părăseşte acest subiect pentru totdeauna. Cred că nu... nu poţi să spui... nu vrei să mă faci să înţeleg că... — chiar şi vioaia Mabel se încurcă în vorbă şi tăcu, stînjenită, din cauza pudicităţii ei feciorelnice, înainte de a adăuga ceea ce ar fi vrut atît de mult să spună. Dar, luîndu-şi inima în dinţi şi, hotărîtă să afle totul cît mai curînd şi mai limpede, continuă după o clipă de şovăială : Cred, Călăuză, că nu vrei să mă faci să înţeleg că te-ai gîndit serios să mă iei de nevastă !

— Da, mă gîndesc, Mabel. Asta este, tocmai asta este şi ai lămurit totul mult mai bine decît mine, care n-aş fi fost în stare s-o fac niciodată, cu purtarea mea de om al pădurii şi cu firea mea de om de graniţă. M-am înţeles cu sergentul în privinţa asta, dacă planul îţi surîde, după cum presupune el, deşi eu mă îndoiesc că aş putea fi pe placul unei fete care ar merita pe soţul cel mai bun din America.

Mabel trecu într-o clipă de la stînjenire la uimire, apoi, şi mai repede, de la uimire la mîhnire.

— Tatăl meu ? exclamă ea. Scumpul meu tată s-a gîndit să fiu soţia dumitale, Călăuză ?

— Da, Mabel, într-adevăr. Chiar el s-a gîndit că asta ar putea să te bucure şi aproape că m-a împins să-mi închipui că lucrul acesta ar putea fi adevărat.

— Dar dumitale, fără îndoială că dumitale puţin îţi pasă dacă această ciudată presupunere s-ar înfăptui sau nu !

— Ce vrei să spui ?

— Vreau să spun că ai vorbit despre căsătoria noastră mai mult ca să-i faci plăcere tatălui meu decît din alt motiv, şi că nu vei suferi de loc, oricare ar fi răspunsul meu, nu-i aşa ?

Vînătorul se uită drept în ochii minunaţi ai fetei, ai cărei obraji se îmbujoraseră din cauza înflăcărării şi a noilor sale simţăminte, şi nu era cu putinţă să te înşeli asupra admiraţiei care se aşternu pe faţa lui de om cinstit.

— M-am crezut adesea fericit, Mabel, pe cînd străbăteam pădurea după o vînătoare izbutită, respirînd aerul proaspăt al dealurilor, plin de vigoare şi de sănătate, dar acum îmi dau seama că totul a fost doar nerozie şi deşertăciune faţă de încîntarea care m-ar cuprinde la gîndul că ai o părere mai bună despre mine decît despre cei mai mulţi bărbaţi.

— Fără îndoială, Călăuză ! Am o părere într-adevăr mai bună despre dumneata decît despre cei mai mulţi bărbaţi, şi nu sînt sigură că nu este mai bună decît despre oricare altul, fiindcă fidelitatea, cinstea, naturaleţea, spiritul de dreptate şi curajul dumitale nu le-ar mai putea avea nimeni pe acest pămînt.

— Ah, Mabel, cuvintele tale sînt prea dulci şi încurajatoare, auzindu-le din gura ta, şi s-ar părea că sergentul nu s-a înşelat pînă la urmă chiar atît de mult pe cît mă temeam.

— Nu, Călăuză, în numele a tot ceea ce este sfînt şi drept, nu trebuie să fie o neînţelegere între noi într-o problemă atît de importantă. Te stimez şi te preţuiesc aproape tot atît de mult ca pe propriul meu tată, dar n-aş putea fi niciodată soţia dumitale, fiindcă...

Schimbarea pe care cuvintele ei o provocară pe chipul însoţitorului său fu atît de neaşteptată şi de mare, încît, atunci cînd văzu efectul lor, deşi simţea dorinţa irezistibilă de a şi cît mai lămurită, amuţi : teama de a-i pricinui unui om o suferinţă era îndestulătoare ca s-o determine să tacă. O vreme, nu scoaseră o vorbă, şi umbra de dezamăgire de pe obrazul aspru al vînătorului crescu, exprimînd o durere atît de crîncenă, că o înspăimîntă pe Mabel. Călăuză avu o senzaţie de sufocare atît de puternică, încît îşi duse mîna la gît, ca cineva care încearcă să-şi aline o suferinţă fizică. Degetele lui crispate o uluiră pe tînăra fată, cuprinsă de spaimă.

— Călăuză — adăugă Mabel cu vioiciune, după ce se simţi în stare să-şi stăpînească vocea. Poate că am exagerat, fiindcă asemenea lucruri sînt oricînd posibile şi se spune că femeile

niciodată nu știu prea bine ce vor. Aș vrea să înțelegi că niciodată noi doi nu trebuie să ne gîndim unul la altul ca soț și soție.

— Nu mă gîndesc și nu mă voi mai gîndi niciodată în felul acesta, Mabel — răspunse el, cu răsuflarea grea, părînd să vorbească întocmai ca un om care e pe cale să scape de o apăsare sufocantă. Nu, nu, nu mă voi mai gîndi niciodată, nici la tine și nici la altă femeie în felul acesta.

— Călăuză, dragul meu Călăuză, trebuie să mă înțelegi bine ; să nu atribui cuvintelor mele un înțeles mai adînc decît le-am dat eu, o astfel de căsătorie ar fi lipsită de înțelepciune și, poate, nefirească.

— Da, nefirească, împotriva naturii, așa i-am spus și eu sergentului, însă el n-a voit să m-asculte.

— Oh ! Dar este mai rău decît mi-aș fi putut închipui ! Dă-mi mîna, scumpul meu Călăuză, și arată-mi că nu mă urăști ! Pentru numele lui Dumnezeu, zîmbește-mi, te rog !

— Să te urăsc, Mabel, să-ți zîmbesc ? Vai de mine !

— Hai, dă-mi mîna, mîna ta îndrăzneață, credincioasă și bărbătească... amîndouă mîinile, fiindcă nu mă voi liniști pînă ce nu mă voi convinge că sîntem din nou prieteni și că n-a fost vorba de cît de o neînțelegere.

— Mabel ! zise Călăuză — uitîndu-se drept în ochii generoasei și îndrăzneței fete, pe cînd ea îi ținea mîinile aspre și arse de soare cu degetele ei delicate ; și rîzînd în felul său tăcut și aparte, cu obrazul chinuit, care nu părea a fi în stare să se prefacă nici chiar cînd era tulburat de simțăminte atît de contradictorii. Mabel, sergentul s-a înșelat !

Neputîndu-și stăpîni simțămintele, lacrimile porniră să-i curgă șiroaie pe obrajii arși de soare. Se apucă din nou de gît, cu degetele crispate, și pieptul i se ridică într-un efort suprem, de parcă voia să scape cu orice preț de o povară.

— Călăuză ! Călăuză ! strigă Mabel. Orice, dar asta n-o pot suporta, nu — n-o pot suporta ! Vorbește, zîmbește-mi din nou, spune-mi un cuvînt, orice, ca să-mi arăți că m-ai iertat !

— Sergentul s-a înșelat ! exclamă acesta, îngrozind-o pe Mabel cu rîsul ce-i izbucni de pe buze în zbuciumul durerii sale, care era un amestec nenatural de ușurare și chin. O știam... o știam și i-am spus-o ; da, sergentul s-a înșelat !

— Dar putem fi prieteni, chiar dacă nu sîntem soț și soție — continuă Mabel, fără să prea știe ce spune, fiind aproape

tot atît de tulburată ca și el — putem fi totdeauna prieteni, și vom fi totdeauna.

— Știam eu că sergentul se înșală — repetă el, după ce izbuti, în sfîrșit, cu mari sforțări, să se stăpînească — fiindcă nu am crezut niciodată că, așa cum sînt, aș putea fi pe placul unei tinere fete crescute la oraș. Ar fi fost mai bine dacă nu încerca să îmi vîre astfel de idei în cap, și mult mai bine dacă nici tu nu te-ai fi purtat cu atîta atenție și prietenie cu mine ; da, ar fi fost mult mai bine.

— Dacă aș crede că vreo greșeală a mea a stîrnit asemenea speranțe false în inima ta, cu toate că nu am avut niciodată intenția asta, nu mi-aș ierta-o niciodată ; fiindcă, te rog să mă crezi, aș prefera să sufăr eu decît să-ți pricinuiesc cea mai mică suferință.

— Asta e, Mabel, tocmai asta e ! Vorbele și părerile pe care le exprimi cu o voce atît de dulce și într-un fel neobișnuit pentru mine, aici, în pădure, au săvîrșit tot răul, dar acum văd totul clar și încep să înțeleg mai bine deosebirea dintre noi ; mă voi strădui să pun capăt gîndurilor și să mă întorc din nou în pădure, ca să urmăresc vînatul și dușmanii, după cum am fost obișnuit. Ah, Mabel, de cînd te-am văzut, am urmărit o pistă greșită !

— Dar acum vei merge pe cea adevărată. Vei uita curînd totul și mă vei privi ca pe o prietenă care-ți datorează viața.

— Poate că asta să fie o purtare potrivită pentru orașe, însă mă îndoiesc că e tot atît de firească în pădure. Noi, oamenii din pădure, cînd descoperim o priveliște frumoasă, nu mai sîntem în stare să ne desprindem ochii de ea, sau cînd sufletul e cuprins de un simțămînt cinstit și potrivit, acestuia îi e foarte greu să se despartă de el.

— Dar eu nu am nimic comun cu o priveliște frumoasă, și iubirea ta nu e un simțămînt potrivit pentru tine. Cînd te vei gîndi mai pe îndelete, vei uita totul și-ți vei da seama că nu sînt de fel potrivită să-ți fiu soție.

— Așa i-am spus și eu sergentului, dar el m-a contrazis. Știam că ești prea tînără și prea frumoasă pentru un om de vîrstă mijlocie ca mine, care nu a fost prea atrăgător nici în tinerețe ; și apoi, firea ta nu se potrivește cu a mea, și nici cabana unui vînător nu e un loc potrivit pentru o fată care a fost crescută oarecum printre șefi, ca tine. Dacă aș fi mai tînăr și mai atrăgător, ca, de pildă, Jasper Eau-douce...

— Lasă-l deoparte pe Jasper Eau-douce — îl întrerupse Mabel pe neașteptate. Să vorbim mai bine de altceva.

— Jasper este un flăcău de preț, Mabel. Și mai este și chipeș — răspunse Călăuză, cu nevinovăție, uitîndu-se fix la fată, de parcă se îndoia de judecata ei, cînd o auzea vorbind cu atîta ușurință de prietenul său. Dac-aș fi numai pe jumătate atît de chipeș ca el, teama mea de acum nu ar fi fost atît de mare, și poate că nici atît de întemeiată.

— Să nu vorbim de Jasper Western — repetă Mabel, îmbujorîndu-se — el poate fi destul de bun cînd e vorba de un uragan sau de navigația pe lac, dar acum nu merită să vorbim despre el.

— În orice caz, e mai bun decît bărbatul care-ți va fi, pesemne, soț, deși sergentul spune că asta nu se va întîmpla niciodată. Dar fiindcă a greșit o dată, poate foarte bine să greșească și a doua oară.

— Și cine îmi va fi pesemne soț ? Asta mi se pare tot atît de ciudat ca ceea ce s-a petrecut între noi.

— Știu că este firesc să-i preferi pe cei cu care te asemeni, și cînd ți-ai petrecut multă vreme în preajma soțiilor de ofițeri, să dorești să fii la fel ca ele. Dar, Mabel, cred că pot să-ți vorbesc deschis ; știu și nădăjduiesc că vorbele mele nu te vor îndurera, fiindcă acum înțeleg ce înseamnă să fii dezamăgit în simțăminte de felul acesta și nu aș vrea să-i pricinuiesc în viitor un asemenea chin nici chiar unui indian Mingo. Dar fericirea nu o găsești neapărat mai degrabă în aripa frumoasă a unei clădiri decît într-un cort și, cu toate că locuințele ofițerilor par mai atrăgătoare decît celelalte barăci ale regimentului, în ele afli adesea multă nefericire.

— Nu mă îndoiesc cîtuși de puțin, Călăuză, și dacă ar trebui să iau o hotărîre în chestiunea aceasta, mai degrabă te-aș urma să-ți împărtășesc soarta într-o colibă din pădure, fără să-mi pese că e bună sau rea, decît să intru în locuința oricărui ofițer, cu gîndul de a rămîne acolo ca soție a lui.

— Mabel, dar Lundie crede și nădăjduiește altceva !

— Și ce-mi pasă mie de Lundie ? El este maiorul comandant al regimentului 55 și poate să-și comande oamenii la dreapta și la stînga, sau să pornească în marș, după cum îi place, dar nu mă poate sili pe mine să mă căsătoresc cu cel dintîi sau cu cel din urmă dintre ofițerii săi ; însă de unde știi ce vrea Lundie în privința asta ?

— Din propriile sale cuvinte. Sergentul i-a spus că vrea să mă aibă pe mine de ginere, şi maiorul, ca un vechi şi credincios prieten ce-mi este, vorbind cu mine despre asta, mi-a cerut deschis să fiu generos şi să las un ofiţer să te ia de nevastă, şi să nu mă străduiesc a te hotărî să-ţi împarţi soarta cu un vînător. Mi-am dat seama că are dreptate şi m-am gîndit bine că s-ar putea să fie aşa, dar cînd mi-a spus că-l are în vedere pe ofiţerul de intendenţă, nu i-am mai ascultat rugămintea. Nu, nu, eu îl cunosc pe locotenentul Devy Muir foarte bine şi, cu toate că poate să facă din tine o doamnă, nu te va face niciodată fericită, iar el nu va ajunge să fie niciodată un gentleman. Vorbesc în interesul tău, fiindcă văd că sergentul a greşit o dată.

— Tatăl meu a greşit foarte mult dacă a spus sau a făcut ceva care să te îndurereze, Călăuză ; am pentru dumneata un respect atît de mare şi sînt o prietenie atît de sinceră, încît, dacă n-ar fi vorba... vreau să spun că nimeni nu ar trebui să se teamă că locotenentul Muir ar putea avea cea mai mică şansă. Aş rămîne mai degrabă aşa cum sînt pînă-n cea din urmă zi a vieţii mele, decît să ajung o doamnă, căsătorindu-mă cu el.

— Cred că eşti sinceră, Mabel — răspunse Călăuză cu însufleţire.

— Fără-ndoială, într-o clipă ca asta, despre un astfel de subiect, şi mai ales cînd vorbesc cu dumneata. Nu, locotenentul Muir poate să-şi găsească soţie unde vrea, dar numele meu nu se va afla pe lista sa.

— Îţi mulţumesc, îţi mulţumesc, fiindcă, deşi nu mai am nici o nădejde pentru mine, n-aş putea fi niciodată fericit dacă ai fi soţia ofiţerului de intendenţă. Mă temeam că gradul lui ar putea avea o oarecare valoare pentru tine, da, m-am temut de asta, fiindcă eu îl cunosc. Nu gelozia mă face să vorbesc astfel, ci adevărul, fiindcă ţi-am spus că-l cunosc pe omul acesta. Dacă, dintr-o toană, te-ai gîndi la un tînăr ca Jasper Western, care ar merita, de pildă...

— De ce să vorbim mereu de Jasper, Călăuză ? El nu are nici o legătură cu prietenia noastră. Hai să vorbim de dumneata şi de felul cum vrei să-ţi petreci iarna.

— Ah, să vorbesc de mine ! Nu prea sînt bun de lucruri mari ; eu doar la atîta mă pricep : să urmăresc o pistă sau să trag cu carabina, iar în momentul de faţă, de cînd am descoperit greşeala sergentului, am o valoare şi mai mică. Aşa că,

n-are nici un rost să vorbim de mine. Am fost fericit să mă aflu în preajma ta atît de multă vreme și să-mi mai și închipui că sergentul avea dreptate, dar acum totul s-a sfîrșit. Voi porni pe lac, cu Jasper, și vom avea destulă treabă ca să scap de toate gîndurile deșarte.

— Și vei uita tot ceea ce s-a petrecut aici? Mă vei uita... nu, mă vei uita, Călăuză, ci-ți vei continua vechile ocupații, gîndindu-te că nu trebuie ca o fată să-ți tulbure liniștea sufletească, nu-i așa?

— Ceea ce n-am știut niciodată, Mabel, știu acum, că fetele înrîuresc viața unui bărbat mai mult decît am crezut vreodată. Înainte de a te fi cunoscut pe tine, nici un copil nou-născut nu dormea mai liniștit ca mine; cînd puneam capul pe o rădăcină ori pe o piatră, sau, uneori, pe vreo blană oarecare de animal, cădeam numaidecît în somn, și noaptea, visurile mele, dacă le aveam, erau în legătură cu ceea ce făcusem în ziua aceea sau cu ceea ce trebuia să fac a doua zi, și dormeam pînă cînd trebuia să mă trezesc, iar rîndunelele nu puteau fi mai sigure că-și vor lua zborul la răsăritul soarelui, decît eram eu că mă voi trezi la ora dorită. Toate astea păreau să facă parte din firea mea și mă puteam bizui pe ea chiar și în mijlocul unei tabere de indieni Mingo, fiindcă am făcut pe vremuri incursiuni pînă și în satele acestor nemernici.

— Și toate acestea le vei regăsi, Călăuză, fiindcă un om atît de drept și de sincer nu-și va irosi fericirea pentru o închipuire. Vei visa iar despre vînătorile dumitale, despre cerbii pe care i-ai ucis și despre castorii pe care i-ai prins.

— Vai, Mabel, nu-mi mai pasă de nici un vis legat de viața mea! Înainte de a te fi întîlnit, simțeam un fel de plăcere să-mi închipui că urmăresc ciinii de vînătoare și descopăr o pistă a irochezilor, sau că plănuiam o ambuscadă și mă găseam într-o încăierare; toate astea îmi dădeau un simțămînt de mulțumire, potrivit cu înclinările mele. Dar acum, de cînd te-am cunoscut pe tine, ele și-au pierdut farmecul. Acum nu mai visez nimic atît de neomenos; în ultima noapte pe care am petrecut-o în garnizoană, am visat că aveam o cabană într-un crîng de arțari și la picioarele fiecărui arțar se găsea o Mabel Dunham; iar păsările din copaci cîntau balade în locul cîntului hărăzit lor de natură, și atît de frumos, că și cerbii se opreau să le asculte. Am încercat să împușc un fazan, dar Ucigătoarea-de-cerbi n-a luat foc, și fazanul mi-a rîs în

nas, tot atît de plăcut ca o tînără fată, care rîde, plină de veselie ; apoi a fugit, sărind, şi, întorcîndu-se din cînd în cînd, se uita dacă-l urmăresc.

— Să nu mai vorbim de toate astea, Călăuză, să nu mai vorbim de ele ! zise Mabel, ştergîndu-şi lacrimile, fiindcă omul acesta oţelit, de pădure, îşi dezvăluia atît de sincer adîncimea simţămintelor lui, încît era prea mult pentru inima ei generoasă. Acum haî să-l căutăm pe tatăl meu ; nu poate fi departe, doar i-am auzit flinta prin apropiere.

— Sergentul s-a înşelat. Da, s-a înşelat ; zadarnic ai încerca să împerechezi turtureaua cu lupul.

— Iată-l pe tatăl meu venind — îl întrerupse Mabel — hai să facem impresia unor oameni fericiţi şi veseli, dragă Călăuză, după cum ar trebui să pară nişte prieteni buni, şi să ne păstrăm tainele pentru noi.

Tăcură o vreme ; se auziră paşii sergentului călcînd pe crengi uscate, apoi apăru şi el din pădure, pe o înălţime din apropiere. Cînd ajunse într-un loc mai deschis, bătrînul soldat îi cercetă cu privirea pe fiica lui şi pe însoţitorul ei şi zise, plin de voioşie :

— Mabel, copila mea, eşti tînără şi iute de picior ; du-te şi caută pasărea pe care am doborît-o în puieţii de colo, de pe mal, şi fiindcă Jasper ne face semne anunţîndu-ne că va întinde pînzele, nu te mai întoarce aici, o să ne întîlnim după cîteva minute pe plajă.

Mabel ascultă şi coborî povîrnişul cu pasul uşor al tinereţii şi frumuseţii. Dar, în ciuda sprintenelii sale, îi era inima grea, şi cînd pădurea o ascunse de privirile celor doi, se aşeză la rădăcina unui copac şi plînse cu hohote.

Sergentul o urmări cu mîndrie părintească în ochi, pînă ce dispăru, apoi se întoarse către însoţitorul lui, zîmbindu-i cu toată bunăvoinţa şi familiaritatea pe care i le îngăduia felul său de a se manifesta cu oamenii.

— Are sprinteneala şi supleţea mamei sale, prietene, altoită oarecum cu forţa tatălui său — zise el. Mama ei nu era chiar aşa de frumoasă, după cîte îmi dau seama ; dar bărbaţii şi femeile din familia Dunham au avut întotdeauna un chip arătos. Ei bine, Călăuză, sînt convins că n-ai lăsat să-ţi scape prilejul şi i-ai vorbit fetei deschis, nu-i aşa ? Femeilor le place sinceritatea în chestiunile astea.

— Pînă la urmă, cred că mă voi înțelege cu Mabel, sergent — răspunse celălalt, uitîndu-se într-altă parte, ca să se ferească de privirea prietenului său.

— Cu atît mai bine. Unii oameni cred că puțină șovăială și nesiguranță fac ca dragostea să fie mai atrăgătoare, însă eu fac parte dintre aceia care cred că, cu cît vorbești mai răspicat, ești cu atît mai bine înțeles. Mabel s-a arătat uimită ?

— Mă tem că da, sergent ; cred că a fost luată prin surprindere, da...

— Bine, bine, surprizele în iubire sînt ca ambuscadele în război, și tot pe atît de legitime, cu toate că nu este la fel de ușor să spui cînd este surprinsă o femeie, cum o poți spune cînd același lucru i se întîmplă unui dușman. Mabel n-a încercat să se eschiveze, credinciosul meu prieten, nu-i așa ?

— Nu, sergent. N-a încercat să se eschiveze, asta ți-o pot spune pe conștiința mea.

— Dar nădăjduiesc că nu s-a arătat, totuși, nici prea nerăbdătoare ! Mama ei a fost rezervată și a făcut fasoane o lună întreagă, însă pînă la urmă, sinceritatea e o recomandare atît pentru un bărbat, cît și pentru o femeie.

— Asta este, așa este, și înțelepciunea e la fel.

— Nu trebuie să te aștepți la prea multă judecată din partea unei fete de douăzeci de ani, dar o va dobîndi o dată cu experiența. Dacă eu sau tu am greși, de pildă, greșeala nu ar putea fi trecută ușor cu vederea, însă la o fată de vîrsta ei nu trebuie să te străduiești să înghiți un țînțar, de teamă să nu înghiți o cămilă.

În timp ce sergentul vorbea astfel, dezvăluindu-și gîndurile, expresia feței lui Călăuză era agitată, cu toate că își redobîndise în parte stoicismul sau obișnuit, care alcătuia temelia firii sale, datorită, probabil, convietuirii îndelungate cu indienii. El își ridica și-și cobora privirea, și la un moment dat trăsăturile sale aspre te-ar fi putut face să crezi, din cauza unei străluciri trecătoare, că va izbucni în rîsul său atît de specific ; însă chiar dacă un simțămînt de veselie ar fi existat în realitate, el pieri de îndată, înlocuit de o privire înrudită cu spaima. Această neobișnuită împletire a unei dureri adînci cu voioșia simplă și firească o uimise foarte mult pe Mabel ; în timpul convorbirii de mai sus, fusese de nenumărate ori pe punctul de a crede că ea nu-l impresionase decît foarte puțin pe Călăuză, cînd îl vedea lăsîndu-se tîrît cu o simplitate

aproape copilărească de simțăminte de voioșie și fericire, impresie pe care o înlăturase, totuși, curînd, descoperind emoțiile atît de chinuitoare și de adînci care păreau că-i sfîșie sufletul cinstit. Într-adevăr, Călăuză era în această privință aproape un copil ; lipsit de orice experiență în felul de a se comporta cu oamenii, el nu știa să-și ascundă un gînd, oricare ar fi fost el, și primea și reflecta orice emoție cu simplitatea și promptitudinea caracteristice primei perioade a vieții, deoarece un copil nu poate să-și ofere imaginația ușor adaptabilă unei impresii trecătoare cu mai multă ușurință decît o făcea acest bărbat atît de simplu în toate simțămintele sale, oricît de dîrz, de stoic, de plin de bărbăție și de sever era el în îndeletnicirile sale obișnuite.

— Ai dreptate, sergent — răspunse Călăuză. O greșeală din partea unui om ca dumneata e o problemă mai serioasă.

— Pînă la urmă, vei descoperi că Mabel este sinceră și cinstită, dar trebuie să-i dai puțin răgaz.

— Oh, sergent !

— Un om cu meritele tale ar impresiona și o stîncă ; așa că, dă-i puțin răgaz, Călăuză.

— Sergent Dunham, noi sîntem vechi camarazi de campanie, adică ai campaniilor petrecute aici, în pădurea sălbatică, și ne-am adus unul altuia atîtea servicii, că ne putem îngădui să vorbim deschis. Ce te-a făcut să crezi că unei fete ca Mabel ar putea să-i placă un om primitiv ca mine ?

— Ce m-a făcut să cred ? Dar am o mulțime de motive, și încă bine întemeiate, prietene. Actele tale de mărinimie, poate și campaniile pe care le-ai amintit ; mai mult, ești camaradul meu, cu jurămînt, și un om încercat.

— Toate astea sună foarte frumos cînd e vorba să fie auzite de mine și de dumneata, dar nu au același efect asupra gingașei dumitale fete. Ea ar putea să creadă că aceste campanii de care vorbești au distrus și chipul cît de cît atrăgător pe care poate că l-am avut în tinerețea mea, și nu sînt de loc sigur că faptul de a fi bun prieten al tatălui ei ar putea fi o calitate atît de mare încît s-o hotărască pe o tînără să aibă o afecțiune deosebită pentru un pretendent. Mai spun o dată, sergent, cei ce se aseamănă se adună, și înclinațiile mele nu sînt pe măsura lui Mabel.

— Astea sînt cîteva din cunoscutele tale scrupule pline de modestie, Călăuză, dar cu ele nu vei cîștiga prea mult în ochii

fetei. Femeile nu contează pe oamenii lipsiți de încredere și-i preferă pe cei care se bizuie pe forțele lor. Modestia joacă un mare rol la un recrut, asta ți-o garantez eu, sau la un tînăr aspirant abia înrolat, fiindcă-l împiedică de a-i zeflemisi pe subofițeri înainte de a ști care sînt lucrurile pe care le poate lua în derîdere ; nu sînt sigur că modestia nu ar fi recomandabilă pentru un ofițer de administrație sau pentru un pastor, dar e foarte rea cînd pune stăpînire pe un soldat adevărat sau pe un îndrăgostit. Trebuie să ai de-a face cît mai puțin cu ea, dacă vrei să cîștigi inima unei femei. În ceea ce privește părerea că cei ce se aseamănă se adună, ea nu are nici un fel de legătură cu astfel de probleme, fiindcă dacă ar fi adevărată, femeile s-ar iubi între ele, și bărbații la fel. Nu, nu, cei ce se aseamănă nu se adună (sergentul părea în domeniul acesta un învățăcel) și nu trebuie să te temi cîtuși de puțin de Mabel în privința asta. Uite-l, de pildă, pe locotenentul Muir. A avut pînă acum cinci neveste, după cîte se spune, și nu descoperi la el mai multă modestie decît a unei pisici cu nouă cozi [1].

— Locotenentul Muir nu va fi niciodată soțul lui Mabel Dunham, oricît de mult ar vrea să se împăuneze.

— Spui o vorbă cu temei, Călăuză, fiindcă hotărîrea mea e ca tu să fii ginerele meu. Dacă aș fi fost și eu ofițer, poate că domnul Muir ar fi avut o oarecare șansă, dar timpul a închis ușa între copila mea și el, și nu înțeleg s-o deschid chiar de-ar fi vorba de ușa unui pavilion ofițerese.

— Sergent, Mabel trebuie lăsată să-și urmeze înclinările sale ; e tînără și are inima liberă și să mă ferească Dumnezeu să-i împovărez chiar și numai cu o pană sufletul plin de voioșie și să răpesc măcar o singură notă de fericire din rîsul ei.

— Ai vorbit deschis cu fata ? îl întrebă sergentul, grăbit și cu o oarecare asprime.

Călăuză era prea cinstit ca să nu răspundă afirmativ la întrebarea sergentului, dar și prea corect ca s-o trădeze pe Mabel și s-o expună mustrărilor unui părinte pe care-l știa aspru cînd se înfuria.

— Ne-am deschis inimile și, deși în inima ei poate privi oricine vrea, am găsit prea puțin acolo, sergent, care să mă facă să am o mai bună părere despre mine.

---

[1] Nume dat unui bici cu nouă cozi avînd fiecare cîte trei noduri, bici folosit pe vremuri în închisorile engleze.

— Dar cred că n-a îndrăznit să te refuze, să refuze pe cel mai bun prieten al tatălui ei, nu-i așa ?

Călăuză își întoarse capul într-o parte, ca să-și ascundă expresia de durere pe care știa că o are întipărită pe față, și continuă, cu tonul lui obișnuit, calm și stăpînit :

— Mabel este prea politicoasă ca să refuze ceva sau să-i spună un cuvînt aspru chiar și unui cîine. De altfel, nu i-am pus întrebarea așa încît să poată să mă refuze direct, sergent.

— Și te aștepți ca fiica mea să-ți sară de gît înainte de a ști ce gînduri ai ? Dac-ar fi făcut asta, n-ar mai fi fost fiica maică-si și m-aș îndoi și eu că ar fi fata mea. Cei din familia Dunham preferă vorbele deschise, dar nu sînt gata să sară de gîtul altora. Lasă-mă să conduc eu acțiunea în numele tău, Călăuză, și nu vom mai pierde vremea fără rost. Voi vorbi cu fiica mea chiar în seara asta și o voi face în numele tău, ca fiind primul interesat.

— Nu, nu, sergent ! Lasă chestiunea asta în seama lui Mabel și a mea, și cred că pînă la urmă ne vom înțelege. Tinerele fete sînt ca niște păsări speriate, nu le place nici să fie prea mult mînate din urmă, nici să li se vorbească prea aspru. Lasă totul pe seama mea și a lui Mabel.

— Sînt de acord, cu o singură condiție, prietene, să-mi făgăduiești pe cuvîntul tău de cercetaș că la primul prilej potrivit vei vorbi cu Mabel deschis și fără ocolișuri.

— Bine, sergent, așa voi face, dar numai dacă mă asiguri că nu te vei amesteca în treaba asta. Da, îți făgăduiesc s-o întreb pe Mabel dacă vrea să mă ia de bărbat, chiar de-ar fi să-mi rîdă în nas.

Dunham promise din toată inima, fiind absolut convins că un om atît de valoros și respectat de el trebuie să fie neapărat acceptat de fata lui. El se căsătorise cu o femeie mult mai tînără decît dînsul și deosebirea de vîrstă dintre fiica lui și Călăuză nu-i se părea a fi un motiv de împotrivire. Mabel primise o educație mult superioară lui și el nu-și dădea seama de diferența care exista în realitate între părinte și fiică în această privință ; fiindcă una din caracteristicile cele mai neplăcute ale relațiilor dintre cunoștințe și ignoranță, dintre gust și simplitate, dintre rafinament și vulgaritate este faptul că cele mai înalte calități sînt adesea supuse, datorită împrejurărilor, aprecierii celor ce nu sînt în măsură s-o facă. Așa că sergentul Dunham nu era cîtuși de puțin calificat să aprecieze gusturile

soției sale sau să-și formeze o părere probabilă despre înclinările fetei sale, determinate, în general, de cele mai multe ori de impulsuri și pasiune decît de rațiune. Totuși, sergentul, ca un soldat demn ce era, nu se înșela prea mult cînd aprecia șansele lui Călăuză, cum s-ar putea crede în primul moment.

Cunoscînd foarte bine toate calitățile demne de stimă ale lui Călăuză : devotamentul său, cinstea, curajul, dăruirea de sine, disprețul față de orice interes, nu era cu totul irațional de a presupune că astfel de calități ar face o impresie adîncă asupra oricărei femei, cînd are prilejul de a le cunoaște ; și greșeala cea mai mare a sergentului era că-și închipuia despre fiica lui că ar putea să afle, cum s-ar spune, intuitiv, tot ceea ce el aflase de-a lungul unor ani îndelungați de viață laolaltă și de aventură cu prietenul său.

Călăuză și prietenul său își continuară convorbirea, coborînd dealul spre malul lacului. Sergentul se străduia să-l convingă pe ghidul nostru că numai din cauza neîncrederii în sine nu izbîndea pe deplin în acțiunea lui pe lîngă Mabel, și că trebuie să persevereze, ca să-și atingă țelul. Însă Călăuză era prea modest din fire și fusese prea descurajat de fată în timpul întrevederii lor, deși foarte delicat, ca să mai creadă în ceea ce auzea ; în ciuda celor spuse, ascultînd argumentele aparent plauzibile ale sergentului, îi plăcea să-și închipuie că fata ar putea să fie totuși a lui, și cititorul nu trebuie să fie prea surprins aflînd că omul acesta fără nici un ascunziș nu mai privea purtarea de mai înainte a lui Mabel chiar în lumina în care fusese înclinat s-o privească pînă atunci. E drept că nu credea tot ceea ce-i spunea sergentul, dar începuse a se gîndi că poate numai timiditatea și necunoașterea propriilor sale sentimente o făcuseră pe fată să-l respingă cu atîta hotărîre.

— Ofițerul de intendență nu e pe placul lui Mabel — zise Călăză, răspunzînd la una din observațiile interlocutorului său. Ea nu-l va privi niciodată decît ca pe un bărbat care a mai avut patru sau cinci soții.

— Ceea ce e mai mult decît i se cuvenea. Cred că un om se poate căsători de două ori, fără să jignească prea mult decența și morala, dar chiar de patru ori, e un lucru de neiertat.

— Eu aș crede că și a te căsători o singură dată e ceea ce meșterul Cap numește o circumstanță ! zise Călăuză, rîzînd în felul său liniștit, fiindcă spiritul lui își recîștigase o parte din stăpînirea de sine.

— Fără îndoială, prietene, fără îndoială, ba este chiar o circumstanţă solemnă. Dacă n-ar fi vorba ca Mabel să fie soţia ta, te-aş sfătui să rămîi burlac. Dar iat-o ! Sst ! Discreţia este cuvîntul de ordine !

— Vai, sergent, mă tem că te înşeli !

CAPITOLUL XIX

Aşa se-nfăţişa prea-minunatul loc :
O fericită aşezare de ţară cu felurite privelişti.
Milton

Mabel îi aştepta pe plajă şi piroga fu lăsată numaidecît pe apă. Călăuză îi conduse printre valurile din apropierea ţărmului cu aceeaşi iscusinţă ca şi la venire şi, cu toate că obrajii lui Mabel se îmbujoraseră de emoţie şi i se făcuse inima cît un purice, ajunseră la cuter fără să-i fi împroşcat măcar o picătură de apă.

Lacul Ontario este ca un om violent, care se înfurie repede, însă tot atît de repede se şi potoleşte. Acum se liniştise şi, deşi ţărmul era plin de stînci cît vedeai cu ochii, ele nu se zăreau decît ca nişte linii strălucitoare ce apăreau şi dispăreau ca valurile iscate de o piatră aruncată într-un iaz. Cablul ancorei de la cuter abia se vedea la suprafaţa apei şi Jasper întinsese pînzele, gata să pornească în clipa cînd briza le-ar fi umflat.

Cînd brigantina cuterului se umflă şi prora începu să despice apa, soarele tocmai apunea. Vîntul sufla uşor dinspre sud, şi prora navei era întoarsă spre malul sudic, ca s-o ia către răsărit cît mai repede cu putinţă. Noaptea următoare fu liniştită şi toţi cei ce se culcară se bucurară de o odihnă adîncă şi netulburată.

Se produseră din nou oarecari greutăți în legătură cu comanda navei, însă pînă la urmă chestiunea fu rezolvată printr-un compromis. Deoarece neîncrederea față de Jasper nu se risipise cu totul, Cap păstră un rol de supraveghere, îngăduindu-i-se tînărului să comande cuterul, dar sub controlul și încuviințarea bătrînului marinar. Acesta preferă să primească propunerea, decît s-o mai expună pe Mabel primejdiilor care-i mai așteptau; fiindcă acum, cînd furtuna se potolise, el știa foarte bine că vasul francezilor, *Montcalm,* va porni în căutarea lor. Totuși, nu-și dezvălui îngrijorarea, deoarece, întîmplător, măsurile pe care le credea cele mai potrivite pentru a scăpa de urmărirea dușmanului ar fi stîrnit cele mai mari bănuieli în mintea celor ce aveau puterea de contracarare a intențiilor sale. Cu alte cuvinte, Jasper era convins că tînărul și curajosul ofițer francez care comanda nava dușmană va ridica ancora din fața portului de pe malul Niagarei și va străbate lacul spre nord, de îndată ce-i va îngădui vîntul, ca să descopere ce se întîmplase cu *Scud,* rămînînd în mijlocul lacului, între cele două maluri, pentru a avea o vedere cît mai cuprinzătoare în ambele părți; și socotea că lucrul cel mai prevăzător ce-l avea de făcut era să navigheze pe lîngă un mal sau altul nu numai pentru a se feri de o întîlnire cu vasul dușman, dar și încercînd să scape, fără a fi descoperit, datorită confundării velelor și a cordajului cuterului său cu fondul uscatului. El alese astfel malul sudic, și fiindcă dintr-acolo bătea vîntul, dar și chibzuind că dușmanului nu-i va trece prin minte că *Scud* va urma acest traseu, din cauză că ducea spre așezările franceze și trecea prin fața unuia din posturile cele mai întărite deținute de Franța în partea aceea a lumii.

Din fericire, Cap nu știa nimic de toate astea, iar mintea sergentului era prea preocupată cu amănuntele misiunii sale militare, ca să examineze toate aceste detalii ce țineau în mod absolut de altă profesiune. Așadar, nimeni nu se împotrivi planurilor lui Jasper, și pînă în zori, acesta își recîștigă nestînjenit întreaga lui autoritate de mai înainte, dînd ordine fără să întrebe pe nimeni, echipajul supunîndu-se fără nici o șovăială sau cîrtire.

În zori, toți cei de pe bord se adunară din nou pe punte, cum obișnuiesc cei care se aventurează pe apă, cercetînd cu ochii orizontul, spre răsărit, plini de curiozitate, cînd obiectele se dezghioacă din întuneric și priveliștea începe să strălucească

sub lumina mereu mai puternică. La est, vest și nord, în afară de apa ce sclipea sub razele soarelui ce se urca pe boltă, nu se mai zărea nimic ; dar spre sud se întindea o linie nesfîrșită de păduri, care înconjurau atunci lacul Ontario cu un cerc de verdeață. Deodată, înaintea lor apăru un fel de deschidere, și după aceea se deslușiră parcă pereții unui fort, asemănător cu un castel cu întărituri exterioare, bastioane, cazemate și palisade ce se zăreau pe un promontoriu de la gura unui fluviu lat. Cînd fortul apăru dinaintea lor, deasupra lui se ridică un fel de nor mic și se putu observa numaidecît pavilionul alb francez fluturînd în vînt.

Cînd Cap zări această imagine neplăcută, scoase o exclamație, aruncînd repede o privire plină de bănuială spre cumnatul său.

— Fața asta de masă murdară atîrnă colo, în aer, tot atît de adevărat pe cît mă cheamă Charles Cap — murmură el — și noi păstrăm această blestemată de coastă, de parcă pe ea s-ar găsi soția și copiii noștri, ca să ne primească la întoarcere, după un voiaj în India ! Ascultă, Jasper, ești în căutarea vreunei încărcături de broaște, de rămîi atît de aproape de malul acestei noi Franțe ?

— Păstrez coasta, domnule, cu nădejdea de a trece pe lîngă nava dușmanului fără să fiu descoperit, fiindcă bănuiesc că trebuie să se găsească undeva, pe-aici, cu pînzele întinse.

— Da, da, asta sună frumos și sper că rezultatul va fi cel pe care-l declari. Dar nădăjduiesc că aici nu există nici un subcurent, nu-i așa ?

— Ne aflăm aproape de o coastă, de unde bate vîntul — zise Jasper, zîmbind — și cred că veți fi de acord, meștere Cap, că un curent submarin puternic ușurează amarajul. De altfel, noi datorăm viața acestui subcurent.

— Baliverne franțuzești — mormăi Cap, cu jumătate de gură, deși nu se sinchisea că-l aude Jasper. Dacă avem nevoie de un curent, dă-mi un curent cinstit, loial, anglo-american, care nu se ascunde, în locul unui subcurent laș și netrebnic, care se ascunde sub apă și pe care nu-l vezi și nici nu-l simți. Dă-mi voie să spun că dacă adevărul ar ieși la iveală, s-ar descoperi că treaba asta cu subcurentul care ne-a salvat a fost o chestie ticluită.

— Acum avem cel puțin un bun prilej — interveni sergentul — să recunoaștem fortul dușman de pe malul Niagarei,

cumnate, fiindcă presupun că de asta-i vorba aici. Să-l privim foarte atenţi cînd vom trece pe dinaintea lui şi să ne amintim că ne aflăm aproape în faţa duşmanului.

Observaţia de mai sus a sergentului nu avea nevoie să fie prea mult subliniată, fiindcă interesul şi noutatea faptului de a trece pe lîngă un loc ocupat de fiinţe omeneşti erau, prin ele însele, îndestulătoare să stîrnească o atenţie deosebită în mijlocul acestui peisaj vast şi sălbatic. Vîntul bătea acum destul de tare, ca să poarte ambarcaţiunea pe apă cu o iuţeală considerabilă, şi Jasper, cînd ajunse la gura fluviului, slăbi puţin cirma şi îndreptă cuterul în direcţia vîntului, spre interiorul acelei frumoase strîmtori. În aceeaşi clipă se auzi un zgomot surd, înfundat şi îndepărtat, venind dinspre această deschidere a malurilor şi, purtat de vînt, ca notele grave ale unei orgi imense, părea că poate să provoace chiar şi un cutremur de pămînt.

— Parc-ar fi zgomotul valurilor izbindu-se de ţărm pe o coastă lungă şi plată ! exclamă Cap, cînd un tunet surd şi mai puternic decît celelalte ajunse la urechile sale.

— Da, astea sînt valurile de ţărm, cum sînt pe la noi, prin colţul ăsta de lume — răspunse Călăuză. În partea aceea nu afli nici un subcurent, meştere Cap ; toată masa de apă care loveşte stîncile de colo se opreşte, sau, în orice caz, nu se gîndeşte să se întoarcă îndărăt. Acum auzi mugetul bătrînei cascade Niagara, sau al minunatului fluviu care se prăvăleşte din vîrful acestor munţi.

— Cred că nimeni nu va avea neobrăzarea să pretindă că acest frumos şi lat fluviu se prăvăleşte de pe înălţimile de colo !

— Ba tocmai asta se întîmplă, meştere Cap, da, tocmai asta se întîmplă, şi asta din lipsa unei scări pe care să coboare, pentru că nu găseşte drum să meargă mai departe. Asta-i natura de pe la noi, deşi, dă-mi voie să spun, aveţi locuri mai frumoase pe ocean. Ah, Mabel, ce bine ar fi să putem naviga pe lîngă mal încă zece sau cincisprezece mile, în susul acestui fluviu, şi să contemplăm tot ceea ce Domnul a clădit acolo !

— Aşadar, ai văzut această faimoasă cascadă, Călăuză ? întrebă fata cu însufleţire.

— Dac-am văzut-o ! Nici vorbă c-am văzut-o şi mărturisesc că priveliştea e măreaţă. Eu şi Marele-Şarpe aveam misiunea să iscodim ce se întîmplă în garnizoana de colo ; cu prilejul

ăsta, el mi-a spus că s-a transmis pînă la ei, din vechi credinţe, că o năvalnică prăbuşire de ape s-ar afla prin împrejurimi şi ne-am hotărît să ne abatem puţin de la linia noastră de marş ca să privim fenomenul acela extraordinar. Eu îi mai auzisem vorbind de minunea asta a locului pe soldaţii din regimentul 60, de fapt unitatea mea de origine, nu din regimentul 55, cu care am avut atîtea legături după aceea ; dar în toate regimentele afli mincinoşi atît de mari, că n-am avut încredere în vorbele lor. Ei bine, ne-am aşternut la drum şi, deşi ne aşteptam să fim conduşi de urechile noastre şi să auzim măcar o parte din mugetul înspăimîntător pe care l-am auzit acum, am fost dezamăgiţi, fiindcă în clipele acelea natura nu vorbea prin tunete, aşa cum face în dimineaţa asta. Aşa se întîmplă în mijlocul pădurii, meştere Cap ; uneori se pare că Domnul se arată peste tot cu puterea Lui, iar alteori se aşterne o linişte atît de adîncă, de parcă spiritul Său coboară tăcerea pe cuprinsul întregului pămînt. Ei bine, am ajuns pe neaşteptate la fluviu, aproape deasupra cascadei, şi un însoţitor de-al nostru, un tînăr indian Delawar, găsind o pirogă din scoarţă de copac, a vrut s-o împingă în mijlocul curentului, ca să ajungă la o insulă ce se afla chiar în inima vîrtejului şi a învolburărilor de ape. I-am spus că face o nebunie, străduindu-ne să-l convingem că-i o nesocotinţă să încerce providenţa, căutînd primejdia fără nici un rost. Dar tinerii din tribul Delawar se aseamănă foarte mult cu tinerii soldaţi care caută pericolul cu lumînarea. În ciuda stăruinţei noastre, nu ne-a ascultat şi a făcut ce-a vrut. Mi se pare, Mabel, că ori de cîte ori un lucru este într-adevăr măreţ, are o măreţie paşnică, deosebită cu totul de frămîntarea şi vanitatea lucrurilor mai mărunte ; ei bine, aşa se întîmplă şi cu aceste căderi de apă. Piroga abia fu lăsată pe apă, că porni cu viteza zborului păsărilor prin aer şi, cu toată îndemînarea tînărului Delawar, el nu fu în stare să reziste curentului năprasnic. Totuşi, se strădui din răsputeri să-şi salveze viaţa folosind vîsla pînă în ultimul moment, întocmai ca cerbul care se aruncă în apă, ca să scape de cîini. Întîi porni de-a curmezişul curentului cu atîta iuţeală, încît credeam că va reuşi în încercarea lui, dar calculase greşit distanţa, şi cînd îşi dădu seama, încercă să urce în susul fluviului, căznindu-se cu atîta înfrîncenare, că te apuca groza privindu-l. Mi-ar fi fost milă de el, chiar de-ar fi fost un Mingo ! Timp de cîteva clipe, datorită neînchipuitei lui îndîrjiri, izbuti să înfrîngă forţa ca-

taractei ; dar natura are marginile sale şi o clipă de şovăială în mînuitul vîslei îl împinse înapoi ; pierdu, treptat, pas cu pas şi centimetru cu centimetru, tot ceea ce cîştigase, pînă ce ajunse aproape de locul unde apa e netedă şi verde, ca şi cum s-ar alcătui din milioane de fire de apă încovoiate peste o stîncă uriaşă ; acolo fu repezit înainte cu iuţeala unei săgeţi şi pieri din ochii noştri, prora pirogii sale afundîndu-se doar atît cît să ne putem da seama ce se petrece cu el. După cîţiva ani, am întîlnit un Mohawk ; el urmărise ceea ce se întîmplă de pe cealaltă parte a cataractei şi mi-a spus că indianul Delawar vîslise în aer pînă în clipa cînd dispăruse, înghiţit de spuma cascadei !

— Şi ce s-a întîmplat cu nefericitul acela ? întrebă Mabel, foarte interesată de elocvenţa naturală a vorbitorului.

— Fără îndoială că s-a dus pe fericitele plaiuri de vînătoare, unde spiritele din neamul său se veselesc vînînd, fiindcă, deşi a fost un temerar şi un îngîmfat, era curajos şi dintr-o bucată. Da, a murit prosteşte, dar Manitu al pieilor-roşii are milă de creaturile sale, ca şi Dumnezeul creştinilor.

În clipa aceea, din fort se trase o lovitură de tun şi ghiuleaua, destul de mică, trecu şuierînd pe lîngă catargul cuterului, ca un avertisment să nu se apropie mai mult. Jasper se afla la cîrmă şi se îndepărtă în clipa aceea, zîmbind de parcă salutul acela grosolan nu-l supărase cîtuşi de puţin. *Scud* se găsea acum din nou în mijlocul curentului, şi fu curînd destul de departe ca să se afle în afara primejdiei unei noi salve de tun şi să-şi continue în linişte drumul de-a lungul ţărmului. Cînd ambarcaţiunea ajunse în faţa fluviului, Jasper se convinse că nava *Montcalm* nu era ancorată acolo, iar un marinar urcat pe catarg îi raportă că la orizont nu se vedea nici o pînză. Aşa că părea cu totul întemeiată presupunerea că stratagema lui Jasper avusese succes şi comandantul francez nu-i găsise, fiindcă aşteptase în mijlocul lacului, în timp ce cuterul navigase pe lîngă coastă.

În tot cursul zilei vîntul bătu mereu spre sud, şi cuterul îşi urmă drumul cam la o leghe în apropierea uscatului, cu o viteză de şase pînă la opt noduri pe oră, pe lacul neted ca o oglindă. Cu toate că privelişteа era oarecum monotonă — se vedea mereu doar conturul pădurii nesfîrşite — nu era lipsită de interes şi-ţi făcea plăcere să te uiţi la ea. Apăreau numeroase promontorii, şi cuterul, trecînd de la unul la altul, străbătea

porțiuni mici, atît de adînci, încît meritau denumirea de golfuri, dar nu întîlneai nicăieri vreo urmă de civilizație. Din cînd în cînd, cîte un rîu își vărsa tributul în marele rezervor al lacului, dar pe maluri, pe distanțe de mile întregi, ochiul nu întîlnea decît aceiași arbori ; chiar unele intrînduri mari, învăluite de pădure, comunicau cu lacul Ontario numai prin niște canale strîmte, care apăreau și dispăreau fără să descoperi nici urmă de așezare omenească.

Dintre cei ce se găseau pe punte, Călăuză era cel care urmărea privelișteа cu nespusă încîntare. Nesfîrșita întindere a pădurii îl desfăta și, de mai mult ori în ziuă aceea — deși dorea din suflet să fie în apropierea lui Mabel, ca să-i audă vocea atît de plăcută și rîsul ei voios, să-i mîngîie inima — simțea nevoia să rămînă singur, ca să-și plimbe privirea pe sub arcadele înalte de arțari, stejari și tei, unde îndeletnicirile sale îl făcuseră să-și închipuie că numai acolo găsești bucurii adevărate și trainice. Părerea lui Cap era cu totul diferită. Își exprimase adesea disprețul că nu întîlnea faruri, turle de biserici, balize sau rade pline cu corăbii în timp ce nagivau. Își arătă nemulțumirea spunînd că nicăieri în lume nu se mai afla un țărm asemănător și, luîndu-l pe sergent deoparte, îl asigură, cu voce gravă, că această regiune nu va putea prospera niciodată, deoarece porturile erau neglijate, rîurile părăsite, părînd neutilizabile, ba chiar și briza avea o mireasmă de pădure, care făcea să te îndoiești de calitățile sale.

Dar simțămintele atît de diferite ale persoanelor de pe bordul cuterului nu-l împiedicau pe acesta să înainteze cu viteză. Cînd soarele apuse, ambarcațiunea se afla cam la o sută de mile de Oswego, fluviu spre care sergentul Dunham crezuse că era dator să se îndrepte, ca să primească instrucțiuni noi de la maiorul Duncan. Potrivit acestei hotărîri, Jasper navigă de-a lungul țărmului în tot cursul nopții ; și cu toate că vîntul slăbea mereu, bătea încă destul ca spre dimineață să ducă vasul pînă la un punct aflat la o distanță de numai o leghe sau două de fort. Acolo, briza începu să bată cam spre nord, și cuterul se îndepărtă puțin de uscat, ca să poată ajunge în larg dacă vîntul s-ar fi intensificat sau dacă ar fi început să bată iar spre răsărit.

În zori, *Scud* se găsea la vreo două mile de gura fluviului Oswego, către care se îndrepta cu pînzele întinse, tocmai cînd

din fort se trăgea salva de tun de dimineață. Jasper dădu ordin să se slăbească velele, pentru a intra în port.

În clipa aceea, la un strigăt de la turela din față, toate privirile se îndreptară spre partea de răsărit a gurii fluviului, unde, în afara bătăii tunurilor ușoare ale fortului, cu velele reduse ca să poată staționa, se afla nava franceză *Montcalm*, așteptînd, fără îndoială, întoarcerea cuterului. Ideea de a trece pe lîngă nava franceză nu se punea, fiindcă dacă aceasta își întindea pînzele, putea să taie drumul cuterului și să-l intercepteze numai în cîteva minute. Situația cerea o hotărîre imediată. După o consultație scurtă, sergentul își schimbă planul, hotărînd să facă tot posibilul să ajungă la postul care fusese de la început țelul expediției, bizuindu-se pe iuțeala cuterului, ca să-l lase pe dușman în urmă, la o distanță destul de mare, pentru ca acesta să nu-și dea seama încotro se-ndreaptă.

Ca urmare, cuterul își întinse toate pînzele și intră cît de repede putu în bătaia vîntului, pregătind totul ca să poată înainta cu viteza maximă. Tunurile fortului traseră o salvă, aspiranții apărură și ei, și toate parapetele se umplură de soldați. Dar această manifestație de simpatie era tot ajutorul pe care maiorul Lundie putea să-l dea subalternilor săi de pe cuter ; nava *Montcalm* trase patru sau cinci salve de tun, ca bravadă, și arborînd cîteva pavilioane franceze, porni în urmărirea cuterului cu toate pînzele întinse.

Timp de cîteva ore, cele două ambarcațiuni despicară apa cu iuțeală maximă, făcînd mici ocoluri în direcția vîntului, aparent cu intenția de a nu se îndepărta de port— una ca să intre în el, cealaltă ca să-i taie drumul primei.

La prînz, nu se mai vedeau decît vîrfurile catargelor navei franceze în urma cuterului, prima nefiind un alergător atît de bun ca al doilea, din cauza diferenței de mărime a velelor, și în apropiere apărură cîteva insule, după care Jasper propuse să se ascundă, pentru a tăinui dușmanului viitoarele lui mișcări. Deși Cap și sergentul, dar mai cu seamă locotenentul Muir, după cum dovedeau cuvintele sale, aveau încă prea puțină încredere în tînărul comandant al cuterului, iar portul Frontenac nu era departe, au acceptat propunerea, deoarece timpul îi grăbea, și ofițerul de intendență observă, pe bună dreptate, că Jasper nu putea să-i trădeze fără să intre în portul dușmanului — o încercare pe care ei ar fi putut s-o împiedice oricînd, dat fiind că singurul crucișător al france-

zilor din clipa aceea se afla în urma lor şi, deci, deocamdată nu le putea face nici un rău.

Lăsat să-şi înfăptuiască planul în voie, Jasper Western dovedi fără întîrziere ceea ce era în stare să facă. Trecu prin spatele insulelor şi, lăsîndu-le la apus, se îndreptă spre răsărit, îndepărtîndu-se de ele fără nici o ameninţare nici în silajul său, nici în partea opusă vîntului. La apusul soarelui, cuterul ajunse din nou la prima din insulele de la ieşirea în lac, şi *Scud* trecu, înainte de a se întuneca, prin canale strîmte, cu direcţia spre postul atît de mult căutat. Totuşi, la ora nouă, Cap stărui să se ancoreze, fiindcă labirintul insulelor era atît de complicat şi atît de puţin vizibil, încît ori de cîte ori intrau într-un spaţiu de apă liberă, se temea că se vor găsi sub bătaia tunurilor vreunui fort francez. Jasper consimţi bucuros, deoarece avea instrucţiuni speciale să nu se apropie niciodată de postul lor decît în aşa fel, încît oamenii din echipaj să nu-şi dea seama cu nici un chip de poziţia lui, ca nu cumva vreun dezertor să trădeze duşmanului poziţia micii garnizoane.

Scud aruncă ancora într-un mic golf retras, unde ziua ar fi fost foarte greu să-l descoperi, iar noaptea era perfect ascuns, pe punte rămînînd doar o santinelă. Cap fusese atît de hărţuit în ultimele două zile, încît adormi adînc şi nu se trezi din somn decît în zori. Dar abia deschise ochii bine, că instinctul său de navigator îl făcu să-şi dea seama că ambarcaţiunea ridicase ancora. Sări în picioare, ajunse pe punte şi constată, într-adevăr, că *Scud* se strecura din nou printre insule, pe punte aflîndu-se numai Jasper şi pilotul, în afară de santinelă, care nu se amestecase de loc în aceste manevre, pe care le credea pe cît de normale pe atît de necesare.

— Ce înseamnă asta, meştere Jasper ? întrebă Cap, destul de înfuriat de situaţia în care se afla. Ţi-ai pus în gînd să ne duci totuşi, pînă la urmă, în portul Frontenac, în timp ce dormim toţi, cum face orice marinar cînd ştie că e o santinelă de pază ?

— Execut doar ordinele, meştere Cap, fiindcă maiorul Duncan mi-a poruncit să nu mă apropii de postul nostru decît cînd toţi de pe bord se găsesc sub punte, fiindcă dînsul nu vrea să existe pe aceste ape mai mulţi piloţi decît are nevoie maiestatea sa regele.

— Pfiu ! M-aş fi izbit tot atît de bine de tufişurile şi stîncile astea şi fără nimeni pe punte ! Pe legea mea ! Nici un pilot din strîmtoarea York nu s-ar descurca printr-un astfel de canal !

— Am fost întotdeauna de părere, domnule — zise Jasper, zîmbind — că cel mai bun lucru pe care-l puteaţi face era să lăsaţi cuterul pe seama mea, pînă ajungem nevătămaţi la destinaţie.

— Am fi făcut-o, Jasper, am fi făcut-o, dacă n-ar fi fost o circumstanţă ; circumstanţele astea sînt chestii serioase şi nici un om prevăzător nu trebuie să le piardă din vedere.

— Ei bine, domnule, nădăjduiesc că acum am ajuns la capătul călătoriei noastre. Dacă vîntul se menţine, în mai puţin de o oră vom fi acolo şi atunci veţi fi sigur că nu vă mai creez nici o circumstanţă.

— Hm !

Cap fu silit să recunoască asta, totul părînd a arăta că Jasper era de bună-credinţă, aşa că nu i se păru prea greu să se hotărască să-l lase în voia lui. În realitate, n-ar fi fost prea uşor chiar şi pentru persoana cea mai supusă influenţei circumstanţelor invocate, să-şi închipuie că *Scud* se găsea undeva, prin vecinătatea unui port vechi şi destul de bine cunoscut la graniţa aceea ca portul Frontenac. Poate că nu erau o mie de insule, dar erau atît de multe şi de mici, ca să zădărnicească orice calcul, cu toate că uneori mai întîlneai şi cîte una mai mare decît celelalte. Jasper părăsise ceea ce s-ar fi putut numi canalul principal şi, ajutat de o briză bună şi de un curent favorabil, îşi croia drum prin nişte strîmtori cîteodată atît de înguste, încît părea că *Scud* nu va avea destul spaţiu de trecere şi se va lovi cu cordajul de copaci, în timp ce alteori trecea prin golfuri micuţe, unde părea din nou pur şi simplu îngropat printre stînci, păduri şi tufişuri. Apa era atît de transparentă, că nu era nevoie să se arunce sonda, şi deoarece adîncimea era egală, nu te pîndea, în realitate, nici o primejdie, deşi Cap, cu obiceiurile lui marinăreşti, se temea mereu ca ambarcaţiunea să nu se lovească de fund sau de stînci.

— Mă dau bătut ! Mă dau bătut, Călăuză ! exclamă bătrînul marinar în cele din urmă, cînd mica ambarcaţiune ieşi teafără din al douăzecilea canal prin care Jasper o condusese cu foarte mare îndrăzneală. Asta înseamnă să sfidezi adevă-

rata știință a navigației și să dai dracului toate legile și regulile ei !

— Nu, nu, Apă-Sărată, asta este perfecțiunea artei. Nu bagi de seamă că Jasper nu șovăie niciodată, ci, ca un copoi care adulmecă aerul, înaintează cu capul sus, de parcă știe că nu-l poate înșela mirosul ? Răspund cu capul meu că flăcăul ăsta ne va scoate din încurcătură, după cum ar fi făcut-o de la început, dacă l-am fi lăsat în voia lui.

— Fără pilot, fără sondă, fără balize, fără geamanduri sau faruri, fără...

— ...pistă ! îl întrerupse Călăuză. Pentru mine, asta e partea cea mai tainică a acestei acțiuni. Apa nu păstrează urme, după cum o știe fiecare, totuși, uite-l pe Jasper cum înaintează cu atîta curaj, ca și cum ar urmări cu ochii urmele de mocasini de pe covorul de frunze, tot atît de deslușite pentru el cum vedem noi soarele pe cer.

— La dracu' dacă cred că are măcar o busolă !

— Dați jos focul ! strigă Jasper, care zîmbea, ascultînd observațiile lui Cap. Dați jos... cîrma la tribord... numai la tribord... așa, ține cîrma ușor... manevrează-o încet... acum sări pe țărm cu odgonul, flăcăule, ba nu, aruncă-l... avem prieteni gata să-l primească.

Toate acestea se petrecură atît de repede, încît cei de pe punte abia avură vreme să urmărească diferitele evoluții ale cuterului, care fusese lansat în plină viteză, pînă cînd vela cea mare începu să tremure, apoi fu stăpînit treptat numai cu ajutorul cîrmei și se alătură unui chei natural de stînci unde fu amarat imediat cu odgoane solide aruncate pe țărm. Într-un cuvînt, ajunseseră la postul respectiv de la capătul călătoriei lor și soldații din regimentul 55 fură salutați de camarazii lor, care-i așteptau cu mulțumirea firească, dată mai totdeauna de gîndul că vei fi înlocuit de altul într-un serviciu greu.

Mabel sări pe țărm cu o plăcere vădită, și tatăl ei își duse detașamentul pe urmele fetei, cu o grabă care dovedea cît de sătul era de navigația pe bordul cuterului. Postul, după cum îl denumeau soldații, putea, într-adevăr, să provoace bucuria celor ce fuseseră închiși atît de multă vreme pe o navă atît de mică. Nici una din aceste insule nu era prea înaltă, deși toate se ridicau deasupra apei, ca să fie bune de locuit și salubre. Pe toate le acopereau păduri mai mari sau mai mici,

şi în vremea aceea îndepărtată, pe cele mai multe se întindeau păduri virgine. Insula ocupată de soldaţii postului era mică, doar de vreo douăzeci de acri de pămînt, şi din cauza cine ştie cărui fenomen, petrecut probabil pe aceste locuri sălbatice cu cîteva secole mai înainte, o parte din copaci se pierduseră, în locul lor întinzîndu-se un luminiş, acoperit de iarbă, pe aproape jumătate din suprafaţa insulei. Ofiţerul care alesese acest loc pentru postul militar fusese de părere că un izvor limpede din apropiere îi atrăsese pe timpuri pe indieni, care cercetaseră vreme îndelungată aceste meleaguri cu prilejul vînătorilor sau pescuitului de somoni — ceea ce împiedicase creşterea din nou a copacilor, dînd putinţă buruienilor să prindă rădăcini viguroase şi să se întindă pe tot solul. Indiferent însă de cauză, insula, datorită pajiştei, le întrecea cu mult în frumuseţe pe cele mai multe din jurul ei, avînd un aer de civilizaţie de care ducea atît de mare lipsă această vastă regiune a ţării.

Malurile Insulei Postului erau acoperite cu totul de tufişuri, întreţinute cu mare grijă, deoarece alcătuiau un fel de paravan circular, care ascundea oamenii şi luerurile dinăuntrul său. La adăpostul acesta prielnic, precum şi al cîtorva pîlcuri de arbori şi al mai multor mici crînguri, se construiseră vreo şapte-opt colibe joase pentru ofiţeri şi soldaţi, pentru depozitarea proviziilor şi alte scopuri, ca bucătărie, infirmerie etc. Acestea erau construcţii simple, din trunchiuri de copaci, acoperite cu scoarţă de copac adusă de la o oarecare distanţă, de teamă ca nu cumva munca depusă de om să atragă atenţia, şi acum fiind locuite de cîteva luni, ofereau maximum de comoditate pe care o pot oferi locuinţele de acest fel.

Totuşi, la hotarul răsăritean al insulei se întindea o mică peninsulă, acoperită cu totul de păduri, sub coroana cărora creşteau tufişuri atît de dese, încît aproape că îţi luau orice posibilitate de a vedea printre copacii înfrunziţi. În apropierea istmului îngust, care lega peninsula cu o suprafaţă de un acru de restul insulei, fusese ridicat un mic fort de lemn, cu un scop bine determinat, şi înzestrat cu mijloace de rezistenţă. Buştenii pătraţi ai întăriturii erau destul de groşi, ca glonţul să nu treacă prin ei, şi îmbinaţi în aşa fel încît să nu rămînă nici un punct slab. Avea ferestre ca un fel de găuri, o uşă mică, dar masivă, şi acoperişul, precum şi restul construcţiei, erau alcătuite din bucăţi mari de lemn, acoperite cu

scoarță de copac, ca să nu lase ploaia să pătrundă înăuntru. La parter se aflau, ca de obicei, depozite și provizii; aici se găseau în realitate proviziile întregului detașament. Primul etaj servea și ca locuință, și ca turn de observație, iar podul jos fusese împărțit în două-trei camere, în care încăpeau paturile cu saltele de paie a zece sau cincisprezece persoane. Tot aranjamentul acesta era foarte simplu, făcut cu cheltuieli mici, însă putînd să apere soldații de orice surpriză. Deoarece întreaga construcție avea o înălțime cu mult sub patruzeci de picioare, linia ei superioară era ascunsă de coroana arborilor și nu putea fi văzută decît de cei ce ajungeau pe insulă. În partea aceea, de la ferestrele rotunde de sus, printre tufișuri, se vedea luminișul, cu toate că tufișurile ascundeau în oarecare măsură temelia construcției.

Acest fort fiind pur defensiv, întăritura de lemn fusese amplasată cît mai aproape de izvorul care țîșnea din stînca de natură calcaroasă, ce alcătuia întreaga bază a insulei, pentru a se scoate apa cu o găleată de lemn legată de o frînghie, o necesitate de prim ordin în timpul unui asediu. Pentru a înlesni operația de mai sus și a acoperi baza clădirii, etajele ieșeau cu cîteva picioare în afară — fel de construcție obișnuit pentru asemenea cazemate — deschiderile practicate în aceste etaje destinate pentru ieșiri și găuri de introdus țeava armelor fiind astupate cu bucăți de lemn. Comunicațiile dintre etaje se făceau pe scări. Dacă vom mai adăuga că aceste forturi serveau de cetățui în care garnizoanele sau cei din cantonamente se retrăgeau cînd erau atacați de dușman, cititorul va avea o idee destul de clară despre construcția pe care i-o prezentăm.

Dar însăși așezarea insulei era de așa natură, încît avea merite deosebite ca poziție militară. Amplasată în mijlocul altor douăzeci de insule, nu o puteai găsi cu ușurință, fiindcă bărcile puteau să treacă prin apropiere fără s-o descopere, și atît cît pătrundea privirea ți se părea că face parte dintr-alta mai mare, canalele dintre ele fiind atît de înguste, încît era aproape imposibil să-ți dai seama dacă unele erau insule sau peninsule, chiar cînd te găseai în mijlocul lor. Tufișurile ascundeau într-atît micul golf ales de Jasper ca port, pierzîndu-se pur și simplu între insule, încît după ce velele cuterului au fost strînse, chiar și echipajul său putea fi pus în situația să-l caute ore întregi înainte de a-l găsi, după ce se întorcea

de la pescuit pe canalele învecinate. Pe scurt, locul era admirabil adaptat scopurilor urmărite şi avantajele lui naturale fuseseră îmbunătăţite în chip ingenios, pe măsura mijloacelor limitate şi a economiilor caracteristice unui port de frontieră.

Vreme de o oră de la sosirea cuterului domni o forfotă însufleţită. Detaşamentul de pe insulă nu făcuse nimic demn de amintit; istoviţi de acest exil, abia aşteptau să se întoarcă la fortul Oswego. De îndată ce sergentul luă în primire de la ofiţerul pe care venise să-l schimbe, în cadrul ceremoniilor sumare de transferare a comenzii, ofiţerul se grăbi să se urce cu oamenii săi pe bordul cuterului, şi Jasper, care şi-ar fi petrecut bucuros ziua pe insulă, primi ordinul să întindă pînzele, fiindcă vîntul făgăduia să înlesnească traversarea grabnică a canalului şi a lacului. Dar înainte de a se despărţi, locotenentul Muir, Cap şi sergentul Dunham ţinură o consfătuire cu ofiţerul care fusese schimbat, informîndu-l de toate bănuielile împotriva tînărului marinar. După ce le făgădui că va fi prevăzător, ofiţerul se îmbarcă şi în mai puţin de trei ore de la sosire, cuterul porni din nou la drum.

Mabel intrase în coliba hotărîtă pentru sergent, şi cu hărnicie şi iscusinţa proprie femeilor, dereticase şi aranjase încăperea pe cît se putea pentru a fi confortabilă atît pentru ea cît şi pentru tatăl ei. Ca să se economisească munca, într-o colibă învecinată se organiză o cantină, unde soţia soldatului urma să pregătească masa pentru personalul gradat al detaşamentului.

Coliba sergentului, cea mai bună de pe insulă, era astfel scutită de tot balastul destinat gospodăriei, şi tînăra fată o putu astfel rîndui în toată voia, potrivit simţului estetic feminesc, aşa că pentru prima oară de la sosirea sa la această graniţă, Mabel se simţi mîndră de căminul ei. După ce termină cu îndatoririle acestea importante, porni să cutreiere insula, apucînd pe o cărăruie, care, traversînd frumosul luminiş, ducea spre singurul loc al insulei neacoperit de tufişuri. Aici se opri, uitîndu-se la apa cristalină de la picioarele sale, pe care nu vedeai nici o undă, gîndindu-se la noua ei situaţie, cuprinsă, în aceste clipe de răgaz, de o plăcută şi puternică emoţie, cînd îşi aminti de întîmplările prin care trecuse de cîteva zile, şi dîndu-şi osteneală să le prevadă pe cele ascunse încă de mantia viitorului.

— Eşti o podoabă splendidă într-un loc încîntător, domnişoară Mabel — zise Muir, care apăru deodată lîngă dînsa — şi nu cu voi fi cel care va spune că nu eşti cea mai minunată dintre cele două !

— Nu aş putea zice, domnule Muir, că asemenea complimente nu-mi sînt plăcute, fiindcă s-ar putea să mă credeţi lipsită de sinceritate — răspunse Mabel prompt — dar vă spun că dacă mi-aţi adresa cîteva observaţii de altă natură, aş putea crede că mă socotiţi destul de inteligentă să le înţeleg.

— Pfiu ! Dar ai o judecată, frumoasă Mabel, tot atît de poleită ca ţeava muschetei unui soldat, şi conversaţia dumitale este prea discretă şi înţeleaptă pentru un sărman blestemat, care a trăit pe aceste locuri, printre mesteceni, timp de patru ani, în loc de a se familiariza cu disciplina, care are puterea de a-ţi îmbogăţi cunoştinţele. Dar bănuiesc că nu eşti nemulţumită că ţi-ai pus din nou piciorul gingaş pe pămînt, tînără domnişoară ?

— Gîndeam astfel acum două ore, domnule Muir, dar *Scud* mi se pare atît de frumos, cînd îl văd navigînd printre aceste pîlcuri de copaci, încît aproape regret că nu mă mai aflu printre pasagerii lui.

Sfîrşind aceste cuvinte, îşi flutură batista, ca răspuns la un salut al lui Jasper, care urmărea cu privirea silueta ei, în timp ce pînzele albe ale cuterului trecuseră în jurul unui mic cap şi erau pe punctul de a dispărea în spatele perdelei verzi de frunze.

— Iată-i plecaţi şi nu pot spune că mă bucur, dar poate vor avea noroc să se întoarcă teferi, pentru că dacă li s-ar întîmpla vreo nenorocire, am fi în pericol să ne petrecem iarna pe această insulă, afară de cazul că ne-am pomeni într-o închisoare, la Quebec. Eau-douce al dumitale este un flăcău ciudat şi am auzit despre el în garnizoană lucruri care mă afectează. Respectabilul dumitale tată şi tot atît de respectabilul dumitale unchi nu au o părere prea bună despre dînsul.

— Îmi pare rău că aud astfel de lucruri, domnule Muir, dar sînt sigură că timpul le va spulbera neîncrederea.

— Dacă timpul ar putea spulbera măcar neîncrederea mea, încîntătoare Mabel — răspunse ofiţerul de intendenţă cu un ton linguşitor — nu l-aş mai invidia nici măcar pe comandantul nostru şef. Cred că dac-aş fi în situaţia de a mă retrage, sergentul ar putea foarte bine să-mi ia locul.

— Dacă scumpul meu tată este capabil să vă ia locul, domnule Muir — răspunse fata, cu o plăcere răutăcioasă — eu sînt sigură că această apreciere este reciprocă, şi dumneavoastră aţi fi la fel în măsură să-i luaţi locul.

— Dar cum dracu', domnişoară Mabel ? Cred că nu vrei să mă scobori la gradul de subofiţer ? !

— Nu, nicidecum, domnule, nu mă gîndeam de loc la militărie cînd vorbeaţi de retragere. Sînt mai egoistă ; chibzuiam cît de mult semănaţi cu scumpul meu tată prin experienţă, înţelepciune şi capacitatea de a fi ca el, şef de familie.

— Ca ginere, încîntătoare Mabel, nu ca un părinte sau ca şef natural al unei familii. Acum îmi dau seama despre ce este vorba şi-mi plac replicile dumitale, scînteietoare de spirit. Da, îmi place spiritul la o tînără femeie, dacă nu este vorba de insulte. Călăuză este un om extraordinar, ca să spunem adevărul.

— Trebuie să spunem adevărul despre el sau să tăcem. Călăuză este prietenul meu, prietenul meu adevărat, domnule Muir, şi nu se va putea spune, faţă de mine, nimic rău despre dînsul, fără să-l contrazic pe cel care ar face-o.

— Te asigur, domnişoară Mabel, că nu voi spune nimic rău despre el, dar în acelaşi timp mă îndoiesc că s-ar putea spune prea multe lucruri bune în favoarea sa.

— În orice caz, este un excelent trăgător — replică Mabel, zîmbind. Ceea ce nu puteţi tăgădui tocmai dumneavoastră.

— Să-i acordăm tot creditul pentru isprăvi de genul ăsta, dacă vrei, dar este tot atît de incult ca un Mohawk.

— Poate că nu cunoaşte limba latină, dar faptul că vorbeşte dialectul irochez e mai mult decît şiiu majoritatea oamenilor şi este limba cea mai folositoare din cele două în această parte a lumii.

— Dacă maiorul Lundie m-ar întreba ce admir mai mult, făptura sau spiritul dumitale, frumoasă şi caustică domnişoară Mabel, n-aş şti ce să-i răspund. Admiraţia mea se referă de fapt la amîndouă, închipuindu-mi adesea că ba una, ba cealaltă merită întîietatea. Ah ! Ultima mea soţie era şi ea un model de genul acesta.

— Ultima dumneavoastră soţie, aţi spus, domnule ? întrebă Mabel, privindu-l cu naivitate pe interlocutorul ei.

— Ah, da, asta trebuie să fie vreo fleacăreală de-a lui Călăuză! Mă prind că acest caraghios a încercat să te convingă, domnişoară Mabel, că am avut mai multe soţii, nu-i aşa?

— Dac-ar fi făcut-o, şi-ar fi irosit timpul, domnule, fiindcă toată lumea ştie că aţi avut nefericirea să fi pierdut patru soţii.

— Numai trei, tot atît de adevărat după cum mă numesc Devy Muir. Cu cea de-a patra e un adevărat scandal... sau mai bine zis, frumoasă domnişoară Mabel, este încă „in petto“ [1], cum se spune la Roma, adică e o iubire pe care o păstrez încă în inima mea.

— Ei bine, eu, cel puţin, sînt fericită că nu sînt a patra persoană „in petto“ sau în altfel, fiindcă nu mi-ar plăcea să fiu „un adevărat scandal“.

— Să nu te temi în privinţa asta, încîntătoare Mabel, fiindcă dac-ai fi a patra, pe toate celelalte le-aş uita, iar minunata dumitale frumuseţe şi celelalte calităţi te-ar face să fii imediat prima. Să nu te temi cîtuşi de puţin că ai putea fi a patra în vreo privinţă oarecare.

— Există o oarecare consolare în această asigurare, domnule Muir — zise Mabel, rîzînd. Oricum, în legătură cu cealaltă observaţie a dumneavoastră, fiindcă mărturisesc că aş prefera să fiu a patra ca rang de frumuseţe, decît a patra ca soţie a cuiva.

Spunînd acestea, îl părăsi brusc, lăsîndu-l pe ofiţerul de intendenţă să mediteze la succesul său. Mabel era hotărîtă să folosească în toată libertatea întregul arsenal al mijloacelor femeieşti de apărare, pe de o parte fiindcă domnul Muir devenise în ultima vreme atît de insistent, încît se vedea silită să-i respingă categoric toate încercările de felul acesta, iar pe de altă parte, din cauza insinuărilor lui împotriva lui Jasper şi a lui Călăuză. Deşi avea spirit şi minte ageră, nu era obraznică din fire; însă cu prilejul acesta se gîndise că împrejurările o îndreptăţeau să răspundă cu mai multă hotărîre decît de obicei. Crezu, aşadar, cînd îşi părăsi însoţitorul, că va scăpa în sfîrşit de toate insistenţele lui afectate, care-i erau cu totul neplăcute. Dar nu tot astfel gîndea Devy Muir; obişnuit să fie repezit în felul acesta şi înzestrat cu multă perseverenţă, socoti că nu are nici un motiv să-şi piardă speranţa, deşi felul ameninţător, dar şi mulţumit de sine însuşi cu ca-

[1] În piept, în inimă, în secret.

re-şi clătina capul, uitîndu-se după fata ce se îndepărta, putea fi semnul unor planuri pe cît de sinistre, pe atît de hotărîte. În vreme ce medita astfel, de el se apropie Călăuză, pînă la cîţiva paşi, fără să fie observat.

— Nu alergaţi după ea, domnule intendent, nu alergaţi după ea — începu vorba Călăuză, rîzînd în felul său puţin zgomotos. Este ageră şi tînără, şi cel ce vrea s-o ajungă trebuie să fie iute de picior. Am auzit că sînteţi pretendent la mîna ei, nu numai un simplu om care-i face curte.

— Mi s-a spus acelaşi lucru despre dumneata, omule, dar am motive să cred că asta nu-i posibil.

— Mă tem că aveţi dreptate ; da, mă tem că aşa este ! Cînd mă gîndesc la ceea ce sînt, la puţinul pe care-l ştiu, la viaţa mea atît de primitivă, simt că nu am dreptul nici măcar o clipă să mă gîndesc la o fiinţă atît de bine educată, veselă, spirituală şi delicată...

— Ai uitat să spui „atît de frumoasă" — îl întrerupse Muir.

— Da, şi frumoasă — reluă Călăuză cu blîndeţe şi umilinţă. Aş fi putut să adaug „frumoasă" o dată cu celelalte calităţi, fiindcă puiul de căprioară, chiar la primele lui sărituri, nu i se pare vînătorului mai drăgălaş decît este Mabel pentru mine. Mă tem, într-adevăr, că gîndurile mele, care s-au ridicat pînă la ea, sînt zadarnice şi pretenţioase.

— Dacă ai această părere, prietene, despre dumneata, faţă de modestia asta firească, mă simt dator să-ţi spun, în calitate de vechi camarad de campanii, că...

— Domnule intendant — îl întrerupse celălalt, privindu-l drept în ochi — am fost adesea împreună în spatele parapetelor forturilor, dar prea puţin timp în pădure sau în faţa duşmanului.

— Află de la mine, Călăuză, că în garnizoană sau în cort, tot campanie e ; şi-apoi, misiunea mea mă sileşte deseori să rămîn în apropierea depozitelor de provizii, cu toate că e împotriva firii mele, după cum poţi să-ţi dai seama, fiindcă şi dumneata ai un temperament înflăcărat, care te împinge la luptă. Dar dacă ai fi auzit ce mi-a spus Mabel despre dumneata, nu te-ai mai gîndi o clipă să-i placi acestei fete sclifosite şi obraznice.

Călăuză îl privi pe locotenent cu multă atenţie, fiindcă nu era în stare să nu fie curios să afle ce anume gîndea Mabel

despre el ; dar avea firea înnăscută, cinstită, a unui gentleman, ca să întrebe ce spusese altul despre dînsul. Totuşi, pe Muir nu-l încurcă de loc respectul de sine şi dezinteresarea ghidului ; fiind convins că acesta era un om pe cît de simplu pe atît de sincer, luase hotărîrea să se folosească de credulitatea lui, ca să scape de un rival. Aşa că, de îndată ce-şi dădu seama că stăpînirea de sine a însoţitorului său era mai mare decît curiozitatea sa, continuă :

— Ar fi bine să afli părerea ei, Călăuză, şi deoarece eu cred că orice om ar trebui să ştie tot ceea ce prietenii şi cunoscuţii lui vorbesc despre dînsul, o să-ţi dovedesc cît de mult preţuiesc firea şi simţămintele dumitale şi te voi informa în cîteva cuvinte despre ceea ce mi-a spus. Ştii că privirea lui Mabel e plină de şiretenie, ba chiar răutăcioasă, cînd vrea să-şi bată joc de cineva.

— Mie, locotenent Muir, ochii ei mi s-au părut întotdeauna galeşi şi atrăgători, deşi recunosc că uneori parcă rîd. Da, i-am văzut rîzînd, şi rîd din toată inima, cu o mare sinceritate.

— Ei bine, tocmai asta e ; ochii ei rîdeau din toată inima, şi în toiul veseliei, a exclamat... Aş vrea să nu-ţi rănesc sensibilitatea, Călăuză !...

— Nu ştiu ce să spun, domnule intendant, nu ştiu ce să spun. Părerea lui Mabel despre mine are o importanţă mai mare decît a celor mai mulţi dintre oameni.

— Atunci, voi tăcea, voi păstra totul în mine, ca pe o taină ; mă întreb chiar de ce să-i spui unui om ceea ce vorbesc prietenii despre el, mai ales cînd ştii că ceea ce vrei să-i comunici e ceva neplăcut ? Uite, nu adaug un cuvînt mai mult !

— Nu vă pot sili să vorbiţi, domnule locotenent, dacă nu vreţi şi poate că e mai bine să nu aflu părerea lui Mabel, fiindcă îmi daţi a înţelege că nu mi-e binevoitoare. Oh ! Dac-am putea fi ceea ce dorim, în loc de a fi ceea ce sîntem, ar fi o mare deosebire în privinţa caracterelor, a cunoştinţelor şi a înfăţişării noastre. Poţi fi primitiv, grosolan şi necultivat, totuşi fericit, dacă nu-ţi dai seama de asta, dar ţi-e greu cînd vezi că ţi se scot în evidenţă toate lipsurile, şi chiar în clipa cînd doreşti să auzi cît mai puţin vorbindu-se despre ele.

— Tocmai asta e partea raţională a problemei, cum zic francezii, şi asta-i spuneam şi eu lui Mabel cînd m-a părăsit

atît de brusc. Ai băgat de seamă cum s-a grăbit să plece cînd te-ai apropiat ?

— Se putea vedea foarte uşor — răspunse Călăuză, oftînd adînc şi strîngînd ţeava flintei sale, de parcă degetele lui ar fi voit să pătrundă fierul.

— A fost mai mult decît vădit, a fost ceva flagrant, aceasta-i cuvîntul adevărat, şi chiar de-ai căuta un ceas în dicţionar, nu ai găsi un altul mai potrivit. Ei bine, trebuie să ştii, Călăuză, fiindcă, judecînd bine, nu pot să-ţi refuz mulţumirea de a auzi asta, trebuie să ştii că strengăriţa a şters-o astfel, pentru că nu a voit să audă ceea ce eram pe punctul de a-i spune în favoarea dumitale.

— Şi ce puteaţi să-i spuneţi în favoarea mea, domnule locotenent ?

— Trebuie să înţelegi, prietene, că m-am călăuzit după împrejurări, nu m-am lansat în generalităţi, dar mă pregăteam să răspund la anumite amănunte cu alte amănunte. Cînd ea spusea că eşti ciudat, pe jumătate sălbatic, cu firea obişnuită a omului de graniţă, puteam să-i răspund, după cum foarte bine ştii, că toate acestea se explică prin faptul că ai trăit la o graniţă ciudată, în pustietăţi, şi ai dus o viaţă aproape sălbatică ; atunci ea ar fi trebuit să lase imediat să cadă toate obiecţiunile ei, afară numai dacă nu voia să cîrtească împotriva providenţei.

— Şi i-aţi spus toate astea, domnule intendant ?

— N-aş putea jura că am spus chiar aceste vorbe, dar asta-i ideea pe care o aveam în minte, mă înţelegi, nu-i aşa ? Fata şi-a pierdut răbdarea şi n-a vrut să asculte nici în ruptul capului ce aveam de gînd să-i spun şi a şters-o după cum ai văzut cu proprii dumitale ochi, Călăuză, ca şi cum părerea ei era de nezdruncinat. Mă tem că a ajuns la o anumită concluzie.

— Şi eu mă tem, domnule intendant... Tatăl ei, la urma urmei, s-a înşelat. Da, da, sergentul a săvîrşit o mare greşeală.

— Ei bine, omule, merită să fii deznădăjduit şi să-ţi pierzi reputaţia pe care ţi-ai făurit-o de atîţia ani ? Mai bine ia-ţi pe umăr flinta, pe care o foloseşti cu atîta iscusinţă, şi du-te din nou în pădure, fiindcă ştiu din experienţă că nu există femeie pe lume să merite să păstrezi pentru ea o rană în inimă nici măcar o clipă. Ai încredere în omul care cunoaşte bine

femeia și a avut la urma urmei, două soții ; pentru că, la drept vorbind, femeile sînt ființe mult mai rele decît ne închipuim noi. Acum, dacă vrei într-adevăr s-o umilești pe Mabel, ai avea un prilej cum nici un pretendent respins nu și l-ar dori mai bun.

— Niciodată nu mi-ar trece prin gînd, domnule locotenent, s-o umilesc.

— Ei bine, ascultă-mă pe mine, pînă la urmă tot o să ajungi la soluția asta, fiindcă e în firea omului să dorească a provoca neplăceri celor ce-i pricinuiesc neplăceri. Dar niciodată nu ai avut prilejul mai bun ca prietenii să te iubească mai mult ca pînă acum, decît cel pe care-l ai în momentul de față, și ar mai fi, fără îndoială, și un mijloc de a-i sili pe dușmani să te invidieze.

— Mabel, domnule intendant, nu este dușmana mea, și chiar dac-ar fi, nu m-aș învoi niciodată să-i pricinuiesc vreo neplăcere.

— Știu că astea-s numai vorbe, Călăuză, o știu și dă-mi voie să-ți spun că o gîndești chiar ; dar rațiunea și natura sînt împotriva dumitale și vei sfîrși prin a recunoaște asta. Cunoști, pesemne, proverbul : „Cine mă iubește îmi iubește și cîinele" !... Ei bine, asta înseamnă, dacă citim invers : „Cine nu mă iubește, nu-mi iubește nici cîinele". Acum ascultă ce ai putea să faci. Cred că știi că ocupăm aici o poziție foarte șubredă și nesigură, aflîndu-ne aproape în gura leului, nu-i așa ?

— Vreți să spuneți că francezii ar fi leul, iar această insulă gura lui ?

— E numai o metaforă, prietene, fiindcă francezii nu sînt lei, și această insulă nu e o gură de leu, afară de cazul că s-ar întîmpla să se transforme, după cum mă tem, într-o gură de măgar !

Aici, ofițerul de intendență izbucni într-un rîs ironic, nu prea respectuos și admirativ pentru înțelepciunea prietenului său Lundie, care alesese tocmai această insulă ca punct strategic pentru operațiile sale.

— E postul cel mai bine ales din cîte știu — zise Călăuză, uitîndu-se la el de sus pînă jos, ca un om care examinează un tablou.

— Nu zic nu... nu zic nu, Lundie e un mare soldat în lucrurile mici, după cum tatăl său era un mare nobil în ace-

laşi sens. Eu m-am născut pe domeniile sale şi l-am urmat pe maior timp îndelungat, aşa că am învăţat să respect tot ceea ce spune şi face. Trebuie să ştii că asta este slăbiciunea mea, Călăuză. Ei bine, postul acesta putea fi ales tot atît de bine de un măgar sau de Solomon însuşi, după cum vrei, însă este amplasat într-un punct foarte critic, după cum reiese chiar din măsurile de prevedere şi ordinele precise ale lui Lundie. Sălbaticii mişună peste tot, cutreierînd O-mie-de-insule şi pădurile în căutarea acestui punct, după cum o ştie şi Lundie, datorită anumitor informaţii; şi cel mai mare serviciu pe care l-ai putea face regimentului 55 ar fi să descoperi urmele lor şi să-i determini să urmărească o pistă falsă. Din nefericire, sergentul Dunham este convins că primejdia ar putea veni din susul fluviului, fiindcă Frontenac se află mai sus de noi, dar experienţa de pînă acum ne învaţă că indienii apar totdeauna de unde te aştepţi mai puţin şi deci trebuie să-i aşteptăm din aval. Aşa că, ia-ţi piroga şi porneşte în josul apei, printre insule, ca să ne putem da seama dacă ne paşte vreo primejdie din partea asta; dacă mergi cîteva mile în direcţia asta, în special pe lîngă coasta dinspre York, informaţiile pe care mi le vei aduce vor fi şi mai precise şi, ca urmare, mai preţioase.

— Marele-Şarpe se află la pîndă prin locurile acelea şi, cum cunoaşte foarte bine postul, nici vorbă că ne va înştiinţa din vreme dacă se urzeşte ceva împotriva noastră din direcţia aceea.

— Dar, la urma urmei, Marele-Şarpe nu-i decît un indian, Călăuză, şi treaba asta cere cunoştinţele unui om alb. Lundie îi va păstra o recunoştinţă veşnică omului care va da ajutorul potrivit ca această mică expediţie să izbutească. Şi ca să-ţi spun adevărul, prietene, el e convins că expediţia asta n-ar fi trebuit să fie întreprinsă niciodată; dar are prea mult din cunoscuta încăpăţînare a unui nobil de viţă veche ca să recunoască o greşeală, chiar de-ai fi atît de vădită ca luceafărul de dimineaţă.

Intendantul îi expunea interlocutorului său argumente pline de judecată, ca să-l hotărască să părăsească insula fără întîrziere, folosind toate raţionamentele ce-i veneau în minte, dar apoi se contrazicea, aducînd adesea motive vădit contrarii altora amintite mai înainte. Lui Călăuză, în ciuda simplităţii sale, nu-i scăpă şubrezenia logicii locotenentului, deşi nu bă-

nuia nici pe departe că izvora din dorința acestuia de a se scăpa de unul dintre pretendenții fetei. El răspunse la argumentele neîntemeiate cu altele întemeiate, rezistă la toate sugestiile care se păreau nepotrivite, datorită cunoașterii adînci a îndatoririlor sale speciale, și rămase surd, ca de obicei, la toate îndemnurile contrarii unei comportări sincere. Nu-și dădea seama bine ce anume urmărea Muir, dar nici vorbă nu era să nu observe sofismele acestuia. Pînă la urmă, cei doi se despărțiră după o lungă convorbire, fără să se fi convins unul pe altul, fiecare îndoindu-se de temeinicia argumentelor celuilalt, dar neîncrederea ghidului izvora din firea lui dintr-o bucată, dezinteresată și curată, ca tot ceea ce-l privea pe omul acesta.

O consfătuire care se ținu imediat după aceea între sergentul Dunham și locotenentul Muir avu însă urmări mai importante. După terminarea ei, se dădură ordine secrete soldaților, unii fiind repartizați în întăritură, ceilalți prin colibe. Cineva obișnuit cu mișcările soldaților ar fi putut să-și dea seama ușor că se pregătea o incursiune. Într-adevăr, imediat după apusul soarelui, sergentul, care fusese foarte ocupat de așa-zisul post, intră în propria sa colibă, urmat de Călăuză și Cap, se așeză numaidecît la masa pe care Mabel avusese grijă s-o pregătească pentru el și răsturnă sacul cu vești.

— Faptul că ai pregătit o cină îngrijită și bine rînduită dovedește că vei putea fi de oarecare folos aici, copila mea — începu să vorbească bătrînul soldat — și sînt convins că dacă se va ivi prilejul, te vei arăta o demnă urmașă a celor care știu să înfrunte dușmanii.

— Cred că nu te aștepți din partea mea, tată, să fiu ca Joana d'Arc și să conduc soldații în bătălii?

— Ca cine, fiica mea? Călăuză, cunoști vreo persoană cu numele pe care l-a spus Mabel?

— Cîtuși de puțin, sergent, dar de ce mă întrebi pe mine? Eu sînt un ignorant, un om fără educație, căruia îi place mai mult să asculte glasul și vorbele ei decît să-i pese de cum îl cheamă pe unul și pe altul.

— Știu de ce e vorba — zise Cap cu convingere — e vorba de o navă corsar de la Morlaix, care a făcut capturi bune în ultimul război.

Mabel se înroși, fiindcă citase, fără să-și dea seama, un nume care depășea cunoștințele de istorie ale tatălui ei, ca să

nu mai vorbim de dogmatismul unchiului său și, poate, în parte, de simplitatea și seriozitatea înnăscute ale lui Călăuză, și nu-și îngădui nici să zîmbească.

— Cred că nu vrei să spui, tată, că trebuie să apăr insula în rînd cu soldații !

— Totuși, femeile au făcut asta de multe ori în această parte a lumii, fata mea, așa cum prietenul nostru Călăuză, aici de față, ar putea să-ți adeverească. Dar, temîndu-mă să nu fii uluită cînd te vei trezi mîine dimineață și nu ne vei mai găsi aici, e bine să te previn acum că vom pleca într-o incursiune chiar în noaptea asta.

— Dumneata, tată ?! Și eu cu Jenny să rămînem singure pe insulă ?

— Nu, fiica mea, cunosc regulile războiului ceva mai bine decît crezi. Vor rămîne aici locotenentul Muir, fratele Cap, caporalul McNab și trei oameni, alcătuind garnizoana în timpul lipsei noastre. Jenny va locui cu tine, în această colibă, iar fratele Cap în coliba mea.

— Și domnul Muir ? întrebă Mabel aproape fără voia ei, fiindcă-și dădea seama că acest aranjament va atrage după sine multe lucruri neplăcute.

— Ei bine, va putea să-ți facă curte, dacă te distrează, fetițo, fiindcă e un tînăr iubăreț, care a avut pînă acum patru neveste și este nerăbdător să arate cît de mult le respectă amintirea, însurîndu-se cu a cincea.

— Ofițerul de intendență pretinde — zise Călăuză cu naivitate că atunci cînd inima unui om a fost grăpată de atîtea încercări, nu ai un alt mijloc mai înțelept de a o alina decît să ari pămîntul ei din nou, ca să nu mai rămînă nici urmă din ceea ce a trecut pe acolo mai înainte.

— Da, tocmai asta este deosebirea dintre grăpat și arat — răspunse sergentul, cu un zîmbet răutăcios. Dar lasă-l să-i declare fetei intențiile sale ; sînt convins că acest amor al lui nu va dura prea mult. Eu știu foarte bine că fiica mea nu va fi niciodată soția locotenentului Muir.

Sergentul spuse cu atîta hotărîre că fiica lui nu va fi niciodată soția lui Muir, încît Mabel se îmbujoră, tresări, schiță un început de rîs și se intimidă ; dar, stăpînindu-se din răsputeri, zise, foarte veselă, ca să-și ascundă frămîntarea lăuntrică :

— Dar, tată, ar fi mai bine să aşteptăm ca domnul intendant Muir să-şi exprime dorinţa ca eu să-l accept ca soţ sau, mai degrabă, ca să aibă pe fiica ta-de soţie, ca nu cumva să mi se amintească fabula cu strugurii acri.

— Şi care e fabula aceea, Mabel ? întrebă Călăuză, curios, care nu ştia nimic din bagajul elementar de cunoştinţe al oamenilor albi. Povesteşte-mi-o frumos, cum te pricepi tu. Şi mai dă-mi voie să-ţi spun că nici sergentul n-o ştie.

Mabel repetă cunoscuta fabulă, aşa cum voia Călăuză, cu talentul ei recunoscut, ceea ce-l făcu pe acesta să-şi pironească ochii pe faţa ei, cu chipul său cinstit luminat de un zîmbet.

— Aşa e vulpea ! strigă Călăuză, cînd Mabel termină de povestit. Întocmai ca un Mingo, crudă şi vicleană, fiindcă un Mingo şi o vulpe sînt ca două reptile asemănătoare. În ceea ce priveşte strugurii, sînt destul de acri în partea asta a ţării chiar şi pentru cei ce pot ajunge la ei, deşi nu mă îndoiesc că în anumite anotimpuri şi clipe ei par pentru aceştia din urmă şi mai acri decît pentru ceilalţi. Cred că în momentul de faţă scalpul meu pare prea acru pentru indienii Mingo.

— Acri vor fi strugurii pentru el, copila mea, şi domnul Muir va avea de ce să se plîngă. Nu-i aşa că nu te-ai căsători niciodată cu omul ăsta, Mabel ?

— Ea ?! interveni Cap. Cu un caraghios care nu e, la urma urmei, decît pe jumătate soldat ! Istorioara cu strugurii este într-adevăr o circumstanţă.

— Scumpul meu tată şi dragul meu unchi, n-am de gînd să mă căsătoresc cu nimeni şi ar fi mai bine să vorbim de altceva. Chiar dacă m-aş gîndi la măritiş, cred că nu aş putea alege un om care a avut pînă acum trei sau patru soţii.

Sergentul îi făcu lui Călăuză un semn din cap cu subînţeles, parcă spunîndu-i : „Aşadar, vezi cum stau lucrurile", dar apoi avu destul respect pentru simţămintele fiicei sale ca să schimbe subiectul.

— Nici dumneata, nici Mabel, frate Cap — începu din nou sergentul — nu veţi avea vreo autoritate legală asupra micii garnizoane pe care o las în această insulă, dar puteţi da sfaturi şi exercita asupra ei o oarecare influenţă. În înţelesul cel mai strict, caporalul McNab rămîne comandant în lipsa mea şi m-am străduit să-l fac să-şi bage bine în cap asta, pentru ca nu cumva să se arate prea supus faţă de gradul superior al locotenentului Muir, care, fiind aici numai ca

voluntar, nu are nici un drept să dea ordine. Te rog să-l susţii pe caporal, frate Cap, fiindcă dacă ofiţerul de intendenţă ar nesocoti chiar şi numai o singură dată regulile acestei expediţii, ar putea avea după aceea pretenţia să mă comande tot atît de bine şi pe mine ca pe McNab.

— Mai ales dacă în lipsa ta, Mabel va tăia cablul şi-l va lăsa în derivă, frate Dunhan. Dar, sergent, sper să pui sub comanda mea tot ceea ce pluteşte pe apă, nu-i aşa? Neînţelegerile dintre generalii comandanţi ai armatelor de uscat şi marină au dat naştere întotdeauna la încurcăturile cele mai teribile.

— În linii mari, cumnate, caporalul este comandantul-şef. Istoria ne învaţă într-adevăr că împărţirea comandamentului produce multe încurcături şi vreau să mă feresc de primejdia asta. Aşadar, numai caporalul va comanda, însă îl poţi sfătui, mai ales cînd e vorba de folosirea bărcilor, fiindcă vă voi lăsa una, care să vă asigure retragerea, dacă va fi nevoie. Îl cunosc foarte bine pe caporal, e un om curajos şi un bun soldat, pe care te poţi bizui dacă-l ţii departe de romul de Santa Cruz. Dar fiind scoţian, este în stare să se lase influenţat de intendant, aşa că, vă rog, pe tine şi pe Mabel, să fiţi foarte atenţi.

— Dar de ce să ne laşi aici, scumpul meu tată? Am făcut un drum atît de lung, ca să fim împreună; pentru ce nu mă iei cu tine?

— Eşti o fată bună, Mabel, şi se vede că faci parte din neamul Dunham. Dar trebuie să rămîi aici. Noi vom lua cele două bărci mai mari, lăsîndu-vă cealaltă barcă şi o pirogă din scoarţă de copac, şi vom părăsi insula mîine dimineaţă, înainte de revărsatul zorilor, ca să nu ne vadă nici o iscoadă cînd vom ieşi de sub acoperişul ăsta natural. Vom intra pe canalul folosit de francezi, unde vom aştepta probabil o săptămînă, ca să interceptăm ambarcaţiunile lor cu provizii, ce trec spre Frontenac, încărcate în special cu multe mărfuri pentru indieni.

— Eşti sigur că documentele tale sînt în bună regulă, cumnate? întrebă Cap, îngrijorat. Ştii, fără îndoială, că o captură în largul mării înseamnă piraterie, dacă nu ai un mandat expres sau o scrisoare care să ateste că eşti un crucişător al statului sau particular.

— Am cinstea să fiu numit de colonel, în calitatea mea de sergent-major al regimentului 55 — răspunse celălalt, ridicîndu-se cu demnitate în picioare — şi asta e îndestulător chiar şi pentru regele Franţei. Dar nu am ordine scrise din partea maiorului.

— Cum, nici un fel de hîrtii pentru un crucişător în timp de război ?

— Ordinele de care ţi-am vorbit mi-ajung, cumnate, deoarece altele n-am. Cel mai de seamă lucru pentru interesele maiestăţii sale în această parte a lumii este ca ambarcaţiunile în chestiune să fie capturate şi duse la Oswego, fiindcă sînt încărcate cu pături, muschete, flinte, muniţie, pe scurt, cu tot ceea ce francezii le dau ca plată netrebnicilor sălbatici aliaţi cu ei, pentru a săvîrşi cele mai mari blestemăţii, călcînd în picioare sfînta noastră religie, preceptele sale, precum şi legile umanităţii şi tot ce este sacru şi respectat de oameni. Prin capturarea acestei încărcături le vom răsturna planurile şi vom cîştiga timp, fiindcă alte mărfuri de acest fel nu vor mai putea fi trimise încoace, peste acean, pînă la toamnă.

— Dar, tată, maiestatea sa regele Angliei nu se foloseşte şi el de pielile-roşii ? întrebă Mabel, curioasă.

— Desigur, fiica mea, şi el are dreptul ăsta, Domnul să-l binecuvînteze ! E o mare deosebire, după cum poate oricine să-şi dea seama, dacă un sălbatic este folosit de englezi sau de francezi.

— Asta-i clar ca lumina zilei, frate Dunham, dar mie lucrurile nu mi se par tot atît de clare, cînd e vorba de documentele ambarcaţiunii voastre.

— Împuternicirile date mie de un colonel *englez* trebuie să-l convingă pe orice *francez* de autoritatea mea ; ba mai mult, cumnate, vor trebui să se declare mulţumiţi cu asta !

— Dar eu nu văd nici o deosebire, tată, în folosirea sălbaticilor de către englezi sau francezi !

— Ba sînt deosebiri atît de multe, copila mea, cum nici nu-ţi închipui, dar se prea poate ca tu să nu fi în stare să le vezi. În primul rînd, un englez este din firea lui uman şi politicos, în timp ce un francez este născut feroce şi lipsit de îndrăzneală.

— Şi mai poţi adăuga, frate, că dacă i-ai lăsa, ar dănţui din zori şi pînă-n noapte.

— Foarte adevărat ! zise sergentul, grav.

— Dar, tată, nu înțeleg cum ar fi posibil ca lucrurile astea să schimbe problema ?! Dacă e rău că francezii plătesc sălbatici să lupte împotriva dușmanilor lor, s-ar părea că faptul acesta este tot atît de condamnabil și pentru englezi. Dumneata, Călăuză, nu găsești că am dreptate ?

— E o vorbă cu judecată, da, e o vorbă cu judecată, și n-am fost niciodată dintre cei care i-au acuzat pe francezi că fac ceea ce facem și noi. Dar este mai rău să-i ai de aliați pe indienii Mingo decît pe indienii Delawar ; și dacă acest trib cu simțul dreptății ar fi mai mare, sînt convins că n-aș păcătui cu nimic dacă i-aș pune pe toți să lupte împotriva dușmanilor noștri.

— Totuși, ei scalpează și omoară tineri, bătrîni, femei și copii !

— Asta e firea lor, Mabel, și nu trebuiesc condamnați că se supun propriei lor firi. Natura e natură, și fiecare trib o are pe a lui și se manifestă altfel. În ceea ce mă privește pe mine, sînt om alb și mă străduiesc să păstrez felul de a simți al acestei rase.

— Nu înțeleg nimic din toate astea ! zise Mabel. Ceea ce este drept pentru regele George, s-ar părea că ar trebui să fie drept și pentru regele Ludovic.

— Numele adevărat al regelui Franței este Caput[1] — remarcă bătrînul Cap, cu gura plină de venin. Am avut odată ca pasager un mare învățat, care mi-a spus că toți Ludovicii ăștia, al treisprezecelea, al paisprezecelea și al cincisprezecelea, nu sînt decît niște nume de păcăleală și că se numesc în realitate Caput, care în franțuzește înseamnă „cap", vrînd să spună că trebuiesc duși la picioarele eșafodului, să aștepte acolo pînă or fi spînzurați.

— Ei bine, asta e aproape același lucru ca și cum te-ar împinge natura să scalpezi — zise Călăuză, ca un om surprins de o idee nouă, care-i răsare-n minte — și de astăzi înainte voi avea și mai puține remușcări decît pînă astăzi, luptînd împotriva acestor netrebnici, deși nu pot spune că am simțit pînă acum vreuna care să merite a fi amintită.

Deoarece toată lumea, în afară de Mabel, părea mulțumită de felul cum decursese discuția, fiecare socoti că n-are rost s-o mai continue. Cei trei bărbați semănau în privința

[1] În realitate — Capet.

asta atît de mult cu marea masă a semenilor lor, care judecau de obicei trăsăturile unui caracter fără a fi în cunoştinţă de cauză, precum şi fără simţul dreptăţii, încît nu am fi relatat convorbirea, dacă evenimentele din povestire nu ar fi avut nici o legătură cu părerile enunţate, precum şi cu imboldurile care fac să acţioneze personajele noastre.

De îndată ce se termină cina, sergentul îi lăsă pe invitaţi să plece şi începu o convorbire îndelungată şi confidenţială cu fiica sa. El nu prea era învăţat să se lase stăpînit de emoţii mai plăcute, dar noutatea situaţiei trezi în el simţăminte pe care experienţa nu i le relevase încă. Soldatul sau marinarul, cîtă vreme acţionează sub comanda unui superior, se gîndeşte foarte puţin la primejdiile pe care le înfruntă ; dar de îndată ce are răspunderea unei comenzi, toate pericolele unei acţiuni se asociază în mintea lui cu şansele de succes sau insucces. Gîndindu-se poate mai puţin la primejdia care-l pîndeşte pe el însuşi decît la aceea care îi ameninţă pe oamenii de sub comanda sa, pentru el riscul general are o însemnătate mai mare şi e mai influenţat de simţămintele izvorîte din îndoială. Aceasta era acum starea de spirit a sergentului Dunham, care, în loc de a fi sigur de victorie, ca de obicei, se gîndea că s-ar putea întîmpla să se despartă pentru totdeauna de fiica sa.

Mabel nu i se păruse niciodată atît de frumoasă ca în seara aceea, iar faţa poate că nu-şi arătase niciodată faţă de tatăl ei adevăratele-i calităţi, ca acum, cînd era îngrijorată de soarta lui ; dragostea ei era în chip neaşteptat încurajată de stîrnirea neobişnuită a aceloraşi simţăminte în inima sergentului. Mabel nu se simţise niciodată în largul ei în prezenţa tatălui său, superioritatea educaţiei primite ridicînd un fel de barieră, mai accentuată de severitatea militară a comportării sergentului ; asprimea aceasta fusese dobîndită prin legăturile lui îndelungate şi nemijlocite cu oameni care nu puteau fi stăpîniţi decît printr-o disciplină riguroasă. Acum însă, cînd rămaseră singuri, convorbirea dintre tată şi fiică căpătă un caracter mai intim decît de obicei, şi astfel Mabel descoperi cu plăcere o nuanţă de duioşie, o stare de spirit pe care inimoasa fată o dorise în tăcere, dar zadarnic, chiar din clipa sosirii sale.

— Va să zică, mama era aproape tot atît de înaltă ca mine ? întrebă ea, ţinînd una din mîinile tatălui său între ale

sale și privindu-l fix, cu ochi uniczi. Am crezut că era mai înaltă !

— Asta se petrece cu cei mai mulți dintre copii, care se gîndesc la tatăl și mama lor cu respect ; ei și-i închipuie mai mari și mai impunători decît sînt în realitate. Talia ta, Mabel, se apropie de talia mamei tale, pe cît se poate asemăna o femeie cu alta.

— Dar ochii, tată ?

— Avea ochii tăi, copilă, albaștri, blînzi și atrăgători, dar fără expresia ta de voioșie.

— Voioșia asta s-ar risipi pentru totdeauna, scumpul meu tată, dacă n-o să ai grijă de dumneata în această incursiune.

— Îți mulțumesc, Mabel. Hm, îți mulțumesc, copila mea, dar trebuie să-mi fac datoria. Tare aș fi vrut să te știu căsătorită cu un bărbat bun, înainte de a părăsi fortul Oswego ! M-aș simți mai liniștit !

— Căsătorită ? Cu cine, tată ?

— Știi care este bărbatul pe care mi-ar plăcea să-l îndrăgești. Poate că ai putea găsi alții mai strălucitori și mai frumos îmbrăcați, însă nu vei găsi nici unul ca el, atît de sincer și atît de cinstit.

— Nici unul, tată ?

— Nu cunosc nici unul. Cel puțin din punctul acesta de vedere, nimeni nu se poate asemui cu Călăuză.

— Dar pentru ce să mă căsătoresc ? Dumneata ești singur și eu voi avea grijă de dumneata.

— Dumnezeu să te binecuvînteze, Mabel, știu că ai vrea s-o faci și nu spun că este un simțămînt nepotrivit, pentru că aș spune un neadevăr ; totuși, există unul și mai potrivit.

— Ce poate fi mai firesc decît să-ți cinstești părinții ?

— Tot atît de firesc e să-ți cinstești și soțul, scumpa mea copilă.

— Dar eu nu am soț, tată.

— Atunci caută-ți unul cît mai curînd cu putință, ca să ai pe cine să cinstești. Eu nu sînt veșnic, Mabel, și voi fi scos din cursă de natură, dacă nu voi pieri cumva într-o încăierare. Tu ești tînără, mai ai mult de trăit și ar fi bine să ai un bărbat care să te protejeze, să vegheze asupra ta și să te îngrijească atunci cînd vei fi bătrînă, cu aceeași rîvnă cu care vrei să mă îngrijești tu pe mine.

— Şi crezi oare, tată dragă — zise Mabel, în timp ce mîinile ei mici se jucau cu degetele nervoase ale sergentului, privindu-le cu mare interes, pe buze cu un zîmbet — crezi că neapărat Călăuză este omul potrivit pentru asta ? Oare nu e el doar cu zece sau doisprezece ani mai tînăr decît tine ?

— Ce importanţă are ? El a dus o viaţă cumpătată, plină de mişcare în aer liber, aşa că anii nu înseamnă nimic faţă de buna lui constituţie fizică. Cunoşti pe cineva care ar mai putea să fie protectorul tău ?

Mabel nu cunoştea pe nimeni ; cel puţin, pe nimeni care să-şi fi exprimat vreo dorinţă în această privinţă, indiferent de ceea ce spera şi dorea ea.

— Nu, tată, să nu vorbim de un altul, ci de Călăuză — ocoli ea răspunsul. Dac-ar fi mai tînăr, cred c-ar fi mai natural să mă gîndesc la el ca soţ.

— Dar îţi spun că trebuie să te gîndeşti în primul rînd la constituţia lui fizică. El este mai tînăr decît toţi subalternii noştri.

— Nici vorbă că este mai tînăr decît domnul... locotenent Muir.

Mabel rîse voioasă, cu inima uşoară, ca un om lipsit de orice griji.

— Da, e fără îndoială destul de tînăr ca să-i fie nepot lui Muir, dar este şi mai tînăr dacă-i numeri anii. Ferească Domnul, Mabel, să ajungi vreodată soţia unui ofiţer, cel puţin nu înainte de... de a fi tu însăţi fiica unui ofiţer !

— Dacă m-aş căsători cu Călăuză, nu te-ai mai teme de asta, nu-i aşa, tată ? răspunse Mabel, privindu-l pe sergent cu oarecare şiretenie.

— Călăuză poate că nu e ofiţer al regelui, dar e prietenul şi însoţitorul generalilor. Cred că aş muri fericit dac-ai fi soţia lui.

— Tată !

— E trist să porneşti la bătălie cu gîndul apăsător că poate în urma ta îţi rămîne fata fără ocrotire !

— Aş face orice să te scap de gîndul acesta apăsător, scumpul meu tată !

— Ai putea s-o faci — zise sergentul, privind-o cu duioşie — dar n-aş vrea ca, făcînd asta, povara de pe inima mea să treacă asupra ta.

Vorbea grav, cu voce tremurătoare, şi Mabel nu avusese niciodată pînă atunci o asemenea mărturie de afecţiune din partea lui. Privea cu un mare şi neaşteptat interes obrazul de obicei sever al sergentului, cu dorinţa fierbinte de a-i alina povara.

— Tată dragă, vorbeşte limpede ! strigă ea, cuprinsă de nelinişte.

— Nu, Mabel, n-aş vrea să fiu nedrept ; s-ar putea ca dorinţele noastre să nu fie aceleaşi.

— N-am nici un fel de dorinţe şi nu ştiu ce vrei să spui ! Te gîndeşti la căsătoria mea ?

— Dacă te-aş şti făgăduită lui Călăuză, dac-aş şti că ai promis să fii soţia lui, orice soartă m-ar aştepta, aş muri fericit. Dar nu-ţi cer să-mi promiţi, copila mea, nu te silesc să faci ceea ce ai putea să regreţi. Sărută-mă, Mabel, şi du-te şi te culcă.

Dacă sergentul Dunham i-ar fi cerut fetei promisiunea pe care o dorea atît de mult, ar fi întîmpinat o rezistenţă atît de mare, că i-ar fi fost foarte greu s-o înlăture ; lăsînd însă lucrurile să meargă normal, cîştiga un aliat puternic, şi inimoasa şi mărinimoasa Mabel era gata să cedeze, sub impulsul afecţiunii, mai mult decît ar fi făcut-o vreodată în faţa ameninţărilor. În aceste clipe pline de emoţie, ea se gîndea numai la tatăl ei, care, poate, o părăsea pentru totdeauna, şi toată dragostea sa adîncă pentru el, hrănită probabil în cea mai mare parte de închipuire şi verificată destul de puţin în ultimele două săptămîni din cauza timpului scurt petrecut împreună, apăru cu o impetuozitate accentuată de simţămintele ei curate şi adînci. Acum era convinsă că tatăl ei e totul pentru ea şi nu i se părea prea mare nici o jertfă pe care să nu fie gata s-o aducă pentru a-l face fericit. Prin mintea ei licări cu iuţeala fulgerului un gînd apăsător şi şovăi ; dar, străduindu-se să afle ce nădejdi îi poate de acest gînd, nu descoperi nimic. Obişnuită, ca o femeie ce era, să-şi stăpînească simţămintele cele mai adînci, se gîndea numai la tatăl ei şi la binecuvîntarea aşteptată de copilul care se supune dorinţelor părintelui său.

— Tată — zise ea liniştită, aproape cu un calm solemn — Domnul o binecuvîntează pe fiica ascultătoare.

— Da, Mabel, aşa scrie în Cartea sfîntă.

— Mă voi căsători cu cine vrei.

— Nu, Mabel, nu, tu trebuie să-ţi alegi soţul !

— N-am de ales ; adică nimeni nu m-a cerut în căsătorie decît Călăuză şi domnul Muir ; între ei doi nu şovăie nici unul dintre noi. Nu, tată ; mă voi căsători cu cel pe care-l vei alege tu.

— Tu ştii pe care l-am ales, iubita mea fiică ; nimeni nu te poate face fericită ca inimosul nostru Călăuză.

— Ei bine, atunci, dacă vrea... dacă mă cere din nou în căsătorie... fiindcă, tată, cred că nu te gîndeşti să mă ofer singură, sau să facă cineva asta în numele meu — şi sîngele îi năvăli în obrajii palizi, deoarece generoasa ei hotărîre îi revărsase spre inimă fluviul vieţii — dacă mă cere, fără să-i mai vorbească nimeni de asta... şi după ce va afla de la mine ceea ce trebuie să-i spună o fată cinstită omului care va fi soţul ei, şi mai vrea să-i fiu soţie totuşi, atunci voi fi a lui.

— Fii binecuvîntată, Mabel ! Domnul să te binecuvînteze şi să te răsplătească aşa cum merită să fie răsplătită o fiică ascultătoare !

— Da, tată, fii liniştit şi împăcat... pleacă în incursiune cu inima uşoară şi ai încredere în Dumnezeu. Să nu-mi duci grija. În primăvara viitoare... trebuie să-mi îngădui puţin timp, tată... în primăvara viitoare mă voi căsători cu Călăuză, dacă acest nobil vînător va voi să mă mai ia.

— El te iubeşte, Mabel, cum o iubeam eu pe mama ta. L-am văzut plîngînd ca un copil cînd vorbea de sentimentele lui pentru tine.

— Da, cred ; am văzut destul ca să mă conving că are despre mine o părere mai bună decît merit, şi fără îndoială că nu există nici o altă persoană în viaţă pentru care să am mai mult respect decît pentru el, nici chiar pentru dumneata, scumpul meu tată.

— Aşa e bine, copilă ; astfel, unirea voastră va fi binecuvîntată. Pot să-i spun asta lui Călăuză ?

— Cred că ar fi mai bine să nu-i spui nimic, tată. Lasă lucrurile să vină de la sine, în chip firesc, bărbatul să caute femeia, şi nu femeia să alerge după bărbat.

Zîmbetul care-i lumina acum frumosul chip i se păru îngeresc tatălui ei, deşi un om cu mai multă experienţă, observînd emoţiile fugitive reflectate de obrazul fetei, le-ar fi putut socoti ciudate şi nefireşti.

— Nu, nu, trebuie să lăsăm lucrurile să meargă de la sine; ţi-am făgăduit solemn, tată.

— Bine, Mabel, aşa să fie ; acum sărută-mă : Domnul să te binecuvînteze şi să te ocrotească, fata mea, fiindcă eşti o fiică bună.

Mabel i se aruncă în braţe — ceea ce se întîmpla pentru prima oară în viaţa ei — şi plînse la pieptul lui ca un copil. Bătrînul şi severul soldat se înduioşă şi lacrimile i se amestecară cu ale fiicei sale ; dar Dunham se ridică deodată, parcă ruşinat de sine însuşi şi, desprinzîndu-se uşor din braţele fetei, îi ură noapte bună şi se duse la culcare. Mabel se îndreptă, suspinînd, spre colţul rudimentar, pregătit pentru culcuşul ei şi, peste cîteva minute, în colibă nu se mai auzea decît respiraţia adîncă a bătrînului soldat.

CAPITOLUL XX

Cum rătăceam printre ruine, am găsit,
Lîngă un vechi cadran de piatră şi rugină,
Un trandafir pe-un lujer părăsit,
Semn că pe-acolo fuse o grădină.

Campbell

Mabel se trezi mult după răsăritul soarelui, în plină zi. Dormise liniştită, fiindcă plecase la culcare cu conştiinţa împăcată, şi oboseala îi făcuse somnul şi mai dulce ; nici un zgomot provocat de cei care se puseseră în mişcare în zori nu ajunsese pînă la urechea ei. Frumoasa fată sări în picioare, se îmbrăcă repede şi se duse numaidecît să respire mireasma dimineţii în aer liber. O cuprinse brusc o adîncă admiraţie pentru frumuseţea unică şi desăvîrşita singurătate a locului în care se găsea. Era o zi splendidă de toamnă, atît de proprie climatului acela, mai mult ponegrit decît preţuit, şi avea asu-

pra omului o influență vie, reconfortantă. Spendoarea privelîștei îi pria în momentele acelea, deoarece, cuprinsă de teamă, își închipuia primejdiile ce-l pîndeau pe tatăl ei — pe care acum începuse să-l iubească așa cum iubesc femeile pe cel ce le-au cîștigat încrederea.

Acum, insula părea absolut părăsită. În noaptea trecută, zarva sosirii umpluse locul de viață, dar ea pierise cu totul și eroina noastră își plimbă ochii în jur, pe tot ceea ce se oferea privirii, fără să zărească nici un om care să-i alunge singurătatea. Pînă la urmă, îi descoperi pe toți cei ce rămăseseră pe insulă, adunați în jurul unui foc care părea a fi al cantonamentului. Descoperindu-l pe unchiul ei, cu care era atît de obișnuită, Mabel căpătă puțin curaj, apoi îi cercetă cu ochii pe cei rămași, cu o curiozitate firească pentru situația în care se afla. În afară de Cap și de ofițerul de intendență, se mai aflau acolo caporalul, cei trei soldați și o bucătăreasă. Colibele erau tăcute și goale, iar creasta întăriturii se ridica, plină de pitoresc, deasupra tufișurilor care o ascundeau pe jumătate. Razele soarelui scăldau luminișurile și cerul se boltea albastru deasupra capului; întreaga privelîște era de o frumusețe emoționantă. Nu se zărea nici un nor, și eroina noastră își închipui că natura din jur e o chezășie de pace și siguranță.

Oamenii mîncau și fata, văzîndu-i ocupați cu satisfacerea uneia din marile cerințe omenești, înaintă neobservată către capătul insulei, unde copacii și tufișurile o ascundeau cu totul de orice privire. Croindu-și drum pe lîngă crengile mai joase, ajunse la marginea apei, unde se opri tăcută, urmărind mișcarea abia perceptibilă a micilor valuri care spălau malul, ca un palid ecou al zbuciumului ce stăpînea lacul la o depărtare de cincizeci de mile. Privelîștea era molcomă și plăcută, și eroina noastră, care observa imediat și sigur tot ceea ce era demn de luare-aminte în natură, descoperi cu promptitudine elementele cele mai frumoase ale peisajului. Mabel își plimbă privirea pe numeroasele canale dintre insule și se gîndi că nu mai văzuse niciodată ceva mai atrăgător.

Dar, în timp ce se bucura astfel de minunățiile naturii, o cuprinse brusc un fel de neliniște; avusese impresia că deslușește vag silueta unui om printre tufișurile de pe malul insulei. Între acest mal pe care se afla ea și cel opus, nu era o

distanță mai mare de cincizeci de stînjeni. Poate că fusese doar o amăgire — poate că i se păruse numai că o siluetă omenească trecuse pe dinaintea ochilor ei; era totuși sigură că nu se înșelase. Mabel știa bine că faptul de a fi femeie nu o proteja de plumbul unei flinte, dacă o zărea cumva un irochez, așa că fata se retrase instinctiv, ascunzîndu-se bine după tufișuri, fără să piardă însă din ochi malul de apus și așteptînd zadarnic cîtva timp să-l vadă pe străin apărînd din nou. Tocmai se pregătea să-și părăsească ascunzătoarea, ca să-i împărtășească cît mai grabnic meșterului Cap bănuielile sale, cînd văzu limpede crengile unui anin negru, de dincolo de tufișuri, de pe insula cealaltă, înclinîndu-se spre ea, parcă în semn de prietenie. Lipsită cu totul de experiență în felul cum se duce războiul la frontieră, eroina noastră trecu prin clipe grele și palpitante, dar își păstră prezența de spirit și acțiună cu hotărîre și discernămînt.

Una din caracteristicile locuitorilor de la granițele Americii, care trăiesc înconjurați de primejdii, era de a situa calitățile morale ale femeilor pe o treaptă foarte înaltă, pe care nici ele însele nu se vedeau în stare s-o atingă în alte împrejurări; și Mabel știa foarte bine că oamenii de la graniță ridică în slăvi cu plăcere în povestirile lor prezența de spirit, curajul și inițiativa pe care soțiile și surorile lor le dovediseră în împrejurările cele mai grele. Gîndul la povestirile acestea îi trezi curajul și fu stăpînită de convingerea că a sosit clipa să arate că e într-adevăr fiica sergentului Dunham. I se păru că ramura se mișcase parcă într-un semn de prietenie, și, după un moment de șovăială, rupse o crenguță, o înfășură în jurul unui băț și, trecînd-o printr-o deschidere a tufișului, o flutură, ca răspuns, imitînd cît mai bine semnalul celuilalt.

Semnalele din ambele părți durară două sau trei minute, pînă cînd Mabel zări tufișurile din față dîndu-se deoparte cu băgare de seamă și apărînd o figură omenească. Ea văzu dintr-o privire că era o femeie indiană. După o secundă, uitîndu-se mai cu luare-aminte, se convinse că era Roua-de-Iunie, nevasta lui Vîrf-de-Săgeată. În călătoria pe care o făcuse în tovărășia acestei femei, Mabel fusese cîștigată de blîndețea, simplitatea și amabilitatea acesteia, precum și de amestecul de afecțiune și respect, izvorît din teamă pentru soțul ei. De cîteva ori, în timpul călătoriei, lui Mabel i se păruse că Vîrf-de-Săgeată îi arătase o atenție prea mare, neplăcută pentru

soția lui, și o impresionase expresia de amărăciune și umilință a indiencei. Deoarece Mabel compensase din plin orice amărăciune îi pricinuise fără voia ei tovarășei sale, Roua-de-Iunie, prin purtarea sa prietenoasă și plină de atenție, îi dovedise mult atașament, și eroina noastră se despărțise de ea adînc convinsă că pierde o prietenă.

Zadarnic am analiza diferitele feluri prin care se poate cîștiga încrederea cuiva. E destul să spunem că tînăra indiană trezise un astfel de sentiment în inima lui Mabel și fata, convinsă că această vizită neobișnuită era numai spre binele ei, simți nevoia să aibă cu cealaltă o convorbire mai intimă. Așa că nu șovăi să iasă din tufiș și se bucură cînd o văzu pe Roua-de-Iunie arătîndu-i aceeași încredere și ieșind fără teamă din frunzișul în care se ascunsese. Cele două fete, fiindcă indiana, deși măritată, era chiar mai tînără decît Mabel, schimbară cîteva semne de prietenie, și Mabel o îndemnă să se apropie, cu toate că nu știa în ce fel o va face. Dar indiana îi arătă fără șovăială că se putea apropia de ea ; dispăru o clipă, apoi se ivi din nou la prora unei pirogi, trasă la marginea tufișului de pe malul opus și cu pupa ascunsă încă de verdeață, într-un fel de golfuleț, acoperit de o boltă de crengi. Mabel tocmai voia s-o invite să traverseze canalul cu piroga, cînd se auzi chemată de vocea de stentor a unchiului ei. Atunci îi făcu semn imediat fetei să se ascundă, ieși repede din tufișuri, pătrunse în luminiș, în direcția de unde se auzise vocea și constată că grupul era încă la micul dejun ; dintre ei, numai Cap își potolise foamea și se gîndise s-o cheme și pe ea. Lui Mabel îi trecu fulgerător prin minte ideea că acesta era momentul cel mai potrivit pentru o convorbire și, scuzîndu-se, sub pretextul că nu-i este încă foame, se întoarse la pîlcul de tufișuri de unde plecase și o chemă din nou pe tînăra indiană.

Roua-de-Iunie înțelese foarte repede ce i se cerea ; cu cîteva lovituri de vîslă ajunse la malul de dincoace și ascunse piroga în tufișurile insulei pe care se afla postul. În clipa următoare, Mabel o luă de mînă și o trase după ea spre coliba ei. Din fericire, coliba era cu totul ascunsă de privirile celor din jurul focului, așa că intrară amîndouă înăuntru, fără să fie văzute. Lămurind-o cît putu mai bine pe musafira sa că trebuia s-o părăsească pentru scurtă vreme, Mabel o ascunse în propria ei cameră, fiind convinsă că aceasta nu o va părăsi

fără încuviințarea ei, apoi se duse la foc și-și luă locul printre ceilalți, străduindu-se să pară cît mai liniștită.

— Cine vine la urmă e servit ultimul, Mabel — zise unchiul ei, cu gura plină de somon fiert, fiindcă, deși arta de a pregăti bucatele nu era prea rafinată la granița aceea îndepărtată, alimentele aveau, în general, un gust excelent. Ultimul venit, ultimul servit, asta-i o regulă bună și-i face pe leneși mai activi.

— Nu sînt o leneșă, unchiule, fiindcă m-am plimbat aproape o oră și am explorat insula.

— Nu-i mare lucru, domnișoară Mabel — interveni Muir — fiindcă insula e mică. Lundie, sau mai bine zis maiorul Duncan, cum trebuie să-i spunem de față cu alții (vorbea așa, ținînd seama de caporal și soldați, cu toate că aceștia mîncau la o oarecare distanță), maiorul Duncan, așadar, nu a adăugat un imperiu la dominioanele maiestății sale punînd stăpînire pe această insulă, care probabil că în privința veniturilor se află pe același plan cu faimoasa insulă a lui Sancho, despre care negreșit ai citit, meștere Cap, în orele dumitale de răgaz, mai ales în momentele de liniște și inactivitate.

— Cunosc locul de care vorbiți, domnule locotenent de intendență. Insula lui Sancho e o stîncă de corali de formație nouă, neplăcut să dai de ea pe întunericul nopții, cînd vînturile suflă de l-ar înspăimînta și pe un păcătos. Insula asta e un loc vestit pentru nucile de cocos și apa ei amară.

— Nu este prea vestită pentru posibilitățile de hrană — continuă Muir, din respect pentru Mabel stăpînindu-și zîmbetul care-i apăruse pe buze — și nu știu dacă în privința veniturilor este de preferat acesteia. După părerea mea, meștere Cap, insula pe care ne aflăm nu se bucură de o poziție strategică bună și prevăd că mai devreme sau mai tîrziu se va abate asupra noastră o adevărată catastrofă.

— Să sperăm că asta nu se va petrece decît după plecarea noastră — zise Mabel. Nu țin de loc să studiez limba franceză.

— Să ne socotim norocoși dacă n-o să cădem în mîna irochezilor. L-am sfătuit cu insistență pe maiorul Duncan să nu ocupe această poziție, dar este un om încăpățînat, care nu iese dintr-ale lui. M-am alăturat acestui grup în primul rînd ca să-i fiu plăcut și folositor frumoasei dumitale nepoate, meștere Cap, și în al doilea rînd, ca să iau informații despre proviziile care

cad în sarcina mea, ca să nu mai fie nici un fel de discuţie contradictorie privitoare la cantitatea lor, cînd vor dispărea, capturate de inamic.

— Credeţi că situaţia este chiar atît de gravă ? întrebă Cap, oprindu-se din mestecatul bucăţii de vînat (deoarece, ca un om rafinat, modern, mînca, pe rînd, cînd carne, cînd peşte), din cauza curiozităţii cu care aştepta răspunsul. Primejdia este oare atît de apropiată ?

— Nu pot spune asta, dar nici contrariul. Întotdeauna, în timp de război, primejdia e mai mare la posturile avansate decît la cantonamentele principale. Aşa că să nu ne mirăm că am putea fi vizitaţi în orice clipă de francezi.

— Şi ce dracu' ne vom face în cazul ăsta ? Şase bărbaţi şi două femei n-or să fie în stare de prea mare lucru încercînd să apere un loc ca acesta, dacă ne-ar ataca duşmanii, fiindcă vor avea grijă, fără îndoială, după felul franţuzesc de luptă, să vină cît mai mulţi.

— Trebuie să ne aşteptăm la asta. În orice caz, vor veni destul de mulţi. Pentru apărarea insulei s-ar putea, fără îndoială, aplica principiile strategiei şi ale artei războiului, deşi probabil că nu vom avea forţele necesare ca să putem înfăptui un asemenea plan în chip convenabil. În primul rînd, ar trebui trimis pe mal un detaşament, cu consemnul să hărţuiască duşmanii care debarcă. Ar fi necesar ca un grup mai puternic să fie băgat imediat în întăritură, care ar fi ca o fortăreaţă, fiindcă diferitele detaşamente ar trebui să se retragă în punctul acela pentru rezistenţă, pe măsură ce francezii ar înainta ; s-ar mai cuveni să se sape o linie de tranşee în jurul fortăreţei, fiindcă ar fi contrariu tuturor principiilor artei militare să-l laşi pe duşman să ajungă prea aproape de zidurile ei, ca să le mineze. Nişte „chevraux-de-frise“ [1] ar ţine cavaleria în şah, şi împotriva artileriei vor fi construite redute la adăpostul acestor păduri. Mai ales ar fi foarte utile nişte detaşamente puternice de hărţuire, ca să întîrzie înaintarea duşmanului ; şi aceste colibe, dacă ar fi înconjurate de şanţuri şi ţăruşi, ar putea fi transformate în poziţii foarte avantajoase în acest scop.

— Ptiu, intendantule ! Şi unde dracu' să găseşti atîţia oameni pentru îndeplinirea acestui plan ?

— Fără îndoială, meştere Cap, că regele e dator să-şi asume această sarcină, fiindcă este în conflict cu francezii.

[1] Capre de lemn cu sîrmă ghimpată.

— Şi noi sîntem numai şase ! E un plan frumos, pe legea mea ! Dumneavoastră aţi putea coborî pe mal, să luptaţi împotriva celor ce debarcă ; Mabel i-ar putea hărţui, cel puţin cu vorba ; soţia soldatului ar juca rolul acelor „chevraux-de-frise", ca să încurce cavaleria, caporalul ar comanda tabăra de tranşee, cei trei soldaţi ai săi ar ocupa cele cinci colibe, iar eu aş intra în fortăreaţă. Pe legea mea, le descrieţi frumos, domnule locotenent, şi ar fi trebuit să vă faceţi pictor în loc de soldat !

— Nu, eu nu am făcut decît să arăt realitatea în amănunţime şi fără ocolişuri, aşa cum este. Faptul că aici nu există o forţă mai mare ca să aducă planul la îndeplinire e o greşeală a miniştrilor maiestăţii sale, nu a mea.

— Dar dacă duşmanii îşi fac într-adevăr apariţia — întrebă Mabel, cu mai multă curiozitate decît ar fi avut dacă nu şi-ar fi amintit de femeia pe care o lăsase în colibă — ce plan ar trebui să se aplice ?

— Sfatul meu ar fi, delicată Mabel, să încercăm a săvîrşi ceea ce l-a făcut pe bună dreptate pe Xenofon atît de faimos.

— Cred că vă gîndiţi la o retragere, deşi ghicesc numai pe jumătate aluzia pe care aţi făcut-o.

— Ai dibuit înţelesul aluziei mele din cauză că ai, tînără doamnă, un bun simţ înnăscut. Ştiu că valorosul dumitale tată a dat caporalului anumite instrucţiuni şi i-a ordonat să folosească anumite metode cu ajutorul cărora el îşi închipuie că insula ar putea fi păstrată în cazul cînd francezii i-ar descoperi poziţia, dar excelentul sergent, deşi este tot atît de bun la locul lui ca oricare altul care a mînuit vreodată o suliţă, nu este nici marele lord Stair, nici ducele de Marlborough. Nu contest meritele sergentului în acest domeniu special, cu toate că nu pot să-i exagerez calităţile, oricît de excelente ar fi, comparîndu-le cu ale oamenilor care ar putea fi din anumite puncte de vedere superiorii săi. Sergentul Dunham a ascultat de sfatul inimii sale, în loc de acela al raţiunii, cînd a dat astfel de ordine ; dar dacă fortul va fi pierdut, vina va cădea asupra celui care a ales acest loc pentru fort, nu asupra omului pus să-l apere. Oricît de dîrz ar fi acesta din urmă, presupunînd o debarcare a francezilor şi a aliaţilor lor, un bun comandant nu ar neglija niciodată pregătirile necesare pentru efectuarea unei retrageri ; şi eu l-aş sfătui pe meşterul Cap, care este amiralul flotei noastre, să aibă o barcă pregătită oricînd pentru evacuarea acestei insule, dacă am fi siliţi s-o facem. Cea mai cuprinzătoare luntre de care dis-

punem are o velă foarte mare şi, aducînd-o aici, în apropiere, şi amarînd-o printre tufişurile de colo, am pregăti un loc potrivit pentru o îmbarcare precipitată. Atunci ai vedea, frumoasă Mabel, că nu sînt decît cincizeci de iarzi pînă la canalul dintre cele două insule, unde ne vom putea ascunde de cei ce s-ar afla pe insula aceasta pe care ne găsim.

— Ceea ce spuneţi e foarte adevărat, domnule Muir, dar s-ar putea ca francezii să vină tocmai din direcţia aceea, nu ? Şi dacă locul acela este atît de bun pentru o retragere, este tot atît de bun şi pentru un atac.

— Nu vor acţiona cu atîta prudenţă — răspunse Muir, uitîndu-se pe furiş şi cam neliniştit în jurul său. Nu vor fi atît de prevăzători. Francezii sînt o naţiune de oameni lipsiţi de perspicacitate şi se comportă de obicei ca nişte aventurieri, aşa că e bine să-i aşteptăm, dacă ar fi să vină vreodată, de cealaltă parte a insulei.

Convorbirea continuă cu întreruperi, întorcîndu-se totuşi, din cînd în cînd, la probabilitatea unui atac şi a celor mai bune mijloace de a-l înfrunta.

Mabel nu dădu prea mare atenţie convorbirii, deşi era oarecum surprinsă că locotenentul Muir, un ofiţer a cărui faimă de om curajos era bine stabilită, putea să propună atît de deschis o părăsire a fortului, care, în ochii ei, apărea ca o mare culpă, onoarea tatălui său fiind strîns legată de apărarea insulei. Dar era atît de preocupată de prezenţa invitatei sale, încît, folosindu-se de primul prilej, se ridică de la masă şi intră din nou în coliba ei. Acolo, închise uşa cu grijă după dînsa, aruncă o privire spre singura fereastră a camerei să vadă dacă era perdeaua trasă, şi după aceea se apropie de Roua-de-Iunie — sau Iunie, cum i se spunea în mod familiar de cei ce vorbeau cu ea în englezeşte — în camera din fund, arătîndu-şi, prin semne, afecţiunea şi încrederea.

— Mă bucur că te văd, Rouă-de-Iunie — zise Mabel, cu un zîmbet foarte plăcut şi cu vocea ei atrăgătoare. Mă bucur foarte mult că te văd ; ce te aduce încoace şi cum ai descoperit insula ?

— Vorbeşte mai rar — zise indiana, zîmbind şi ea şi strîngînd mîna micuţă pe care o ţinea în mîinile ei doar puţin mai mari, dar înăsprite de muncă. Mai rar ; vorbeşti prea repede.

Mabel repetă întrebările, străduindu-se să-şi stăpînească nerăbdarea, şi izbuti să pronunţe cuvintele atît de clar, ca să fie înţeleasă.

— Iunie, prietenă — răspunse indiana.

— Te cred, Rouă-de-Iunie, te cred din inimă, dar ce legătură are asta cu venirea ta ?

— Prietena venit vede prietena — răspunse Roua-de-Iunie, zîmbind din nou şi uitîndu-i-se drept în ochi.

— Cred că altceva te-a adus încoace, fiindcă nu te-ai fi expus niciodată unei asemenea primejdii, şi mai ales singură... Şi chiar ai venit singură ?

— Roua-de-Iunie singură, numai cu tine, nimeni altcineva. Iunie venit singură, vîslit piroga.

— Sper, cred. Ba ştiu că e aşa. Nu-mi închipui că vrei să mă trădezi, Rouă-de-Iunie !

— Ce, trădare ?

— Cred că nu vrei să mă trădezi, nu vrei să mă predai francezilor sau irochezilor, ori lui Vîrf-de-Săgeată. (Indiana dădu din cap cu însufleţire.) Nu cred că vrei să vinzi scalpul meu, nu-i aşa ?

În clipa asta, Roua-de-Iunie trecu un braţ, plină de prietenie, pe după mijlocul zvelt al lui Mabel şi o strînse la piept cu atîta tandreţe şi afecţiune, încît pe eroina noastră o podidiră lacrimile. Îmbrăţişarea indianei era plină de duioşie feminină şi ar fi fost cu neputinţă ca gestul ei să nu cîştige încrederea unei fete sincere şi tinere ca Mabel. Aceasta o strînse şi ea, la rîndul ei, în braţe, apoi, ţinînd-o în faţa sa, cu braţele întinse, şi privind-o în ochi, o întrebă :

— Dacă Roua-de-Iunie are să-i spună ceva prietenei sale, să-i spună deschis. Sînt foarte atentă.

— Iunie teme că Vîrf-de-Săgeată omoară pe ea.

— Dar Vîrf-de-Săgeată nu va afla niciodată — zise Mabel, înroşindu-se pînă-n vîrful urechilor, fiindcă-şi dădea seama că îndemna o femeie să-şi trădeze bărbatul. Mabel nu-i va spune nimic.

— El aruncă tomahawk în cap lu' Iunie !

— Asta n-o să se întîmple niciodată, draga mea Iunie ; aş prefera să nu mai scoţi o vorbă decît să te pască o astfel de primejdie.

— Întăritură loc bun dormit... loc bun stat.

— Vrei să spui că aş putea să-mi salvez viaţa retrăgîndu-mă în întăritură ? Oh, cu siguranţă că Vîrf-de-Săgeată n-o să-ţi facă nici un rău că mi-ai spus asta ! Nu poate să-mi vrea răul, fiindcă nu l-am jignit niciodată.

— Vîrf-de-Săgeată nu vrea rău la fată-palidă frumoasă — răspunse femeia, uitîndu-se într-altă parte, şi cu toate că vorbea cu vocea obişnuită, molcomă şi dulce a fetelor indiene, cuvintele ei păreau pline de melancolie şi timiditate. Vîrf-de-Săgeată iubeşte tînăra fată-palidă.

Mabel se îmbujoră fără să ştie de ce, şi delicateţea ei firească o făcu să tacă o vreme. Dar trebuia să afle mai multe, fiindcă bănuielile ei crescuseră, aşa că începu din nou s-o iscodească :

— Vîrf-de-Săgeată nu are de ce să mă iubească sau să mă urască — zise ea. Este pe aproape ?

— Soţ întotdeauna lîngă soţie, aici — zise indiana, punîndu-şi mîna pe inimă.

— Minunată creatură ! Dar spune-mi, cînd să mă retrag în întăritură ? Astăzi... în dimineaţa asta... acum ?

— Fort foarte bun ; bun pentru femei. În fort, nu ia scalp.

— Mă tem că te înţeleg foarte bine, Iunie. Vrei să-l vezi pe tatăl meu ?

— Nu e aici, plecat.

— N-ai de unde şti asta, nu vezi că insula e plină de soldaţi ?

— Nu plină ; plecaţi. Aici, indiana ridică patru degete în sus : Numai atîta haine roşii.

— Nu vrei să-l vezi pe Călăuză ? Poţi vorbi cu el în limba irocheză.

— Limba plecat cu el — zise Iunie, rîzînd — are limba în gura lui.

Era ceva atît de gingaş şi contagios în rîsul copilăresc al fetei indiene, încît Mabel nu putu să-şi stăpînească rîsul, cu toate că temerile sale crescuseră din cauza celor întîmplate.

— Se pare că ştii sau crezi că ştii tot ce se petrece la noi, Iunie. Dar dacă prietenul Călăuză e plecat, Eau-douce poate vorbi cu tine franţuzeşte. Îl cunoşti pe Eau-douce ; să mă duc să-l chem să stea de vorbă cu tine ?

— Eau-douce plecat şi el, dar inima lui rămasă aici — zise Roua-de-Iunie, punînd mîna pe pieptul lui Mabel. Şi spunînd aceste cuvinte, rîse iar, uitîndu-se într-altă parte, de parcă nu voia s-o stingherească.

Eroina noastră auzise adesea de înţelepciunea uimitoare a indienilor şi cu cîtă extraordinară isteţime observau tot ce se petrece, dînd impresia că nu văd nimic, însă nu era nici pe departe pregătită pentru întorsătura atît de ciudată a convor-

birii lor. Dornică să schimbe subiectul şi foarte nerăbdătoare să afle cît de mare era primejdia ce-i ameninţa, se ridică de pe taburetul pe care se aşezase şi, adoptînd o atitudine mai rezervată, nădăjduia să afle mai multe decît făcea impresia că ar dori şi să evite aluziile despre lucruri care o încurcau atît de mult.

— Tu ştii ce trebuie să spui şi ce nu, Rouă-de-Iunie — zise ea — şi sper că mă iubeşti destul ca să-mi dai ştirile de care am nevoie. Scumpul meu unchi se găseşte şi el pe insulă şi tu eşti, sau ar trebui să fii prietena lui, ca şi a mea ; amîndoi ne vom aminti de purtarea ta cînd ne vom întoarce la Oswego.

— Poate că niciodată întoarce, cine ştie ? Vorbise cu îndoiala pe care o arăţi în legătură cu un lucru nesigur, şi în tonul ei nu se simţea nici o urmă de ironie sau de dorinţă de a o înfricoşa.

— Numai Dumnezeu ştie ce se va întîmpla. Vieţile noastre sînt în mîinile Lui. Totuşi, cred că se va servi de tine să ne salveze.

Asta era mai mult decît putea să înţeleagă indiana, care, în ignoranţa sa, o privea fără să scoată o vorbă, dorind vădit s-o ajute.

— Întăritura foarte bună — repetă ea după ce-i dispăru expresia de nesiguranţă de pe chip, accentuînd puternic ultimele cuvinte.

— Bine, te înţeleg, şi voi dormi acolo în noaptea asta. Şi fără-ndoială că-i voi spune unchiului meu tot ce am auzit de la tine.

Roua-de-Iunie tresări, vădit neliniştită de vorbele ei.

— Nu, nu, nu, nu ! zise ea cu o rapiditate şi o înfocare împrumutate de la francezii din Canada. Nu e bine spus lu' Apă-Sărată. El vorbeşte mult, are limbă lungă. El crede pădurea e ca apa ; nu înţelege nimic. Dacă spus, Vîrf-de-Săgeată află şi Iunie moare.

— Eşti nedreaptă cu unchiul meu, fiindcă el nu te-ar trăda niciodată.

— Nu înţeleg la mine. Apă-Sărată are limbă, dar nu ochi, nu urechi, nu nas... nimic decît limbă, limbă !

Cu toate că Mabel nu prea era de aceeaşi părere, îşi dădu seama că unchiul ei, Cap, nu inspira încredere tinerei indiene şi nu credea că ea ar primi ca dînsul să ia parte la convorbirea lor.

— Se pare — continuă Mabel — că știi cu de-amănuntul situația noastră. Ai fost pe insula asta și mai înainte?

— Venit acum.

— Atunci ce te face să crezi că vorbele tale exprimă adevărul? Tatăl meu, Călăuză și Eau-douce poate că sînt toți pe insulă, gata să alerge încoace dacă i-aș striga.

— Toți plecat — zise Roua-de-Iunie cu convingere, zîmbind bine dispusă.

— Nu, siguranța asta n-ai putea-o avea, dacă nu ai mai fi fost pe insulă!

— Avut ochi buni; văzut corabie cu oameni plecînd, văzut piroga mare cu Eau-douce.

— Ceea ce înseamnă că ne-ai pîndit de mai multă vreme, dar nu cred că i-ai numărat pe cei ce au rămas.

Roua-de-Iunie rîse iar; ridicînd în sus patru degete, arătă cele două degete mari și puse un deget pe unul din primele, repetînd cuvintele „haine roșii", apoi atinse și ultimele două degete mari, zicînd: „Apă-Sărată", „Locotenent". Părea că știe totul cu cea mai mare exactitate și Mabel începu să se îndoiască de faptul că trebuia s-o lase pe vizitatoarea ei să plece, fără să-i ceară mai multe lămuriri. Totuși, nu-și putea călca pe inimă abuzînd de încrederea vădită pe care fata aceasta prietenoasă și blîndă o avea în ea, așa că gîndul de a-l preveni pe unchiul ei îl alungă chiar în clipa apariției lui, ca nedemn pentru dînsa și nedrept pentru prietena sa.

Această frumoasă hotărîre se mai sprijinea și pe convingerea că dacă ar încerca cineva s-o silească pe Roua-de-Iunie să vorbească, aceasta nu ar mărturisi nimic și s-ar fereca într-o tăcere încăpățînată.

— Va să zică, tu crezi, Iunie — continuă Mabel, după ce îi trecură toate acestea prin minte — că aș face mai bine să mă retrag și să rămîn în întăritură, nu-i așa?

— Loc bun pentru femei. Întăritură nu ia scalp. Bușteni groși.

— Vorbești de parc-ai fi fost acolo și ai fi măsurat pereții.

Iunie rîse, privind-o cu un aer semnificativ, de încuviințare, fără să scoată o vorbă.

— Mai cunoaște cineva drumul spre insula asta? A văzut-o vreo dată vreun irochez?

Roua-de-Iunie aruncă, tristă și îngrijorată, o privire în jurul ei, temîndu-se parcă să nu fie auzită.

— Tuscarora peste tot... Oswego, aici, Frontenac, Mohawk... peste tot. Dacă vede Iunie, ucide pe ea.

— Dar noi credeam că nimeni nu cunoaște insula și că nu avem de ce ne teme de dușmani, atîta vreme cît ne aflăm pe ea!

— Irochezi ochi mulți.

— Ochii nu ajung totdeauna. Locul acesta nu poate fi descoperit de un ochi obișnuit, și chiar dintre ai noștri sînt puțini care pot găsi insula.

— Cineva poate spune... unii yengesse[1] vorbește franțuzește.

Mabel încremeni. Toate bănuielile împotriva lui Jasper, pe care pînă atunci le respinsese, i se îmbulziră în minte și simți o durere atît de adîncă, încît o clipă i se păru că e gata să leșine. Dar, cu o sforțare, se stăpîni și, amintindu-și de promisiunea făcută tatălui ei, se ridică și se plimbă o vreme în sus și în jos prin colibă, străduindu-se să se convingă că vinovăția lui Jasper îi e indiferentă, deși în adînsul inimii sale se ridica dorința de a-l crede nevinovat.

— Înțeleg ce vrei să spui, Iunie — zise ea, în cele din urmă. Mă lași să înțeleg că un trădător a comunicat oamenilor din tribul tău cum pot găsi această insulă.

Indiana zîmbi, fiindcă, după felul său de a gîndi, orice vicleșug de război era mai degrabă un merit decît o crimă; dar fiind prea credincioasă tribului ei, nu destăinui mai mult decît cerea situația. Ea voia s-o salveze pe Mabel și numai pe Mabel, așa că n-o îndemna nimic să spună ceva „în afara cauzei", după cum zic avocații.

— Față-Palidă știe acum — adăugă ea — întăritură bună pentru femei... nu-mi pasă de soldați și războinici.

— Dar pe mine mă interesează, fiindcă unul din acești oameni este unchiul meu, pe care-l iubesc, iar ceilalți sînt compatrioții și prietenii mei. Trebuie să le spun ce am aflat!

— Atunci Roua-de-Iunie moartă — răspunse indiana calmă, deși se simțea amărăciune în vorbele ei.

— Nu, nu vor ști niciodată că ai venit aici! Totuși, trebuie să-i pun în gardă și să ne ducem toți în întăritură.

---

[1] Denumirea dată de indieni iancheilor.

— Vîrf-de-Săgeată află... vede tot, şi Iunie moare. Iunie venit spună prietena ei albă şi nu la bărbaţi. Orice războinic veghează scalpul său. Roua-de-Iunie squaw, şi vorbeşte la squaw, nu la bărbaţi.

Hotărîrea prietenei sale indiene o întristă nespus pe Mabel, deoarece îşi dădu seama clar că tînăra fată se bizuise pe faptul că cele aflate de la ea nu vor fi comunicate şi altora. Ea nu ştia cît de convinşi erau indienii că a păstra un secret este una din cele mai mari îndatoriri ; şi mai ales nu era în stare să judece în ce măsură orice destăinuire a tainei încredinţate ar putea s-o pună pe tînăra indiană într-o situaţie critică, primejduindu-i viaţa. Toate aceste gînduri îi trecură fulgerător prin minte şi cu cît chibzuia mai mult, se întrista mai tare. Roua-de-Iunie părea şi ea să socoată situaţia ca foarte gravă, fiindcă începu să-şi adune diferitele obiecte pe care le pusese deoparte cînd luase mîna lui Mabel într-ale ei şi se pregătea să plece. Fata nu încercă s-o oprească, iar despărţirea de indiană, după toate pericolele pe care le înfruntase ca s-o ajute, era insuportabilă pentru simţămintele ei de dreptate şi afecţiune.

— Roua-de-Iunie — zise ea cu însufleţire, îmbrăţişînd fata lipsită de educaţie, dar plină de bunătate — noi sîntem prietene. Să nu te temi, fiindcă nu voi spune nimănui că ai fost aici. Dacă poţi, fă-mi un semnal înainte de pornirea atacului, ca să ştiu că trebuie să intru numaidecît în întăritură, să mă pun la adăpost.

Indiana, ocupată cu pregătirile de plecare, se opri şi spuse liniştită :

— Dă-i lui Iunie porumbel.

— Un porumbel ? De unde să iau un porumbel ?

— Din coliba vecină... adu unu' bătrîn. Iunie merge la canoe.

— Cred că te înţeleg, dar n-ar fi mai bine să te conduc din nou la tufişuri, ca să nu întîlneşti vreun om de-al nostru ?

— Du-te întîi afară. Numeri oameni : unu, doi, trei, patru, cinci, şase — aici indiana ridică degetele şi rîse — toţi nu stau calea ta... bun ; numai unul singur... chemat pe el deoparte. Apoi cîntat şi căutat porumbel.

Repeziciunea cu care gîndise şi iscusinţa prietenei sale o făcură pe Mabel să zîmbească şi se pregăti să-i urmeze sfatul.

Totuşi, se opri în pragul uşii, uitîndu-se din nou rugătoare la indiană.

— Nu poţi cu nici un chip să-mi spui mai multe? întrebă ea.

— Tu ştie tot: întăritură bună... porumbel... spune Vîrf-de-Săgeată omoară pe mine.

Ultimele cuvinte, din care reieşea că în cazul că Vîrf-de-Săgeată ar descoperi fapta soţiei sale ar ucide-o, o hotărîră pe Mabel să nu-i mai ceară alte amănunte. Deschizînd uşa, îi făcu un semn de rămas bun tinerei sale prietene şi ieşi din colibă. Mabel se folosi de mijlocul simplu propus de tînăra indiană, ca să afle unde se găseau cei cîţiva ocupanţi ai insulei. În loc să se uite în jurul său, ca să-i recunoască după chip şi îmbrăcăminte, îi numără iute şi descoperi că trei dintre ei rămăseseră la foc, iar doi porniseră spre barcă, unul dintre aceştia fiind domnul Muir. Al şaselea, unchiul ei, pregătea o undiţă de pescuit la o distanţă nu prea mare de foc. Cealaltă femeie de pe insulă, soţia soldatului, tocmai intra în coliba ei; aceştia erau toţi cei ce se aflau pe insulă. Mabel, dînd impresia că e în căutarea unui lucru pierdut, se apropie de coliba sa, pe care o părăsise, fredonînd o melodie, se aplecă de parcă ridica un obiect de pe pămînt şi porni grăbită spre coliba de care vorbise Roua-de-Iunie. Aceasta era aproape dărîmată, şi soldaţii ultimului detaşament o transformaseră într-un fel de magazie pentru provizii. Printre lucrurile de acolo se aflau cîţiva zeci de porumbei, care mîncau de zor, stînd pe o grămadă de grîu jefuit de prin fermele de pe coasta Canadei. Mabel prinse uşor unul, cu toate că zburau în jurul ei cu un zgomot de tobă şi, ascunzîndu-l sub rochie, se furişă din nou, cu preţioasa pradă, spre propria sa colibă, dar indiana dispăruse. Tînăra fată aruncă din pragul uşii o privire înăuntru şi porni în goană spre mal. Scăpă uşor neobservată, deoarece copacii şi tufişurile o apărau de vederea oricui. O găsi pe Roua-de-Iunie la pirogă; aceasta luă porumbelul, îl puse într-un coş împletit de ea şi, repetînd cuvintele „întăritură bună", pluti dincolo de tufişuri şi străbătu canalul îngust, fără zgomot, aşa cum venise. După ce prietena sa ajunse la malul opus, Mabel aşteptă cîtva timp, ca să mai prindă vreun semn de rămas bun sau de prietenie, dar nu mai văzu nimic. Absolut toate insulele învecinate erau atît de liniştite de parcă nimeni nu ar fi tulburat vreodată liniştea sublimă a naturii, şi

nicăieri nu descoperi nici cel mai mic semn sau indiciu — după cum credea Mabel — care să vestească inevitabila primejdie prevestită de Roua-de-Iunie.

Întorcîndu-se de la mal, o surprinse totuşi un amănunt, care nu-i-ar fi atras în nici un fel atenţia într-o situaţie obişnuită, dar care acum, cînd bănuielile ei erau trezite, nu mai scăpă ochilor ei cercetători. O mică bucată de pînză roşie, asemănătoare cu cele folosite la pavilioanele navelor, se legăna pe ramura de jos a unui copac scund, prinsă în aşa fel, încît să fluture în vînt ca flamura de pe o navă.

Acum, cînd Mabel era alarmată, nici chiar Roua-de-Iunie nu ar fi fost atît de promptă ca ea în analizarea faptelor pe care le socotea importante pentru siguranţa compatrioţilor săi. Văzu aşadar dintr-o privire că bucata de pînză putea fi observată de pe o insulă învecinată şi că era fixată pe o linie care se găsea între coliba ei şi pirogă, ca să nu lase nici un fel de îndoială că Roua-de-Iunie trecuse prin apropiere, dacă nu chiar pe sub ramura aceea, şi presupuse că putea fi un semnal, ca să comunice un fapt important în legătură cu atacul celor ce pîndeau prin apropiere. Rupse mica bucată de pînză legată de creangă, urmîndu-şi drumul, fără să ştie prea bine ce avea de făcut. Poate că indiana o înşela? Dar felul acesteia de a fi, privirea, afecţiunea şi firea ei, pe care Mabel le cunoscuse în timpul călătoriei prin pădure, o făcură să înlăture această presupunere. Apoi îşi aminti de aluzia făcută de Roua-de-Iunie în legătură cu admiraţia lui Vîrf-de-Săgeată pentru frumuseţea femeilor albe, îşi mai aminti vag şi de privirile ce i le aruncase indianul Tuscarora, şi avu convingerea apăsătoare că numai puţine femei ar fi putut fi îngăduitoare cu o alta care înstrăinase iubirea soţului lor. Nici una din aceste imagini nu era limpede, însă i se învolburau în creier, făcînd sîngele să-i alerge tot mai puternic prin vine, pe măsură ce mergea mai repede, fără să poată lua hotărîri prompte şi clare. Se grăbea spre coliba ocupată de soţia soldatului, cu gîndul de a se muta numaidecît cu ea în întăritură, fiindcă nu mai putea convinge pe nimeni s-o urmeze, cînd auzi vocea lui Muir.

— Încotro atît de repede, încîntătoare Mabel? strigă el. Şi de ce cauţi mereu singurătatea? Valorosul sergent va avea o părere proastă despre mine cînd va auzi că fiica sa îşi petrece dimineţile singură şi nesupravegheată, cu toate că ştie foarte

bine cît de nerăbdător sînt să fiu sclavul fetei sale şi s-o urmez cît e anul de lung.

— Nu mă îndoiesc, domnule Muir, că aveţi un anumit grad de autoritate aici — zise Mabel, oprindu-se brusc din mers. Cel puţin un caporal trebuie să se supună unui om cu gradul dumneavoastră.

— Asta n-o ştiu... nu prea sînt convins — o întrerupse Muir cu o nerăbdare şi cu un aer de îngrijorare, care poate că într-o altfel de împrejurare ar fi atras atenţia lui Mabel. A comanda înseamnă a comanda, disciplina e disciplină, şi autoritatea autoritate. Bunul dumitale tată s-ar simţi foarte jignit dacă ar vedea că vreau să pătez sau să pun mîna pe laurii pe care e pe punctul de a-i cîştiga ; şi eu, dîndu-i ordine caporalului, înseamnă că-i dau şi sergentului. Cel mai înţelept lucru din partea mea e să rămîn în tot timpul acestei acţiuni ca o persoană particulară.

— Ştiu asta, şi poate că nu e rău ; şi nici n-aş vrea să-l pricinuiesc scumpului meu tată vreun motiv de supărare, însă îl puteţi influenţa pe caporal spre binele său.

— Nu pot afirma asta — răspunse Muir cu rafinamentul scoţianului viclean — ar fi mult mai sigur să promit că-l pot influenţa în sens contrariu. Oamenii, încîntătoare Mabel, au curiozităţile lor, şi faptul de a influenţa pe cineva pentru binele său e una din sarcinile cele mai ingrate ale firii omeneşti, în timp ce e foarte uşor să-l influenţezi în rău. Să nu uiţi asta niciodată, scumpa mea Mabel, şi să-ţi aminteşti de sfatul acesta totdeauna, pentru a te lămuri şi a şti cum să te porţi în viaţă. Dar ce răsuceşti acolo cu degetele dumitale delicate, ca şi cum ai răsuci inimi ?

— Nu e decît o bucată de pînză, un fel de banderolă, o bagatelă care nu merită atenţia noastră în clipele astea grave. Dacă...

— O bagatelă ! Nu-i chiar atît de neînsemnată cum îţi închipui, domnişoară Mabel — zise el, luînd bucata de pînză din mîinile fetei şi întinzînd-o pe toată lungimea ei, încruntat şi foarte bănuitor. Cred că n-ai găsit asta, Mabel Dunham, acolo unde s-a luat micul dejun, nu-i aşa ?

Mabel îi indică foarte simplu locul şi felul în care o găsise. În timp ce vorbea, privirea intendantului deveni iscoditoare, întorcîndu-se cînd spre bucata de pînză, cînd spre eroina noastră, apoi din nou spre bucata de pînză. Îţi dădeai

foarte ușor seama că i se treziseră bănuielile și nu întîrzie să și le dezvăluie.

— Nu ne găsim într-o parte a lumii, Mabel Dunham, unde pavilioanele și drapelele noastre pot fi întinse, ca să fluture în vînt — zise ofițerul de intendență, clătinînd din cap cu un aer rău-prevestitor.

— Sînt de aceeași părere, domnule Muir, și am rupt această mică banderolă, socotind că ar putea constitui un semn care să trădeze prezența noastră dușmanului, chiar dacă cel ce a legat-o de creangă nu a făcut-o cu vreo intenție. N-ar fi bine să fie informat și unchiul meu de această circumstanță ?

— Nu văd de ce, încîntătoare Mabel, fiindcă, după cum pe drept cuvînt ai spus, e vorba de o circumstanță, și circumstanțele îl tulbură uneori pe valorosul marinar. Dar acest petic de pavilion, dacă poate fi numit pavilion, aparține unei nave. Se poate vedea că este confecționat dintr-un material folosit de ambarcațiuni pentru asemenea scopuri, fiindcă drapelele noastre sînt de mătase, ori, cum bine știi, din pînză vopsită. Se aseamănă ca două picături de apă cu materialul din care era confecționat pavilionul cuterului *Scud*. Și am observat, după cîte-mi amintesc, că o asemenea bucată a fost tăiată din acel pavilion.

Mabel încremeni, dar se putu stăpîni într-atîta încît să nu răspundă.

— Asta merită toată atenția — continuă Muir — și, la urma urmei, cred că ar fi bine să mă sfătuesc repede cu meșterul Cap, fiindcă un alt supus mai loial decît el nu există în tot cuprinsul imperiului britanic.

— Avertismentul acesta mi s-a părut destul de serios — zise Mabel — așa că m-am hotărît să mă mut în întăritură, luînd-o și pe cealaltă femeie cu mine.

— Nu cred că e prevăzător ceea ce vrei să faci Mabel. Dacă ne vor ataca întîi împotriva ei vor porni. Și trebuie să recunoaștem că nu este destul de potrivită ca să reziste unui asediu. Dacă e vorba să-ți dau un sfat în situația asta atît de delicată, ți-aș propune să te refugiezi în luntrea, care, după cum poți să-ți dai seama, se află în punctul cel mai favorabil pentru o retragere, pe canalul din față, de colo, unde în două-trei minute vei fi ascunsă de insulele din jur. Apa nu lasă urme, așa cum spune foarte bine Călăuză, și se pare că

aici se încrucişează atît de multe canale, încît o salvare e mai mult decît probabilă. M-am gîndit întotdeauna că Lundie şi-a luat asupră-şi un risc prea mare, ocupînd un post atît de avansat şi atît de expus ca acesta.

— E prea tîrziu ca să mai regretăm acum, domnule Muir, şi nu ne mai rămîne decît să ne gîndim la siguranţa noastră.

— Şi la onoarea regelui, frumoasă Mabel. Da, nu trebuie să uităm niciodată onoarea armelor maistăţii sale şi numele său glorios.

— Atunci cred că ar fi mai bine ca, în loc să ne gîndim la barcă, să pornim împreună spre locul întărit ca să apărăm onoarea regelui şi insula — zise Mabel zîmbind — aşa că, domnule Muir, eu mă duc cît mai repede acolo, unde voi aştepta întoarcerea tatălui meu şi a detaşamentului său. S-ar întrista nespus dacă atunci cînd s-ar întoarce victorios şi convins că ne-am făcut cu credinţă datoria, cum şi-a făcut-o el, ar vedea că am fugit.

— Nu, nu, în numele cerului, nu mă înţelege greşit, Mabel ! o întrerupse Muir cu o oarecare teamă. Nu vreau să spun de loc că vreunul dintre noi, în afară de femei, trebuie să se refugieze în barcă. Datoria noastră, a bărbaţilor, este fără îndoială cît se poate de clară şi am luat hotărîrea din primul moment să apăr fortul sau să cad o dată cu el.

— Şi crezi, domnule Muir, că două femei ar putea, în situaţia actuală, să conducă această barcă grea aşa încît să scape de urmărirea unei pirogi indiene ?

— Ah, frumoasa mea Mabel, iubirea este arareori raţională ; temerile şi îngrijorările sale ne întunecă oricînd perspicacitatea. Eu m-am gîndit numai că gingaşa dumitale persoană ar fi în posesia unui mijloc de a se pune în siguranţă, uitînd că-ţi trebuie şi îndemînare ca să te foloseşti de el. Dar nu trebuie să fii atît de crudă, delicată făptură, să condamni o greşeală săvîrşită numai din prea mare grijă pentru siguranţa dumitale.

Mabel auzise destule. Era prea preocupată de evenimentele din cursul dimineţii şi prea speriată ca să mai zăbovească, ascultînd cuvinte de dragoste, care i-ar fi fost tot atît de neplăcute şi în momente mai pline de voioşie şi optimism ca acum. Ea îşi luă în grabă rămas bun de la însoţitorul ei şi tocmai voia să se îndrepte spre coliba celeilalte femei, cînd Muir o opri, punîndu-i o mînă pe braţ.

— Un cuvînt, Mabel, înainte de a ne despărți — zise el. Această bucată de pînză poate avea o semnificație sau nici una ? în primul caz, dîndu-ne seama că a fost pusă la vedere, nu ar fi mai bine s-o agățăm din nou acolo, ca să putem urmări cu vigilență răspunsul care ar putea să trădeze complotul ? În al doilea caz, dacă nu are nici o semnificație, nu va avea nici o consecință.

— Poate că ai dreptate, domnule Muir, deși, chiar dacă a ajuns acolo accidental, ar putea să-i facă pe inamici să descopere fortul.

Apoi, fără să mai piardă o clipă, fata porni în goană spre coliba către care se îndreptase de la început, și dispăru. Ofițerul de intendență rămase vreme de un minut în același loc și în aceeași poziție cum îl lăsase ea, uitîndu-se mai întîi la făptura zveltă a fetei, apoi la bucata de pînză pe care o ținea încă în mînă cu o oarecare nehotărîre. Dar nehotărîrea lui nu dură mai mult de un minut ; puțin după aceea se și afla sub copacul indicat de Mabel, unde legă pînza din nou de o creangă, cu toate că, fără îndoială, necunoscînd locul precis unde fusese găsită, o agățâ așa încît să fluture într-o parte a stejarului unde putea fi văzută și mai bine decît înainte de oricine ar fi navigat pe canale, și fiind, în schimb, mai greu de descoperit de pe insulă.

CAPITOLUL XXI

Pe rînd și-a primit cina fiecare,
Brînza e pusă-n farfuria mare ;
Blide și castroane opărite,
Pe zidul lăptăriei-s tinduite.

Cotton

În timp ce se îndepărta în căutarea singurei sale tovarășe de pe insulă, lui Mabel Dunham i se păru ciudat că ceilalți puteau fi atît de liniștiți, în timp ce ea simțea greutatea răs-

punderii pentru viaţa şi moartea tuturor. E drept că presimţirile sale se născuseră sub influenţa unei oarecari neîncrederi în adevăratele intenţii ale soţiei lui Vîrf-de-Săgeată, dar cînd îşi aminti de comportarea prietenoasă şi deschisă a tinerei indiene, precum şi de toate dovezile de sinceritate şi credinţă din timpul legăturii lor aproape familiale din cursul călătoriei, alungă orice teamă de înşelăciune cu rapiditatea cu care o inimă generoasă e gata să nu creadă nimic rău despre alţii. Îşi dădu totuşi seama că nu putea să-i prevină pe însoţitorii săi să ia măsuri de apărare, fără să le spună şi despre convorbirea tainică avută cu Roua-de-Iunie, aşa că se văzu silită să acţioneze cu prudenţă şi după un plan dinainte stabilit, deşi nu era obişnuită cu astfel de situaţii.

Soţia soldatului primi ordinul să ducă toate lucrurile necesare în întăritură, cu consemnul să nu se îndepărteze de acolo nici o clipă în cursul zilei. Mabel nu-i lămuri motivele care o făcuseră să ia această hotărîre, ci-i spuse numai că plimbîndu-se, descoperise anumite semne ce o făceau să creadă că inamicul cunoştea mai bine poziţia insulei decît crezuseră toţi pînă atunci şi că n-ar fi rău ca cel puţin ele două să aibă pregătit un loc unde să se refugieze la cel mai mic semnal. Nu era greu s-o sperie pe femeia aceasta, care, deşi era curajoasă ca o scoţiană, se lăsa uşor influenţată de orice vorbă ce-i mărea groaza faţă de cruzimile indienilor. După ce Mabel se asigură că tovarăşa ei era destul de speriată ca să fie prevăzătoare, o convinse că nu ar avea nici un rost să vorbească soldaţilor despre temeiurile îngrijorării lor. Asta, ca să preîntîmpine orice discuţii şi întrebări care ar fi putut-o stînjeni, fiind hotărîtă să-i facă, prin alte mijloace, pe unchiul ei, pe caporal şi pe soldaţi să fie mai prevăzători. Din nefericire, armata britanică nu ar fi putut încredinţa sarcina de a apăra insula unei persoane mai puţin indicate decît caporalul McNab, căruia sergentul Dunham îi transmisese comanda pe timpul absenţei sale. Pe de o parte, era un om hotărît, care acţiona repede, familiarizat cu toate amănuntele vieţii de soldat şi hîrşîit cu situaţiile născute din starea de război ; pe de altă parte, însă, era înfumurat cu locuitorii din regiune, fiind şi foarte încăpăţînat faţă de orice avea vreo legătură cu cîmpul îngust de acţiune al profesiunii sale, foarte

înclinat să privească imperiul britanic ca centru a tot ceea ce era perfect pe lume, iar Scoţia ce reprezentînd cel puţin focarul moralei desăvîrşite din fruntariile acestui imperiu. Pe scurt, era un fel de chintesenţă, deşi pe o scară potrivită cu rangul său, a tuturor trăsăturilor de caracter atît de specifice servitorilor coroanei trimişi în colonii. El îl privea pe american ca pe o vieţuitoare inferioară rasei originare, ca pe un om stăpînit de idei nesăbuite şi absurde, mai ales în privinţa serviciului militar. Braddock însuşi nu ar fi fost mai puţin dispus să primească sfaturi de la un provincial decît umilul său imitator ; se ştia că amînase adesea executarea dispoziţiilor şi ordinelor primite de la vreo doi-trei ofiţeri ai unităţii numai fiindcă aceştia se născuseră întîmplător în America, avînd grijă, cu adevărata prudenţă a unui scoţian, să nu se expună pedepselor şi neajunsurilor provocate de o nesupunere făţişă. Aşadar, nu ai fi putut găsi un om mai puţin potrivit pentru ceea ce urmărea Mabel ; totuşi, ea se văzu silită să nu piardă nici o clipă şi să-şi pună planul în aplicare.

— Tatăl meu ţi-a lăsat o mare răspundere, caporal — îi spuse ea imediat ce-l văzu răzleţindu-se de ceilalţi soldaţi — fiindcă, dacă insula aceasta ar fi cucerită de duşman, nu numai noi am cădea prizonieri, ci şi detaşamentul care se află acum în misiune.

— Nu trebuie să faci drumul din Scoţia încoace ca să înţelegi urmările unui astfel de eveniment — răspunse McNab cu un ton sec.

— Nu mă îndoiesc că-ţi dai seama de asta tot atît de bine ca mine, domnule McNab, însă mă tem ca dumneavoastră, veteranii, datorită faptului că sînteţi obişnuiţi cu primejdiile şi bătăliile, sînteţi oarecum înclinaţi a neglija anumite măsuri de prevedere, care ar putea fi necesare într-o situaţie atît de deosebită ca a noastră.

— Se spune că Scoţia nu este o ţară cucerită, domnişoară, dar încep a crede că această afirmaţie e greşită, fiindcă noi, copiii ei, sîntem atît de delăsători şi susceptibili de a fi surprinşi tocmai cînd ne aşteptăm mai puţin.

— Nu, bunul meu prieten, nu mă înţelegi. În primul rînd, nu vorbesc despre Scoţia, ci despre această insulă, apoi, nu pun la îndoială vigilenţa dumitale, ci mă tem nespus să nu

apară cumva vreo primejdie pe care curajul dumitale ar încerca s-o dispreţuiască.

— Curajul meu, domnişoară Dunham, este fără îndoială de o calitate inferioară, nefiind vorba decît de un curaj scoţian ; tatăl dumitale este iancheu, şi dacă ar fi aici, printre noi, desigur că am asista la nişte pregătiri foarte active. Au venit timpurile grele cînd străinii au grade şi poartă halebardă în unităţile scoţiene, aşa că nu mă mir că pierdem bătăliile şi multe campanii se termină dezastruos.

Mabel era pe cale să se descurajeze, însă avertismentul sigur primit de la Roua-de-Iunie era încă prea viu în mintea ei ca să-i îngăduie să renunţe la încercarea sa. Ea schimbă aşadar metoda, nădăjduind să atragă întregul grup în întăritură, fără să fie silită să spună de unde avea informaţiile care cereau atîta vigilenţă.

— Dă-mi voie să spun că ai dreptate, caporal McNab — zise ea — fiindcă am auzit adesea vorbindu-se că eroii din ţara voastră se numără printre primii în lumea civilizată, dacă tot ce mi s-a povestit despre ei este adevărat.

— Aţi citit istoria Scoţiei, domnişoară Dunham ? întrebă caporalul, uitîndu-se pentru prima oară la încîntătoarea sa interlocutoare cu o mişcare a buzelor care era aproape un zîmbet pe chipul lui aspru şi respingător.

— Am citit ceva, caporal, dar şi mai multe am auzit. Doamna care m-a crescut avea sînge scoţian în vinele ei şi-i plăcea foarte mult istoria Scoţiei.

— Sînt sigur că sergentul nu s-a ostenit să se ocupe de faima ţării unde a fost înfiinţat regimentul său, nu-i aşa ?

— Tatăl meu trebuie să se gîndească şi la alte lucruri, aşa că puţinul ce-l ştiu l-am aflat de la doamna de care ţi-am vorbit.

— Cred că nu a uitat să vă vorbească despre S. Wallace !

— Am citit multe lucruri despre viaţa sa.

— Şi v-a vorbit de Bruce şi de bătălia de la Bannockburn ?

— Desigur, ca şi despre evenimentele de la Cullonden-muir.

Ultima din aceste lupte se petrecuse de curînd, şi eroina noastră nu-şi amintea decît destul de vag de ea şi nu putea să-şi dea seama de efectul ce l-ar face această aluzie asupra interlocutorului său. Ştia că era vorba despre o victorie, au-

zise adesea pe musafirii protectoarei sale vorbind despre ea cu un aer de triumf şi-şi închipuia că simţământul acesta ar putea provoca un ecou de simpatie în inima oricărui soldat britanic. Din nefericire, însă, McNab luptase în ziua aceea nefastă pentru el de partea pretendentului, iar o cicatrice adîncă ce-i brăzda chipul fusese opera sabiei unui soldat german din serviciul casei de Hanovra. Şi i se păru că, auzind cuvintele lui Mabel, rana începe să-i sîngereze din nou, fiind convins că sîngele îi năvălea în obraz ca un torent ce tindea să se scurgă prin pielea subţire a cicatricei.

— Destul, destul! strigă el. Destul cu Cullonden şi Sheriffmuir-ul dumneavoastră, tînără doamnă! Habar n-aveţi de subiectul ăsta şi aţi fi nu numai înţeleaptă, dar şi modestă, vorbind de propria dumneavoastră ţară şi de lipsurile ei. Regele George are fără îndoială cîţiva supuşi loiali în colonii, dar va trece încă multă vreme înainte de a vedea sau auzi despre vreun lucru bun făcut de ei.

Pe Mabel o surprinse izbucnirea pătimaşă a caporalului, fiindcă nu avea nici cea mai mică idee ce anume îl jignse, însă era hotărîtă să nu cedeze.

— Am auzit întotdeauna spunîndu-se — urmă ea — că scoţienii au două calităţi foarte preţuite pentru a fi soldaţi: curaj şi prudenţă; şi sînt convinsă că nici caporalul McNab nu va dezminţi faima naţiunii sale.

— Întrebaţi-l pe tatăl dumneavoastră, domnişoară Dunham; el îl cunoaşte bine pe caporalul McNab şi nu va pregeta să vorbească despre defectele sale. Am fost în bătălii unul lîngă altul şi el este superiorul meu, aşa că are tot dreptul să-şi judece subalternul.

— Tatăl meu are o foarte bună părere despre dumneata, McNab, fiindcă altfel nu ţi-ar fi încredinţat comanda acestei insule, împreună cu tot ceea ce se află pe ea şi cu propria sa fiică. Printre altele, ştiu foarte bine că preţuieşte foarte mult prudenţa dumitale. El nădăjduieşte că mai ales întăritura va fi păzită cu mare grijă.

— Dacă voia să apere onoarea regimentului 55 de după buşteni, ar fi făcut mai bine să rămînă el aici; fiindcă, pentru a vorbi deschis, sîngele şi mintea unui scoţian se scîrbesc de o retragere de pe cîmpul de luptă înainte de a fi atacat. Sîntem oameni războinici şi ne place să ne luptăm piept la piept

cu dușmanul. Metoda americană de luptă, de care vorbiți dumneavoastră, e foarte la modă, însă ea va distruge faima armatelor maiestății sale, dacă nu va distruge chiar și curajul ei.

— Nici un soldat adevărat nu disprețuiește prudența. Maiorul Dunham, cel mai curajos dintre toți, este renumit pentru grija pe care o are de oamenii săi.

— Lundie are slăbiciunile sale și a uitat repede paloșele și cîmpiile noastre deschise, acoperite cu buruieni, ca să se gîndească la luptele în păduri și cu flintele. Dar, domnișoară Mabel, vă rog să-l credeți pe un bătrîn soldat, care a împlinit cincizeci și cinci de ani : nu e un alt mijloc mai sigur de a-l încuraja pe dușman decît să arăți că te temi de el, și că orice primejdie din acest război cu indienii, imaginația voastră, a americanilor, o exagerează și o amplifică într-atît, încît ați ajuns să credeți că după fiecare tufiș se ascunde un sălbatic. Noi, scoțienii, venim dintr-o regiune deschisă și nu simțim nevoia să ne adăpostim ; vă veți convinge de asta, domnișoară Dunham...

În clipa aceea, caporalul făcu un salt în aer, căzu cu fața la pămînt și se suci pe spate atît de neașteptat, încît Mabel aproape că nu auzise șuierul ascuțit al glonțului care-i străpunsese trupul. Eroina noastră nu scoase un țipăt, ba nici măcar nu apucă să tremure — nenorocirea venise prea pe negîndite, era prea groaznică și prea bruscă pentru ca să mai aibă vreme de un astfel de semn de slăbiciune — dimpotrivă, se aplecă, sub influența unui imbold natural, să-l ajute. McNab mai avea puterea să lase să se vadă că-și dădea absolut seama de ceea ce se petrecuse. Pe chip i se așternuse expresia feroce a omului surprins de moarte pe neașteptate, și Mabel, cînd își aminti mai tîrziu, în clipe mai liniștite, de scena aceasta, crezu că văzuse pe fața lui căința tîrzie a unui păcătos conștient și încăpățînat.

— Duceți-vă cît mai iute în întăritură — zise McNab, cu vocea stinsă, cînd Mabel se aplecă să-i audă ultimele cuvinte.

Eroina noastră își dădu seama de situația desperată în care se afla și de faptul că trebuia să acționeze cît mai grabnic. Aruncă o privire fugară spre trupul de la picioarele sale, văzu că McNab nu mai respiră și se îndepărtă în goană. După cîteva minute, era la întăritură ; dar abia se apropie de

uşă, că Jenny o închise cu violenţă în nasul ei. Nevasta soldatului, înnebunită de spaimă, nu se mai gîndea decît la siguranţa sa. În vreme ce Mabel striga s-o lase să intre, răsunară cinci-şase împuşcături, care întăriră şi mai mult groaza femeii dinăuntru, împiedicînd-o să scoată repede drugii puşi mai înainte cu atîta îndemînare. După un minut, Mabel simţi totuşi că uşa cedează încet sub apăsarea ei, şi în clipa cînd se întredeschise destul ca să-şi poată strecura înăuntru trupul zvelt, intră. Între timp, bătăile inimii i se mai potoliseră şi se linişti destul ca să poată acţiona după un plan bine stabilit. În loc să cedeze stăruinţelor nestăpînite ale însoţitoarei sale să închidă uşa din nou, ea o lăsă deschisă destul timp ca să se asigure că nimeni din grupul lor nu se vedea sau nu era pe punctul de a intra în urma lor ; după aceea, închise uşa, şi instrucţiunile şi acţiunile ei erau acum mai liniştite şi judecate. Nu înţepenise uşa decît cu un singur drug şi-i spuse lui Jenny să rămînă în preajma acesteia, ca să deschidă la primul strigăt al vreunui prieten. Apoi se urcă pe scară în camera de sus, unde putea să vadă bine prin ferestrui întreaga insulă, atît cît îi îngăduiau tufişurile din jur. După ce o sfătui pe însoţitoarea ei să-şi păstreze calmul şi să nu-şi piardă curajul, cercetă împrejurimile cu atenţie, pe cît îi îngăduia situaţia.

Spre marea ei uimire, ea nu zări mai întîi pe insulă nici duşmani nici prieteni. Nu văzu nici un francez şi nici un indian, deşi un mic nor alb, purtat de vînt, îi arăta în ce parte să-i caute. Trăseseră cu flintele din direcţia insulei de unde venise Roua-de-Iunie, cu toate că Mabel nu putea să spună dacă duşmanul se găsea încă pe insula aceea sau debarcase pe insula pe care se afla ea. Trecînd la ferestrăuia dinspre locul unde zăcea McNab, sîngele îi îngheţă în vine, văzîndu-i şi pe ceilalţi trei soldaţi întinşi parcă neînsufleţiţi lîngă el. Aceştia veniseră acolo în fugă, la prima alarmă, şi fuseseră împuşcaţi aproape în aceeaşi clipă de duşmanul nevăzut, pe care caporalul, în îngîmfarea lui, îl disprefuise.

Nu-i zări nici pe Cap, nici pe locotenentul Muir. Cu inima bătîndu-i puternic, Mabel scotoci cu ochii spaţiile dintre copaci, urcînd pînă la punctul cel mai înalt al întăriturii, ca să poată vedea şi mai bine insula, atît cît îi permiteau peticile de pădure, însă nu descoperi nimic. Se temuse că-l va zări pe unchiul său zăcînd în iarbă ca şi soldaţii, însă nu-l descoperi

nicăieri. Întorcîndu-şi privirea spre locul unde fusese ascunsă barca, băgă de seamă că era încă legată la ţărm şi presupuse că o întîmplare neprevăzută îl împiedicase pe Muir să se retragă în partea aceea. Pe scurt, pe insulă domnea o tăcere mormîntală, şi trupurile neînsufleţite ale soldaţilor făceau ca scena să fie pe cît de înspăimîntătoare, pe atît de stranie.

— Pentru numele lui Dumnezeu, domnişoară Mabel! strigă femeia de la postul ei, fiindcă, deşi era atît de înfricoşată încît nu-şi dădea seama că nu trebuie să vorbească tare, superioritatea intelectuală a lui Mabel îi influenţa modul de a vorbi mai mult decît gradul tatălui acesteia — pentru numele lui Dumnezeu, spuneţi-mi dacă vreunul dintr-ai noştri mai e în viaţă! Cred că aud gemete tot mai slabe şi mă tem că i-au măcelărit pe toţi!

Mabel îşi aminti în clipa aceea că unul dintre soldaţi era soţul femeii şi se înfioră gîndindu-se la ce urmări va avea durerea acesteia dacă ar afla prea brusc de moartea soţului ei. Pe de altă parte, gemetele îi luau aproape orice speranţă, fiindcă şi ea se temea să nu fie ale unchiului ei, rănit pe undeva, unde nu putea să-l vadă.

— Sîntem în paza lui Dumnezeu, Jenny — răspunse ea. Trebuie să avem încredere în providenţă, folosind orice mijloace de apărare, pe care ea, în bunăvoinţa ei, ni le-a pus la îndemînă. Atenţie la uşă: să n-o deschizi în nici un chip fără încuviinţarea mea!

— Oh, spuneţi, domnişoară Mabel, dacă-l vedeţi pe undeva pe Sandy! Dac-aş putea măcar să-l anunţ că sînt în siguranţă, curajosul om, liber sau prizonier, ar fi cu sufletul mai împăcat!

Sandy, soţul ei, zăcea neînsufleţit chiar sub ferestruia pe care se uita eroina noastră.

— Văd că nu-mi răspundeţi nimic despre Sandy — zise femeia, de jos, cuprinsă de nerăbdare din cauza tăcerii fetei.

— Cîţiva dintr-ai noştri sînt strînşi în jurul corpului lui McNab — răspunse aceasta, o minciună părîndu-i-se pur şi simplu un sacrilegiu în situaţia îngrozitoare în care se găsea.

— Şi Sandy e printre dînşii? întrebă femeia, cu o voce care păru îngrozitoare prin violenţa şi spaima ei.

— Da, da, ar putea fi, deoarece văd unul, doi, trei patru... şi toţi poartă uniforma roşie a regimentului.

— Sandy ! strigă femeia ca în delir. De ce n-ai grijă de viaţa ta, Sandy ? Nu zăbovi o clipă, vino-ncoace, să fii lîngă soţia ta, la bine şi la rău ! Nu-i vreme de disciplina voastră neghioabă şi de gînduri deşarte, de onoare ! Sandy ! Sandy !

Mabel auzi drugul de la uşă dîndu-se deoparte, şi uşa scîrţîind în balamale. Aşteptarea, ca să nu spunem spaima, o ţintui locului, la fereastră, şi o văzu numaidecît pe Jenny năpustindu-se printre tufişuri spre cei morţi. Aceasta nu avu nevoie de mai mult de o clipă să ajungă la locul nenorocirii. Şocul fu atît de neaşteptat şi violent, încît în groaza care o cuprinse, părea că nu-şi dă seama de toată gravitatea situaţiei.

Prin minte îi fulgeră gîndul ciudat şi aproape nebunesc că oamenii întinşi în iarbă îşi băteau joc de spaima ei. Ea luă mîna soţului, călduţă încă, şi crezu că distinge pe buzele lui un zîmbet zeflemisitor.

— De ce-ţi primejduieşti viaţa prosteşte, Sandy ? strigă ea, trăgîndu-l de braţ. Blestemaţii ăştia de indieni or să vă măcelărească pe toţi, dacă nu veniţi în întăritură, ca nişte soldaţi adevăraţi ! Hai, hai, să nu pierdem nici o clipă !

Cu un efort deznădăjduit, femeia trase de corpul soţului ei, capul acestuia se întoarse şi o gaură mică de la tîmplă, pricinuită de glonţ, precum şi cîteva picături de sînge ce i se prelingeau pe faţă îi dezvăluiră cauza tăcerii lui. Cînd cuprinse cu mintea adevărul îngrozitor, nefericita femeie îşi împreună mîinile, scoţînd un strigăt ce străbătu colinele insulelor învecinate, şi se prăbuşi lîngă trupul neînsufleţit. Strigătul ei sfîşietor, oricît de înspăimîntător fusese, era totuşi o melodie faţă de răcnetele care urmară atît de repede, încît sunetele lor se împletiră. Din toate colţurile insulei izbucniră urlete înspăimîntătoare de atac, şi vreo douăzeci de sălbatici, cu trupurile boite, se năpustiră, arzînd de nerăbdare să pună mîna pe scalpurile atît de rîvnite. Vîrf-de-Săgeată era în frunte lor şi sparse cu tomahawk-ul ţeasta lui Jenny încă leşinată, şi în mai puţin de două minute de cînd aceasta părăsise întăritura, scalpul ei aburind atîrna ca trofeu la centura sălbaticului. Tovarăşii lui nu se lăsau nici ei mai prejos şi curînd McNab şi soldaţii nu mai aveau înfăţişarea unor oameni adormiţi ; cadavrele măcelărite se scăldau în propriul lor sînge.

Toate acestea se petrecură într-un timp mai scurt decît a fost nevoie să fie aşternute pe hîrtie. Mabel fiind martoră la tot ceea ce se întîmpla. Încremenită, privea scena oribilă, parcă ţintuită pe loc de o vrajă, fără să se gîndească o clipă la siguranţa ei şi la primejdia în care se afla. Dar cînd zări sălbaticii, exaltaţi de succesul ambuscadei lor, adunaţi pe locul unde căzuseră soldaţii, îşi aminti că Jenny, cînd părăsise întăritura, lăsase uşa neferecată. Inima îi bătea să-i spargă pieptul, fiindcă între ea şi moartea inevitabilă nu mai rămăsese decît această singură apărare şi sări spre scară cu gîndul de a coborî ca să închidă uşa şi să pună drugul. Dar nu apucă să ajungă la palierul etajului al doilea, că auzi uşa scîrţîind şi-şi dădu seama că este pierdută. Înspăimîntată, dar curajoasă, fata căzu în genunchi şi începu să se roage, pregătindu-se de moarte.

Însă instinctul de conservare era prea puternic ca să-i îngăduie mult timp pentru rugăciuni, şi în timp ce-şi mişca buzele, pîndea încordată cel mai mic sunet ce s-ar fi putut auzi la etajul de jos. Cînd îşi dădu seama că drugii susţinuţi la un capăt pe pivoţi erau puşi de-a curmezişul uşii, la locurile lor, deci nu numai unul singur, cum îi spusese ea lui Jenny pe cînd îl aştepta pe unchiul ei să vină, ci toate trei, Mabel sări în picioare, uitînd orice gînduri cucernice şi concentrîndu-şi parcă toate simţurile în auz.

În astfel de momente îngrozitoare, gîndurile se precipită. Întîi, Mabel îşi închipui că unchiul ei pătrunsese în întăritură şi tocmai voia să coboare scara să se arunce în braţele acestuia, cînd îi răsări în minte ideea că poate un indian pusese drugii la uşă, spre a-i împiedica pe ceilalţi să intre, ca să jefuiască el în voie, şi se opri. Liniştea adîncă de jos nu prea se asemăna cu mişcările bruşte ale unui om ca unchiul ei, şi părea mai degrabă să se datoreze unei violenii a duşmanilor decît precauţiei unui prieten, a unchiului ei sau a ofiţerului de intendenţă, fiindcă eroina noastră avea convingerea înspăimîntătoare că numai ea şi ceilalţi doi mai rămăseseră vii din tot grupul măcelărit atît de fulgerător — dacă şi cei doi mai erau în viaţă. Gîndul acesta a făcu pe Mabel să şovăie, şi în întăritură se lăsă pentru cîteva minute o tăcere mormîntală. În tot acest timp, tînăra fată rămase la picioarele scării, re-

zemată de trapa care ducea spre catul de jos. Mabel își ținea ochii ațintiți spre locul acela, fiindcă se aștepta să vadă apărînd în fiecare clipă obrazul îngrozitor al unui sălbatic. Teama îi era atît de mare, încît își aruncă privirea în jur căutînd un loc unde să se ascundă. Orice amînare a inevitabilei tragedii care o amenința, fie chiar și numai de o clipă, îi provoca o ușurare. În încăpere se aflau mai multe butoaie, și Mabel se ghemui, ascunzîndu-se după două dintre ele, uitîndu-se fix printr-o deschizătură prin care putea să urmărească mai departe trapa. Se strădui din nou să se roage, dar clipele erau prea îngrozitoare ca să se poată reculege. I se păru că aude un freamăt ușor, de parcă cineva urca pe scara de jos foarte încet și prevăzător, ca să nu se trădeze prin vreo mișcare mai bruscă ; apoi deslușì un fel de trosnet, venind fără îndoială de la una din treptele scării și asemănîndu-se aidoma cu zgomotul făcut de ea însăși, care nu era prea grea, cînd urcase mai înainte scara. Mabel trecea prin una din acele clipe în care se concentrează senzațiile mai multor ani de viață obișnuită. Viața, moartea, veșnicia, chinurile trupești, toate i se înfățișau deodată, ca o consecință a întîmplărilor din acea singură zi, și ea putea fi privită în momentul acela ca o imagine frumoasă și palidă a ei însăși, încremenită și lipsită de viață. Dar, deși părea fără suflare, în scurta viață a fetei nu ai fi putut găsi un singur minut în care percepțiile vederii să fi fost mai rapide, și sensibilitatea mai vie. Deși la trapă nu vedea pe nimeni, auzul ei, foarte sensibil acum datorită încordării, o înștiința fără nici o îndoială că cineva se găsea la numai cîteva degete sub trapa etajului. Apoi zări părul negru al unui indian ridicîndu-se atît de încet prin deschizătură, încît mișcările capului puteau fi comparate cu mișcarea minutarului unei pendule ; după aceea apăru pielea roșie cu trăsăturile sălbatice ale obrazului, pînă cînd ființa aceea arămie se înfățișă înaltă, întreagă, dinaintea ei. Mabel își închipui multe lucruri îngrozitoare cînd zări în prima clipă ochii negri, cercetători, și fizionomia sălbatică, în vreme ce chipul indianului se arăta, centimetru cu centimetru. Însă cînd capul apăru în întregime, o ultimă privire și mai atentă o convinse că era vorba de chipul blînd, îngrijorat și chiar frumos al lui Roua-de-Iunie.

Cu toate că nălucă-ţi voi părea,
N-am fost trimisă nici să te-nspăimînt, nici să te nsel ;
Ci doar să răsplătesc credinţa ta.

Wordsworth

Ar fi greu de spus care din cele două fete fu mai mulţumită, cînd Mabel sări în picioare şi apăru în mijlocul camerei : eroina noastră, descoperind că musafirul era soţia lui Vîrf-de-Săgeată şi nu chiar el, sau Roua-de-Iunie, că prietena ei îi urmase sfatul şi găsea în fort fiinţa pe care o căutase cu atîta îngrijorare şi aproape fără nădejde. Se îmbrăţişară, şi indiana rîse, plină de naturaleţe, cu tonul său liniştit, luîndu-şi prietena de talie, parcă voind să se convingă mai bine că e ea.

— Întăritură bună — zise tînăra indiană — nu luat scalp aici.

— Este bună, într-adevăr, Iunie — răspunse Mabel, tremurînd şi acoperindu-şi ochii cu palmele, parcă încercînd să alunge imaginea ororilor abia văzute. Spune-mi, pentru numele lui Dumnezeu, dacă ştii ce s-a întîmplat cu unchiul meu ! M-am uitat peste tot, dar nu l-am zărit.

— Nu aici, în întăritură ? întrebă Roua-de-Iunie cu o oarecare curiozitate.

— Nu, nu este ; sînt absolut singură aici. Jenny, femeia care era cu mine, a ieşit să se ducă la soţul ei, şi nesocotinţa asta a costat-o viaţa.

— Roua-de-Iunie ştie, Iunie văzut tot. Foarte rău. Vîrf-de-Săgeată n-are milă de nici o femeie. Nici de femeia lui.

— Ah, Iunie, cel puţin viaţa ta este în siguranţă !

— Nu ştiu. Vîrf-de-Săgeată ucide pe mine dacă află ce-am făcut.

— Domnul să te binecuvînteze şi să te apere, Iunie ; te va binecuvînta şi te va apăra pentru dovada asta de omenie ! Spune-mi ce să fac şi dacă sărmanul meu unchi mai trăieşte.

— Nu ştiu. Apă-Sărată are barcă, poate că merge pe lac.

— Barca este încă la ţărm, şi nici unchiul meu, nici ofiţerul de intendenţă nu se văd nicăieri.

— Nu ucis, Iunie vedea. Se ascund departe ! Pici-roşii se ascund şi ele ; nu trebuie avut ruşine pentru feţele-palide.

— Nu ruşinea mă face să mă tem pentru ei, ci situaţia în care se află. Atacul vostru a fost îngrozitor de neaşteptat, Iunie.

— Tuscarora ! răspunse indiana, cu un surîs de triumf, gîndindu-se la iscusinţa soţului ei. Vîrf-de-Săgeată mare războinic !

— Eşti prea bună şi prea blîndă pentru felul ăsta de viaţă, Iunie, nu poţi fi fericită văzînd astfel de fapte.

Iunie se întunecă la faţă şi lui Mabel i se păru că în ochii ei surprinde lucirea sălbatică a unui şef indian, cînd răspunse :

— Yengeese prea lacomi... luat toate locuri de vînat... izgonit şase neamuri de dimineaţa pînă noaptea ; rege rău, popor rău. Feţele-palide foarte răi.

Mabel ştia, chiar şi în ziua aceea de demult că fata spusese un mare adevăr, deşi era prea instruită să nu înţeleagă că în cazul de faţă, ca şi într-o mie de alte cazuri asemănătoare, monarhul era blamat pentru acte mai mult ca sigur necunoscute de el. Îşi dădea aşadar prea bine seama că învinuirea era îndreptăţită, ca să mai încerce să răspundă şi gîndurile ei se întoarseră desigur în chip natural la propria ei situaţie.

— Şi eu ce trebuie să fac ? întrebă ea. Curînd, tribul tău va ataca şi această clădire.

— Întăritură bună... nu ia scalp.

— Dar ei o vor afla repede că aici nu mai există nici o garnizoană, dacă nu cumva au şi aflat. Cihar şi tu mi-ai spus exact cîţi oameni rămăseseră pe insulă şi fără îndoială că ştii de la Vîrf-de-Săgeată.

— Vîrf-de-Săgeată ştie — răspunse Iunie, ridicînd şase degete, ca să arate numărul oamenilor. Asta ştie toţi piele-roşie. Patru pierdut scalp !... doi mai au încă !

— Nu mai vorbi de asta, Iunie ; gîndul acesta îngrozitor îmi îngheaţă sîngele-n vine. Oamenii tăi poate nu ştiu că sînt singură în întăritură, şi poate-şi închipuie că unchiul meu şi locotenentul se află cu mine şi vor da foc în-

tăriturii, ca să-i silească să iasă afară. Ei mi-au spus că focul e foarte primejdios în astfel de locuri.

— Nu arde întăritură — zise Iunie, liniştită.

— Asta nu se poate şti, buna mea Iunie, şi eu nu-i pot împiedica să se apropie.

— Nu arde întăritură. Întăritură bună ; nu luat scalp.

— Dar de ce, Iunie ? Tare mă tem că o vor incendia !

— Întăritură umed... multă ploaie... lemne verzi... nu arde uşor. Pieile-roşii ştiu asta... lucru bun. Ei nu dă foc, ca să arate yengeese că irochezii este aici. Tatăl tău vine îndărăt şi nu mai este întăritură. Nu, nu, indienii prea vicleni ; nu atinge nimic.

— Te înţeleg, Roua-de-Iunie, şi nădăjduiesc că vorbele tale sînt justificate în ceea ce-l priveşte pe scumpul meu tată, de va fi să scape. Ori poate că a murit sau e prizonier ? Spune-mi, Iunie !

— Nu atins tată de la tine. Nu ştiu unde mers... apa nu lasă urme, şi pieile-roşii nu poate urmări. Întăritură nu arde... întăritură bună... nu ia scalp.

— Şi crezi că aş fi aici în siguranţă pînă la întoarcerea tatălui meu ?

— Nu ştiu, fiica poate spune mai bine cînd vine tata îndărăt.

Mabel se nelinişti, cînd, spunînd aceste cuvinte, ochii întunecaţi ai indiencei se îndreptară spre ea, deoarece îi trezi bănuiala neplăcută că interlocutoarea ei se străduia să descopere un fapt care putea să fie folositor oamenilor ei, atrăgînd după sine şi pieirea sergentului, şi a însoţitorilor săi. Tocmai era pe punctul de a da un răspuns în doi peri, cînd o bătaie puternică în uşa de jos o făcu să se gîndească numaidecît la primejdia inevitabilă.

— Vine ! exclamă ea. Iunie, poate că este unchiul meu sau locotenentul ; nu pot să-l las afară nici chiar pe domnul Muir într-un moment ca acesta !

— De ce nu uiţi ? Ferestre destule... făcute să priveşti.

Mabel îi urmă sfatul şi, ducîndu-se la una din ferestruile tăiate în buşteni, în partea de sus a întăriturii, ridică puţin oblonul îngust care astupa de obicei mica deschizătură şi aruncă o privire afară, să vadă ce se petrece la uşă. Expresia

feţei sale o făcea pe tovarăşa ei să-şi dea seama că jos se aflau cîţiva indieni.

— Oameni roşii — zise Iunie, şi ridică un deget, prevenind-o.

— Patru, şi sînt înspăimîntători cu chipurile boite şi trofeele lor sîngeroase ! Vîrf-de-Săgeată este printre ei.

Roua-de-Iunie se dusese într-un colţ al camerei, unde se aflau cîteva flinte de rezervă şi luase în mînă una din ele, cînd numele soţului ei o făcu să se oprească. Dar numai pentru o clipă, fiindcă porni totuşi spre ferestruie şi tocmai voia să bage ţeava puştii prin deschizătură, cînd o aversiune instinctivă o făcu pe Mabel s-o apuce de mînă.

— Nu, nu, Iunie ! exclamă eroina noastră. Nu asupra propriului tău soţ, chiar dacă mi-ar fi viaţa în primejdie !

— Nu tras asupra Vîrf-de-Săgeată — răspunse Iunie, cu o uşoară tresărire. Nu tras asupra om roşu... nu împuşcă la ei... numai sperie.

Mabel înţelese intenţia indienei şi nu se mai împotrivi. Roua-de-Iunie trecu ţeava flintei prin ferestruie şi, ferindu-se să facă vreun zgomot, ca să nu atragă atenţia, apăsă pe trăgaci. Arma să descărcă, şi Mabel o dojeni pentru împuşcătura care urmărea să o apere.

— Ai spus că nu vrei să tragi — zise ea — poate că ţi-ai ucis soţul !

— Toţi fugit înainte ca eu tras — răspunse Iunie, rîzînd şi, ducîndu-se la altă ferestruie, urmări mişcările prietenilor ei izbucnind într-un rîs şi mai puternic. Vezi ? Ascuns pădure toţi războinicii. Ei crede că Apă-Sărată şi locotenent aici. Acum prevăzători.

— Cerul fie lăudat ! Şi acum, Iunie, nădăjduiesc că voi avea timp să-mi adun gîndurile şi să mă rog, ca să nu mor ca Jenny, gîndindu-mă numai la viaţă şi la lucrurile din această lume.

Iunie puse deoparte flinta şi se aşeză lîngă Mabel, pe cufărul pe care se prăbuşise aceasta sub violenţa reacţiei care însoţeşte atît bucuria cît şi durerea. Se uită fix în ochii fetei sergentului, care crezu că vede pe faţa indienei o fulgerare de severitate şi îngrijorare.

— Vîrf-de-Săgeată mare războinic — zise soţia indianului Tuscarora. Toate fetele din trib privesc mult la el. Frumoasa faţă-palidă are şi ea ochi ?

— Iunie ! Ce înseamnă vorbele şi privirile astea ? Ce vrei să spui ?

— De ce fost atît speriată că Iunie vrut împuşte Vîrf-de-Săgeată ?

— N-ar fi fost groaznic să vezi o soţie omorîndu-l pe propriul ei soţ ? Nu, Iunie, mai bine aş muri eu !

— Cu adevărat, asta tot ?

— Asta e tot, Rouă-de-Iunie, Dumnezeu mi-e martor, şi nu mă îndoiesc că a fost un motiv întemeiat. Nu s-au petrecut destule fapte groaznice astăzi, ca să se mai adauge la ele şi o faptă ca asta ? Dar ce alt motiv bănuieşti că aş fi avut ?

— Nu ştiu. Sărmana femeie Tuscarora foarte nebună. Vîrf-de-Săgeată mare şef şi priveşte în jur. Vorbeşte de frumoasa faţă-palidă în somn. Mare şef vrea multe neveste.

— Poate un şef din tribul vostru să aibă mai multe soţii, Rouă-de-Iunie ?

— Poate cît poate da mîncare. Vînătorii mari se căsătoresc de multe ori. Vîrf-de-Săgeată nu are acum decît pe Roua-de-Iunie, dar el privit prea mult... uitat prea mult... vorbit prea mult de fata frumoasă cu faţa palidă.

Mabel era convinsă de temeinicia acestui fapt, care îi fusese destul de neplăcut în timpul călătoriei lor, dar o contraria s-o audă chiar pe soţia lui Vîrf-de-Săgeată vorbind despre el. Ea ştia că obiceiurile şi ideile în legătură cu acest subiect sînt foarte diferite, însă în afară de durerea şi umilinţa care o cuprinseră la gîndul de a fi, fără să vrea, rivala unei femei căsătorite, se temea şi că gelozia acesteia ar putea constitui o garanţie destul de îndoielnică pentru siguranţa ei în situaţia de acum. Dar privind-o mai atent pe Roua-de-Iunie se linişti, fiindcă, dacă pe faţa sinceră a acestei fiinţe cinstite se citea uşor durerea de a nu mai fi iubită, expresia deschisă a chipului ei omenos nu era chinuită de neîncrederea care ar fi putut s-o ducă la trădare sau ură.

— N-o să mă trădezi, Rouă-de-Iunie — zise ea, strîngînd mîna indienei, îndemnată de o încredere plină de ge-

nerozitate. N-o să trimiți o femeie ca tine sub loviturile tomahawk-ului, nu-i așa ?

— Nici un tomahawk nu atinge pe tine. Vîrf-de-Săgeată nu lasă pe ei. Dacă Roua-de-Iunie trebuie să aibă o soție-soră, vrea să aibă pe tine.

— Nu, Iunie, și religia, și simțămintele mele mă opresc de la un astfel de pas, și dacă aș putea fi vreodată soția vreunui indian, n-aș lua niciodată locul tău într-un wigwam.

Roua-de-Iunie nu răspunse, dar privirea îi era plină de recunoștință. Ea știa prea bine că nici o fată indiană din cele cunoscute de Vîrf-de-Săgeată nu avea atîta farmec ca dînsa și, cu toate că bărbatul ei ar fi putut să ia o duzină de femei, era convinsă că nu avea motiv să se teamă de influența nici uneia, în afară de aceea a lui Mabel. Dar frumusețea, felul plăcut de a fi, blîndețea și gingășia feminină a eroinei noastre o atrăgeau atît de mult, încît atunci cînd gelozia înghețase simțămîntul ei de afecțiune, atracția crescuse, și, sub influența capricioasă a acesteia, hotărîse să riște totul, ca s-o salveze pe rivala ei închipuită de urmările unui atac despre care ea știa că se va dezlănțui foarte curînd. Într-un cuvînt, Roua-de-Iunie, cu percepția rapidă a femeii, își dăduse seama curînd de admirația lui Vîrf-de-Săgeată pentru Mabel și în loc să fie cuprinsă de o gelozie dureroasă, ce ar fi făcut-o s-o urască pe rivala ei — ceea ce s-ar fi întîmplat negreșit cu o femeie mai puțin obișnuită să respecte drepturile necontestate ale bărbatului-stăpîn — studiase felul de a fi și caracterul frumuseții cu pielea albă și, deoarece nu descoperise nimic care să-i slăbească afecțiunea, ba dimpotrivă, totul ca s-o întărească — în sufletul ei se născuseră admirație și iubire pentru fata albă, sentimente de o natură diferită, bineînțeles, dar tot atît de vii ca acelea simțite de soțul ei. Chiar Vîrf-de-Săgeată o trimisese la Mabel s-o anunțe că o pîndește o primejdie inevitabilă, însă nu știa că soția lui se furișase pe insulă în urma atacatorilor și se afla în întăritură, împreună cu aceea care-i preocupa pe amîndoi. Dimpotrivă, el bănuia, după cum îi spusese nevasta lui, că Muir și Cap erau în întăritură împreună cu Mabel și credea că încercarea de a-i respinge pe

el și pe tovarășii săi, trăgînd focuri de armă, fusese opera unuia din cei doi bărbați.

— Roua-de-Iunie pare rău că Crinul — fiindcă așa-i spunea indiana eroinei noastre în limbajul ei poetic — nu vrea căsătorește Vîrf-de-Săgeată. Wigwam-ul său mare, și mare șef are nevoie de multe neveste ca să-l umple.

— Îți mulțumesc, Iunie, pentru bunăvoința ta, dar părerile tale nu se potrivesc cu ale noastre, ale femeilor albe — răspunse Mabel, zîmbind în ciuda situației îngrozitoare în care se găsea — dar probabil că nu mă voi căsători niciodată.

— Trebuie luat soț bun — zise Roua-de-Iunie — căsătorit cu Eau-douce, dacă nu iubește pe Vîrf-de-Săgeată.

— Iunie, ăsta nu-i un subiect de conversație potrivit pentru un om care nu știe dacă mai are o oră de trăit. Aș vrea, dacă e cu putință, să aflu dacă scumpul meu unchi mai trăiește.

— Iunie duce să vadă.

— Poți ? Vrei ? Nu e nici o primejdie pentru tine, dacă te văd pe insulă ? Știu războinicii că te afli aici și nu se vor mira că o femeie i-a urmat pe poteca războiului ?

Mabel puse întrebările vorbind foarte repede, temîndu-se ca răspunsul să nu fie cumva contrariu dorințelor ei. I se părea foarte ciudat că Roua-de-Iunie îi însoțise pe războinici și, cu toate că ideea i se părea puțin probabilă, își închipui că indiana îi urmase pe irochezi pe furiș în propria ei pirogă, luîndu-le înainte ca s-o prevină de pericol, ceea ce-i salvase fără îndoială viața. Dar toate aceste presupuneri erau neîntemeiate, după cum Roua-de-Iunie se și străduise s-o facă să înțeleagă în felul ei rudimentar de a se exprima.

Vîrf-de-Săgeată, deși era șef, se rupsese de tribul său și lupta deocamdată împreună cu irochezii, în deplină înțelegere cu ai lui. Avea într-adevăr un wigwam, dar îl locuia foarte rar ; prefăcîndu-se prieten cu englezii, își petrecuse vara ostentativ în serviciul lor, în timp ce-i servea în realitate pe francezi, și soția lui îl însoțea în numeroasele sale peregrinări, cele mai multe drumuri făcîndu-le cu piroga. Într-un cuvînt, prezența ei nu apărea ca ceva surprinzător,

fiindcă soţul său pleca arareori singur la drum. Toate acestea o încurajară pe Mabel în dorinţa ca Roua-de-lunie să iasă din întăritură să afle de soarta unchiului ei, dacă ar izbuti să descopere ceva, şi se înţeleseră curînd ca indiana să părăsească fortul cu primul prilej.

Mai întîi, cercetară cu ochii insula atît de atent pe cît le îngăduia poziţia, uitîndu-se pe diferitele ferestrui, şi descoperiră că învingătorii jefuiseră proviziile englezilor, devastaseră colibele, şi acum se pregăteau de ospăţ. Cele mai multe provizii se aflau în întăritură, dar erau destule şi prin colibe, ca să-i răsplătească pe indieni pentru un atac atît de puţin primejdios pentru ei. Cîţiva dintre duşmani îndepărtaseră cadavrele, şi Mabel descoperi armele lor stivuite în apropiere de locul ales pentru ospăţ. Roua-de-lunie îi explică pe cît putu că, după anumite semne, înţelese de ea, cadavrele fuseseră tîrîte în tulişuri îngropate sau în orice caz ascunse de orice privire. Totuşi, sălbaticii nu mişcaseră din loc nimic din ceea ce era mai bătător la ochi pe insulă, fiindcă voiau să-i atragă într-o cursă pe sergent şi pe oamenii lui, cînd se vor întoarce. Roua-de-lunie îi arătă lui Mabel un om cocoţat într-un copac, pus să pîndească, după cum spunea ea, ca să-i înştiinţeze la timp pe ceilalţi de apropierea vreunei bărci, deşi mica expediţie abia plecase, aşa că probabil numai un eveniment neaşteptat îi putea hotărî să se înapoieze atît de curînd. Nu părea că se pregătesc să atace prea repede întăritura, ci, dimpotrivă, după semne înţelese de Roua-de-lunie, indienii se gîndeau mai degrabă să ţină întăritura sub stare de asediu pînă la întoarcerea soldaţilor conduşi de sergent, temîndu-se ca nu cumva semnele unui asalt să fie descoperite de un ochi atît de experimentat ca al lui Călăuză. Totuşi, puseseră în siguranţă barca cea mare, ascunzînd-o în tufişuri, lîngă pirogile indienilor.

Roua-de-lunie o înştiinţă pe Mabel că e momentul foarte prielnic să iasă din fort, ca să se ducă la ai ei. În timp ce coborau scara, fiica sergentului fu cuprinsă iar de o uşoară neîncredere, dar în clipa următoare îi fu ruşine de acest sentiment atît de nedrept faţă de însoţitoarea sa, şi nedemn pentru sine, aşa că atunci cînd ajunseră la ultima treaptă, îşi recăpătă încrederea de mai înainte. Împreună în-

lăturară foarte încet drugii, şi în timp ce-l ridicau pe ultimul, indiana se aşeză chiar în dreptul unde uşa trebuia să se întredeschidă. În clipa cînd drugul fu dat deoparte — crăpară uşa numai atît cît să se poată strecura afară Roua-de-Iunie, care dispăru imediat. Mabel închise uşa din nou, foarte agitată, şi cînd puse primul drug la locul lui, inima îi bătea atît de tare, că aproape şi-o auzea. Curînd, se simţi mai în siguranţă şi fereca uşa şi cu ceilalţi drugi, oarecum mai liniştită. După ce o văzu bine înţepenită, se urcă din nou la primul etaj, unde putea acum să urmărească singură ce se petrecea afară.

Trecură cîteva ore îndelungate şi neplăcute, fără să mai aibă vreo ştire de la Roua-de-Iunie. Strigătele sălbaticilor ajungeau pînă la ea, fiindcă rachiul îi făcea să uite de prudenţa lor obişnuită ; din cînd în cînd, ea arunca pe ferestruie o privire asupra petrecerii lor dezlănţuite şi prezenţa lor înspăimîntătoare se făcea simţită în orice clipă prin sunetele şi imaginile care i-ar fi îngheţat sîngele în vine chiar şi unui om mai obişnuit cu aceste scene pline de cruzime decît ea, care le cunoştea numai de puţină vreme. Către amiază i se păru că zăreşte pe insulă un om alb, cu toate că îmbrăcămintea şi aspectul lui sălbatic o făcură în primul moment să creadă că e vorba de un indian nou sosit. Uitîndu-se mai atentă la chipul acestuia, descoperi că, deşi era oacheş, avea pielea arsă de soare ; nu se înşelase şi-şi închipui că acum, cînd un om înrudit cu rasa ei se afla pe insulă, putea să-i ceară ajutor în caz de mare primejdie. Din păcate, ea nu ştia ce mică influenţă au albii asupra aliaţilor lor indieni cînd aceştia din urmă încep să simtă gustul sîngelui, şi cît de mică era dorinţa pionierilor de a pune stavilă cruzimilor acestora.

Ziua i se păru lui Mabel lungă cît o lună, şi singurele clipe de oarecare linişte erau cele petrecute în rugăciune. Se folosea din cînd în cînd de acest mijloc de uşurare, simţind că o ajută să fie de fiecare dată mult mai curajoasă, mai liniştită şi mai împăcată cu soarta sa. Înţelesese raţionamentul lui Roua-de-Iunie şi acum credea ca foarte probabilă ipoteza că sălbaticii nu se vor atinge de fort înainte de întoarcerea tatălui ei, ca să-i atragă într-o ambuscadă ; ca urmare,

primejdia nemaifiind iminentă, i se mai potoli teama. Dar întrezărea în viitor prea puţine speranţe de salvare şi începu să se gîndească la ceea ce va însemna captivitatea. În astfel de momente, Vîrf-de-Săgeată şi admiraţia lui jignitoare ocupau un loc de frunte în preocuparea ei, fiindcă eroina noastră ştia că indienii îi duceau de obicei în satele lor pe captivii pe care nu-i măcelăreau, pentru a-i adopta, şi, în multe cazuri, femeile îşi petrecuseră restul vieţii în wigwam-urile răpitorilor lor. Astfel de gînduri o făceau să îngenunche mereu şi să se roage.

În tot timpul zilei, primejdia care-o pîndea pe eroina noastră fu destul de serioasă, dar cînd umbrele serii se lăsară peste insulă, ea deveni înfricoşătoare. Între timp, indienii, suresciţaţi de rachiul englezilor, pe care-l băuseră pînă la ultima picătură, cuprinşi de furie, strigau şi gesticulau ca nişte apucaţi. Conducătorul lor francez se străduia zadarnic să-i stăpînească, şi pînă la urmă se retrase într-o insulă vecină, unde aveă un fel de bivuac, ca să se pună oarecum la adăpost de prietenii săi gata de orice violenţă. Dar înainte de a se retrage, ofiţerul izbutise, cu primejdia vieţii sale, să stingă focul şi să ia măsuri să nu mai poată fi aprins. Luase această măsură de prevedere ca nu cumva indienii să incendieze întăritura, absolut necesară pentru succesul planurilor sale viitoare. Ar fi luat bucuros şi toate armele cu el, dar nu era cu putinţă, fiindcă sălbaticii îşi păstrau cuţitele şi tomahawk-urile cu tenacitatea celor ce socotesc asta ca un punct de onoare, cîtă vreme nu şi-au pierdut judecata ; or, să ia flintele, dar să le lase tocmai armele folosite de ei în astfel de ocazii n-ar fi avut nici un rost. Stingerea focului se dovedi a fi măsura cea mai nimerită, fiindcă de îndată ce ofiţerul întoarse spatele, unul din războinici propuse întra-devăr să se incendieze întăritura. Vîrf-de-Săgeată, cînd îşi dăduse seama că beţivii îşi pierd controlul asupra faptelor lor, îi părăsise şi intrase într-o colibă, unde se aruncase pe culcuşul de paie, ca să se odihnească după două zile şi două nopţi de veghe istovitoare. Ca urmare, printre indieni nu se mai afla nimeni care să se gîndească la Mabel, despre a cărei existenţă poate că nu ştia nici unul dintre ei, aşa că propunerea beţivului de a incendia întăritura fu pri-

mită cu urlete de încîntare de opt sau zece din tovarăşii săi tot atît de beţi ca şi el şi tot atît de violenţi.

Aceasta fu clipa cea mai primejdioasă pentru Mabel. În starea în care se aflau, sălbaticii nu se mai temeau de nici o fiinţă ce s-ar fi găsit în întăritură, deşi îşi aminteau foarte vag că în fortăreaţă puteau să fie fiinţe vii, un motiv în plus ca să pornească la acţiune, şi o luară în goană spre ea, urlînd şi sărind ca nişte demoni. Deoarece erau mai mult surescitaţi decît moleşiţi de băutură, în primul rînd se repeziră în goană asupra uşii, însă aceasta, construită solid din trunchiuri de copaci, rezistă. Chiar de s-ar fi năpustit asupra ei şi o sută de oameni, rezultatul ar fi fost acelaşi. Dar Mabel nu ştia asta, şi inima îi bătea să-i sară din piept ori de cîte ori făceau o nouă încercare, izbind uşa cu violenţă. Pînă la urmă, cînd îşi dădu seama că uşa rezista de parc-ar fi fost de piatră, fără măcar să vibreze sau să cedeze cît de puţin, dovedindu-se a fi o uşă şi nu o parte din perete numai datorită slabului scîrţîit al balamalelor puternice, îşi recăpătă curajul şi în primele clipe de acalmie se uită pe ferestruie să se convingă, dacă era posibil, de amploarea primejdiei care o ameninţa. O linişte greu de explicat îi aţîţă şi mai mult curiozitatea, fiindcă nimic nu este mai neliniştitor pentru cei conştienţi de prezenţa unei primejdii iminente decît imposibilitatea de a-şi da seama de rapiditatea cu care se apropie.

Mabel zări doi sau trei irochezi răscolind tăciunii aproape stinşi şi găsind cîţiva cărbuni mici cu care se străduiau să aţîţe din nou focul. Însufleţirea lor, nădejdea distrugerii şi experienţa îi făceau să acţioneze în mod inteligent şi în deplină concordanţă unul cu altul pentru atingerea ţelului lor detestabil. Un alb ar fi renunţat, desperat, la încercarea de a aprinde un foc cu nişte cărbuni scoşi din cenuşă, care abia mai ardeau şi erau mai mult nişte tăciuni cu cîteva scîntei, însă copiii aceştia ai pădurii ştiau multe artificii necunoscute civilizaţiei. Cu ajutorul unor frunze uscate pe care numai ei ştiau unde să le găsească, făcură să izbucnească o flacără şi peste ea aruncată cîteva crenguţe uscate, ca să întreţină focul aprins cu atîta greutate. Cînd Mabel se apropie

de ferestruie, indienii tocmai aduceau niște tufe uscate la ușa întăriturii, apoi văzu cum lemnele se aprind și focul se întinde de la o creangă la alta, pînă cînd, cuprins de flăcări strălucitoare, toată grămada începu să trosnească și să pocnească. Indienii izbucniră într-un urlet de triumf și se întoarseră la tovarășii lor, convinși că opera de distrugere începuse. Mabel încremeni, uitîndu-se în jos, nemaiputîndu-se clinti din loc, stăpînită de o curiozitate tot mai puternică de a vedea cum se propagă focul. Deoarece mormanul de vreascuri ardea cu vîlvătăi, acestea se ridicară strălucind atît de viu aproape de fața ei, încît fu silită să se retragă. În clipa cînd ajunse, cuprinsă de spaimă, în capătul opus al camerei, limbi de foc pătrunseră prin ferestruia unde stătuse mai înainte, al cărei oblon rămăsese deschis, luminînd încăperea rudimentară, spre deznădejdea eroinei noastre. Mabel fu convinsă că-i sunase ceasul — fiindcă ușa, singura cale pe unde putea fugi, fusese blocată de arbuștii aprinși chiar acolo, cu o iscusință drăcească — și începu să se roage, crezînd că-și trăiește ultimele clipe. Închise ochii și se adînci în rugăciune mai bine de un minut, dar legăturile cu viața erau prea trainice ca să le uite și să nu-i sfîșie inima, și cînd, fără să vrea, deschise din nou ochii, descoperi că snopul de flăcări nu mai luminau camera, deși lemnul ferestruii luase foc, iar acesta se întindea, aţîţat de un curent de aer de afară. Într-un colț se afla un butoi plin cu apă, și Mabel, acționînd mai mult din instinct decît din judecată, luă un vas, îl umplu cu apă și o zvîrli peste lemnul aprins cu mînă tremurîndă, izbutind să stingă focul în locul acela. Cîteva minute nu putu să se uite în jos din cauza fumului, dar cînd o făcu, inima începu să-i bată cu putere, plină de bucurie și speranță, fiindcă mormanul de tufișuri în flăcări fusese răvășit și împrăștiat și pe buștenii ușii, care fumegau încă, dar nu mai ardeau, se turnase apă.

— Cine-i acolo ? întrebă Mabel, apropiindu-și gura de deschizătură. Cine este mîna prietenească, trimisă de binefăcătoarea providență ?

Se auzi un pas ușor, apoi cîteva bătăi înăbușite în ușă, care făcură trunchiurile masive să vibreze în balamalele lor.

— Cine vrea să intre ? Dumneata eşti, scumpul meu unchi ?

— Apă-Sărată nu e aici, iar Eau-douce e pe Sfîntul Laurenţiu — fu răspunsul. Deschide repede... eu sînt ; trebuie să intru !

Mabel nu alergase niciodată mai repede, şi niciînd gesturile ei nu fuseseră mai precise şi mai iuţi decît acum, cînd coborî şi desprinse drugii de la uşă. Gîndindu-se de data aceasta la salvarea ei, deschise uşa repede, fără să ia nici o măsură de prevedere. Primul ei gînd fu să se năpustească în aerul liber, în dorinţa, oarbă de a părăsi întăritura, însă Roua-de-Iunie o opri cu forţa şi, intrînd înăuntru, puse din nou, calmă, barele la uşă, fără să ia în seamă strădaniile lui Mabel de a o îmbrăţişa.

— Fii binecuvîntată... fii binecuvîntată, Rouă-de-Iunie ! strigă eroina noastră, plină de ardoare. Providenţa te-a trimis să fii îngerul meu păzitor !

— Nu ţine mîna lui Iunie — zise indiana. Femei albe ori plînge, ori rîde. Lasă pe mine închid uşa.

Mabel se linişti şi după cîteva minute se aflau amîndouă în camera de la etaj ; stăteau, ca mai înainte, mînă în mînă, simţind că pierise orice gînd de neîncredere sau rivalitate dintre ele, datorită, pe de o parte, conştiinţei ajutorului primit, pe de altă parte, conştiinţei ajutorului dat.

— Acum spune, Rouă-de-Iunie — întrebă Mabel, după ce o îmbrăţişă pe indiană, şi aceasta o strînse la rîndu-i în braţe cu căldură — l-ai văzut sau ai auzit ceva de sărmanul meu unchi ?

— Nu ştie. Nimeni nu văzut pe el ; nimeni nu auzit ; nimeni nu ştie nimic. Eu cred Apă-Sărată plecat pe lac, fiindcă nu găsit. Locotenent plecat şi el. Eu privit şi iar privit, dar nu văzut pe el nici o parte, nici pe unul, nici pe altul.

— Domnul fie binecuvîntat ! Nu ştiu cum, dar trebuie să fi scăpat. Mi s-a părut că am zărit un francez pe insulă, Iunie !

— Da, căpitan francez venit, dar plecat. Mulţi indieni pe insulă.

— Oh, Iunie, Iunie, nu se poate face nimic ca iubitul meu tată să nu cadă în mîinile duşmanilor săi ?

— Eu nu ştie ; cred că războinicii întins cursă şi englezii trebuie piardă scalp.

— Desigur, desigur, Rouă-de-Iunie, dar tu, care ai făcut atît de mult pentru fiica lui, n-o să-l părăseşti în nenorocire pe tatăl ei !

— Nu cunoaşte tată, nu iubeşte tată. Rouă-de-Iunie serveşte neamul ei, serveşte Vîrf-de-Săgeată... bărbat de la mine iubeşte scalp.

— Iunie, dar nu te mai recunosc ! Nu pot şi nu vreau să cred că doreşti ca prietenii noştri să fie masacraţi !

Iunie îşi întoarse liniştită, spre Mabel, ochii negri, cu privirea înăsprită, în care, însă, după o clipă, apăru un aer de compătimire plină de tristeţe.

— Crinul, fată de yengeese ? întrebă ea.

— Desigur, şi ca fată de yengeese vreau să-i scap pe compatrioţii mei de a fi măcelăriţi.

— Foarte bine, dacă poţi. Iunie nu este yengeese ; Iunie Tuscarora... luat soţ Tuscarora... inimă Tuscarora... simţăminte Tuscarora, toate Tuscarora. Sînt sigură că Crinul nu vrea meargă şi să spună la francezi că tatăl ei soseşte vrea cîştige bătălia ?

— Poate că nu — răspunse Mabel, tulburată, apăsîndu-şi cu mîna ţeasta capului — poate că nu, dar m-ai ajutat, m-ai salvat, Iunie ! De ce ai făcut asta, dacă tu simţi totul ca o indiană Tuscarora ?

— Eu nu simţit numai Tuscarora... simţit ca fată... ca femeie. Iubit frumoasa Lilly [1] şi purtat la sînul meu.

Mabel izbucni în lacrimi, strîngînd-o la piept pe fata aceasta atît de plină de simpatie pentru ea. Şi abia după mai bine de un minut, liniştindu-se puţin, izbuti să spună cîteva cuvinte mai închegate.

— Arată-mi ce mă ameninţă, Rouă-de-Iunie — zise ea. Oamenii tăi se veselesc în seara asta ; ce au de gînd să facă mîine ?

— Nu ştie... eu temut să văd pe Vîrf-de-Săgeată... temut să întreb la el... cred că ei ascund pînă întorc englezii.

— Şi n-or să atace întăritura ? Ai văzut ce sînt în stare să facă dacă vor.

---

[1] Crin (în limba engleză).

— Prea mult rom. Vîrf-de-Săgeată dormit, altfel ei nu îndrăznit. Căpitan francez plecat, altfel ei nu îndrăznit. Acum toţi dorm.

— Şi crezi că sînt în siguranţă cel puţin pentru noaptea asta ?

— Prea mult rom. Dacă Lilly e ca Iunie, poate facă mult pentru neamul său.

— Sînt ca şi tine, Rouă-de-Iunie, dacă dorinţa de a-i ajuta pe compatrioţii mei mă poate face să mă asemăn cu o femeie atît de curajoasă ca tine.

— Nu, nu — murmură Iunie, liniştită. Tu nu are curaj, şi Rouă-de-Iunie nu lasă pe tine chiar dacă are. Mama lu' Iunie a fost odată prizonieră şi războinicii îmbătat ; mama ucis pe ei toţi cu tomahawk. Aşa fac femeile piele-roşie cînd ai lor este în primejdie şi vrea scalp.

— Să fie adevărat ? ! răspunse Mabel, înfiorată, dînd drumul, fără să vrea, mîinii lui Rouă-de-Iunie. Nu pot face asta. Nu am nici puterea, nici curajul, nici voinţa să-mi moi mîinile în sînge.

— Eu gîndit la fel ; aşa că stai aici... întăritură bună, nu luat scalp.

— Crezi, cel puţin, că sînt în siguranţă aici pînă cînd se întoarce tatăl meu cu detaşamentul său ?

— Cred. Nu îndrăzneşte atace întăritura pînă mîine dimineaţă. Ascultă ! Toţi liniştiţi acum... băut rom pînă cînd capul căzut jos şi dorm ca buştenii.

— N-aş putea să fug ? Nu sînt mai multe pirogi la malul insulei ? Dacă aş lua una să mă duc să-l anunţ pe tatăl meu ce s-a întîmplat ?

— Tu ştie vîsleşte ? întrebă Rouă-de-Iunie, uitîndu-se pe furiş la interlocutoarea ei.

— Poate nu atît de bine ca tine, dar destul ca să dispar înaintea de ivirea zorilor.

— Şi după aia ce faci ? Nu poate vîsli şase, zece, opt mile !

— Nu ştiu, dar aş face orice să-i pun în gardă pe tatăl meu, pe excelentul Călăuză şi pe toţi ceilalţi de primejdia care-i ameninţă.

— Tu iubeşte Călăuză ?

— Toți cei care-l cunosc îl iubesc și tu l-ai iubi, dacă îi-ai cunoaște inima!

— Eu nu iubește de loc pe el. Flintă prea sigur... ochi prea bun... împușcat prea mulți irochezi și indieni Tuscarora. Eu trebuie luat scalp la el, dacă poate.

— Și eu trebuie să-l salvez, dacă pot, Rouă-de-Iunie. Așa că în privința asta avem păreri contrarii. Voi lua o pirogă în timp ce toți dorm și voi părăsi insula.

— Tu nu poate... Rouă-de-Iunie nu lasă. Strigă Vîrf-de-Săgeată!

— Iunie! Cum ai putea să mă trădezi... să mă părăsești după tot ceea ce ai făcut pentru mine?!

— Da, da — răspunse Iunie, făcînd un gest cu mîna spre spate și vorbind cu o pasiune și o dîrzenie pe care Mabel nu le mai observase pînă atunci niciodată la ea — strigă Vîrf-de-Săgeată, strigă tare. Strigăt de la femeie trezește războinic. Roua-de Iunie nu lasă pe Lilly ajută pe dușman... nu lasă pe indieni face rău la Lilly.

— Te înțeleg, Rouă-de-Iunie, și-mi dau seama de natura și îndreptățirea simțămintelor tale. Cred că pînă la urmă va fi totuși mai bine să rămîn aici, fiindcă, după toate probabilitățile, mi-am supraapreciat puterile. Dar spune-mi un lucru... dacă unchiul meu vine în noaptea asta și cere să-l adăpostesc aici, mă lași să deschid ușa ca să poată intra?

— Da, da... el prizonier aici, și Iunie vrea să aibă prizonier mai bine decît scalp; scalp bun pentru cinste, prizonier bun pentru simțăminte. Dar Apă-Sărată ascuns atît de bine, că nici el nu știe unde se află.

Aici, Roua-de-Iunie rîse în felul ei vesel, copilăresc, fiind prea obișnuită cu scenele de violență, ca s-o impresioneze într-atît, încît să-i schimbe firea. După aceea, urmă o convorbire lungă și serioasă, în decursul căreia Mabel se strădui să capete amănunte mai clare în legătură cu situația sa reală, cu slaba speranță că ceea ce ar afla ar putea să-i fie de folos. Roua-de-Iunie răspunse cinstit la toate întrebările, dar cu o prudență care dovedea că știe foarte bine să facă deosebire între ceea ce era fără importanță și ceea ce ar fi putut să pună în primejdie siguranța prietenilor ei sau să le încurce planurile viitoare. Eroina noastră nu era în stare să încerce de a o atrage

într-o cursă pe interlocutoarea sa, ceea ce, după cîte-şi dădea seama, ar fi fost şi foarte greu, dacă ar fi avut micimea de suflet s-o facă. Aşa că Roua-de-Iunie, răspunzînd la întrebările ei, nu fu nevoită decît să fie prudentă şi informaţiile sale pot fi rezumate în ceea ce urmează :

Vîrf-de-Săgeată era de multă vreme în legătură cu francezii şi acum îşi scosese masca pentru prima oară. Nu mai voia să se mai prefacă faţă de englezi, fiindcă descoperise o oarecare neîncredere din partea lor, dar mai ales din partea lui Călăuză, şi, împins de spiritul de bravadă al indienilor, acum voia mai curînd să se împăuneze cu trădarea sa decît s-o ascundă. El comandase grupul de războinici care atacaseră insula, fiind totuşi supravegheat de francezul pe care l-am amintit, dar Roua-de-Iunie susţinea că nu ştie dacă el fusese cel care descoperise poziţia acestui loc socotit ca fiind foarte bine ascuns de duşmani. În legătură cu punctul acesta, indiana a refuzat orice informaţie, dar a recunoscut că ea şi soţul ei urmăriseră cuterul *Scud* de la plecarea lui pînă cînd fuseseră prinşi şi duşi la bordul vasului. Francezii nu căpătaseră informaţii despre poziţia exactă a postului englez decît de foarte curînd, şi Mabel simţi o durere asemănătoare cu aceea provocată de un fier ascuţit împlîntat în inimă cînd i se păru, din aluziile rezervate ale lui Roua-de-Iunie, că informaţiile fuseseră date de o faţă-palidă de sub ordinele lui Duncan de Lundie. Dar vorbele indienei fiind mai mult insinuante decît clare, Mabel, reflectînd mai apoi la cuvintele prietenei sale şi amintindu-şi cît de scurte şi grave fuseseră frazele acesteia, găsi motive să spere că nu o înţelesese bine, şi că Jasper Western ar fi putut fi încă absolvit de orice bănuială.

Roua-de-Iunie nu şovăi să mărturisească faptul că fusese trimisă pe insulă să cerceteze numărul precis şi rosturile celor ce fuseseră lăsaţi acolo, deşi ea se trădă în felul său naiv de a fi că acceptase misiunea mai ales din dorinţa de a o ajuta pe Mabel. Datorită relatărilor sale şi informaţiilor căpătate dintr-altă parte, duşmanii ajunseseră să cunoască exact forţa pe care trebuiau s-o înfrîngă. Ei mai cunoşteau şi numărul oamenilor plecaţi cu sergentul Dunham, precum şi scopul incursiunii lor, cu toate că nu ştiau unde nădăjduiau aceştia să intercepteze bărcile francezilor. Un fin observator ar fi dorit

mult să fie martor la această convorbire, ca să vadă cum aceste femei cinstite se străduiau să afle tot ceea ce ar fi putut fi de folos prietenilor lor, totuşi cîtă delicateţe naturală o împiedica pe fiecare s-o asalteze cu insistenţă pe cealaltă pentru a o face să dezvăluie lucruri nepotrivite, precum şi sensibilitatea aproape instinctivă cu care fiecare se ferea de a spune ceva care ar fi putut dăuna propriului ei neam. Pe cît de încrezătoare erau una faţă de cealaltă în ceea ce priveşte propria lor persoană, pe atît de rezervate erau în privinţa prietenilor lor. Roua-de-Iunie, deşi tot atît de nerăbdătoare ca Mabel de a afla amănunte în legătură cu alte lucruri, de pildă cu locul unde plecase sergentul şi cînd urma să se întoarcă, se stăpînea să pună întrebări, cu o delicateţe ce i-ar fi făcut cinste oricărui om, cît de civilizat, şi nu încerca să-şi atingă ţinta în nici un fel, dacă presupunea că va ajunge la informaţiile atît de dorite printr-o trădare a celeilalte. Totuşi, cînd Mabel atingea din proprie iniţiativă vreun subiect care ar fi putut să-i aducă o lămurire cît de mică în privinţa asta, asculta cu o încordare atît de mare, că aproape îi tăia respiraţia.

Astfel, trecură orele fără ca ele să-şi dea seama, fiecare fiind prea interesată de ceea ce spunea cealaltă ca să se mai gîndească la odihnă. Totuşi, înspre zori, natura îşi ceru drepturile ; Roua-de-Iunie o convinse pe Mabel să se lungească pe unul din culcuşurile de paie pregătite pentru soldaţi, şi aceasta căzu numaidecît într-un somn adînc. Indiana se culcă şi ea alături, şi peste insulă se lăsă o linişte netulburată de nimic, de parcă acest imperiu al pădurii nu ar fi fost niciodată călcat de picior omenesc.

Cînd Mabel se deşteptă, razele soarelui pătrundeau prin ferestruile întăriturii şi văzu că era plină zi. Roua-de-Iunie dormea încă lîngă ea, tot atît de comod de parcă s-ar fi odihnit — să nu spunem pe puf, fiindcă civilizaţia superioară a epocii noastre respinge comparaţia — ci pe o saltea franţuzească, şi atît de adînc încît nu părea să fi fost cuprinsă vreodată de nelinişte. Mişcările fetei o deşteptară totuşi pe indiană, atît de obişnuită să aibă urechea trează chiar şi în somn, apoi se duseră amîndouă la ferestruile atît de folositoare, ca să vadă ce se petrece în jurul lor.

De ce-a avut nevoie de tine Creatorul
Să ţină Universul în cursa lui eternă,
Tu urîţind orice ? Tu mustrătorul
Lucrului Său ? Cînd fruntea-ţi laşi pe pernă
Şi trupu-n somn scufundă trudite mădulare
Iar spiritul se-neacă lipsit de cumpătare,
În smîrcuri Stygiene ades s-aude gura
Chemîndu-te zeiţă în oarba-i adorare
Şi slujitoare Doamnei mari, Natura,
Încurajînd universal făptura.
Crăiasa zînelor

Ziua următoare fu tot atît de liniştită ca şi noaptea. Deşi Mabel şi Roua-de-Iunie scrutară împrejurimile prin toate ferestruile, nu descoperiră pe insulă nici un semn al prezenţei vreunor fiinţe vii, în afară de cele două. Acolo unde McNab şi tovarăşii săi îşi pregătiseră cina se vedea un foc pe jumătate stins, şi fumul care se înălţa în rotocoale părea a fi un fel de momeală pentru cei absenţi ; în jurul colibelor totul fusese repus în ordine şi aranjat ca mai înainte. Mabel tresări fără să vrea cînd zări în cele din urmă un grup de trei oameni îmbrăcaţi în uniforma purpurie a regimentului 55, şezînd pe iarbă în atitudini degajate, parcă pălăvrăgind în cea mai mare siguranţă. Şi sîngele îi îngheţă în vine, cînd, uitîndu-se mai cu luare-aminte, descoperi obrazul livid şi ochii ficşi ai celor morţi. Erau aşezaţi foarte aproape de întăritură — atît de aproape, încît privirea lui Mabel trecuse peste ei în primele clipe de investigare. Şedeau în atitudini parcă luate în batjocură, fiindcă aveau membrele înţepenite în diferite poziţii, ca să imite viaţa, ceea ce o revoltă cumplit. Oricît de hidoase erau trupurile acestea pentru cel ce se afla destul de aproape ca să-şi dea seama de contrastul îngrozitor între ceea ce erau în realitate şi ceea ce păreau să fie, aranjamentul fusese făcut cu o artă care l-ar fi înşelat pe un observator neglijent aflat la o distanţă de o sută de paşi. După ce se uită cu atenţie la toate malurile insulei, Roua-de-Iunie îi arătă lui Mabel pe al patrulea soldat, care fusese aşezat cu picioarele atîrnînd deasupra apei,

sprijinindu-se de un lăstar şi ţinînd în mînă o undiţă. Pe capetele scalpate se puseseră bonetele, şi de pe obraji fusese ştearsă cu grijă orice urmă de sînge.

Pe Mabel o dezgustă această scenă revoltătoare care dispreţuia orice sentiment de omenie. Se retrase şi se prăbuşi pe un scaun, răminînînd aşa cîteva minute, cu capul îngropat în şorţ, pînă cînd un strigăt înăbuşit al lui Roua-de-Iunie o aduse din nou la ferestruie. Indiana îi arătă trupul lui Jenny, care părea că stă în uşa unei colibe, aplecată înainte, privind grupul de oameni, cu boneta fluturînd în vînt, şi în mînă cu o mătură. Distanţa era prea mare ca să poată distinge bine trăsăturile feţei, dar Mabel crezu că vede maxilarele îndepărtate forţat, ca să facă gura să schiţeze un surîs înspăimîntător.

— Iunie ! Iunie ! exclamă ea. Asta e mai mult decît tot ceea ce am auzit sau mi-am închipuit vreodată că ar fi cu putinţă să facă cei din neamul tău cu viclenia şi trădarea lor !

— Tuscarora tare vicleni — zise Roua-de-Iunie cu un ton mai degrabă aprobator decît de condamnare al felului cum se purtaseră cu cadavrele. Acum soldaţi nu mai doare şi aduce folos la irochezi. Luat mai întîi scalp, acum cadavre lucrează. Apoi ars pe ele.

Aceste cuvinte o făcură pe Mabel să-şi dea seama ce mare deosebire era între firea ei şi a prietenei sale, şi abia după cîteva minute fu în stare să vorbească iar. Dar Iunie uită repede această încordare trecătoare dintre ele şi începu să pregătească micul lor dejun într-un fel care dovedea cît era de insensibilă faţă de sentimentele celorlalţi, pe care, datorită obiceiurilor sale, nu le putea înţelege. Mabel mîncă foarte puţin, dar tovarăşa ei se înfrupta din bucate cu o poftă atît de mare, de parcă nu se întîmplase nimic. După aceea, avură din nou răgazul să se gîndească şi să cerceteze insula. Cu toate că pe Mabel o mistuia dorinţa să nu se mai îndepărteze de ferestruie, se retrăgea cu dezgust şi nu se întorcea la ele decît cînd o neliniştea foşnetul frunzelor sau şuierul vîntului. Într-adevăr, locul acela părăsit, populat de cadavre simulînd fiinţe vii, cu atitudini şi gesturi aparent vesele sau exprimînd o bucurie grosolană, oferea o privelişte cutremurătoare. Eroinei noastre i se părea că asistă la o orgie a diavolilor.

În tot timpul acestei zile îndelungate nu se arătă nici un indian sau francez, şi noaptea se aşternu din nou peste masca-

rada asta înspăimîntătoare şi tăcută, în modul sigur şi invariabil cu care pămîntul este supus legilor sale, nepăsător la scenele şi actorii meschini ce se îmbulzesc, apărînd zilnic pe suprafaţa lui. Noaptea următoare a fost şi mai paşnică decît cea precedentă, şi Mabel dormi cu mult mai liniştită, acum fiind convinsă că nu i se va hotărî soarta înainte de întoarcerea tatălui ei. Îl aştepta să vină în ziua următoare, şi cînd se trezi, alergă cu însufleţire la ferestruie, să vadă cum e vremea, dacă e înnorat şi ce se mai petrece pe insulă. Grupul înspăimîntător al cadavrelor de pe iarbă se afla în acelaşi loc — pescarul ţinea şi acum undiţa deasupra apei, părînd foarte atent la treaba lui, şi Jenny se apleca tot ca înainte în afară din uşa colibei, cu o contorsiune îngrozitoare. Dar vremea se schimbase. Vîntul sufla dinspre sud şi cu toate că aerul era încă limpede, prevestea furtuna.

— Mi-e tot mai greu să îndur priveliştea asta, Iunie — zise Mabel, îndepărtîndu-se de ferestruie. Aş prefera să-l văd mai bine pe duşman, decît să mă mai uit la mulţimea asta înspăimîntătoare de morţi.

— Stt, uite că vin ! şopti Roua-de-Iunie, crezînd că aude un strigăt asemănător cu al unui războinic cînd ia un scalp.

— Cum ! Nu mai e nici un măcel ! Nu mai poate fi !

— Apă-Sărată ! exclamă Roua-de-Iunie rîzînd, uitîndu-se prin deschizătura ferestruii.

— Scumpul meu unchi ! Slavă Domnului ! Trăieşte ! Oh, Iunie, Iunie, cred că n-o să-i laşi să-i facă vreun rău !

— Eu nu este decît sărmană squaw. Care războinic ascultă ce spune ea ? Vîrf-de-Săgeată îl aduce aici.

Mabel tocmai se uita pe ferestruie şi se convinse că unchiul ei, Cap, şi ofiţerul de intendenţă căzuseră în mîna duşmanilor ; vreo opt-zece indieni îi conduceau spre baza întăriturii, deoarece, capturîndu-i, ştiau foarte bine că în mica fortăreaţă nu se mai afla nici un bărbat. Mabel abia mai respira ; micul grup se rîndui chiar în faţa intrării, şi ea se bucură descoperindu-l pe ofiţerul francez printre indieni. Urmă o convorbire cu voce joasă, în cursul căreia conducătorul alb şi Vîrf-de-Săgeată le vorbiră cu însufleţire prizonierilor lor, după care intendantul o strigă pe tînăra fată destul de tare ca să fie auzit :

— Frumoasă Mabel, frumoasă Mabel ! zise el. Uită-te pe una din ferestrui şi fie-ţi milă de situaţia în care ne găsim ! Vom fi ucişi fără întîrziere, dacă nu deschizi uşa acestor învingători.

Nu întîrzia o clipă, altfel, într-o jumătate de oră ne vom pierde scalpurile!

Lui Mabel i se păru că tonul intendantului era uşuratic şi plin de batjocură, ceea ce o făcu să fie şi mai hotărîtă de a nu ceda cît mai mult cu putinţă.

— Vorbeşte-mi dumneata, unchiule — zise ea, punînd gura la o ferestruie — şi spune-mi ce trebuie să fac!

— Slavă Domnului, slavă Domnului! strigă Cap. Vocea ta dulce, Magnet, îmi uşurează inima de o grea povară, fiindcă mă temeam că ai avut aceeaşi soartă ca sărmana Jenny. De douăzeci şi patru de ore port pe piept o povară cît o tonă de somoni. Mă întrebi ce trebuie să faci, capila mea? Nu ştiu ce sfat să-ţi dau, deşi eşti fiica surorii mele. Tot ceea ce pot să-ţi spun acum, sărmană fată, e că blestem din suflet ziua cînd am văzut împreună peticul ăsta de apă dulce!

— Dar, unchiule, ţi-e viaţa în primejdie? Crezi că trebuie să deschid uşa?

— O voltă pe loc şi două noduri sînt o amarare solidă şi n-aş sfătui pe nimeni care nu se află în mîna acestor diavoli să tragă zăvoarele sau să deschidă vreo uşă, ca să fie prins de ei. În ceea ce mă priveşte, pe mine şi pe intendant, sîntem amîndoi în vîrstă, şi nu avem o prea mare însemnătate pentru omenire în general... cum ar spune cinstitul Călăuză, iar pentru ofiţerul de intendenţă nu ar fi cine ştie ce lucru mare dacă face bilanţul registrelor anul acesta sau la anul; ehei, dacă aş fi pe bordul unei nave, aş şti eu ce am de făcut, însă aici, în mlaştina asta pustie, pot doar să spun că dacă aş fi înăuntrul acestui mic bastion, nici toată logica indiană nu ar putea să mă hotărască să ies afară.

— Nu ţine seama de ceea ce îndrugă unchiul dumitale, gingaşă Mabel — începu iar Muir — fiindcă nenorocirea l-a făcut, vădit, să-şi piardă mintea şi nu mai e în stare nici pe departe să-şi dea seama cît de aproape este primejdia. Trebuie să recunosc că sîntem prizonierii unor oameni onorabili şi demni de toată încrederea şi nu există nici un motiv să ne temem de violenţe supărătoare. Pierderile suferite sînt incidente obişnuite în timpul războiului şi nu pot să ne influenţeze sentimentele faţă de duşman, fiindcă pare absolut sigur că pe prizonieri nu-i ameninţă nici un pericol. Sînt convins că nici meşterul Cap şi nici eu însumi nu avem vreun motiv să ne plîngem de cînd ne-am predat meşterului Vîrf-de-Săgeată, care-mi amin-

ieşte prin virtuţile şi moderaţia sa de romani sau de spartani ; dar nu trebuie să uiţi că obiceiurile lor se deosebesc de ale noastre şi că scalpurile noastre ar putea fi privite ca sacrificii legale, pentru a potoli spiritele duşmanilor căzuţi, în afară de cazul că nu le vei salva printr-o capitulare.

— Cred că e mai înţelept să rămîn în întăritură pînă cînd se va hotărî soarta insulei — răspunse Mabel. Duşmanii noştri n-au de ce se teme de o fată ca mine, fiindcă ştiu că nu le pot pricinui nici un rău ; şi rămîn mult mai bucuroasă aici, fiind lucrul cel mai potrivit pe care-l pot face, ţinînd seama de sexul şi vîrsta mea.

— Dacă n-ar fi vorba de nimic altceva decît de ceea ce-ţi convine dumitale, Mabel, am fi din toată inima de acord cu aceste dorinţe ; dar gentilomii aici prezenţi îşi închipuie că fortul le-ar fi de folos pentru operaţiunile viitoare şi vor să pună mîna pe el cu orice preţ. Ca să fiu sincer, deoarece ne găsim, eu şi unchiul dumitale, într-o situaţie cu totul specială, recunosc că pentru a evita orice consecinţă nefastă, m-am folosit de drepturile conferite oricărui ofiţer al maiestăţii sale şi am acceptat o capitulare verbală, în cadrul căreia m-am angajat să predau fortul şi întreaga insulă. Asta este soarta războiului şi trebuie să ne supunem ei, aşa că deschide uşa, frumoasă Mabel, şi predă-te celor ce ştiu cum să se poarte cu virtutea şi frumseţea, cînd se află în nenorocire. Nu există în întreaga Scoţie un curtean mai amabil decît acest şef, sau care să cunoască mai bine legile bunei-cuviinţe.

— Nu ieşit întăritură — murmură Iunie, care stătea lîngă Mabel, atentă la tot ceea ce se petrecea. Întăritură bună, nu luat scalp.

Poate că fără îndemnul indiancei, eroina noastră ar fi cedat, fiindcă-i răsărise în minte gîndul că cel mai înţelept lucru ar fi să-l împace pe duşman, şi nu să-l întărîte prin rezistenţă. Indienii erau absolut convinşi că locotenentul Muir şi unchiul ei, aflîndu-se în mîinile lor, nu se mai găsea nici un bărbat în întăritură ; ea îşi închipuia că ei puteau să spargă foarte uşor uşa, sau să-şi croiască drum cu securile printre buşteni, dacă se încăpăţîna să nu-i lase de bună voie să intre, ştiind că nu-i ameninţă nici o flintă. Dar cuvintele lui Iunie o făcură să şovăie, şi faptul că aceasta îi strînse mîna semnificativ, aruncîndu-i o privire rugătoare, îi întări hotărîrea de a rezista rugăminţilor lui Muir.

— Tu nu eşti încă prizonieră — şopti Roua-de-Iunie. Nu trebuie predat înainte de luat prizonier... vorbeşte fără frică ; Iunie cunoaşte pe ei.

Atunci Mabel începu să vorbească mai hotărîtă cu Muir — fiindcă unchiul ei tăcea, părînd că vrea să fie cu conştiinţa împăcată — şi-i explică pe cît putu de clar că nici gînd nu avea să predea întăritura.

— Ai uitat de capitulare, domnişoară Mabel ! zise Muir. Este în joc onoarea unuia din servitorii maiestăţii sale, ba chiar şi aceea a maiestăţii sale, prin intermediul supusului său. Nu vrei să-ţi aminteşti de onoarea militară, atît de distinsă şi de aleasă ?

— Ştiu destule, domnule Muir, ca să înţeleg că nu aveţi nici o comandă în expediţia aceasta şi, prin urmare, nu sînteţi cu nimic îndreptăţit să predaţi întăritura ; ba mai mult, îmi amintesc că l-am auzit pe tatăl meu spunînd că un prizonier pierde orice autoritate în timpul captivităţii sale.

— Pure sofisme, frumoasă Mabel ; aici este vorba de trădarea regelui şi de necinstirea numelui său şi al ofiţerilor săi. N-ai mai stărui în intenţiile dumitale dacă ai judeca mai bine şi ţi-ai lua timp să meditezi, ca să ajungi la concluziile care se impun în legătură cu circumstanţele de faţă.

— Da — interveni Cap — este o circumstanţă, ba chiar o circumstanţă dată dracului !

— Nu luat seama la vorbe de la unchi — zise Roua-de-Iunie, care era ocupată într-un colţ al încăperii. Întăritură bună, nu luat scalp.

— Voi rămîne aici unde mă aflu, domnule Muir, pînă voi primi veşti din partea tatălui meu. Se va întoarce în următoarele zece zile.

— Ah, Mabel, acest artificiu nu-l va înşela pe duşman ; prin mijloace care ar părea inexplicabile dacă nu l-am bănui pe bună dreptate pe un tînăr nefericit de trădare, el cunoaşte foarte bine toate acţiunile şi planurile noastre şi nu se îndoieşte că soarele nu va apune înainte ca valorosul sergent şi însoţitorii lui să fie prizonierii lor. Ascultă-mă ! Supunerea faţă de providenţă e o adevărată virtute creştină.

— Domnule Muir, mi se pare că vă înşelaţi în privinţa capacităţii de rezistenţă a acestei întăriturii şi o credeţi mai slabă decît e în realitate. Vreţi să vedeţi ce pot face, ca s-o apăr, dacă va fi nevoie ?

— Vreau din toată inima — răspunse ofițerul de intendență în dialectul scoțian, pe care-l folosea totdeauna cînd era foarte curios.

— Atunci, spuneți, ce părere aveți de asta ? Uitați-vă la ferestruia de la etajul de sus.

Mabel nu apucă să termine, că toți ochii se ridicară în sus și zăriră țeava unei flinte ieșind printr-o ferestruie — Roua-de-Iunie, folosindu-se din nou de șiretlicul care se dovedise mai înainte atît de folositor. Și rezultatul nu înșelă așteptările. Indienii abia zăriră flinta amenințătoare, că săriră în lături, luînd-o la goană, și în mai puțin de un minut dispărură toți în tufișuri. Ofițerul francez se uită drept la țeava flintei, ca să se asigure că nu era îndreptată spre el și luă, calm, o priză de tutun. Deoarece nici Muir, nici Cap nu aveau de ce să se teamă de o flintă atît de amenințătoare pentru ceilalți, rămaseră la locurile lor.

— Fii prevăzătoare, frumoasa mea Mabel, fii prevăzătoare ! exclamă ofițerul de intendență. Și nu provoca o luptă inutilă ! În numele tuturor regilor Albionului, spune cine se află oare închis cu tine în turnul acesta de lemn, cu intenții atît de sîngeroase ? Se pare că aici e vorba de un fel de magie și pentru reputația noastră a tuturor se impune o lămurire.

— Ce-ați zice dacă întăritura asta atît de puternică ar fi păzită de Călăuză ? strigă Mabel, folosindu-se de un echivoc pe care împrejurările îl făceau să fie foarte scuzabil. Ce cred oare tovarășii dumneavoastră francezi și indieni de precizia flintei lui Călăuză ?

— Fii mărinimoasă cu cei nefericiți, frumoasă Mabel, și nu-i confunda pe servitorii regelui... Domnul să-l binecuvînteze... cu dușmanii lui ! Dacă prietenul Călăuză se află cu adevărat în întăritură, pune-l să vorbească și vom duce tratative cu el. Ne cunoaște ca prieteni și nu ne e frică de dînsul, cel puțin eu nu mă tem, fiindcă pentru un om generos, rivalitatea în anumite interese înseamnă o garanție sigură de respect și prietenie, iar admirația pe care o ai pentru aceeași femeie e o dovadă a asemănării de gusturi și simțăminte.

Cum nu era de așteptat ca prietenia lui Călăuză să se extindă și asupra altor persoane în afară de intendant și Cap, ofițerul francez, care pînă atunci rămăsese nemișcat, se dădu înapoi la auzul acestui nume atît de temut. Omul acesta cu nervi de fier, obișnuit de multă vreme cu primejdiile războiului

special de la graniță, fu cuprins de groază la gîndul de a se afla în bătaia flintei Ucigătoarea-de-cerbi, cu faima tot atît de bine stabilită pe cuprinsul întregii granițe ca aceea a lui Marlborough în Europa, și nu dispreţui ideea de a căuta un adăpost, stăruind ca cei doi prizonieri să-l urmeze. Mabel se bucură prea mult că scăpa de dușmani, ca să mai deplîngă plecarea prietenilor, deși îi trimise o bezea lui Cap prin ferestruie, spunîndu-i cuvinte pline de afecțiune, în timp ce acesta se îndepărta încet și amărît.

Deocamdată, dușmanii păreau hotărîți să nu mai asalteze întăritura, și Roua-de-Iunie, care se urcase printr-o deschizătură pe acoperiș, de unde putea vedea o mare parte a regiunii, o înștiință pe Mabel că întregul grup se oprise să mănînce într-un punct îndepărtat și adăpostit al insulei, unde Muir și Cap păreau a se bucura și ei de mîncarea împărțită tuturor, de parcă n-ar mai fi avut vreo altă preocupare. Știrea aceasta o liniști mult pe Mabel și începu să se gîndească din nou la propria ei salvare sau cum să-l informeze pe tatăl ei de primejdia care-l amenința. Era de așteptat ca sergentul să se înapoieze în cursul după-amiezei și ea își dădea seama că un singur minut cîștigat sau pierdut îi putea hotărî soarta.

Trecură astfel trei sau patru ore. Insula se scufundă iar într-o liniște adîncă, ziua se sfîrșea, și Mabel încă nu luase nici o hotărîre. Roua-de-Iunie pregătea masa lor frugală la parterul întăriturii, în timp ce Mabel se urcase la rîndu-i pe acoperiș, printr-o deschizătură care-i îngăduia să ajungă pînă în vîrful construcției, de unde avea cea mai bună vedere asupra insulei și împrejurimilor ei. Numai pe alocurea priveliștea era întreruptă și acoperită de vîrfurile copacilor. Curajoasa fată avu grijă să nu se lase văzută de cei de jos, căci sălbaticii aceștia cruzi și nestăpîniți puteau foarte bine să-i trimită un glonț în cap. Scoase așadar puțin capul deasupra deschizăturii și cercetă de nenumărate ori în după-amiaza aceea diferitele canale ce înconjurau insula, întocmai ca „Ana, sora Ana", care cerceta împrejurimile castelului lui Barbă-Albastră.

Soarele apusese și nimic nu anunța apropierea bărcilor; atunci, Mabel se urcă pe acoperiș, ca să arunce o ultimă privire în jur, cu nădejdea că grupul condus de sergent ar putea să sosească pe întuneric — ceea ce le-ar fi luat indienilor posibilitatea să organizeze o ambuscadă atît de fatală ca în timpul zilei; se gîndea că i-ar putea transmite, cu ajutorul focului,

un semnal mai vizibil, decît în alte condiții. Scrută cu luare-aminte orizontul și tocmai voia să se retragă, cînd un obiect pe care i se păru că nu-l mai văzuse îi atrase atenția. Insulele formau un grup compact, și printre ele se vedeau vreo șapte-opt canale sau treceri diferite ; pe unul din aceste canale, mai puțin vizibil decît toate celelalte și ascuns în mare măsură de arbuștii de pe mal, Mabel crezu că zărește ceea ce la o privire mai stăruitoare se convinse că e o pirogă din scoarță de copac. Înăuntru se afla, fără îndoială, o ființă omenească. Fiind convinsă că dacă era vorba de un dușman, semnalul ei nu putea pricinui nici un rău, dar dacă era vorba de un prieten semnalul l-ar putea ajuta, isteața noastră prietenă flutură spre străin un mic drapel, pe care-l pregătise pentru tatăl ei, avînd grijă să nu fie observat de pe insulă.

Fata repetă zadarnic semnalul de vreo opt-zece ori, și începuse să-și piardă speranța de a se face observată, cînd zări că i se răspunde tot printr-un semnal, prin fluturarea unei vîsle, și omul se arătă numaidecît : era Chingachgook. În sfîrșit, găsise un prieten, un prieten în stare și, fără îndoială, dornic s-o ajute. Din clipa aceea, se însufleți și prinse curaj. Mohicanul o văzuse și pesemne că o recunoscuse, deoarece știa că Mabel face parte din grup și de îndată ce se va lăsa noaptea, va lua desigur toate măsurile să-i vină în ajutor. Se vedea bine că mohicanul descoperise prezența dușmanilor pe insulă, fiindcă era foarte prevăzător, și Mabel avea o mare încredere în prudența și îndemînarea lui. Cel mai mult o încurca acum Roua-de-Iunie, fiindcă eroina noastră văzuse cît de credincioasă era ea tribului ei, cu toată afecțiunea ce o purta frumoasei fete albe ; Mabel nu putea crede că ea s-ar fi învoit ca un indian dușman tribului său să intre în întăritură sau ca ea să iasă din fort, pentru a zădărnici planurile lui Vîrf-de-Săgeată. Jumătatea de oră ce se scurse după descoperirea prezenței Marelui-Șarpe fu una din cele mai chinuitoare din existența lui Mabel Dunhan. Ea își dădea seama că acum ar avea posibilitatea să-și realizeze planurile — era ca și cum le-ar fi putut atinge cu mîna, dar în același timp totul putea fi compromis. Mabel cunoștea spiritul calculat și dîrzenia indiană, în ciuda simțămintelor ei delicate și femeiești, și ajunse pînă la urmă, cu părere de rău, la concluzia că nu-și putea atinge scopul decît înșelînd-o pe protectoarea și însoțitoarea sa. Pentru o fire ca a lui Mabel, sinceră, cinstită și curată, atît de înclinată să se poarte fără ascunzișuri, faptul de

a înşela o astfel de prietenă i se părea respingător, dar ţelul urmărit era salvarea tatălui ei, fără ca indiana să sufere ceva de pe urma acestor proiecte ; la urma urmei, avea şi dînsa simţăminte şi interese proprii, de natură să înlăture cele mai mari scrupule.

Pe măsură ce se apropia noaptea, inima lui Mabel bătea tot mai tare şi în decursul unei singure ore întocmi şi schimbă cel puţin de zece ori planurile făurite. Indiana constituia marea piedică, fiindcă, în primul rînd, eroina noastră nu ştia cum să se asigure că Chingachgook va fi la uşă, şi nu un altul, fiind convinsă că el va apărea de îndată, şi în al doilea rînd, cum să-i dea drumul în întăritură, fără s-o alarmeze pe însoţitoarea ei atît de vigilentă. Dar se cerea o hotărîre grabnică, fiindcă, dacă mohicanul venea, şi ea nu-i dădea imediat drumul înăuntru, el putea să plece. Ar fi fost prea primejdios pentru indianul Delawar să rămînă mai mult timp pe insulă, şi trebuia ca ea să ia neapărat o hotărîre, chiar cu riscul de a alege una lipsită de chibzuinţă. După ce-i trecură prin minte proiectele de mai sus, Mabel se apropie de tovarăşa ei şi-i spuse cît putu de liniştită :

— Rouă-de-Iunie, acum, cînd oamenii tăi cred că viteazul Călăuză se află în întăritură, nu te mai temi că vor veni s-o incendieze ?

— Nu cred. Nu arde întăritură. Întăritură bună, nu luat scalp.

— Iunie, nu putem fi sigure. S-au ascuns, deoarece au crezut că prietenul meu Călăuză este cu mine.

— Eu nu crede teama lor. Ea vine repede şi pleacă repede. Teama făcut să fuge ; curaj aduce îndărăt. Teama face pe războinici smintiţi ca fetele tinere — zise indiana izbucnind în rîs.

— Sînt îngrijorată, Iunie, şi tare aş vrea să te urci pe acoperiş să cercetezi insula cu de-amănuntul, ca să te convingi că nu se urzeşte nimic împotriva noastră. Tu îţi dai seama mai bine decît mine ce au de gînd să facă oamenii din tribul tău.

— Iunie pleacă, dacă Lilly vrea ; dar ştie foarte bine că indieni dorm şi aşteaptă tata de la tine. Războinici mănîncă, bea, doarme tot timpul cînd nu luptă şi nu merge pe poteca războiului. Dar cînd merge, nu mai doarme, nu mai mănîncă, nu mai bea şi nu simte nimic. Războinici doarme acum.

— Dea Domnul să fie așa, dar urcă-te sus, scumpa mea Iunie, și uită-te cu luare-aminte în jurul tău. Primejdia ne poate paște tocmai cînd ne așteptăm mai puțin.

Roua-de-Iunie se ridică și se pregăti să se urce pe acoperiș, dar cînd puse piciorul pe prima treaptă a scării, se opri. Lui Mabel îi bătea inima atît de tare, că se temea să nu fie auzită de indiană, și-și închipui că adevăratele sale intenții începuseră a fi înțelese de prietena sa. Și avea oarecum dreptate, fiindcă indiana se oprise într-adevăr, ca să chibzuiască dacă nu era pe cale să comită vreo nesocotință. În primul rînd, îi fulgeră prin minte gîndul că Mabel voia să fugă ; dar apoi se liniști în privința asta, deoarece fețele-palide nu aveau cum să părăsească insula, și întăritura era cel mai bun refugiu pe care-l putea găsi ; în al doilea rînd, se gîndi că Mabel descoperise vreun semn al apropierii tatălui ei, care putea să apară în orice clipă. Această idee nu dură totuși decît o clipă, fiindcă Roua-de-Iunie avea despre iscusința fetei sergentului aceeași părere pe care o are o doamnă din lumea mare despre talentele femeii sale de serviciu. Și fiindcă nu-i mai răsări în minte nici o altă obiecție, începu să urce scara.

În clipa cînd indiana ajunse la etajul superior, Mabel avu un gînd fericit și, exprimîndu-l repede, dar firesc, îi folosi foarte mult la executarea planului său.

— Eu, Roua-de-Iunie, o să cobor — zise ea— ca să ascult la ușă, cîtă vreme tu te afli pe acoperiș ; în felul acesta vom urmări amîndouă deodată tot ce se petrece, tu de sus, și eu de jos.

Indiana se gîndi că măsura aceasta de prevedere nu-și avea rostul, știind prea bine că nimeni nu putea intra în întăritură, în afară de cazul că era ajutat dinăuntru, și că, pe de altă parte, nici o primejdie nu le putea amenința din afară, fără ca ele să-și dea seama de ea mai dinainte. Dar socoti că propunerea lui Mabel se datora spaimei și lipsei sale de experiență și, fiindcă i se păruse sinceră, o acceptă fără nici o bănuială. Așa că eroina noastră putea să coboare spre ușă, în timp ce prietena ei se urca pe acoperiș, fără ca indiana să se gîndească o clipă s-o supravegheze. Acum erau prea departe una de alta ca să mai poată sta de vorbă. Timp de trei sau patru minute, una scrută întunericul să descopere ceva, iar cealaltă ascultă la ușă cu atîta încordare, de parcă toate simțurile ei se concentraseră în sus. De la înălțimea la care

se afla, Roua-de-Iunie nu descoperi nimic, fiindcă întunericul nu-i dădea, într-adevăr, nici o posibilitate; însă ar fi greu de descris senzaţia pe care o avu Mabel, părîndu-i-se că percepe cum cineva împinge uşa uşor şi prudent. Temîndu-se ca nu cumva lucrurile să se petreacă altfel de cum voia şi nerăbdătoare să-l înştiinţeze pe Marele-Şarpe că e acolo, ea începu să cînte încet, cu voce tremurătoare. Dar liniştea nopţii era atît de adîncă, încît sunetele acestea disonante ajunseră pînă la vîrful întăriturii, şi Roua-de-Iunie începu să coboare imediat. Numaidecît după aceea, se auzi o bătaie slabă în uşă. Teama o zăpăci pe Mabel, fiindcă îşi dădea seama că nu trebuie să piardă nici o clipă. Speranţa se dovedi însă mai puternică decît frica şi începu să ridice drugii de la uşă cu mîini nesigure. Cînd ridică primul drug, auzi mocasinii lui Roua-de-Iunie la etajul superior. Al doilea îl înlătură tocmai cînd indiana ajunse la jumătatea ultimei scări.

— Ce faci! strigă Roua-de-Iunie înfuriată. Fugi... nebună... ieşi întăritură?! Întăritură bună!

Mîinile celor două prietene se încleştară în acelaşi timp pe ultimul drug, care ar fi cedat mai iute, dacă apăsarea puternică din afară nu l-ar fi înţepenit de uşă. Între cele două femei avu loc o luptă scurtă, însă fără nici un gest de violenţă. Probabil că Roua-de-Iunie ar fi învins, dacă o apăsare din afară, şi mai viguroasă decît prima, nu ar fi făcut să sară drugul din lăcaşul lui — şi uşa se deschise. Silueta unui bărbat trecu pragul, iar cele două femei fugiră pe scară, parcă tot atît de înspăimîntate de această apariţie.

Străinul închise uşa cu grijă, examină încăperea de la parter cu mare atenţie, apoi urcă scara foarte prudent. Roua-de-Iunie, cînd se lăsase noaptea, închisese ferestruile şi aprinsese o lumînare. La lumina aceasta slabă, cele două femei aşteptau nemişcate să vadă omul care intrase şi putea fi auzit bine cum urcă scara foarte încet. N-ar fi uşor de spus care dintre ele fu mai uimită cînd străinul apăru prin trapă şi descoperiră că era Călăuză.

— Domnul fie lăudat! exclamă Mabel, fulgerată de gîndul că întăritura devenea inexpugnabilă cu o asemenea pază. Oh, Călăuză, ce s-a întîmplat cu scumpul meu tată?

— Pînă acum, sergentul este în siguranţă şi victorios, deşi nu stă în puterea omului să prevadă sfîrşitul acestei

lupte. Dar nu cumva în colțul de colo se ghemuiește soția lui Vîrf-de-Săgeată ?

— N-o învinui cu nimic, Călăuză, fiindcă-i datorez viața și faptul că mă aflu acum la adăpost. Spune-mi ce s-a-ntîmplat cu detașamentul tatălui meu, de ce ești aici, apoi îți voi povesti și eu toate faptele îngrozitoare care s-au petrecut pe această insulă.

— N-o să ai nevoie decît de puține cuvinte, Mabel, ca să-mi dezvălui ce s-a întîmplat, fiindcă celui învățat cu mișeliile indienilor nu-i trebuie decît puține lămuriri cînd e vorba de astfel de lucruri. În ceea ce privește incursiunea, ea a avut succesul așteptat, fiindcă Marele-Șarpe a fost în recunoaștere și ne-a dat toate informațiile trebuitoare. Am prins în cursă trei ambarcațiuni, i-am izgonit pe francezii de pe ele, le-am capturat și le-am scufundat, potrivit ordinelor, în partea cea mai adîncă a canalului. Așa că sălbaticii din Canada de nord vor duce lipsă de mărfuri și alimente în iarna asta ; iar în ceea ce privește praful de pușcă și gloanțele, va fi o lipsă atît de mare de ele, încît bunii vînători și războinici vor fi lipsiți de bucuria puștilor. N-am pierdut un singur om și nimeni n-a fost scalpat și cred că nici dușmanul nu a avut pierderi. Pe scurt, Mabel, incursiunea s-a desfășurat pe placul lui Lundie ; s-au pricinuit dușmanului multe pagube, și noi am avut puțin de suferit.

— Oh, Călăuză ! Mă tem că atunci cînd maiorul Duncan va afla de această tristă acțiune, va regreta că a întreprins-o.

— Știu ce vrei să spui... știu ce vrei să spui ; dar dacă-ți voi povesti amănunțit tot ce s-a petrecut, vei înțelege mai bine. De îndată ce sergentul a avut succesul amintit, ne-a trimis pe mine și pe Marele-Șarpe în pirogi, să-ți vestim izbînda, și vine în urma noastră cu cele două ambarcațiuni, care, fiind mult mai grele, n-or să fie aici înainte de zorii zilei. M-am despărțit de Chingachgook în după-amiaza aceasta, fiindcă ne-am înțeles ca eu să merg pe unul din canalele care înconjoară insula, și el pe celălalt, ca să vedem dacă e drumul liber. Din clipa aceea nu l-am mai văzut pe șeful indian...

Mabel îi povesti cum ajunsese să-l descopere pe mohican şi-i vorbi de nădejdea pe care o avusese că acesta va încerca să intre în întăritură.

— El ? Niciodată, oh, niciodată ! Un cercetaş adevărat nu intră în ruptul capului să se adăpostească după buşteni sau pereţi, atîta vreme cît poate să rămînă în aer liber şi să se facă acolo folositor. Nici eu n-aş fi venit, Mabel, dar i-am făgăduit sergentului că te voi linişti aducîndu-ţi aceste veşti şi că voi veghea să nu ţi se întîmple nimic. Ah, Doamne, a îngheţat inima în mine cînd am văzut insula în după-amiaza asta şi m-a cuprins o întristare cumplită, gîndindu-mă că ai putea fi printre cei morţi !

— Ce întîmplare norocoasă te-a făcut să vîsleşti drept spre insulă şi să nu cazi în mîinile duşmanilor ?

— Una din acele întîmplări, Mabel, pe care le trimite providenţa ca să-i spună copoiului că cerbul nu este departe, iar cerbului cum să fugă din faţa copoiului. Nu, nu, şiretlicurile şi vicleniile lor drăceşti cu trupurile moarte îmbrăcate îi pot înşela pe soldaţii regimentului 55 şi pe ofiţerii regelui, dar nu prind la oameni care şi-au petrecut viaţa în pădure. M-am apropiat de insulă pe canal chiar în dreptul pretinsului pescar şi, cu toate că reptilele astea l-au aranjat pe sărmanul nefericit cu o oarecare dibăcie iscusinţa lor nu a fost destul de mare, ca să nu fie descoperită de un ochi experimentat. Undiţa era ţinută prea sus. Pentru un soldat din regimentul 55, care a învăţat să pescuiască abia la Oswego, deoarece mai înainte nu se îndeletnicise cu aşa ceva, omul ţinea undiţa prea sus ; apoi era prea liniştit pentru un pescar care vede că nici un peşte nu se atinge de momeala lui. Pe lîngă faptul că noi nu ne apropiem niciodată orbeşte de un post ; eu am stat odată o noapte întreagă în afara unei garnizoane, fiindcă santinelele îşi schimbaseră locurile şi felul de a face paza. Nici pe mine, nici pe Marele-Şarpe nu ne puteau păcăli şiretlicurile astea stîngace, care urmăreau probabil să-i înşele pe scoţieni, oameni destul de şireţi în anumite privinţe, dar care, atunci cînd este vorba de vicleniile indienilor, dau greş.

— Crezi oare că tatăl meu şi detaşamentul său ar putea fi înşelaţi ? întrebă Mabel, cu însufleţire.

— Firește că nu, dacă-i pot preveni, Mabel. Am aflat de la tine că Marele-Şarpe stă la pîndă ; aşa că sergentul

poate fi vestit din două părți de primejdie, cu toate că n-ai cum să prevezi canalul pe care se va apropia detașamentul.

— Călăuză — zise fata, cu voce gravă, fiindcă scenele îngrozitoare pe care le văzuse făcuseră să-i apară moartea însoțită de fapte îngrozitoare — Călăuză, mi-ai spus că mă iubești și vrei să mă iei de soție.

— Am îndrăznit, într-adevăr, s-o fac, Mabel, și sergentul a zis chiar acum, de curînd, că ți-ai da încuviințarea ; dar eu nu sînt omul în stare să se țină scai de ființa iubită.

— Ascultă-mă, Călăuză, te respect... te prețuiesc și te cinstesc. Scapă-l pe tatăl meu de această moarte înfiorătoare și te voi adora. Iată mîna mea, ca o garanție solemnă a credinței mele pentru clipa cînd vei veni s-o ceri.

— Domnul să te binecuvînteze și să te aibă în paza lui, Mabel. Este mai mult decît merit și mă tem că nu voi ști să trag folosul cuvenit dintr-un asemenea noroc. Totuși, nu era nevoie să-mi făgăduiești asta, ca să-l ajut pe sergent. Sîntem vechi camarazi și ne datorăm unul altuia viața, deși mi-e teamă s-o spun, Mabel, că faptul de a fi camarad de luptă al tatălui nu e întotdeauna cea mai bună recomandare pentru fiica lui !

— N-ai nevoie de altă recomandație decît propriile tale fapte... curajul tău... fidelitatea ta și tot ceea ce faci și spui ; aprob totul cu întreaga mea rațiune și sînt convinsă că inima va urma calea acesteia.

— Iată o fericire la care nu mă gîndeam în noaptea asta, dar ne aflăm în mîinile lui Dumnezeu, și El ne va apăra cum știe El. Cuvintele tale sînt dulci, Mabel, dar nu aveam nevoie de ele ca să fac tot ceea ce e omenește cu putință în aceste împrejurări, după cum nici nu vor micșora cu nimic străduințele mele.

— Acum ne înțelegem unul pe altul, Călăuză — adăugă Mabel, cu vocea slabă. Să nu pierdem nici unul din aceste momente prețioase, care poate avea o valoare nespusă. N-am putea oare să pornim în piroga ta în întîmpinarea tatălui meu ?

— Nu sînt de părere să facem asta ! Nu știu pe care din canale va veni sergentul și sînt nu mai puțin de douăzeci : să avem încredere în Marele-Șarpe, fiindcă el trece prin toate. Nu, nu, sfatul meu e să rămînem aici. Bușteni din care este

clădită această întăritură sînt încă verzi şi nu le va fi uşor să-i incendieze, şi eu pot rezista aici ; afară de cazul unui incendiu, pot să ţin piept unui trib întreg. Nu mă poate scoate din bastionul ăsta nici tot neamul irochez, cîtă vreme nu ia foc. Sergentul se află în aşteptare pe vreo insulă şi n-o să soscească aici decît în zorii zilei. Dacă rămînem în întăritură, putem să-l prevenim la timp, trăgînd, de pildă, cîteva focuri de flintă, şi dacă se hotărăşte să-i atace pe sălbatici, aşa după cum fără îndoială va face un om cu firea sa, faptul de a stăpîni acest bastion va avea o mare însemnătate. Nu, nu, judecata mea îmi spune „rămîi, dacă vrei să-l serveşti pe sergent", aşa că să rămînem aici, deşi n-ar fi prea greu să scăpăm, şi tu, şi eu.

— Rămîi — murmură Mabel — rămîi, pentru numele lui Dumnezeu, Călăuză. Trebuie făcut totul... totul ca să-l salvăm pe tata !

— Da, este firesc. Sînt fericit, Mabel, să te aud vorbind astfel, fiindcă şi eu vreau din toată inima ca sergentul să fie ajutat aşa cum trebuie. Pînă acum şi-a păstrat reputaţia, şi dacă izbuteşte să-i izgonească pe mişei şi să se retragă în chip onorabil arzînd pînă la pămînt colibele şi întăritura, nici vorbă că Lundie îşi va aminti de asta şi-l va răsplăti după merit. Da, da, Mabel, noi trebuie să salvăm nu numai viaţa sergentului, ci şi reputaţia lui.

— Tatăl meu nu va putea fi niciodată răspunzător de atacul neaşteptat împotriva insulei.

— Nu se ştie... nu se ştie niciodată, gloria militară e adesea un lucru nesigur. Am văzut indienii Delawar învinuiţi pentru fapte care ar fi meritat mai mare laudă decît alte dăţi cînd fuseseră victorioşi. Un om greşeşte mult cînd îşi făureşte gloria pe orice fel de succes, dar mai ales cînd şi-o făureşte pe un succes de război. Eu nu cunosc decît foarte puţin oraşele şi felul în care judecă oamenii de acolo, dar aici, indienii preţuiesc faima unui războinic după norocul său. Lucrul cel mai de seamă pentru un soldat e să nu fie niciodată bătut, şi eu cred că nimeni nu se sinchiseşte de cum a fost lupta, cîştigată sau pierdută. În ce mă priveşte pe mine, Mabel, cînd mă găsesc în faţa duşmanului, am un obicei : să-i trimit cîte gloanţe pot şi să fiu omenos cu învinşii. Iar în privinţa omeniei de după înfrîngere nu mai e nevoie să vor-

bim, fiindcă înfringerea e una din situaţiile cele mai umilitoare din lumea asta. Predicatorii propovăduiesc umilinţa prin garnizoane, dar dacă aceasta ar fi în stare să facă din oameni creştini, soldaţii regelui ar trebui să fie nişte sfinţi, fiindcă anul ăsta nu au făcut altceva în război decît să primească lecţii de umilinţă de la francezi, începînd de la fortul Duquesne şi pînă la Ty.

— Tatăl meu nu avea cum să bănuiască faptul că poziţia insulei era cunoscută de duşman — începu din nou Mabel, preocupată numai de consecinţa probabilă a ultimelor evenimente asupra sergentului.

— Asta-i adevărat şi nu pot înţelege cum de-au izbutit francezii să dea de ea. Locul este bine ales şi nici cei care au fost o dată aici n-o găsesc a doua oară uşor. Mă tem că e vorba de o trădare ; da, da, trebuie să fie o trădare la mijloc !

— Oh, Călăuză, s-ar putea să fie aşa ?

— Nimic nu e mai uşor, Mabel, fiindcă trădarea este la anumiţi oameni tot atît de naturală ca foamea. Eu, cînd întîlnesc un om care vorbeşte mieros, îi urmăresc faptele cu mare luare-aminte, fiindcă atunci cînd cineva are o inimă curată şi nu se gîndeşte să facă decît fapte cinstite, el lasă faptele să vorbească, nu limba.

— Jasper Western nu este unul din aceştia — zise Mabel cu tărie. Nu-i pe lume un tînăr mai sincer ca el, care să fie atît de puţin în stare să lase limba să vorbească în locul inimii...

— Jasper Western ! Şi limba, şi inima sînt cinstite la flăcăul acesta, crede-mă pe mine ; părerea lui Lundie, a intendantului, a sergentului şi chiar a unchiului dumitale e tot atît de greşită cum ar fi dacă ai crede că soarele străluceşte noaptea, şi stelele licăresc ziua-n amiaza-mare. Nu, nu, eu răspund de cinstea lui Eau-douce cu scalpul meu şi, dacă e nevoie, cu flinta !

— Domnul să te aibă în pază şi să te binecuvînteze, Călăuză ! strigă Mabel, întinzînd mîna şi strîngînd degetele ca de fier ale interlocutorului său, cuprinsă de un simţămînt de a cărui forţă abia-şi dădea seama. Eşti foarte mărinimos şi nobil, Călăuză. Dumnezeu te va răsplăti !

— Ah, Mabel, dacă ar fi pe dreptate, poate că n-ar trebui să rîvnesc la o nevastă ca tine, ci să te las să fii aleasa unui ofiţer din garnizoană, după cum meriţi.

— Să nu mai vorbim despre asta astă-seară — zise Mabel, atît de încet, încît abia se auzea. Acum trebuie să ne gîndim mai puțin la noi și mai mult la prietenii noștri. Dar mă bucur din tot sufletul că-l crezi pe Jasper nevinovat. Acum să vorbim de altceva. Nu crezi că ar trebui să-i dăm drumul lui Roua-de-Iunie ?

— Socot că n-ar fi bine ca noi să dormim și s-o lăsăm pe ea trează în încăpërea asta unde se află și ușa întăriturii. Dacă am închide-o la etajul de sus, și am lua scara, ar fi ca o prizonieră.

— Nu mă pot purta astfel cu un om care mi-a salvat viața. Ar trebui s-o lăsăm să plece ; sînt convinsă că mi-e prea prietenă ca să-mi vrea răul.

— Nu cunoști rasa asta, Mabel, nu cunoști rasa asta. Este drept are sînge amestecat, nu e o Mingo sută la sută, dar e legată de netrebnicii ăștia și a învățat fără îndoială cîteva șiretlicuri de la ei. Dar ce se aude ?

— Parc-ar fi plescăitul unei vîsle... o ambarcațiune trece prin canal !

Călăuză închise trapa care comunica cu încăperea de jos, ca să n-o lase pe Roua-de-Iunie să fugă, stinse lumînarea și porni grăbit spre ferestruie. Mabel se uită peste umărul lui, cu respirația tăiată. După cîteva minute, ochii lui Călăuză se obișnuiră cu întunericul și deslușì două ambarcațiuni care acostară la malul insulei, la vreo cincizeci de iarzi de întăritură, la locul obișnuit de debarcare. Obscuritatea nu-i îngăduia să vadă mai mult, și îi șopti lui Mabel că noii sosiți puteau să fie tot atît de bine dușmani, ca și prieteni, deoarece nu credea că sergentul putea să vină atît de curînd. El mai văzu cîțiva oameni părăsind ambarcațiunile, apoi auzi trei exclamații vesele în limba engleză, care nu mai lăsau nici un fel de îndoială despre cei ce debarcau. Călăuză se năpusti la trapă, o ridică, alunecă pînă la picioarele scării și începu să scoată barele de la ușă cu o însuflețire care arăta cît de critic i se părea momentul. Mabel îl urmase, dar mai mult îl încurca decît îl ajuta, și în clipa cînd abia un singur drug fusese înlăturat, se auzi o salvă de muschete. Cînd se dezlănțui și strigătul de război al sălbaticilor de prin toate tufișurile din jur, încremeniră, cu respirația tăiată. Apoi deschiseră ușa și se năpustiră afară. Toate zgomotele provocate de oameni încetaseră. După ce Călăuză ascultă o jumătate de minut, crezu că aude niște gemete surde în apropierea

ambarcațiunilor ; dar gemetele se împleteau atît de bine cu vîntul și foșnetul frunzelor, încît nu știa ce să creadă. Mabel, copleșită de îngrijorare, se smulse de lîngă el, vrînd să se năpustească spre ambarcațiuni.

— Nu-i bine ce faci, Mabel ! strigă Călăuză cu hotărîre, cu voce înăbușită, apucînd-o de braț. Nu-i bine ce faci ! Te duci la moarte sigură fără nici un folos. Trebuie să ne întoarcem în întăritură.

— Tatăl meu ! Scumpul, sărmanul meu tată asasinat ! strigă tînăra fată, deznădăjduită, cu toate că simțul de prevedere o făcea să vorbească încet, chiar și într-un moment atît de critic. Călăuză, dacă mă iubești, lasă-mă să mă duc la tatăl meu !

— Nu, Mabel, asta nu se poate. Mi se pare foarte ciudat faptul că nimeni nu scoate o vorbă. Nimeni n-a răspuns cu focuri de armă dinspre bărci, și eu mi-am lăsat Ucigătoarea-de-cerbi în întăritură ! Dar cum poți folosi o carabină, cînd nu vezi pe nimeni ?

Chiar în clipa aceea, Călăuză, care, ținînd strîns brațul lui Mabel, cerceta cu ochii săi ageri întunericul, observă, fără să deslușească decît siluetele, cinci sau șase oameni tîrîndu-se, ca să se furișeze pe lîngă el, fără îndoială cu intenția de a le tăia retragerea spre fort. Ridicînd-o pe Mabel și luînd-o sub braț ca pe un copil, omul acesta musculos al pădurii izbuti printr-o sforțare supremă să intre în fortăreață. Imediat auzi în urma sa pașii urmăritorilor. Lăsîndu-și jos povara, se întoarse, închise ușa și abia o asigură cu un drug, că indienii se năpustiră cu toții asupra ei, amenințînd s-o smulgă din țîțîni. Într-o clipă, el puse și ceilalți drugi.

Mabel se urcă la primul etaj, în timp ce Călăuză rămase de gardă la parter. Fata se afla în starea în care trupul acționează fără să pară călăuzit de rațiune. Aprinse lumînarea mecanic, așa cum o rugase însoțitorul ei, și se întoarse cu ea în camera unde se găsea Călăuză. De îndată ce acesta din urmă avu lumină, cercetă cu luare-aminte întăritura, ca să se convingă că nu se ascunsese nimeni înăuntru, urcînd pe rînd la fiecare etaj, după ce avea grijă de fiecare dată să se asigure că nu lasă vreun dușman în spatele său. Pînă la urmă se convinse că în fortăreață nu se mai aflau decît el și Mabel, fiindcă Roua-de-Iunie fugise. După ce ajunse la concluzia asta, se întoarse

lîngă eroina noastră, în încăperea principală, stinse lumina și, înainte de a se așeza, examină cocoșul flintei.

— Temerile noastre cele mai îngrozitoare s-au înfăptuit — zise Mabel, căreia i se părea că neliniștea și spaima din ultimele cinci minute închideau în ele emoțiile unei vieți întregi. Scumpul meu tată și toți însoțitorii săi sînt uciși sau prizonieri!

— Nu știu încă nimic... numai la lumina zilei vom afla totul. Eu nu cred ca lupta să se fi terminat în felul ăsta, fiindcă i-am fi auzit pe netrebnicii de Mingo urlîndu-și triumful în jurul fortului. Dar de un lucru putem fi convinși: dacă dușmanii stau mai bine, n-or să aștepte prea mult ca să ne someze să ne predăm. Roua-de-Iunie le va spune care e situația noastră, și ei își vor da seama că nu pot incendia fortul în timpul zilei, cîtă vreme Ucigătoarea-de-cerbi nu și-a pierdut faima; și fii așadar sigură că vor încerca să-i dea foc cînd îi va ajuta întunericul.

— Aud un geamăt, da, e fără îndoială un geamăt!

— E o pură închipuire, Mabel; unui spirit zbuciumat, mai ales cînd e vorba de o femeie, i se pare că vede sau aude lucruri care nu există. Am cunoscut oameni care-și închipuiau că ceea ce se petrece în vis e realitate.

— Nu, nu mă înșel, jos e neapărat cineva care suferă!

Călăuză fu silit să recunoască faptul că Mabel nu se înșela. Totuși, o rugă stăruitor să-și stăpînească emoțiile, amintindu-i că sălbaticii foloseau cele mai neînchipuite vicleșuguri ca să-și atingă scopul și era foarte probabil ca gemetele să fie simulate de cineva, pentru a-i ademeni să părăsească fortul sau cel puțin să deschidă ușa.

— Nu, nu — zise Mabel repede — nu-i nici un vicleșug; e un om care se chinuie și suferă, afară numai dacă n-ar fi vorba de o suferință spirituală. Gemetele sînt înspăimîntător de adevărate.

— Ei ibne, vom afla numaidecît dacă e un dușman sau un prieten. Ascunde lumina, Mabel, ca să vorbesc cu cel din fața ușii, de la ferestruie.

Chiar și acest simplu act nu-l făcu decît cu foarte mare prudență, fiindcă prietenul nostru Călăuză era prevăzător și un om cu experiență; el cunoscuse multe situații în care cei delăsători plătiseră cu viața lipsa de atenție pe care, în ignoranța lor, o socotiseră ca o măsură de prisos. El nu puse gura

chiar la ferestruie, ci atît de aproape, încît să poată fi auzit fără să ridice vocea, ferindu-şi tot atît de grijuliu şi urechile.

— Cine-i jos? întrebă el, după ce se pregăti cu toată scrupulozitatea. E cineva în suferinţă? Dacă-i un prieten, să vorbească fără teamă şi să se bizuie pe ajutorul nostru.

— Călăuză! răspunse o voce, pe care şi Mabel, şi ghidul o recunoscură ca fiind a sergentului. În numele lui Dumnezeu, spune-mi ce s-a întîmplat cu fiica mea?

— Tată, sînt aici... nevătămată... în siguranţă! Oh! Cît aş vrea să fii şi tu la fel!

Exclamaţia acestuia de mulţumire către providenţă fu auzită de cei doi, cu toate că se împleti cu gemetele de durere.

— Mi s-au împlinit cele mai negre presimţiri — zise Mabel, cu calmul deznădejdii. Călăuză, tatăl meu trebuie adus în fort, orice s-ar întîmpla!

— E de la sine înţeles, şi asta-i porunca Celui-de-sus. Dar, Mabel, linişteşte-te şi străduieşte-te să-ţi recapeţi sîngele rece. Îl vom ajuta pe sergent atît cît e omeneşte posibil. Dar să fii calmă.

— Sînt, sînt, Călăuză! Niciodată în viaţa mea n-am fost mai calmă şi mai reculeasă decît în clipa asta! Dar nu uita că fiecare clipă este primejdioasă şi hai, în numele cerului, să facem cît mai grabnic ce e de făcut!

Pe Călăuză îl surprinse dîrzenia lui Mabel şi îl amăgi şi liniştea forţată, şi stăpînirea de sine de care dădea ea dovadă. Oricum, socotind că nu mai e nevoie de alte lămuriri, coborî şi începu să scoată drugii. Făcu treaba asta cu prevederea lui obişnuită, şi cînd drugii cedară, simţi pe cineva împingînd uşa, ca s-o deschidă, ceea ce-l ispiti să încerce s-o închidă iar. Dar, aruncîndu-şi privirea prin crăpătura uşii, o întredeschise, şi corpul sergentului Dunham, care se sprijinea de ea, se prăbuşi în încăpere. Călăuză îl trase cu totul înăuntru cît ai clipi şi puse din nou drugii. Apoi se repezi să-i dea rănitului toate îngrijirile necesare.

Mabel se purtă în tot timpul acestei scene jalnice cu o energie supranaturală, de care dau dovadă femeile cînd sînt stăpînite de o adîncă frămîntare sufletească. Aduse lumina, umezi cu apă buzele arse ale tatălui ei şi-l ajută pe Călăuză să-i pregătească un culcuş de paie şi o pernă, făcută din nişte haine ghemuite. Toate astea se săvîrşiră cu cea mai mare grijă şi fără un cuvînt. Mabel nu vărsă o singură lacrimă pînă cînd auzi

binecuvîntările tatălui său pentru dragostea şi grija ei. În timp ce Mabel bănuia mai degrabă decît ştia cît de gravă e starea tatălui ei, Călăuză cerceta rana sergentului cu cea mai mare atenţie. El descoperi că un glonţ îi străpunsese trupul şi, prea familiarizat cu răni de acest fel, cercetaşul ştia că nu mai e nici o nădejde.

*

CAPITOLUL XXIV

Ia lacrimile mele şi le bea !
O, dacă sîngele-mi ar fi balsam, risipă
ar face-atunci cu el inima mea,
Dîndu-ţi să guşti din liniştе o clipă.

Moore

Sergentul Dunham, din clipa în care se făcu lumină, nu mai pierdu din ochi silueta frumoasei sale fete. Apoi examină uşa fortului, ca să se convingă de solidaritatea ei, fiindcă fusese lăsat jos, neputînd fi transportat sus. Apoi privirea i se opri din nou pe chipul fetei, deoarece, cînd viaţa se stinge, simţămintele de iubire îşi capătă întreaga lor putere şi începem să preţuim la adevărata lor valoare pe cei pe care sîntem pe punctul de a-i pierde pentru totdeauna.

— Domnul fie lăudat, copila mea, că cel puţin ai scăpat tu de gloanţele lor ucigătoare ! zise el. Vorbea cu glas tare, fără să mai pară că suferă. Povesteşte-mi toată întîmplarea asta tristă, Călăuză !

— Ah, sergent ! E vorba, într-adevăr, de lucruri tare triste, după cum ai spus. Am fost vînduţi, şi acum nu mai încape nici o îndoială că poziţia insulei a fost trădată : sînt tot atît de sigur de asta, pe cît sînt de sigur că fortul e încă în mîinile noastre. Dar...

— Maiorul Duncan a avut dreptate — îl întrerupse Dunham, punînd o mînă pe brațul celuilalt.

— Nu-i adevărat, sergent... nu-i adevărat ; el n-a făcut-o nicidecum, cel puțin asta e părerea mea. Știu că natura este slabă... vreau să spun, natura omenească, și că nu trebuie să ne îngîmfăm cu însușirile noastre, fie că sîntem roșii sau albi, dar sînt convins că nu găsești la această graniță un flăcău cu o inimă mai curajoasă și mai credincioasă decît a lui Jasper Western !

— Domnul să te binecuvînteze... să te binecuvînteze pentru cuvintele astea, Călăuză ! strigă Mabel, din fundul inimii, izbucnind într-un hohot de plîns provocat de emoțiile atît de felurite și violente prin care trecuse. Oh ! Domnul să te binecuvînteze, Călăuză ! Cel brav nu trebuie niciodată să-l părăsească pe un alt brav, iar cei cinstiți sînt datori să se sprijine unul pe altul.

Ochii tatălui zăboviră multă vreme pe chipul fiicei sale, plin de grijă, pînă cînd fata își ascunse fața în șorț, ca să nu i se vadă lacrimile. Apoi sergentul își îndreptă privirea cercetătoare din nou spre Călăuză. Acesta îi apăru tot atît de sincer, loial și cinstit ca totdeauna — și-i făcu un semn să continue.

— Îți amintești de locul unde eu și Marele-Șarpe te-am lăsat, sergent — începu iar Călăuză — și nu mai are nici un rost să-ți vorbesc de tot ce s-a petrecut înainte. Acum e prea tîrziu să regretăm ceea ce a trecut, dar cred că dacă-aș fi rămas cu bărcile, nu s-ar fi întîmplat nenorocirea asta. Fără îndoială că mai sînt și alte călăuze bune, însă darurile naturii ți se dau după voia ei, și unii trebuie să fie mai dăruiți decît alții. Sînt sigur că sărmanul Gilbert, care mi-a luat locul, și-a plătit greșeala.

— A căzut lîngă mine — răspunse sergentul, cu vocea slabă, plină de tristețe. Ne-am primit toți pedeapsa greșelilor noastre.

— Nu, nu sergent, nu te condamna cîtuși de puțin ; soldații nu au fost niciodată mai bine comandați într-o expediție ca aceea de sub ordinele tale. Niciodată n-am văzut un flanc mai bine acoperit, și felul în care ți-ai condus ambarcațiunea împotriva obuzierului lor ar putea fi o lecție chiar și pentru Lundie.

Ochii sergentului străluciră, şi chipul său se lumină la gîndul victoriei pe cîmpul de luptă, deşi totul se petrecea la nivelul evenimentelor modeste la care luase parte.

— N-a fost rău condus, prietene — zise el — che, cum le-am luat parapetul cu asalt!

— Ai arătat mult curaj, sergent, deşi mă tem că atunci cînd se va cunoaşte adevărul se va afla că netrebnicii ăştia au pus din nou mîna pe obuzier. Bine, bine, trebuie să ai tăria să uiţi tot ceea ce a fost neplăcut şi să-ţi aminteşti numai de ceea ce-ţi face cinste. Asta este adevărata filozofie şi cea mai bună religie. Dacă duşmanii au pus mîna din nou pe obuzier, n-au făcut decît să ia ce era al lor, fără ca noi să-i putem împiedica. Dar n-au cucerit încă fortul şi nu-l pot cuceri, afară de cazul că-i vor da foc în timpul nopţii. Ei bine, sergent, m-am despărţit de Marele-Şarpe cam la zece mile în josul canalului, socotind că n-ar fi înţelept să ne apropiem chiar şi de o tabără prietenă fără măsurile de prevedere necesare. Nu pot spune ce s-a întîmplat cu Chingachgook, deşi am aflat de la Mabel că nu e departe, şi nu mă îndoiesc că delawarul ăsta cu inimă nobilă îşi va face datoria, cu toate că nu-l vedem. Ţine minte vorbele mele, sergent, înainte ca această acţiune să se termine, vom auzi de el în clipe de mare primejdie, şi va face totul fără larmă şi cu iscusinţă. Marele-Şarpe este într-adevăr un şef înţelept şi plin de virtuţi, şi orice om alb i-ar putea invidia însuşirile, deşi trebuie să recunoaştem că flinta lui nu e chiar atît de sigură ca Ucigătoarea-de-cerbi. Ei bine, cînd m-am apropiat de insulă, n-am descoperit nicăieri fum, şi asta m-a pus pe gînduri, fiindcă ştiam că soldaţii din regimentul 55 nu sînt destul de vicleni să ascundă semnul ăsta, cu toate că li s-a spus de nenumărate ori ce primejdie poate să provoace. Asta m-a făcut să fiu cu ochii în patru, pînă cînd l-am văzut pe pretinsul pescar... după cum i-am spus mai adineauri lui Mabel, şi atunci toate vicleşugurile lor diavoleşti s-au desfăşurat în faţa mea ca şi cum le-aş fi văzut pe hartă. Nu e nevoie să-ţi spun, sergent, că primul meu gînd a fost la Mabel şi că, aflînd-o în acest fort, am venit să rămîn în viaţă sau să mor alături de ea.

Tatăl întoarse o privire plină de recunoştinţă spre fiica sa. şi Mabel simţi cum în clipa aceea i se opresc bătăile inimii, dîndu-şi seama de existenţa unor stări sufleteşti pe care nu le

bănuia, adică altfel spus, că mai erau şi alte dureri decît cele provocate de starea tatălui său. Cînd acesta din urmă îi întinse mîna, ea o luă şi o sărută. Apoi îngenunche lîngă el şi plînse cu nespusă amărăciune.

— Mabel — zise sergentul, calm — facă-se voia lui Dumnezeu! N-are rost să ne amăgim; mi-a sunat ceasul şi sînt împăcat că mor ca un soldat. Lundie îmi va face dreptate, fiindcă bunul nostru prieten, Călăuză, îi va povesti ce s-a făcut şi cum s-au petrecut toate. Cred că n-ai uitat ce-am vorbit ultima dată.

— Nu, tată, şi poate că mi-a sunat şi mie ceasul! exclamă Mabel, pentru care moartea părea să fie în clipa aceea o uşurare. Nu am nici o nădejde că voi scăpa de aici şi cred că bunul Călăuză va trebui să ne părăsească şi să se întoarcă la garnizoană, ca să ducă aceste veşti triste cît mai poate s-o facă.

— Mabel Dunham — zise Călăuză, mustrător, deşi luă mîna fetei cu multă tandreţe — cred că nu merit asemenea cuvinte! Ştiu că sînt un sălbatic necultivat şi stîngaci...

— Călăuză!

— Bine, bine, să uităm ce-am zis, pesemne că nu te-ai gîndit la asta şi nu asta ai vrut să spui. Să vorbim acum de salvare n-ar avea nici un rost, fiindcă sergentul nu poate fi transportat, iar fortul trebuie apărat cu orice preţ. Poate că Lundie va afla de nenorocirea noastră şi va trimite un detaşament să ne despresoare.

— Călăuză... Mabel! zise sergentul, care se străduia într-atît să-şi stăpînească durerile, încît o sudoare rece îi acoperise fruntea. Veniţi lîngă mine! Vă veţi înţelege unul cu altul, nu-i aşa?

— Tată, nu mai vorbi de asta... totul va fi după voia ta!

— Domnul fie lăudat! Dă-mi mîna, Mabel! Călăuză, ia-o! Mai mult decît să-ţi încredinţez fata astfel, nu pot face. Ştiu că vei fi un soţ bun. Şi nu amînaţi căsătoria din cauza morţii mele; înainte de sfîrşitul acestui anotimp, va veni un capelan la Oswego; să vă cunune imediat. Fratele meu, dacă trăieşte, va vrea să se întoarcă la nava sa, şi fiica mea va rămîne fără nici un protector. Mabel, soţul tău a fost prietenul meu, şi nădăjduiesc că asta va fi pentru tine o consolare.

— Ai încredere, sergent — zise Călăuză. Bizuie-te pe mine, privesc vorbele tale ca pe o ultimă dorinţă a unui muribund şi fii convins că totul se va înfăptui cum se cuvine.

— Da, am toată încrederea în tine, credincioşul meu prieten, şi te împuternicesc să acţionezi în toate privinţele ca şi cum aş acţiona eu însumi. Mabel, copila mea... dă-mi puţină apă ; n-o să vă pară niciodată rău de noaptea asta... fii binecuvîntată, fiica mea... Domnul să te binecuvînteze şi să te aibă în sfînta lui pază !

Dragostea lui plină de duioşie o mişcă nespus pe Mabel, şi în clipa aceea i se păru că viitoarea sa unire cu prietenul tatălui ei, Călăuză, primise o confirmare pe care nici o ceremonie bisericească n-ar fi putut-o face mai sacră. Totuşi, o îngrozitoare povară îi apăsa inima şi se gîndea că ar fi o fericire dac-ar muri. Apoi urmă un scurt răgaz în care sergentul povesti cum putu, cu fraze întretăiate, ce se petrecuse de cînd se despărţise de Călăuză şi de indianul Delawar. Vîntul era favorabil, şi în loc să poposească într-o insulă, cum avusese de gînd la început, se hotărîse să continue drumul şi să ajungă la fort chiar în noaptea aceea. Apropierea lor nu ar fi fost observată şi ar fi scăpat de o mare parte din nenorocire, credea el, dacă n-ar fi debarcat pe promontoriul unei insule învecinate, de unde fără îndoială că zgomotul făcut de oamenii care părăseau barca alarmase duşmanul, şi acesta se pregătise fără întîrziere să-i întîmpine. Ei debarcaseră fără cea mai mică bănuială, deşi erau miraţi că nu găsiseră nici o santinelă, şi-şi lăsaseră armele în ambarcaţiune, ca să pună mai întîi în siguranţă raniţele şi proviziile. Duşmanii trăseseră o salvă de atît de aproape, încît, în ciuda întunericului, fiecare glonţ fusese mortal. Toţi soldaţii căzuseră ; numai doi sau trei se ridicaseră după aceea şi dispăruseră, iar patru sau cinci fuseseră ucişi sau nu mai supravieţuiseră decît cîteva minute ; cu toate acestea, pentru motive necunoscute, duşmanii nu se năpustiseră ca de obicei să-i scalpeze. Sergentul Dunham căzuse ca şi ceilalţi şi o auzise pe Mabel strigînd pe cînd ieşea în fugă din fort. Apelul ei sfîşietor îi trezise sentimentele părinteşti şi-i dăduse puterea să se tîrască pînă la uşa întăriturii, de care se sprijinise, aşa cum s-a arătat.

După ce sergentul dădu aceste lămuriri scurte, se simţi atît de slăbit, încît trebui să se odihnească, în timp ce Călăuză şi Mabel erau gata să-i aducă tot ce dorea, fără să scoată o vorbă. Călăuză folosi prilejul să facă o recunoaştere pe acoperiş, după care se uită pe ferestruie şi cercetă flintele, cam

o duzină, deoarece soldaţii, luînd cu ei în incursiune muschetele de la regiment, acestea rămăseseră în micul bastion. Dar Mabel nu se mişcă o clipă de la căpătîiul tatălui ei şi, închipuindu-şi după respiraţie că doarme, îngenunche şi se rugă.

Următoarea jumătate de oră fu de o solemnitate şi o linişte impresionante. Mocasinii lui Călăuză făceau ca abia să i se simtă pasul în catul de sus, şi numai întîmplător se mai auzea patul unei flinte pocnind pe podea, fiindcă el examina toate piesele, ca să se convingă de existenţa încărcăturii şi a capselor. În afară de aceste zgomote, nu se mai deslușea decît respiraţia rănitului. Mabel se simţea mereu îndemnată să stea de vorbă cu tatăl ei, pe care se aştepta să-l piardă pentru totdeauna din clipă-n clipă, însă nu îndrăznea să-i tulbure odihna. Dar sergentul nu dormea. Se afla în starea în care viaţa îşi pierde brusc orice farmec, în care pier iluziile şi puterea lor de atracţie, şi viitorul necunoscut copleşeşte mintea cu presupuneri, cu revelaţii şi cu imensitatea sa. Pentru un om care îmbrăţişase cariera armelor, fusese toată viaţa de o adîncă moralitate, dar nu se gîndise niciodată la momentul atît de plin de semnificaţie de dinaintea morţii. Dacă zăngănitul armelor unei bătălii i-ar fi răsunat acum în urechi, şi-ar fi putut păstra înflăcărarea războinică pînă în ultima clipă ; dar aici, în liniştea acestui mic bastion aproape pustiu, unde nici un sunet nu-i amintea viaţa, unde nici o chemare nu ţinea treze speranţe deşarte, şi nici un gînd de victorie nu-i fulgera prin minte, totul începea să-i apară în adevăratele culori, făcîndu-l să preţuiască existenţa la justa ei valoare. Dacă ar fi avut comori, le-ar fi dăruit în schimbul consolărilor religioase, pe care nu ştia unde să le caute. Se gîndi să le caute la Călăuză, dar nu avea nici o încredere în cunoştinţele acestuia. Se gîndi la Mabel, dar ca un părinte să apeleze la copilul său pentru un astfel de ajutor, i se părea o inversare a ordinii naturale. Atunci el simţi toată greutatea răspunderii lui de tată şi începu să-şi pună întrebări în legătură cu felul în care se achitase de această sarcină faţă de copila sa.

În timp ce-l frămîntau gîndurile acestea, Mabel, care-i urmărea respiraţia cu încordare, auzi o bătaie uşoară în uşă.

Bănuind că putea fi Chingachgook, se ridică, înlătură doi drugi şi, ţinînd mîna pe al treilea, întrebă cine e. Îi răspunse unchiul său, care o implora să-l lase cît mai repede să intre. În aceeaşi clipă, ea şi scoase ultimul drug, şi Cap trecu pragul. De îndată ce acesta se strecură prin crăpătura uşii, fata o închise din nou, asigurînd-o cu drugii, ca mai înainte, fiindcă experienţa o făcuse îndemînatică.

Cînd curajosul marinar văzu starea în care se găsea cumnatul său, şi că Mabel era teafără ca şi el, se înduioşă pînă la lacrimi. Le povesti că paza lui şi a intendantului fusese foarte slabă, fiindcă duşmanii presupuseseră probabil că datorită marii cantităţi de rachiu pe care fuseseră siliţi s-o bea, vor dormi adînc în timpul luptei care urma să izbucnească. Atunci cînd îl părăsise pe Muir, acesta dormea sau se prefăcea că doarme ; în timpul atacului, el se furişase în tufişuri, unde, găsind barca lui Călăuză, ajunsese la întăritură, la care venise cu gîndul s-o ia pe nepoata lui şi să fugă împreună pe apă. Nu este nevoie să spunem că-şi schimbă planul de îndată ce văzu starea în care se găsea sergentul şi securitatea cel puţin aparentă a situaţiei sale actuale.

— Dacă lucrurile se vor înrăutăţi, meştere Călăuză, trebuie să coborîm pavilionul, ceea ce ne va îndreptăţi să cerem cruţare. Dar ca bărbaţi care se respectă, sîntem datori să rezistăm cîtva timp şi să coborîm pavilionul numai după ce vom obţine condiţii favorabile de salvare. Aş fi vrut ca şi meşterul Muir să fi făcut asta înainte de a ne lăsa prinşi de oamenii cărora le spui netrebnici. Şi pe drept cuvînt le spui aşa, că alţi netrebnici mai mizerabili decît ei nu există.

— Te-ai convins şi dumneata cine sînt ! îl întrerupse Călăuză, care era oricînd gata să intre în corul celor ce-i condamnau pe indienii Mingo şi-i lăudau pe prietenii lui. Dac-ai fi căzut în mîinile indienilor Delawar, abia atunci ai fi văzut deosebirea.

— Oh... pentru mine par să fie plămădiţi din acelaşi aluat ; ticăloşi şi unii şi alţii, în afară de prietenul nostru Marele-Şarpe, care este un gentilom printre indieni. Cînd sălbaticii ne-au atacat, ucigîndu-i pe caporalul McNab şi oamenii săi ca pe nişte iepuri, locotenentul Muir şi cu mine ne-am refugiat într-una din găurile atît de numeroase printre stîncile de pe insula asta, adevărate vizuini geologice

subterane, scobite de apă, cum spune locotenentul, și am stat ghemuiți acolo ca doi conspiratori în fundul unei cale pînă cînd ne-a scos afară foamea. Se poate spune că foamea e elementul principal al naturii omenești. I-am propus locotenentului Muir să intre în tratative cu sălbaticii, fiindcă am fi putut să ne apărăm timp de o oră sau două în refugiul nostru, oricît de rău era, dar a refuzat, zicînd că ticăloșii ăștia n-or să se țină de cuvînt, dacă vreunul dintre ei ar fi rănit, așa că le-am cere zadarnic vreo favoare. Atunci am fost de acord să coborîm pavilionul pentru două motive: primul, deoarece se putea spune că am și renunțat la rezistență, căci faptul de a te ascunde este considerat în general ca o renunțare la navă; și al doilea, că aveam în stomacul nostru un dușman mai formidabil în atacurile sale decît cel ce se găsea pe punte. Foamea este o circumstanță dată dracului, după cum ar putea s-o recunoască oricine n-a mîncat patruzeci și opt de ore.

— Unchiule! zise Mabel, tristă și rugătoare. Tata este rănit, grav rănit!

— Ai dreptate, Magnet, ai dreptate... mă voi așeza lîngă el și mă voi strădui să-l consolez. Oare drugii ăia or fi bine pușI, fetițo? În clipe de acestea trebuie să ai mintea clară și liniștită.

— Cred că sîntem în siguranță, în afară de greaua lovitură cu care ne amenință providența.

— Ei bine, Magnet, urcă-te la etaj și încearcă să te liniștești puțin, în timp ce Călăuză se va sui pe acoperiș, sus, la încrucișarea grinzilor, să arunce o privire în jur. Poate că tatăl tău vrea să-mi destăinuiască ceva între patru ochi, așa că ar fi bine să ne lași singuri. Acestea sînt momente solemne, și nu e bine să audă toată lumea ceea ce ar putea să spună un muribund.

Deși gîndul că unchiul ei ar fi în stare să consoleze pe cineva aflat pe patul de moarte nu-i trecuse niciodată prin minte, Mabel se gîndi totuși că cererea lui ar putea fi îndreptățită și se supuse. Călăuză se și urcase pe acoperiș, și cei doi cumnați fură lăsați singuri. Cap trase un scaun la căpătîiul sergentului și se gîndi cu foarte mare seriozitate la greaua sa misiune. În timpul cîtorva minute de tăcere, marinarul plămădi în linii mari discursul pe care avea de gînd să-l rostească.

— Trebuie să spun, sergent Dunham — începu Cap în cele din urmă, cu tonul lui obişnuit — că în cursul acestei expediţii nefericite s-au comis cîteva greşeli şi se impune ca în situaţia de faţă să spunem adevărul şi numai adevărul. De aceea socot că e de datoria mea să vorbesc cît se poate de deschis. Într-un cuvînt, sergent, asupra acestui punct nu pot fi două păreri : fiindcă un marinar ca mine, deşi nu este soldat, a putut să observe cîteva greşeli, fără să fi avut nevoie de un mare talent ca să le descopere.

— Ce mai vrei acum, frate Cap ? răspunse celălalt cu vocea stinsă. Ce s-a făcut, s-a făcut. Acum e prea tîrziu ca să mai îndreptăm ceva.

— Foarte adevărat, frate Dunham, dar e cazul să ne căim ; biblia ne învaţă că nu este niciodată prea tîrziu să ne căim, şi întotdeauna s-a spus că această clipă a căinţei e mai preţioasă decît toate. Dacă ai ceva pe inimă, sergent, destăinuie-mi totul fără şovăire, fiindcă ştii că poţi să ai încredere în mine ca într-un prieten. Ai fost soţul surorii mele, iar sărmana, micuţa Magnet este fiica ei şi, viu sau mort, te voi privi totdeauna ca pe un frate. A fost o mare nenorocire că n-ai rămas în larg cu bărcile şi n-ai trimis o pirogă înainte, în recunoaştere, în care caz reputaţia ta ar fi fost salvată şi am fi scăpat de dezastrul abătut asupra noastră. În sfîrşit, sergent, toţi sîntem muritori, lucru care e, fără îndoială, o consolare ; tu pleci doar cu cîtva timp înaintea noastră şi noi te vom urma. Da. Asta poate fi pentru tine o oarecare mîngîiere.

— Ştiu toate acestea, frate Cap, şi nădăjduiesc că sînt pregătit să îndur soarta hărăzită unui soldat... dar sărmana Mabel...

— Da, da. Asta este o grea povară. Sînt de acord ; dar cred că chiar de-ai putea, n-ai vrea s-o iei cu tine, sergent, aşa că cel mai bun lucru e să faci despărţirea cît mai uşoară. Mabel este o fată bună, după cum a fost şi mama ei ; ea este fiica surorii mele şi va trebui să mă îngrijesc ca această fată să aibă un soţ bun dacă vom scăpa cu viaţă şi cu scalpurile pe cap ; fiindcă presupun că nimeni nu va rîvni să intre într-o familie fără scalp.

— Frate, fiica mea e făgăduită... va fi soţia lui Călăuză.

— Ei bine, frate Dunham, fiecare om are părerile şi felul lui de a vedea lucrurile, şi mi se pare că unirea asta va

fi pe placul fetei. N-am nici un argument împotriva vîrstei viitorului său soţ. Nu sînt dintre cei ce cred că numai un băiat poate să facă o fată fericită, dar socot, în general, că vîrsta potrivită pentru bărbat e cam de cincizeci de ani. Totuşi, între soţi nu trebuie să existe nici o circumstanţă care să-i facă nefericiţi. Circumstanţele sînt elementul diabolic dintr-o căsnicie şi una dintre ele ar fi că bunul nostru Călăuză e mult mai ignorant decît nepoata mea. Nu o cunoşti decît prea puţin pe tînăra fată, sergent, şi n-ai putut să-ţi dai seama de mulţimea cunoştinţelor ei ; dar dacă ar fi avut răgazul să-şi arate bagajul cunoştinţelor sale, aşa cum o face cu cei pe care-i cunoaşte bine, ai fi aflat că numai puţini sînt profesorii care să-şi poată păstra prestigiul în prezenţa ei.

— E o fată bună... o fată scumpă şi bună — murmură sergentul, cu ochii umezi de lacrimi. A fost o nefericire pentru mine că am cunoscut-o atît de puţin.

— Da, într-adevăr, este o fată bună şi prea instruită pentru sărmanul Călăuză, care e un om plin de judecată şi experienţă pe tărîmul său de activitate, dar nu are experienţa vieţii, după cum habar n-ai tu, sergent, despre trigonometria sferică.

— Ah, frate Cap, de-ar fi fost Călăuză cu noi în barcă, nu s-ar fi petrecut nenorocirea asta !

— Tot ce se poate, deoarece chiar şi cel mai înverşunat duşman al lui trebuie să recunoască faptul că omul ăsta este o călăuză perfectă, dar, sergent, fiindcă sînt obligat să-ţi spun adevărul, trebuie să recunoaştem că ai condus această incursiune cu destulă neglijenţă. Se cerea să rămîi neapărat în largul portului şi să trimiţi o barcă în recunoaştere, după cum am spus mai înainte. Asta-i o greşeală de care trebuie să te căieşti, şi ţi-o spun, fiindcă în situaţia noastră se cuvine să mărturisim adevărul.

— Îmi plătesc scump greşelile, frate, şi mă tem că Mabel să nu sufere de pe urma lor. Cred, totuşi, că nenorocirea nu s-ar fi întîmplat, dacă n-am fi fost trădaţi. Mă tem, frate, că trădătorul e Jasper Eau-douce !

— Asta e şi părerea mea ! Viaţa petrecută pe apă dulce subminează pînă la urmă moralul unui om. Vorbeam cu locotenentul Muir despre asta, pe cînd ne aflam ascunşi într-o gaură de pe insulă, şi am fost amîndoi de părere că trădarea

lui Jasper a făcut mai mult decît orice să cădem în capcana drăcească a indienilor. Ei bine, sergent, liniştește-te şi gîndește-te la altceva ; fiindcă atunci cînd o navă se pregătește să intre într-un port străin, e mai prudent să te gîndești la ancorare decît să te străduiești să judeci din nou toate evenimentele petrecute în timpul călătoriei. Există un jurnal de bord în care se înscriu toate întîmplările din timpul călătoriei, iar suma lor arată dacă ele vorbesc în favoarea sau împotriva noastră. Dar iată-l pe Călăuză ! Hei, ai simţit oare ceva, de ai coborît scara ca un indian în urmărirea unui scalp ?

Călăuză îi făcu un semn cu degetul să tacă, şi-l rugă pe Cap să urce scara, în timp ce Mabel îi lua locul la căpătîiul sergentului.

— Trebuie să fim prevăzători, dar şi îndrăzneţi — zise el în şoaptă. Reptilele astea şi-au pus în gînd să incendieze întăritura, fiindcă ştiu că acum nu mai au nimic de cîştigat lăsînd-o neatinsă. Aud printre ei vocea netrebnicului de Vîrf-de-Săgeată cum îi aţîţă la săvîrşirea mişeliei chiar în noaptea asta. Acum, Apă-Sărată, trebuie să pornim cu nădejde la treabă. Din fericire, în întăritură se află patru sau cinci butoaie cu apă şi e ceva pentru un asediu. Poate că mă înşel în socoteli, dar s-ar putea să ne fie de mare folos faptul că băiatul ăsta cinstit, Marele-Şarpe, este liber.

Cap nu mai aşteptă un al doilea îndemn şi se strecură numaidecît la etaj, împreună cu Călăuză, în timp ce Mabel îi luă locul la căpătîiul tatălui ei. Călăuză deschise o ferestruie, după ce mai întîi ascunsese lumina, ca să nu fie în primejdie de a primi un plumb în cap şi, aşteptînd să fie chemat, îşi apropie gura de ferestruie, gata să răspundă. Tăcerea fu întreruptă pînă la urmă de vocea lui Muir.

— Meştere Călăuză — strigă scoţianul — un prieten te invită să stai de vorbă cu el. Vino fără frică la una din ferestrui, fiindcă atîta timp cît ai de-a face cu un ofiţer din regimentul 55 nu ai de ce să te temi.

— Ce doreşti, intendantule ? Ce doreşti ? Eu cunosc regimentul 55 şi cred că este un regiment brav, cu toate că-mi place mai mult regimentul 60, iar indienii Delawar îmi plac mai mult decît alţi indieni. Dar cu ce gînduri umbli, intendantule ? Pesemne că te aduce un lucru deosebit de însemnat sub ferestruia fortului la ora asta din noapte, deşi ştii neîndoielnic că Ucigătoarea-de-cerbi e aici.

— Oh, dar sînt convins că n-o să-i faci nici un rău unui prieten, Călăuză, așa că n-am de ce mă teme pentru siguranța mea. Ești un om cu judecată și ți-ai cîștigat o prea mare faimă la granița aceasta, ca să încerci s-o mai întărești printr-o aventură temerară. Înțelege bine, bunul meu prieten, că vei cîștiga mai mult dacă te supui de bună voie, cînd rezistența nu mai are nici un rost, decît să te aperi cu încăpățînare împotriva tuturor regulilor războiului. Dușmanul e prea puternic pentru noi, curajosul meu camarad, și am venit să te sfătuiesc să predai întăritura, cu condiția de a fi tratat ca prizonier de război.

— Îți mulțumesc pentru sfat, intendantule, care este cu atît mai satisfăcător, cu cît nu costă nimic. Dar nu cred că-mi stă în fire să predau un loc ca acesta, atîta vreme cît avem hrană și apă.

— Bine, Călăuză, eu aș fi ultimul care ar vrea să se împotrivească unei astfel de hotărîri curajoase, dacă aș vedea că s-ar putea înfăptui. Dar nu trebuie să uiți că meșterul Cap a căzut și el...

— Nu-i adevărat... nu-i adevărat! strigă cu voce tare, printr-altă ferestruie, persoana în chestiune. Mai mult decît atît, locotenente, s-a urcat pînă la înălțimea acestui fort și nu vrea în ruptul capului să-și lase scalpul pe mîna unor coafori ca ăștia, cît timp poate să se lipsească de ei. Fortul mi se pare a fi o circumstanță și nici nu-mi trece prin gînd să n-o folosesc.

— Dacă e într-adevăr vocea unui om viu — răspunse Muir — mă bucur s-o aud, fiindcă am crezut toți că ai căzut în ultima luptă; însă, meștere Călăuză, deși te bucuri de compania prietenului nostru Cap, ceea ce e o mare plăcere, știu asta din propria-mi experiență de două zile și o noapte petrecute cu el pe uscat, l-am pierdut pe sergentul Dunham, care a pierit, împreună cu toți soldații curajoși comandați de el, în ultima incursiune. De vină e Lundie, fiindcă ar fi fost mult mai înțelept și mai potrivit să dea comanda unui ofițer. Cu toate acestea, Dunham a fost un om curajos și se va face dreptate memoriei sale. Într-un cuvînt, toți am făcut ce-am putut și mai mult nu s-ar putea spune nici în favoarea prințului Eugen, duce de Marlborough, sau chiar a marelui conte de Stair.

— Iar greșești, intendantule, iar greșești! răspunse Călăuză, folosindu-se de un vicleșug, ca să dea impresia că apă-

rătorii sînt mai mulţi. Sergentul e teafăr şi se află în acest mic bastion, aşa că s-ar putea spune că toată familia s-a adunat aici.

— Bine, mă bucur să aflu asta, fiindcă noi am crezut că a fost ucis. Dacă frumoasa Mabel se găseşte şi ea înăuntru, o rog, în numele cerului, să nu mai întîrzie o clipă şi să-l părăsească, fiindcă duşmanii se pregătesc să-l supună probei focului. Cunoşti, fără îndoială, puterea acestui element îngrozitor şi cred că te vei purta ca un războinic prevăzător, plin de experienţă, după cum eşti recunoscut de toţi, părăsind un loc pe care nu-l mai poţi apăra, decît să laşi ca dărîmăturile să te îngroape împreună cu tovarăşii dumitale.

— Ştiu ce-nseamnă focul, după cum spui, locotenente, şi nu-i nevoie să mi se amintească faptul că la ora asta poate fi folosit şi pentru altceva decît pentru a pregăti o cină. Dar nu mă îndoiesc că ai auzit şi de puterea Ucigătoarei-de-cerbi, şi omul care ar încerca să aducă un braţ de vreascuri lîngă buştenii clădirii, ar gusta imediat din plumbii ei. În privinţa săgeţilor, ele nu vor putea să incendieze construcţia, fiindcă acoperişul nu e făcut din şindrilă, ci din buşteni solizi, acoperiţi cu scoarţă verde, iar alături avem şi destulă apă. Acoperişul mai e, pe lîngă asta, şi atît de drept, intendantule, după cum ştii şi dumneata, încît se poate umbla uşor pe el, aşa că nu ne pîndeşte nici o primejdie cîtă vreme ne ajunge apa. Sînt foarte paşnic din născare, dacă sînt lăsat în pace, dar cel care va încerca să dea foc bastionului contra voinţei mele va stinge focul cu propriul lui sînge.

— Vorbe, vorbe fără rost şi pline de romantism, Călăuză. Dacă ţi-ai da seama de realitate, sînt convins că n-ai vorbi aşa. Cred că nu tăgăduieşti loialitatea sau curajul regimentului 55 şi sînt convins că un consiliu de război va hotărî asupra oportunităţii de a preda de îndată fortul. Nu... nu, Călăuză, temeritatea este tot atît de îndepărtată de curajul lui Wallace sau Bruce, după cum Albany pe Hudson se deosebeşte de vechiul oraş Edinburgh.

— Fiindcă se pare că fiecare dintre noi a luat o hotărîre, locotenente, alte cuvinte sînt de prisos. Dacă reptilele din jurul dumitale vor să-şi pună în aplicare planul lor drăcesc, lasă-i s-o facă fără întîrziere. Ei să ardă lemnul, şi eu, praful de puşcă. Dac-aş fi un indian legat la stîlp, bănuiesc că m-aş lăuda după obiceiul lor, dar şi firea, şi înclinaţiile mele sînt

ale rasei albe şi-mi place mai mult să fac treabă decît să vorbesc. Mi-ai spus destule în calitatea dumitale de ofiţer al regelui, şi nu te acuzăm, chiar dacă vom arde cu toţii.

— Călăuză, nu cred că vrei s-o expui pe Mabel, pe frumoasa Mabel Dunham, la o asemenea nenorocire!

— Mabel Dunham e la căpătîiul tatălui ei rănit şi Dumnezeu va avea grijă de viaţa unei fiice atît de credincioase. Din capul ei nu se va clinti nici un fir de păr cît timp ochiul şi braţul meu rămîn sigure; şi cu toate că pari, meştere Muir, a avea încredere în indienii Mingo, nu te bizui prea mult pe ei. Aveţi acolo, cu voi, un ticălos de Tuscarora, care e destul de viclean şi prefăcut ca să păteze reputaţia întregului trib, deşi cred că la indienii Mingo a găsit totul gata pătat. Dar destulă vorbă! Acum să-şi folosească fiecare mijloacele şi îndemînarea lui.

În timpul acestui dialog, Călăuză nu se arătase în dreptul ferestruii, ca nu cumva puşca vreunui mişel s-o ia la ţintă; acum îi făcu semn lui Cap să se urce pe acoperiş, ca să întîmpine primul asalt. Deşi marinarul îl ascultă cu mare grabă, găsi pe acoperişul de scoarţă mai mult de zece săgeţi aprinse, în timp ce văzduhul se umplu de strigătele şi urletele de război ale duşmanului. După aceea urmă o salvă de muschete, şi plumbii ce se înfipseră în buşteni arătară că asediul începuse cu furie.

Dar vacarmul acesta nu-i sperie nici pe Călăuză, nici pe Cap, iar în ceea ce o priveşte pe Mabel, era prea absorbită de durerea ei, ca să se mai înfricoşeze; îşi dădea foarte bine seama de felul mijloacelor de apărare şi de întreaga lor valoare. Lui Dunham, zgomotele familiare de luptă îi dădură parcă o viaţă nouă, şi fiica lui văzu, îndurerată, cum în clipele acestea, ascultînd cu atenţie hărmălaia războiului, sîngele îi îmbujoră din nou obrajii palizi. Mabel îşi dădu cea dintîi seama că mintea tatălui ei începe să rătăcească.

— Ordonaţi să înainteze infanteria uşoară — murmură el — şi grenadirii să pornească la asalt. Cum de îndrăznesc să ne atace în fortăreaţă? De ce nu deschide artileria focul?

În clipa aceea, o bubuitură de tun sparse liniştea nopţii, şi peretele de lemn trosni, lovit de o ghiulea care pătrunse prin buştenii de la etaj, făcînd să se cutremure clădirea. Călăuză scăpă ca prin minune de ghiuleaua formidabilă, însă în mo-

mentul exploziei, Mabel nu-şi putu înăbuşi un strigăt de spaimă, crezînd că etajul fusese distrus, ucigînd şi oamenii, iar vocea tunătoare a tatălui ei urlînd „Trageţi!" îi mări şi mai mult spaima.

— Mabel — zise Călăuză, arătîndu-şi capul la trapă — după cum vezi, indienii Mingo fac mai mult zgomot decît treabă. Netrebnicii ăştia au luat obuzierul capturat de noi de la francezi şi au tras cu el asupra fortului, dar, din fericire, nu au avut decît o ghiulea, aşa că deocamdată nu mai au cu ce trage. Au făcut cîteva stricăciuni aici, sus, dar n-a fost nimeni rănit. Unchiul tău e încă pe acoperiş, iar în ceea ce mă priveşte, am auzit în viaţa mea prea multe flinte trăgînd ca să mă mai sperii de un obuzier, mai ales cînd îl mînuiesc indienii.

Mabel murmură cîteva mulţumiri şi încercă să-şi concentreze iar atenţia asupra tatălui ei, care, sfîrşit de puteri, se străduia zadarnic să se ridice. În clipele îngrozitoare care urmară, ea fu atît de preocupată să-l îngrijească pe rănit, încît abia mai auzea vacarmul din jurul ei. Într-adevăr, tumultul era atît de puternic, că dacă din cauza grijii pentru tatăl ei nu ar fi fost atît de absentă, mai degrabă s-ar fi zăpăcit decît s-ar fi speriat.

Cap era admirabil de calm. Respectul lui pentru sălbatici şi, trebuie s-o recunoaştem, şi pentru măreţia apei dulci, era tot mai mare ; dar groaza de cei dintîi izvora mai mult din teama de a nu fi scalpat şi torturat decît din teama morţii, şi cum în clipa aceea se afla pe acoperişul unei case, chiar dacă nu era pe puntea unei nave, ştiind că există o primejdie de abordaj, se plimba pe el cu un curaj şi o nesocotinţă atît de mari, expunîndu-se într-atît primejdiei, încît chiar şi Călăuză, dacă l-ar fi văzut, ar fi fost primul să-l condamne. În loc să se ascundă în timpul luptei, după obiceiul indian, putea fi văzut cînd ici, cînd colo pe acoperiş, vărsînd apă în dreapta şi în stînga, cu sîngele rece şi abnegaţia pe care le-ar fi dovedit dacă ar fi fost însărcinat cu manevrarea pînzelor unei corăbii în timpul unei bătălii. Prezenţa sa acolo sus provocă o hărmălaie extraordinară printre asediatori, care, neobişnuiţi să-i vadă pe duşmanii lor atît de liniştiţi, urlau la el ca o haită de cîini pe urmele unei vulpi. Dar Cap părea fermecat, fiindcă gloanţele şuierau în jurul lui, sfîşiindu-i hainele de cîteva ori,

dar nu-l nimeri nici unul. Cînd obuzul trecu prin peretele de buşteni de la etajul de sub el, bătrînul marinar lăsă găleata din mînă, îşi scoase pălăria şi o flutură în aer, strigînd de trei ori ura, fiind încă ocupat cu această manifestare eroică în clipa cînd primejdioasa bombă făcu explozie. Fapta aceasta ieşită din comun îi salvă probabil viaţa ; din clipa aceea, indienii nu mai traseră asupra lui şi nici nu-şi mai trimiseră săgeţile aprinse împotriva întăriturii, fiindcă îi străfulgeră pe toţi ideea că Apă-Sărată era nebun ; şi o ciudăţenie a acestor oameni era că nu ridicau niciodată mîna împotriva celor pe care-i credeau lipsiţi de raţiune.

Călăuză se purta cu totul altfel. Nu făcea nimic fără să fie bine gîndit — purtarea lui fiind rezultatul unei îndelungi experienţe şi a unei chibzuinţe fireşti. Se ferea cu grijă să nu stea în dreptul ferestrelor şi-şi alesese un loc de observaţie asupra cîmpului de bătaie unde nu-l păştea nici o primejdie. Faimosul ghid fusese adesea năpăstuit de soartă ; odată, pus la stîlp, suferise toate cruzimile şi torturile pe care le pot născoci geniul şi lipsa de milă a sălbaticilor, fără să scoată un geamăt — şi de-a lungul acestei imense frontiere, prin aşezări şi pe oriunde oamenii se luptau unii cu alţii, se auzeau tot felul de legende în legătură cu îndrăzneala, sîngele rece şi isprăvile sale. Însă de data aceasta, cei ce nu cunoşteau nici trecutul şi nici firea lui, ar fi putut crede că măsurile de prevedere pe care le lua şi atenţia cu care-şi cruţa viaţa se datorau unei stări de spirit nedemne de el. Dar o astfel de părere despre Călăuză ar fi fost greşită. Ghidul se gîndea la Mabel şi la tot ceea ce ar putea suferi sărmana fată dacă el ar fi rănit, ceea ce-l determina să fie atît de prudent. El făcea parte dintre cei ce nu ştiu ce e teama, aşa că nu se gîndea niciodată la părerile altora despre dînsul. În clipele de primejdie acţiona cu înţelepciunea unui şarpe, dar în acelaşi timp îşi păstra simplitatea lui ca de copil.

În primele zece minute ale asaltului nu ridică un singur moment ţeava carabinei sale de pe podea, afară de clipa cînd îşi schimba locul, fiindcă era sigur că gloanţele duşmanilor se iroseau în buştenii masivi ai întăriturii şi, deoarece fusese de faţă la capturarea obuzierului, ştia că sălbaticii nu aveau alt obuz decît cel pe care-l găsiseră cînd puseseră mîna pe această piesă. Aşa că nu avea de ce să se teamă de salvele trase de

asediatori, afară numai dacă vreun glonț ar fi trecut din întîmplare prin fereastră. De cîteva ori se întîmplă și asta, dar ele pătrunseră înăuntru sub un unghi care nu le dădea posibilitatea să rănească pe cineva atîta timp cît indienii trăgeau din apropierea întăriturii ; iar dacă s-ar fi îndepărtat de ea, de la distanță, șansa ca gloanțele să pătrundă prin fereastră erau de unul la sută. Dar cînd Călăuză auzi pași de mocasini și trosnet de vreascuri la picioarele construcției își dădu seama că încercau să incendieze din nou întăritura. Atunci îl chemă pe Cap de pe acoperiș, unde nu mai era nici o primejdie, cerîndu-i să fie gata să arunce apă prin fereastră, care se găsea chiar deasupra punctului de atac.

Un om cu mai puțină experiență decît eroul nostru s-ar fi grăbit să-i alunge pe indieni, ca să-i împiedice să incendieze fortul, folosind poate prea devreme toate mijloacele de care dispunea. Dar Călăuză nu era omul acela. El urmărea nu numai să stingă focul, care nu-l speria de loc, ci voia să-i dea și o lecție dușmanului, ca să-l facă mai prevăzător pentru tot restul nopții. Pentru a-și înfăptui acest din urmă scop, trebuia să aștepte pînă cînd lumina incendiului îl va ajuta să descopere ținta ; știa că în cazul acesta a-i nimeri pe dușmani era un fleac pentru un trăgător de talia lui. Irochezii fură deci lăsați să îngrămădească nestînjeniți vreascuri uscate la picioarele construcției, să le aprindă și să se întoarcă la adăposturile lor. În vremea asta, Călăuză îi îngădui lui Cap doar atît : să rostogolească un butoi plin cu apă la ferestruia de deasupra focului, ca să fie la îndemînă la momentul potrivit. Și moment potrivit fu atunci cînd flacăra lumină tufișurile din jur, dînd destul timp ochilor săi ageri și experimentați să deslușească siluetele a trei sau patru indieni ascunși în tufișuri, care urmăreau înaintarea flăcărilor cu nepăsarea oamenilor obișnuiți să asiste insensibili la nenorocirile semenilor lor. În clipa aceea, Călăuză întrebă :

— Ești gata, prietene Cap ? Căldura începe să pătrundă prin crăpături și chiar dacă bușteni ăștia verzi nu se aprind repede ca un om impulsiv, vor sfîrși prin a lua foc, dacă sînt prea mult provocați. Ești gata cu butoiul ? Mai uită-te o dată să vezi dacă e ferestruia potrivită, ca să nu risipim apa.

— Totu-i gata ! răspunse Cap, ca un marinar la ordin.

— Atunci aşteaptă comanda. Să nu te grăbeşti niciodată prea tare într-un moment critic şi să nu ai un curaj prostesc într-o bătălie. Aşteaptă ordinul.

În timp ce Călăuză vorbea astfel, se pregătea şi el, fiindcă se apropia clipa acţiunii. Ridică încet Ucigătoarea-de-cerbi, ţinti şi trase. Totul dură o jumătate de minut ; cînd îşi lăsă din nou carabina în jos, se uită pe fereastră cu ochii lui pătrunzători, de trăgător.

— O reptilă mai puţin — murmură el pentru sine. L-am mai văzut pe undeva pe netrebnicul ăsta şi ştiu că era un diavol nemilos. Ei bine, omul se purta potrivit cu firea lui şi şi-a primit răsplata potrivit firii lui. Încă un ticălos la pămînt şi ceilalţi vor fi mulţumiţi pentru noaptea asta. În zori vom fi mult mai harnici.

În clipa aceasta, Călăuză îşi încărcă din nou carabina, tăcu, trase, şi al doilea sălbatic căzu. Ceea ce fu de ajuns, fiindcă cei ce se ascunseseră în tufişurile din jurul fortului, neştiind care dintre ei putea fi văzut şi neavînd nici o dorinţă să aştepte şi a treia dovadă de iscusinţă din partea trăgătorului, ieşiră în goană din adăposturile lor, luînd-o care încotro, ca să se pună la adăpost.

— Acum toarnă apa, meştere Cap — zise Călăuză. Mi-am pus pecetea pe mişei ; în noaptea asta n-or să mai încerce să dea foc întăriturii.

— Feriţi apa ! strigă Cap, răsturnînd butoiul cu o precizie atît de mare, încît focul se stinse imediat.

Aşa se sfîrşi acest atac ieşit din comun, şi în noaptea aceea nu se mai petrecu nimic deosebit. Călăuză şi Cap au făcut de pază pe rînd, deşi nu se poate spune că vreunul dintre ei a dormit. În realitate, nici nu aveau nevoie de somn, fiindcă erau amîndoi obişnuiţi să vegheze ore în şir, iar în ceea ce-l priveşte pe Călăuză, în anumite perioade şi anotimpuri părea insensibil la chinurile foamei şi ale setei şi nu putea fi doborît de oboseală.

Mabel veghea lîngă căpătîiul tatălui ei şi începea să-şi dea seama cît de mult depinde fericirea oamenilor din această lume de plăsmuirile imaginaţiei. Ea trăise pînă atunci numai cu închipuirea că are un tată, iar legăturile sale cu el erau mai mult rodul imaginaţiei, iar acum, cînd vedea că-l pierde, îşi închipuia că după moartea lui lumea se va transforma într-un pustiu şi că n-o să mai fie niciodată fericită.

Şi noaptea-ntreagă vîntul sufla vijelios,
Iar ploaia cădea grea, curgînd copleşitoare,
Dar soarele-nsfîrşit a răsărit voios ;
Şi iar e crîngul plin de păsări cîntătoare.

Wordsworth

În zori, Călăuză şi Cap se urcară din nou pe acoperiş, ca să-şi dea seama ce se petrecea pe insulă. Partea aceasta a micului bastion avea în jurul ei un parapet care-i apăra bine pe cei ce se aflau în mijlocul terasei, fiindcă fusese construit cu intenţia de a îngădui apărătorilor să tragă de sus, de la adăpostul lui. Folosindu-se aşadar de meterezul acesta, nu prea grozav ca înălţime, dar suficient de gros — cei doi prieteni cuprinseră cu priviri cercetătoare întreaga insulă, precum şi cele mai multe dintre canalele care duceau spre ea.

Vîntul sufla încă dinspre sud, pe alocuri apa apărea verzuie şi agitată, deşi vîntul nu avea destulă putere să provoace valuri înspumate. Mica insulă era aproape ovală, şi era dispusă de la răsărit către apus. Navigînd pe canalele care-i spălau malurile, în direcţia vîntului, o ambarcaţiune ar fi putut, după cîteva curse de cercetare, avînd vîntul în coastă, să-şi dea seama de situaţia de pe insulă din cele două coturi principale ale sale. Cap observă cel dintîi lucrul acesta şi-i explică situaţia şi tovarăşului său, fiindcă acum speranţele amîndurora se bizuiau pe un ajutor trimis de la Oswego. În momentul acela, în timp ce ei cercetau cu atenţie împrejurimile, Cap strigă cu vocea lui puternică, plină de elan : „Oho ! O pînză !"

Călăuză se întoarse repede în direcţia spre care privea însoţitorul său şi descoperi ceea ce provocase exclamaţia bătrînului marinar. De la înălţimea la care se aflau puteau să zărească vreo cîteva insule înconjurătoare, şi pînzele corăbiei apăreau printre tufişurile ce împodobeau ca un fel de ciucuri malurile uneia din aceste insule dinspre sud-vest. Corabia înainta avînd întinse numai ceea ce marinarii numesc „pînzele mici", dar puterea vîntului era atît de mare, încît silueta ei albă trecea parcă zburînd prin golurile lăsate de frunziş cu iuţeala unui cal de curse, ori ca un nor alergînd pe cer.

— Nu poate fi Jasper — zise Călăuză, dezamăgit, fiindcă nu-şi închipuia că nava prietenului său putea fi atît de rapidă. Nu, nu, lui i-a scăpat ceasul prielnic ; asta-i ambarcaţiune trimisă de francezi ca să-i ajute pe blestemaţii lor de prieteni Mingo.

— Uite că o dată te înşeli şi dumneata, prietene Călăuză, dacă nu ţi s-a mai întîmplat cumva şi altă dată — zise Cap, cu tonul celui ce nu pierduse nimic din dogmatismul său datorită împrejurărilor critice în care se găseau. Pe apă dulce ori pe apă sărată, avem în faţă într-adevăr vela principală a cuterului *Scud*, fiindcă pînzele lui sînt mai mici decît se obişnuieşte, şi mai are şi verga dublă, recunosc, bine făcută, dar dublă.

— Mărturisesc că nu pot vedea nimic din toate astea — răspunse Călăuză, pentru care denumirile folosite de însoţitorul său păreau a fi pe limba păsărească.

— Nu ?! Ei bine, asta mă uimeşte, fiindcă eram convins că ochii dumitale pot zări orice ! Acum, pentru mine nimic nu este mai clar decît vela şi verga dublă şi cred, cinstitul meu prieten, că în locul dumitale m-aş teme că a început să mă lase vederea.

— Dacă e într-adevăr Jasper, nu-mi mai e frică de nimic. Putem să apărăm fortul împotriva tuturor indienilor Mingo timp de cel puţin opt sau zece ore ; şi dacă Eau-douce ne acoperă retragerea, nu avem de ce ne pierde speranţa. Dea Domnul ca flăcăul să poată amara fără să cadă în vreo ambuscadă, cum s-a întîmplat cu sergentul !

— Da, ăsta-i pericolul. Ar fi trebuit să ne înţelegem asupra unor semnale şi să se facă un ancoraj cu geamanduri, ba chiar să avem o carantină sau un lazaret, care ar fi fost foarte folositoare, dacă aceşti indieni Mingo ar respecta legile. Dacă flăcăul nostru, după cum spui, amarează oriunde în jurul acestei insule, putem socoti cuterul pierdut. Şi, la urma urmei, meştere Călăuză, n-ar trebui să ne gîndim că Jasper ar putea fi mai curînd un aliat ascuns al francezilor decît prietenul nostru ? Cunosc părerea sergentului în privinţa asta şi mă simt dator să spun că, aşa cum se desfăşoară evenimentele, miroase a trădare !

— Vom afla îndată, vom afla îndată, meştere Cap, fiindcă uite cuterul lăsînd în urmă cealaltă insulă, şi în cinci minute se va lămuri totul. Ar fi foarte simplu dacă i-am putea face

băiatului un semnal, care să-l înştiinţeze de pericol. Nu e drept să-l lăsăm să cadă în capcană, fără să-i dăm de ştire că e pîndit.

Nerăbdarea şi nesiguranţa îi împiedicau totuşi pe amîndoi să facă vreun semnal. În realitate, nu era uşor să iei o hotărîre în legătură cu semnalul potrivit, fiindcă *Scud* se apropia, înspumînd apa canalului în partea bătută de vînt a insulei cu o viteză care abia îngăduia timpul necesar să iei vreo hotărîre. De altfel, pe punte nu se vedea nimeni care să descopere semnalele ; chiar şi cîrma părea părăsită, cu toate că ambarcaţiunea aluneca pe apă cu o mare siguranţă, înaintînd foarte repede.

Cap admira tăcut spectacolul acesta atît de neobişnuit. Dar cînd cuterul se apropie mai mult, ochiul său experimentat descoperi că timona era manevrată cu ajutorul unor odgoane, iar persoana care o manevra nu se vedea. Deoarece bastingajele cuterului nu erau prea înalte, misterul se lămuri. Nu mai încăpea nici o îndoială că echipajul se ascunsese în spatele acestora, pentru a se feri de gloanţele duşmanilor. Fiindcă faptul dovedea că la bordul navei nu se afla decît micul ei echipaj. Călăuză primi această lămurire din partea însoţitorului său dînd din cap cu tristeţe.

— Asta înseamnă că Marele-Şarpe n-a ajuns la Oswego — zise el — şi că nu trebuie să ne aşteptăm la nici un ajutor din partea garnizoanei. Nădăjduiesc că lui Lundie nu i s-a năzărit să-i ia comanda flăcăului, fiindcă Jasper Western ar valora el singur, în situaţia asta gravă, cît o armată întreagă. Noi trei, meştere Cap, trebuie să ducem o luptă bărbătească ; dumneata, ca marinar, păstrînd comunicaţiile cu *Scud,* Jasper, ca un cunoscător ce e al lacurilor, acţionînd pe apă aşa cum trebuie, iar eu, îndeplinindu-mi datoria, cu însuşirile mele ce se pot măsura cu ale oricărui Mingo, fără să-mi pese ce valoare am în alte privinţe ; trebuie s-o apărăm vitejeşte pe Mabel.

— Trebuie, şi o vom face — răspunse cu însufleţire Cap, fiindcă, de cînd văzuse iar lumina soarelui, avea mai multă încredere că n-o să-şi piardă scalpul. Socot că sosirea lui *Scud* e o circumstanţă, şi şansele sînt egale pentru şi contra sinceritătii lui Eau-douce. Jasper ăsta e un om prevăzător, după cum vezi, şi rămîne la distanţă, părînd hotărît să descopere mai întîi cum stau lucrurile pe insluă, şi apoi să se aventureze să tragă la ţărm.

— Acum știu ! Acum știu ! strigă Călăuză cu entuziasm. Uite și piroga Marelui-Șarpe pe puntea cuterului. Șeful se găsește așadar pe bord și nu mă-ndoiesc că a povestit cu de-amănuntul situația în care ne aflăm, fiindcă, spre deosebire de un Mingo, un Delawar ori spune adevărul, ori tace.

Cititorul trebuie să fi băgat de seamă pînă acum că eroul nostru, Călăuză, era mereu gata să-i laude pe indienii Delawar și să-i improaște cu acuzații pe indienii Mingo. El avea cea mai mare admirație pentru dragostea de adevăr al celor dintîi, pe cînd despre cei din urmă gîndea întocmai cum gîndeau în general oamenii inteligenți, cu mintea mai pătrunzătoare, din țara noastră despre anumiți gazetărași ai epocii, cunoscuți că mințiseră atît de mutlă vreme, încît nu-i mai credeau nimeni nici chiar atunci cînd se străduiau din răsputeri să spună adevărul.

— Dar piroga asta n-o fi a cuterului ? întrebă, neîncrezător marinarul. Ah, da ! Jasper avea una pe bord cînd am pornit cu *Scud*.

— Foarte adevărat, prietene Cap, dar dacă dumneata cunoști catargele, velele și vergele dumitale, apoi și eu cunosc pirogile și potecile mele de la granița asta. Dacă dumneata poți deosebi o pînză nouă într-o întreagă velatură, apoi și eu pot să observ dacă scoarța unei pirogi este încă verde. Asta e piroga Marelui-Șarpe, și șeful acesta nobil, de îndată ce a văzut că fortul este asediat, s-a îndreptat spre garnizoană, a întîlnit probabil cuterul și după ce a dat toate informațiile, l-a însoțit încoace, să vadă ce s-ar putea face. Dea Domnul ca Jasper Western să fie încă la bordul lui !

— Da, da, asta n-ar fi rău, deoarece, credincios ori trădător, trebuie să recunoaștem că flăcăul știe cum să se descurce pe timp de furtună.

— Și să treacă prin cataracte ! zise Călăuză, dînd cu cotul însoțitorului său și rîzînd încet, din toată inima, cum îi era obiceiul. Trebuie să-i facem dreptate, chiar de ne-ar scalpa pe toți cu propria lui mînă.

Cuterul era acum atît de aproape de insulă, încît Cap nu mai găsi de cuviință să răspundă. Întreaga scenă din momentul acela era prea neobișnuită, ca să nu merite o descriere care-l va ajuta pe cititor să-și formeze o idee mai exactă a tabloului pe care încercăm să-l zugrăvim.

Vîntul sufla încă violent ; cei mai mulți copăcei își aplecau coroana spre pămînt de parc-ar fi vrut să-l sărute, în timp ce

bătaia vîntului prin tufişuri se asemăna cu zgomotul venit de departe al unor căruţe în mers.

Văzduhul era plin cu frunze, care, datorită anotimpului înaintat, se desprindeau uşor de ramuri, plutind de la o insulă la alta ca nişte stoluri de păsări. În rest, peste tot domnea o tăcere mormîntală. Probabil că indienii nu plecaseră, fiindcă pirogile lor, împreună cu ambarcaţiunile regimentului 55, se aflau adunate laolaltă în golfuleţul folosit ca port. În afară de bărci, nu se mai vedea nici un alt semn al prezenţei lor ; deşi surprinşi cu totul de apariţia cuterului, a cărui neaşteptată întoarcere nu o prevăzuseră cîtuşi de puţin, obiceiul lor înnăscut de a fi prevăzători era atît de puternic, cînd se găseau pe poteci de război, încît în clipa cînd se dăduse alarma, fiecare se adăpostise cu instinctul şi viclenia unei vulpi care intră în vizuină. Acecaşi linişte adîncă domnea şi în întăritură, fiindcă, deşi Călăuză şi Cap nu pierdeau din ochi canalul de lîngă insulă, erau destul de prudenţi să rămînă ascunşi. Absenţa totală a oricărei mişcări pe bordul lui *Scud* era şi ea stranie. Cînd indienii zăriră cuterul înaintînd repede, aparent necondus de nimeni, se neliniştiră şi chiar şi cei mai curajoşi dintre ei se temeau acum de sfîrşitul acestei expediţii care începuse atît de favorabil. Chiar şi Vîrf-de-Săgeată, atît de obişnuit cu albii de pe cele două părţi ale lacului, îşi închipui că apariţia acestui cuter fără echipaj era de rău augur şi se gîndea cum să ajungă cît mai repede pe continent.

Între timp, cuterul înainta imperturbabil, la fel de uniform şi rapid. Aluneca prin mijlocul canalului, cînd înclinîndu-se sub o rafală de vînt, cînd ridicîndu-se din nou — întocmai ca filozoful care se încovoaie sub încercările vieţii, dar se îndreaptă iar pe măsură ce ele trec — şi înspumînd apa la prora. Deşi era cu velele mari strînse, înainta cu mare iuţeală şi nu se scurseră mai mult de zece minute de cînd prietenii noştri descoperiseră pentru prima oară velele alunecînd, la distanţă, pe după perdeaua de copaci şi arbuşti, că el şi ajunse în dreptul întăriturii. Cînd cuterul trecu pe sub ochii lor, Cap şi Călăuză se aplecară înainte, să prindă mai bine cu privirea orice mişcare de pe punte, şi, spre marea lor bucurie, îl văzură pe Jasper Eaudouce sărind în picioare şi-l auziră strigînd de trei ori ura din toată inima. Cap, fără să ţină seama de primejdie, sări la parapetul de lemn şi răspunse la salut cu acelaşi strigăt repetat de trei ori. Din fericire, scăpă de gloanţe numai datorită prudenţei duşmanilor, care, nevrînd să se descopere, nu traseră nici un foc. Pe de altă parte, Călăuză, care nu făcea decît ceea

ce era absolut necesar, fără să ia în seamă dramatismul luptei, în clipa cînd îl zări pe prietenul său Jasper strigă cu voce de stentor :

— Ajută-ne, flăcăule, şi ziua va fi a noastră ! Împroaşcă-i cu gloanţe în tufişurile de colo şi-o să-i vezi cum se împrăştie ca potîrnichile.

Cîteva din cuvintele lui ajunseră la urechile lui Jasper, dar pe cele mai multe le luă vîntul. În vremea asta, cuterul alunecase mai departe şi, după un minut, fu ascuns de copacii care mascau în parte fortăreaţa.

După două minute de aşteptare plină de îngrijorare, velele apărură din nou, strălucind printre arbori, fiindcă Jasper virase cu vîntul în spate, schimbase direcţia cuterului şi intrase cu ambarcaţiunea sub briza insulei. Briza era destul de puternică, după cum am mai spus, ca să îngăduie această manevră şi, datorită curentului care-l bătea la prora, era sigur că *Scud* va intra fără nici o greutate sub briza insulei în clipa ieşirii din canal. Toate astea se făcură cu mare uşurinţă, fără să fie necesară nici o mînuire a velelor, ele orientîndu-se de la sine, această admirabilă mişcare fiind condusă numai de timonă. Scopul manevrelor părea să fie o recunoaştere. După ce cuterul făcu ocolul insulei şi ajunse iar în poziţia sa de sub briză, în pasajul prin care înaintase la început, cîrma fu înţepenită, şi el vină de bord cu vîntul în faţă. Zgomotul provocat de vîntul ce suflă deodată în vela principală se asemănă cu cel al unei lovituri de tun, şi Cap tremură de frică să nu se rupă cusăturile.

— Trebuie să recunoaştem că maiestatea sa ne dă pînze bune — murmură bătrînul marinar — şi trebuie să mai recunosc că băiatul ăsta îşi manevrează ambarcaţiunea de parc-ar fi fost născut să fie ofiţer de marină ! Să mă ia dracu', meştere Călăuză, dacă-mi vine a crede, după cum se spune, că meşterul Eau-douce a învăţat meseria pe peticul ăsta de apă dulce !

— Da, aici a învăţat-o. N-a văzut niciodată oceanul şi nu a navigat decît pe Ontario. M-am gîndit întotdeauna că are un talent deosebit pentru goelete şi cutere şi l-am respectat. În ce priveşte trădarea, minciuna şi josnicia, prietene Cap, Jasper Western este incapabil să le săvîrşească, ca şi cel mai virtuos dintre războinicii Delawar ; dacă eşti curios să vezi cum arată un om adevărat şi cinstit, să te duci printre membrii acestui trib ca să-l găseşti.

— Iată că se întind pînzele ! exclamă Cap, încîntat, fiindcă vîntul umfla în momentul acela velele cuterului. Şi acum să

vedem ce are de gînd băiatul ăsta ; cred că n-o vrea să meargă așa înainte și înapoi ca o tînără domnișoară la un cadril !

Pentru o clipă, *Scud* se îndepărtă atît de mult, încît pe cei doi observatori îi cuprinse teama că Jasper nu are intenția să acosteze, și sălbaticii ghemuiți în ascunzișurile lor îl priviră cu bucuria crudă pe care o simte fără îndoială tigrul cînd de culcușul lui se apropie o victimă fără să bănuiască nimic. Dar Jasper nici nu se gîndea la așa ceva. Cunoscînd foarte bine malurile și adîncimea apei din jurul insulei, știa unde se putea apropia *Scud* de mal fără nici un pericol și se aventură atît de aproape de el, că trecînd prin golfuleț, desprinse cele două bărci ale soldaților din amarajele lor și le trase după el, în canal, remorcîndu-le. Cum toate pirogile erau amarate și legate de cele două bărci ale lui Dunham, prin această ispravă îndrăzneață și izbutită sălbaticii se văzură lipsiți de orice mijloc de a părăsi insula, afară de cazul că porneau înot, fapt de a cărui importanță păreau că-și dădură numaidecît seama. Ridicîndu-se cu toții în picioare, cutremurară văzduhul cu strigătele lor și traseră cu flintele, fără să rănească pe nimeni. La imprudența lor de a sta în picioare li se răspunse cu două focuri de armă : unul, din vîrful întăriturii — irochezul lovit în creștet prăbușindu-se mort la pămînt — iar celălalt de pe bordul cuterului, tras de indianul Delawar, care, mai slab ochitor decît prietenul lui, Călăuză, îl mutilă pe unul dintre dușmani pentru tot restul vieții. Echipajul de pe *Scud* scoase un strigăt de bucurie, și toți indienii Mingo se ascunseră iar.

— Asta a fost vocea Marelui-Șarpe — zise Călăuză, cînd auzi împușcătura de pe *Scud*. Cunosc sunetul flintei sale tot atît de bine ca pe acela al Ucigătoarei-de-cerbi. Are o armă bună, deși nu aduce totdeauna moartea. Bine-bine, cu Chingachgook și Jasper pe apă, și cu dumneata și cu mine în întăritură, prietene Cap, nu va fi greu să le arătăm mișeilor ăstora de Mingo ce înseamnă o luptă bine gîndită.

În toată vremea asta *Scud* era în mișcare. Cînd ajunse în partea cea mai îndepărtată a insulei, Jasper lăsă bărcile capturate să meargă în derivă, și acestea, împinse de vînt, ajunseră pe plaja unei alte insule de la vreo jumătate de milă depărtare. Apoi viră din nou de bord, înfruntînd curentul pe celălalt canal. Cei doi oameni de pe terasa micului bastion observară o oarecare mișcare pe puntea cuterului și, spre marea lor mulțumire, cînd *Scud* ajunse în dreptul golfului principal,

unde, dincolo de el, se ascunseseră cei mai mulți dușmani, singura piesă de artilerie de pe cuter, obuzierul, fu demascat și o ploaie de șrapnele se abătură șuierînd asupra tufișurilor. Un stol de pitpalaci nu s-ar fi ridicat mai iute decît o făcură irochezii surprinși de această neașteptată grindină de plumbi; în clipa aceasta, un mesaj din partea Ucigătoarei-de-cerbi doborî la pămînt încă un indian Mingo, și altul, atins de un plumb trimis de Chingachgook, fugi șchiopătînd. Sălbaticii se ascunseră imediat în alte tufișuri, cele două tabere părînd acum să pregătească alte mijloace de luptă. Însă apariția lui Roua-de-Iunie, purtînd un steag alb și însoțită de ofițerul francez și de Muir, curmă intențiile ostile, pregătind terenul pentru tratative.

Tratativele s-au dus sub zidurile întăriturii și atît de aproape, încît dușmanii, care părăsiseră ascunzătorile erau acum descoperiți, putînd servi de țintă sigură lui Călăuză. Jasper ancoră chiar în dreptul fortului, cu obuzierul îndreptat spre negociatori, așa că asediații și cei de pe cuter, în afară de omul care stătea la fitilul obuzierului, ieșiră fără șovăire la iveală. Numai Chingachgook rămase ascuns, mai degrabă din obișnuință decît din neîncredere.

— Ați cîștigat, Călăuză — strigă ofițerul de intendență — și căpitanul Sanglier a venit pentru tratative. Cred că veți îngădui unui dușman curajos să se retragă onorabil după ce a luptat loial și a făcut tot ceea ce poate aduce cinste regelui și țării sale. Dumneata ești un supus prea loial ca să vrei să pedepsești cu severitate loialitatea și credința. Sînt autorizat să vă ofer din partea dușmanului evacuarea insulei, un schimb reciproc de prizonieri și restituirea scalpurilor. Neavînd nici bagaje, nici artilerie, ei nu pot face mai mult.

Deoarece, din cauza vîntului și a distanței, convorbirea se purta pe un ton destul de ridicat, ca se auzea bine și în întăritură, cît și pe bordul cuterului.

— Ce zici de propunerile astea, Jasper? strigă Călăuză. Ai auzit ce pretenții au? Să-i lăsăm pe netrebnicii ăștia să plece, sau să-i însemnăm cum se însemnă oile, la tîrlă, ca să-i recunoaștem oricînd?

— Ce s-a întîmplat cu Mabel Dunham? întrebă tînărul, cu chipul lui frumos atît de încruntat, încît îl văzură și cei de pe acoperișul bastionului. Dacă s-au atins măcar de un singur

fir de păr din capul ei, tot tribul irochezilor va avea de ce să se căiască !

— Nu, nu, e în siguranță, îl îngrijește pe tatăl ei muribund, așa cum se cuvine. Nu trebuie să ne răzbunăm pentru rana primită de sergent, fiindcă a căpătat-o în luptă dreaptă ; în ceea ce o privește pe Mabel...

— Sînt aici ! strigă tînăra fată, care văzînd ce întorsătură iau evenimentele, se urcase pe acoperiș. Sînt aici, și în numele sfintei noastre religii, în numele lui Dumnezeu pe care-l adorăm cu toții, să se pună capăt vărsării de sînge ! S-a vărsat destul pînă acum ! Oh, dacă oamenii ăștia vor să părăsească insula în pace, Călăuză, dacă vor s-o părăsească astfel, Jasper, lăsați-i pe toți să plece ! Sărmanul meu tată își trăiește ultimele clipe și ar fi mai bine dacă i s-ar îngădui să-și dea suflarea împăcat cu toată lumea. Plecați, plecați, francezi și indieni, nu mai sîntem dușmanii voștri și nu vrem să vă facem nici un rău !

— Taci, taci, Magnet — strigă Cap —, vorbele tale pot fi ale unui om credincios și parcă scoase dintr-o carte de poezii, dar sînt nechibzuite. Dușmanul se pregătește să se dea bătut, Jasper e gata să mai tragă o salvă, și fără îndoială că mai are și alte parîme sigure pe cablurile sale ; ochiul și mîna lui Călăuză sînt mai precise ca niciodată. Așa că putem cîștiga bani, datorită prizonierilor, pe fiecare cap de om, mai alegîndu-ne și cu gloria pe deasupra, dacă nu te vei amesteca în tratative timp de o jumătate de oră !

— Ei bine — zise Călăuză — eu sînt de părerea lui Mabel. S-a vărsat destul sînge în îndeplinirea scopurilor noastre și ca să-l servim pe rege. În ceea ce privește onoarea, cum o privești dumneata, este mai mult pe gustul cadeților și al tinerilor recruți decît pe acela al creștinilor prevăzători și cu capul limpede. Onoarea constă în ceea ce este drept, și necinstea în ceea ce este greșit, și cred că nu e drept să iei nici chiar viața unui Mingo, fără nici un rost, după cum este drept să asculți de o judecată sănătoasă în orice clipă. Așadar, locotenent Muir, ia să vedem ce vor să ne spună prietenii dumitale francezii și indienii !

— Prietenii mei ! zise Muir, tresărind. Oh, nu ! Să nu spui în nici un caz, Călăuză, că dușmanii regelui sînt prietenii mei, fiindcă numai soarta războiului m-a aruncat în mîinile lor. Mulți dintre cei mai mari războinici, din timpurile vechi și mo-

derne, au fost prizonieri de război, şi meşterul Cap poate să confirme că am făcut tot ce-am putut ca să scăpăm de nenorocirea aceasta.

— Da, da — răspunse Cap, sec — a scăpa este tocmai cuvîntul potrivit. Am fugit şi ne-am ascuns atît de bine, încît am fi putut să rămînem pînă acum în gaura aia, dacă n-ar fi trebuit să alimentăm mîncătorul de pîine. Ai intrat în vizuină cu ocazia asta, intendantule, cu iscusinţa unei vulpi şi mă întreb cum dracu' ai ajuns să descoperi locul cu pricina ? ! E într-adevăr uimitor ! Un leneş care se teme de muncă nu se strecoară cu mai multă pricepere la pupa bastimentului, cînd e vorba să strîngă marele foc, decît cum ai făcut-o dumneata, cînd te-ai băgat în gaura aia.

— Şi dumneata nu m-ai urmat ? Sînt momente în viaţa omului cînd raţiunea ajunge la nivelul instinctului.

— Şi cînd oamenii se bagă în găuri — întrerupse Cap, rîzînd în felul său zgomotos, în timp ce Călăuză rîdea înfundat, după obiceiul său. Chiar şi Jasper, îngrijorat încă de soarta lui Mabel, nu putu să nu zîmbească. Ehei, se zice că diavolul n-ar putea face un matelot dacă n-ar privi în sus, şi mie mi se pare acum că n-ar putea face un soldat dacă n-ar privi în jos.

Izbucnirea aceasta de voioşie, deşi nu era pe placul lui Muir, contribui în mare măsură la menţinerea stării de pace. Cap, închipuindu-şi că făcuse o glumă cu mult peste nivelul obişnuit, se hotărî să cedeze asupra punctului principal, cu condiţia ca tovarăşii săi să-i recunoască superioritatea de om spiritual.

După o scurtă discuţie, toţi indienii Mingo de pe insulă se adunară în faţa fortului, cam la vreo cincizeci de stînjeni depărtare, fără arme, şi în bătaia obuzierului de pe *Scud*, iar Călăuză ieşi pe uşa întăriturii şi stabili condiţiile în care insula trebuia să fie în sfîrşit, evacuată de duşmani. Ţinînd seama de situaţie în ansamblul ei, condiţiile nu erau dezavantajoase pentru nici una din părţi. Indienii fură obligaţi să predea toate armele, chiar şi cuţitele şi tomahawk-urile, ca o măsură de prevedere, fiindcă erau de patru ori mai mulţi decît adversarii lor. Ofiţerul francez, domnul Sanglier, cum i se spunea de obicei şi se recomanda el însuşi, protestă împotriva acestei condiţii, care implica o discreditare a conducerii sale ; dar Călăuză, care văzuse cîteva masacre săvîrşite de indieni şi ştia

ce valoare au garanţiile acestora, rămase neînduplecat. A doua condiţie fu tot atît de însemnată. Ea impunea căpitanului Sanglier să predea toţi prizonierii pe care-i ţinuse sub pază bună chiar în mica peşteră în care se refugiaseră Cap şi Muir. Cînd captivii apărură, se dovedi că patru dintre dînşii erau nevătămaţi ; se aruncaseră la pămînt, făcînd pe morţii, ca să-şi salveze viaţa, folosind un artificiu obişnuit în felul acesta de luptă, şi ceilalţi doi erau atît de uşor răniţi, că puteau să-şi reia serviciul. Deoarece aduseseră cu ei şi muschetele, sporirea forţelor îl bucură foarte mult pe Călăuză, fiindcă îngrămădise toate armele duşmanilor în întăritură, şi acum îi putu trimite pe noii veniţi să păzească micul bastion, dînd ordin să se pună o santinelă la uşă. Ceilalţi soldaţi erau morţi ; cei grav răniţi fuseseră ucişi numaidecît de indienii dornici să pună cît mai curînd mîna pe mult rîvnitele scalpuri.

După ce Jasper cunoscu toate condiţiile, şi preliminariile tratativelor fură destul de avansate încît să se poată îndepărta fără pericol, el porni cu *Scud* spre punctul unde amaraseră bărcile, le luă, le remorcă şi, străbătînd o mică distanţă, le aduse în canalul adăpostit de vînt. Acolo, toţi indienii fură îmbarcaţi, Jasper le remorcă bărcile pentru a treia oară şi, mergînd cu vîntul în spate, lăsă pirogile în derivă, la o depărtare de o milă, sub bătaia brizei dinspre insulă.

În fiecare barcă a indienilor se afla doar o singură vîslă, ca să aibă cu ce cîrmi, şi tînărul marinar ştia că, navigînd cu vîntul în spate, vor ajunge pe coastele Canadei în cursul dimineţii.

Dintre atacatori, nu mai rămăseseră pe insulă decît căpitanul Sanglier, Vîrf-de-Săgeată şi Iunie, primul avînd de semnat cîteva hîrtii cu locotenentul Muir, pe care-l socotea îndreptăţit, datorită gradului său de ofiţer, să încheie anumite acte, iar al doilea preferînd, pentru motive personale, să nu-i însoţească pe amicii săi de ultimă oră, irochezii. Pentru plecarea lor la vremea cuvenită fuseseră oprite pirogile de care aveau nevoie.

Între timp, adică în vreme ce *Scud* cobora în josul canalului remorcînd bărcile, Cap şi Călăuză, ajutaţi de alţi cîţiva, pregăteau micul dejun, fiindcă cea mai mare parte dintre ei nu mîncaseră nimic de douăzeci şi patru de ore. În timpul scurt care se scurse pînă la întoarcerea cuterului, nu se schimbară decît cuvinte răzleţe, dar Călăuză găsi răgazul să se ducă

să-l viziteze pe sergent, să-i spună cîteva cuvinte prietenești lui Mabel și să dea unele sfaturi care puteau, după părerea lui, să aline ultimele clipe ale muribundului. Pe Mabel o pofti stăruitor să ia o gustare. În sfîrșit, nemaifiind necesar să țină soldații în fort, îndepărtă garda, pentru ca Mabel să nu mai fie tulburată în nici un fel de îngrijirile pe care le dădea tatălui ei. După ce luă aceste măsuri, eroul nostru se întoarse lîngă foc, în jurul căruia se adunase întreaga societate, împreună cu Jasper.

CAPITOLUL XXVI

N-ați cunoscut decît plăpînd necaz,
Ca marea potolită din talaz,
Ca valul în abise prăbușit
Ce și-a găsit culcuș și-a adormit.

Dryden

Oamenii obișnuiți cu un gen de război ca cel descris mai sus nu sînt supuși simțămintelor de afecțiune cît timp se găsesc pe cîmpul de luptă. Cu toate acestea, în timpul evenimentelor relatate, mai toți participanții fuseseră cu inima alături de Mabel.

Cînd Călăuză ieși din întăritură, îl întîlni pe Muir, care-l luă deoparte ca să-i vorbească între patru ochi. Intendantul se purta cu un exces de curtoazie care mai totdeauna ascunde prefăcătoria, fiindcă noi credem că nu există o mărturie mai infailibilă a nesincerității — în afară de actele propriu-zise — decît un chip zîmbitor și o limbă excesiv de mieroasă într-o clipă nepotrivită, or Muir era excesiv de mieros și de zîmbitor, și încerca să pară sincer în tot ce spunea. El datora, în realitate, avansarea lui în grad excesivei deferențe pe care o ară-

tase lui Lundie și familiei sale, fiindcă, deși maiorul era prea inteligent ca să se lase înșelat de un subaltern atît de inferior ca talente și cunoștințe, mulți oameni au obiceiul să fie foarte îngăduitori cu cel ce-i măgulește, chiar și atunci cînd nu au încredere în sinceritatea lui și cînd știu foarte bine cauzele care-l determină să se poarte astfel. În cazul de față, se confruntau mințile agere a doi oameni cu caractere absolut diferite. Călăuză era pe atît de simplu, pe cît era intendantul de șiret ; atît de sincer, pe cît era celălalt de fals, și drumul lui era tot atît de drept, pe cît era de sinuos drumul celuilalt. Amîndoi erau oameni cu sînge rece și calculați ; amîndoi erau curajoși, însă fără a-și manifesta bravura în aceeași măsură, și Muir nu se expunea unei primejdii decît într-un anumit scop, în timp ce ghidul socotea că teama face parte din stările afective raționale sau că e o senzație căreia nu trebuie să te supui decît dacă speri să ajungi la un rezultat bun.

— Preascumpul meu amic — începu Muir — fiindcă, datorită ultimelor servicii și după ce ți-ai consolidat reputația cu ocazia acestor din urmă tratative, ne ești tuturor de mii de ori mai scump decît înainte, desigur că n-or să te facă ofițer, fiindcă nu se dau grade categoriei din care faci parte, și cred că nici n-o dorești ; dar în calitate de călăuză, sfătuitor și supus loial, precum și de trăgător fără egal, se poate spune că renumele dumitale a atins culmea. Mă îndoiesc că însuși comandantul-șef ar duce cu el în America atîta glorie cît ai cîștigat dumneata ; acum trebuie să te liniștești și să-ți trăiești în pace restul zilelor. Căsătorește-te, omule, cît mai degrabă, și gîndește-te numai la fericirea asta atît de prețioasă, fiindcă dacă o ai pe ea, n-ai de ce să mai rîvnești la glorie. Căsătorește-te cu Mabel Dunham, în numele cerului, și vei avea și o bună soție, și o bună reputație !

— Oare ce se-ntîmplă, intendantule ? Aud un sfat nou și ciudat din gura dumitale ! Știam că ești rivalul meu !

— Da, omule, pot să-ți spun că am fost un rival de temut. Eu nu am făcut niciodată curte zadarnic, cu toate că am curtat cinci femei. Lundie nu vrea să numere decît patru, dar el nu-și închipuie că în realitate calculele sale sînt depășite. Da, da, ai avut în mine, Călăuză, un rival, însă nu-l mai ai ; dimpotrivă, îți urez cu toată sinceritatea să ai succes pe lîngă Mabel, și dacă viteazul sergent va supraviețui, poți să

fii convins de vorbele bune pe care le voi pune pentru dumneata.

— Îți sînt recunoscător pentru bunăvoință, intendantule, îți sînt recunoscător, deși nu prea am nevoie de laudă față de sergentul Dunham, care mi-e prieten de multă vreme. Cred că putem să vorbim de chestiunea asta ca fiind sigură, fiindcă dacă Mabel și tatăl ei și-au dat consimțămîntul, nici tot regimentul 55 n-ar mai putea împiedica înfăptuirea lui. Păcat! Sărmanul tată nu va mai trăi destul ca să vadă înfăptuit ceea ce a dorit de atîta vreme!

— Dar va avea, murind, mîngîierea să știe că dorințele lui se vor împlini. E o mare ușurare, Călăuză, pentru un suflet care părăsește lumea aceasta să fie sigur că după dispariția sa ființele iubite rămîn în siguranță. Toate soțiile mele și-au exprimat acest simțămînt înainte de a-și da duhul.

— Toate soțiile dumitale, intendantule, să fi avut această mîngîiere?

— Destul, omule, nu te credeam atît de meșter la vorbe! Bine, bine, glumele spuse între vechi prieteni nu jignesc. Dacă nu mă pot căsători cu Mabel, îmi va fi cel puțin îngăduit s-o apreciez și să vorbesc frumos despre ea și despre dumneata față de toți și cu orice prilej. Dar, Călăuză, e ușor de înțeles că un sărman om care pierde o astfel de femeie are nevoie, după toate probabilitățile, de anumite consolări.

— Foarte probabil... foarte probabil, intendantule — răspunse ghidul, cu simplitatea lui obișnuită. Eu știu că aș îndura foarte greu pierderea lui Mabel. Poate că vei suferi văzîndu-ne căsătoriți, dar să știi că moartea sergentului va amîna unirea noastră și vei avea timp să te consolezi.

— Voi suporta și această lovitură... da, o voi suporta, deși mi se sfîșie inima; dar, știi, ai putea să mă ajuți, prietene, dîndu-mi ceva de făcut. Îți dai seama foarte bine că această expediție a avut o desfășurare ciudată, fiindcă eu, un ofițer al regelui, n-am făcut parte din ea decît ca voluntar, un simplu subofițer avînd comanda. M-am supus din mai multe motive, deși clocoteam de nerăbdare să mi se încredințeze mie comanda, fiind vorba să luptăm pentru onoarea și pentru drepturile maiestății sale.

— Intendantule — îl întrerupse ghidul — ai căzut atît de iute în mîinile inamicului, încît să nu te simți cu conștiința

încărcată din acest punct de vedere. Așa că, ascultă-mă și nu mai vorbi despre asta.

— Asta e și părerea mea, Călăuză ; să nu mai vorbim despre asta. Sergentul Dunham este „*hors de combat*“ [1]...

— Cum adică ? zise ghidul.

— Da, deoarece sergentul nu mai poate comanda, va fi greu să încredințezi comanda unui detașament victorios ca acesta unui caporal ; fiindcă florile dintr-o grădină mor înăbușite de buruieni, tocmai mă gîndeam să pretind autoritatea cuvenită unuia ca mine, care e locotenent. Soldații nu se vor împotrivi, iar în ceea ce te privește, scumpul meu prieten, acum, cînd ești acoperit de atîta glorie și o ai și pe Mabel, la care se adaugă și conștiința datoriei împlinite, mai prețioasă decît orice, mă aștept să găsesc în dumneata mai degrabă un aliat decît un adversar.

— Presupun, locotenente, că ai dreptul de a comanda soldații regimentului 55 și că nimeni dintre noi nu se va împotrivi, cu toate că ai fost prizonier de război, și poate că unii ar șovăi să consimtă a se încredința comanda unui prizonier eliberat. Totuși, cred că nimeni de pe insulă nu se va împotrivi dorințelor dumitale.

— Foarte bine, Călăuză, și cînd voi da raportul despre succesul nostru împotriva ambarcațiunilor dușmane, despre felul cum a fost apărat bastionul și despre operațiunile generale, inclusiv capitularea, vei vedea că nu voi uita să vorbesc de drepturile și meritele dumitale.

— Lasă drepturile și meritele mele deoparte, intendantule ! Lundie știe cine sînt eu, în pădure și în fort, iar generalul o știe și mai bine. Nu-mi duce grija ; povestește întîmplările prin care ai trecut dumneata și nu uita să-i faci dreptate tatălui lui Mabel, care e încă ofițer comandant.

Muir, în timp ce se apropiau de cei adunați în jurul focului, se arătă absolut mulțumit de această înțelegere, mai adăugînd că e hotărît să facă dreptate tuturor. Aici, intendantul începu, pentru prima oară de cînd părăsiseră fortul Oswego, să-și asume o parte din autoritatea ce datora gradului său. Luîndu-l deoparte pe singurul caporal care mai rămăsese în viață, îi spuse că din clipa aceea el, Muir, este comandantul lor, și-i dădu ordin să-i înștiințeze pe subalternii săi de noua stare de

[1] Scos din luptă (în limba franceză în text).

lucruri. Schimbarea de domnie se petrecu fără nici unul din simptomele obişnuite ale unei revoluţii, fiindcă toţi recunoşteau dreptul legal al locotenentului de a comanda şi nimeni nu părea dispus să-i conteste această calitate. Din motive cunoscute numai de ei, Lundie şi intendantul luaseră la început hotărîri diferite, şi acum, din motive cunoscute numai de ofiţerul de intendenţă, acesta socoti că e bine să-şi schimbe hotărîrea. Acest fel de a judeca părea îndestulător pentru soldaţi, deşi starea gravă a sergentului Dunham ar fi justificat îndeajuns această împrejurare, dacă o asemenea justificare ar fi fost necesară.

În acest timp, căpitanul Sanglier se ocupa de micul său dejun cu resemnarea unui filozof, cu sîngele rece al unui veteran, cu nevinovăţia şi iscusinţa unui francez şi cu lăcomia unui sirut. El petrecuse treizeci de ani în colonii, părăsind Franţa pe cînd avea o funcţie în armata ţării sale aproape asemănătoare cu aceea deţinută de Muir în regimentul 55. Bucurîndu-se de o constituţie de fier, avînd o totală insensibilitate, o oarecare pricepere în a-i conduce pe indieni şi un curaj neînfrînt, toate aceste calităţi îl făcuseră de la început pe comandantul-şef să-l socoată ca pe omul cel mai potrivit pentru conducerea operaţiilor militare ale aliaţilor săi indieni. Îndeplinind această funcţie, el ajunsese cu vremea căpitan şi, o dată cu promovarea sa, îşi însuşise o parte din obiceiurile şi felul de a gîndi al celor pe care-i conducea, cu o uşurinţă şi o putere de adaptare privite în această parte a lumii ca specifice compatrioţilor săi. Comandase adesea grupurile de irochezi în incursiunile lor de jaf şi se purtase cu acest prilej în aşa fel, încît adusese şi uşurarea, dar şi agravarea nenorocirilor provocate de acest gen de război, folosind concepţiile mai largi şi mijloacele mai cuprinzătoare ale civilizaţiei. Cu alte cuvinte, întocmea întotdeauna planuri de acţiune, care prin însemnătatea şi urmările lor depăşeau cu mult politica obişnuită a indienilor, şi atunci intervenea pentru a slăbi unele consecinţe nefaste ale acţiunilor sale. Pe scurt, era un aventurier zvîrlit de împrejurări într-o situaţie în care calităţile specifice oamenilor din categoria sa se puteau afirma cu promptitudine, pentru a face bine sau rău, şi nu renunţa la posibilităţile de îmbogăţire ce i se ofereau, dar nici nu abuza de ele, atrăgîndu-şi dizgraţia printr-o cruzime zadarnică. Totuşi, deoarece numele său era în chip inevitabil asociat cu multe din excesele săvîrşite de grupurile de sub comanda lui, era privit de cei mai mulţi locuitori din provinciile americane ca un mi-

zerabil, care vărsa cu plăcere sîngele semenilor săi şi căruia chinul unui om nevinovat, lipsit de apărare, îi dădea cea mai mare satisfacţie. Numele de *Sanglier* [1], o poreclă adoptată de el însuşi, sau *Flintheart* [2], sub care era cunoscut la această graniţă, se bucura printre femeile şi copiii din această parte a ţării de o faimă tot atît de îngrozitoare ca a lui Butler şi Brandt, care au apărut mai tîrziu.

Întîlnirea dintre Călăuză şi Sanglier se asemăna întrucîtva cu faimoasa întîlnire dintre Wellington şi Blücher, descrisă atît de des şi amănunţit. Ea se petrecu lîngă foc, şi cei doi bărbaţi se priviră unul pe altul mai mult de un minut, fără să scoată o vorbă. Fiecare dintre ei ştia că celălalt e un duşman neînduplecat, şi fiecare îşi dădea seama că trebuie să-şi trateze adversarul cu puterea de înţelegere bărbătească a unui războinic, simţind în acelaşi timp că atît caracterul cît şi interesele lor erau cu totul diferite. Unul slujea pentru bani şi avansare ; celălalt, fiindcă viaţa îl aruncase în sălbăticie, şi patria sa avea nevoie de braţul şi experienţa lui. Dorinţa de a se ridica deasupra situaţiei sale nu tulburase niciodată liniştea lui Călăuză, şi ambiţia nu-l stăpînise niciciînd, fiindcă ambiţia se descoperă de obicei repede — pînă în clipa cînd o cunoscuse pe Mabel Începînd de atunci, neîncrederea faţă de sine însuşi, veneraţia pentru fata aceasta şi dorinţa de a putea să ofere fetei o situaţie mai bună decît avea el îl făcuseră să treacă prin clipe chinuitoare, dar firea lui simplă şi naturală îi îngăduise să-şi regăsească echilibrul cînd înţelese că femeia care nu ar şovăi să-l ia de soţ ar fi gata şi să-şi împartă soarta cu el, oricît de modestă ar fi. Îl stima pe Sanglier ca pe un războinic curajos şi era prea generos din fire ca să creadă numai jumătate din ceea ce auzise pe seama ofiţerului francez. Dar nu aproba egoismul lui Sanglier, calculele reci ale acestuia şi, mai ales, faptul că lepădînd firea sa de om alb, adopta apucăturile unui indian piele-roşie. Pe de altă parte, Călăuză era pentru căpitanul Sanglier o enigmă. Acesta din urmă nu putea înţelege motivele care determinau acţiunile celuilalt ; auzise adesea vorbindu-se de dezinteresarea lui, de spiritul de dreptate şi de fidelitatea sa, din cauza cărora săvîrşise de multe ori erori grave, bizuin-

[1] Mistreţ (în limba franceză).
[2] Inimă de cremene (în limba engleză).

du-se pe faptul că diplomatul deschis și sincer își păstrează mai bine secretul decît cel taciturn și viclean.

După ce acești doi eroi se contemplară în tăcere, cum s-a arătat mai sus, *Monsieur* Sanglier duse mîna la chipiu, fiindcă viața aspră de frontieră nu distrusese cu totul politețea pe care o învățase în tinerețe și nu înlăturase nici aparența de bonomie pare-se înnăscută a francezului.

— *Monsieur* Călăuză — zise el, cu un accent foarte pronunțat, dar cu un zîmbet prietenos — *„un militaire"* cinstește *„le courage et la loyauté"* [1]. Vorbiți limba irocheză ?

— Da, înțeleg limba reptilelor ăstora și la nevoie o pot vorbi — răspunse ghidul, cu aceeași naturalețe și sinceritate de totdeauna — dar nici limba, nici tribul ăsta nu sînt pe gustul meu. După mine, oriișiunde dai de un om cu sînge Mingo în vinele lui, meștere Inimă-de-Cremene, înseamnă că dai de un ticălos. V-am văzut adesea, deși numai în timpul luptelor, și, trebuie s-o recunosc, totdeauna în primele rînduri. Socot că dumneavoastră cunoașteți gloanțele noastre numai din vedere, nu-i așa ?

— Nu pe ale dumneavoastră, domnule, fiindcă *„une balle"* [2] trimisă de onorabila dumneavoastră mînă e o moarte sigură ; ați ucis în aceste insule pe cei mai buni războinici ai mei.

— Tot ce se poate, tot ce se poate, dar dați-mi voi să vă spun că dacă s-ar cunoaște adevărul, s-ar ști că toți sînt niște mari ticăloși. Nu vreau să vă jignesc, meștere Inimă-de-Cremene, dar trăiți în tovărășia unor mizerabili.

— Da, domnule — răspunse francezul, care era hotărît să rămînă curtenitor și, înțelegînd greu limba engleză, înclina să creadă că i se făcuse un compliment. Sînteți prea bun, dar *„un brave"* e totdeauna *„comme ça"* [3]. Iată ce înseamnă asta... ha ! Ce face *„le jeune homme"* [4] ?

Călăuză, îndreptîndu-și ochii în direcția mîinii și privirii căpitanului Sanglier, îl văzu dincolo de foc pe Jasper, pe care doi soldați tocmai îl înșfăcau cu brutalitate și-i legau mîinile la spate din ordinul lui Muir.

— Într-adevăr, ce înseamnă asta ? strigă ghidul, ducîndu-se spre cei doi soldați și dîndu-i la o parte cu o forță irezis-

[1] Un militar cinstește curajul și loialitatea (în limba franceză în text).
[2] Un glonț (în limba franceză în text).
[3] Un viteaz e totdeauna așa (în limba franceză în text).
[4] Tînărul, acela ? (în limba franceză în text).

tibilă. Cine are inima să se poarte astfel cu Jasper Eau-douce şi cine îndrăzneşte s-o facă de faţă cu mine ?

— Este ordinul meu, Călăuză — răspunse intendantul — şi l-am dat conştient de ceea ce fac. Cred că nu-ţi vei lua răspunderea să te opui legalităţii ordinelor date de un ofiţer al regelui soldaţilor maiestăţii sale, nu-i aşa ?

— M-aş împotrivi ordinului regelui, chiar de-ar fi dat de el însuşi, dacă ar susţine că Jasper merită tratamentul ăsta ! Oare băiatul acesta curajos nu ne-a salvat scalpurile, nu a luptat şi nu ne-a adus victoria ? Nu, nu, locotenente, dacă acesta este primul act al autorităţii dumitale, declar că eu nu-l voi respecta.

— Asta cam miroase a nesupunere — răspunse Muir — dar noi putem suporta multe de la Călăuză. E adevărat că Jasper a „făcut impresia" că ne ajută în această acţiune, dar nu trebuie să uităm trecutul. Oare nu l-a denunţat chiar maiorul Duncan sergentului Dunham, înainte de a părăsi fortul Oswego ? Oare n-am avut destule dovezi, văzute cu ochii noştri, ca să fim convinşi că am fost trădaţi ? Şi nu este firesc şi aproape necesar să credem că Jasper este trădătorul ? Ah, Călăuză, nu vei fi niciodată un mare om de stat sau un mare căpitan, dacă ai o atît de mare încredere în aparenţă ! Domnul să mă ierte ! Domnul să mă ierte, dacă nu cred că în clipa descoperirii adevărului s-ar dovedi, aşa cum spui adesea, Călăuză, că ipocrizia e un viciu mai răspîndit chiar şi decît invidia, fiind plaga naturii omeneşti !

Căpitanul Sanglier ridică din umeri, uitîndu-se la Jasper, apoi la locotenent şi din nou la Jasper.

— Puţin îmi pasă de invidia, ipocrizia sau chiar de natura omenească de care vorbiţi ! răspunse Călăuză. Jasper Eau-douce este prietenul meu. Jasper Eau-douce este un flăcău curajos, cinstit şi loial, şi nici un om din regimentul 55 să nu ridice mîna împotriva lui, cît voi fi eu de faţă ca să împiedic asta, afară numai dacă e un ordin al lui Lundie. Dumneata poţi avea autoritate asupra soldaţilor, dar nu ai nici un fel de cădere să mă comanzi pe mine sau pe Jasper, domnule Muir !

— „Bon" ! făcu Sanglier, cu un accent nazal.

— Nu vrei să asculţi de raţiune, Călăuză ? Nu se poate să fi uitat toate bănuielile şi părerile noastre ! Iată aici o altă circumstanţă care le măreşte şi le agravează pe toate celelalte.

Vezi fîşia asta de pînză ? Ei bine, Mabel Dunham a găsit-o legată de ramura unui copac, chiar pe această insulă, cam cu o oră înainte de atacul duşmanului ; şi dacă-ţi vei lua osteneala să te uiţi la pavilionul cuterului, vei descoperi că este tocmai bucata care a fost tăiată din el. Poate fi vreo dovadă mai puternică decît asta ?

— *„Ma foi, c'est un peu fort, ceci !"* [1] murmură Sanglier printre dinţi.

— Nu-mi vorbi de pavilioane şi de semnale, cînd eu îi cunosc inima — răspunse Călăuză. Jasper e cinstit, şi cinstea este un dar prea rar ca să te joci cu ea de parc-ar fi conştiinţa unui Mingo. Nu, nu, lasă-l în pace, sau vom vedea cine luptă mai bine : dumneata şi soldaţii dumitale din regimentul 55, sau Marele-Şarpe, aici de faţă, şi Ucigătoarea-de-cerbi cu Jasper şi echipajul său. Dumneata îţi supraapreciezi puterea, locotenent Muir, în aceeaşi măsură în care subapreciezi fidelitatea lui Eau-douce.

— *„Très bien !"* [2]

— Ei bine, dacă trebuie să vorbesc deschis, Călăuză, o voi face. Căpitanul Sanglier, aici de faţă, şi bravul Tuscarora Vîrf-de-Săgeată m-au informat că acest nefericit de băiat este un trădător. După astfel de mărturii nu mai poţi contesta dreptul meu de a-l pedepsi şi necesitatea de a o face.

— *„Scélérat" !* [3] murmură francezul.

— Căpitanul Sanglier este un soldat brav şi nu poate să-l calomnieze pe un marinar cinstit — interveni Jasper. Este printre noi vreun trădător, căpitane Inimă-de-Cremene ?

— Da — adăugă Muir — să vorbească fără ocolişuri, fiindcă tu o vrei, tinere nefericit, să se afle adevărul ! Nu ţi-a mai rămas decît o singură speranţă : că vei putea scăpa de pedeapsa capitală cînd o curte marţială se va întruni ca să-ţi judece faptele. Ei, căpitane, este sau nu un trădător printre noi ?

— „O*ui*", da, domnule, *„bien sûr"* [4].

— Prea mult minciună — zise Vîrf-de-Săgeată cu o voce de tunet lovind pieptul lui Muir cu dosul mîinii, cu un gest

[1] Pe legea mea, asta e prea de tot ! (în limba franceză în text).
[2] Foarte bine (în limba franceză în text).
[3] Ticălosul ! (în limba franceză în text.)
[4] Desigur (în limba franceză în text).

nestăpînit. Unde sînt războinicii mei? Unde sînt scalpurile de la yengeese? Prea mult minciună!

Lui Muir nu-i lipsea curajul și nici un anumit simț al onoarei. Din greșeală, ceea ce nu fusese decît un simplu gest din partea lui Vîrf-de-Săgeată, el îl privi ca un act de violență. Conștiința i se trezi, făcu un pas înapoi și întinse mîna spre o flintă. Chipul îi era livid de furie, și expresia feței sale îi trăda intențiile. Dar indianul Tuscarora fu mai iute de mînă; aruncă o privire sălbatică în jur, scoase un cuțit ascuns sub centură și-l împlîntă fulgerător pînă-n plăsele în trupul intendantului. Cum acesta din urmă căzu la picioarele sale, căpitanul Sanglier privi chipul omului pe care se așternuse umbra de uimire a celui surprins de moarte și zise, calm, luînd o priză de tabac și dînd din umeri:

— *„Voilà l'affaire finie, mais ce n'est qu'un scélérat de moins"* [1].

Gestul fu prea neașteptat ca să-l mai poată împiedica cineva: cînd Vîrf-de-Săgeată se năpusti, cu un urlet, printre arbuști, albii erau prea uimiți ca să se gîndească la o urmărire. Chingachgook își păstră totuși sîngele rece, și ramurile tufișurilor abia se închiseseră după indianul Tuscarora, că fură din nou îndepărtate de Marele-Șarpe, care se repezi în urmărirea lui.

Jasper Western vorbea franceza curgător, și atît cuvintele cît și purtarea lui Sanglier îl uimiseră.

— Vorbiți, domnule — zise el în limba franceză — sînt eu un trădător?

— *„Le voilà"* — răspunse francezul, rece — acesta e spionul nostru... agentul nostru... prietenul nostru... *„ma foi, c'était un grand scélérat... voici"* [2].

Rostind aceste cuvinte, Sanglier se aplecă și băgă o mînă într-unul din buzunarele intendantului din care scoase o pungă. Îi răsturnă conținutul pe pămînt și un pumn de ludovici se rostogoliră spre soldații care-i ridicară fără întrîziere.

Aruncînd punga cu dispreț, soldatul acesta aventurier se întoarse la supa sa, pe care o pregătise cu atîta grijă și, găsind-o pe gustul lui, începu să mănînce cu o nepăsare pentru care l-ar fi invidiat cei mai stoici războinici indienii.

---

[1] Treaba s-a terminat, nu e vorba decît de un ticălos mai puțin. (în limba franceză în text).

[2] Iată-l... Pe legea mea, era un mare ticălos (în limba franceză în text).

Pămîntul are o singură nemuritoare floare ;
Virtutea, iar ca tezaur trainic : adevărul.
Cowper

Cititorul își poate închipui unele din evenimentele care s-au petrecut după moartea neașteptată a lui Muir. În timp ce soldații duceau cadavrul deoparte și-l acopereau decent cu o manta, Chingachgook veni și se așeză tăcut la locul său de lîngă foc ; Sanglier și Călăuză observară că avea la centură un scalp încă sîngerînd și proaspăt. Nimeni nu-i puse vreo întrebare, și ofițerul francez, deși era absolut convins că Vîrf-de-Săgeată murise, nu-și arătă nici curiozitatea, nici regretul. El își mîncă mai departe supa, liniștit de parcă era vorba de un prînz obișnuit. În atitudinea lui vedeai orgoliu și o nepăsare simulată, învățată de la indieni, dar ea se datora și obișnuinței de a se stăpîni, precum și unei insensibilități naturale. În ceea ce-l privește pe Călăuză, sentimentele sale erau oarecum mai deosebite, deși în aparență păreau foarte asemănătoare. El nu-l iubise pe Muir ; limbajul curtenitor și mieros al acestuia nu se potrivea cu firea sa cinstită și atît de naturală, dar această moarte neașteptată și violentă îl tulburase, deși era obișnuit cu astfel de scene, și era mai ales și tare uimit descoperind că locotenentul fusese un trădător.

Voind să-și dea seama de amploarea acestei trădări, de îndată ce soldații îndepărtară cadavrul, începu să-i pună întrebări căpitanului. Acesta, nemaiavînd nici un motiv să păstreze secretul, acum cînd agentul său dispăruse, dezvălui, în timp ce mînca, următoarele fapte care vor lămuri unele din evenimentele mai neînsemnate ale povestirii noastre.

Muir își oferise din proprie inițiativă serviciile sale dușmanului chiar din clipa cînd regimentul 55 sosise la frontieră. Făcînd această ofertă, el scosese în evidență relațiile sale intime cu Lundie și mijloacele de care dispunea ca să dea informații mai precise și mai însemnate decît agenții obișnuiți. Condițiile lui au fost primite și Sanglier s-a întîlnit de cîteva ori cu el în împrejurimile fortului Oswego, ba a petrecut chiar și o noapte întreagă ascuns în fortul englez. Vîrf-de-

Săgeată ținea legătura între cele două persoane, și scrisoarea anonimă către maiorul Duncan fusese așternută pe hîrtie de Muir, trimisă la Frontenac, unde fusese copiată și expediată înapoi prin indianul Tuscarora, care tocmai se întorcea din această misiune cînd fusese prins de cei de pe *Scud*. Nu e nevoie să se mai adauge că Jasper trebuia să fie sacrificat, pentru a se masca astfel trădarea locotenentului în ceea ce privește poziția insulei. O răsplată suplimentară, constînd în aurul găsit în punga sa, îl hotărîse pe locotenent să însoțească detașamentul de sub comanda sergentului Dunham, pentru ca să transmită semnalele cuvenite pentru începerea atacului. Înclinarea lui Muir pentru sexul frumos era o slăbiciune a sa și s-ar fi căsătorit cu Mabel sau cu oricare alta care ar fi vrut să-l ia de bărbat, însă admirația pentru această fată frumoasă fusese în mare măsură pentru el un paravan, pentru a justifica faptul că însoțește detașamentul, fără să împartă răspunderea înfrîngerii lui, sau pentru a nu fi pus în situația primejdioasă de a nu putea invoca un motiv destul de verosimil pentru a-l însoți. Căpitanul Sanglier era la curent cu toate acestea și mai ales cu ceea ce se referea la Mabel și nu șovăi să destăinuiască auditorilor săi multe secrete, ironizînd adesea cu asprime, pe măsură ce le dezvăluia, diferitele expediente ale nefericitului ofițer de intendență.

— *„Touchez-là* [1] — zise partizanul acesta cu sînge rece, întinzîndu-și mîna nervoasă lui Călăuză, cînd își termină explicațiile. Dumneata ești *„bonnête“* [2] și asta este *„beaucoup“* [3]. Noi recrutăm spioni ca pe doctoriile pe care le luăm, ca să ne fie de folos; *„mais je les déteste. Touchez-là* [4].

— Îți strîng mîna, căpitane, fiindcă ești un dușman cinstit și sincer — răspunse Călăuză — ba chiar unul curajos, dar leșul intendantului nu va face niciodată de rușine pămîntul englezesc. Mă gîndisem să-l duc lui Lundie, să cînte cu cimpoiul deasupra lui, dar mai bine să rămînă aici, în locul unde și-a săvîrșit ticăloșiile, și va avea drept piatră de mormînt propria lui trădare. Căpitane Inimă-de-Cremene, bănuiesc că legăturile astea cu trădătorii fac parte în chip normal din activitatea unui soldat, dar mărturisesc deschis că

[1] Dă-mi mîna. (în limba franceză în text).
[2] Cinstit (în limba franceză în text).
[3] Mult (în limba franceză în text).
[4] Dar îi disprețuiesc, dă-mi mîna (în limba franceză în text).

mie așa ceva nu-mi place și prefer ca dumneata și nu eu să ai afacerea asta pe conștiință. Ce păcătos înrăit ! Să comploteze în dreapta și în stînga împotriva țării sale, a prietenilor săi și a lui Dumnezeu ! Jasper, flăcăule, am să-ți spun ceva. Numai o clipă.

Călăuză îl luă pe tînărul marinar deoparte, îi strînse mîna și urmă, cu lacrimi în ochi :

— Mă cunoști, Eau-douce, și te cunosc — zise el — și tot ce s-a petrecut n-a clintit de loc părerea mea despre tine. Nu le-am crezut scornelile nici o clipă, cu toate că la un moment dat bănuiala putea să pară serioasă ; recunosc, mi s-a părut și mie serioasă, însă tocmai asta m-a făcut s-o judec cu foarte mare seriozitate. Dar niciciînd nu te-am bănuit nici măcar o clipă, fiindcă te cunoșteam și știam că trădarea nu-i în firea ta, mărturisesc însă că nu l-am bănuit nici pe intendant !

— Și avea un brevet de ofițer al maiestății sale, Călăuză ! Și cînd te gîndești că pretindea c-o iubește pe Mabel, deși nu simțea nimic pentru ea !

— Și asta-i, nici vorbă, un păcat ; omul acesta a avut pesemne sînge de Mingo în vinele sale. Cel ce înșală o femeie nu poate fi decît o lichea, flăcăule, fiindcă Dumnezeu a creat aceste ființe plăpînde tocmai ca noi să le cîștigăm iubirea prin afecțiunea și serviciile noastre. Iată, bietul sergent, e acum pe patul de moarte ; mi-a făgăduit-o pe fiica sa de soție, și Mabel, ce fată scumpă ! și-a dat încuviințarea. Acum port răspunderea a două ființe, două vieți de care trebuie să am grijă, și două inimi, pe care să le înveselesc. Ah, Jasper ! Mi se pare cîteodată că nu sînt destul de bun pentru copila asta gingașă !

Lui Eau-douce aproape că i se tăie răsuflarea cînd auzi vestea asta neașteptată și, deși izbuti să-și stăpînească orice semn exterior de frămîntare, obrajii lui căpătară paloarea morții. Totuși, găsi puterea să răspundă nu numai fără șoăire, dar și cu energie :

— Nu vorbi așa, Călăuză, ești atît de valoros, că ai merita și o regină !

— Da, da, flăcăule, potrivit cu ceea ce înțelegi tu despre valoarea mea ; adică, la nevoie, eu pot să ucid un cerb sau un Mingo ca oricare alt om de pe frontieră, sau să urmăresc cu ochi sigur o potecă în pădure, ori să mă orientez după stele, pe cînd alții n-o înțeleg așa. Negreșit, negreșit, Mabel

nu va duce lipsă de vînat, de peşte sau de porumbei, dar voi fi eu pentru ea un om în stare să ducă o conversaţie plăcută, un om cu idei şi cunoştinţe destule, cu care să-şi petreacă vremea cînd vom înainta în vîrstă, şi fiecare dintre noi va începe să fie preţuit de celălalt la dreapta lui valoare ?

— Dacă e vorba să fii preţuit la dreapta ta valoare, Călăuză, apoi, chiar şi cea mai nobilă doamnă din lume ar fi fericită cu tine. În privinţa asta, n-ai de ce să te temi.

— Jasper, cred că numai tu ai părerea asta despre mine. Ştiu c-o ai, fiindcă este o părere firească, potrivită cu simţămintele de prietenie ce-l fac pe orice om să-i judece cu bunăvoinţă pe cei pe care-i iubeşte. Da, da, dacă ai fi, băiete, o fată şi m-aş cununa cu tine, aş fi liniştit, ştiind că înclini să mă priveşti cu bunăvoinţă, orice aşa face. Dar, la urma urmei, o tînără fată îşi poate dori un bărbat mai apropiat de vîrsta şi de gusturile ei decît unul atît de bătrîn încît să-i poată fi tată, şi atît de sălbatic, ca s-o sperie. Mă mir, Jasper, că Mabel nu s-a gîndit mai degrabă la tine decît la mine.

— Să se gîndească aşa, dintr-o toană, la mine, Călăuză : răspunse tînărul, străduindu-se să-şi stăpînească tremurul vocii, pentru ca să nu se trădeze. Dar ce calităţi am eu ca să-i plac lui Mabel Dunham ? Toate lipsurile tale le am şi eu şi nu mă bucur de nici una din calităţile superioare care-i fac pe generali să te respecte, cum se întîmplă cu tine.

— Bine, bine, spune ce vrei, dar e numai o simplă întîmplare. Am călătorit şi am călăuzit prin pădure nenumărate femei ; am petrecut cu ele mult timp în garnizoană, însă nu am simţit niciodată înclinaţie pentru vreuna, pînă cînd n-am văzut-o pe Mabel Dunham. E drept, sărmanul sergent m-a făcut să mă gîndesc prima oară la fiica lui. Dar după ce am stat cîteva zile în preajma ei, n-a mai fost nevoie de nimeni ca să mă gîndesc la ea zi şi noapte. Sînt rezistent, Jasper, da, sînt foarte rezistent, şi un om destul de hotărît, după cum ştii, dar cînd mă gîndesc că aş putea s-o pierd pe Mabel Dunham, mi se pare că aşa fi ca un brad lovit de trăsnet.

— Să nu mai vorbim de asta, Călăuză — zise Jasper, strîngînd la rîndu-i mîna prietenului şi îndreptîndu-se din nou spre foc, deşi încet şi ca un om căruia puţin îi pasă unde se duce. Să nu mai vorbim, eşti demn de Mabel, şi Mabel este demnă de tine... o iubeşti pe Mabel, şi Mabel te iubeşte... tatăl său te-a ales să fii soţul ei şi nimeni n-are dreptul să se

împotrivească. În ce-l privește pe intendant, dragostea lui prefăcută pentru Mabel este chiar mai rea decît trădarea față de rege.

Între timp, ajunseră atît de aproape de foc, încît trebuiră să schimbe subiectul convorbirii. Din fericre, Cap, care fusese pînă atunci în întăritură, la căpătîiul cumnatului său pe moarte, și nu știa nimic din tot ce se petrecuse de la capitulare încoace, apăru acum, apropiindu-se de ei gînditor și trist. Își pierduse în foarte mare măsură aerul pedant care-l făcea să pară de obicei că disprețuiește tot ce-l înconjoară, acum avînd înfățișarea unui om muncit de gînduri, dacă nu chiar a unui om umil.

— Moartea aceasta, domnilor — zise el, cînd fu destul de aproape — e o întîmplare tristă, din orice parte ai privi-o. Iată-l acum pe sergentul Dunham, fără îndoială un foarte bun soldat, trăgînd de cablul vieții sale, dar agățîndu-se de el ca și cum s-ar fi hotărît să nu-l lase să scape prin nara ancorei, și asta numai din pricină, după cîte mi se pare, c-o iubește mult pe fiica sa. În ce mă privește, cînd un prieten este într-adevăr gata de a porni la drum lung, îi doresc totdeauna noroc și călătorie plăcută.

— Doar n-ai vrea să-l ucizi pe sergent înainte de a-i veni ceasul? zise Călăuză, mustrător. Viața este scumpă chiar și pentru cei vîrstnici și am cunoscut unii oameni care păreau că țin la ea cu atît mai mult, cu cît valoarea ei era mai mică.

Lui Cap nici pe departe nu-i trecea prin gînd să grăbească sfîrșitul cumnatului său. Datoria de a alina chinurile unui om pe patul de moarte i se păruse foarte apăsătoare și nu voia decît să-și exprime dorința sinceră ca sergentul să scape de toate grijile și suferințele.

Așadar, puțin jignit de interpretarea dată cuvintelor sale, răspunse, în felul său muscător, deși se mustra că nu-și exprimase limpede simțămintele.

— Ești prea vîrstnic și prea sensibil, Călăuză — răspunse el — ca să jignești un om cînd acesta își deapănă gîndurile triste. Sergentul Dunham este cumnatul și prietenul meu, adică un prieten intim în măsura în care un soldat poate fi prieten cu un marinar, și-l respect și-l cinstesc cum se cuvine. Mai mult, nu mă îndoiesc cîtuși de puțin că a trăit așa cum trebuie și, la urma urmei, nu-i un lucru prea rău să dorești cuiva să amareze bine în cer. Doar chiar și cel mai bun dintre noi este

muritor, ceea ce nu poți nega, și asta ar trebui să fie o lecție pentru orgoliul nostru cînd sîntem viguroși și frumoși. Dar unde este intendantul, Călăuză ? Ar fi cazul să vină să-și ia adio de la sărmanul sergent, care nu face decît să ne-o ia cu puțin înainte.

— Cuvintele dumitale cuprind mai mult adevăr decît crezi, meștere Cap, ceea ce nu prea e de mirare, fiindcă oamenii rostesc adesea adevăruri adînci fără să se gîndească la ele și în clipe cu totul nepotrivite. Dar ai fi putut să mergi mai departe și să spui că „cei mai răi dintre noi sînt muritorii", ceea ce e adevărat și mult mai folositor, decît să ne amintim că și „cei mai buni" trebuie să moară. În privința bunului-rămas, pe care intendantul ar trebui să și-l ia de la sergent, nu mai poate fi vorba, deoarece i-a luat-o înainte, fără să se ocupe prea mult nici de sine, nici de alții.

— Nu vorbești destul de clar, ca de obicei, Călăuză. Știu că în împrejurări de-astea trebuie să ne preocupe gînduri grave, dar nu văd folosul exprimării în parabole.

— Chiar dacă vorbele mele nu sînt limpezi, ideea este. Pe scurt, meștere Cap, în timp ce sergentul se pregătește de o călătorie lungă, domol și cu chibzuință, ca un om conștiincios și cinstit ce este, intendantul i-a luat-o grăbit înainte și cu toate că e vorba de o chestiune în care-mi vine greu să-mi spun cuvîntul, socot că vor călători pe căi diferite, așa că nu se vor mai întîlni niciodată.

— Vorbește mai clar, prietene — zise marinarul, uimit, uitîndu-se în jurul lui după Muir, a cărui absență începuse a-i trezi bănuieli. Nu-l văd pe intendant și nu cred să fie omul care să fugă tocmai acum, cînd s-a dobîndit victoria ; desigur, dac-am fi pierdut lupta, cred că situația ar fi fost alta.

— Tot ce-a mai rămas din el se găsește sub mantaua aia — răspunse Călăuză, care povesti, după aceea, pe scurt, cum murise locotenentul. Lovitura indianului Tuscarora se poate asemăna cu mușcătura veninoasă a unui șarpe cu clopoței, dar fără avertismentul dat de șarpe — continuă Călăuză. Am văzut multe lupte înverșunate și multe răbufneli neașteptate de furie sălbatică, dar niciodată n-am văzut duhul unui om părăsind trupul atît de neașteptat sau într-o clipă mai critică pentru nădejdile unui muritor. Sufletul i s-a oprit pe buze o dată cu minciuna și s-ar putea spune că spiritul și-a luat zborul în plină desfășurare a răutății.

Cap asculta cu gura căscată de uimire, şi cînd Călăuză termină, marinarul tuşi de două trei ori ca să-şi vină-n fire.

— Viaţa asta de aici, dintre apa dulce şi sălbăticie, e nesigură şi greu de îndurat, meştere Călăuză, şi cu cît o voi părăsi mai devreme, cu atît mai bună va fi părerea pe care o am despre mine. Acum, fiindcă veni vorba despre el, trebuie să spun că omul ăsta a dat fuga să se ascundă în gaura dintre stînci de îndată ce duşmanul ne-a atacat, şi cu un fel de instinct uimitor pentru un ofiţer; dar, fiind prea grăbit să-l urmez, n-am avut vreme să înregistrez toate amănuntele astea în jurnalul meu de bord! Ai spus, un trădător, gata să-şi vîndă ţara, şi mai ales unui francez sîngeros, nu-i aşa?

— Gata să-şi vîndă tot... ţară, suflet, trup, pe Mabel şi toate scalpurile noastre, şi te rog să crezi, fără să-i pese cine e cumpărătorul. De data asta, compatrioţii căpitanului Inimă-de-Cremene, aici de faţă, l-au plătit.

— Da, da, ei sînt întotdeauna gata să cumpere cînd nu pot învinge şi gata s-o şteargă în galop cînd nu pot face nici una, nici alta.

Sanglier îşi scoase chipiul, cu o gravitate ironică, răspunzînd la acest compliment cu o expresie politicoasă de dispreţ, care nu fu înţeleasă de bătrînul marinar. Însă Călăuza avea o curtoazie înăscută şi un prea adînc simţ de dreptate, ca să nu răspundă la atac.

— Bine, bine — interveni el — după părerea mea, pînă la urmă nu e o prea mare diferenţă între un englez şi un francez. Recunosc că vorbesc limbi diferite şi au regi diferiţi, dar şi unul şi altul sînt oameni şi au simţăminte omeneşti cînd este cazul. Dacă un francez e uneori necuviincios, asta se întîmplă şi cu un englez, iar în privinţa fugii în galop, de ce nu s-ar folosi un om din cînd în cînd de ea, ca un cal, din orice ţară ar fi?

Căpitanul Inimă-de-Cremene, cum îi spunea Călăuză, salută din nou, acum însă cu un zîmbet prietenos, lipsit de ironie, fiindcă, independent de felul de a se exprima al acestuia, el simţea că era bine intenţionat. Fiind însă prea filozof ca să se sinchisească de ceea ce gîndeşte sau spune un om ca marinarul Cap, îşi termină dejunul fără a se abate cîtuşi de puţin de la această ocupaţie importantă.

— Eu am venit aici în primul rînd pentru intendant — continuă Cap, după ce-şi întoarse ochii de la pantomima căpi-

tanului francez. Sergentul se apropie de capătul vieții și m-am gîndit că poate o avea să-i spună ceva celui care urma să-i ia locul la comandă, înainte de a se despărți pentru totdeauna de lume aceasta. Dar acum se pare că e prea tîrziu, după cum spui, Călăuză, fiindcă locotenentul i-a luat-o într-adevăr înainte.

— Fără îndoială că i-a luat-o, dar într-alt fel. În ceea ce privește succesiunea, presupun că tot ce-a mai rămas din detașamentul regimentului 55, adică cei cîțiva oameni foarte obosiți, ca să nu zic înspăimîntați, pot să intre sub comanda caporalului. Dar dac-o fi nevoie să se mai întreprindă ceva, cred că pînă la urmă eu o să fiu însărcinat cu asta. Presupun, totuși, că nu ne mai rămîne decît să ne îngropăm morții, să dăm foc fortărețel și colibelor, fiindcă sînt amplasate pe teritoriul dușmanului, și nu trebuie să le lăsăm la dispoziția lui. Ca noi s-o folosim mai departe, nici nu mai poate fi vorba, fiindcă acum, cînd francezii cunosc poziția insulei, ar însemna să ne lăsăm prinși într-o capcană de lup. Eu și Marele-Șarpe ne vom ocupa de toate astea, fiindcă ne pricepem tot atît de bine la retragere ca și la înaintare.

— Totul e în cea mai deplină ordine, prietene. Acum să ne gîndim la sărmanul meu frate. Cu toate că e soldat, cred că nu-l putem lăsa să plece fără un cuvînt de mîngîiere și o vorbă de rămas bun. Întîmplarea asta a fost tare nefericită din toate punctele de vedere, deși presupun că trebuia să ne așteptăm la ea, dacă ținem seama de starea timpului și de modul de navigație. Se cuvine să ne străduim să-l ajutăm pe omul ăsta demn să demareze, fără să-și întindă prea mult cablurile. Moartea, la urma urmei, nu e decît o circumstanță, meștere Călăuză, și una cu un caracter foarte general, fiindcă mai devreme ori mai tîrziu trebuie să i ne supunem toți.

— Foarte adevărat, foarte adevărat, din care cauză mi se pare că e înțelept să fim totdeauna pregătiți. M-am gîndit adesea, Apă-Sărată, că mai fericit decît toți este cel care lasă în clipa despărțirii cît mai puține lucruri în urma sa. Iată-mă pe mine, un vînător rătăcitor, un cercetaș, o călăuză, care nu am nici un petic de pămînt al meu, totuși posed și mă bucur de o întindere mai mare decît a puternicului senior din Albany. Cu cerul deasupra capului, ca să-mi amintesc de ultima mea vînătoare, și cu frunzele uscate sub picioare, pășesc pe pămînt tot atît de ușor, de parc-aș fi proprietarul și stăpînul lui ; ce

şi-ar putea oare dori inima mai mult ? Nu pot să spun că nu iubesc nimic din tot ce se află pe pămînt, fiindcă se găsesc cîteva lucruri care-mi sînt destul de dragi, fără să vorbim de Mabel Dunham, pe care nu le pot lua cu mine. În fortul Oswego, am cîţiva cîini, pe care-i preţuiesc mult, dar sînt atît de zgomotoşi pe vreme de război, încît trebuie să mă despart de ei în timpul acesta. Apoi mă gîndesc că mi-ar fi greu să mă despart de Ucigătoarea-de-cerbi, cu toate că nu văd nici un motiv să nu fim înmormîntaţi împreună, fiindcă avem aproape aceeaşi înălţime : şase picioare, numai cu o diferenţă de un fir de păr ; dar în afară de aceste lucruri şi o pipă dăruită de Marele-Şarpe şi cîteva amintiri de la călători, pe care le pot pune toate într-un sac ce va fi aşezat sub capul meu cînd voi primi ordinul de plecare, nu mai am nimic şi pot fi gata într-un minut. Şi dă-mi voie să-ţi spun, meştere Cap, că asta e ceea ce şi eu numesc o circumstanţă.

— Tot aşa gîndesc şi eu — zise marinarul, şi amîndoi se îndreptară spre fortăreaţă, preocupaţi prea mult de aceste idei morale, ca să-şi mai amintească în momentul acela de trista misiune ce o aveau de îndeplinit. Acesta este şi felul meu de a gîndi şi simţi. De cîte ori, în clipa unui naufragiu inevitabil, nu m-am simţit uşurat că nu eram proprietarul navei ! Dacă se duce la fund, socoteam, mă înec şi eu, dar corabia nu e proprietatea mea, ceea ce e o mare uşurare. Am descoperit în timpul călătoriilor mele de la un capăt la altul al pămîntului, de la capul Horn la capul Nord, ca să nu mai vorbim de excursia pe băltoacă asta de apă dulce, că dacă un om are cîţiva dolari, şi-i pune într-o ladă, este sigur că şi-a închis inima în lada aceea ; eu port în centura petrecută în jurul corpului tot ce am, pentru ca să las, după cum spun, lucrurile de cea mai mare importanţă la locul lor potrivit. Să mă ia dracu', meştere Călăuză, dacă eu cred că un om fără inimă preţuieşte mai mult decît un peşte cu băşica de aer găurită.

— Eu nu ştiu cum vine asta, meştere Cap, însă un om fără conştiinţă este o sărmană creatură, crede-mă, şi oricine va avea de-a face cu un Mingo se va convinge de asta. Eu nu mă prea sinchisesc de dolari şi de jumătăţile de coroane, moneda preferată din această parte a lumii. Dar înţeleg foarte uşor ce se-ntîmplă, deoarece am cunoscut fel de fel de oameni ; dacă un semen de-al nostru are o ladă plină cu bani sau cu cine ştie

ce altceva, poți spune fără teamă de greșeală, că și-a închis și inima acolo. Odată, în ultima perioadă de pace, am vînat timp de două veri și am adunat atîtea blănuri de credeam că pierdusem tot ce era bun în mine, ca să facă loc lăcomiei! Căsătorindu-mă cu Mabel, numai de un lucru mă tem. Să nu cumva, de dragul de a-i face o viață mai ușoară, să sfîrșesc prin a iubi prea mult lucrurile astea.

— Ești un filozof, e clar, Călăuză, și cred că ești și un bun creștin.

— Dacă cineva ar tăgădui acest din urmă lucru, m-aș supăra pe el, meștere Cap. Nu m-au creștinat misionarii moravieni ca pe atît de mulți indieni Delawar, asta-i adevărat, dar țin la creștinism și la firea omului alb. După părerea mea, a nu fi creștin e tot atît de puțin onorabil pentru un alb, precum ar fi pentru o piele-roșie să nu creadă în veșnicile și fericitele plaiuri ale vînătoarei. Este drept că, ținînd seama de tradițiile deosebite și de anumite diferențe în părerile legate de ceea ce se petrece cu spiritele după moarte, eu susțin că un bun indian Delawar este și un bun creștin, chiar dacă n-a văzut niciodată un călugăr moravian, și că un bun creștin este și un indian Delawar, în măsura în care i-o îngăduie firea sa. Eu și Marele-Șarpe aici de față am vorbit adesea despre asta, fiindcă el are o mare înclinare pentru religia creștină.

— Are pe dracu'! îl întrerupse Cap. N-o vrea cumva să intre în biserică cu toate scalpurile la centură?

— Ai grijă, prietene Cap, să nu-ți faci o idee greșită. Toate acestea sînt doar lucruri de suprafață și totul depinde de educație și de darurile naturale. Uită-te în jur, la tot ce se petrece pe lume, și spune-mi de ce vezi ici un războinic cu piele-roșie, colo unul cu pielea neagră, și într-alt loc armate de oameni albi? Toate astea și alte multe lucruri de același fel pe care le-aș putea arăta au fost hotărîte cu un anumit scop și nu noi sîntem cei care au dreptul să întoarcă spatele faptelor, negînd adevărul. Nu, nu, fiecare rasă are legile, firea și tradițiile sale și nici una nu trebuie să fie condamnată din cauză că n-o înțelege.

— Cred că ai citit mult, Călăuză, ca să fi ajuns la idei atît de limpezi — răspunse Cap, destul de uimit de concepția ușor de priceput a însoțitorului său. Toate astea sînt astăzi pentru mine clare ca lumina zilei, deși mărturisesc că pînă acum nu aveam aceste păreri. De care grup de creștini ții, prietene?

— Nu te înțeleg.

— Din ce sectă faci parte? Cărei biserici aparții?

— Uită-te în jurul dumitale și judecă. Acum sînt în biserică... mănînc, beau și dorm în ea. Pămîntul este templul Domnului, și eu aștept cu umilință să-l servesc fără șovăire, la orice oră și în orice zi. Nu, nu, nu-mi voi renega sîngele și culoarea pielii, dar m-am născut creștin și voi muri în credința asta. Misionarii moravieni au încercat să mă cîștige; m-a încercat și unul din capelanii regelui, cu toate că nu era prea pregătit în astfel de probleme; și un misionar de la Roma mi-a vorbit îndelung, în vreme ce-l călăuzeam prin pădure în ultima perioadă de pace. Dar le-am răspuns tuturor la fel: „Sînt creștin și n-am nevoie să fiu nici moravian, nici anglican, nici papistaș. Nu, nu, nu-mi voi renega originea, nici sîngele".

— Cred că dacă i-ai spune dumneata un cuvînt sergentului, care se află pe pragul morții, l-ar ușura, meștere Călăuză. În afară de sărmana Mabel, nu mai are pe nimeni lîngă el, și după cum știi, fiica lui e la urma urmei numai o copilă.

— Mabel e plăpîndă, meștere Cap, însă nu știu dacă în astfel de împrejurări nu e mai rezistentă decît cei mai mulți bărbați. Dar sergentul Dunhan este prietenul meu și cumnatul dumitale, așa că acum, cînd nu mai trebuie să luptăm pentru drepturile noastre, se cade să mergem împreună la el și să-l veghem pînă cînd părăsește această lume. Oprindu-se și apucîndu-l pe celălalt de un nasture al hainei, Călăuză, care simțea nevoia să vorbească mai ales despre ceea ce știa din experiență, continuă: Am vegheat de multe ori oameni pe moarte, meștere Cap, și am fost martorul ultimei lor suflări și al ultimului lor suspin, fiindcă de îndată ce frămîntarea și zgomotul bătăliei se sfîrșesc, e bine să ne îngrijim de cei nefericiți și e bine să vedem cît de felurite sînt simțămintele omenești în astfel de momente solemne. Unii părăsesc această lume tot attî de proști și neștiutori, de parcă Dumnezeu nu le-ar fi dat niciodată puterea de a judeca și o viață despre care trebuie să dea socoteală, în timp ce alții ne părăsesc, bucurîndu-se de parcă ar lăsa poveri grele în urma lor. Eu cerd că în astfel de clipe mintea vede limpede, prietene, și în capul omului se îmbulzește amintirea a tot ceea ce a făcut.

— Nici vorbă că așa este, Călăuză. Și eu am fost martor la astfel de scene și nădăjduiesc că m-au făcut mai bun. Îmi amintesc că odată, cînd am crezut că mi-a sunat ceasul, am

răsfoit jurnalul de bord cu o iuțeală de care nu mă crezusem în stare pînă în momentul acela. N-am fost un prea mare păcătos, prietene Călăuză, adică n-am păcătuit niciodată pe scară mare, deși mărturisesc că dacă ar fi după adevăr, aș putea fi învinuit de o groază de lucruri mici, tot atît de bine ca oricare om. Dar nu m-am făcut vinovat de piraterie, înaltă trădare, incendiu sau de alte asemenea lucruri. În ceea ce privește contrabanda și altele de felul ăsta, ca marinar presupun că toate îndeletnicirile au părțile lor slabe. Dă-mi voie să spun că poate nici ocupația dumitale nu este cu totul fără pată, deși pare onorabilă și folositoare.

— Mulți ghizi și cercetași sînt pur și simplu niște ticăloși, lăsîndu-se plătiți, ca și intendantul, de ambele părți. Eu nădăjduiesc să nu fiu niciodată asemenea lor, deși orice ocupație te duce în ispită. În viața mea am fost pus la încercare de trei ori, și o dată am șovăit puțin ; dar nădăjduiesc că n-a fost vorba de ceva care să tulbure conștiința unui om în ultimele sale clipe. Prima încercare a fost atunci cînd am găsit în pădure o legătură de piei, despre care știam că sînt ale unui francez care vîna fără nici un drept în partea aceasta a frontierei. Erau douăzeci și șase de piei de castor, frumoase de puteau înveseli orice ochi omenesc ! Ispita era mare, fiindcă știam că-i legea cu mine, cu toate că eram în timp de pace. Dar apoi mi-am adus aminte că legile astea n-au fost scrise pentru noi, vînătorii, și m-am gîndit că sărmanul om, bizuindu-se pe vînzarea acestor piei, poate-și făcuse cine știe ce visuri pentru iarna următoare, și le-am lăsat acolo unde se aflau. Cei mai mulți oameni mi-au spus că am făcut rău, dar somnul bun de care m-am bucurat în noaptea aceea m-a convins că am făcut bine. A doua încercare s-a petrecut atunci cînd am găsit o flintă, fără îndoială unică în această parte a lumii, pe care te puteai bizui tot atît de mult ca și pe Ucigătoarea-de-cerbi, și mi-am dat seama că luînd-o sau chiar ascunzînd-o, aș putea să devin cel mai bun trăgător din această parte a lumii. Pe atunci eram tînăr și, desigur, mai puțin iscusit decît mai tîrziu, și tinerețea e plină de ambiție și imbold. Însă, Domnul fie lăudat, m-am stăpînit și, prietene Cap, l-am învins pe rivalul meu la cel mai frumos concurs de tir pe care l-a văzut vreodată o garnizoană... el cu flinta lui, și eu cu Ucigătoarea-de-cerbi, și asta chiar în fața generalului. Aici, Călăuză se opri, ca să rîdă în felul său obișnuit, și bucuria triumfului îi strălucea în ochi

şi pe obrajii arşi de soare. Ei bine, următoarea luptă cu diavolul a fost cea mai grea dintre toate şi s-a petrecut atunci cînd am dat pe neaşteptate peste un grup de şase indieni Mingo adormiţi în pădure, cu flintele şi tomahawk-urile stivuite în aşa fel, încît puteam să pun mîna pe ele fără să-l trezesc pe nici unul din aceşti ticăloşi. Ce noroc ar fi fost pentru Marele-Şarpe, care i-ar fi ucis unul după altul cu cuţitul şi şi-ar fi atîrnat cele şase scalpuri la centură într-un timp mai scurt decît cel care-mi trebuie mie ca să povestesc această întîmplare ! Oh, Chingachgook este un războinic viteaz, tot atît de cinstit pe cît de curajos, şi tot atît de bun pe cît de cinstit !

— Şi ce-ai făcut, meştere Călăuză ? întrebă Gap, curios să afle sfîrşitul. Mi se pare că a fost o întîmplare, ori foarte norocoasă, ori foarte nefericită.

— A fost şi norocoasă, şi nenorocoasă, dacă poţi pricepe aşa ceva. A fost nenorocoasă, fiindcă s-a dovedit a fi o încercare grea, dar a fost norocoasă dacă ţinem seama de ceea ce s-a petrecut mai departe. Nu m-am atins de un singur fir de păr din capul lor, fiind-că unui om alb nu-i place să ia scalpuri, şi nici flintele lor nu le-am luat. N-am avut încredere în mine însumi, ştiind că nu-i privesc pe indienii Mingo cu ochi buni.

— În privinţa scalpurilor, cred că ai avut dreptate, preţiosul meu prieten, dar în ce priveşte armele şi proviziile, ar fi fost declarate drept captură legală de toate tribunalele creştinătăţii.

— Tot ce se poate... tot ce se poate. Dar atunci nu m-aş fi putut atinge de indienii Mingo, ţinînd seamă de faptul că un om alb nu atacă niciodată un inamic dezarmat şi nici pe unul care doarme. Nu, nu, eu am făcut ceea ce se potrivea mai bine cu firea mea, cu rasa şi religia mea. Am aşteptat să se trezească şi să pornească iar pe poteci de război. I-am atras în ambuscade, cînd într-o parte, cînd într-alta, i-am „pipărat" pe ticăloşii ăştia destul de bine — Călăuză întrebuinţa uneori cuvinte care-i plăceau, împrumutate de la tovarăşii săi, folosindu-le cam la întîmplare — aşa că numai unul singur — continuă el — din cei şase a putut să se întoarcă în satul său şi să intre în wigwam şchiopătînd. Din fericire, Marele-Şarpe se oprise numai ca să vîneze ceva şi, mergînd pe urmele mele, cînd a ajuns unde trebuie, a atîrnat cele cinci scalpuri ale mişeilor la locul cuvenit ; după cum vezi, făcînd ceea ce era

drept, nu s-a pierdut nimic, nici pentru onoare, nici pentru profit.

Cap mormăi un fel de încuviinţare, dar trebuie să recunoaştem că deosebirile de concepţie din morala tovarăşului său nu i se păruseră prea limpezi. Vorbind, cei doi se îndreptau spre fortăreaţă şi se opriră din nou, de parcă un subiect mai interesant decît de obicei îi oprise pe loc. Se aflau atît de aproape de clădire, încît nici unul dintre ei nu se mai gîndi să continue convorbirea, fiecare pregătindu-se pentru cea din urmă întrevedere cu sergentul Dunham.

CAPITOLUL XXVIII

Pămînt golaş pe care l-a pustiit urgia,
Oglindă-n care-mi văd azi visele ucise.
Cîndva, primăvăratic, tu înfloreai cîmpia
Şi grabnic aduceai şi vara cu narcise.
Dar iată c-a venit şi iarna cea cîinească,
Iar mantia ce-o porţi te-ascunde ca o mască.

Spenser

Deşi soldatul pe cîmpul de bătaie poate privi primejdia şi chiar moartea cu nepăsare, după ce acest moment a trecut, şi ultimul său ceas sună în împrejurări mai paşnice, îl însoţeşte de obicei cortegiul obişnuit al gîndurilor grave sau al regretelor faţă de trecut, precum şi al temerilor şi îndoielilor în legătură cu viitorul. Mulţi oameni au murit cu un cuvînt croic pe buze, în vreme ce îndoiala şi îngrijorarea le sfîşiau inima ; fiindcă oricît de felurită ar fi credinţa noastră religioasă, fie că se întemeiază pe preceptele lui Cristos, pe dogmele lui Mahomed sau pe alte alegorii ingenioase ale Orientului — există o convingere comună tuturor oamenilor : că moartea nu este decît pragul dintre această lume şi o existenţă mai

înaltă. Sergentul Dunham era un om curajos, dar pleca într-o lume unde nu avea nevoie de curaj. Şi pe măsură ce simţea că viaţa îl părăseşte, gîndurile şi simţămintele sale se îndreptau, treptat, spre un făgaş natural. Dacă este adevărat că moartea înseamnă marea nivelare, nu este cu nimic mai puţin adevărat că ea reduce la aceleaşi puncte de vedere toate deşerăciunile vieţii.

Călăuză, deşi un om cu purtări şi păreri destul de ciudate, era întotdeauna chibzuit şi gata să privească lucrurile din jurul său prin prisma filozofiei şi cu multă seriozitate. Aşadar, lui, scena din fort nu-i trezea senzaţii noi; dar nu acelaşi lucru se petrecea cu Cap. Incult, încăpăţînat, pedant şi lăudăros, bătrînul marinar era prea puţin obişnuit să privească moarte cu gravitatea impusă de importanţa ei; şi, independent de ceea ce se petrecuse şi de marea lui afecţiune pentru cumnatul său, intră acum în camera muribundului cu o dură nepăsare, rod al unei lungi şederi într-o şcoală unde se învaţă multe lecţii despre adevărurile cele mai sublime, dar care, în general, se irosesc în faţa unor elevi puţin dispuşi să profite de ele.

Prima dovadă dată de Cap de la început, că nu se putea integra, la fel cu cei din jurul său, în solemnitatea momentului, fu că începu să povestească evenimentele care pricinuiseră moartea lui Muir şi a lui Vîrf-de-Săgeată.

— Amîndoi au ridicat ancora într-o clipită, frate Dunham — zise el, terminînd — şi ai mîngîierea că alţii au pornit înaintea ta în această mare călătorie, oameni pe care nu aveai motive prea deosebite să-i iubeşti, fapt care mie, dacă aş fi în locul tău, mi-ar da o mare satisfacţie. Mama mi-a spus întotdeauna, meştere Călăuză, că nu trebuie să înduioşezi sufletul oamenilor pe moarte, ci să-i întăreşti, folosind orice mijloc, şi această ştire îi va aduce sărmanului nostru camarad o mare uşurare, dacă are pentru sălbatici aceleaşi simţăminte ca mine.

La auzul acestor cuvinte, Roua-de-Iunie se ridică şi se furişă afară, pe nesimţite. Dunham ascultă, cu ochii în gol, fiindcă legăturile care-l mai uneau cu viaţa slăbiseră atît de mult, încît uitase cu totul de Vîrf-de-Săgeată şi nu se mai sinchisea de Muir. Dar se interesă cu voce slabă de Eau-douce. Tînărul, înştiinţat imediat, apăru fără întîrziere. Sergentul îl privi cu blîndeţe, şi în ochii lui se citea regretul pentru bănuielile nedrepte pe care le avusese împotriva lui. În fort se găseau atunci Călăuză, Cap, Mabel, Jasper şi sergentul pe moarte. Cu ex-

cepția tinerei fete, toți stăteau în jurul patului sergentului, așteptînd să-și dea duhul. Mabel, îngenuncheată la căpătîiul lui, ba îi mîngîia fruntea acoperită de sudoare, ba umezea buzele arse ale tatălui ei.

— Vom ajunge și noi curînd în situația ta, sergent — zise Călăuză, care nu se putea spune că era înfricoșat de această scenă, deoarece văzuse apropierea și victoria morții prea de multe ori ca să se mai tulbure, dar simțea ce diferență mare este s-o vezi în toiul luptei înflăcărate sau în liniștea căminului. Fără îndoială că ne vom întîlni cîndva. E drept că a plecat și Vîrf-de-Săgeată, însă el n-a urmat calea unui indian cinstit ; pe el nu-l vei mai vedea, fiindcă drumul lui nu poate fi cel al dreptății. Dreapta judecată nu-ți îngăduie să crezi că va merge pe același drum, ceea ce gîndesc și despre locotenentul Muir. Dumneata ți-ai făcut datoria în viață și omul care a făcut asta poate pleca în lunga călătorie cu inima împăcată și cu pasul ușor.

— Și eu nădăjduiesc asta, prietene... m-am străduit să-mi fac datoria.

— Da, da — interveni Cap — intenția e luptă cîștigată pe jumătate, și cu toate că ai fi făcut mai bine să rămîi în larg și să trimiți o barcă pentru a vedea ce se petrece pe uscat, fapt care ar fi dat o altă întorsătură acestei îmtîmplări, nu e nici o îndoială că ai vrut să faci totul cît mai bine, și cred că, după cîte am văzut pe această lume și am citit despre viața viitoare, lucrurile se petrec pretutindeni la fel.

— Da, e adevărat, am urmărit întotdeauna să fac totul cît mai bine.

— Tată ! Scumpul meu tată !

— Pe Mabel a sfărîmat-o această încercare, meștere Călăuză, și nu are putere nici să spună, nici să facă ceva, ca să-l mîngîie pe tatăl ei în situația grea în care se află, așa că rămîne să ne străduim noi să-l ajutăm să treacă prin această încercare.

— Ai spus ceva, Mabel ? întrebă Dunham, întorcîndu-și numai privirea spre fiica sa, fiind prea slăbit să-și mai poată întoarce capul.

— Da, tată, nu te mai bizui pe nimic din ceea ce ai făcut tu ca să fii mîntuit ; încrede-te cu totul în mijlocirea binecuvîntată a Fiului lui Dumnezeu.

— Capelanul mi-a spus ceva asemănător, frate... poate că scumpa mea copilă are dreptate.

— Da, da, asta e, nici vorbă, adevăratul leac. Dumnezeu e judecătorul nostru, şi el are jurnalul de bord al tuturor acţiunilor noastre ; el ni le va dezvălui pe toate în ziua de apoi şi ne va spune care din faptele noastre sînt bune sau rele. Cred că Mabel are dreptate, aşa că n-ai de ce să fii îngrijorat, fiindcă nu încape nici o îndoială că înregistrarea a fost bine făcută.

— Unchiule ! Preascumpul meu tată ! Astea sînt iluzii deşarte ! Oh, puneţi-vă toată încrederea în mijlocirea Mîntuitorului nostru ! Nu v-aţi dat seama adesea de propria voastră neputinţă de a vă satisface chiar şi cele mai mărunte dorinţe ? Cum puteţi crede că aţi fi în stare ca numai prin propriile voastre forţe să transformaţi un om păcătos şi firav într-o fiinţă demnă de a se înfăţişa dinaintea Celui Neîntinat ? Numai o singură nădejde rămîne : mijlocirea Domnului nostru Isus Cristos !

— Tot aşa vorbeau şi călugării moravieni — îi spuse Călăuză lui Cap, în şoaptă. Mabel are dreptate.

— Destulă dreptate în ceea ce priveşte fondul, prietene Călăuză, dar greşeşte în privinţa formei. Mă tem ca fata să nu-l lase pe sergent în derivă, tocmai cînd noi l-am călăuzit în cea mai bună parte a apei şi cea mai sigură parte a canalului.

— Las-o pe Mabel să facă ce vrea... las-o, ea ştie mai multe decît noi toţi şi nu poate săvîrşi nici un rău.

— Am mai auzit asta şi înainte de tine — răspunse Dunham, cu greu. Ah, Mabel, ce ciudat e că un tată găseşte mîngîiere la copilul său într-o clipă ca aceasta !

— Ai încredere în Dumnezeu, tată... bizuie-te pe Fiul lui sfînt şi milostiv. Roagă-te, scumpul, preascumpul meu tată, roagă-te să-ţi dea Atotputernicul său ajutor !

— Nu prea sînt obişnuit să mă rog... frate, Călăuză, Jasper, îmi puteţi spune cuvintele ?

Cap abia ştia ceea ce înseamnă cuvîntul „rugăciune", aşa că nu avu ce să spună. Călăuză se ruga deseori, în fiecare zi, dacă nu chiar şi în fiecare oră, dar o făcea în sinea sa, în simplitatea gîndurilor sale, fără să aibă nevoie de cuvinte. Prin urmare, el era în această situaţie grea tot atît de nefolositor ca şi marinarul, şi nu avu ce să spună. În privinţa lui Jasper Eau-douce, cu toate că ar fi fost gata să mişte un munte din loc pentru a o uşura pe Mabel, ceea ce i se cerea era peste pute-

terile sale, şi se retrase cu simţămîntul de ruşine pe care îl au tinerii viguroşi cînd sînt chemaţi să îndeplinească un act care-i sileşte să-şi recunoască în mod tacit slăbiciunea şi dependenţa lor de o putere superioară.

— Tată — zise Mabel, ştergîndu-şi ochii şi străduindu-se să-şi stăpînească emoţia care o făcea să pălească şi să tremure — mă voi ruga împreună cu tine... pentru tine... pentru mine... şi pentru noi toţi. Chiar şi glasul cel mai slab şi mai umil este ascultat.

În acest act de pietate filială era ceva sublim şi mişcător. Liniştea şi seriozitatea cu care tînăra fată se pregătea să-şi îndeplinească pioasa îndatorire, neţărmuritul devotament care o făcuse să-şi piardă timiditatea şi rezerva ei de femeie pentru a-l susţine pe tatăl său în aceste clipe solemne, înălţarea sufletească cu care-şi îndrepta toată energia spre ţelul solemn ce şi-l propunea cu devotamentul şi superioritatea femeii faţă de lucrurile mărunte, cînd afecţiunea o cere, şi resemnarea sfîntă cu care-şi stăpînea durerea o făceau să fie în momentele acelea admirată şi venerată de cei din jurul său.

Mabel se bucurase de o educaţie şi religioasă, şi raţionalistă, lipsită în măsură egală de exagerare şi îngîmfare. Credinţa ei în Dumnezeu erau plină de însufleţire şi speranţă, fiind străbătută de modestia şi supunerea cea mai mare. Ea fusese obişnuită încă din copilărie să se roage, potrivit cu preceptul divin al lui Cristos, care predica discipolilor săi să se abţină de la repetări deşarte şi lăsînd în urma lui o rugăciune inegalabilă prin sublimul şi precizia sa, prin care condamnă în mod clar tendinţa omului de a-şi oferi gîndurile dezlînate şi întîmplătoare drept sacrificiul cel mai satisfăcător. Secta în învăţătura căreia fusese educată crease unele din cele mai frumoase rugăciuni, ca expresie a credinţei şi a dorinţei. Obişnuită cu acest fel de rugăciune publică şi chiar privată, inima eroinei noastre se îndreptase în chip firesc către gîndurile cele mai înalte ; studiul îi perfecţionase gustul şi vorbele ei erau pline de rafinament şi eleganţă. Într-un cuvînt, Mabel era în această privinţă un exemplu al uşurinţei cu care pot ajunge la idei clare, la precizia expresiei şi la buna-cuviinţă a manierelor şi a limbajului chiar şi aceia despre care s-ar putea presupune că nu sînt receptivi la asemenea influenţe. Cînd îngenunche la căpătîiul tatălui său, atitudinea ei respectuoasă şi aerul recules îi pregătiră pe cei de faţă pentru ceea ce urma şi cînd îşi ex-

primă sentimentele de iubire prin cuvinte, iar memoria veni în ajutorul lor, rugăciunile și laudele rostite de buzele ei puteau fi demne de orice cor de îngeri. Vorbele ei lipsite de umilință și felul de a se exprima purtau pecetea demnității simple a liturghiei, cu care ea fusese obișnuită, și aveau, probabil, o valoare mai mare pentru cei cărora le erau adresate decît orice altceva le-ar fi putut oferi inteligența umană. Ele făcură o adîncă impresie asupra ascultătorilor, fiindcă trebuie să spunem că, în ciuda efectelor vătămătoare ale unei lungi obișnuințe a prostului gust, sublimul și frumusețea adevărată sînt atît de strîns legate de natură, încît găsesc de obicei un ecou în orice inimă.

Cînd eroina noastră ajunse să vorbească despre tatăl ei, fu și mai convingătoare, fiindcă zelul și naturaleţea sa crescură. Își păstră frumusețea limbajului, însă acum era stăpînită și de forța naturală a iubirii, și cuvintele ei înflăcărate de zelul său sfînt se apropiau de grandoarea adevăratei elocvențe. Am fi putut aminti aici unele din expresiile sale, dacă nu ni s-ar fi părut nepotrivit să supunem termeni atît de sacri unor analize și repetiții prea familiare.

Scena aceasta solemnă, ieșită din comun, avu un efect diferit asupra persoanelor de față. Dunham era absorbit de rugăciune și se bucura de ușurarea celui care, găsindu-se pe marginea unei prăpastii se clatină sub o povară grea, cînd simte pe neașteptate că povara își pierde din greutate și o vede trecînd pe umerii altuia mult mai capabil să o poarte. Cap era uimit, uluit, cu toate că impresiile lui nu aveau o prea mare adîncime și trăinicie. Se mira oarecum de propriile-i simțăminte și se îndoia că erau destul de bărbătești și de eroice cum s-ar fi cuvenit, dar era prea sensibil la adevăr, la umilință și la supunerea față de religie, pentru a se mai gîndi să intervină cu vreun argument nepotrivit. Jasper, în genunchi, în fața lui Mabel, îi urmărea cuvintele cu obrazul în mîini, cu dorința sinceră de a însoți rugăciunile ei cu ale lui, deși ne întrebăm dacă nu cumva gîndurile sale nu erau mai preocupate de vocea dulce a fetei care se ruga, decît de obiectul rugăciunii ei.

Efectul asupra lui Călăuză era izbitor și vizibil — vizibil, fiindcă omul stătea în picioare, în partea cealaltă, în fața lui Mabel, și pe față i se vedea, ca de obicei, frămîntarea lăuntrică. Sprijinindu-se în flinta lui, degetele sale nervoase îi strîngeau din cînd în cînd, ca într-un cleşte, ţeava, cu o forță care părea

că o va îndoi; de două sau de trei ori, cînd cuvintele fetei se identificau cu gîndurile sale, ridica privirea în sus, parcă aşteptîndu-se să descopere fiinţa temută căreia i se adresau cuvintele. Apoi simţămintele lui se întorceau din nou spre gingaşa femeie care părea că-şi pune tot sufletul în rugăciunea înflăcărată dar blîndă pentru tatăl ei muribund, fiindcă obrajii acesteia nu mai erau palizi, ci îmbujoraţi de un entuziasm sacru, ochii ei albaştri şi întreaga sa înfăţişare dîndu-i aspectul unui tablou de Guido [1]. În clipele acelea obrazul cinstit al lui Călăuză era luminat de simţămintele lui adînci şi curate, iar privirea cu care o învăluia pe eroina noastră se asemăna cu aceea a celui mai iubitor dintre părinţi.

Cînd Mabel termină rugăciunea şi-şi ascunse faţa în aşternutul tatălui său, sergentul Dunham îi puse cu blîndeţe mîna pe cap.

— Fii binecuvîntată, copila mea scumpă, fii binecuvîntată — şopti el — îmi aduci o adevărată mîngîiere! Cît n-aş da să mă pot ruga şi eu!

— Tată, ştii rugăciunea Tatăl nostru, doar tu m-ai învăţat, cînd eram copilă!

Chipul sergentului se lumină de un zîmbet, deoarece-şi aminti că-şi îndeplinise măcar această îndatorire de părinte, şi în momentul acela solemn simţi o mulţumire greu de exprimat. Tăcu vreo cîteva minute, şi toţi erau convinşi că e în comuniune cu stăpînul ceresc.

— Mabel, copila mea — spuse el în cele din urmă cu un glas parcă mai puternic — Mabel, te părăsesc. În această ultimă şi înspăimîntătoare trecere ţi se pare că trupul nu mai are nici o importanţă. Te părăsesc, copila mea, unde ţi-e mîna?

— Aici, scumpul meu tată... aici sînt mîinile mele, strîngele!

— Călăuză — urmă sergentul, pipăind partea opusă a patului unde stătea Jasper îngenuncheat, şi luînd din greşeală mîna acestuia — ţi-o încredinţez, ţi-o las ca unui tată... după cum doriţi amîndoi... vă binecuvîntez... vă binecuvîntez!

Nimeni nu se încumetă în acel moment cutremurător să-i atragă atenţia sergentului că greşeşte, şi el îşi dădu sufletul curînd, ţinînd mîinile fetei şi ale lui Jasper într-ale sale. Eroina noastră nu observă acest amănunt decît după ce Cap îi vesti

[1] Guido Reni (1575—1642) pictor italian. A pictat emfatic, în stil baroc numeroase tablouri cu subiect religios sau mitologic.

cu o exclamație moartea tatălui ei ; apoi, ridicîndu-și privirea, văzu ochii lui Jasper fixați asupra ei și simți apăsarea caldă a mîinii sale. Dar numai un singur simțămînt o stăpînea în clipa aceea, și ea își retrase mîinile, ca să plîngă, parcă neștiind încă ce se petrecuse. Călăuza îl ridică pe Jasper de jos și părăsiră împreună fortăreața.

Cei doi prieteni păsiră tăcuți pe lîngă fort, străbătură luminișul și ajunseră în apropierea malului opus al insulei, într-o tăcere adîncă. Aici se opriră, și Călăuză vorbi :

— S-a sfîrșit, Jasper — zise el — s-a sfîrșit ! Vai, sărmanul sergent Dunham a ajuns la capătul marșului său în viața asta din cauza unui Mingo veninos ! Nici noi nu putem ști ce ni se poate întîmpla și o soartă asemănătoare îl poate aștepta mîine sau poimîine pe oricare dintre noi.

— Și Mabel ? Ce se va întîmpla cu Mabel, Călăuză ?

— Ai auzit ultimele cuvinte ale sergentului ; mi-a încredințat-o pe fiica lui, Jasper, și este bunul cel mai sacru ce mi s-a dat vreodată în grijă.

— Este un bun, Călăuză, de care oricine te-ar ușura bucuros — răspunse tînărul, cu un zîmbet amar.

— M-am gîndit adesea că această comoară cade pe mîini rele. Nu sînt încrezut, Jasper, nu cred că sînt ; dar dacă Mabel Dunham ar vrea să uite ignoranța și toate imperfecțiunile mele, aș greși dacă m-aș împotrivi legăturii noastre.

— Nimeni nu te va condamna, Călăuză, că te căsătorești cu Mabel Dunham ; ar fi ca și cum ai fi învinuit că porți la piept o piatră prețioasă, dăruită de un prieten.

— Dar pe Mabel crezi cumva că o vor învinui, flăcăule ? Asta mă îngrijorează, fiindcă nu sînt toți dispuși să mă judece ca tine și fiica sergentului. Jasper tresări, parcă străfulgerat de o durere neașteptată, dar își căpătă numaidecît stăpînirea de sine. Și oamenii — urmă ghidul — sînt invidioși și răi, mai ales prin garnizoane și împrejurimi. Cîteodată am dorit, Jasper, ca Mabel să te placă pe tine, da, da, și ca tu s-o placi la rîndu-ți, fiindcă m-am gîndit adesea că, la urma urmei, un tînăr ca tine ar putea s-o facă mai fericită decît mine.

— Să nu mai vorbim de asta, Călăuză ! strigă Jasper pe neașteptate, cu un glas răgușit. Vei fi soțul lui Mabel și nu se cuvine să presupui că vreun altul ți-ar putea lua locul. În ceea ce mă privește, voi vorbi cu meșterul Cap și voi vedea ce e de făcut ca să-mi creez o situație pe apa sărată.

— Tu, Jasper Western! Tu vrei să părăseşti lacurile, pădurile şi graniţa asta? Ca să te duci în oraşe şi în aşezările omeneşti care ne-au devastat pădurile, numai pentru a vedea mica deosebire de gust dintre apa de aici şi cea de acolo? Nu avem noi, aici, lacuri sărate, dacă ai nevoie de sare? Şi omul nu trebuie să se simtă mulţumit cu ceea ce le mulţumeşte pe celelalte creaturi ale lui Dumnezeu? Eu mă bizuiam pe tine, Jasper... da, mă bizuiam... gîndindu-mă că acum, cînd eu şi Mabel ne-am hotărît să avem o colibă a noastră, într-o bună zi te-ai lăsa şi tu ispitit să-ţi alegi o tovarăşă de viaţă şi să vii să te statorniceşti aproape de noi. La vreo cincizeci de mile, în partea de apus a garnizoanei Oswego, e un loc minunat, pe care-l şi alesesem pentru gospodăriile noastre, iar la vreo zece mile de acolo se află şi un port foarte bun unde ai putea să intri şi să ieşi cu *Scud* ori de cîte ori vrei; şi mi-am închipuit că tu şi soţia ta v-aţi aciua într-o parte, şi eu cu Mabel, într-alta. Nu ne-am despărţi decît cînd aş pleca la vînătoare, şi dacă Dumnezeu a vrut vreodată ca una din creaturile sale să fie fericită pe pămînt, nici una nu ar putea fi mai fericită decît noi patru.

— Uiţi, prietene — răspunse Jasper, lăsînd mîna ghidului şi străduindu-se să zîmbească afectuos — că a patra persoană pe care s-o iubesc nu există, şi mă îndoiesc foarte mult că aş putea iubi vreodată pe cineva atît cît vă iubesc pe tine şi pe Mabel.

— Îţi mulţumesc, băiete... îţi mulţumesc din toată inima, dar ceea ce numeşti tu iubire pentru Mabel este numai prietenie şi e cu totul altceva decît ceea ce simt eu. Acum, la miezul-nopţii, în loc să dorm tot atît de adînc ca întreaga natură, după cum eram obişnuit, o visez pe Mabel Dunham. Căprioarele zburdă pe dinaintea mea, şi cînd ridic Ucigătoarea-de-cerbi, ca să dobor vreuna, se întorc, mă privesc, de mi se pare că seamănă cu Mabel, şi-mi zîmbesc parcă spunîndu-mi: „Împuşcă-mă, dacă îndrăzneşti!" Şi-i aud vocea dulce împletindu-se cu cîntecul păsărilor; şi nu mai departe decît noaptea trecută mi se părea că mai degrabă sînt gata să sar peste cataracta Niagara, cu Mabel în braţe, decît să mă despart de ea. Cele mai amare clipe prin care am trecut vreodată au fost acelea cînd diavolul sau pesemne vreun vrăjitor Mingo m-au făcut să îmi închipui în vis că am pierdut-o pe Mabel datorită unei nenorociri de neînţeles, sau cine ştie cărei întîmplări sau violenţe.

— Oh, Călăuză, dacă asta ţi se pare atît de chinuitor în vis, ce poate fi pentru unul care într-adevăr simte şi ştie că totul este adevărat... adevărat... adevărat! Atît de adevărat, încît nu-i mai rămîne nici o speranţă, ci doar deznădejdea!

Lui Jasper îi scăpară aceste cuvinte aşa cum lichidul se scurge dintr-un vas spart pe neaşteptate. Le spuse fără voia lui, aproape inconştient, dar cu o durere atît de adevărată şi adîncă, încît nu te puteai îndoi nici o clipă de sinceritatea ei. Călăuză tresări, se uită la prietenul său timp de un minut, ca un om profund tulburat, ceea ce şi era, fiindcă, în ciuda simplităţii sale, înţelesese adevărul. Oricine ştie cît de repede se îmbulzesc dovezile în mintea aceluia care descoperă un fapt pînă atunci necunoscut; şi cît de iute se adună gîndurile, iar premisele tind să ajungă la concluzii juste ale situaţiei. Eroul nostru era atît de încrezător din fire, atît de drept şi de dispus să-şi închipuie că toţi prietenii lui îi doreau aceeaşi fericire pe care le-o dorea el, încît pînă în clipa aceasta nefericită nu-i răsărise în minte niciodată nici cea mai mică bănuială că Jasper ar putea s-o iubească pe Mabel. Acum era însă un prea bun cunoscător al emoţiilor provocate de pasiune, şi izbucnirea interlocutorului său fusese prea puternică şi adevărată ca să se mai îndoiască în privinţa ei. Descoperirea aceasta îl umplu mai întîi de o adîncă umilinţă şi de o durere cumplită. Se gîndi la tinereţea lui Jasper, la marele lui farmec, precum şi la tot ceea ce l-ar face, probabil, pe un astfel de pretendent să fie mai agreat decît el de Mabel. Apoi, adîncul spirit de dreptate al acestui om nobil se făcu din nou simţit, fiind susţinut de severitatea cu care el se judeca pe sine însuşi şi de respectul obişnuit pentru drepturile şi simţămintele altora. Luîndu-l de braţ pe Jasper, îl duse pînă la un trunchi de copac, unde-l sili să se aşeze, folosind argumentul irezistibil al muşchilor săi de fier, apoi se aşeză şi el alături.

Cînd îşi dezvăluise adevăratele lui simţăminte, Eau-douce se ruşinase, dar se şi speriase de violenţa lor. Ar fi dat orice ca ultimele trei minute să nu fi existat, dar era prea sincer şi prea obişnuit să nu-i ascundă nimic prietenului său, ca să se gîndească că ar putea să-l înşele sau să nu-i dea explicaţia pe care era pe punctul de a i-o cere. Deşi tremura gîndindu-se la ceea ce va urma, nu căută să scape printr-un şiretlic.

— Jasper — începu Călăuză atît de solemn încît acesta tresări. Sînt uimit! Simţămintele tale pentru Mabel sînt mai

adînci decît credeam şi dacă nu cumva mîndria şi vanitatea mea m-au înşelat fără milă, te compătimesc din toată inima! Da, da, ştiu cît de nenorocit poate fi omul care şi-a dăruit inima unei fiinţe ca Mabel, dacă nu are speranţa să fie pentru ea ceea ce este ea pentru el. Chestiunea asta trebuie lămurită în aşa fel, Eau-douce, încît după cum spun indienii Delawar, între noi să nu mai fie nici un nor.

— De ce să mai fie nevoie de o lămurire, Călăuză? O iubesc pe Mabel Dunham, şi Mabel Dunham nu mă iubeşte... Ea te preferă pe tine ca soţ, şi cel mai înţelept lucru pe care-l pot face este să mă duc pe apa sărată şi să încerc să vă uit pe amîndoi.

— Să mă uiţi pe mine, Jasper? Asta ar fi o pedeapsă pe care nu o merit. Dar de unde ştii că Mabel mă preferă pe mine? De unde ştii asta, flăcăule? Nu-i cu putinţă s-o ştii!

— Nu se mărită oare cu tine? Şi s-ar căsători Mabel cu un bărbat pe care nu-l iubeşte?

— Sergentul i-a cerut-o stăruitor, şi poate că fata, ascultătoare, a socotit că e greu să se împotrivească dorinţei unui tată pe moarte. I-ai spus vreodată lui Mabel c-o placi mai mult decît pe altele şi ce simţi pentru dînsa?

— Niciodată, Călăuză; cum să vreau să-ţi fac răul ăsta?

— Te cred, flăcăule, te cred şi sînt convins că ţi-ai pus în gînd să te duci pe ocean, ca taina aceasta să moară o dată cu tine. Dar n-o să se întîmple aşa. Mabel va afla totul şi va hotărî potrivit dorinţelor sale; dacă-mi va sfîşia inima... asta e, şi gata. Spune, Jasper, n-ai schimbat cu ea nici un cuvînt în privinţa asta?

— Nimic clar şi nimic direct. Totuşi, îţi voi mărturisi nebuniile mele, Călăuză, fiindcă ştiu c-o fac faţă de un prieten atît de generos ca tine, apoi totul se va sfîrşi. Tu ştii cum tinerii se înţeleg unul pe altul, sau cred că se înţeleg, fără să-şi vorbească deschis, şi cum ajung să-şi cunoască gîndurile, sau cred că le cunosc, datorită unor lucruri mărunte, nu-i aşa?

— Nu, Jasper, nu ştiu nimic despre asta — răspunse cinstit ghidul fiindcă, pentru a spune adevărul, avansurile sale nu fuseseră niciodată întîmpinate de încurajări dulci şi preţioase, mărturii mute ale simpatiei unite cu pasiunea — nu, nu ştiu nimic despre asta. Mabel s-a purtat întotdeauna cu mine cu afecţiune, vorbindu-mi cît se poate de clar.

— Ai avut bucuria s-o auzi spunîndu-ţi că te iubeşte, Călăuză ?

— Nu, Jasper, asta nu mi-a spus-o prin cuvinte. Mi-a spus că n-am putea... n-ar trebui să ne căsătorim ; că ea nu e destul de bună pentru mine, deşi a adăugat că mă preţuieşte şi mă cinsteşte. Dar sergentul mi-a repetat mereu că aşa se petrec lucrurile cu fetele tinere şi sfioase, că şi mama ei a fost la fel, vorbind şi purtîndu-se la fel, şi că ar trebui să fiu mulţumit dacă ea s-ar învoi să mă ia de bărbat în orice condiţii, şi, ca urmare, eu am gîndit că totul merge bine.

Nu am respecta adevărul dacă nu am adăuga că, în ciuda adîncii sale prietenii pentru fericitul ales, în ciuda urărilor sincere de fericire pe care le făcuse lui Călăuză, Jasper nu simţise o inexprimabilă desfătare auzindu-l pe prietenul său vorbind astfel. Nu pentru că descoperise ori simţise apariţia unei speranţe în legătură cu această împrejurare, dar era plăcut pentru gelozia lacomă a unei iubiri fără margini să afle că nimeni nu auzise mărturisirile dulci de iubire de care el nu se bucurase.

— Spune-mi mai mult despre felul ăsta de a vorbi fără cuvinte — continuă Călăuză, grav, punîndu-i întrebări tovarăşului său cu aerul unui om care presupune că răspunsul ar putea să-l întristeze. Am vorbit astfel cu Chingachgook şi cu fiul său, Uncas, înaintea morţii acestuia din urmă. Dar nu ştiam că tinerele fete folosesc această artă şi cu atît mai puţin Mabel Dunham.

— Nu-i vorba de asta. Eu mă gîndesc numai la un zîmbet, la o privire fugară, la un uşor tremur al mîinii sau al braţului cînd tînăra fată a avut prilejul să se apropie de mine ! Şi fiindcă am fost destul de slab să mă înfior chiar şi numai cînd Mabel respira lîngă mine, sau la foşnetul rochiei sale, aceste gînduri deşarte m-au înşelat. Nu i-am vorbit niciodată deschis, şi acum aş face-o zadarnic, fiindcă se vede bine că nu mai e nici o speranţă.

— Jasper — răspunse Călăuză, simplu, dar cu o demnitate care înlătura orice împotrivire — acum trebuie să ne îngrijim de înmormîntarea sergentului şi de plecarea noastră de pe această insulă. După ce vom termina cu asta, vom avea timp destul să mai vorbim pe îndelete de fiica sergentului. Chestiunea asta trebuie s-o cercetăm cu atenţie, fiindcă mie mi-a încredinţat-o tatăl pe copila lui.

Jasper fu destul de bucuros să schimbe subiectul, şi prietenii se despărţiră ca să-şi vadă fiecare de îndatoririle legate de funcţia şi obiceiurile sale.

În timpul după-amiezii, au fost îngropaţi toţi morţii. Mormîntul sergentului Dunham, săpat în mijlocul luminişului, era umbrit de un ulm uriaş. Mabel plînse cu hohote la înmormîntare, şi lacrimile îi uşurară greaua durere. Noaptea şi ziua următoare se scurseră în linişte, deoarece Jasper spunea că uraganul care se dezlănţuise era prea puternic ca să se poată aventura cu vasul pe lac. Aceeaşi cauză îl împiedică şi pe căpitanul Sanglier să părăsească insula pînă în dimineaţa zilei a treia, după moartea lui Dunham, cînd vremea se făcu mai bună şi începu să bată un vînt favorabil. Abia atunci plecă, după ce îşi luă rămas bun de la Călăuză cu aerul unui om care e convins că se întîlneşte pentru ultima dată cu o fiinţă aleasă. Cei doi se despărţiră, părînd că se stimează reciproc, simţind însă fiecare că celălalt era pentru el o enigmă.

CAPITOLUL XXIX

Ea s-a întors voioasă să-i arate
Surîsul ce pe buze i-a-nflorit ;
Dar, întîlnind priviri întunecate,
Surîsul ei pe dată a pierit.

Lalla Rookh

Întîmplările din ultimele zile fuseseră prea emoţionante şi ceruseră prea multe dovezi de curaj din partea eroinei noastre, ca să se mai simtă copleşită de deznădejde. Îl jelea pe tatăl ei şi se înfiora cînd îşi amintea uneori de moartea năprasnică a lui Jenny şi groaznicile întîmplări prin care trecuse, dar, străduindu-se din răsputeri, scăpă curînd de adînca descurajare

care însoţeşte de obicei o mare durere. Poate că durerea copleşitoare şi uluirea care o siliseră pe sărmana Roună-de-Iunie să rămînă aproape douăzeci şi patru de ore într-o stare de prostraţie o ajutară pe Mabel să-şi stăpînească propriile sentimente, socotind că trebuie s-o consoleze pe tînăra indiană. Îşi făcuse datoria, liniştită, cu blîndeţea caracteristică sexului său, prin care femeile îşi exercită întotdeauna influenţa în astfel de ocazii.

Plecarea cuterului fusese hotărîtă pentru dimineaţa zilei a treia. Jasper făcuse toate pregătirile ; efectele fuseseră îmbarcate, şi Mabel îşi luase rămas bun de la Iunie — o despărţire dureroasă, plină de duioşie. Într-un cuvînt, totul era gata, şi toţi părăsiseră insula, în afară de tînăra indiană, Călăuză, Jasper şi eroina noastră. Roua-de-Iunie plîngea într-un tufiş, iar ceilalţi trei se apropiau de locul unde erau amarate pirogile ; una era a lui Roua-de-Iunie, iar celelalte două aşteptau să-i transporte pe bordul lui *Scud* pe ceilalţi trei amintiţi mai sus. Călăuză mergea în frunte, dar cînd se apropie de mal, în loc să pornească spre bărci, făcu semn tovarăşilor săi să-l urmeze, şi se îndreptă către un copac prăbuşit de la marginea luminişului, unde nu puteau fi văzuţi de pe bordul cuterului. Aşezîndu-se pe trunchiul copacului, le făcu semn lui Mabel şi lui Jasper să se aşeze şi ei în dreapta şi în stînga lui.

— Stai aici, Mabel, iar tu, Eau-douce, stai dincoace — începu el după ce se aşeză. Mi-e inima grea şi acum a venit clipa să mi-o uşurez. Stai jos, Mabel şi ajută-mă să-mi uşurez inima, dacă nu chiar conştiinţa, cît mai am puterea s-o fac.

Două sau trei minute se aşternu tăcerea şi cei doi tineri aşteptară, uimiţi, să vadă ce se va mai întîmpla, fiindcă nu-şi puteau închipui că ar exista ceva care să-i apese conştiinţa.

— Mabel — spuse în sfîrşit eroul nostru — trebuie să avem o convorbire sinceră, înainte de a ne întîlni cu unchiul tău pe bordul cuterului, unde acesta şi-a petrecut nopţile de la ultimile întîmplări încoace, zicînd că acolo este singurul loc în care un om poate fi sigur că nu-şi pierde părul din cap. Da, aşa spune el. Vai mie ! Oare de ce m-oi ocupa eu cu aceste vorbe şi năzbîtii tocmai acum ? Mă străduiesc să glumesc şi să-mi păstrez inima uşoară, dar un om nu-i în stare să întoarcă apa către izvorul ei. Mabel, după cum ştii, sergentul a hotărît, înainte de a ne părăsi, ca noi să ne căsătorim, să trăim împreună şi să ne iubim

cît timp Dumnezeu ne va îngădui să ne petrecem viața pe acest pămînt și chiar după aceea.

Aerul proaspăt al dimineții îmbujorase din nou în oarecare măsură obrajii lui Mabel, însă vorbele neașteptate ale ghidului îi așternură iar pe față paloarea durerii. Cu toate acestea, îl privea ca și mai înainte pe Călăuză, cu bunăvoință, dar atentă, chiar străduindu-se să zîmbească.

— Ai foarte mare dreptate, minunatul meu prieten — răspunse ea — asta a fost dorința sărmanului meu tată, și o viață întreagă închinată fericirii tale abia va putea să răsplătească tot ce ai făcut pentru noi.

— Mă tem, Mabel, că soțul și soția ar trebui să fie uniți printr-o legătură mai puternică decît simțămintele de care vorbești ; da, așa cred eu. Tu n-ai făcut nimic pentru mine, sau cel puțin nimic de seamă, cu toate acestea, inima mea e plină de tine, da, e plină de tine, ceea ce mă face să cred că simțămintele astea nu se nasc numai din recunoștință că ai scăpat pe cineva de a fi scalpat sau că l-ai călăuzit prin pădure.

Mabel se înroși din nou și, cu toate că se străduia să zîmbească, răspunse cu un ușor tremur în glas :

— N-ar fi mai bine să amînăm convorbirea asta, Călăuză ? Nu sîntem singuri și cred că nimic nu poate fi mai neplăcut pentru o a treia persoană decît să audă chestiuni familiale fără nici un interes pentru el.

— Tocmai fiindcă nu sîntem singuri, Mabel, sau, mai bine zis, pentru că Jasper e de față, vreau să-ți vorbesc despre chestiunea asta. Sergentul era convins că aș putea fi un bun tovarăș de viață pentru tine, deși eu m-am îndoit... da... m-am îndoit... el m-a convins pînă la urmă și s-a petrecut ceea ce știi. Dar cînd i-ai promis tatălui tău să mă iei de bărbat și mi-ai întins mîna, cu gingășie și plină de modestie, exista o circumstanță, cum îi spune unchiul tău, pe care n-o știai, și am socotit că ar fi foarte nimerit s-o afli înainte ca această chestiune să fie rezolvată pentru totdeauna. M-am mulțumit adesea la cină, cînd nu se găsea un vînat mai bun, cu o bucată slabă de carne de cerb, dar este cît se poate de firesc să nu iei bucata cea mai rea cînd o poți lua pe cea mai bună.

— Nu te înțeleg, Călăuză. Dacă această convorbire este într-adevăr necesară, te rog să vorbești mai clar.

— Ei bine, m-am gîndit că s-ar putea ca atunci cînd ai consimțit să îndeplinești dorința sergentului, să nu fi cunoscut simțămintele lui Jasper pentru tine...

— Călăuză !

Pe obrajii lui Mabel se așternu parcă paloarea morții, apoi se înroșiră pînă la purpuriu, în timp ce trupul îi era străbătut de un fior. Călăuză era prea absorbit de propriile sale sentimente ca să observe agitația fetei, și Eau-douce își ascunsese fața în mîini cînd prietenul său îi rostise numele.

— Am vorbit cu tînărul Jasper — urmă Călăuză — și punînd față în față visurile mele cu ale lui, simțămintele mele cu ale lui și dorințele sale cu ale mele, mă tem că gîndurile noastre pentru tine sînt prea asemănătoare ca să putem fi amîndoi fericiți.

— Călăuză, uiți... nu trebuie să uiți că sîntem ca și logodiți — zise Mabel, cu însuflețire, însă atît de încet, încît cei doi bărbați abia deslușiră cuvintele. Într-adevăr, ultimul cuvînt nu fusese înțeles bine de ghidul nostru, și el o spuse, prin obișnuință :

— Anan [1] ?

— Uiți că trebuie să ne căsătorim și aluziile de felul acesta sînt și nepotrivite, și stînjenitoare.

— Tot ceea ce este drept este și adevărat, Mabel, și ceea ce este drept ne duce pe drumul omeniei, al sincerității, cu toate că, după cum zici, e într-adevăr destul de stînjenitor, fiindcă și eu simt asta. Acum spune-mi, oare nu cumva dacă ai fi știut că Eau-douce are asemenea gînduri, nu ai fi primit niciodată să te căsătorești cu un bărbat atît de bătrîn și de puțin atrăgător ca mine ?

— De ce mă pui la încercarea asta crudă, Călăuză ? Unde o să ajungem ? Jasper Western nu are asemenea gînduri ; el nu spune nimic... nu simte nimic pentru mine.

— Mabel ! izbucni tînărul marinar, trădîndu-și fără să vrea emoția, cu toate că nu mai rosti altă silabă.

Mabel își acoperi fața cu mîinile ; cei doi tineri tăceau ca doi vinovați surprinși asupra unei crime îndreptate împotriva fericirii unui ocrotitor comun. În clipa aceea poate că Jasper era ispitit să-și renege pasiunea, fiindcă se temea să nu-l în-

[1] Ce spui ?

dureze prea tare pe prietenul său, în timp ce pentru Mabel, siguranța căpătată atît de neașteptat a împlinirii mai repede decît crezuse a unei speranțe inconștiente o ului, neștiind dacă trebuie să plîngă sau să se bucure. Totuși, ea vorbi prima, fiindcă Jasper nu putea să se hotărască nici să mintă, nici să-l îndureze pe prietenul său.

— Călăuză — zise ea — pentru ce-mi spui toate astea ? Mi se par atît de ciudate !

— Mabel, îți vorbesc ciudat, fiindcă sînt pe atît de ciudat, după cum știi, prin firea mea, pe cît de sălbatic prin natura și apucăturile mele. Vorbind, se strădui să rîdă în felul său obișnuit, fără zgomot, dar încercarea lui avu ca rezultat un sunet discordant, care păru că-l înăbușă. Da — continuă el — pesemne că sînt sălbatic și nu încerc să tăgăduiesc.

— Preascumpul meu Călăuză, cel mai bun și aproape singurul meu prieten, cum te poți gîndi că aș fi avut intenția să spun asta ? ! îl întrerupse Mabel, cu respirația întretăiată de graba cu care voia să-i spulbere presupunerea acestei jigniri. Dacă bravura, fidelitatea, noblețea sufletească și a purtării, principiile cele mai frumoase și alte sute de calități pot face ca un om să fie prețuit, cinstit sau iubit, drepturile tale nu sînt de loc mai prejos decît ale oricăruia.

— Ce dulci și fermecătoare sînt cuvintele astea, Jasper ! zise ghidul, de data aceasta rîzînd liber și natural. Da, se pare că natura le-a creat anume ca să ne încînte urechile cînd muzica pădurii a amuțit. Dar trebuie să ne lămurim, trebuie cu orice preț. Te întreb încă o dată, Mabel, dacă ai fi știut că Jasper Western te iubește tot atît de mult ca mine sau poate chiar mai mult, cu toate că asta nu-i cu putință, dacă ai fi știut că te vede în vis oglindindu-ți chipul în lac, că vorbește în somn cu tine și despre tine, că-și închipuie că nimic nu este mai bun, mai virtuos și mai frumos decît Mabel Dunham, că n-a cunoscut fericirea înainte de a-i fi ieșit tu în cale, că ar săruta pămîntul pe care calci, că ar părăsi toate bunurile date lui de îndeletnicirea sa, ca să se gîndească numai la tine și să-și încînte privirile cu frumusețea ta sau să asculte sunetul glasului tău... spune, atunci ai fi primit să mă iei de bărbat ?

Mabel nu ar fi putut răspunde, chiar dac-ar fi voit ; dar cu toate că-și acoperise fața cu mîinile, roșeața obrajilor i se

întrezărea printre degetele care păreau că împrumută culoarea lor. Dar natura era mai puternică și în clipa cînd, uluită și aproape înspăimîntată, fata se uită pe furiș la Jasper, de parcă nu-i venea să creadă vorbele lui Călăuză, această privire fugară îi dezvălui tot adevărul și-și ascunse din nou chipul, ca nimeni să nu citească ce se petrece în inima ei.

— Gîndește-te bine, Mabel — continuă ghidul — fiindcă este un fapt grav acela de a lua de soț un bărbat, în timp ce gîndurile și dorințele se îndreaptă spre altul. Am vorbit cu Jasper deschis de chestiunea asta, și ca vechi prieteni. Deși știam că părerile noastre despre un lucru sînt întotdeauna aceleași, nu am presupus de loc că am putea vedea aceleași lucruri cu absolut aceiași ochi, pînă în clipa cînd ne-am explicat în legătură cu tine. Jasper mi-a mărturisit că din clipa în care te-a văzut te-a sooctit ca pe cea mai dulce și mai fermecătoare creatură pe care a întîlnit-o vreodată. Că vocea ta îi încîntă urechile ca murmurul apei ; că-și închipuie că pînzele cuterului său foșnesc ca rochiile tale în bătaia vîntului ; că rîsul tău îl urmărește în somn și că adesea... foarte adesea... se trezește înspăimîntat, închipuindu-și că cineva vrea să te alunge de pe *Scud*, unde visează că-ți ai locuința. Mai mult, flăcăul a recunoscut că a plîns de multe ori la gîndul că s-ar putea să-ți petreci viața lîngă un altul și nu lîngă el.

— Jasper !

— Acesta este adevărul adevărat, Mabel, și sînt dator să ți-l dezvălui. Acum, ridică-te și alege-l pe unul din noi. Cred că Eau-douce te iubește tot atît de mult ca mine ; a încercat să mă convingă că te iubește mai mult, dar nu cred, fiindcă asta nu e cu putință. Recunosc însă că băiatul te iubește cu toată puterea inimii și sufletului său și că are dreptul să fie ascultat. Sergentul a hotărît să-ți fiu ocrotitor, nu tiran. I-am spus lui Jasper că voi fi pentru tine soț și tată și mi se pare că nici un părinte care-și iubește copilul nu ar putea să-i refuze această mică favoare. Așa că, ridică-te, Mabel, și vorbește deschis, ca și cum eu aș fi sergentul care-ți dorește fericirea.

Mabel își lăsă mîinile să-i cadă de-a lungul trupului, se ridică și stătu în picioare, în fața celor doi pretendenți, obrajii ei îmbujorați oglindind mai mult o stare de frămîntare decît de timiditate.

— Ce vrei de la mine, Călăuză ? întrebă ea. Nu am făgăduit oare sărmanului meu tată că voi face tot ceea ce dorești ?

— Atunci eu doresc următoarele : Sînt un om al pădurii, cu prea puţină educaţie, deşi cred că ambiţia mea e mai mare decît meritele pe care le am, şi mă voi strădui din răsputeri să fac dreptate ambelor părţi. Mai întîi, se ştie pînă acum că amîndoi simţim acelaşi lucru pentru tine, că te iubim la fel. Jasper crede că te iubeşte mai mult, dar asta nu se poate spune cu mîna pe conştiinţă, deoarece nu mi se pare că ar putea fi adevărat... fiindcă altfel aş recunoaşte asta deschis şi cinstit. Aşadar, în privinţa asta, Mabel, ne aflăm în faţa ta în condiţii egale. În ceea ce mă priveşte, fiind mai în vîrstă, voi spune puţinul care poate fi în favoarea sau împotriva mea. Nu cred că pe această graniţă e un vînător mai bun decît mine. Dacă vînatul, carnea de urs sau chiar păsările şi peştii s-ar împuţina vreodată în cabana noastră, asta s-ar întîmpla mai mult din vina naturii şi a providenţei decît din vina mea. Pe scurt, cred că femeii care ar depinde de mine nu i-ar lipsi niciodată hrana. Dar sînt groaznic de neştiutor ! E adevărat că vorbesc mai multe limbi, oricît de neînsemnate ar fi, dar nici propria mea limbă n-o cunosc prea bine. Sînt mai vîrstnic decît tine, Mabel, şi îndelungata mea prietenie cu sergentul nu poate fi un mare merit pentru tine. Aş vrea să fiu mai atrăgător, dar toţi sîntem aşa cum ne-a făcut natura, şi ultimul lucru de care ar trebui să se plîngă un om ar fi de înfăţişarea sa. Dacă ţin seamă de toate : vîrsta, fizicul, cunoştinţele şi apucăturile, conştiinţa mea îmi spune că ar trebui să recunosc că nu sînt un soţ potrivit pentru tine, ca să nu spun nedemn, şi aş părăsi orice speranţă chiar în clipa asta, dacă n-aş simţi că în inima mea e ceva greu de înlăturat.

— Călăuză, nobile şi generosule Călăuză ! strigă Mabel, apucîndu-i mîna şi sărutînd-o cu un fel de respect religios. Eşti nedrept cu tine, uiţi de tatăl meu şi de promisiunea mea... şi nu mă cunoşti !

— Pe de altă parte, iată-l pe Jasper — continuă ghidul, neîngăduind ca dezmierdările tinerei fete să-l abată de la intenţiile sale. La el e altă stare de lucruri. În privinţa iubirii şi a proviziilor nu e prea mare deosebire între noi, fiindcă e un tînăr cumpătat, plin de zel şi atent ; dar este un om învăţat... cunoaşte limba francezilor, citeşte multe cărţi şi chiar unele despre care ştiu că-ţi plac şi ţie ; te înţelege uşor în orice clipă, ceea ce e poate mai mult decît aş fi în stare să spun despre mine.

— Ce înseamnă toate astea ? îl întrerupse Mabel, nerăbdătoare. Pentru ce le amintești acum ? Merită să vorbim de ele cît de cît ?

— Pe lîngă toate astea, Jasper își exprimă gîndurile așa cum eu n-o voi putea face niciodată. Nimeni de pe pămîntul ăsta nu m-a făcut să vorbesc cu mai mare îndrăzneală și convingere, Mabel, cum ai făcut-o tu ; totuși, în ultimele noastre convorbiri, Jasper m-a întrecut în privința asta, într-un fel care mă face să mă rușinez. Mi-a spus cît ești de naturală, de sinceră și bună, cît de mult urăști deșertăciunea, fiindcă, deși ai putea să fii soția unui om cu o situație mai bună decît a unui ofițer, el crede că preferi să rămîi mai degrabă credincioasă firii și simțămintelor tale, decît să iei de bărbat chiar și un colonel. Mă înfioram auzindu-l spunînd că ești frumoasă fără să faci impresia c-o știi ; și că te miști ca un pui de căprioară, firesc și cu o grație de care nu-ți dai seama. Mi-a vorbit de temeinicia ideilor tale, de căldura și mărinimia ta...

— Jasper ! strigă Mabel și, biruită în sfîrșit de simțămintele care, stăpînite vreme prea îndelungată, deveniseră atît de puternice că nu le mai putea rezista, căzu plîngînd în brațele deschise ale tînărului, neajutorată ca o copilă. Jasper ! Jasper ! Pentru ce nu mi-ai spus toate astea ?

Eau-douce nu răspunse prea clar, după cum nici vorbele lor, șoptite pe jumătate, nu păreau să aibă vreo noimă. Dar vorbele iubirii sînt ușor de înțeles.

Se scurse o oră cu rapiditatea cîtorva minute în măsura în care timpul putea să aibă vreo însemnătate, și cînd Mabel se trezi din vis și se gîndi și la ceilalți, îl văzu pe unchiul ei plimbîndu-se în sus și în jos pe bordul cuterului, tare nelinîștit și mirat că Jasper întîrzie atît de mult și nu se folosește de vîntul favorabil. În prima clipă se gîndi totuși la acela oare părea greu încercat prin dezvăluirea adevăratelor ei simțăminte.

— Oh, Jasper ! exclamă ea, parcă trezindu-se dintr-un vis... Călăuză !

Eau-douce tresări, nu de teamă, ci de convingerea apăsătoare că-i pricinuise o durere sfîșietoare prietenului său și se uită în jur, cu speranța să-l zărească. Dar Călăuză se retră-

sese cu un tact şi o delicateţe care ar fi putut să facă cinste sensibilităţii şi rafinamentului unui curtean. Cîteva minute, cei doi îndrăgostiţi nu se mişcară din loc, stînd jos, tăcuţi, şi aşteptîndu-l să se întoarcă, neştiind ce să facă într-o situaţie atît de delicată. În cele din urmă, îl văzură pe prietenul lor apropiindu-se încet de ei, pe gînduri şi visător.

— Acum înţeleg ce voiai să zici, Jasper, cînd vorbeai despre conversaţii fără cuvinte şi de faptul că auzi, fără să fie nevoie de sunete — zise ghidul, cînd fu destul de aproape de copac, ca să fie înţeles. Da, acum înţeleg şi trebuie să fie tare plăcut să stai astfel de vorbă cu Mabel Dunham. Ah, i-am spus sergentului că nu sînt potrivit pentru ea, că sînt prea bătrîn, prea ignorant şi prea sălbatic, însă el n-a vrut să mă creadă!

Jasper şi Mabel stăteau unul lîngă altul, ca în tabloul descris de Milton [1], reprezentîndu-i pe cei dintîi oameni, cînd conştiinţa primului lor păcat s-a lăsat ca o povară grea pe sufletele lor. Nici unul dintre ei nu vorbea, nici unul nu făcea vreo mişcare, şi amîndoi se gîndeau să renunţe la fericirea abia cîştigată, ca să-i redea prietenului lor pacea sufletească. Jasper era palid ca moartea, dar lui Mabel, pudoarea feciorelnică îi îmbujorase obrajii, atribuindu-le o strălucire deosebită. Siguranţa iubirii împărtăşite îi dădea o expresie tandră şi galeşă, făcînd-o mai frumoasă decît oricînd. Călăuza o privi fix, cu o ardoare neascunsă, apoi începu să rîdă prietenos, fără zgomot, dar cu un fel de încîntare primitivă, cum îşi exprimă de obicei bucuria oamenii care trăiesc la marginea civilizaţiei. Clipa asta de uitare o plăti totuşi cu durerea neaşteptată care-i urmă, stîrnită de conştiinţa că tînăra şi frumoasa fiinţă din faţa lui era pierdută pentru el pentru totdeauna. Acestui om simplu îi trebui mai bine de un minut ca să-şi vină în fire din şocul pricinuit de această convingere, apoi îşi recăpătă calmul şi demnitatea şi vorbi serios, aproape solemn:

— Am ştiut totdeauna, Mabel Dunham, că fiecare om are darurile lui, dar am uitat că eu nu am darul de a plăcea tinerelor fete, frumoase şi învăţate. Nădăjduiesc că greşeala asta nu-i un păcat prea mare, dar dacă a fost totuşi o mare

[1] Autorul epopeii „Paradisul pierdut".

greşeală, am primit o pedeapsă cumplită. Nu, Mabel, ştiu ce ai vrea să spui, dar nu e nevoie. O simt şi e ca şi cum aş auzi totul. Am trecut printr-o oră de amărăciune, Mabel ; am trecut printr-o oră de mare amărăciune, flăcăule.

— O oră ! zise Mabel, auzindu-l pe interlocutorul ei, şi sîngele îi îmbujoră chipul pînă la tîmple. Eşti sigur că e o oră, Călăuză ?

— O oră ! exclamă şi Jasper, o dată cu ea. Nu, nu, preţiosul meu prieten, nu sînt nici zece minute de cînd ne-ai părăsit !

— Da, poate că-i aşa, deşi mie mi s-a părut că a trecut o zi întreagă. Dar încep a crede că fericiţii numără timpul cu minutele, şi nefericiţii cu lunile. Dar să nu mai vorbim de asta ; totul s-a sfîrşit, şi dacă am vorbi mai mult, voi nu aţi fi mai fericiţi, şi eu mi-aş da seama şi mai bine ce am pierdut şi, pesemne, cît de mult meritam să pierd. Nu, nu, Mabel, mă întrerupi zadarnic ! Aş încuviinţa tot ce ai spune, dar tot ce ai susţine, deşi ar porni din cele mai bune intenţii, nu mi-ar schimba cu nimic hotărîrea. Bine. Jasper, acum este a ta şi, cu toate că mă doare s-o spun, cred că o vei face mai fericită decît aş fi putut-o face eu, fiindcă eşti mai potrivit pentru asta decît mine, deşi sînt convins, după cîte mă cunosc, că m-aş fi străduit din răsputeri s-o fac fericită. Ar fi trebuit să-mi dau seama de asta, în loc de a-l crede pe sergent, şi ar fi trebuit să iau drept bun ceea ce mi-a spus Mabel pe malul lacului, fiindcă dreapta judecată trebuia să-mi arate adevărul ; dar este plăcut să crezi ceea ce doreşti, şi oamenii ajung să ne convingă foarte uşor despre ceea ce încercăm să ne convingem pe noi înşine ! Însă, aşa cum am spus mai înainte, la ce bun să mai vorbim de toate astea ? Este adevărat că Mabel părea a fi de acord, însă o făcuse de teama sălbaticilor şi pentru că voia să asculte de tatăl ei.

— Călăuză !

— Te înţeleg, Mabel, şi nu-ţi aduc nici o vină. Mă bate uneori gîndul să trăiesc în apropierea voastră, ca să vă pot urmări fericirea ; dar pînă la urmă cred că e mai bine să părăsesc regimentul 55 şi să mă întorc la regimentul 60, care, cum s-ar zice, e regimentul meu de origine. Poate că ar fi fost mult mai bine să nu-l fi părăsit niciodată, cu toate că ser-

viciile mele au fost oarecum folositoare în această regiune. Am petrecut mulți ani cu soldații regimentului 55, de pildă cu sergentul Dunham, pe cînd servea într-altă unitate. Totuși, Jasper, nu-mi pare rău că te-am cunoscut.

— Dar pe mine, Călăuză — îl întrerupse Mabel cu impetuozitate — îți pare rău că m-ai cunoscut ? Dacă ar fi așa, nu m-aș împăca niciodată cu gîndul ăsta.

— Pe tine, Mabel ! răspunse Călăuză, luînd mîna fetei și privind-o cu simplitate și adîncă afecțiune. Cum aș putea fi supărat cînd o rază de soare străbate negura unei zile întunecate, risipind într-o clipă întunericul, deși pentru puțin timp ! Nu pot nădăjdui că voi fi în stare să cutreier pădurile cu inima tot atît de ușoară ca de obicei, sau că voi putea să dorm cîtva timp tot atît de adînc ca înainte, dar nu voi uita niciodată cît de aproape am fost de o fericire pe care n-o meritam. Departe de a te condamna, Mabel, mă condamn pe mine însumi că am fost atît de îngîmfat ca să mă gîndesc că ar fi cu putință să-i plac unei ființe ca tine, fiindcă, fără îndoială, mi-ai spus adevărul cînd am vorbit pe colină și ar fi trebuit să te cred de pe atunci ; deoarece era firesc să presupun că tinerele fete își cunosc mai bine sufletul decît tatăl lor. Ah, acum totul s-a sfîrșit și nu-mi rămîne decît să îmi iau rămas bun, ca să puteți pleca ! Știu că meșterul Cap e nerăbdător și ne paște primejdia să vină pe uscat, ca să vadă ce s-a întîmplat.

— Să te desparți de noi ? exclamă Mabel.

— Să-ți iei rămas bun ? repetă Jasper. Doar nu vrei să ne părăsești, prietene ? !

— Cred că e cel mai bun lucru pe care-l am de făcut, Mabel, și cel mai înțelept, Eau-douce. Dacă m-aș lua numai după inima mea, aș trăi și aș muri în preajma voastră, dar dacă vreau să mă las călăuzit de rațiune, trebuie să vă părăsesc acum. Vă veți întoarce la fortăreața Oswego, și de îndată ce ajungeți acolo, căsătoriți-vă, fiindcă am pregătit totul cu meșterul Cap, care oftează din nou după ocean și cine știe ce se mai poate întîmpla. Eu mă voi întoarce în singurătatea mea și mă las în grija Creatorului. Vino, Mabel — urmă el, ridicîndu-se și înaintînd, grav, spre eroina noastră. Sărută-mă ; Jasper nu va fi gelos pentru un sărut dat în clipa despărțirii.

— Oh, Călăuză ! strigă Mabel, aruncîndu-se în brațele ghidului și sărutîndu-l de mai multe ori pe obraji, cu o sinceritate și cu o căldură pe care nu le arătase nici cînd Jasper o strînsese la pieptul lui. Dumnezeu să te binecuvînteze, scumpul meu Călăuză ! Te vei întoarce la noi, ne vom mai vedea. Cînd vei îmbătrîni, vei veni la noi, și eu voi fi ca o fiică pentru tine, nu-i așa ?

— Da, așa este — răspunse ghidul, abia respirînd. Mă voi gîndi și eu la tine astfel. Ești mai potrivită să-mi fii fiică decît soție. Adio, Jasper, acum trebuie să ne ducem la pirogă, e timpul să vă urcați la bordul navei.

Călăuză porni spre țărm cu un aer afectuos și solemn. Cînd ajunse la pirogă, luă din nou mîinile lui Mabel într-ale sale, și întinzînd brațele, o ținu la un pas depărtare, privind-o cu atenție, pe cînd lacrimile începură să-i curgă șiroaie, fără voie, pe obrajii arși de soare.

— Binecuvîntează-mă, Călăuză — zise Mabel, îngenunchind cu respect la picioarele lui — dă-mi cel puțin binecuvîntarea înainte de a ne despărți.

Omul acesta fără învățătură, cu sufletul nobil, îndeplini dorința fetei și o ajută să se suie în pirogă, părînd că se smulge de lîngă ea ca din niște legături care nu vor să-i dea drumul. Înainte de a se retrage, el luă brațul lui Jasper și trăgîndu-l puțin deoparte, îi spuse următoarele :

— Ai o inimă bună și o fire blîndă, Jasper, dar amîndoi sîntem aspri și sălbatici în comparație cu această ființă scumpă. Fii atent cu ea, să nu-i rănești niciodată firea gingașă. Odată, cu timpul, vei ajunge s-o înțelegi bine, și Creatorul, stăpînul lacurilor și al pădurilor, care privește virtutea zîmbind și viciul încruntîndu-se, te va face fericit și vrednic de a fi fericit !

Călăuză îl îndemnă pe prietenul său, cu un semn, să plece, și rămase nemișcat, sprijinindu-se în flintă pînă cînd piroga ajunse la cuter. Mabel plîngea în hohote ; ea nu părăsi din ochi luminișul unde-l vedea pe Călăuză decît atunci cînd cuterul trecu de un mic cap care ascunse cu totul insula. Silueta musculoasă, nemișcată, asemenea unei statui înălțate în locul acela singuratic în amintirea a ceea ce se petrecuse, fu ultima imagine a acestui om deosebit.

CAPITOLUL XXX

O, lasă-mă să sorb cu gura ta
Din binecuvîntata răsuflare ;
Şi tot ce-aripile spre mine vor purta
Îmi va fi dulce : moarte, vindecare.

Moore

Călăuză era obişnuit cu singurătatea, dar cînd cuterul dispăru cu totul, ea îl copleşi. Niciodată nu se mai simţise atît de singur pe lume, fiindcă se obişnuise, treptat, cu rafinamentele şi necesităţile vieţii sociale, mai ales cînd acestea din urmă erau legate de ideea întemeierii unui cămin. Acum se spulberase totul cît ai clipi ; rămăsese singur, fără prieteni şi fără speranţe. Chiar şi Chingachgook îl părăsise ; deşi indianul plecase numai vremelnic, îi lipsea lui Călăuză în clipa aceea care poate fi privită ca cea mai critică din viaţa lui.

Călăuză stătu nemişcat, sprijinindu-se în carabina sa, aşa cum s-a văzut în capitolul precedent, încă multă vreme după ce *Scud* dispăruse. Încordarea trupului său rămase aceeaşi, şi numai un om obişnuit să-şi pună muşchii la cea mai grea încercare putea să stea încremenit, ca dăltuit în marmură, un timp atît de îndelungat. În cele din urmă se mişcă şi oftă din adîncul inimii.

Una din însuşirile fundamentale ale acestui om extraordinar era că simţurile şi puterile trupeşti nu cedau în nici o ocazie, oricît de tulburat ar fi fost. În această tristă împrejurare, nici unul din aceste două mari mijloace de rezistenţă nu-l părăsi. Deşi se gîndea numai la Mabel, la frumuseţea ei, la faptul că-l preferase pe Jasper, la lacrimile şi plecarea ei, el porni spre locul unde Roua-de-Iunie plîngea pe mormîntul soţului său. Vorbi cu ea în dialectul Tuscarora, pe care el îl cunoştea bine, dar, deoarece această limbă n-o înţeleg decît erudiţii, o vom traduce liber, păstrînd, după putinţă, tonul fiecărui interlocutor.

Roua-de-Iunie stătea pe o piatră scoasă din pămînt cu prilejul săpării mormîntului ; părul îi ascundea chipul, trupul îi era aplecat spre pămîntul care acoperise trupul lui Vîrf-de-Săgeată şi nu-şi dădea seama că se mai afla cineva lîngă ea.

Credea că rămăsese cu totul singură pe insulă, şi zgomotul mocasinilor ghidului era prea înăbuşit ca să-i atragă atenţia.

Călăuză privi femeia tăcut, cu luare-aminte, vreme de cîteva minute. Gîndindu-se adînc la durerea ei, la pierderea ireparabilă pe care o suferise şi la deznădejdea acesteia, raţiunea îi spuse că izvoarele durerii erau mai adînci la tînăra femeie lipsită pe neaşteptate, prin violenţă, de soţul ei decît în inima lui ; gîndul acesta îi aduse liniştea în suflet.

— Roua-de-Iunie — zise el, grav, dar cu o însufleţire care dovedea adînca lui simpatie. Nu eşti singură în durerea ta. Întoarce-te şi odihneşte-ţi ochii pe un prieten !

— Roua-de-Iunie nu mai are prieten — răspunse femeia. Vîrf-de-Săgeată dus la fericitele plaiuri de vînătoare şi nimeni nu mai îngrijeşte Iunie. Tuscarora o vor goni de la wigwamurile lor, şi pe irochezi urăşte atît că nu poate uita la ei. Nu, lasă Roua-de-Iunie moară de foame pe mormîntul bărbatului.

— Asta n-o să se întîmple niciodată, să ştii, niciodată ! Este împotriva raţiunii şi a dreptăţii ! Crezi în Manitu, Iunie ?

— El întors faţa de la Iunie, fiindcă e furios. A lăsat pe ea singură, să moară.

— Ascultă-l pe omul care cunoaşte de multă vreme firea indienilor, cu toate că e un alb şi are firea albilor. Cînd Manitu al albilor vrea să facă un bine inimii unui om alb, o îndurerează, fiindcă numai prin durere pătrundem, Iunie, mai adînc în noi înşine şi ajungem să înţelegem mai bine adevăratele noastre îndatoriri. Marele Spirit îţi doreşte binele, de aceea l-a chemat la el pe şef ca să nu fi condusă pe un drum greşit de limba lui sălbatică şi să nu capeţi firea unui Mingo, întovărăşindu-i ca pînă acum pe cei în mijlocul cărora te aflai.

— Vîrf-de-Săgeată fost şef mare — răspunse tînăra femeie cu mîndrie.

— Avea meritele sale, dar şi defecte. Însă tu nu eşti părăsită şi nu vei fi niciodată. Lasă-ţi mîhnirea să curgă, e firesc, şi în clipe mai potrivite îţi voi spune mai multe.

Apoi vînătorul se întoarse la piroga sa şi părăsi insula. În cursul zilei, Roua-de-Iunie auzi de cîteva ori pocnetul carabinei lui, şi cînd soarele apunea, apăru din nou, aducîndu-i păsări fripte, a căror mireasmă şi savoare ar fi ispitit pe oricine. Trecu astfel o lună, însă femeia se împotrivea cu încăpă-

ţînare să părăsească măcar o clipă mormîntul soţului ei, cu toate că primea darurile prieteneşti ale ocrotitorului său. Uneori se întîlneau şi stăteau de vorbă, cu care prilej Călăuză căuta să-şi dea seama de simţămintele tinerei indiene; dar convorbirile erau scurte şi destul de rare. Roua-de-Iunie dormea într-una din colibe şi-şi punea capul jos fără teamă, fiindcă se ştia protejată de un prieten, deşi Călăuză se retrăgea totdeauna pe o insulă vecină, unde-şi clădise o colibă.

Dar către sfîrşitul lunii, vremea se înăspri prea tare ca Roua-de-Iunie să mai poată trăi în felul ăstă. Copacii îşi scuturaseră frunzele, şi nopţile erau reci şi vîntoase. Trebuiau să părăsească insula.

Atunci apăruse şi Chingachgook. El avusese o lungă convorbire între patru ochi cu prietenul său pe insulă. Indiana le urmărise de departe gesturile şi-şi dăduse seama că ocrotitorul ei era descurajat. Furişîndu-se lîngă el, ea se străduí să-i aline mîhnirea cu instinctul şi blîndeţea femeii.

— Mulţumesc, Iunie, mulţumesc — zise el. Eşti însufleţită de gînduri bune, dar e zadarnic. A venit vremea să plecăm. Mîine vom părăsi insula. Ne vei însoţi, fiindcă aşa este bine.

Femeia încuviinţă tăcută, în felul indienelor, şi se retrase, ca să-şi petreacă restul timpului lîngă mormîntul lui Vîrf-de-Săgeată. Fără să ia în seamă scurgerea timpului şi starea vremii, tînăra văduvă nu puse capul jos o singură clipă în noaptea aceea de toamnă. Se aşeză aproape de locul cu rămăşiţele soţului ei şi se rugă, potrivit obiceiurilor tribului său, să aibă noroc în vînătoarea fără de sfîrşit la care plecase de curînd şi să se întîlnească din nou cu ea pe tărîmul dreptăţii.

În dimineaţa următoare, cei trei părăsiră insula. Călăuză se dovedi, ca de obicei, atent şi iscusit în tot ceea ce făcea. Marele-Şarpe, tăcut şi ascultător, iar Roua-de-Iunie, blîndă, resemnată şi tristă. Plecaseră în două pirogi, fiindcă aceea a indianei fusese părăsită. Chingachgook deschidea drumul, şi Călăuză îl urma mergînd împotriva curentului. Timp de două zile vîsliră către vest, petrecîndu-şi nopţile pe insule. Din fericire, vremea se îmblînzise şi cînd intrară pe lac, îl găsiră neted şi lucitor ca un iaz. Era o toamnă tîrzie, şi văzduhul ceţos parcă se umpluse de liniştea şi blîndeţea lunii iunie.

În dimineaţa zilei a treia ajunseră la gura fluviului Oswego, unde fortul şi pavilionul îi invitară zadarnic să intre. Fără să arunce măcar o singură privire în partea aceea, Chin-

gachgook străbătu apele întunecate ale fluviului, și Călăuză îl urmă în tăcere. Parapetele fortului erau pline de spectatori, dar Lundie, care-i recunoscuse pe vechii lui prieteni, nu îngădui nici măcar să fie strigați.

La amiază, Chingachgook intră în golfulețul unde era ancorat cuterul, într-un fel de radă strîmtă. Pe mal se zărea un mic luminiș, și în apropierea lacului, o casă construită de curînd din trunchiuri de copaci și, cu toate că era lucrată primitiv, nu-i lipsea nimic. Părea că-ți dă posibilitatea să te bucuri de belșugul și comoditatea obișnuite la o frontieră, deși locul era fără îndoială sălbatic și izolat. Jasper stătea pe mal, și cînd Călăuză puse piciorul pe uscat, el fu primul care-l luă de mînă.

Întîlnirea lor fu simplă, dar foarte afectuoasă. Nu întrebă nici unul dintre ei nimic, fiindcă se vedea că aflaseră ceea ce-i interesa de la Chingachgook. Călăuză strînse mîna prietenului său mai sincer decît oricînd, și chiar zîmbi plin de voioșie, spunîndu-i cît e de fericit și cît de bine se simte.

— Dar unde-i ea, Jasper, unde e ? întrebă vînătorul în cele din urmă, în șoaptă, cu o oarecare teamă.

— Ne așteaptă în casă, prietene, și după cum vezi, Roua-de-Iunie ne-a luat-o înainte.

— Ea poate că are un pas mai sprinten ducîndu-se s-o întîlnească pe Mabel, dar inima ei nu poate fi mai plină de bucurie decît a mea. Ați găsit capelanul la garnizoană și s-a făcut totul repede, nu-i așa ?

— Ne-am cununat la o săptămînă după ce te-am părăsit, și meșterul Cap a plecat chiar a doua zi. Ai uitat să mă întrebi de prietenul nostru, Apă-Sărată.

— Nu, cîtuși de puțin, Șarpele mi-a povestit totul, dar sînt nerăbdător să aflu mai întîi vești despre Mabel și fericirea ei. Oare copila a zîmbit sau a plîns cînd s-a terminat ceremonia ?

— Și una, și alta, prietene, dar...

— Da, e firesc, sînt lacrimile bucuriei. Ah, pentru noi, oamenii pădurii, e foarte plăcut să auzi toate astea și sînt convins că totdeauna aș fi socotit că e bun tot ceea ce face Mabel. Și ce crezi, Jasper, s-a gîndit la mine cu prilejul ăsta fericit ?

— Sînt sigur că da, Călăuză, fiindcă se gîndește la tine și vorbește de tine în fiecare zi, ba aproape în fiecare oră. Nimeni nu te iubește mai mult decît noi.

— Știu că puțini mă iubesc mai mult decît tine, Jasper. Chingachgook este poate singura ființă despre care pot spune același lucru. Bine, hai, că n-are nici un rost să mai întîrziem și e bine s-o facem mai curînd decît mai tîrziu. Așa că ia-o înainte, Jasper, ca să încerc să mai privesc o dată chipul ei scump.

Jasper porni înainte și se aflară curînd în fața lui Mabel. Cînd îl zări pe vechiul ei pretendent, fata se îmbujoră și începu să tremure ; tremura atît de tare, că abia se putea ține pe picioare. Dar îl primi cu o mare afecțiune și sinceritate. Vreme de o oră, cît a rămas Călăuză la prietenii lui — fiindcă vizita sa nu a durat mai mult, cu toate că au luat masa împreună — un observator priceput, care ar fi urmărit frămîntările sufletului omenesc poate că ar fi găsit semne neîndoielnice despre felul deosebit cum Mabel se purta cu Călăuză și cu soțul ei. Față de Jasper, ea păstrase încă rezerva obișnuită a femeii după o căsătorie recentă, dar vocea ei era mai melodioasă, și ochii mai plini de afecțiune decît de obicei, și numai arareori îl privea, fără să nu se îmbujoreze imediat, trădînd un simțămînt pe care obișnuința și timpul nu-l alungaseră cu totul. Față de Călăuză se purta cu sinceritate, fără fățărnicie și atentă, însă vocea ei nu tremura niciodată ; nu-și apleca ochii, și dacă se însufleța și se îmbujora, asta se întîmpla din cauza emoției.

Și iată clipa în care Călăuză trebui să-și părăsească prietenii. Chingachgook se îndepărtase de pirogi și se așezase la marginea pădurii, de unde pornea o potecă printre copaci. Acolo aștepta liniștit sosirea prietenului său. Cînd Călăuză îl descoperi, se ridică grav, ca să-și ia rămas bun.

— M-am gîndit uneori că am avut o soartă cam aspră, Mabel — zise el— dar soarta acestei indiene m-a făcut să mă rușinez de gîndurile mele și să-mi redobîndesc rațiunea.

— Roua-de-Iunie va rămîne la noi — îl întrerupse cu însuflețire eroina noastră.

— Văd, și dacă cineva este în stare să-i vindece durerea și s-o facă să iubească din nou viața, apoi numai tu poți fi aceea, Mabel, deși mă îndoiesc că vei izbuti. Sărmana femeie a rămas fără trib și fără soț, și nu e ușor să-ți alini durerea pricinuită de aceste pierderi. Oh, dar de ce m-oi interesa de nefericirile și căsniciile altora ? Nu-mi ajung supărările mele ?

Nu vorbi, Mabel, taci! Jasper, lasă-mă să plec împăcat cu mine însumi și ca un bărbat. Am văzut că sînteți fericiți, ceea ce e mult pentru mine; acum voi putea să-mi îndur mai ușor mîhnirile. Nu, nu te voi mai săruta, Mabel, nu te voi mai săruta niciodată. Dă-mi mîna, Jasper. Strînge-o, băiete, strînge-o fără teamă că o vei simți tremurînd, e mîna unui bărbat; și acum, Mabel, vrei s-o strîngi și tu? Nu, nu face asta — adăugă el, împiedicînd-o să-i sărute mîna și s-o acopere cu lacrimile ei — nu face asta!

— Călăuză — întrebă dînsa — cînd ne vom mai revedea?

— M-am gîndit și eu la asta, da, m-am gîndit. Dacă va veni vreodată vremea s-o pot privi pe Mabel ca pe o soră sau ca pe o fiică, ar fi mai bine să spun numai fiică, pentru că ești destul de tînără ca să poți fi copilul meu, mă voi întoarce, și inima mea se va bucura și va admira fericirea voastră. Dar dacă nu voi putea... îți spun rămas-bun pentru totdeauna... pentru totdeauna... da, sergentul s-a înșelat... da, s-a înșelat!

Acestea au fost ultimele cuvinte pe care le-a mai spus Călăuză celor doi prieteni. Apoi, s-a întors pe loc, de parcă vorbele acestea îi tăiaseră răsuflarea, și s-a îndreptat grăbit spre prietenul său. Cînd acesta îl văzu apropiindu-se, își puse povara pe umeri și porni, strecurîndu-se printre copaci, fără o vorbă. Mabel, soțul ei și Roua-de-Iunie urmăriră silueta lui Călăuză, nădăjduind să-l mai vadă făcînd vreun gest de despărțire sau aruncînd vreo privire pe furiș, dar acesta nu se uită înapoi. De cîteva ori, li se păru că-l văd dînd din cap, ca un om cuprins de mîhnire, și altă dată fluturînd mîna, parcă răspunzînd privirilor care-l urmăreau; dar pasul a cărui vigoare nu putea fi slăbită de nici un fel de întristare îl îndepărtă curînd și dispăru din ochii lor în adîncurile pădurii.

Jasper și soția lui nu l-au mai văzut niciodată de atunci. Tînărul marinar a mai rămas un an pe malurile lacului Ontario, și după aceea, la stăruințele lui Cap, s-a mutat cu soția lîngă el, la New York, unde a ajuns un comerciant bogat și respectat. De trei ori, la un interval de cîțiva ani, Mabel a primit în dar blănuri prețioase, și inima i-a spus cine i le trimisese, cu toate că trimițătorul nu-și spunea numele. Mai tîrziu, peste ani, Mabel, acum mamă a cîtorva copii, se afla pe malul rîului Mohawk, însoțită de fiii săi, dintre care cel mai mare era în stare s-o ocrotească. În timpul acestei călătorii, observară un om, cu o siluetă deosebită, care o privea de la dis-

tantă cu atenţie. Mabel se interesă cine era străinul. I se răspunse că este cel mai faimos vînător din partea aceea a Statelor Unite — era după revoluţie — un om cu o purtare exemplară şi foarte original, cunoscut în acea regiune a ţării sub porecla de Ciorap-de-Piele. Asta a fost tot ceea ce a putut să afle doamna Western; totuşi, privirile aruncate de departe şi purtarea ciudată a acestui vînător necunoscut i-au pricinuit o noapte de insomnie, aşternînd pe chipul ei încă gingaş o umbră de melancolie, care dură cîteva zile.

În ceea ce o priveşte pe Roua-de-Iunie, pierderea bărbatului şi a tribului ei o făcuseră să ajungă acolo unde Călăuză prevăzuse. Murise în casa lui Mabel, pe malul lacului, şi Jasper îi dusese trupul în insula unde se aflau rămăşiţele lui Vîrf-de-Săgeată, şi o îngropase lîngă el.

Lundie a trăit destul ca să se poată căsători cu vechea lui iubire, şi s-a retras, ca un veteran încercat şi călit în războaie, însă numele lui a căpătat o faimă şi mai mare în zilele noastre, datorită faptelor unui frate mai tînăr, care, moştenindu-i titlul de noblеţe pămînteană, îl schimbase cu un altul, căpătat pentru meritele sale ca marinar.

Redactor : MIMI WESTFRIED
Tehnoredactor : ELENA GĂRĂJĂU

Dat la cules 18.01.1969. Bun de tipar 26.04.1969. Apărut 1969. Comanda nr. 9017. Tiraj 103.160. Broşate 97.600 + legate 5.560. Hîrtie ziar de 50 g/m² 540×840/16. Coli editoriale 28,25. Coli de tipar 29. A. 23.457. C Z. pentru bibliotecile mici 8R—31

Tiparul executat sub comanda nr. 90 079 la Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii". Piaţa Scînteii nr. 1, Bucureşti — Republica Socialistă România